تفسير ابن كثير

ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ

เล่ม 5

ญุซ 12 - ญุซ 14
อายะฮฺที่ 6 ของซูเราะฮฺ ฮูด
ถึง อายะฮฺที่ 128 ของซูเราะฮฺ อันนะหฺล

เรียบเรียง : เชค ศอฟียุรเราะฮฺมาน อัลมุบาร็อกฟูรีย์
แปล : อัดนาน นาแซ และ อัสรัน นิยมเดชา
บรรณาธิการ : อ.ซากีรีน บุญมาเลิศ

مركز الكتب الإسلامية
The Islamic Book Center Bangkok Thailand.

TAFSIR IBN KATHIR (ABRIDGED) المصباح المنير في تهذيب تفسير ابن كثير

5

تفسير ابن كثير

ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ

เล่ม 5

ญุซ 12 - ญุซ 14
อายะฮฺที่ 6 ของซูเราะฮฺ ฮูด
ถึง อายะฮฺที่ 128
ของซูเราะฮฺ อันนะหฺล

เรียบเรียง : เชค ศอฟียุรเราะฮฺมาน อัลมุบาร็อกฟูรีย์
แปล : อัดนาน นาแซ และ อัสรัน นิยมเดชา
บรรณาธิการ : อ.ชากิรีน บุญมาเลิศ

ISLAMIC BOOK CENTER
ศูนย์หนังสืออิสลาม

مركز الكتب الإسلامية
The Islamic Book Center Bangkok Thailand.

700.-

ศูนย์หนังสืออิสลาม กรุงเทพฯ ผลิต และจัดจำหน่าย

ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ เล่ม 5

อิมาม อิสมาอีล อิบนิ อุมัรฺ อิบนิ กะษีรฺ : เขียน

เชค ศอฟียุรเราะฮฺมาน อัลมุบาร็อกฟูรีย์ : เรียบเรียง

อัดนาน นาแซ และ อัสรัน นิยมเดชา : แปลภาษาไทย

อ.ซากีรีน บุญมาเลิศ : บรรณาธิการ

ISBN : 978-616-7480-78-7

พิมพ์ครั้งที่ 1 : มีนาคม พ.ศ.2564 / ชะอฺบาน ฮ.ศ.1442

ราคา : 700 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

อิมาม อิสมาอีล อิบนิ อุมัรฺ อิบนิ กะษีรฺ.
ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ เล่ม 5.-- กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์หนังสืออิสลาม กรุงเทพฯ, 2564.
564 หน้า.
1. กุรอาน. I. อัดนาน นาแซ, ผู้แปล. II. อัสรัน นิยมเดชา, ผู้แปลร่วม. III. ชื่อเรื่อง.
297.12
ISBN 978-616-7480-78-7

พิมพ์ : บริษัท ออฟเซ็ท จำกัด

ผู้จัดพิมพ์, จัดจำหน่าย : สำนักพิมพ์ ศูนย์หนังสืออิสลาม กรุงเทพฯ
87/2 ถ.รามคำแหง ซอย 2 แขวง/เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
โทร. 02-318-8085, 089-005-3393, E-mail : muslimthaibook@yahoo.com

Publishers & Distributors
The Islamic Book Center Bangkok
THE FOUNDATION OF ISLAMIC CENTER OF THAILAND

คำนำ สำนักพิมพ์

อัลฮัมดุลิลลาฮฺ บรรดาการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ ﷻ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก ขอความสันติประสบแด่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ผู้เป็นศาสนทูตท่านสุดท้าย, บรรดาเครือญาติ (อะหฺลุลบัยตฺ), บรรดาสาวก (ศอฮาบะฮฺ) และบรรดาบรรพชนมุสลิมรุ่นแรกในอดีต (สะลัฟ) ที่ได้ชี้แนะทางนำแก่มนุษยชาติ

หนังสือ **ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ** นี้ ได้แปลจากต้นฉบับภาษาอาหรับ "อัลมิศบาฮุ้ลมุนีรฺ ฟีตะห์ซีบ ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ" ซึ่งเป็นตัฟซีรฺฉบับที่ เชค ศอฟียุรเราะฮฺมาน อัลมุบาร็อกฟูรีย์ เป็นผู้เรียบเรียง (สรุปย่อมาจากตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ ฉบับเต็ม) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ ดารุสสลาม ในประเทศซาอุดิอาระเบีย โดยนำมาจัดพิมพ์เป็นฉบับแปลภาษาไทย จำนวน 10 เล่ม

ในบรรดางานพิมพ์หนังสือทั้งหมด ไม่มีความภาคภูมิใจใดจะเทียบเท่ากับการได้พิมพ์คัมภีร์อัลกุรอาน ซึ่งเป็นพระวจนะของอัลลอฮฺ ﷻ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลกที่ประทานลงมาเป็นทางนำสำหรับมนุษยชาติ

สำหรับการจัดพิมพ์หนังสือตัฟซีรฺฯ เล่มนี้ มีความยุ่งยากในการแปล การจัดพิมพ์ และการตรวจทานเป็นอย่างมาก ซึ่งแน่นอนย่อมหนีไม่พ้นความผิดพลาด ดังนั้น หากมีความผิดพลาดเกิดขึ้นประการใด ผู้จัดพิมพ์กราบขออภัยต่ออัลลอฮฺ ﷻ และขอน้อมรับคำชี้แนะจากทุกท่านเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

หากหนังสือเล่มนี้มีความดีประการใด ขออุทิศความดีนี้แด่บิดา มารดา "โอ้ อัลลอฮฺ โปรดทรงเมตตาท่านทั้งสอง เช่นที่ทั้งสองได้เลี้ยงดูฉันเมื่อเยาว์วัย"

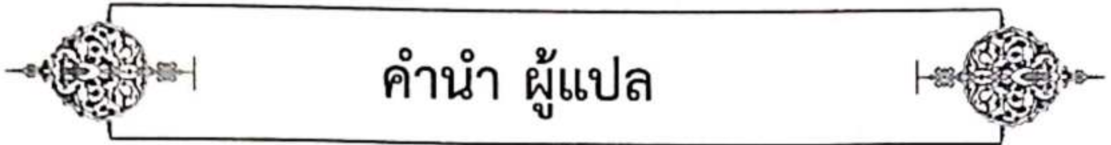
สุดท้ายในนามสำนักพิมพ์ ศูนย์หนังสืออิสลามฯ ขอขอบคุณ อ.อัดนาน นาแซ, อ.อัสรัน นิยมเดชา ผู้แปล, อ.ซากีรีน บุญมาเลิศ บรรณาธิการ และทีมงานทุกท่านผู้มีส่วนช่วยเหลือในการทำให้หนังสือเล่มนี้ออกมาสู่สายตาผู้อ่าน ขออัลลอฮฺ ﷻ โปรดตอบแทนความดีแก่ทุกท่านทั้งโลกนี้ (ดุนยา) และโลกหน้า (อาคิเราะฮฺ) ด้วยเทอญ *อามีน*

บรรดาการสรรเสริญทั้งมวลเป็นของอัลลอฮฺ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก

ไพโรจน์ กาญจนเพ็ญ

สำนักพิมพ์ ศูนย์หนังสืออิสลาม กรุงเทพฯ

ซะอฺบาน 1442 / มีนาคม 2564

คำนำ ผู้แปล

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

الحَمْدُ للهِ الَّذِي نَزَّلَ الفُرْقَانَ عَلى عَبْدِهِ لِيَكُونَ للعَالَمِينَ نَذِيرًا، وَجَعَلَ القُرْآنَ هُدًى لِلنَّاسِ وَنُورًا مُبِينًا، وَصَلَّى اللهُ عَلى مُحَمَّدٍ الَّذِي أَرْسَلَهُ اللهُ نَبِيًّا وَرَسُوْلًا، وَدَاعِيًا إِليهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا، وَعَلى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيْمًا كَثِيرًا، وَبَعْدُ :

หนังสือ "ตัฟซีรฺ อัลกุรอาน อัลอะซีม" หรือที่รู้จักกันในชื่อ **"ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ"** เป็นผลงานการเรียบเรียงของ อิมาม อิสมาอีล บิน อุมัรฺ บิน กะษีรฺ อบุลฟิดาอ์ (ฮ.ศ.700-774) ซึ่งได้รับการยอมรับตลอดหลายศตวรรษที่ผ่านมาในฐานะหนังสืออรรถาธิบายอัลกุรอานที่ดีที่สุดเล่มหนึ่ง โดยมีจุดเด่นสำคัญคือการเน้นอธิบายด้วยตัวบทหลักฐาน ไม่ว่าจะเป็นอายะฮฺอัลกุรอาน หรือฮะดีษที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบันทึกรายงานจากบรรดาเศาะฮาบะฮฺ ตาบิอีน และอุละมาอ์ในยุคถัดมา สอดแทรกด้วยความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความถูกต้องของตัวบทฮะดีษ รวมถึงสรุปทัศนะที่เห็นว่ามีน้ำหนัก และวิพากษ์ทัศนะที่ขาดหลักฐานสนับสนุน

ต้นฉบับภาษาอาหรับของ ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ ได้รับการจัดพิมพ์มาแล้วหลายครั้ง และยังคงมีฉบับพิมพ์ใหม่ออกมาเรื่อยๆ แต่ด้วยข้อจำกัดของผู้อ่านในยุคปัจจุบันที่อาจมีเวลาน้อย หรือไม่ถนัดที่จะอ่านหนังสือที่อัดแน่นด้วยเนื้อหาและสายรายงาน นักวิชาการร่วมสมัยหลายท่านจึงได้จัดทำตัฟซีรฺฉบับย่อเพื่อให้กระชับและอ่านง่ายขึ้น ซึ่งเท่าที่พอจะรวบรวมได้ ณ ปัจจุบันนี้ ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ ฉบับย่อที่พิมพ์ออกมาแล้วมีมากกว่า 20 ชุด แต่ละชุดมีความโดดเด่นและมาตรฐานทางวิชาการที่แตกต่างกันไป โดยอาจกล่าวได้ว่าหนังสือ "อัลมิศบาฮุลมุนีรฺ ฟี ตะฮฺซีบ ตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ" ที่จัดทำโดยกลุ่มนักวิชาการภายใต้การควบคุมของ เชค ศอฟิยุรเราะฮฺมาน อัลมุบาร็อกฟูรีย์ (ฮ.ศ.1362-1427) ซึ่งเป็นต้นฉบับของฉบับแปลเล่มนี้ เป็นหนึ่งในจำนวนตัฟซีรฺ อิบนิ กะษีรฺ ฉบับย่อที่ดีที่สุด โดยคณะผู้จัดทำได้กล่าวถึงแนวทางการเรียบเรียงไว้อย่างสังเขปในบทนำของหนังสือ ผู้อ่านสามารถย้อนกลับไปศึกษาได้

สำหรับฉบับแปลเป็นภาษาไทย เล่ม 5 นี้ เป็นคำอธิบายอัลกุรอาน ญุซ 12, 13 และ 14 ประกอบไปด้วยซูเราะฮฺ ฮูด, ยูซุฟ, อัรเราะอฺด์, อิบรอฮีม, อัลหิจญ์รฺ และอันนะหฺล ซึ่งแต่ละซูเราะฮฺมีเนื้อหาหลักโดยสรุปดังนี้

1. ซูเราะฮฺ ฮูด : ในซูเราะฮฺนี้อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเน้นย้ำให้ท่านนบี ﷺ ยืนหยัดในภารกิจการเชิญชวนไปสู่พระองค์ และทรงตำหนิพร้อมทั้งกล่าวถึงบทลงโทษอันรุนแรงที่ทรงเตรียมไว้สำหรับเหล่าผู้ปฏิเสธศรัทธา โดยทรงยกบรรดารอซูลในอดีตเป็นตัวอย่างด้านความอดทนอดกลั้น แม้ต้องเผชิญกับการต่อต้านสารพัดรูปแบบจากกลุ่มชนที่ดื้อรั้น โดยเฉพาะเรื่องราวของนบีฮูด عليه السلام อันเป็นที่มาของชื่อซูเราะฮฺ

2. ซูเราะฮฺ ยูซุฟ : กล่าวถึงคำสัญญาของอัลลอฮฺ ﷻ ว่าจะทรงสนับสนุนช่วยเหลือท่านนบี ﷺ ให้ได้รับชัยชนะและผลตอบแทนที่ดีในบั้นปลาย ผ่านการเล่าถึงความเมตตาของพระองค์ที่มีต่อนบียูซุฟ และนบียะอฺกูบ ซึ่งต้องอดทนเผชิญกับบททดสอบนานัปการเช่นเดียวกัน ก่อนที่เรื่องราวต่างๆ จะจบลงด้วยดี โดยอัลลอฮฺ ﷻ ประทานซูเราะฮฺนี้ลงมาปลอบใจท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในช่วงเวลาที่ท่านประสบกับการถูกกลั่นแกล้งสารพัดจากกลุ่มชนของท่าน ภายหลังจากที่อบูฏอลิบผู้เป็นลุงซึ่งเคยช่วยเหลือปกป้องท่านเสียชีวิต

3. ซูเราะฮฺ อัรเราะอฺด์ : เป็นซูเราะฮฺที่กล่าวถึงเดชานุภาพและความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ ﷻ ซึ่งปรากฏให้เห็นเด่นชัดในสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างและบริหารจัดการอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย อันเป็นเครื่องยืนยันว่าบทบัญญัติของพระองค์นั้นเป็นสัจธรรมความถูกต้อง ซูเราะฮฺนี้ยังกล่าวถึงสัญญาณต่างๆ ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวแก่ผู้ปฏิเสธ ซึ่งรวมไปถึงเสียงฟ้าร้องฟ้าลั่นอันเป็นความหมายของชื่อซูเราะฮฺ และเรียกร้องเชิญชวนให้พวกเขาศรัทธาต่อพระองค์ ตลอดจนเน้นย้ำถึงบทลงโทษสำหรับผู้ที่ดื้อดึงฝ่าฝืน

4. ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม : ซูเราะฮฺนี้เน้นกล่าวถึงภารกิจหลักของบรรดารอซูลในการเชิญชวนผู้คนสู่ศาสนาของอัลลอฮฺ ﷻ และเตือนสำทับผู้ที่ดื้อดึงว่าจะต้องได้รับโทษอันแสนสาหัส ด้วยเหตุนี้จึงมีเรื่องราวที่เกี่ยวกับรอซูลเหล่านั้นปรากฏในหลายอายะฮฺ เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันว่าบรรดารอซูลได้ประกาศศาสนาของอัลลอฮฺอย่างครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว รวมถึงเรื่องราวของนบีอิบรอฮีม عليه السلام ซึ่งเรียกร้องเชิญชวนไปสู่การเคารพภักดีอัลลอฮฺ ﷻ เพียงพระองค์เดียว และวิงวอนขอให้พระองค์ทรงให้ลูกหลานของท่านยืนหยัดในศาสนาและห่างไกลจากการตั้งภาคี

5. ซูเราะฮฺ อัลหิจญ์รฺ : เนื้อหาหลักของซูเราะฮฺนี้เป็นการขู่สำทับบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาที่ยโสโอหัง ต่อต้านบรรดารอซูล และดูหมิ่นเย้ยหยันอัลกุรอาน โดยอัลลอฮฺ ﷻ ทรงยกเรื่องราวระหว่างนบีอาดัม عليه السلام และอิบลิส ตลอดจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับประชาชาติต่างๆ ในยุคก่อนเป็น

อุทาหรณ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงจุดจบของผู้ที่หยิ่งผยองลำพองตน และดื้อดึงปฏิเสธ

6. ซูเราะฮฺ อันนะหฺล : ซูเราะฮฺนี้เน้นย้ำให้ระลึกถึงความโปรดปรานต่างๆ ที่อัลลอฮฺ ﷻ ประทานให้ ซึ่งควรจะเป็นเหตุผลให้ผู้เป็นบ่าวขอบคุณและนอบน้อมศิโรราบต่อพระองค์ โดยในตอนท้ายซูเราะฮฺ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงยกตัวอย่างกลุ่มชนที่ไม่สำนึกในบุญคุณและความโปรดปรานของพระองค์เป็นอุทาหรณ์ และในทางกลับกันก็ทรงกล่าวถึงนบีอิบรอฮีมในฐานะตัวอย่างของผู้ที่ขอบคุณพระองค์

อนึ่ง ผู้แปลพยายามอย่างยิ่งที่จะให้งานชิ้นนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากที่สุด โดยคำนึงถึงความครบถ้วนของต้นฉบับ การใช้ภาษาที่ชัดเจน อ่านง่าย และไม่ติดโครงสร้างภาษาอาหรับมากเกินไป โดยคงรูปแบบการเขียนคำทับศัพท์ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับเล่มที่ 1-4 นอกจากนี้ ผู้แปลยังให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจต้นฉบับอย่างละเอียดถ่องแท้ ด้วยการศึกษาคำอธิบายจากตำราเล่มอื่นๆ ประกอบ โดยเฉพาะในส่วนของความหมายตัวบทฮะดีษ และเนื้อหาบางจุดที่ต้องอาศัยการค้นคว้าเพิ่มเติม ซึ่งรวมถึงการปรับแก้ข้อผิดพลาดของต้นฉบับภาษาอาหรับที่พบได้ประปราย เช่น การระบุชื่อซูเราะฮฺ เลขอายะฮฺ หรือชื่อบุคคลคลาดเคลื่อน ถึงกระนั้นก็ตามเมื่อได้ชื่อว่าเป็นงานของมนุษย์ แม้จะผ่านการตรวจทานขัดเกลาอย่างถี่ถ้วนแล้ว ก็อาจจะยังมีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องอยู่บ้าง หากผู้อ่านพบเห็นหรือมีคำแนะนำติชม โปรดแจ้งให้ทราบ ผู้แปลยินดีน้อมรับเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป*

وَاللهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ، وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ للهِ رَبِّ العَالَمِيْنَ.

อัดนาน นาแซ
อัสรัน นิยมเดชา
ผู้แปล
ชะอฺบาน 1442 / มีนาคม 2564

* *ข้อความในเชิงอรรถท้ายหน้าเป็นคำอธิบายเพิ่มเติมของผู้แปล*

ประวัติผู้แปล

ชื่อ – นามสกุล	•	อัดนาน นาแซ
วันและสถานที่เกิด	•	21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 จ.นราธิวาส
การศึกษา	•	ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านแป๊ะบุญ จ.นราธิวาส
	•	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัตตัรกียะห์อิสลามียะห์ จ.นราธิวาส
	•	มัธยมศึกษาตอนปลาย قرطبة – المعهد الديني ประเทศคูเวต
	•	มัธยมศึกษาตอนปลาย Rumaithiya High School ประเทศคูเวต
	•	ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยคูเวต
	•	ปริญญาโท เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
การทำงานปัจจุบัน	•	เจ้าหน้าที่สถานทูตซาอุดิอาระเบียประจำประเทศไทย
	•	คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์อิสลามอมานะฮฺ
	•	บอร์ดชาริอะฮฺสหกรณ์อิสลามอมานะฮฺ
	•	ล่าม/นักแปลอิสระ
ประสบการณ์	•	อดีตประธานสหกรณ์อิสลามอมานะฮฺ
	•	อดีตเจ้าหน้าที่สถานทูตคูเวตประจำประเทศไทย

ชื่อ – นามสกุล	•	อัสรัน นิยมเดชา
วันและสถานที่เกิด	•	27 ตุลาคม พ.ศ. 2526 จ.นราธิวาส
การศึกษา	•	ประถมศึกษา โรงเรียนสวนสวรรค์วิทยา จ.นราธิวาส
	•	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัตตัรกียะห์อิสลามียะห์ จ.นราธิวาส
	•	มัธยมศึกษาตอนปลาย قرطبة – المعهد الديني ประเทศคูเวต
	•	ปริญญาตรี นิติศาสตร์อิสลาม มหาวิทยาลัยคูเวต
	•	นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
การทำงานปัจจุบัน	•	เจ้าหน้าที่สถานทูต
	•	ล่าม/นักแปลอิสระ
ประสบการณ์	•	อดีตผู้ช่วยบรรณาธิการ islamhouse.com (ภาคภาษาไทย)
	•	อดีตผู้ช่วยบรรณาธิการวิชาการ เว็บไซต์อิกเราะอ์ฟอรั่ม
	•	อดีตครูอิสลามศึกษา (ภาคเสาร์-อาทิตย์) มัสญิดอัลอะตี๊ก กรุงเทพฯ

ประวัติบรรณาธิการ

ชื่อ – นามสกุล : นายสุพล บุญมาเลิศ

ชื่อมุสลิม : ซากีรีน

วัน และสถานที่เกิด : 1 มกราคม 2490, กรุงเทพฯ

หน้าที่การงานในปัจจุบัน : ผู้จัดการ ห.จ.ก อาราบิก เซนเตอร์

ค่อฏีบมัสญิดฟัตฮุ้ลบารี บางกะปิ กรุงเทพฯ

รองประธานมูลนิธิดารุสสลาม หนองจอก กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา : ประถมศึกษา โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง

- มัธยมศึกษา โรงเรียนบางกะปิ
- อิสลามศึกษา โรงเรียนมิฟตาฮุลอุลูมิดดีนียะห์ บ้านดอน กทม.
- อุดมศึกษา ปริญญาตรี คณะกฏหมายอิสลาม แผนกอิสลามศึกษาและภาษาอาหรับ (Faculty of Law for Islamic & Arabic Studies) มหาวิทยาลัยอัล-อัซฮาร์ ประเทศสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์
- ประกาศนียบัตรขั้นสูง คณะศึกษาศาสตร์ แผนกการศึกษา และจิตวิทยา (Faculty of Education : General Diploma in Education & Psychology) มหาวิทยาลัยอัล-อัซฮาร์ ประเทศสาธารณรัฐอาหรับ อียิปต์

สารบัญ

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง	หน้า

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง **หน้า**

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

เนื้อเรื่อง *หน้า*

تفسير ابن كثير

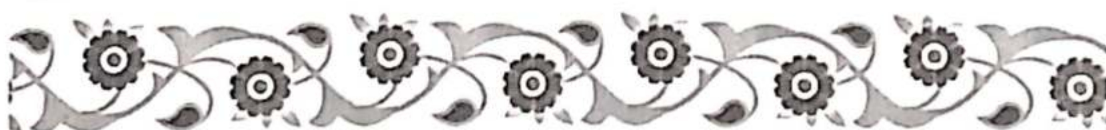
คำแปล และอรรถาธิบาย

คัมภีร์อัลกุรอาน

ญุซ 12 - ญุซ 14

อายะฮฺที่ 6 ของซูเราะฮฺ ฮูด

ถึง อายะฮฺที่ 128 ของซูเราะฮฺ อันนะหฺล

﴿ وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾ ﴾

6. และไม่ว่าสัตว์ตัวใดที่เหยียบย่ำอยู่ในแผ่นดิน เว้นแต่เครื่องยังชีพของมันเป็นหน้าที่ของอัลลอฮฺ และพระองค์ทรงรู้ที่พำนักของมันและที่พักชั่วคราวของมัน ทุกสิ่งอยู่ในบันทึกอันชัดแจ้ง

อัลลอฮฺ ﷻ คือ ผู้ทรงรับผิดชอบการประทานริซกีแก่มัคลูกทั้งมวล

อัลลอฮฺ ﷻ ได้แจ้งว่าพระองค์นั้นคือ ผู้รับผิดชอบการประทานริซกีแก่มัคลูก (สิ่งถูกสร้าง) ทั้งหมดบนโลกใบนี้ จะเล็กหรือใหญ่ ในน้ำหรือบนบก และพระองค์ทรงรู้ที่พำนักของมันและที่พักชั่วคราวของมัน คือทรงรู้ว่ามันจะเดินสิ้นสุดไปที่ใดบนโลกใบนี้ และที่ใดคือที่ที่มันกลับไปซึ่งเป็นรังอันเป็นที่พักของมัน

อะลี บิน อบีฏ็อลฮะฮฺ และอีกหลายคนได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า ความหมายของ وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا นั่นคือ ที่ที่มันพักอาศัย และความหมายของ وَمُسْتَوْدَعَهَا นั่นคือ ที่ที่มันตาย *(อัฏฏอบารี 15/241)*

และความรู้เหล่านี้ทั้งหมดได้ถูกเขียนแล้วในบันทึก ณ อัลลอฮฺ อันชัดแจ้งเกี่ยวกับทุกสิ่งทุกอย่าง ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُم مَا فَرَّطْنَا فِي
الْكِتَابِ مِن شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴾

"และไม่มีสัตว์ใด ๆ ในแผ่นดิน และไม่มีสัตว์ปีกใด ๆ ที่บินด้วยสองปีกของมัน นอกจากประหนึ่งเป็นประชาชาติเยี่ยงพวกเจ้านั่นเอง เรามิได้ให้บกพร่องแต่อย่างใดในคัมภีร์ แล้วยังพระผู้อภิบาลของพวกเขานั้น พวกเขาจะถูกนำไปชุมนุม"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 38)

และดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَعِندَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ

﴿ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴾

"และที่พระองค์นั้นมีบรรดากุญแจแห่งความเร้นลับ โดยที่ไม่มีผู้ใดรู้กุญแจเหล่านั้น นอกจากพระองค์เท่านั้น และพระองค์ทรงรู้สิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน และในทะเล และไม่มีใบไม้ใดร่วงหล่นลง นอกจากพระองค์จะทรงรู้มัน และไม่มีเมล็ดพืชใด ซึ่งอยู่ในบรรดาความมืดของแผ่นดิน และไม่มีสิ่งที่อ่อนนุ่มใด และสิ่งที่แห้งใด นอกจากจะอยู่ในบันทึกอันชัดแจ้ง"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 59)

﴿ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ
عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتَ إِنَّكُمْ
مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ
مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ
مَا يَحْبِسُهُ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾ ﴾

7. และพระองค์คือ ผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินในระยะเวลาหกวัน และบัลลังก์ของพระองค์อยู่เหนือน้ำ เพื่อพระองค์จะทรงทดสอบพวกเจ้าว่า ผู้ใดในหมู่พวกเจ้ามีการงานที่ดีเยี่ยม และหากเจ้า (มุฮัมมัด) กล่าวว่า "แท้จริง พวกเจ้าจะถูกให้ฟื้นคืนชีพขึ้นมา หลังจากที่ได้ตายไปแล้ว" แน่นอน บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะกล่าวว่า "นี่มิใช่อื่นใดเลย นอกจากเป็นไสยศาสตร์อย่างชัดแจ้ง"

8. และหากเรายืดเวลาการลงโทษพวกเขาออกไปอีกระยะเวลาหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ แน่นอน พวกเขาจะกล่าวว่า "อะไรหรือได้ยับยั้งมันไว้" พึงรู้เถิด ! วันซึ่งการลงโทษจะมายังพวกเขา มันจะไม่ละเว้นไปจากพวกเขา และมันจะห้อมล้อมพวกเขา ตามที่พวกเขาได้เยาะเย้ยมัน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินในระยะเวลา 6 วัน

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงบอกถึงพระอำนาจของพระองค์ในทุกสิ่ง และพระองค์คือ ผู้สร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินในระยะเวลา 6 วัน และบัลลังก์ของพระองค์อยู่เหนือน้ำ ดังที่อิมามอะหฺมัดได้รายงานจากอิมรอน บิน หุศอยนฺ ว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« "اقْبَلُوا الْبُشْرَى يَا بَنِي تَمِيمٍ" قَالُوا: قَدْ بَشَّرْتَنَا، فَأَعْطِنَا، قَالَ: "اقْبَلُوا الْبُشْرَى يَا أَهْلَ الْيَمَنِ" قَالُوا: قَدْ قَبِلْنَا. فَأَخْبِرْنَا عَنْ أَوَّلِ هَذَا الْأَمْرِ كَيْفَ كَانَ؟ قَالَ : "كَانَ اللَّهُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ، وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ، وَكَتَبَ فِي اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ ذِكْرَ كُلِّ شَيْءٍ" قَالَ: فَأَتَانِي آتٍ فَقَالَ: يَا عِمْرَانُ انْحَلَّتْ نَاقَتُكَ مِنْ عِقَالِهَا، قَالَ: فَخَرَجْتُ فِي إِثْرِهَا فَلَا أَدْرِي مَا كَانَ بَعْدِي »

"พวกท่านจงรับข่าวดีเถิด โอ้ เผ่าตะมีม" พวกเขากล่าวว่า "ท่านได้แจ้งข่าวดีแก่พวกเราแล้ว ท่านจงให้แก่พวกเราเถิด" ท่านได้กล่าวว่า "พวกท่านจงรับข่าวดีเถิด โอ้ ชาวเยเมน" พวกเขากล่าวว่า "เรารับแล้ว ขอท่านได้เล่าเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในยุคแรกของเรื่องนี้ว่าเป็นอย่างไร ?" ท่านได้กล่าวว่า "อัลลอฮฺทรงมีอยู่ก่อนทุกสิ่ง และบัลลังก์ของพระองค์อยู่เหนือน้ำ และพระองค์ได้ทรงเขียนทุกสิ่งทุกอย่างในแผ่นจารึกที่ถูกเก็บรักษาไว้" (1) *อิมรอนได้เล่าอีกว่า "มีคนหนึ่งได้มาหาฉันและบอกฉันว่า โอ้ อิมรอน อูฐของท่านหลุดจากเชือกที่ผูกไว้ ฉันจึงออกไปตามหามัน จึงไม่รู้ว่าอะไรเกิดขึ้นอีกหลังจากนั้น"* (2)

(อะหฺมัด 4/431)

ฮะดีษนี้ได้รับการบันทึกในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และมุสลิม ด้วยสำนวนที่หลากหลาย

(ฟัตฮุลบารี 6/330 และมุสลิม 4/2041)

ในหนังสือ เศาะฮีฮฺมุสลิม มีรายงานจากอับดุลลอฮฺ บิน อัมรฺ บิน อัลอาศ ได้กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« إِنَّ اللهَ قَدَّرَ مَقَادِيرَ الْخَلَائِقِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِخَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ، وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ »

---

(1) اللوح المحفوظ (เลาฮุลมะฮฟูซ)

(2) คือ ไม่รู้ว่าท่านนบี ﷺ ได้เล่าเรื่องใดบ้างหลังจากนั้น

"แท้จริง อัลลอฮฺได้ทรงกำหนดสภาวการณ์ต่างๆ ของสิ่งถูกสร้างทั้งหลายก่อนที่พระองค์จะสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินเป็นเวลาห้าหมื่นปี และบัลลังก์ของพระองค์อยู่เหนือน้ำ"

(มุสลิม 4/2044)

ในการตัฟซีรฺอายะฮฺนี้ อัลบุคอรีได้รายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮฺ ﷺ ว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: أَنْفِقْ أُنْفِقْ عَلَيْكَ وَقَالَ: يَدُ اللَّهِ مَلْأَى لاَ تَغِيضُهَا نَفَقَةٌ سَحَّاءُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ، وَقَالَ: أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْفَقَ مُنْذُ خَلَقَ السَّمَاءَ وَالأَرْضَ، فَإِنَّهُ لَمْ يَغِضْ مَا فِي يَدِهِ، وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى المَاءِ، وَبِيَدِهِ المِيزَانُ يَخْفِضُ وَيَرْفَعُ »

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า "(มนุษย์เอ๋ย) เจ้าจงใช้จ่ายเถิด [3] แล้วข้าจะใช้จ่ายให้แก่เจ้า" ท่านนบี ได้กล่าวอีกว่า "พระหัตถ์ของอัลลอฮฺนั้นเปี่ยมล้น [4] การใช้จ่ายมิได้ทำให้คลังของพระองค์พร่องแต่อย่างใด พระองค์คือ ผู้ให้อย่างมากทั้งกลางวันและกลางคืน พวกเจ้าเห็นหรือไม่สิ่งที่พระองค์ได้ใช้จ่ายตั้งแต่พระองค์ได้สร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน สิ่งที่อยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ก็มิได้พร่องไปแต่อย่างใด และบัลลังก์ของพระองค์นั้นอยู่เหนือน้ำ และในพระหัตถ์ของพระองค์มีตาชั่ง [5] ทรงลดระดับและยกระดับ (บ่าวของพระองค์ตามที่พระองค์ทรงประสงค์)"

(ฟัตฮุลบารี 8/202)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **เพื่อพระองค์จะทรงทดสอบพวกเจ้าว่า ผู้ใดในหมู่พวกเจ้ามีการงานที่ดีเยี่ยม** ﴾ ความหมายคือ พระองค์ได้สร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินเพื่อประโยชน์ของบรรดาปวงบ่าวที่พระองค์ได้สร้างพวกเขาเพื่ออิบาดะฮฺต่อพระองค์ และไม่ตั้งภาคีใดๆ ต่อพระองค์ มิได้สร้างพวกเขาเล่นๆ อย่างไร้เป้าหมาย ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾ ﴾

"และเรามิได้สร้าง ชั้นฟ้าและแผ่นดิน และสิ่งที่อยู่ในระหว่างทั้งสองนั้น โดยไร้สาระ

(3) ในหนทางของอัลลอฮฺ

(4) ความหมายคือ พระคลังของอัลลอฮฺนั้นมีอยู่อย่างไม่จำกัด ไม่มีวันหมด

(5) นักวิชาการอธิบายว่าคือ ความยุติธรรม

นั่นคือการนึกคิดของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ดังนั้น ความหายนะ คือ ไฟนรกจงประสบแก่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ ศอด อายะฮฺที่ 27)

และพระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾ ﴾

"พวกเจ้าคิดว่า แท้จริง เราได้ให้พวกเจ้าบังเกิดมาโดยไร้ประโยชน์ และแท้จริงพวกเจ้าจะไม่กลับไปหาเรากระนั้นหรือ? อัลลอฮฺผู้ทรงสูงส่ง ผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงสัจจะ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ พระผู้อภิบาลแห่งบัลลังก์อันทรงเกียรติ"

(ซูเราะฮฺ อัลมุอ์มินูน อายะฮฺที่ 115-116)

และพระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ ﴾

"และข้ามิได้สร้างญิน และมนุษย์เพื่ออื่นใด เว้นแต่เพื่อเคารพภักดีต่อข้า"

(ซูเราะฮฺ อัซซาริยาต อายะฮฺที่ 56)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ لِيَبْلُوَكُمْ ﴾ ความหมายคือ เพื่อทดสอบพวกเจ้า ﴿ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴾ หมายถึง เพื่อทดสอบว่าผู้ใดในหมู่พวกเจ้ามีการงานที่ดีเยี่ยม โดยพระองค์มิได้ตรัสว่า "มีการงานที่มากที่สุด" แต่ตรัสว่า "มีการงานที่ดีเยี่ยม" และจะไม่เป็นการงานที่ดีได้จนกว่าจะเป็นการงานที่บริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮฺ ตามแนวทางของท่านรอซูล ﷺ ดังนั้น เมื่อใดที่การงานขาดหนึ่งในสองข้อแม้นี้ถือว่าตกไปและเป็นโมฆะ

การโต้เถียงของบรรดามุชริกีนในเรื่องการฟื้นคืนชีพหลังจากความตายและการท้าทายให้เร่งการลงโทษ

และพระดำรัสของพระองค์ ﴿ และหากเจ้า (มุฮัมมัด) กล่าวว่า "แท้จริง พวกเจ้าจะถูกให้ฟื้นคืนชีพขึ้นมา หลังจากที่ได้ตายไปแล้ว" แน่นอน บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะกล่าวว่า "นี่มิใช่อื่นใดเลย นอกจากเป็นไสยศาสตร์อย่างชัดแจ้ง" ﴾ พระองค์ได้ตรัสว่า และหากเจ้าโอ้มุฮัมมัด ได้แจ้งบรรดามุชริกีนเหล่านั้นว่า แท้จริง อัลลอฮฺจะทำให้พวกเขาฟื้นคืนชีพหลังจากการเสียชีวิตของพวกเขา เหมือนที่พระองค์ได้ให้พวกเขาบังเกิดมาตั้งแต่เริ่มแรก ทั้งๆ ที่

พวกเขารู้ว่าอัลลอฮฺคือ ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِندَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ ﴾

"ความเจริญสุขจงมีแด่พระผู้ซึ่งอำนาจแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และสิ่งที่อยู่ในระหว่างทั้งสองเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ และ ณ ที่พระองค์นั้นคือ ความรอบรู้แห่งยามอวสาน และยังพระองค์เท่านั้นที่พวกเจ้าจะถูกนำกลับไป"

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 85)

และดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ ﴾

"และถ้าเจ้าถามพวกเขา ใครเป็นผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และเป็นผู้ทำให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เป็นประโยชน์ แน่นอน พวกเขาจะกล่าวว่าอัลลอฮฺ แล้วทำไมเล่าพวกเขาจึงหันเหออกไปทางอื่น ?"

(ซูเราะฮฺ อัลอังกะบูต อายะฮฺที่ 61)

ทั้งที่พวกเขายืนยันเรื่องนี้ (การสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน) แต่พวกเขาก็ปฏิเสธการฟื้นคืนชีพและการกลับไปหาอัลลอฮฺในวันกิยามะฮฺ ซึ่งเทียบแล้วง่ายกว่าการสร้างจากไม่มีอะไรเลยตั้งแต่ต้น ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ﴾

"และพระองค์คือ ผู้ทรงเริ่มแรกในการสร้าง แล้วทรงให้มันกลับขึ้นมาอีก และมันเป็นการง่ายยิ่งแก่พระองค์"

(ซูเราะฮฺ อัรรูม อายะฮฺที่ 27)

และพระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ مَّا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ ﴾

"การบังเกิดของพวกเจ้าและการฟื้นคืนชีพของพวกเจ้า มิใช่อื่นใดนอกจากเสมือนชีวิตเดียว แท้จริง อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงได้ยินผู้ทรงเห็น"

(ซูเราะฮฺ ลุกมาน อายะฮฺที่ 28)

และคำพูดของพวกเขาที่ว่า ﴿ **นี่มิใช่อื่นใดเลย นอกจากเป็นไสยศาสตร์อย่างชัดแจ้ง** ﴾ นั่นคือ การที่พวกเขาได้พูดเช่นนั้นออกมาในสภาพของการปฏิเสธและดื้อดึงว่า เราไม่เชื่อเจ้าว่าจะมีการฟื้นคืนชีพและไม่มีผู้ใดจะเชื่อเช่นนั้นเว้นแต่คนที่เจ้าได้ทำไสยศาสตร์หลอกเขา จนเขาเชื่อตามคำพูดของเจ้า

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และหากเรายืดเวลาการลงโทษพวกเขาออกไปอีกระยะเวลาหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ แน่นอน พวกเขาจะกล่าวว่า "อะไรหรือได้ยับยั้งมันไว้" พึงรู้เถิด! วันซึ่งการลงโทษจะมายังพวกเขา มันจะไม่ละเว้นไปจากพวกเขา และมันจะห้อมล้อมพวกเขา ตามที่พวกเขาได้เยาะเย้ยมัน** ﴾ พระองค์ตรัสว่า และหากเราได้ยืดเวลาการลงโทษและการคิดบัญชีต่อบรรดามุชริกีนเหล่านั้นออกไประยะเวลาหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ และสัญญาว่าจะประวิงการลงโทษพวกเขาไประยะเวลาหนึ่ง พวกเขาจะกล่าวอย่างปฏิเสธศรัทธาและท้าทายว่า ﴿ **อะไรหรือได้ยับยั้งมันไว้** ﴾ หมายถึง สิ่งใดเล่าที่ได้ทำให้การลงโทษพวกเขานั้นถูกยืดออกไป ? ดังนั้น ลักษณะนิสัยของพวกเขาคุ้นชินกับการปฏิเสธศรัทธาและการสงสัย เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้

ความหมายต่างๆ ของคำว่า الأمة

คำว่า الأمة ถูกใช้ในอัลกุรอานและซุนนะฮฺ ด้วยความหมายต่างๆ กัน คือจะมีความหมายว่า ระยะเวลา ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ในอายะฮฺนี้คือ ﴿ إِلَىٰٓ أُمَّةٍ مَّعۡدُودَةٍ ﴾ หมายถึง อีกระยะเวลาหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ และพระดำรัสของพระองค์ในซูเราะฮฺ ยูซุฟ คือ

﴿ وَقَالَ ٱلَّذِي نَجَا مِنۡهُمَا وَٱدَّكَرَ بَعۡدَ أُمَّةٍ ﴾

"เขาผู้รอดพ้นคนหนึ่งในสองคน ระลึกขึ้นมาได้หลังจากชั่วเวลาหนึ่งได้กล่าวว่า"

(ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 45)

และคำนี้ยังถูกใช้ด้วยความหมายว่า ผู้นำที่เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่น ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ إِنَّ إِبۡرَٰهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِّلَّهِ حَنِيفًا وَلَمۡ يَكُ مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ﴾

"แท้จริง อิบรอฮีมนั้นเป็นแบบอย่างอันดีเลิศ เป็นผู้ภักดีต่ออัลลอฮฺ เป็นผู้เที่ยงธรรม และเขามิได้อยู่ในหมู่ผู้ตั้งภาคี"

(ซูเราะฮฺ อันนะหลุ อายะฮฺที่ 120)

และยังถูกใช้ในความหมายแนวทางความเชื่อและศาสนา ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสถึงบรรดามุชริกีนซึ่งพวกเขาได้กล่าวว่า

﴿ إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾ ﴾

"แท้จริง เราได้พบเห็นบรรพบุรุษของเราอยู่ในแนวทางนี้ ดังนั้น เราจึงดำเนินตามแนวทางของพวกเขา"

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 23)

และถูกใช้ในความหมายญะมาอะฮฺ[6] ดังเช่นพระดำรัสของพระองค์

﴿ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ ﴾

"และเมื่อเขามาพบบ่อน้ำแห่ง (เมือง) มัดยัน เขาได้พบฝูงชนกลุ่มหนึ่งกำลังตักน้ำ"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 23)

และดังเช่นพระดำรัสของพระองค์

﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴾

"และโดยแน่นอน เราได้ส่งรอซูลมาในทุกประชาชาติ (โดยบัญชาว่า) พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮฺ และจงหลีกหนีให้ห่างจากพวกเจว็ด"

(ซูเราะฮฺ อันนะหฺลฺ อายะฮฺที่ 36)

และดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ ﴾

"และทุกประชาชาติมีรอซูลถูกส่งมา ดังนั้น เมื่อรอซูลของพวกเขาได้มาแล้ว กิจการระหว่างพวกเขาก็ถูกตัดสินโดยเที่ยงธรรม และพวกเขาจะไม่ถูกอธรรม"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 47)

ความหมายของคำว่า أُمَّةٌ ตรงนี้คือบรรดาผู้ที่ได้มีศาสนทูต (รอซูล) ถูกส่งมายังพวกเขา มีทั้งที่ศรัทธาและปฏิเสธศรัทธา ดังฮะดีษในหนังสือ เศาะฮีฮฺมุสลิม ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า

« وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَهُودِيٌّ وَلَا نَصْرَانِيٌّ ثُمَّ لَا يُؤْمِنُ بِي إِلَّا دَخَلَ النَّارَ »

(6) กลุ่มชน / ฝูงชนจำนวนหนึ่ง / ประชาชาติ

"ขอสาบานด้วยพระองค์ผู้ซึ่งชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ ไม่มีผู้ใดจากประชาชาตินี้ที่ได้ยินเรื่องราวของฉัน [7] *ทั้งที่เป็นยิวหรือคริสต์ แล้วเขาไม่ศรัทธาต่อฉัน เว้นแต่เขาจะเข้านรก"*

(มุสลิม 1/134)

ส่วนประชาชาติที่เป็นผู้ตาม คือบรรดาผู้ที่ศรัทธาต่อบรรดารอซูล ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ ﴾

"พวกเจ้านั้นเป็นประชาชาติที่ดียิ่ง ซึ่งถูกให้อุบัติขึ้นสำหรับมนุษยชาติ"

(ซูเราะฮฺ อาลอิมรอน อายะฮฺที่ 110)

และมีส่วนหนึ่งจากฮะดีษที่เศาะฮีฮฺ ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า

« فَأَقُولُ: أُمَّتِي أُمَّتِي »

ฉันจึงได้กล่าวว่า "ประชาชาติของฉัน ประชาชาติของฉัน"

(มุสลิม 1/183)

คำว่า أمة ยังถูกใช้ในความหมายของ فرقة หรือ طائفة (หมายถึงกลุ่มชนหนึ่ง) ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَمِن قَوْمِ مُوسَىٰٓ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِۦ يَعْدِلُونَ ﴾

"และจากพวกพ้องของมูซานั้นมีกลุ่มหนึ่งที่แนะนำชี้แจงด้วยความจริง และด้วยความจริงนั้นพวกเขาใกล้ความเที่ยงธรรม"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 159)

และเช่นเดียวกับพระดำรัสของพระองค์

﴿ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ... ﴾

"จากบรรดาผู้ที่ได้รับคัมภีร์นั้น มีกลุ่มชนหนึ่งที่เที่ยงธรรม..." *จนจบอายะฮฺ*

(ซูเราะฮฺ อาลอิมรอน อายะฮฺที่ 113)

---

(7) คือ เรื่องการเป็นศาสนทูต

﴿ وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَئُوسٌ كَفُورٌ
(٩) وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ
عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ (١٠) إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (١١) ﴾

9. และถ้าเราได้ให้มนุษย์ลิ้มรสความเมตตาจากเรา แล้วเราได้ดึงมันกลับมาจากเขา แท้จริง เขานั้นเป็นผู้หมดหวังและสิ้นศรัทธา

10. และถ้าเราได้ให้เขาลิ้มรสความโปรดปรานหลังจากความทุกข์ยากได้ประสบกับเขา แน่นอน เขาจะกล่าวว่า "ความชั่วร้ายต่าง ๆ ได้ผ่านพ้นจากฉันไปแล้ว" แท้จริง เขานั้นเป็นผู้คึกคะนองหยิ่งยโส

11. เว้นแต่บรรดาผู้อดทนและบรรดาผู้ปฏิบัติความดี ชนเหล่านั้นแหละ สำหรับพวกเขาจะได้รับการอภัยโทษ และรางวัลอันยิ่งใหญ่

มนุษย์ต้องพบกับสุข และ ทุกข์

อัลลอฮฺ ﷻ ได้บอกเกี่ยวกับมนุษย์และคุณลักษณะต่างๆ ที่น่ารังเกียจของมนุษย์ เว้นแต่ผู้ที่อัลลอฮฺทรงเมตตาเขาจากบรรดาผู้ศรัทธา กล่าวคือ เมื่อใดที่มนุษย์ประสบกับความยากลำบากหลังจากความสุขสบาย เขาจะท้อถอยหมดกำลังใจจากสิ่งดีงามในอนาคต และปฏิเสธไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต เหมือนว่าเขาไม่เคยเห็นสิ่งดีใดๆ เลย และไม่หวังที่จะพบทางออกใดๆ หลังจากนั้น และเช่นเดียวกันเมื่อเขาประสบกับเนียะอฺมัต (ความโปรดปราน) หลังจากความทุกข์ยากเขาจะกล่าวว่า ﴾ **"ความชั่วร้ายต่าง ๆ ได้ผ่านพ้นจากฉันไปแล้ว"** ﴿ นั่นคือ เขาจะกล่าวว่า ฉันจะไม่ได้รับความลำบากหรือทุกข์ยากใดๆ หลังจากนี้แล้ว ﴾ **แท้จริง เขานั้นเป็นผู้คึกคะนองหยิ่งยโส** ﴿ กล่าวคือ คึกคะนองหยิ่งผยองด้วยสิ่งที่เขาได้รับและยโสโอหังเหนือผู้อื่น จากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **เว้นแต่บรรดาผู้อดทน** ﴿ กล่าวคือ อดทนต่อความยากลำบากและความลำเค็ญต่างๆ ﴾ **และบรรดาผู้ปฏิบัติความดี** ﴿ ในเวลาที่มีความสบายและปลอดภัย ﴾ **ชนเหล่านั้นแหละ สำหรับพวกเขาจะได้รับการอภัยโทษ** ﴿ เนื่องจากความทุกข์ยากลำบากที่พวกเขาประสบ ﴾ **และรางวัลอันยิ่งใหญ่** ﴿ เนื่องจากสิ่งที่พวกเขาได้ปฏิบัติมาในช่วงเวลาที่มีความสบาย ดังที่รายงานฮะดีษท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า

« وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يُصِيبُ الْمُؤْمِنَ هَمٌّ وَلَا غَمٌّ وَلَا نَصَبٌ وَلَا وَصَبٌ وَلَا حَزَنٌ حَتَّى الشَّوْكَةُ يُشَاكُهَا إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ عَنْهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ »

"ขอสาบานด้วยผู้ซึ่งชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ ผู้ศรัทธาจะไม่ประสบกับความกังวล ความทุกข์ ความเหน็ดเหนื่อย โรคภัยไข้เจ็บ ความโศกเศร้าหรือแม้กระทั่งหนามที่ทิ่มตำ เว้นแต่อัลลอฮฺจะทรงลบล้างความผิดของเขา"

(บันทึกโดย อะหฺมัด 3/4)

และมีฮะดีษเศาะฮีฮฺ ว่า

« وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَقْضِي اللَّهُ لِلْمُؤْمِنِ قَضَاءً إِلَّا كَانَ خَيْرًا لَهُ إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءُ فَشَكَرَ كَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءُ فَصَبَرَ كَانَ خَيْرًا لَهُ، وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ غَيْرِ الْمُؤْمِنِ »

"ขอสาบานด้วยผู้ซึ่งชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ อัลลอฮฺไม่ทรงกำหนดสิ่งใดสำหรับผู้ศรัทธาเว้นแต่จะเป็นสิ่งดีสำหรับเขา เมื่อเขาประสบกับความสุข เขาจะชุโกรฺ (ขอบคุณ) นั่นก็เป็นการดีสำหรับเขา และเมื่อเขาประสบกับความทุกข์ยาก เขาจะอดทน นั่นก็เป็นการดีสำหรับเขา และเรื่องดังกล่าวนี้สำหรับผู้ศรัทธาเท่านั้น"

(มุสลิม 4/2295)

เพราะฉะนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ وَالْعَصْرِ ① إِنَّ الْإِنسَانَ لَفِي خُسْرٍ ② إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ③ ﴾

"ขอสาบานด้วยกาลเวลา ① แท้จริง มนุษย์นั้น อยู่ในการขาดทุน ② นอกจากบรรดาผู้ศรัทธาและกระทำความดี และตักเตือนกันและกันในสิ่งที่เป็นสัจธรรม และตักเตือนกันและกันให้มีความอดทน ③ "

(ซูเราะฮฺ อัลอัศรฺ อายะฮฺที่ 1-3)

และพระองค์ได้ตรัสอีกว่า

﴿ إِنَّ الْإِنسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ⑲ ... ﴾

"แท้จริง มนุษย์นั้นถูกบังเกิดมาเป็นคนหวั่นไหว ⑲ ..." *จนถึงอายะฮฺที่ 22*
(ซูเราะฮฺ อัลมะอาริจญ์)

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌۢ بَعۡضَ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيۡكَ وَضَآئِقُۢ بِهِۦ صَدۡرُكَ أَن يَقُولُواْ
لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ كَنزٌ أَوۡ جَآءَ مَعَهُۥ مَلَكٌۚ إِنَّمَآ أَنتَ نَذِيرٞۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۖ قُلۡ فَأۡتُواْ بِعَشۡرِ سُوَرٖ مِّثۡلِهِۦ
مُفۡتَرَيَٰتٖ وَٱدۡعُواْ مَنِ ٱسۡتَطَعۡتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿١٣﴾
فَإِلَّمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَكُمۡ فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَآ أُنزِلَ بِعِلۡمِ ٱللَّهِ وَأَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ
فَهَلۡ أَنتُم مُّسۡلِمُونَ ﴿١٤﴾

12. และบางทีเจ้าจะทิ้งบางส่วนที่ถูกวะฮีย์มายังเจ้า และหัวอกของเจ้าจะอึดอัดต่อสิ่งนั้น โดยที่พวกเขากล่าวกันว่า "ทำไมเล่าขุมทรัพย์จึงไม่ถูกส่งลงมา หรือทำไมมะลัก จึงไม่ถูกส่งลงมาพร้อมกับเขา ?" แท้จริงเจ้าเป็นเพียงผู้ตักเตือนเท่านั้น และอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงคุ้มครองรักษาทุกสิ่ง

13. หรือพวกเขากล่าวว่า "เขา (มุฮัมมัด) ได้ปลอมแปลงอัลกุรอานขึ้นมา" จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) "ดังนั้น พวกท่านจงนำมาสักสิบซูเราะฮฺที่ถูกปลอมแปลงขึ้นให้ได้อย่างอัลกุรอาน และพวกท่านจงเรียกผู้ที่มีความสามารถในหมู่พวกท่านอื่นจากอัลลอฮฺ (ให้มาช่วย) ถ้าพวกท่านเป็นพวกสัตย์จริง"

14. หากพวกเขาไม่ตอบสนองการเรียกร้องของพวกเจ้า ก็จงรู้เถิดว่า แท้จริง อัลกุรอานถูกประทานลงมาด้วยความรู้ของอัลลอฮฺ และนั่นคือ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ แล้วพวกเจ้า (มุชริกีน) ยังมินอบน้อมอีกหรือ ?

ท่านรอซูล ﷺ อึดอัดกับคำพูดต่างๆ ของบรรดามุชริกีน และการปลอบใจที่มีต่อท่าน

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสปลอบใจศาสนทูตของพระองค์เนื่องจากความดื้อด้านของบรรดามุชริกีนที่ได้กล่าวร้ายท่าน ดังที่พระองค์ได้ตรัสถึงพวกมุชริกีนเหล่านั้นว่า

﴿ وَقَالُوا مَالِ هَٰذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٧﴾ أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٨﴾ ﴾

"และพวกเขากล่าวว่า อะไรกันกับรอซูลคนนี้ ! เขากินอาหารและเดินในตลาด ทำไมจึงไม่มีมะลักถูกส่งมากับเขา ⑦ เพื่อจะได้เป็นผู้ตักเตือนร่วมกับเขา หรือมีคลังสมบัติถูกโยนลงมาให้เขา หรือให้เขามีสวนแห่งหนึ่ง เพื่อเขาจะได้กินสิ่งที่มีอยู่ในนั้น และบรรดาผู้อธรรมกล่าวขึ้นว่า พวกท่านมิได้ปฏิบัติตามผู้ใด นอกจากชายผู้ถูกอาคมเท่านั้น ⑧"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรกอน อายะฮฺที่ 7-8)

อัลลอฮฺ ﷻ จึงสั่งรอซูลและแนะนำให้ท่านอย่าได้รู้สึกลำบากใจต่อการกระทำของพวกเขาเหล่านั้นและอย่าได้ยอมให้สิ่งเหล่านั้นขัดขวางท่านจากการเชิญชวนพวกเขาสู่การศรัทธาต่ออัลลอฮฺทั้งกลางวันและกลางคืน ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ ﴾

"และโดยแน่นอน เรารู้ว่าแท้จริง หัวอกของเจ้านั้นอึดอัดต่อสิ่งที่พวกเขากล่าว"

(ซูเราะฮฺ อัลฮิจรฺ อายะฮฺที่ 97)

และได้ตรัสตรงนี้อีกว่า ﴿ **และบางทีเจ้าจะทิ้งบางส่วนที่ถูกวะฮีย์มายังเจ้า และหัวอกของเจ้าจะอึดอัดต่อสิ่งนั้น โดยที่พวกเขากล่าวกันว่า...** ﴾ คือ อึดอัดจากคำพูดต่างๆ ของพวกเขา ทั้งๆ ที่เจ้านั้นคือผู้ตักเตือน และเจ้าก็มีบรรดาศาสนทูตก่อนหน้า ซึ่งเปรียบเสมือนพี่น้องของเจ้า เป็นตัวอย่างในเรื่องนี้ พวกเขาถูกกล่าวหาว่าโกหก ถูกรังแกแต่พวกเขาก็อดทนจนกระทั่งความช่วยเหลือของอัลลอฮฺมายังพวกเขาในที่สุด

อธิบายความมหัศจรรย์ของอัลกุรอาน

อัลลอฮฺ ﷻ ยังได้ทรงอธิบายความมหัศจรรย์ของอัลกุรอานและการที่อัลกุรอานนั้นไม่มี

ผู้ใดสามารถนำสิ่งใดมาเสมอเหมือนได้ แม้แต่สิบซูเราะฮฺหรือกระทั่งซูเราะฮฺเดียวที่เหมือนอัลกุรอานก็หามิได้ เพราะพระดำรัสของพระผู้อภิบาลนั้นไม่เหมือนกับคำพูดของสิ่งถูกสร้าง ดังเช่นที่คุณลักษณะของพระองค์ก็ไม่เหมือนกับลักษณะของสิ่งถูกสร้าง และพระองค์ก็ไม่มีสิ่งใดๆ เหมือนพระองค์ พระองค์ผู้สูงส่ง ศักดิ์สิทธิ์และมหาบริสุทธิ์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่แท้จริงนอกจากพระองค์ และไม่มีพระผู้อภิบาลอื่นใดนอกจากพระองค์ จากนั้นพระองค์ได้ตรัสว่า ﴿ **หากพวกเขาไม่ตอบสนองการเรียกร้องของพวกเจ้า** ﴾ กล่าวคือ หากพวกเขาไม่มีสิ่งใดมาตอบโต้การท้าทายของพวกเจ้า ก็จงรู้ไว้เถิดว่าพวกเขาไร้ความสามารถที่จะทำเช่นนั้น และแน่นอนว่าคำดำรัสเหล่านี้มาจากอัลลอฮฺซึ่งครอบคลุมทั้งความรู้ คำสั่งและข้อห้ามต่างๆ ของพระองค์ ﴿ **และนั่นคือ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ แล้วพวกเจ้า (มุชริกีน) ยังมินอบน้อมอีกหรือ ?** ﴾

﴿ مَن كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا
وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ
وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ ﴾

15. **ผู้ใดปรารถนาการมีชีวิตอยู่ในโลกนี้และความเพริศแพร้วของมัน เราก็จะตอบแทนให้พวกเขาอย่างครบถ้วนซึ่งการงานของพวกเขาในโลกนี้เท่านั้น และพวกเขาจะไม่ถูกลิดรอนในการงานนั้นแต่อย่างใด**

16. **ชนเหล่านั้น พวกเขาจะไม่ได้รับการตอบแทนอันใดในโลกอาคิเราะฮฺ นอกจากไฟนรก และสิ่งที่พวกเขาได้ปฏิบัติไว้ในโลกดุนยาก็จะไร้ผล และสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้ก็จะสูญเสียไป**

ผู้ใดประสงค์ดุนยา เขาจะไม่ได้รับอะไรในโลกอาคิเราะฮฺ

อัลเอาฟี ได้รายงานจากอิบนุ อับบาสเกี่ยวกับอายะฮฺนี้ว่า บรรดาผู้ที่โอ้อวด [8] จะได้รับการตอบแทนในโลกนี้เท่านั้นโดยที่พวกเขาจะไม่ถูกอธรรมแม้เท่ารูเล็กๆ ที่อยู่บนเมล็ดอินทผลัม ทั้งนี้ ผู้ที่ทำความดีเพื่อหวังดุนยาแม้ว่าจะเป็นการถือศีลอดหรือการละหมาดหรือ

(8) คือ ทำความดีเพื่อโอ้อวด มิใช่เพื่ออัลลอฮฺ

ตะฮัจญุด (9) ยามค่ำคืนโดยที่ไม่หวังอย่างอื่นเว้นแต่ดุนยา อัลลอฮฺได้ตรัสว่า ข้าจะตอบแทนเขาอย่างสมบูรณ์ต่อสิ่งที่เขาได้กระทำเพื่อดุนยา และการงานที่เขาได้ทำเพื่อดุนยานี้จะสูญสิ้นไป (10) และเขาจะเป็นหนึ่งในผู้ขาดทุนในอาคิเราะฮฺ

(อัฏฏอบารี 15/263)

และมีรายงานเช่นเดียวกันนี้จาก มุญาฮิด, อัฏเฎาะฮาก และคนอื่นๆ

(อัฏฏอบารี 15/264-265)

อนัส บิน มาลิก และอัลฮะซัน ได้กล่าวว่า อายะฮฺนี้ถูกประทานลงมาในเรื่องของชาวยิวและคริสต์

(อัฏฏอบารี 15/265)

มุญาฮิด และอีกหลายท่านได้กล่าวว่า อายะฮฺนี้ถูกประทานลงมาสำหรับบรรดาผู้ที่โอ้อวด

(อัฏฏอบารี 15/266)

กอตาดะฮฺ ได้กล่าวว่า ผู้ใดปฏิบัติการงานโดยหวังแต่ดุนยา มีเจตนาและเป้าหมายเพื่อดุนยา อัลลอฮฺจะทรงตอบแทนสิ่งที่เขาทำในโลกดุนยานี้เท่านั้น จากนั้นเขาจะไปยังอาคิเราะฮฺโดยไม่ได้รับการตอบแทนที่ดีใดๆ แต่ผู้ศรัทธานั้นจะได้รับการตอบแทนในดุนยาและอาคิเราะฮฺ

(อัฏฏอบารี 15/264)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا
مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ
سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾ كُلًّا نُمِدُّ هَٰؤُلَاءِ وَهَٰؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ
مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ انْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ
تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾ ﴾

"ผู้ใดปรารถนาชีวิตชั่วคราว (ในโลกนี้) เราก็จะเร่งให้เขาได้รับมันตามที่เราประสงค์แก่ผู้ที่เราปรารถนา แล้วเราได้เตรียมนรกไว้สำหรับเขา เขาจะเข้าไปอย่างถูก

(9) คือ การละหมาดและอิบาดะฮฺยามค่ำคืนหลังจากตื่นนอน

(10) คือ จะไม่ได้รับการตอบแทนในโลกอาคิเราะฮฺ

เหยียดหยามถูกขับไส ⑱ และผู้ใดปรารถนาปรโลก และขวนขวายเพื่อมันอย่างจริงจัง โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธา ชนเหล่านั้น การขวนขวายของพวกเขาจะได้รับการชมเชย ⑲ ทั้งหมด เราช่วยเขาเหล่านี้และเขาเหล่าโน้น จากการประทานให้ของพระผู้อภิบาลของเจ้า และการประทานให้ของพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นมิถูกห้าม (แก่ผู้ใด) ⑳ จงดูเถิด ! เราได้ทำให้บางคนในหมู่พวกเขาดีเด่นกว่าอีกบางคนอย่างไร ? และแน่นอน ปรโลกนั้นมีฐานะยิ่งใหญ่กว่าหลายชั้น และยิ่งใหญ่กว่าในทางดีเด่น ㉑ ”

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออ์ อายะฮฺที่ 18-21)

และตรัสอีกว่า

﴿ مَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا
وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِن نَّصِيبٍ ﴾

“ผู้ใดปรารถนาผลตอบแทนของปรโลกเราจะเพิ่มผลตอบแทนแก่เขา และผู้ใดปรารถนาผลตอบแทนของโลกดุนยา เราจะให้แก่เขาบางส่วนในสิ่งนั้น และสำหรับเขาจะไม่ได้ส่วนใดอีกในปรโลก”

(ซูเราะฮฺ อัชชูรอ อายะฮฺที่ 20)

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كِتَابُ
مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ
فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾

17. ดังนั้น ผู้ที่อยู่บนหลักฐานอันชัดแจ้งจากพระผู้อภิบาลของเขา และผู้เป็นพยานจากพระองค์จะสาธยายมัน และก่อนนั้นมีคัมภีร์ของมูซาเป็นแนวทางและเป็นเมตตา ชนเหล่านั้นศรัทธาต่อมัน และผู้ใดจากพรรคต่าง ๆ ปฏิเสธศรัทธาต่อมัน ไฟนรกคือ สัญญาของเขา

ดังนั้น เจ้าอย่าได้อยู่ในการสงสัยมันเลย แท้จริง มันเป็นสัจธรรม จากพระผู้อภิบาลของเจ้า แต่ทว่ามนุษย์ส่วนใหญ่จะไม่ศรัทธา

ผู้ที่ศรัทธาต่ออัลกุรอาน คือ ผู้ที่อยู่บนฟิฏเราะฮฺของอัลลอฮฺ ﷻ (11)

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงแจ้งเกี่ยวกับสภาพของบรรดาผู้ศรัทธาที่อยู่บนฟิฏเราะฮฺ หรือธรรมชาติที่พระองค์ได้ทรงสร้างบ่าวของพระองค์ไว้เช่นนี้ นั่นคือ การยอมรับว่าไม่มีพระผู้อภิบาลที่แท้จริงเว้นแต่พระองค์ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا ... ﴾

"ดังนั้น เจ้าจงผินหน้าของเจ้าสู่ศาสนาที่เที่ยงแท้ (โดยเป็น) ธรรมชาติของอัลลอฮฺ ซึ่งพระองค์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมา..." *จนจบอายะฮฺ*

(ซูเราะฮฺ อัรฺรูม อายะฮฺที่ 30)

ฮะดีษเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และมุสลิม จากอบูฮุร็อยเราะฮฺ ได้รายงานว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« كُلُّ مَوْلُودٍ يُولَدُ على الفِطْرَةِ، فأبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ، أَوْ يُنَصِّرَانِهِ، أَوْ يُمَجِّسَانِهِ، كَما تُولَدُ البَهِيمَةُ بَهِيْمَةً جَمْعَاءَ هَلْ تُحِسُّوْنَ فِيْهَا مِنْ جَدْعَاءَ... »

"เด็กที่เกิดมาทุกคนนั้น ถูกกำเนิดบนธรรมชาติที่บริสุทธิ์ จากนั้นพ่อแม่ของเขาจะทำให้เขาเป็นยิว หรือเป็นคริสต์ หรือเป็นผู้บูชาไฟ ดังเช่น สัตว์ที่สมบูรณ์ที่ให้กำเนิดลูกสัตว์ที่สมบูรณ์ พวกท่านจะเห็นว่ามันจะเป็นลูกสัตว์ที่หูแหว่งกระนั้นหรือ..." (จนจบฮะดีษ)

(ฟัตฮุลบารี 3/290 และมุสลิม 4/2047)

ในเศาะฮีฮฺมุสลิม จากอิยาฎ อิบนุ ฮิมารฺ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

(11) คือ ธรรมชาติอันบริสุทธิ์ที่อัลลอฮฺทรงสร้าง

« إِنِّي خَلَقْتُ عِبَادِي حُنَفَاءَ فَجَاءَتْهُمُ الشَّيَاطِينُ فَاجْتَالَتْهُمْ عَنْ دِينِهِمْ وَحَرَّمَتْ عَلَيْهِمْ مَا أَحْلَلْتُ لَهُمْ، وَأَمَرَتْهُمْ أَنْ يُشْرِكُوا بِي مَا لَمْ أُنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا »

"แท้จริง ข้าได้สร้างบ่าวของข้าในสภาพที่บริสุทธิ์ [12] จากนั้นบรรดาชัยฏอนได้มายังพวกเขา และดึงพวกเขาให้หันเหจากศาสนาของพวกเขา และห้ามพวกเขาในสิ่งที่ข้าได้อนุมัติแก่พวกเขา และสั่งให้พวกเขาตั้งภาคีต่อข้าด้วยสิ่งที่ข้ามิได้ประทานหลักฐานใดๆ มายืนยัน"

(มุสลิม 4/2197)

ดังนั้น ผู้ศรัทธาจะยืนหยัดอยู่บนความบริสุทธิ์นี้

ส่วนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และผู้เป็นพยานจากพระองค์จะสาธยายมัน** ﴿ กล่าวคือ พยานจากอัลลอฮฺได้มายังเขา อันหมายถึงสาส์นหรือวะฮีย์ที่อัลลอฮฺได้ประทานลงมาแก่บรรดานบี อันเป็นชะรีอะฮฺ (บทบัญญัติ) ต่างๆ อันบริสุทธิ์สมบูรณ์ยิ่งใหญ่ โดยมีชะรีอะฮฺมุฮัมมัด ﷺ เป็นบทบัญญัติสุดท้าย เพราะผู้ศรัทธานั้นจะมีฟิฏเราะฮฺหรือความบริสุทธิ์ที่จะเป็นพยานต่อชะรีอะฮฺโดยรวม [13] ซึ่งรายละเอียดจะถูกนำมาจากชะรีอะฮฺนั้น ส่วนฟิฏเราะฮฺจะเชื่อและศรัทธาในรายละเอียดต่างๆ เพราะฉะนั้นอัลลอฮฺ ﷻ จึงได้ตรัสว่า ﴾ **ดังนั้น ผู้ที่อยู่บนหลักฐานอันชัดแจ้งจากพระผู้อภิบาลของเขา และผู้เป็นพยานจากพระองค์จะสาธยายมัน** ﴿ นั่นคือ อัลกุรอานที่ญิบรีลได้นำลงมายังนบีมุฮัมมัด และนบีมุฮัมมัดก็ได้นำไปเผยแผ่ต่อประชาชาติ

จากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า ﴾ **และก่อนนั้นมีคัมภีร์ของมูซา** ﴿ คือ ก่อนอัลกุรอานนั้นมีคัมภีร์ของมูซา นั่นคือเตารอต ﴾ **เป็นแนวทางและเป็นเมตตา** ﴿ กล่าวคือ อัลลอฮฺได้ประทานเตารอตแก่ประชาชาตินั้นเพื่อเป็นแนวทางและเป็นตัวอย่างให้พวกเขาเดินรอยตาม และยังเป็นความเมตตาจากอัลลอฮฺต่อพวกเขา ดังนั้น หากผู้ใดศรัทธาต่อเตารอตอย่างแท้จริงแล้วก็จะนำเขาสู่การศรัทธาต่ออัลกุรอาน อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴾ **ชนเหล่านั้นศรัทธาต่อมัน** ﴿ จากนั้นอัลลอฮฺตรัสขู่ผู้ที่ปฏิเสธอัลกุรอานหรือส่วนใดส่วนหนึ่งจากอัลกุรอานว่า ﴾ **และผู้ใดจากพรรคต่าง ๆ ปฏิเสธศรัทธาต่อมัน ไฟนรกคือ สัญญาของเขา** ﴿ หมายถึง ถ้าผู้ใดปฏิเสธศรัทธาต่ออัลกุรอานไม่ว่าจะเป็นใครในโลกที่เป็นมุชริก, กาฟิรฺ, ชาวคัมภีร์หรือพวกอื่นๆ จากบรรดาลูกหลานอาดัม (มนุษย์) ที่มีสีผิว รูปร่าง กลุ่มชนิดที่แตกต่างกันในบรรดาผู้คนที่อัลกุรอานไปถึงพวกเขา ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

---

(12) ศรัทธาในอัลลอฮฺองค์เดียว ไม่มีการตั้งภาคีใดๆ

(13) เชื่อในชะรีอะฮฺโดยรวม

﴿ لِأُنذِرَكُم بِهِۦ وَمَنۢ بَلَغَ ﴾

"เพื่อที่ฉันจะได้ใช้อัลกุรอานนี้ตักเตือนพวกท่าน และผู้ที่อัลกุรอานนี้ไปถึง"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 19)

และดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า มนุษย์ทั้งหลาย แท้จริง ฉันคือ รอซูลของอัลลอฮฺมายังพวกท่านทั้งมวล"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 158)

และพระองค์ได้ตรัสว่า ﴿ **และผู้ใดจากพรรคต่าง ๆ ปฏิเสธศรัทธาต่อมัน ไฟนรกคือสัญญาของเขา** ﴾

ในหนังสือเศาะฮีฮฺมุสลิม รายงานจาก อบูมูซา อัลอัชอะรีย์ ﷺ ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَهُودِيٌّ، وَلَا نَصْرَانِيٌّ، ثُمَّ لا يُؤْمِنُ بِي، إِلَّا دَخَلَ النَّارَ »

"ขอสาบานด้วยผู้ซึ่งชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ ไม่มีผู้ใดจากประชาชาตินี้ที่ได้ยินเรื่องราวของฉัน [14] ทั้งที่เป็นยิวหรือคริสต์ แล้วเขาไม่ศรัทธาต่อฉัน เว้นแต่เขาจะเข้านรก"

(มุสลิม 1/134)

ในอัลกุรอาน มีการยืนยันความสัตย์จริงของฮะดีษทุกบท

อัยยูบ อัซซัคติยานี ได้รายงานจาก สะอีด บิน ญุเบรฺ ว่า ฉันจะไม่ได้ยินฮะดีษใดๆ จากท่านนบี เว้นแต่ฉันจะพบการยืนยันความสัตย์จริงของฮะดีษนั้นในอัลกุรอาน และฉันได้ยินมาว่าท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า "ขอสาบานด้วยผู้ซึ่งชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ ไม่มีผู้ใดจากประชาชาตินี้ที่ได้ยินเรื่องราวของฉัน ทั้งที่เป็นยิวหรือคริสต์ แล้วเขาไม่ศรัทธาต่อฉัน

(14) คือ เรื่องการเป็นศาสนทูต

เว้นแต่เขาจะเข้านรก" ฉันจึงสงสัยว่า การยืนยันความสัตย์จริงของฮะดีษนี้ อยู่ที่ใดในอัลกุรอาน? จนกระทั่งฉันได้พบอายะฮฺนี้ ﴾ **และผู้ใดจากพรรคต่าง ๆ ปฏิเสธศรัทธาต่อมัน ไฟนรกคือสัญญาของเขา** ﴿ คือจากกลุ่มต่างๆ ทั้งมวล

(อัฏฏอบารี 18085 ด้วยสายรายงานที่เศาะฮีฮฺ)

และดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **ดังนั้น เจ้าอย่าได้อยู่ในการสงสัยมันเลย แท้จริง มันเป็นสัจธรรมจากพระผู้อภิบาลของเจ้า** ﴿*...จนจบอายะฮฺ* กล่าวคือ อัลกุรอานนั้นคือ สัจธรรมจาก อัลลอฮฺ ไม่มีข้อสังสัยใดๆ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ الم ۝١ تَنزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ۝٢ ﴾

"อะลิฟ ลาม มีม ① การประทานลงมาของคัมภีร์นี้ไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ในนั้น จากพระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก ② "

(ซูเราะฮฺ อัสสัจญ์ดะฮฺ อายะฮฺที่ 1-2)

และตรัสว่า

﴿ الم ۝١ ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ ﴾

"อะลิฟ ลาม มีม ① คัมภีร์นี้ ไม่มีความสงสัยใด ๆ ในนั้น"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 1-2)

ส่วนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **แต่ทว่ามนุษย์ส่วนใหญ่จะไม่ศรัทธา** ﴿ ก็เหมือนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ۝١٠٣ ﴾

"และส่วนใหญ่ของมนุษย์จะไม่ศรัทธาต่อเจ้า ถึงแม้เจ้าปรารถนาอย่างยิ่งก็ตาม"

(ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 103)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَإِن تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ﴾

"และหากเจ้าเชื่อฟังส่วนมากของผู้คนในแผ่นดินแล้ว พวกเขาก็จะทำให้เจ้าหลงทางจากทางของอัลลอฮฺไป"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 116)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ ﴾

"และโดยแน่นอน อิบลีสได้ทำให้การนึกคิดของมันที่มีต่อพวกเขาเป็นจริง ดังนั้น พวกเขาจึงได้ปฏิบัติตามมัน เว้นแต่ส่วนน้อยของบรรดาผู้ศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ สะบะอฺ 20)

﴿ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَٰئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ
وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾ أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا
يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ
هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ ﴾

18. และผู้ใดเล่าที่จะอธรรมยิ่งไปกว่าผู้ที่อุปโลกน์ความเท็จต่ออัลลอฮฺ ชนเหล่านั้นจะถูกนำมาเสนอต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา และบรรดาพยานจะกล่าวว่า พวกเหล่านั้นคือ บรรดาผู้ที่กล่าวเท็จต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา พึงรู้เถิด! การสาปแช่งของอัลลอฮฺจะได้แก่บรรดาผู้อธรรม

19. บรรดาผู้กีดขวางหนทางของอัลลอฮฺ และพวกเขาใคร่ที่จะให้มันคดเคี้ยว และสำหรับโลกอาคิเราะฮฺนั้น พวกเขาเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา

20. ชนเหล่านี้จะไม่รอดพ้น (จากการลงโทษ) ในแผ่นดินนี้ และสำหรับพวกเขาไม่มีผู้คุ้มครองอื่นจากอัลลอฮฺ การลงโทษแก่พวกเขาจะ

ถูกเพิ่มเป็นทวีคูณ พวกเขาไม่สามารถที่จะฟังได้และจะไม่เห็น

21. ชนเหล่านี้คือ บรรดาผู้ที่ทำให้ชีวิตของพวกเขาขาดทุน และสิ่งที่พวกเขาอุปโลกน์ขึ้นนั้นก็ได้เตลิดหนีไปจากพวกเขา

22. โดยแน่นอน แท้จริง พวกเขาเป็นผู้ขาดทุนยิ่งในอาคิเราะฮฺ

บรรดาผู้ที่อุปโลกน์ความเท็จให้แก่อัลลอฮฺ ﷻ และขัดขวางหนทางของพระองค์นั้น คือผู้ขาดทุนยิ่ง

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงสภาพของบรรดาผู้ที่อุปโลกน์ความเท็จให้แก่พระองค์ และความอัปยศอดสูของพวกเขาต่อหน้ามัคลูกทั้งมวลในวันกิยามะฮฺ ทั้งมลาอิกะฮฺ บรรดานบีและรอซูล มนุษย์และญินทั้งหลาย ดังที่อิมามอะหฺมัดได้รายงานจาก ศ็อฟวาน บิน มุหฺริซ ได้กล่าวว่า ฉันเคยจับมือ อิบนุ อุมัรฺ ตอนที่มีชายคนหนึ่งมาหาเขา ซึ่งชายคนนี้ได้ถามว่า ท่านเคยได้ยินท่านรอซูล ﷺ พูดถึงการกระซิบ [15] ในวันกิยามะฮฺอย่างไรบ้าง ? อิบนุ อุมัรฺได้ตอบว่า ฉันได้ยินท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُدْنِي الْمُؤْمِنَ فَيَضَعُ عَلَيْهِ كَنَفَهُ، وَيَسْتُرُهُ مِنَ النَّاسِ، وَيُقَرِّرُهُ بِذُنُوبِهِ وَيَقُولُ لَهُ: أَتَعْرِفُ ذَنْبَ كَذَا؟ أَتَعْرِفُ ذَنْبَ كَذَا؟ أَتَعْرِفُ ذَنْبَ كَذَا؟ حَتَّى إِذَا قَرَّرَهُ بِذُنُوبِهِ وَرَأَى فِي نَفْسِهِ أَنَّهُ قَدْ هَلَكَ قَالَ: فَإِنِّي قَدْ سَتَرْتُهَا عَلَيْكَ فِي الدُّنْيَا وَإِنِّي أَغْفِرُهَا لَكَ الْيَوْمَ. ثُمَّ يُعْطَى كِتَابَ حَسَنَاتِهِ، وَأَمَّا الْكُفَّارُ وَالْمُنَافِقُونَ فَيَقُولُ ﴿ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴾...(الآية) ».

"อัลลอฮฺจะทรงเข้าไปใกล้ผู้ศรัทธา และให้การปิดบังแก่เขา และปกปิดเขาไม่ให้มนุษย์อื่นได้รับรู้ จากนั้นพระองค์จะแจ้งบาปที่เขาได้ทำ และเขาก็ยอมรับสารภาพต่อบาปของเขา พระองค์จะถามเขาว่า เจ้าได้ทำบาปนั้นใช่ไหม ? เจ้าได้ทำบาปนั้นใช่ไหม ? เจ้าทำบาปนั้นใช่ไหม ? จนกระทั่งบ่าวยอมรับสารภาพต่อบาปของเขา

(15) คือ การที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสนทนากับบ่าวตามลำพังโดยไม่มีผู้ใดได้ยิน เพื่อสอบสวนความผิดที่เขาได้กระทำ

ทั้งหมด และเขาคิดว่าตัวเองต้องหายนะอย่างแน่นอน แต่พระองค์จะกล่าวว่า "ข้าได้ปกปิดบาปของเจ้าในโลกดุนยา และข้าก็ให้อภัยเจ้าในวันนี้" จากนั้นเขาจะถูกมอบบัญชีความดีของเขา ส่วนบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาและบรรดามุนาฟิกนั้นบรรดาพยานจะกล่าวว่า **﴿ พวกเหล่านั้นคือ บรรดาผู้ที่กล่าวเท็จต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา พึงรู้เถิด ! การสาปแช่งของอัลลอฮฺจะได้แก่บรรดาผู้อธรรม ﴾ "**

(อะหฺมัด 2/74)

ฮะดีษนี้ยังได้รับการรายงานโดยอัลบุคอรี และมุสลิม ในหนังสือฮะดีษเศาะฮีฮฺของทั้งสองด้วย

(ฟัตฮุลบารี 8/204 และมุสลิม 4/2120)

และพระดำรัสของพระองค์ **﴿ บรรดาผู้กีดขวางหนทางของอัลลอฮฺ และพวกเขาใคร่ที่จะให้มันคดเคี้ยว ﴾** หมายถึงพวกเขาขัดขวางผู้คนมิให้ตามสัจธรรม และเดินบนทางนำที่นำไปสู่การศรัทธาต่ออัลลอฮฺ รวมทั้งดึงผู้คนให้ห่างไกลจากสวรรค์ **﴿ และพวกเขาใคร่ที่จะให้มันคดเคี้ยว ﴾** หมายถึง พวกเขาต้องการให้หนทางของผู้คนนั้นบิดเบี้ยวไม่ตรง **﴿ และสำหรับโลกอาคิเราะฮฺนั้น พวกเขาเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา ﴾** หมายถึง พวกเขาปฏิเสธและไม่เชื่อว่าวันกิยามะฮฺจะเกิดขึ้นและมีจริง **﴿ ชนเหล่านี้จะไม่รอดพ้น (จากการลงโทษ) ในแผ่นดินนี้ และสำหรับพวกเขาไม่มีผู้คุ้มครองอื่นจากอัลลอฮฺ ﴾** หมายถึง พวกเขานั้นอยู่ภายใต้การบังคับใต้เงื้อมมือและพระอำนาจของพระองค์ และพระองค์ทรงสามารถที่จะลงโทษพวกเขาในโลกดุนยาก่อนโลกอาคิเราะฮฺ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴾

"แท้จริง พระองค์ทรงประวิงเวลาให้พวกเขาจนถึงวันที่สายตาเงยจ้องไม่กระพริบ (วันกิยามะฮฺ)"

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 42)

ในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และมุสลิม มีรายงานฮะดีษว่า

« إِنَّ اللَّهَ لَيُمْلِي لِلظَّالِمِ حَتَّى إِذَا أَخَذَهُ لَمْ يُفْلِتْهُ »

"แท้จริง อัลลอฮฺจะทรงประวิงเวลาให้ผู้อธรรม จนกระทั่งเมื่อพระองค์จะจัดการเขาพระองค์ก็จะไม่ปล่อยให้เขาหลุดรอดไป [16] ***"***

(ฟัตฮุลบารี 8/205 และมุสลิม 4/1997)

(16) จนกว่าจะลงโทษอย่างสาสม

เพราะเช่นนี้พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **การลงโทษแก่พวกเขาจะถูกเพิ่มเป็นทวีคูณ** ﴾ กล่าวคือ อัลลอฮฺได้ทรงสร้างให้เขาได้ยิน มองเห็น มีสติปัญญา แต่การได้ยิน การมองเห็น และสติปัญญาของพวกเขาไม่อาจช่วยพวกเขาได้ เพราะพวกเขากลับกลายเหมือนคนหูหนวกตาบอดที่ไม่ได้ยินและไม่ตามสิ่งที่เป็นสัจธรรมความถูกต้อง ดังที่อัลลอฮฺได้เล่าเกี่ยวกับพวกเขาเมื่อพวกเขาตกนรกว่า

﴿ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴾

"และพวกเขากล่าวอีกว่า หากพวกเราฟังและใช้สติปัญญาใคร่ครวญ พวกเราก็จะมิได้มาอยู่เป็นชาวนรกอย่างนี้หรอก"

(ซูเราะฮฺ อัลมุลกฺ อายะฮฺที่ 10)

และดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ ﴾

"บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาและปิดกั้นทางของอัลลอฮฺ เราได้เพิ่มการลงโทษแก่พวกเขาให้มากขึ้น เนื่องจากพวกเขาได้ก่อความเสียหาย"

(ซูเราะฮฺ อันนะฮฺล อายะฮฺที่ 88)

เพราะฉะนั้น พวกเขาจะถูกลงโทษเนื่องจากละทิ้งคำสั่งใช้ของอัลลอฮฺ และละเมิดข้อห้ามของพระองค์

ส่วนพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **ชนเหล่านี้คือ บรรดาผู้ที่ทำให้ชีวิตของพวกเขาขาดทุน และสิ่งที่พวกเขาอุปโลกน์ขึ้นนั้นก็ได้เตลิดหนีไปจากพวกเขา** ﴾ หมายถึง พวกเขาทำให้ชีวิตของพวกเขาขาดทุน เนื่องจากพวกเขาถูกนำลงนรกที่มีไฟอันร้อนแรงและถูกทรมานในนรกโดยจะไม่พักการลงโทษแม้แต่พริบตาเดียว ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴾

"ทุกครั้งที่มันมอด เราได้เพิ่มการเผาไหม้ลุกโชนแก่พวกเขา"

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออฺ อายะฮฺที่ 97)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และสิ่งที่พวกเขาอุปโลกน์ขึ้นนั้นก็ได้เตลิดหนีไปจากพวกเขา** ﴾ อันได้แก่สิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ ไม่ว่าจะเป็นภาคีต่างๆ รูปปั้นหรือเจว็ดต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือใดๆ แก่พวกเขา ซ้ำยังสร้างความเสียหายแก่พวกเขาอย่างมากมาย ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴾

"และเมื่อมนุษย์ถูกรวมให้มาชุมนุมกัน พวกมัน (เจว็ด) จะเป็นศัตรูกับพวกเขาและจะเป็นผู้ปฏิเสธการเคารพบูชาของพวกเขา"

(ซูเราะฮฺ อัลอะหฺกอฟ อายะฮฺที่ 6)

และเช่นเดียวกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوُا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴾

"ขณะที่บรรดาผู้ถูกตาม ได้ปลีกตัวออกจากบรรดาผู้ตาม และขณะที่พวกเขาเห็นการลงโทษ และขณะที่บรรดาสัมพันธภาพที่มีต่อกันได้ขาดสะบั้นลง"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 166)

รวมถึงอายะฮฺอื่นๆ ที่แสดงถึงการขาดทุนและความหายนะของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ดังนั้นพระองค์จึงได้ตรัสว่า ﴾ **โดยแน่นอน แท้จริง พวกเขาเป็นผู้ขาดทุนยิ่งในอาคิเราะฮฺ** ﴿ อัลลอฮฺทรงบอกจุดจบของพวกเขา ว่าพวกเขาจะเป็นคนที่ขาดทุนที่สุดในโลกอาคิเราะฮฺ พวกเขาเลือกขุมนรกแทนชั้นสวรรค์ และทิ้งความสุขในสวรรค์ และเลือกลมร้อนและน้ำร้อนที่เดือดและอยู่ใต้ร่มเงาของควันที่ดำทึบ แทนเครื่องดื่ม (สุรา) ที่หอมหวานที่ถูกปิดผนึกไว้อย่างดีในสวรรค์ และเลือกอาหารจากน้ำหนองที่ไหลมาจากแผลของชาวนรก แทนนางสวรรค์ที่สวยงาม และเลือกเหวลึกในนรกแทนวังที่สูงส่ง และทิ้งการได้อยู่ใกล้ชิดอัลลอฮฺผู้ทรงเมตตา และเลือกความโกรธกริ้วและการลงโทษของอัลลอฮฺ ฉะนั้นโดยแน่นอน พวกเขาเป็นผู้ขาดทุนยิ่งในอาคิเราะฮฺ

﴿ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٣) مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ ۚ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (٢٤) ﴾

23. แท้จริง บรรดาผู้ศรัทธาและผู้ปฏิบัติความดี และสำรวมตนต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา ชนเหล่านั้นคือ ชาวสวรรค์ ซึ่งพวกเขาจะอยู่ในนั้นตลอดกาล

24. อุปมาของทั้งสองฝ่าย ดังเช่น คนตาบอดและหูหนวก กับคนมองเห็นและได้ยิน ทั้งสองนี้จะเท่าเทียมกันหรือ? พวกเจ้ามิได้ไตร่ตรองหรือ?

การตอบแทนบรรดาผู้ศรัทธา

หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้กล่าวถึงสภาพของบรรดาคนชั่วที่จะได้รับการลงโทษแล้ว พระองค์ก็ทรงกล่าวถึงสภาพของคนดีที่จะได้รับความสุข นั่นคือ บรรดาผู้ที่ศรัทธาและปฏิบัติการงานที่ดี โดยที่หัวใจของพวกเขาศรัทธาและอวัยวะของพวกเขาปฏิบัติการงานที่ดีทั้งวาจาและการกระทำ ด้วยการปฏิบัติการงานที่เป็นการเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ และละทิ้งสิ่งต้องห้ามทั้งหลาย และด้วยการปฏิบัติเช่นนี้พวกเขาจึงได้รับการตอบแทนเป็นสรวงสวรรค์ที่ประกอบด้วยห้องหับที่สูงเด่น เตียงที่เรียงชิดติดกันอย่างสวยงาม ผลไม้ที่เด็ดได้ใกล้แค่เอื้อมมือ ที่นอนที่สูงสง่า นางสวรรค์ที่งดงาม ผลไม้ที่หลากหลาย อาหารที่เอร็ดอร่อยถูกใจ เครื่องดื่มที่หอมหวาน และการได้มองเห็นผู้ทรงสร้างแผ่นดินและชั้นฟ้า โดยที่พวกเขาจะได้รับสิ่งเหล่านี้ถาวรตลอดกาล พวกเขาจะไม่เสียชีวิตหรือแก่เฒ่า ไม่เจ็บป่วยหรือนอนหลับ ไม่ถ่ายทุกข์ ไม่ถ่มแม้น้ำลายหรือเสลดของเสียใด ๆ มีแต่ชะมดเชียงที่เปรียบเสมือนเหงื่อของพวกเขา

เปรียบเทียบบรรดาผู้ศรัทธา กับ บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา

จากนั้นพระองค์ทรงเปรียบเทียบบรรดาผู้ศรัทธากับบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา โดยพระองค์ตรัสว่า ﴾ **อุปมาของทั้งสองฝ่าย** ﴿ คือ บรรดาผู้ที่อัลลอฮฺให้ลักษณะว่าเป็นพวกคนชั่วที่จะถูกลงโทษ กับบรรดาผู้ศรัทธาที่จะได้รับความสุขนั้น พวกเขาเปรียบเสมือน ﴾ **ดังเช่น คนตาบอดและหูหนวก** ﴿ และพวกนั้นเปรียบเสมือนคนมองเห็นและคนได้ยิน เพราะผู้ปฏิเสธศรัทธานั้นคือคนที่ตาบอดมองไม่เห็นสัจธรรมในโลกดุนยาและอาคิเราะฮฺ พวกเขาไม่ได้รับทางนำสู่สิ่งดีใด ๆ และไม่รู้ถึงสิ่งดีใด ๆ พวกเขาหูหนวกที่ไม่ได้ยินหลักฐานและเหตุผล ไม่ฟังสิ่งที่เป็นประโยชน์

﴿ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ ... ﴾

"และหากอัลลอฮฺทรงรู้ว่าในตัวพวกเขานั้นมีความดี แน่นอน ก็จะทรงให้พวกเขาได้ยิน..." *จนจบอายะฮฺ*

(ซูเราะฮฺ อัลอันฟาล 23)

ส่วนผู้ศรัทธานั้นคือ คนที่เฉลียวฉลาด หลักแหลม สติปัญญาดี มองเห็นและสามารถแยกแยะสัจธรรมจากความเท็จ และเขาจะยึดถือปฏิบัติสิ่งดีและละทิ้งความชั่ว สดับตรับฟังหลักฐานและแยกแยะหลักฐานจากสิ่งคลุมเครือได้ ความเท็จจะไม่สามารถหลอกลวงเขาได้ ดังนั้น คนสองประเภทนี้จะเหมือนกันได้อย่างไร ? ﴿ **พวกเจ้ามิได้ไตร่ตรองหรือ?** ﴾ พวกเจ้ามิได้พินิจพิจารณาหรือ ? พวกเจ้าจะได้แยกแยะระหว่างผู้คนสองประเภทได้ ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ในอีกอายะฮฺหนึ่งว่า

﴿ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ ﴾

“บรรดาชาวนรก กับบรรดาชาวสวนสวรรค์นั้นไม่เหมือนกันหรอก บรรดาชาวสวนสวรรค์พวกเขาเป็นผู้ได้รับความสำเร็จ”

(ซูเราะฮฺ อัลฮัชรฺ อายะฮฺที่ 20)

และเช่นเดียวกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾ وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ ﴾

“และคนตาบอดกับคนตาดีนั้น ย่อมไม่เหมือนกัน ⑲ และความมืดทึบกับแสงสว่างก็ไม่เหมือนกัน ⑳ และที่เงาร่มกับที่ร้อนแดด ก็ไม่เหมือนกัน ㉑ และคนเป็นกับคนตายนั้น ย่อมไม่เหมือนกัน แท้จริง อัลลอฮฺทรงให้ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ได้ยิน และเจ้าไม่สามารถที่จะให้ผู้ที่อยู่ในหลุมฝังศพได้ยินได้ ㉒ เจ้ามิใช่อื่นใดนอกจากเป็นผู้ตักเตือนเท่านั้น ㉓ แท้จริง เราได้ส่งเจ้ามาด้วยสัจธรรม เป็นผู้แจ้งข่าวดีและผู้ตักเตือน และไม่มีประชาชาติใด (ในอดีต) เว้นแต่จะต้องมีผู้ตักเตือน (ถูกส่งมา) ยังพวกเขา ㉔ ”

(ซูเราะฮฺ ฟาฏิรฺ อายะฮฺที่ 19 – 24)

﴿ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ ﴾

25. และโดยแน่นอน เราได้ส่งนูหฺไปยังกลุ่มชนของเขา (โดยกล่าวว่า) แท้จริง ฉันเป็นผู้ตักเตือนอันแน่ชัดแก่พวกท่านแล้ว

26. คือ พวกท่านอย่าเคารพอิบาดะฮฺผู้ใดนอกจากอัลลอฮฺ แท้จริง ฉันกลัวแทนพวกท่านถึงการลงโทษในวันอันเจ็บปวด

27. แล้วบรรดาบุคคลชั้นนำซึ่งปฏิเสธศรัทธาจากกลุ่มชนของเขากล่าวว่า "เรามิเห็นท่านเป็นอื่นใด นอกจากสามัญชนเช่นเรา และเรามิเห็นผู้ใดปฏิบัติตามท่าน นอกจากบรรดาผู้ต่ำช้าของพวกเราที่มีความคิดเห็นตื้นๆ และเรามิเห็นว่าพวกท่านประเสริฐกว่าพวกเรา แต่เราคิดว่าพวกท่านเป็นพวกโกหก"

เรื่องราวของนูหฺ عليه السلام และการสนทนากับกลุ่มชนของท่าน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าเรื่องของนูหฺ عليه السلام ซึ่งเป็นศาสนทูตคนแรกที่อัลลอฮฺส่งมายังชาวโลกที่ตั้งภาคีกราบรูปปั้น โดยท่านได้กล่าวแก่กลุ่มชนของท่านว่า ﴾ **แท้จริง ฉันเป็นผู้ตักเตือนอันแน่ชัดแก่พวกท่านแล้ว** ﴿ คือ เป็นผู้เปิดเผยการตักเตือนต่อพวกเจ้าเกี่ยวกับการลงโทษของอัลลอฮฺ หากพวกเจ้าเคารพสักการะสิ่งอื่นนอกจากพระองค์ โดยท่านได้กล่าวว่า ﴾ **พวกท่านอย่าเคารพอิบาดะฮฺผู้ใดนอกจากอัลลอฮฺ** ﴿ และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **แท้จริง ฉันกลัวแทนพวกท่านถึงการลงโทษในวันอันเจ็บปวด** ﴿ ความหมายคือ ถ้าหากพวกเจ้ายังคงปฏิบัติสิ่งเหล่านี้อยู่ อัลลอฮฺจะทรงลงโทษพวกเจ้าด้วยการลงโทษอันเจ็บปวด และหนักหน่วงในโลกอาคิเราะฮฺ

﴿ **แล้วบรรดาบุคคลชั้นนำซึ่งปฏิเสธศรัทธาจากกลุ่มชนของเขากล่าวว่า** ﴾ บรรดาบุคคลชั้นนำคือ บรรดาหัวหน้าและแกนนำของผู้ปฏิเสธศรัทธา ﴿ **เรามิเห็นท่านเป็นอื่นใดนอกจากสามัญชนเช่นเรา** ﴾ หมายถึง ท่านมิได้เป็นมลาอิกะฮฺแต่เป็นเพียงมนุษย์ แล้วท่านได้รับวะฮีย์ในขณะที่เราไม่ได้รับได้อย่างไร ? และพวกเขายังกล่าวอีกว่า ﴿ **และเรามิเห็นผู้ใดปฏิบัติตามท่าน นอกจากบรรดาผู้ต่ำช้าของพวกเราที่มีความคิดเห็นตื้น ๆ** ﴾ คือ ผู้ที่มีความคิดเห็นที่ไม่ได้ตรึกตรอง ﴿ **และเรามิเห็นว่าพวกท่านประเสริฐกว่าพวกเรา** ﴾ พวกเขากล่าวว่าพวกเราไม่เห็นว่าพวกท่านดีกว่าเราทั้งในด้านรูปร่าง มารยาท ปัจจัยยังชีพ หรือสภาพความเป็นอยู่ แม้ว่าพวกท่านได้เข้าสู่ศาสนานี้ ﴿ **แต่เราคิดว่าพวกท่านเป็นพวกโกหก** ﴾ คือ เราคิดว่าพวกท่านโกหกในสิ่งที่พวกท่านได้อ้างว่าตนเองอยู่บนคุณธรรม ความดี อิบาดะฮฺและความสุขในโลกอาคิเราะฮฺเมื่อพวกท่านได้ไปถึงวันนั้น นี่คือการคัดค้านจากบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาต่อนูหฺและบรรดาผู้ศรัทธาที่ตามเขา และนี่เป็นสิ่งที่ชี้ถึงความโง่เขลาและการขาดทั้งความรู้และสติปัญญาของพวกเขา เพราะไม่ถือว่าเป็นสิ่งที่อัปยศต่อสัจธรรมแต่อย่างใดหากผู้ตามสัจธรรมจะต่ำต้อย เพราะสัจธรรมถูกต้องด้วยตัวของมันเอง แม้ว่าผู้ตามมันจะเป็นผู้มีเกียรติหรือผู้ต่ำต้อยในสังคม ในทางตรงกันข้าม อันที่จริงแล้วผู้ที่ตามสัจธรรมนั้นก็คือผู้มีเกียรติอย่างแท้จริง แม้ว่าจะยากจนก็ตาม และในความเป็นจริงโดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ตามสัจธรรมมักจะเป็นผู้ที่อ่อนแอในบรรดาผู้คนทั้งหลาย และผู้ที่ต่อต้านสัจธรรมก็มักจะเป็นผู้ที่มีเกียรติและผู้นำในสังคม ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ ﴾

"และเช่นนั้นแหละ เรามิได้ส่งผู้ตักเตือนคนใดก่อนหน้าเจ้าไปยังเมืองใด เว้นแต่บรรดาผู้ฟุ่มเฟือยของเมืองนั้นจะกล่าวว่า แท้จริง เราได้พบเห็นบรรพบุรุษของเราอยู่ในแนวทางนี้ ดังนั้น เราจึงดำเนินตามแนวทางของพวกเขา"

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 23)

และมีเหตุการณ์ เมื่อครั้งที่ฮิร็อกลฺ (เฮราคลิอุส) กษัตริย์อาณาจักรโรมันได้ถามอบูซุฟยาน ศ็อครฺ บิน ฮัรบฺ เกี่ยวกับคุณลักษณะของนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า คนที่ตามนบีนั้นคือบรรดาคนที่มีเกียรติหรือคนอ่อนแอในสังคม ? เขาตอบว่า เป็นบรรดาคนอ่อนแอในสังคมต่างหาก ฮิร็อกลฺจึงกล่าวว่า พวกคนอ่อนแอมักจะเป็นผู้ตามบรรดารอซูล

(ฟัตฮุลบารี 1/42)

ส่วนคำพูดของกลุ่มชนนูหฺที่ว่า ﴿ **ที่มีความคิดเห็นตื้น ๆ** ﴾ นั้นไม่ถือว่าเป็นการทำให้เสื่อมเสียหรือน่ารังเกียจแต่อย่างใด เพราะเมื่อสัจธรรมชัดเจนแล้วก็ไม่มีโอกาสที่จะแย้งมันด้วยความคิดหรือความเห็น แต่จำเป็นที่จะต้องตามสัจธรรมนั้น และนี่คือสภาพของคนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ผู้ที่คิดไม่ได้แบบนี้คือคนโง่เขลาเบาปัญญานั่นเอง เพราะรอซูลทั้งหลายได้นำมาซึ่งสิ่งที่เปิดเผยและชัดแจ้ง ส่วนคำพูดของพวกเขาที่ว่า ﴿ **และเรามิเห็นว่าพวกท่านประเสริฐกว่าพวกเรา** ﴾ พวกเขาไม่เห็นเพราะพวกเขาตาบอดไม่เห็นสัจธรรม ไม่ได้ยินและมองไม่เห็น แต่ทว่าพวกเขาลังเลและอยู่ในความสงสัย ระเหเร่ร่อนอยู่ในความมืดมิดของความโง่เขลา พวกเขาคือพวกจอมโกหก มดเท็จ ต้อยต่ำและไร้ค่า และพวกเขาคือ ผู้ขาดทุนอย่างที่สุดในวันอาคิเราะฮฺ

﴿ قَالَ يَاقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ
فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾ ﴾

28. เขา (นูหฺ) กล่าวว่า "หมู่ชนของฉันเอ๋ย ! พวกท่านเห็นแล้วใช่ไหมว่า หากฉันมีหลักฐานอันแจ้งชัดจากพระผู้อภิบาลของฉัน และพระองค์ประทานแก่ฉันซึ่งความเมตตาจากพระองค์ [17] แล้วได้ถูกทำให้มืดมนแก่พวกท่าน [18] เราจะบังคับพวกท่านให้รับมันทั้ง ๆ ที่พวกท่านเกลียดชังมันกระนั้นหรือ?"

คำตอบของนูหฺ عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงสิ่งที่นูหฺ عليه السلام ได้ตอบกลุ่มชนของเขาในเรื่องนี้ว่า ﴿ **พวกท่านเห็นแล้วใช่ไหมว่า หากฉันมีหลักฐานอันแจ้งชัดจากพระผู้อภิบาลของฉัน** ﴾ คือ หลักฐานอันแน่นอนมั่นคง ชัดเจนและการเป็นนบีที่สัตย์จริงซึ่งเปรียบเสมือนความเมตตาที่ยิ่งใหญ่จากอัลลอฮฺที่มีต่อท่านนบีนูหฺและต่อพวกเขาเช่นกัน ﴿ **แล้วได้ถูกทำให้มืดมนแก่พวกท่าน** ﴾ กล่าวคือ มันถูกซ่อนเร้นจากพวกท่าน พวกท่านจึงไม่ได้รับทางนำ และไม่รู้คุณค่าของมัน หนำซ้ำพวกท่านกลับรีบที่จะปฏิเสธมัน ﴿ **เราจะบังคับพวกท่านให้รับมัน** ﴾ โดยที่พวกท่านรังเกียจมันอย่างนั้นหรือ

(17) คือ ประทานฮิดายะฮฺจากพระองค์คือ การเป็นนบี

(18) คือ ถูกบดบังจากแสงสว่างของการอีมาน

﴿ وَيَاقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ مُلَاقُو رَبِّهِمْ وَلَٰكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَاقَوْمِ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ ﴾

29. และหมู่ชนของฉันเอ๋ย ! ฉันมิได้ร้องขอทรัพย์สินใดสำหรับการเผยแพร่ แต่รางวัลของฉันอยู่ที่อัลลอฮฺ และฉันจะไม่เป็นผู้ขับไล่บรรดาผู้ศรัทธาหรอก แท้จริง พวกเขาจะเป็นผู้พบพระผู้อภิบาลของพวกเขา แต่ฉันเห็นว่าพวกท่านเป็นหมู่ชนผู้งมงาย

30. และหมู่ชนของฉันเอ๋ย ! ผู้ใดจะช่วยฉัน ณ อัลลอฮฺหากฉันขับไล่พวกเขา พวกท่านไม่คิดบ้างหรอกหรือ ?

เขาได้กล่าวแก่กลุ่มชนของเขาว่า ฉันไม่ได้ขอทรัพย์สินใด ๆ เป็นค่าตอบแทนจากพวกท่านต่อสิ่งที่ฉันได้ตักเตือนพวกท่าน แท้จริง ฉันหวังการตอบแทนจากอัลลอฮฺต่างหาก ﴾ **และฉันจะไม่เป็นผู้ขับไล่บรรดาผู้ศรัทธาหรอก** ﴿ เหมือนกับว่าพวกเขาเหล่านั้นได้ขอให้นบีนูหฺ ﷺ ขับไล่บรรดาผู้ศรัทธาออกไปจากเขา เนื่องจากพวกเขากระดากอายและรู้สึกว่าตัวเองสูงส่งเกินกว่าที่จะไปนั่งอยู่ร่วมกับบรรดาผู้ศรัทธา ดังเช่นที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้รับการร้องขอจากกลุ่มชนของท่านให้ขับไล่บรรดาคนต่ำต้อยออกไป และให้ท่านนั่งอยู่กับพวกเขาเป็นการเฉพาะ อัลลอฮฺ ﷻ จึงได้ประทานอายะฮฺนี้ลงมา

﴿ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ ﴾

"เจ้าจงอย่าขับไล่บรรดาผู้ที่วิงวอนต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา ทั้งในเวลาเช้าและเวลาเย็น"

(ซูเราะฮฺ อันอันอาม อายะฮฺที่ 52)

และพระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَٰؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ

بِالشَّاكِرِينَ ﴾

"และในทำนองนั้น เราได้ทดสอบบางคนของพวกเขาด้วยอีกบางคน เพื่อพวกเขาจะได้กล่าวว่า ชนเหล่านี้กระนั้นหรือ ที่อัลลอฮฺทรงกรุณาแก่พวกเขา ในระหว่างพวกเรา อัลลอฮฺนั้นมิใช่เป็นผู้ทรงรู้ยิ่งต่อบรรดาผู้ที่กตัญญูหรอกหรือ"

(ซูเราะฮฺ อันอันอาม อายะฮฺที่ 53)

﴿ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَن يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنفُسِهِمْ إِنِّي إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾ ﴾

31. ฉันมิได้กล่าวแก่พวกท่านว่า ฉันมีขุมคลังของอัลลอฮฺ และฉันไม่รู้ถึงสิ่งพ้นญาณวิสัยและฉันมิได้กล่าวว่า แท้จริง ฉันเป็นมะลัก และมิได้กล่าวแก่บรรดาผู้ที่สายตาของพวกท่านเหยียดหยามว่า อัลลอฮฺจะไม่ประทานความดีแก่พวกเขา อัลลอฮฺทรงรอบรู้ดียิ่งถึงสิ่งที่อยู่ในจิตใจของพวกเขา แท้จริง ถ้าเป็นเช่นนั้น ฉันจะอยู่ในหมู่ผู้อธรรม

นบีนูหฺ ﷺ ได้บอกกลุ่มชนของท่านว่า ท่านคือ ศาสนทูตจากอัลลอฮฺ เชิญชวนผู้คนสู่การเคารพอิบาดะฮฺอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวไม่มีภาคีใดๆ โดยที่อัลลอฮฺทรงอนุญาตให้ท่านทำหน้าที่ดังกล่าว และท่านไม่ได้ร้องขอการตอบแทนใดๆ จากพวกเขาในการเชิญชวนนี้ แต่ท่านเชิญชวนทุกคนที่พบเจอ ทั้งคนมีเกียรติหรือคนต่ำต้อยในสังคม และถ้าผู้ใดตอบรับการเชิญชวนของท่านแล้ว เขาจะรอดปลอดภัย ท่านยังได้บอกพวกเขาว่าท่านนั้นไม่มีความสามารถที่จะดำเนินการใดๆ ในขุมคลังของอัลลอฮฺ และท่านไม่รู้สิ่งเร้นลับเว้นแต่สิ่งที่อัลลอฮฺได้บอกให้รู้ และท่านก็มิใช่มลาอิกะฮฺ แต่เป็นมนุษย์คนหนึ่งที่ถูกส่งมา และได้รับการสนับสนุนจากอัลลอฮฺด้วยสิ่งมหัศจรรย์ต่างๆ และฉันก็จะไม่บอกว่ากลุ่มคนที่ถูกพวกท่านดูถูกเหยียดหยามนั้นจะไม่ได้รับผลบุญใดๆ จากอัลลอฮฺในการงานที่พวกเขาได้ทำ ﴿ **อัลลอฮฺทรงรอบรู้ดียิ่งถึงสิ่งที่อยู่ในจิตใจของพวกเขา** ﴾ ซึ่งหากพวกเขาเป็นผู้ศรัทธาจากใจจริงเหมือนภายนอกที่พวกเขาแสดงแล้ว แน่นอน พวกเขาจะได้การตอบแทนที่ดีงาม และหากใครสักคนตัดสินพวกเขาในทางร้ายหลังจากที่พวกเขาได้ศรัทธาแล้ว แน่นอนว่า เขาคนนั้นคือผู้อธรรมที่กล่าวอ้างในสิ่งที่ไม่มีความรู้

﴿ قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ
كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ
كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾ ﴾

32. พวกเขากล่าวว่า "นูหฺเอ๋ย แท้จริง ท่านได้โต้เถียงเรา และท่านก็ได้โต้เถียงพวกเราอย่างมากแล้ว ดังนั้น จงนำมาให้เราเถิดสิ่งที่สัญญากับเราไว้ ถ้าท่านอยู่ในหมู่ผู้สัตย์จริง"

33. เขา (นูหฺ) กล่าวว่า "แท้จริง อัลลอฮฺเท่านั้นที่จะทรงนำมันมายังพวกท่าน หากพระองค์ทรงประสงค์ และพวกท่านจะไม่เป็นผู้รอดไปได้"

34. และคำสั่งสอนของฉันจะไม่เกิดประโยชน์แก่พวกท่าน ตามที่ฉันปรารถนาจะสั่งสอนพวกท่านถ้าอัลลอฮฺทรงประสงค์จะให้พวกท่านหลงผิด พระองค์คือ พระผู้อภิบาลของพวกท่าน และพวกท่านจะถูกนำกลับไปยังพระองค์

การท้าทายของกลุ่มชนนูหฺให้รีบเร่งลงโทษพวกเขา และคำตอบของนูหฺต่อพวกเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงการที่กลุ่มชนนูหฺได้เร่งเร้าท้าทายการลงโทษและการโกรธกริ้วของอัลลอฮฺ ทั้งที่การลงโทษนั้นขึ้นอยู่กับความมีเหตุผล ﴾ **พวกเขากล่าวว่า นูหฺเอ๋ย แท้จริง ท่านได้โต้เถียงเรา และท่านก็ได้โต้เถียงพวกเราอย่างมากแล้ว** ﴿ และเราก็จะไม่ตามท่านหรอก ﴾ **ดังนั้น จงนำมาให้เราเถิดสิ่งที่สัญญากับเราไว้** ﴿ นั่นคือ ความโกรธกริ้วและการลงโทษท่านจงขอจากพระผู้อภิบาลของท่านให้ลงโทษพวกเราอย่างที่ท่านต้องการเถิด และให้การลงโทษที่ท่านขอได้มาประสบกับพวกเราเถิด ﴾ **ถ้าท่านอยู่ในหมู่ผู้สัตย์จริง** ﴿

﴾ **เขา (นูหฺ) กล่าวว่า แท้จริง อัลลอฮฺเท่านั้นที่จะทรงนำมันมายังพวกท่าน หากพระองค์ทรงประสงค์ และพวกท่านจะไม่เป็นผู้รอดไปได้** ﴿ นั่นคือ ผู้ที่จะลงโทษพวกท่าน

และเร่งรัดการลงโทษแก่พวกท่านนั้นคืออัลลอฮฺเท่านั้น พระองค์ผู้ซึ่งไม่มีสิ่งใดจะขัดขวางพระองค์ได้ ﴿ **และคำสั่งสอนของฉันจะไม่เกิดประโยชน์แก่พวกท่าน ตามที่ฉันปรารถนาจะสั่งสอนพวกท่าน ถ้าอัลลอฮฺทรงประสงค์จะให้พวกท่านหลงผิด** ﴾ กล่าวคือ อะไรเล่าที่จะช่วยพวกท่าน ไม่ว่าจะเป็นคำบอกกล่าวของฉันต่อพวกท่าน หรือการตักเตือน และการแนะนำของฉัน ﴿ **ถ้าอัลลอฮฺทรงประสงค์จะให้พวกท่านหลงผิด** ﴾ คือให้พวกท่านหลงผิดและประสบหายนะ ﴿ **พระองค์คือ พระผู้อภิบาลของพวกท่าน และพวกท่านจะถูกนำกลับไปยังพระองค์** ﴾ หมายถึงว่า พระองค์คือ ผู้ควบคุมทุกสิ่งทุกอย่าง ผู้ทรงบริหารจัดการ ผู้ทรงตัดสิน ผู้ทรงยุติธรรมที่ไม่อธรรม การสร้างและกิจการทั้งหลายนั้นเป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น พระองค์คือ ผู้ทรงเริ่มแรก ผู้ทรงนำกลับคืน ผู้ทรงกรรมสิทธิ์ในโลกดุนยาและอาคิเราะฮฺ

﴿ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾ ﴾

35. หรือพวกเขา (ชาวกุเรชผู้ปฏิเสธศรัทธา) กล่าวว่า เขา (มุฮัมมัด) ได้อุปโลกน์มันขึ้นมา จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า ถ้าฉันได้อุปโลกน์มันขึ้นมา ความผิดของฉันย่อมอยู่ที่ฉัน และฉันปลีกตัวออกจากสิ่งที่พวกท่านกระทำผิด

การออกนอกประเด็นจากเรื่องที่กำลังกล่าวถึง เพื่อแสดงถึงความสัตย์จริงของท่านนบี ﷺ

อายะฮฺนี้เป็นเรื่องที่ถูกนำมาคั่นระหว่างการเล่าเรื่อง เพื่อเป็นการสำทับและยืนยันสนับสนุนเรื่องที่เล่ามา อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสแก่นบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า หรือบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาเหล่านั้นกล่าวว่า มุฮัมมัดได้อุปโลกน์เรื่องนี้และสร้างเรื่องมาเอง ﴿ **จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า ถ้าฉันได้อุปโลกน์มันขึ้นมา ความผิดของฉันย่อมอยู่ที่ฉัน** ﴾ คือ ฉันก็จะได้รับบาปนั้น ﴿ **และฉันปลีกตัวออกจากสิ่งที่พวกท่านกระทำผิด** ﴾ ความหมายคือ เรื่องดังกล่าวนี้มิใช่เป็นการอุปโลกน์หรือแต่งเรื่องขึ้นเอง เพราะฉันรู้ดีว่า การลงโทษที่อัลลอฮฺทรงเตรียมไว้สำหรับผู้โกหกนั้นเป็นอย่างไร

﴿ وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ آمَنَ فَلَا
تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا
تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾ وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا
مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِّن قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِن تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ
مِنكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ
يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾ ﴾

36. และได้มีวะฮีย์แก่นูหฺว่า แท้จริง จะไม่มีผู้ใดจากหมู่ชนของเจ้าศรัทธา เว้นแต่ผู้ที่ได้ศรัทธาแล้ว ดังนั้น เจ้าอย่าเศร้าหมองในสิ่งที่พวกเขากระทำ

37. และเจ้าจงสร้างเรือต่อหน้าเราและตามคำบัญชาของเรา และอย่ามาพูดกับข้าถึงบรรดาผู้อธรรม แท้จริง พวกเขาจะถูกจมน้ำตาย

38. และเขาได้สร้างเรือ และคราใดที่บุคคลชั้นนำจากหมู่ชนของเขาผ่านมา พวกเขาก็เยาะเย้ยเขา เขาก็จะกล่าวว่า หากพวกท่านเยาะเย้ยพวกเรา แท้จริง เราก็จะเยาะเย้ยพวกท่านเช่นเดียวกับที่พวกท่านเยาะเย้ย

39. แล้วพวกท่านก็จะรู้ว่าผู้ใดที่การลงโทษอันอัปยศจะมายังเขา และการลงโทษอันยั่งยืนจะประสบแก่เขา

การประทานวะฮีย์แก่นูหฺ ﷵ เกี่ยวกับจุดจบของกลุ่มชนของเขา และคำสั่งของพระองค์ให้เตรียมการต่อจุดจบนั้น

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงแจ้งว่า พระองค์ได้มีวะฮีย์แก่นูหฺ ﷵ เมื่อกลุ่มชนของเขาได้ท้าทายเร่งรัดให้อัลลอฮฺลงโทษพวกเขา นูหฺจึงดุอาอฺต่ออัลลอฮฺให้ลงโทษพวกเขาว่า

﴿ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴾

"และนูหฺได้กล่าวว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงอย่าปล่อยให้พวกปฏิเสธศรัทธาหลงเหลืออยู่ในแผ่นดินนี้เลย"

(ซูเราะฮฺ นูหฺ อายะฮฺที่ 26)

﴿ فَدَعَا رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَغۡلُوبٞ فَٱنتَصِرۡ ﴾

"เขาจึงวิงวอนขอต่อพระผู้อภิบาลของเขาว่า แท้จริง ข้าพระองค์ถูกพิชิตเสียแล้ว ได้โปรดช่วยเหลือด้วย"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 10)

เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงวะฮีย์แก่นูหฺ عليه السلام ว่า ﴾ **และได้มีวะฮีย์แก่นูหฺว่า แท้จริง จะไม่มีผู้ใดจากหมู่ชนของเจ้าศรัทธา เว้นแต่ผู้ที่ได้ศรัทธาแล้ว** ﴿ ดังนั้น จงอย่าเศร้าหมองและอย่ากังวลใจในสิ่งที่พวกเขาทำ ﴾ **และเจ้าจงสร้างเรือต่อหน้าเราและตามคำบัญชาของเรา** ﴿ คือ ตามที่เราสอนเจ้าในสิ่งที่เจ้าสร้าง ﴾ **และอย่ามาพูดกับข้าถึงบรรดาผู้อธรรม แท้จริง พวกเขาจะถูกจมน้ำตาย** ﴿ มุฮัมมัด บิน อิสฮาก ได้เล่าโดยอ้างจากเตารอตว่า อัลลอฮฺ ﷻ ทรงรับสั่งให้ นูหฺ عليه السلام สร้างเรือจากไม้สัก โดยให้มีความยาว 80 ศอกและกว้าง 50 ศอก และทาด้านในและด้านนอกของเรือด้วยน้ำมันยาง ให้สันท้องเรือด้านหน้ามีความโค้งเพื่อทะลวงน้ำ และความสูงของมัน 30 ศอก มีจำนวน 3 ชั้น ทุกชั้นสูง 10 ศอก โดยชั้นล่างสุดสำหรับสัตว์เลี้ยงและสัตว์ดุร้าย ชั้นกลางสำหรับมนุษย์ และชั้นบนสุดสำหรับนก ประตูของมันอยู่ด้านกว้าง และมีผ้าคลุมหรือหลังคาปิดอยู่ด้านบน

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสอีกว่า ﴾ **และเขาได้สร้างเรือ และคราใดที่บุคคลชั้นนำจากหมู่ชนของเขาผ่านมา พวกเขาก็เยาะเย้ยเขา** ﴿ คือ ดูถูกเย้ยหยันเขา และไม่เชื่อในสิ่งที่เขาได้ขู่ว่าพวกเขาจะถูกลงโทษด้วยการจมน้ำ ﴾ **เขาก็จะกล่าวว่า หากพวกท่านเยาะเย้ยพวกเรา แท้จริง เราก็จะเยาะเย้ยพวกท่านเช่นเดียวกับที่พวกท่านเยาะเย้ย แล้วพวกท่านก็จะรู้** ﴿ นี่คือการเตือนและการขู่ที่รุนแรง ﴾ **ว่าผู้ใดที่การลงโทษอันอัปยศจะมายังเขา** ﴿ คือ การลงโทษที่จะทำให้เขาต่ำต้อยในโลกดุนยา ﴾ **และการลงโทษอันยั่งยืนจะประสบแก่เขา** ﴿ อย่างถาวรต่อเนื่องตลอดกาล

﴿ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَمۡرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ قُلۡنَا ٱحۡمِلۡ فِيهَا مِن كُلّٖ زَوۡجَيۡنِ
ٱثۡنَيۡنِ وَأَهۡلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيۡهِ ٱلۡقَوۡلُ وَمَنۡ ءَامَنَۚ وَمَآ ءَامَنَ مَعَهُۥٓ إِلَّا

قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾

40. จนกระทั่งเมื่อคำบัญชาของเราได้มา และบนพื้นแผ่นดินน้ำได้พวยพุ่งขึ้น เรากล่าวว่า จงบรรทุกไว้ในเรือจากทุกชนิดเป็นคู่ ๆ และครอบครัวของเจ้าด้วย เว้นแต่ผู้ที่พระดำรัสได้กำหนดแก่เขาไว้ก่อน และผู้ศรัทธา แต่ไม่มีผู้ศรัทธาร่วมกับเขานอกจากจำนวนเล็กน้อย

การเริ่มต้นของน้ำท่วมใหญ่ และนูหฺ عليه السلام ได้บรรทุกสิ่งมีชีวิตเป็นคู่ๆ ขึ้นไปบนเรือ

นี่คือ สัญญาจากอัลลอฮฺต่อนูหฺ เมื่อคำบัญชาของอัลลอฮฺได้มาถึง ทรงให้มีฝนตกหนักต่อเนื่องไม่หยุดพัก ดังเช่นที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวว่า

﴿ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ ﴿١١﴾ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾ وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾ ﴾

"ดังนั้น เราจึงได้เปิดประตูแห่งชั้นฟ้าให้น้ำฝนเทลงมาอย่างหนัก ⑪ และเราได้ทำให้แผ่นดินแยกออกเป็นตาน้ำไหลพุ่ง ดังนั้น น้ำฝนและตาน้ำได้มาบรรจบกันตามกิจการที่ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว ⑫ และเราได้บรรทุกเขาไว้บนเรือที่ทำด้วยแผ่นไม้กระดาน และตอกติดด้วยตะปู ⑬ มันได้แล่นไปต่อหน้าเรา (ภายใต้การคุ้มครองของเรา) เป็นการตอบแทนแก่ผู้ที่ถูกปฏิเสธ ⑭ "

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 11-14)

ส่วนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และบนพื้นแผ่นดินน้ำได้พวยพุ่งขึ้น** ﴾ มีรายงานจากอิบนุ อับบาสได้ กล่าวว่า التَّنُّورُ คือ หน้าแผ่นดิน

(อัฏฏอบารี 15/318)

กล่าวคือ แผ่นดินได้กลายเป็นตาน้ำที่โพยพุ่งจนกระทั่งน้ำพุ่งออกมาจากเตาตันนูรฺ [19]

(19) เตาที่ทำจากดิน แพร่หลายในดินแดนอาหรับ

ซึ่งเป็นเตาที่มีไฟแต่กลับมีน้ำพวยพุ่งออกมา และนี่คือทัศนะส่วนใหญ่ของชาวสลัฟยุคแรกและนักวิชาการยุคหลัง จนเมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวแล้ว อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบัญชาให้นูหฺ عليه السلام บรรทุกสิ่งมีชีวิตทุกชนิดเป็นคู่ๆ ขึ้นเรือ และมีทัศนะที่บอกว่า รวมถึงพืชพันธุ์ต่างๆ ด้วย คำว่า اثْنَيْنِ คือ ทั้งตัวผู้และตัวเมีย และมีทัศนะที่บอกว่า สิ่งมีชีวิตประเภทแรกที่ถูกนำขึ้นไปบนเรือจากบรรดาสัตว์คือ นกแก้ว (หรือนกหงส์หยก) และสัตว์ประเภทสุดท้ายคือ ลา เพราะอิบลีสได้เกาะที่หางของมัน และเมื่อมันจะยืนขึ้นอิบลีสก็ดึงรั้งและเกาะหางมัน นูหฺจึงกล่าวกับมันว่า เป็นอะไรของเจ้า! จงเข้าไปในเรือ มันจึงพยายามลุกขึ้นแต่ก็ไม่สามารถยืนได้ เขาจึงบอกกับมันว่า จงเข้าไปข้างในแม้ว่าอิบลีสจะติดตามเจ้าไปก็ตาม มันทั้งสองจึงได้เข้าไป

และพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **และครอบครัวของเจ้าด้วย เว้นแต่ผู้ที่พระดำรัสได้กำหนดแก่เขาไว้ก่อน** ﴾ คือเจ้าจงนำครอบครัวของเจ้าขึ้นเรือ ซึ่งพวกเขาคือสมาชิกในบ้านและญาติพี่น้องของเขา เว้นแต่ผู้ที่พระดำรัสได้กำหนดแก่เขาไว้ก่อน ได้แก่ผู้ที่ไม่ศรัทธาต่อนูหฺ และหนึ่งในนั้นคือบุตรของเขาที่ชื่อ ยาม (يَامُ) ซึ่งปลีกตัวแยกออกไปคนเดียว และภรรยาของนูหฺที่เป็นผู้ปฏิเสธศรัทธาต่ออัลลอฮฺและศาสนทูตของพระองค์ ส่วนดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และผู้ศรัทธา** ﴾ คือ จากกลุ่มชนของเจ้า ﴿ **แต่ไม่มีผู้ศรัทธาร่วมกับเขานอกจากจำนวนเล็กน้อย** ﴾ คือ คนจำนวนเล็กน้อยมากหากเทียบกับระยะเวลาที่ได้อยู่และเชิญชวนพวกเขาเป็นเวลา 1,000 ปีขาดไป 50 ปี มีรายงานจาก อิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า พวกเขามีจำนวนเพียง 80 ชีวิตรวมถึงภรรยาของพวกเขา

(อัฏฏอบารี 15/326)

﴿ وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ
(٤١) وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي
مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ (٤٢) قَالَ سَآوِي
إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ
رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ (٤٣) ﴾

41. และเขากล่าวว่า พวกท่านจงลงในเรือด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ทั้งในยามที่มันแล่น และในยามที่มันจอด แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉัน

เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ

42. และมันแล่นพาพวกเขาไปท่ามกลางคลื่นลูกเท่าภูเขา และนูหฺได้ร้องเรียกลูกชายของเขาซึ่งอยู่อย่างโดดเดี่ยว "โอ้ ลูกของฉัน จงมาโดยสารเรือกับเราเถิด และเจ้าอย่าอยู่ร่วมกับผู้ปฏิเสธศรัทธาเลย"

43. เขา (ลูกชาย) กล่าวว่า "ฉันจะไปอาศัยภูเขาลูกหนึ่ง มันจะคุ้มครองฉันจากน้ำนี้ได้" เขา (นูหฺ) กล่าวว่า "ไม่มีผู้ใดคุ้มครองในวันนี้จากพระบัญชาของอัลลอฮฺ เว้นแต่ผู้ที่พระองค์ทรงเมตตา" และคลื่นได้ซัดเข้ามาระหว่างเขาทั้งสองคน และเขาได้อยู่ในหมู่ผู้จมน้ำ

การขึ้นเรือ และแล่นไปในคลื่นยักษ์

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าเรื่องนูห عليه السلام ว่า เขาได้กล่าวแก่บรรดาสิ่งมีชีวิตที่ถูกนำขึ้นเรือว่า **﴾ พวกท่านจงลงในเรือด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ทั้งในยามที่มันแล่น และในยามที่มันจอด ﴿** คือ เรือแล่นบนผืนน้ำด้วยพระนามของอัลลอฮฺ และเรือจะสิ้นสุดการแล่นจนจอดก็ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ อบูเราะญาอฺ อัลอุฏอริดี ได้รายงานอายะฮฺนี้ว่า

« بِسْمِ اللَّهِ مُجْرِيهَا وَمُرْسِيهَا »

ความหมาย คือ ***"ด้วยพระนามของอัลลอฮฺผู้ทรงทำให้เรือแล่นไป และผู้ทรงทำให้เรือจอด"***

(อัฏฏ็อบารี 15/328)

และอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾ وَقُل رَّبِّ أَنزِلْنِي مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ ﴿٢٩﴾ ﴾

"ครั้นเมื่อเจ้า และผู้ที่อยู่ร่วมกับเจ้าได้ขึ้นไปอยู่บนเรือแล้ว ก็จงกล่าวเถิดว่า 'บรรดาการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ ผู้ซึ่งทรงให้เรารอดพ้นจากหมู่ชนผู้อธรรม' ㉘ และจงกล่าวเถิดว่า 'ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้

ข้าพระองค์ลงจากเรือด้วยการลงที่มีความจำเริญ และพระองค์เท่านั้นเป็นผู้เลิศยิ่งแห่งบรรดาผู้ให้ลงจากเรือ ㉙ ' "

(ซูเราะฮฺ อัลมุอฺมินูน อายะฮฺที่ 28-29)

เพราะเหตุนี้ ส่งเสริมให้กล่าวพระนามของอัลลอฮฺในตอนเริ่มต้นของการงานต่างๆ ทั้งขณะขึ้นเรือและขึ้นสัตว์พาหนะ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ﴾

"และเป็นผู้ทรงสร้างทุกสิ่งทั้งหมดเป็นคู่ๆ และทรงทำให้เรือและปศุสัตว์สำหรับพวกเจ้าเป็นสิ่งที่พวกเจ้าใช้ขี่เป็นพาหนะ ⑫ เพื่อพวกเจ้าจะได้นั่งอยู่บนหลังของมันอย่างมั่นคง..."

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 12–13)

และมีซุนนะฮฺส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องนี้ ดังที่จะมีรายละเอียดในซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ หากอัลลอฮฺทรงประสงค์ และพระองค์เท่านั้นที่เราเชื่อมั่น

พระดำรัสของพระองค์ ﴿ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ** ﴾ นั้น เหมาะสมกับบริบท โดยหลังจากที่มีการพูดถึงการลงโทษผู้ปฏิเสธศรัทธา ด้วยการให้พวกเขาจมน้ำทั้งหมด อัลลอฮฺก็ได้ตรัสว่า พระองค์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴾

"แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้น ทรงเป็นผู้รวดเร็วในการลงโทษ และแท้จริงพระองค์นั้นคือ ผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 167)

ตลอดจนอายะฮฺ

﴿ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ ﴾

"และแท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้ทรงอภัยโทษแก่มนุษย์ต่อการอธรรมของพวกเขา และแท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้ทรงเข้มงวดในการลงโทษ"

(ซูเราะฮฺ อัรเราะอฺด์ อายะฮฺที่ 6)

รวมถึงอายะฮฺอื่นๆ ที่ระบุความเมตตาของพระองค์ควบคู่กับการลงโทษ

และพระองค์ตรัสว่า ﴿ **และมันแล่นพาพวกเขาไปท่ามกลางคลื่นลูกเท่าภูเขา** ﴾ กล่าวคือ เรือได้เคลื่อนตัวแล่นพาพวกเขาบนผืนน้ำที่ได้ปกคลุมพื้นดินทั้งหมด จนกระทั่งมันได้ลอยแล่นอยู่เหนือยอดภูเขาทั้งหลายด้วยความสูง 15 ศอก มีทัศนะว่า 80 ไมล์ โดยที่เรือกำลังเคลื่อนตัวและแล่นอยู่เหนือผิวน้ำ ด้วยการอนุญาตของอัลลอฮฺ และการปกป้องดูแล ให้ความปลอดภัยและการช่วยเหลือจากพระองค์ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ ﴿١٢﴾ ﴾

"เมื่อน้ำท่วมสูงขึ้น แท้จริง เราได้บรรทุกพวกเจ้าไว้ในเรือของนูหฺ (11) เพื่อเราจักได้ทำให้มันเป็นเครื่องเตือนสติแก่พวกเจ้า และหูที่สำเหนียกจะได้จดจำมันไว้อย่างแม่นยำ (12) "

(ซูเราะฮฺ อัลฮากเกาะฮฺ อายะฮฺที่ 11–12)

และดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَن كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَد تَّرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ ﴾

"และเราได้บรรทุกเขาไว้บนเรือที่ทำด้วยแผ่นไม้กระดาน และตอกติดด้วยตะปู (13) มันได้แล่นไปต่อหน้าเรา (ภายใต้การคุ้มครองของเรา) เป็นการตอบแทนแก่ผู้ที่ถูกปฏิเสธ (14) และโดยแน่นอน เราได้ทิ้งมันไว้เป็นสัญญาณหนึ่ง แต่มีผู้ใดบ้างที่รับข้อตักเตือนนั้น (15) "

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 13 – 15)

เรื่องราวการจมน้ำของบุตรชายของนูหฺ ผู้ปฏิเสธศรัทธา

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และนูหฺได้ร้องเรียกลูกชายของเขา...** ﴾ เขาคือ บุตรคนที่สี่ของนูหฺ มีชื่อว่า "ยาม" ซึ่งเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา โดยบิดาของเขาพยายามเชิญชวนให้เขาศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และขึ้นเรือไปด้วยกัน เพื่อที่จะไม่จมน้ำเหมือนผู้ปฏิเสธศรัทธาคนอื่นที่จมน้ำไป ﴿ **เขา (ลูกชาย) กล่าวว่า "ฉันจะไปอาศัยภูเขาลูกหนึ่ง มันจะคุ้มครองฉันจากน้ำนี้ได้"** ﴾ เพราะเขาเชื่อโดยความเขลาของเขาว่าน้ำจะไม่ท่วมไปถึงยอดภูเขา และถ้าปีนขึ้นไปบนยอดเขาแล้ว

เขาจะรอดจากการจมน้ำอย่างแน่นอน นูหฺจึงกล่าวกับเขาว่า ﴿ **"ไม่มีผู้ใดคุ้มครองในวันนี้จากพระบัญชาของอัลลอฮฺ เว้นแต่ผู้ที่พระองค์ทรงเมตตา"** ﴾ กล่าวคือ ไม่มีอะไรที่จะช่วยให้รอดจากการงานของอัลลอฮฺได้ในวันนี้ ﴿ **และคลื่นได้ซัดเข้ามาระหว่างเขาทั้งสองคน และเขาได้อยู่ในหมู่ผู้จมน้ำ** ﴾

﴿ وَقِيلَ يَٰٓأَرۡضُ ٱبۡلَعِي مَآءَكِ وَيَٰسَمَآءُ أَقۡلِعِي وَغِيضَ ٱلۡمَآءُ وَقُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ وَٱسۡتَوَتۡ عَلَى ٱلۡجُودِيِّۖ وَقِيلَ بُعۡدٗا لِّلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٤ ﴾

44. และได้มีเสียงกล่าวว่า "แผ่นดินเอ๋ย ! จงกลืนน้ำของเจ้า และฟ้าเอ๋ย ! จงหยุด" และน้ำได้ลดลงและกิจการได้ถูกตัดสิน และมันได้จอดเทียบอยู่ที่ภูเขาญูดีย์ และได้มีเสียงกล่าวว่า "ความห่างไกล (จากความเมตตาของอัลลอฮฺ) จะประสบแก่หมู่ชนผู้อธรรม"

การสิ้นสุดของน้ำท่วม

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่า เมื่อพระองค์ได้ลงโทษมนุษย์โลกผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งหมดเว้นแต่ผู้ที่อยู่บนเรือพระองค์ได้บัญชาให้แผ่นดินดูดกลืนน้ำที่พวยพุ่งออกมา และได้บัญชาให้ฝนหยุดตก ﴿ **และน้ำได้ลดลง** ﴾ คือ น้ำเริ่มลดน้อยลง ﴿ **และกิจการได้ถูกตัดสิน** ﴾ กล่าวคือ บรรดาชาวโลกที่เป็นผู้ปฏิเสธศรัทธานั้นไม่มีชีวิตหลงเหลืออยู่แล้ว ﴿ **และมันได้จอดเทียบ** ﴾ คือ เรือพร้อมกับผู้ที่อยู่ในเรือ ﴿ **อยู่ที่ภูเขาญูดีย์** ﴾ มุญาฮิดได้กล่าวว่า มันคือภูเขาลูกหนึ่งในคาบสมุทรอาหรับ โดยช่วงเวลานั้น ภูเขาลูกอื่นๆ ต่างก็โอหังไม่กลัวการจมน้ำ และคิดว่าตนเองนั้นสูงพอที่จะไม่โดนน้ำท่วม แต่เขาลูกนี้ได้อ่อนน้อมถ่อมตนต่ออัลลอฮฺ จึงไม่จมน้ำ เรือนบีนูหฺจึงได้จอดเทียบบนเขาลูกนี้

(อัฏฏอบารี 15/337)

กอตาดะฮฺ กล่าวว่า เรือได้จอดเทียบอยู่บนเขาเป็นเวลาหนึ่งเดือน กว่าที่พวกเขาจะลงมาจากเรือ และกอตาดะฮฺยังได้กล่าวอีกว่า อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงให้เรือนูหฺคงอยู่บนเขาญูดีย์ในคาบสมุทรอาหรับเพื่อเป็นบทเรียนและเป็นสัญญาณเตือนแก่ผู้คน จนกระทั่งคนยุคแรกของประชาชาตินี้มีโอกาสได้เห็น ในขณะที่ภายหลังมีเรือมากมายที่ได้ผุกร่อนสูญสลายเป็นเถ้าถ่าน

(อัฏฏอบารี 15/338)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และได้มีเสียงกล่าวว่า "ความห่างไกล (จากความเมตตาของอัลลอฮฺ) จะประสบแก่หมู่ชนผู้อธรรม"** ﴾ กล่าวคือ ความหายนะ การขาดทุนและความห่างไกลจากความเมตตาจะประสบแก่พวกเขา ดังนั้นพวกเขาจึงหายนะทั้งหมดโดยไม่มีผู้ใดเหลือแม้แต่คนเดียว

﴿ وَنَادَىٰ نُوحٌ رَّبَّهُۥ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ٱبْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ ٱلْحَقُّ
وَأَنتَ أَحْكَمُ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَٰنُوحُ إِنَّهُۥ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُۥ
عَمَلٌ غَيْرُ صَٰلِحٍ فَلَا تَسْـَٔلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ إِنِّيٓ أَعِظُكَ أَن تَكُونَ
مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّيٓ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِۦ عِلْمٌ
وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِيٓ أَكُن مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٤٧﴾ ﴾

45. และนูหฺได้ร้องเรียนต่อพระผู้อภิบาลของเขาโดยเขากล่าวว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ แท้จริง ลูกชายของข้าพระองค์เป็นคนหนึ่งในครอบครัวของข้าพระองค์ และแท้จริง สัญญาของพระองค์นั้นเป็นความจริง และพระองค์นั้นทรงตัดสินเที่ยงธรรมยิ่งในหมู่ผู้ตัดสิน

46. พระองค์ตรัสว่า "นูหฺเอ๋ย ! แท้จริง เขามิได้เป็นคนหนึ่งในครอบครัวของเจ้า แท้จริง การกระทำของเขาไม่ดี ดังนั้น เจ้าอย่าร้องเรียนต่อข้าในสิ่งที่เจ้าไม่มีความรู้ แท้จริง ข้าขอเตือนเจ้าที่เจ้าจะอยู่ในหมู่ผู้งมงาย"

47. เขากล่าวว่า "ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ แท้จริง ข้าพระองค์ขอความคุ้มครองต่อพระองค์ ให้พ้นจากการร้องเรียนต่อพระองค์ในสิ่งที่ข้าพระองค์ไม่มีความรู้ และหากพระองค์ไม่ทรงอภัยแก่ข้าพระองค์ และไม่ทรงเมตตาข้าพระองค์แล้ว ข้าพระองค์ก็จะอยู่ในหมู่ผู้ขาดทุน"

กลับไปยังเรื่องราวของบุตรชายนูหฺ และการสนทนาระหว่างอัลลอฮฺกับนูหฺเกี่ยวกับบุตรชายของเขา

นี่คือ คำถามเพื่อขอความรู้และเพื่อความชัดเจนเกี่ยวกับสภาพของบุตรชายของท่านที่จมน้ำ ﴾ **โดยเขากล่าวว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ แท้จริง ลูกชายของข้าพระองค์เป็นคนหนึ่งในครอบครัวของข้าพระองค์** ﴿ กล่าวคือ พระองค์ได้สัญญากับข้าพระองค์ว่าจะให้ครอบครัวของข้าพระองค์รอดปลอดภัยและสัญญาของพระองค์นั้นจะไม่บิดพลิ้ว แล้วบุตรชายจมน้ำได้อย่างไร ทั้งที่พระองค์นั้นคือ ผู้ทรงตัดสินที่เที่ยงธรรมยิ่งในหมู่ผู้ตัดสินทั้งหลาย ? ﴾ **พระองค์ตรัสว่า นูหฺเอ๋ย ! แท้จริง เขามิได้เป็นคนหนึ่งในครอบครัวของเจ้า** ﴿ คือ มิได้เป็นหนึ่งในผู้ที่ข้าสัญญาว่าจะช่วยเหลือพวกเขา เพราะที่ข้าสัญญานั้นคือ ข้าจะช่วยเหลือผู้ที่ศรัทธาในครอบครัวของเจ้า ดังที่พระองค์ได้ตรัสก่อนหน้านี้ว่า ﴾ **และครอบครัวของเจ้าด้วย เว้นแต่ผู้ที่พระดำรัสได้กำหนดแก่เขาไว้ก่อน** ﴿ และบุตรชายคนนี้ก็เป็นหนึ่งในผู้ที่พระดำรัสได้กำหนดแก่เขาไว้ก่อน ว่าเขาจะจมน้ำเนื่องจากการปฏิเสธศรัทธา และการฝ่าฝืนของเขาต่อนบีนูหฺผู้เป็นบิดาของเขา พระองค์ตรัสว่า ﴾ **แท้จริง เขามิได้เป็นคนหนึ่งในครอบครัวของเจ้า** ﴿ ที่ข้าได้สัญญาว่าจะช่วยเหลือเขา

อับดุรร็อซซาก รายงานว่า อิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า เขาเป็นบุตรชายของนบีนูหฺ แต่เขาฝ่าฝืนบิดาในเรื่องการงานและเจตนา อิกริมะฮฺกล่าวว่า วิธีการอ่านในอีกรายงานหนึ่งคือ

« إِنَّهُ عَمِلَ عَمَلًا غَيْرَ صَالِحٍ »

"แท้จริง เขาได้กระทำการงานที่ไม่ดี"

(อัฏฏ็อบารี 15/343)

และการทรยศนั้นมีหลายรูปแบบ และมีฮะดีษที่ระบุว่าท่านรอซูล ﷺ เคยอ่านเช่นนั้น ดังที่อิมามอะหฺมัดได้รายงานจากอัสมาอ์ บินติ ยะซีด ซึ่งนางได้กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านรอซูล ﷺ อ่านว่า

« إِنَّهُ عَمِلَ غَيْرَ صَالِحٍ »

"แท้จริง เขาได้กระทำการงานที่ไม่ดี"

(มุสนัดอะหฺมัด 6/454, อัฏเฏาะยาลิซีย์ 1631 และอบูดาวูด 3982)

قِيلَ يَانُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِّنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّمَّن مَّعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾

48. ได้มีเสียงกล่าวว่า "นูหฺเอ๋ย! จงลงไป (จากเรือ) ด้วยความศานติจากเรา และความจำเริญแก่เจ้า และแก่กลุ่มชนที่อยู่กับเจ้า และกลุ่มชนอื่นที่เราจะให้พวกเขาหลงระเริง แล้วการลงโทษอย่างเจ็บปวดจากเราก็จะประสบแก่พวกเขา

คำบัญชาให้ลงจากเรือด้วยความศานติและความจำเริญ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงแจ้งถึงสิ่งที่ถูกกล่าวแก่นูหฺ عليه السلام เมื่อเรือได้จอดเทียบบนภูเขาญูดีย์ นั่นคือความศานติจะประสบแด่เขาและบรรดาผู้ศรัทธาที่อยู่กับเขา และผู้ศรัทธาทุกคนจากเชื้อสายของเขาจนถึงวันกิยามะฮฺ ดังเช่นที่มุฮัมมัด บิน กะอฺบ ได้กล่าวว่า ผู้ที่อยู่ในความศานตินี้คือ ผู้ศรัทธาทุกคนทั้งชายและหญิงจนถึงวันกิยามะฮฺ และเช่นเดียวกันการลงโทษและความสุขชั่วคราวเล็กน้อย ก็จะประสบแก่ผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งชายและหญิงตลอดไปจนถึงวันกิยามะฮฺ

(อัฏฏอบารี 15/353)

มุฮัมมัด บิน อิสฮาก ได้กล่าวว่า เมื่ออัลลอฮฺประสงค์ที่จะให้น้ำหยุดท่วม พระองค์ได้ส่งลมพายุไปบนหน้าแผ่นดิน ทำให้น้ำหยุดนิ่ง ตาน้ำต่างๆ ที่อยู่ในแผ่นดิน (เตาไฟ) และประตูท้องฟ้าก็ได้ปิด

ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และได้มีเสียงกล่าวว่า "แผ่นดินเอ๋ย! จงกลืนน้ำของเจ้า...** ﴾ (จนจบอายะฮฺ) จากนั้นน้ำจึงลดระดับลงจนเป็นปกติ การจอดเทียบของเรือบนภูเขาอัลญูดีย์นั้นเกิดขึ้นในวันที่สิบเจ็ดเดือนเจ็ด เมื่อถึงวันแรกของเดือนสิบก็ได้เริ่มเห็นยอดเขาต่างๆ โผล่จากน้ำ จากนั้นเมื่อผ่านไปสี่สิบวัน นูหฺก็ได้เปิดหน้าต่างเรือและได้ส่งนกกาเพื่อไปดูว่าสภาพของน้ำเป็นอย่างไร แต่มันไม่ได้กลับมา เขาจึงส่งนกพิราบไปและมันก็กลับมา แต่มันไม่สามารถหาที่ที่จะเอาขาลงไปแตะพื้นได้ นูหฺจึงยื่นมือของเขาให้นกพิราบและนำมันกลับเข้าไปในเรือ [20] หลังจากนั้นอีกเจ็ดวัน เขาก็ได้ส่งนกพิราบออกไปอีกครั้ง และมันก็กลับมาในช่วงเย็นโดย

(20) แสดงว่าน้ำท่วมยังไม่ลดลง

ในปากของมันมีใบมะกอก ทำให้นูหฺรู้ว่าน้ำได้ลดลงบ้างแล้ว จากนั้นอีกเจ็ดวันเขาได้ส่งนกพิราบอีกครั้งแต่ครั้งนี้มันไม่กลับมา ทำให้นูหฺรู้ว่าแผ่นดินได้เผยให้เห็นแล้ว จนเมื่อครบหนึ่งปี นับตั้งแต่อัลลอฮฺทรงให้เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมจนถึงวันที่นูหฺส่งนกพิราบไป และมาจนถึงวันที่หนึ่งของเดือนหนึ่งในปีที่สอง จึงได้มองเห็นหน้าแผ่นดินและเริ่มเผยให้เห็นพื้นบก นูหฺจึงเปิดหลังคาเรือ และในเดือนที่สองของปีที่สองและยี่สิบหกคืนผ่านไป ﴿ **ได้มีเสียงกล่าวว่า นูหฺเอ๋ย! จงลงไป (จากเรือ) ด้วยความศานติจากเรา...** ﴾ *จนจบอายะฮฺ*

﴿ تِلْكَ مِنْ أَنبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنتَ تَعْلَمُهَا أَنتَ وَلَا قَوْمُكَ مِن قَبْلِ هَٰذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ (٤٩) ﴾

49. เหล่านั้นคือ ส่วนหนึ่งจากเรื่องราวอันเร้นลับที่เราได้วะฮีย์มายังเจ้า (มุฮัมมัด) เจ้าไม่รู้เรื่องนี้และกลุ่มชนของเจ้าก็ไม่รู้มาก่อนเลย ดังนั้น เจ้าจงอดทน แท้จริง บั้นปลายที่ดีนั้นสำหรับบรรดาผู้ยำเกรง

เรื่องราวเร้นลับเป็นหลักฐานว่า อัลกุรอานนั้นถูกประทานลงมาจากอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสแก่นบี ﷺ ว่า เรื่องราวนี้และเรื่องอื่นๆ ที่ใกล้เคียงกันนี้ ﴿ **คือส่วนหนึ่งจากเรื่องราวอันเร้นลับ** ﴾ คือเป็นส่วนหนึ่งจากบรรดาเรื่องราวเร้นลับที่เกิดขึ้นในอดีตซึ่งเราได้วะฮีย์แก่เจ้าตามความเป็นจริงเสมือนว่าเจ้าได้เห็นเอง ﴿ **เราได้วะฮีย์มายังเจ้า (มุฮัมมัด** ﴾ คือเราได้บอกให้เจ้ารู้ด้วยการประทานวะฮีย์แก่เจ้า ﴿ **เจ้าไม่รู้เรื่องนี้และกลุ่มชนของเจ้าก็ไม่รู้มาก่อนเลย** ﴾ คือ ทั้งตัวเจ้าและคนในกลุ่มชนของเจ้าก็ไม่มีความรู้ใดๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้เลยแม้แต่คนเดียว ที่จะทำให้ผู้ปฏิเสธศรัทธากล่าวหาเจ้าว่าได้เรียนรู้เรื่องเหล่านี้จากคนนั้น แต่ทว่าอัลลอฮฺต่างหากที่ได้บอกเรื่องราวแก่เจ้าตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ดังที่มีคัมภีร์ของนบีต่างๆ ก่อนหน้าเจ้าได้บอกไว้ ดังนั้น เจ้าจงอดทนต่อการปฏิเสธศรัทธาและการรังแกจากกลุ่มชนของเจ้า เพราะเราจะช่วยเหลือสนับสนุนดูแลเจ้าและให้บั้นปลายที่ดีแก่เจ้าและผู้ที่ตามเจ้าทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ ดังที่เราได้ปฏิบัติต่อบรรดารอซูลซึ่งเราได้ช่วยเหลือให้พวกเขาประสบชัยชนะเหนือศัตรูของพวกเขา ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا ﴾

"แท้จริง เราจะช่วยเหลือบรรดารอซูลของเรา และบรรดาผู้ศรัทธาอย่างแน่นอน"
(ซูเราะฮฺ ฆอฟิรฺ อายะฮฺที่ 51)

และดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ﴿١٧٢﴾ ﴾

"และโดยแน่นอน ลิขิตของเราได้บันทึกไว้ก่อนแล้ว แก่ปวงบ่าวของเราที่เป็นรอซูล (171) ว่า แน่นอน พวกเขาจะได้รับความช่วยเหลือ (172) "
(ซูเราะฮฺ อัศศอฟฟาต อายะฮฺที่ 171–172)

และอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า ﴾ **ดังนั้น เจ้าจงอดทน แท้จริง บั้นปลายที่ดีนั้นสำหรับบรรดาผู้ยำเกรง** ﴿

۞ وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۚ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ
غَيْرُهُ ۖ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِنْ
أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾ وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا
رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ
قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ ۞

50. และยังอ๊าด (เราได้ส่ง) พี่น้องคนหนึ่งของพวกเขาคือ ฮูด เขากล่าวว่า "โอ้ กลุ่มชนของฉัน ! พวกท่านจงเคารพอิบาดะฮฺอัลลอฮฺเถิด พวกท่านไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ พวกท่านมิใช่อื่นใดนอกจากเป็นพวกอุปโลกน์เท่านั้น"

51. "โอ้ กลุ่มชนของฉัน ! ฉันมิได้ขอร้องต่อพวกท่านซึ่งค่าตอบแทนในการนี้เลย ค่าตอบแทนของฉันนั้นอยู่กับพระผู้ให้บังเกิดฉัน พวกท่านไม่ใช้ปัญญาหรือ ? "

52. และ "โอ้ กลุ่มชนของฉัน ! จงขออภัยโทษต่อพระผู้อภิบาลของพวกท่าน แล้วจงกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์ พระองค์จะส่งเมฆ (น้ำฝน) มาเหนือพวกท่าน ให้หลั่งน้ำฝนลงมาอย่างหนัก และจะทรงเพิ่มพลังเป็นทวีคูณให้แก่พวกท่าน และพวกท่านอย่าผินหลังโดยเป็นผู้กระทำผิด"

เรื่องราวของฮูด ﵇ และอ๊าดซึ่งเป็นกลุ่มชนของเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า และแท้จริง ﴾ **ยังอ๊าด (เราได้ส่ง) พี่น้องคนหนึ่งของพวกเขา คือ ฮูด** ﴿ เพื่อสั่งใช้ให้พวกเขา อิบาดะฮฺสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ และห้ามมิให้อิบาดะฮฺสักการะบรรดาเจว็ดที่พวกเขาอุปโลกน์ขึ้นมาและเสกสรรปั้นแต่งชื่อพระผู้อภิบาลต่างๆ ให้พวกมัน และฮูดก็ได้บอกกลุ่มชนของเขาว่า เขาไม่ต้องการสิ่งตอบแทนใดๆ สำหรับการตักเตือนและการส่งสาส์นจากอัลลอฮฺเพราะเขาหวังการตอบแทนจากอัลลอฮฺผู้ทรงสร้างเขา ﴾ **พวกท่านไม่ใช้ปัญญาหรือ ?** ﴿ ว่าผู้ที่เชิญชวนไปสู่สิ่งที่มีผลดีต่อพวกเจ้าในดุนยาและอาคิเราะฮฺโดยไม่ต้องการค่าตอบแทนใดๆ และยังสั่งใช้ให้ขออภัยโทษเพื่อลบล้างบาปที่ผ่านมาและกลับเนื้อกลับตัวจากความผิดที่พวกเจ้าอาจกระทำในอนาคต ผู้ที่เชิญชวนเช่นนี้และมีคุณสมบัติดังที่กล่าวมา อัลลอฮฺจะทรงให้เขาได้รับริสกีอย่างง่ายดาย และให้การงานของเขามีความสะดวกและคุ้มครองเขา ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **พระองค์จะส่งเมฆ (น้ำฝน) มาเหนือพวกท่าน ให้หลั่งน้ำฝนลงมาอย่างหนัก** ﴿

قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَن قَوْلِكَ
وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾ إِن نَّقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ
قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِن دُونِهِ
فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُم

مَا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذٌۢ بِنَاصِيَتِهَآ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٥٦﴾

53. พวกเขากล่าวว่า ฮูดเอ๋ย ! ท่านมิได้นำหลักฐานอันชัดแจ้งมาให้แก่เรา และพวกเราก็จะไม่ละทิ้งพระเจ้าทั้งหลายของเราเพราะคำกล่าวของท่าน และพวกเราก็จะไม่ศรัทธาในตัวท่าน

54. เราจะไม่กล่าวอย่างใด เว้นแต่พระเจ้าบางองค์ของเราได้นำความชั่วเข้าไปสิงในตัวท่าน เขา (ฮูด) กล่าวว่า แท้จริง ฉันให้อัลลอฮฺทรงเป็นพยาน แล้วพวกท่านจงเป็นพยานด้วยว่า แท้จริง ฉันปลีกตัวออกจากสิ่งที่พวกท่านตั้งภาคี

55. อื่นจากพระองค์ ดังนั้น พวกท่านทั้งหมดจงวางแผนทำร้ายฉันเถิด แล้วพวกท่านอย่าได้ให้ฉันต้องรอคอยเลย

56. แท้จริง ฉันมอบหมายต่ออัลลอฮฺ พระผู้อภิบาลของฉันและพระผู้อภิบาลของพวกท่าน ไม่มีสัตว์เลื้อยคลานใด ๆ เว้นแต่พระองค์ทรงกำขมับมัน แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันอยู่บนทางที่เที่ยงตรง

การสนทนา ระหว่างกลุ่มชนอ๊าดและนบีฮูด عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่า กลุ่มชนอ๊าดได้กล่าวแก่นบีของพวกเขาว่า ﴾ **ท่านมิได้นำหลักฐานอันชัดแจ้งมาให้แก่เรา** ﴿ ในสิ่งที่ท่านอ้าง ﴾ **และพวกเราก็จะไม่ละทิ้งพระเจ้าทั้งหลายของเราเพราะคำกล่าวของท่าน** ﴿ เพียงเพราะคำกล่าวของท่านว่าจงทิ้งพวกมัน แล้วเราจะทิ้งกระนั้นหรือ (เป็นไปไม่ได้) ﴾ **และพวกเราก็จะไม่ศรัทธาในตัวท่าน** ﴿ คือไม่เชื่อท่าน ﴾ **เราจะไม่กล่าวอย่างใด เว้นแต่พระเจ้าบางองค์ของเราได้นำความชั่วเข้าไปสิงในตัวท่าน** ﴿ คือพวกเขาจะกล่าวว่า "สิ่งที่เราคิดคือ พระเจ้าบางองค์ได้ทำให้ท่านบ้าและเสียสติแล้ว เพราะท่านได้ห้ามเราไม่ให้อิบาดะฮฺสักการะพวกมันและยังดูถูกพวกมัน" ﴾ **เขา (ฮูด) กล่าวว่า แท้จริง ฉันให้อัลลอฮฺทรงเป็นพยาน แล้วพวกท่านจงเป็นพยานด้วยว่า แท้จริง ฉันปลีกตัวออกจากสิ่งที่พวกท่านตั้งภาคีอื่นจากพระองค์** ﴿ เขากล่าวว่า แท้จริง ฉันไม่เกี่ยวข้องใด ๆ กับบรรดาเจว็ดและรูปปั้น ﴾ **ดังนั้น พวกท่านทั้งหมดจงวางแผนทำร้ายฉันเถิด** ﴿ ถ้าพวกท่านและบรรดาพระเจ้าของพวกท่านเป็นฝ่ายที่ถูกต้อง ﴾ **แล้วพวกท่านอย่าได้ให้ฉัน**

ต้องรอคอยเลย ﴾ แม้แต่พริบตาเดียว และคำพูดของเขาที่ว่า ﴿ **แท้จริง ฉันมอบหมายต่ออัลลอฮฺ พระผู้อภิบาลของฉันและพระผู้อภิบาลของพวกท่าน ไม่มีสัตว์เลื้อยคลานใด ๆ เว้นแต่พระองค์ทรงกำขมับมัน** ﴾ คือ มันอยู่ภายใต้การบังคับและอำนาจของพระองค์ และพระองค์คือ ผู้ตัดสินผู้ทรงยุติธรรมที่ไม่อธรรมใดๆ ในการตัดสิน เพราะแท้จริง พระองค์อยู่บนทางที่เที่ยงตรง

เรื่องราวนี้เป็นหลักฐานและข้อยืนยันที่เด็ดขาดชัดเจน ว่าสิ่งที่นบีฮูดได้นำมายังพวกเขานั้นคือสัจธรรมที่แน่แท้ และรูปปั้นที่พวกเขาอิบาดะฮฺสักการะซึ่งไม่ให้คุณให้โทษใดๆ นั้นเป็นเท็จโดยสิ้นเชิง พวกมันเป็นเพียงวัตถุที่ไม่ได้ยินไม่เห็นไม่เป็นมิตรไม่เป็นศัตรู แต่แท้จริงแล้วผู้ที่สมควรแก่การอิบาดะฮฺสักการะอย่างแท้จริงคืออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ ผู้ทรงมีกรรมสิทธิ์และอำนาจในทุกสิ่ง ไม่มีสิ่งใดเว้นแต่ว่าต้องอยู่ภายใต้กรรมสิทธิ์การบังคับและอำนาจของพระองค์ ดังนั้นไม่มีพระเจ้าหรือผู้อภิบาลอื่นใดที่คู่ควรแก่การเคารพภักดีเว้นแต่พระองค์เพียงองค์เดียวเท่านั้น

﴿ فَإِن تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُم مَّا أُرْسِلْتُ بِهِۦٓ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ
رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُۥ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ٥٧
وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَنَجَّيْنَٰهُم
مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ٥٨ وَتِلْكَ عَادٌ ۖ جَحَدُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا۟
رُسُلَهُۥ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ٥٩ وَأُتْبِعُوا۟ فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا لَعْنَةً
وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ أَلَآ إِنَّ عَادًا كَفَرُوا۟ رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ٦٠ ﴾

57. **หากพวกท่านผินหลังให้แล้วไซร้ แน่นอน ฉันได้แจ้งข่าวแก่พวกท่านแล้ว ตามที่ฉันได้ถูกส่งมายังพวกท่านเพื่อมัน และพระผู้อภิบาลของฉันจะทรงแต่งตั้งกลุ่มชนอื่นจากพวกท่านเป็นตัวแทน และพวกท่านจะไม่สามารถทำอันตรายใด ๆ ต่อพระองค์ แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันเป็นผู้ทรงพิทักษ์ทุกสิ่ง**

58. และเมื่อบัญชาของเราได้มาถึง เราได้ช่วยฮูดและบรรดาผู้ศรัทธาร่วมกับเขาให้รอดพ้น ด้วยความเมตตาจากเรา และเราได้ช่วยให้พวกเขาพ้นจากการลงโทษอันโหดร้าย

59. และนั่นคือ กลุ่มชนอ๊าด พวกเขาปฏิเสธอายะฮฺทั้งหลายของพระผู้อภิบาลของพวกเขา และฝ่าฝืนต่อบรรดารอซูลของพระองค์ และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้หยิ่งผยองผู้ดื้อรั้นทุกคน

60. และพวกเขาถูกติดตามด้วยการสาปแช่งในโลกดุนยานี้และวันกิยามะฮฺ พึงทราบเถิด ! แท้จริง กลุ่มชนอ๊าดปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา พึงทราบเถิด ! จงห่างไกลจากความเมตตาเถิด อ๊าดกลุ่มชนของฮูด

ฮูด ﷺ ได้กล่าวแก่พวกเขาว่า ﴿ **หากพวกท่านผินหลังให้แล้วไซร้** ﴾ จากสิ่งที่ฉันได้นำมาแจ้งพวกท่านให้อิบาดะฮฺสักการะอัลลอฮฺพระผู้อภิบาลของเจ้าเพียงพระองค์เดียวไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ ดังนั้นก็จะเป็นหลักฐานยืนยันต่อพวกท่านว่าฉันได้นำสาส์นจากอัลลอฮฺมาแจ้งพวกท่านแล้ว ﴿ **และพระผู้อภิบาลของฉันจะทรงแต่งตั้งกลุ่มชนอื่นจากพวกท่านเป็นตัวแทน** ﴾ โดยที่พวกเขาจะสักการะอิบาดะฮฺพระองค์เพียงองค์เดียว ไม่ตั้งภาคีใดๆ ต่อพระองค์ และพระองค์ก็จะไม่สนใจพวกเจ้า เพราะการปฏิเสธศรัทธาของพวกเจ้าไม่สามารถทำให้พระองค์เดือดร้อนใดๆ เลย แต่ทว่าผลร้ายจะกลับไปประสบกับพวกเจ้า ﴿ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันเป็นผู้ทรงพิทักษ์ทุกสิ่ง** ﴾ คือ ทรงเห็นและทรงจดจำคำพูด และการกระทำทั้งหลายของปวงบ่าว และจะทรงตอบแทนพวกเขา ถ้าเป็นการงานที่ดีก็จะได้การตอบแทนที่ดี และถ้าเป็นการงานที่ชั่วก็จะได้รับการตอบแทนที่ไม่ดี

การลงโทษกลุ่มชนอ๊าด และการช่วยเหลือผู้ศรัทธาในหมู่พวกเขาให้รอดพ้น

ดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และเมื่อบัญชาของเราได้มาถึง** ﴾ นั่นคือ ลมพายุที่ทำลายล้าง อัลลอฮฺก็ได้ทำลายพวกเขาจนคนสุดท้าย และทรงช่วยเหลือให้ฮูดและบรรดาผู้ติดตามเขารอดพ้นจากการลงโทษที่หนักหน่วง ด้วยพระเมตตาและพระกรุณาของพระองค์ ﴿ **และนั่นคือกลุ่มชนอ๊าด พวกเขาปฏิเสธอายะฮฺทั้งหลายของพระผู้อภิบาลของพวกเขา** ﴾ กล่าวคือ

พวกเขาปฏิเสธศรัทธาต่ออายะฮฺเหล่านั้นและฝ่าฝืนบรรดารอซูลของพระองค์ ﴿ **และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้หยิ่งผยองผู้ดื้อรั้นทุกคน** ﴾ พวกเขาได้ทิ้งการตามรอซูลที่มีสติปัญญาสมบูรณ์ และทำตามคำสั่งของผู้หยิ่งผยองผู้ดื้อรั้นทุกคน ด้วยเหตุนี้พวกเขาจึงประสบกับการสาปแช่งจากอัลลอฮฺและจากบรรดาบ่าวผู้ศรัทธาทุกครั้งที่มีการพูดถึงพวกเขา และจะมีการกล่าวประกาศต่อหน้าสาธารณชนทั้งหลายในวันกิยามะฮฺว่า ﴿ **พึงทราบเถิด! แท้จริง กลุ่มชนอ๊าดปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา พึงทราบเถิด! จงห่างไกลจากความเมตตาเถิดอ๊าด กลุ่มชนของฮูด** ﴾

﴿ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾ ﴾

61. และยังษะมูด (เราได้ส่ง) พี่น้องคนหนึ่งของพวกเขาคือ ศอลิหฺ เขากล่าวว่า "กลุ่มชนของฉันเอ๋ย ! พวกท่านจงเคารพอิบาดะฮฺอัลลอฮฺเถิด ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ พระองค์ทรงบังเกิดพวกท่านจากแผ่นดิน และทรงให้พวกท่านพำนักอยู่ในนั้น ดังนั้นพวกท่านจงขออภัยต่อพระองค์ จากนั้นจงกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์ แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันนั้นทรงอยู่ใกล้ ทรงตอบรับเสมอ

เรื่องราวนบีศอลิหฺ عليه السلام และกลุ่มชนษะมูด

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า และแท้จริง เราได้ส่ง ﴿ **ยังษะมูด** ﴾ พวกเขาคือ บรรดาผู้ที่เคยอาศัยอยู่ที่ "มะดาอิน อัลฮิจญ์" ซึ่งอยู่ระหว่างเมืองตะบูกและเมืองมะดีนะฮฺ โดยพวกเขามีชีวิตอยู่หลังกลุ่มชนอ๊าด อัลลอฮฺจึงได้ส่ง ﴿ **พี่น้องคนหนึ่งของพวกเขาคือ ศอลิหฺ** ﴾ ซึ่งเขาได้สั่งใช้ให้พวกเขาสักการะอิบาดะฮฺอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว โดยที่เขาได้กล่าวว่า ﴿ **พระองค์ทรงบังเกิดพวกท่านจากแผ่นดิน** ﴾ คือเริ่มการสร้างพวกท่านจากดิน สร้างอาดัมบิดาของพวกท่านจากดิน ﴿ **และทรงให้พวกท่านพำนักอยู่ในนั้น** ﴾ คือทรงทำให้พวกท่าน

ได้อาศัยอยู่ในแผ่นดิน บูรณะและใช้ประโยชน์จากแผ่นดิน ﴿ **ดังนั้น พวกท่านจงขออภัยต่อพระองค์** ﴾ ในบาปที่พวกท่านได้กระทำไว้ ﴿ **จากนั้นจงกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์** ﴾ ในความผิดที่พวกท่านอาจกระทำต่อไปข้างหน้า ﴿ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันนั้นทรงอยู่ใกล้ทรงตอบรับเสมอ** ﴾ ส่วนนี้คล้ายกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ... ﴾

“และเมื่อบ่าวของข้าถามเจ้าถึงข้าแล้วก็ (จงตอบเถิดว่า) แท้จริงนั้น ข้าอยู่ใกล้ ข้าจะตอบรับคำวิงวอนของผู้ที่วิงวอน เมื่อเขาวิงวอนต่อข้า...”

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺ 186)

﴿ قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَا أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ (٦٢) قَالَ يَا قَوْمِ
أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ
اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ (٦٣) ﴾

62. พวกเขากล่าวว่า ศอลิหฺเอ๋ย ! แน่นอน ท่านเคยเป็นความหวังในหมู่พวกเรามาก่อนหน้านี้ บัดนี้ ท่านจะห้ามมิให้เราเคารพอิบาดะฮฺสิ่งที่บรรพบุรุษของเราเคารพอิบาดะฮฺอยู่กระนั้นหรือ ? และแท้จริงพวกเราอยู่ในการสงสัยต่อสิ่งที่ท่านเรียกร้องเชิญชวนเรายังสิ่งนั้น

63. เขากล่าวว่า โอ้ กลุ่มชนของฉัน ! พวกท่านไม่เห็นหรอกหรือ หากฉันมีหลักฐานอันชัดแจ้งจากพระผู้อภิบาลของฉัน และพระองค์ประทานความเมตตาจากพระองค์แก่ฉัน ดังนั้น ผู้ใดเล่าจะช่วยฉันให้พ้นจากอัลลอฮฺ หากฉันฝ่าฝืนพระองค์ ดังนั้น พวกท่านจะไม่เพิ่มสิ่งใดให้แก่ฉันเลยนอกจากการขาดทุนเท่านั้น

การสนทนาระหว่าง นบีศอลิหฺ ﷺ และ กลุ่มชนษะมูด

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงการสนทนาระหว่างนบีศอลิหฺ ﷺ และกลุ่มชนของเขาและความโง่เขลา ความดื้อรั้นที่มีอยู่ในคำพูดของพวกเขา ﴾ **แน่นอน ท่านเคยเป็นความหวังในหมู่พวกเรามาก่อนหน้านี้** ﴿ กล่าวคือ เราเคยหวังในสติปัญญาของท่าน ก่อนที่ท่านจะบอกเราเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ เหล่านี้ [21] ﴾ **ท่านจะห้ามมิให้เราเคารพอิบาดะฮฺสิ่งที่บรรพบุรุษของเราเคารพอิบาดะฮฺอยู่กระนั้นหรือ?** ﴿ และสิ่งที่คนก่อนหน้าเราได้ปฏิบัติ ﴾ **และแท้จริง พวกเราอยู่ในการสงสัยต่อสิ่งที่ท่านเรียกร้องเชิญชวนเรายังสิ่งนั้น** ﴿ คือ สงสัยอย่างมาก ﴾ **เขากล่าวว่า โอ้ กลุ่มชนของฉัน ! พวกท่านไม่เห็นหรอกหรือ หากฉันมีหลักฐานอันชัดแจ้งจากพระผู้อภิบาลของฉัน** ﴿ ในสาส์นที่ฉันถูกส่งมายังพวกท่านด้วยความแน่นอนและหลักฐานอันชัดเจน ﴾ **และพระองค์ประทานความเมตตาจากพระองค์แก่ฉัน ดังนั้น ผู้ใดเล่าจะช่วยฉันให้พ้นจากอัลลอฮฺ หากฉันฝ่าฝืนพระองค์** ﴿ และหากฉันทิ้งการเชิญชวนพวกท่านสู่สัจธรรมและการสักการะอิบาดะฮฺอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว เพราะหากฉันทิ้งสิ่งนี้แล้ว พวกท่านก็ไม่สามารถช่วยเหลือฉันได้และไม่สามารถเพิ่มอะไรให้ฉันได้ ﴾ **นอกจากการขาดทุนเท่านั้น** ﴿

﴿ وَيَاقَوْمِ هَـٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا
تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا
فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا
نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ
رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا
فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٦٧﴾ كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ
أَلَا بُعْدًا لِّثَمُودَ ﴿٦٨﴾ ﴾

64. และกลุ่มชนของฉันเอ๋ย ! นี่คือ อูฐตัวเมียของอัลลอฮฺ เป็นสัญญาณหนึ่งแก่พวกท่าน ดังนั้น พวกท่านจงปล่อยมันให้หากินตามลำพังใน

(21) บอกเกี่ยวกับสัจธรรม และการสักการะอิบาดะฮฺอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว

แผ่นดินของอัลลอฮฺ และอย่าก่อความทุกข์ยากแก่มัน มิฉะนั้นแล้ว การลงโทษอันรวดเร็วจะประสบแก่พวกท่าน

65. ต่อมาพวกเขาได้ฆ่ามัน ดังนั้น เขา (ศอลิหฺ) กล่าวว่า พวกท่านจงสุขสำราญในบ้านของพวกท่านสามวัน นั่นคือ สัญญาที่ไม่โกหก

66. ดังนั้น เมื่อบัญชาของเราได้มาถึง เราได้ช่วยศอลิหฺ และบรรดาผู้ศรัทธาร่วมกับเขาให้รอดพ้น ด้วยความเมตตาจากเรา และจากความอดสูของวันนั้น แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้นเป็นผู้ทรงพลัง ผู้ทรงอำนาจ

67. และเสียงกัมปนาท ได้คร่าบรรดาผู้อธรรม แล้วพวกเขาได้กลายเป็นผู้นอนพังพาบตายในบ้านของพวกเขา

68. ประหนึ่งว่า พวกเขามิได้เคยอยู่ในนั้นมาก่อน พึงทราบเถิด ! แท้จริง ษะมูดนั้นปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา พึงทราบเถิด ! ความห่างไกลจากความเมตตาจะประสบแก่ษะมูด

เรื่องนี้ได้อธิบายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ไปแล้วในซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ (อายะฮฺที่ 73–78) จึงไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายซ้ำ ณ ตรงนี้ ขออัลลอฮฺทรงช่วยเหลือ

۞ وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ ۖ فَمَا
لَبِثَ أَن جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ
وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۚ قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾
وَامْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِن وَرَاءِ إِسْحَاقَ
يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾ قَالَتْ يَا وَيْلَتَىٰ أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِي شَيْخًا ۖ إِنَّ هَٰذَا

لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوٓا۟ أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ رَحْمَتُ ٱللَّهِ وَبَرَكَٰتُهُۥ
عَلَيْكُمْ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ إِنَّهُۥ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾

69. และแน่นอน บรรดาทูตของเราได้มายังอิบรอฮีม พร้อมทั้งข่าวดี พวกเขากล่าวว่า ความศานติจงมีแด่ท่าน เขา (อิบรอฮีม) กล่าวว่า ความศานติจงมีแด่พวกท่าน ดังนั้น เขามิได้รีรอที่จะนำลูกวัวย่างออกมา

70. ครั้นเมื่อเขาเห็นว่ามือของพวกเขาไม่ถึงมัน (อาหาร) เขาไม่พอใจ และรู้สึกกลัวพวกเขา พวกเขากล่าวว่า อย่ากลัวเลย แท้จริง เราถูกส่งมายังกลุ่มชนของลูฏ

71. และภริยาของเขายืนอยู่ แล้วนางก็หัวเราะ เราจึงแจ้งข่าวดีแก่นางด้วย (การได้บุตรชื่อ) อิสฮาก และหลังจากอิสฮาก คือ ยะอฺกูบ

72. นางกล่าวว่า โอ้ แปลกแท้ ๆ ฉันจะมีบุตรหรือ ขณะที่ฉันแก่แล้ว และนี่สามีของฉันก็แก่หง่อมแล้ว แท้จริง นี่เป็นเรื่องประหลาดแท้

73. พวกเขากล่าวว่า เธอแปลกใจต่อพระบัญชาของอัลลอฮฺหรือ ? ความเมตตาของอัลลอฮฺ และความจำเริญของพระองค์จงประสบแด่พวกท่าน โอ้ ครอบครัว (ของอิบรอฮีม) แท้จริง พระองค์นั้นเป็นผู้ได้รับการสรรเสริญ ผู้ทรงประเสริฐยิ่ง

มลาอิกะฮฺมาหานบีอิบรอฮีม عليه السلام และแจ้งข่าวดีว่าเขาจะได้ลูกชายคือ ฅ อิสฮาก และ ยะอฺกูบ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **และแน่นอน บรรดาทูตของเราได้มา** ﴿ พวกเขาคือ มลาอิกะฮฺ ﴾ **ยังอิบรอฮีม พร้อมทั้งข่าวดี** ﴿ มีทัศนะระบุว่า มลาอิกะฮฺแจ้งข่าวดีว่าเขาจะได้ลูกชายคือ อิสฮาก และมีทัศนะว่า ข่าวดีคือ ความหายนะของกลุ่มชนลูฏ หลักฐานของทัศนะแรก คือ พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า **"ครั้นเมื่อความตระหนกได้คลายไปจากอิบรอฮีมแล้ว และข่าวดีได้มายังเขา เขาก็โต้เถียงเราในเรื่องของกลุ่มชนลูฏ"** (ซูเราะฮฺฮูด อายะฮฺที่ 74)

﴾ **พวกเขากล่าวว่า ความศานติจงมีแด่ท่าน เขา (อิบรอฮีม) กล่าวว่า ความศานติจงมีแด่พวกท่าน** ﴿ นักวิชาการได้กล่าวว่า นี่เป็นสำนวนที่ดีที่สุดในการทักทาย เพราะการใช้รูป ร็อฟอฺ (ฎ็อมมะฮฺตรงพยัญชนะมีมในคำว่า سَلَامٌ) แสดงถึงนัยยะของความมั่นคงและความต่อเนื่อง ﴾ **ดังนั้น เขามิได้รีรอที่จะนำลูกวัวย่างออกมา** ﴿ กล่าวคือ เขาออกไปอย่างรวดเร็วเพื่อหาสิ่งที่จะมาต้อนรับแขก นั่นคือ ลูกวัวที่ถูกย่างบนหินร้อน ความหมายนี้ได้ถูกรายงานจากอิบนุ อับบาส, กอตาดะฮฺ และท่านอื่นๆ

(อัฏฏอบารี 15/384-385)

ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสในอีกอายะฮฺคือ

﴿ فَرَاغَ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِۦ فَجَآءَ بِعِجۡلٖ سَمِينٖ ٢٦ فَقَرَّبَهُۥٓ إِلَيۡهِمۡ قَالَ أَلَا تَأۡكُلُونَ ٢٧ ﴾

"แล้วเขาก็รีบเข้าไปหาครอบครัวของเขา แล้วได้นำลูกวัวอ้วน (ซึ่งย่างเสร็จแล้ว) ออกมา (26) และได้วางมันไว้ข้างหน้าพวกเขา เขากล่าวว่า พวกท่านไม่กินหรือ? (27)"

(ซูเราะฮฺ อัซซาริยาต อายะฮฺที่ 26–27)

อายะฮฺนี้ได้กล่าวถึงมารยาทการต้อนรับแขกในหลากหลายมุม

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **ครั้นเมื่อเขาเห็นว่ามือของพวกเขาไม่ถึงมัน (อาหาร) เขาไม่พอใจ และรู้สึกกลัวพวกเขา** ﴿ อัสสุดดีย์ได้กล่าวว่า เมื่ออัลลอฮฺทรงส่งมลาอิกะฮฺมายังกลุ่มชนลูฏ มลาอิกะฮฺเดินมาในสภาพชายหนุ่มหลายคน และเดินทางไปหาอิบรอฮีมที่บ้านและเป็นแขกของเขา เมื่ออิบรอฮีมเห็นพวกเขา ก็ได้ต้อนรับอย่างให้เกียรติ ﴾ **แล้วเขาก็รีบเข้าไปหาครอบครัวของเขา แล้วได้นำลูกวัวอ้วน (ซึ่งย่างเสร็จแล้ว) ออกมา** ﴿ จากนั้นเขาก็เชือดลูกวัวและย่างมันบนหินร้อน และนำมาให้พวกเขาและนั่งกับพวกเขา จนเมื่อเขายกอาหารไปใกล้พวกเขาและกล่าวว่า "พวกท่านไม่กินหรือ?" พวกเขาตอบว่า "โอ้ อิบรอฮีม เราจะไม่กินอาหารเว้นแต่ต้องมีราคา" เขาจึงบอกว่า "อาหารนี้มีราคาของมัน" พวกเขาถามว่า "ราคาของมันคืออะไร?" เขาตอบว่า "คือพวกท่านต้องกล่าวพระนามของอัลลอฮฺก่อนกินและสรรเสริญพระองค์ในตอนท้าย" ญิบรีลจึงมองไปยังมีกาอีล และกล่าวว่า "สมควรแล้วสำหรับชายคนนี้ที่พระผู้อภิบาลของเขายึดเขาเป็นมิตร"

﴾ **ครั้นเมื่อเขาเห็นว่ามือของพวกเขาไม่ถึงมัน (อาหาร) เขาไม่พอใจ** ﴿ เมื่ออิบรอฮีมเห็นบรรดามลาอิกะฮฺไม่กินอาหาร เขาก็รู้สึกกลัว จนเมื่อซาเราะฮฺ [22] เห็นว่าอิบรอฮีม

(22) ภรรยานบีอิบรอฮีม

ได้ให้เกียรติพวกเขาและนางเองก็ได้ดูแลรับใช้พวกเขา นางจึงหัวเราะและกล่าวว่า แปลกเสียนี่ แขกของเรากลุ่มนี้ เราดูแลพวกเขาด้วยตัวเราเองเพื่อให้เกียรติพวกเขา แต่พวกเขาไม่กินอาหารของเรา !

(อัฏฏอบารี 15/389)

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงเล่าเกี่ยวกับมลาอิกะฮฺว่า ﴾ **พวกเขากล่าวว่า อย่ากลัวเลย** ﴿ คือ อย่ากลัวพวกเราเลย ﴾ **แท้จริง เราถูกส่งมายังกลุ่มชนของลูฏ** ﴿ เพื่อลงโทษทำลายพวกเขา ซาเราะฮฺจึงหัวเราะเนื่องจากดีใจที่ได้รับแจ้งว่ากลุ่มชนลูฏจะประสบหายนะ เพราะความเสียหายที่พวกเขาได้ก่อขึ้นและการปฏิเสธศรัทธาอย่างร้ายแรงของพวกเขา จากนั้นนางได้รับแจ้งข่าวดีว่าจะได้บุตรชายหลังจากที่หมดหวังเนื่องจากอายุมากแล้ว กอตาดะฮฺได้กล่าวว่า นางหัวเราะและแปลกใจว่ากลุ่มชนหนึ่งกำลังจะถูกลงโทษในขณะที่พวกเขาไม่รู้ตัว อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสอีกว่า ﴾ **และหลังจากอิสฮาก คือ ยะอฺกูบ** ﴿ คือนางจะได้บุตรชาย และบุตรชายของนางก็จะได้บุตรคนหนึ่ง และมีทายาทสืบทอดต่อไปเนื่องจากยะอฺกูบเป็นบุตรของอิสฮาก ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ในซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ

﴿ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ ﴾

“หรือว่าพวกเจ้าอยู่ด้วย เมื่อความตายได้เยี่ยมกรายยะอฺกูบ ขณะที่เขากล่าวแก่ลูก ๆ ของเขาว่า พวกเจ้าจะเคารพสักการะอะไรหลังจากฉัน? พวกเขากล่าวว่า พวกเราจะเคารพสักการะพระผู้อภิบาลของท่าน และพระผู้อภิบาลแห่งบรรดาบิดาของท่าน คือ อิบรอฮีม, อิสมาอีล และอิสฮาก แต่เพียงองค์เดียว และพวกเราจะเป็นผู้สวามิภักดิ์ต่อพระองค์เท่านั้น”

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺ 133)

ด้วยเหตุนี้ จึงมีนักวิชาการที่นำอายะฮฺนี้มาเป็นหลักฐานว่า บุตรที่ถูกกำหนดให้เป็นผู้ถูกเชือดพลีคือ อิสมาอีล และสาเหตุที่ไม่ใช่อิสฮากก็เนื่องจากเขาคือบุตรที่อิบรอฮีมได้รับแจ้งข่าวดีว่าจะได้รับ และต่อจากนั้นบุตรคนนี้ก็จะได้บุตรอีกคนหนึ่งคือยะอฺกูบ ฉะนั้นเป็นไปไม่ได้ที่อิบรอฮีมจะถูกสั่งให้เชือดอิสฮากในขณะที่ยังเล็กและยังไม่มีบุตร อีกทั้งยะอฺกูบก็ได้รับการสัญญาจากอัลลอฮฺว่าจะเกิดมา ซึ่งสัญญาของพระองค์นั้นสัตย์จริงไม่มีบิดพลิ้วอย่างแน่นอน ดังนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว เป็นไปไม่ได้ที่อิบรอฮีมจะถูกสั่งให้เชือดอิสฮาก แต่ต้องเป็นอิสมาอีลอย่างแน่นอน และนี่เป็นการนำเสนอหลักฐานที่ดีที่สุด ถูกต้องและชัดเจนที่สุด ขอสรรเสริญขอบคุณต่ออัลลอฮฺ

ดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **นางกล่าวว่า โอ้ แปลกแท้ๆ ฉันจะมีบุตรหรือ ขณะที่ฉันแก่แล้ว และนี่สามีของฉันก็แก่หง่อมแล้ว** ﴾ อายะฮฺนี้ระบุคำพูดของซาเราะฮฺ ในขณะที่มีอายะฮฺอื่นระบุการกระทำของนาง ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴾

"แล้วภริยาของเขาก็ได้ออกมาตะโกนพลางตบหน้าของนาง แล้วกล่าวว่า หญิงแก่เป็นหมัน"

(ซูเราะฮฺ อัซซาริยาต อายะฮฺที่ 29)

ซึ่งเป็นคำพูดและการกระทำที่สตรีแสดงออกมาเวลาที่พวกนางแปลกใจ ﴿ **พวกเขากล่าวว่า เธอแปลกใจต่อพระบัญชาของอัลลอฮฺหรือ ?** ﴾ กล่าวคือ มลาอิกะฮฺได้กล่าวแก่นางว่าเธอจงอย่าได้แปลกใจในการงานของอัลลอฮฺเลย เพราะเมื่อพระองค์ประสงค์สิ่งใดแล้ว พระองค์จะกล่าวแก่สิ่งนั้นว่า "จงเป็น" และมันก็จะเป็นเช่นนั้น ดังนั้น เธออย่าได้แปลกใจกับเรื่องนี้เลย แม้ว่าเธอจะแก่และเป็นหมัน อีกทั้งสามีของเธอก็อายุมากแล้ว เพราะอัลลอฮฺนั้นทรงมีอำนาจกระทำทุกสิ่งที่พระองค์ประสงค์ ﴿ **ความเมตตาของอัลลอฮฺ และความจำเริญของพระองค์จงประสบแด่พวกท่าน โอ้ ครอบครัว (ของอิบรฮีม) แท้จริง พระองค์นั้นเป็นผู้ได้รับการสรรเสริญ ผู้ทรงประเสริฐยิ่ง** ﴾ กล่าวคือพระองค์ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญในทุกๆ การกระทำและทุกๆ พระดำรัสของพระองค์ ผู้ทรงได้รับการยกย่องสรรเสริญในคุณลักษณะและตัวพระองค์เอง ด้วยเหตุนี้จึงมีฮะดีษเศาะฮีฮฺ รายงานโดยอัลบุคอรีและมุสลิมว่า เศาะฮาบะฮฺได้ถามท่านนบี ﷺ ว่า เราทราบแล้วว่า การให้สลามต่อท่านนั้นทำอย่างไร แต่การเศาะละวาตต่อท่านนั้นทำอย่างไรหรือ โอ้ ท่านรอซูลุลลอฮฺ ? ท่านนบี ﷺ ได้ตอบว่า พวกท่านจงกล่าวว่า

« اللهم صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ آلِ إِبْرَاهِيمَ؛ وبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ »

"โอ้ อัลลอฮฺ โปรดเศาะละวาต (ให้พร) แก่มุฮัมมัด และให้แก่ลูกหลานของมุฮัมมัด เหมือนกับที่พระองค์ได้เศาะละวาตแก่อิบรอฮีม และให้แก่ลูกหลานของอิบรอฮีม และโปรดประทานความจำเริญแก่มุฮัมมัด และให้แก่ลูกหลานของนบีมุฮัมมัด เหมือนกับที่พระองค์ได้ประทานความจำเริญแก่อิบรอฮีม และให้แก่ลูกหลานของอิบรอฮีม พระองค์คือ ผู้ได้รับการสรรเสริญ ผู้ทรงเกียรติยิ่ง"

(ฟัตฮุลบารี 6/469, มุสลิม 1/305)

﴿ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ يُجَادِلُنَا
فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ﴿٧٥﴾ يَا إِبْرَاهِيمُ
أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ
مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ ﴾

74. ครั้นเมื่อความตระหนกได้คลายไปจากอิบรอฮีมแล้ว และข่าวดีได้มายังเขา เขาก็โต้เถียงเราในเรื่องของกลุ่มชนลูฏ

75. แท้จริง อิบรอฮีมนั้นเป็นผู้อดทนขันติ จิตใจอ่อนโยน หันหน้าเข้าหาอัลลอฮฺเสมอ

76. อิบรอฮีมเอ๋ย ! จงผินหลังจากเรื่องนี้เถิด แท้จริง พระบัญชาของพระผู้อภิบาลของเจ้าได้มาถึงแล้ว และแท้จริง พวกเขาเหล่านั้นการลงโทษที่ไม่เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นจะมายังพวกเขาอย่างแน่นอน

การโต้เถียงของอิบรอฮีม عليه السلام เกี่ยวกับกลุ่มชนลูฏ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงอิบรอฮีม عليه السلام ว่า เมื่อเขาได้คลายความตระหนกกลัวแล้ว คือ กลัวเพราะมลาอิกะฮฺไม่กินอาหารที่นำมารับแขก จากนั้นมลาอิกะฮฺก็ได้แจ้งข่าวดีแก่เขาว่าจะได้บุตร และแจ้งว่ากลุ่มชนลูฏจะถูกลงโทษจนหายนะ สะอีด บิน ญุเบรฺ ได้กล่าวเกี่ยวกับอายะฮฺนี้ว่า เมื่อญิบรีลพร้อมกับมลาอิกะฮฺบางท่านได้มาหาอิบรอฮีม พวกเขากล่าวกับอิบรอฮีมว่า

﴿ إِنَّا مُهْلِكُوٓ أَهْلِ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ ﴾

"แท้จริง เราเป็นผู้ทำลายชาวเมืองนี้"

(ซูเราะฮฺ อัลอันกะบูต อายะฮฺที่ 31)

อิบรอฮีม عليه السلام ก็กล่าวแก่พวกเขาว่า "พวกท่านจะทำลายเมืองที่มีผู้ศรัทธาอยู่สามร้อยคนกระนั้นหรือ ?" พวกเขาตอบว่า "ไม่" เขากล่าวว่า "พวกท่านจะทำลายเมืองที่มีผู้ศรัทธาอยู่สองร้อยคนกระนั้นหรือ?" พวกเขาตอบว่า "ไม่" เขากล่าวว่า "พวกท่านจะทำลายเมืองที่มีผู้ศรัทธาอยู่สี่สิบคนกระนั้นหรือ?" พวกเขาตอบว่า "ไม่" เขากล่าวว่า "สามสิบคนล่ะ?"

พวกเขาตอบว่า “ไม่” อิบรอฮีมถามต่อจนถึงห้าคน พวกเขากล่าวว่า “ไม่” อิบรอฮีมกล่าวว่า “พวกท่านไม่เห็นหรือว่ามีชายมุสลิมคนหนึ่งอยู่ในเมืองนี้ พวกท่านจะยังทำลายเมืองนี้อีกหรือ?” พวกเขาตอบว่า “ไม่” ดังนั้น อิบรอฮีม ﷺ จึงได้กล่าวว่า

﴿ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾ ﴾

“แท้จริง ในเมืองนั้นมีลูฏอยู่ด้วย พวกเขากล่าวว่า เรารู้ดีว่ามีใครอยู่ในนั้น แน่นอนเราจะช่วยเขาและบริวารของเขาให้รอดพ้น เว้นแต่ภริยาของเขา เพราะนางอยู่ในหมู่ผู้ถูกทำลาย”

(ซูเราะฮฺ อัลอันกะบูต อายะฮฺที่ 32)

อิบรอฮีม ﷺ จึงได้หยุดถามพวกเขาและรู้สึกสบายใจ

(อัฏฏอบารี 15/403)

ส่วนอายะฮฺ ﴾ **แท้จริง อิบรอฮีมนั้นเป็นผู้อดทนขันติ จิตใจอ่อนโยน หันหน้าเข้าหาอัลลอฮฺเสมอ** ﴿ นั้นเป็นการชื่นชมอิบรอฮีมด้วยคุณลักษณะที่ดีงามเหล่านี้

อัลลอฮฺ ﷻ ยังตรัสว่า ﴾ **อิบรอฮีมเอ๋ย ! จงผินหลังจากเรื่องนี้เถิด แท้จริง พระบัญชาของพระผู้อภิบาลของเจ้าได้มาถึงแล้ว และแท้จริง พวกเขาเหล่านั้น การลงโทษที่ไม่เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นจะมายังพวกเขาอย่างแน่นอน** ﴿ กล่าวคือ การกำหนดของอัลลอฮฺจะต้องประสบกับพวกเขาอย่างแน่นอน และพวกเขาคู่ควรอย่างยิ่งกับพระประกาศิตแห่งความพินาศ และการลงโทษที่ไม่อาจต้านทานได้สำหรับกลุ่มชนที่ประพฤติชั่วช้า

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هَٰؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ﴿٧٨﴾ قَالُوا لَقَدْ

عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾

77. และเมื่อบรรดาทูตของเรา (มลาอิกะฮฺ) ได้มายังลูฏ เขาเป็นทุกข์และหนักใจในพวกเขา และกล่าวว่า นี่เป็นวันที่ลำบากที่สุด

78. และกลุ่มชนของเขาได้มาหาเขา (ลูฏ) พวกเขารีบร้อนมายังเขา และก่อนหน้านั้นพวกเขาได้ทำความชั่วมา เขากล่าวว่า กลุ่มชนของฉันเอ๋ย! เหล่านี้คือ ลูกสาวของฉัน พวกนางนั้นบริสุทธิ์สำหรับพวกท่าน ดังนั้น พวกท่านจงยำเกรงอัลลอฮฺเถิด และอย่าทำให้ฉันขายหน้าต่อแขกของฉันเลย ไม่มีคนที่มีสติสัมปชัญญะในหมู่พวกท่านบ้างหรือ?

79. พวกเขากล่าวว่า โดยแน่นอน ท่านรู้ดีว่า เราไม่มีสิทธิ์ในลูกสาวของท่าน และแท้จริง ท่านรู้ดีถึงสิ่งที่เราปรารถนา

มลาอิกะฮฺได้มาหาลูฏ عليه السلام และความหนักใจที่เกิดขึ้นกับเขา และการสนทนาระหว่างลูฏ عليه السلام และกลุ่มชนของเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงการมาของบรรดาทูตของพระองค์ที่เป็นมลาอิกะฮฺ หลังจากที่พวกเขาได้แจ้งอิบรอฮีมเกี่ยวกับความหายนะและการลงโทษของอัลลอฮฺที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่มชนลูฏในคืนนี้ จากนั้นพวกเขาได้จากอิบรอฮีมและเดินทางไปหาลูฏ عليه السلام ซึ่งขณะนั้นเขาอยู่ในที่ดินแปลงหนึ่งของเขา บางทัศนะบอกว่าอยู่ที่บ้าน พวกเขาได้มาถึงลูฏในรูปของชายหนุ่มที่มีใบหน้างดงามที่สุด เพื่อเป็นการทดสอบจากอัลลอฮฺ ซึ่งพระองค์มีฮิกมะฮฺ (วิทยปัญญา) และเหตุผลที่เหมาะสมที่สุด สภาพของพวกเขาได้ทำให้ลูฏลำบากใจและหนักใจมาก และเกรงว่าหากเขาไม่ต้อนรับแขกเหล่านี้แล้ว ก็อาจจะมีคนใดคนหนึ่งในกลุ่มชนของเขาให้การต้อนรับและกระทำสิ่งไม่ดีต่อพวกเขา ﴾ **และกล่าวว่า นี่เป็นวันที่ลำบากที่สุด** ﴿ อิบนุ อับบาสและคนอื่นๆ อธิบายว่า คือ วันที่การทดสอบรุนแรงที่สุด

(อัฏฏอบารี 15/411)

ทั้งนี้ เนื่องจากลูฏ รู้ดีว่าเขาจะต้องปกป้องแขกเหล่านี้ซึ่งเป็นสิ่งที่ลำบากมากสำหรับเขา

กอตาดะฮฺ ระบุว่ามลาอิกะฮฺได้มาหาลูฏในขณะที่เขาอยู่ในที่ดินแห่งหนึ่งของเขา และขอเป็นแขกของเขา ลูฏรู้สึกเกรงใจ จึงเดินนำพวกเขาไป ระหว่างทางก็พยายามพูด

เร่งเร้าให้พวกเขากลับไปว่า "ขอสาบานด้วยอัลลอฮฺ แท้จริงแล้ว ฉันไม่รู้ว่าจะมีชาวเมืองใดสกปรกโสมมมากกว่าพวกนั้นอีกแล้ว" แล้วเขาก็เดินนำออกไปเล็กน้อย จากนั้นก็พูดซ้ำเช่นนั้นอีกสี่ครั้ง กอตาดะฮฺกล่าวอีกว่า มลาอิกะฮฺเหล่านั้นได้รับบัญชามาว่ามิให้ทำลายกลุ่มชนลูฏ จนกว่านบีของพวกเขาจะเป็นพยาน

(อัฏฏ็อบารี 15/408)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **พวกเขารีบร้อนมายังเขา** ﴿ คือรีบเร่งเดินมาอย่างรวดเร็วด้วยความดีใจ ﴾ **และก่อนหน้านั้นพวกเขาได้ทำความชั่วมา** ﴿ คือ เป็นความชั่วที่พวกเขากระทำเป็นประจำเป็นกิจวัตรจนพวกเขาถูกลงโทษในสภาพเช่นนั้น ﴾ **เขากล่าวว่า กลุ่มชนของฉันเอ๋ย! เหล่านี้คือ ลูกสาวของฉัน พวกนางนั้นบริสุทธิ์สำหรับพวกท่าน** ﴿ เขาแนะนำให้พวกเขาไปสนใจสตรีของพวกเขา เพราะตำแหน่งนบีนั้นเปรียบเสมือนบิดา ลูฏจึงแนะนำพวกเขาในสิ่งที่เป็นประโยชน์กับพวกเขามากที่สุดในดุนยาและอาคิเราะฮฺ ดังเช่นที่เขาได้กล่าวแก่กลุ่มชนของเขาว่า

أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم
بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾

"พวกท่านเข้าหาผู้ชายในหมู่ผู้คนทั้งหลายกระนั้นหรือ (165) และพวกท่านปล่อยทิ้งสิ่งที่พระผู้อภิบาลของพวกท่านทรงบังเกิดมาสำหรับพวกท่าน คือภริยาของพวกท่าน แน่นอน พวกท่านเป็นหมู่ชนผู้ฝ่าฝืน (166)"

(ซูเราะฮฺ อัชชุอะรออฺ อายะฮฺที่ 165–166)

และในอีกหนึ่งอายะฮฺเช่นกัน

﴿ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴾

"พวกเขากล่าวว่า และเรามิได้ห้ามท่านจาก (การต้อนรับ) แขกหรอกหรือ ?"

หมายถึง เราได้ห้ามเจ้าจากการต้อนรับแขกผู้ชายมิใช่หรือ ?

และในอีกอายะฮฺหนึ่ง

﴿ قَالَ هَٰؤُلَاءِ بَنَاتِي إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ ﴾

"ลูฏกล่าวว่า เขาเหล่านี้คือ ลูกสาวของฉัน หากพวกท่านจำเป็นต้องกระทำ? (71) ขอสาบานด้วยชีวิตของเจ้า แน่นอนแท้จริง พวกเขาอยู่ในการมึนเมาหลงทาง (72)"

(ซูเราะฮฺ อัลหิจญ์รฺ อายะฮฺที่ 71–72)

และลูฏ ﷺ ได้กล่าวในอายะฮฺนี้ว่า ﴿ **เหล่านี้คือ ลูกสาวของฉัน พวกนางนั้นบริสุทธิ์สำหรับพวกท่าน** ﴾ มุญาฮิดอธิบายว่า พวกนางไม่ใช่ลูกสาวจริงๆ ของลูฏ แต่เป็นบรรดาสตรีจากประชาชาติของลูฏ เพราะนบีนั้นเปรียบเสมือนบิดาของประชาชาติของเขา

(อัฏฏอบารี 15/414)

กอตาดะฮฺ และคนอื่นก็ได้รายงานเรื่องนี้เช่นกัน

(อัฏฏอบารี 15/413)

อัลลอฮ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **ดังนั้น พวกท่านจงยำเกรงอัลลอฮฺเถิด และอย่าทำให้ฉันขายหน้าต่อแขกของฉันเลย** ﴾ คือ พวกท่านจงยอมรับสิ่งที่พระองค์บัญญัติ ให้หาความสุขจากบรรดาสตรีของพวกท่านเองเท่านั้น ﴿ **ไม่มีคนที่มีสติสัมปชัญญะในหมู่พวกท่านบ้างหรือ?** ﴾ คือ คนที่มีความดีอยู่บ้างที่จะยอมรับสิ่งที่ฉันได้สั่งใช้และละทิ้งสิ่งที่ฉันห้าม ﴿ **พวกเขากล่าวว่า โดยแน่นอน ท่านรู้ดีว่า เราไม่มีสิทธิ์ในลูกสาวของท่าน** ﴾ คือ ท่านรู้ดีว่าเราไม่มีความต้องการในตัวสตรี และเราก็ไม่มีความอยากใคร่ในตัวพวกนาง ﴿ **และแท้จริง ท่านรู้ดีถึงสิ่งที่เราปรารถนา** ﴾ คือ เราต้องการผู้ชายเท่านั้น และท่านก็รู้เรื่องนี้ดี ฉะนั้นไม่มีความจำเป็นต้องกล่าวเรื่องนี้ให้เราฟังซ้ำอีก

﴿ قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا امْرَأَتَكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾ ﴾

80. **เขากล่าวว่า หากว่าฉันมีกำลังปราบพวกท่าน หรือฉันหันไปพึ่งที่พักพิงอันแข็งแรง**

81. **พวกเขา (มลาอิกะฮฺ) กล่าวว่า ลูฏเอ๋ย ! พวกเราเป็นทูตของพระผู้อภิบาลของท่าน พวกเหล่านั้นจะไม่ถึงท่านได้เลย ดังนั้น ท่านจงเดินทางไปในเวลากลางคืนพร้อมกับครอบครัวของท่าน และคนใดในหมู่พวกท่านอย่าได้เหลียวหลังมอง เว้นแต่ภริยาของท่าน แท้จริง**

จะประสบแก่นางเช่นเดียวกับที่ได้ประสบแก่พวกเขา แท้จริง สัญญาของพวกเขาคือเวลาเช้า เวลาเช้านั้นใกล้เข้ามาแล้วมิใช่หรือ ?

ความอ่อนแอของลูฏ ﷺ และความหวังของเขาที่จะมีกำลัง และมลาอิกะฮฺบอกความจริงแก่เขา

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงนบีลูฏ ﷺ ว่า ลูฏได้ข่มขู่พวกเขาด้วยคำพูดที่ว่า ﴿ **หากว่าฉันมีกำลังปราบพวกท่าน** ﴾ ฉันจะจัดการพวกท่าน และจะทำกับพวกท่านด้วยการกระทำต่าง ๆ ด้วยตัวฉันเองและวงศ์วานของฉัน ดังฮะดีษที่รายงานโดยอบูฮุร็อยเราะฮฺ ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า

« رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَى لُوطٍ لَقَدْ كَانَ يَأْوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ – يَعْنِي اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ– فَمَا بَعَثَ اللَّهُ بَعْدَهُ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا فِي ثَرْوَةٍ مِنْ قَوْمِهِ »

"ขออัลลอฮฺทรงเมตตาลูฏ เขาได้พึ่งที่พักพิงอันแข็งแรง – นั่นคืออัลลอฮฺ ﷻ – ภายหลังจากนั้นอัลลอฮฺไม่ส่งนบีคนใดหลังจากลูฏ เว้นแต่ให้เขามีวงศ์วานที่มากมายและเข้มแข็ง"

(อัตติรฺมิซี 3116)

เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วมลาอิกะฮฺก็ได้บอกความจริงว่าพวกเขาคือ ทูตที่อัลลอฮฺส่งมาจัดการกลุ่มชนลูฏ และพวกคนเหล่านั้นจะไม่สามารถทำอะไรลูฏได้ ﴿ **พวกเขา (มลาอิกะฮฺ) กล่าวว่า ลูฏเอ๋ย ! พวกเราเป็นทูตของพระผู้อภิบาลของท่าน พวกเหล่านั้นจะไม่ถึงท่านได้เลย** ﴾ และมลาอิกะฮฺได้สั่งให้ลูฏนำครอบครัวออกเดินทางในช่วงท้ายของกลางคืน โดยให้เขาเฝ้าระวังอยู่ข้างหลังเป็นเสมือนทหารเฝ้าความปลอดภัยให้ครอบครัวของเขา ﴿ **และคนใดในหมู่พวกท่านอย่าได้เหลียวหลังมอง** ﴾ เมื่อเจ้าได้ยินเสียงการลงโทษที่มายังพวกเขา และอย่าได้ตื่นตระหนกกับเสียงโกลาหลที่น่ากลัวนั้นแต่ให้พวกเจ้าจงเดินทางต่อไป ﴿ **เว้นแต่ภริยาของท่าน** ﴾ นักวิชาการส่วนใหญ่อธิบายว่า อย่าให้นางเดินทางไปพร้อมกับเจ้า แต่ให้นางอยู่ที่บ้านเพื่อที่จะประสบหายนะ มีทัศนะที่บอกว่าความหมายคือ เว้นแต่นางที่จะเหลียวหลังมอง โดยมีรายงานว่านางได้ออกไปพร้อมกับครอบครัวนบีลูฏ แต่เมื่อได้ยินเสียงการลงโทษ นางได้เหลียวหลังมองและกล่าวว่า โอ้กลุ่มชนของฉัน จากนั้นได้มีก้อนหินตกลงมาจากฟากฟ้าฆ่านางเสียชีวิต จากนั้นมลาอิกะฮฺได้แจ้งข่าวดีแก่ลูฏว่า การลงโทษพวกเขานั้นใกล้เหลือเกิน เนื่องจากเขาได้

ขอให้มลาอิกะฮฺทำลายพวกเขาในทันที มลาอิกะฮฺตอบว่า ﴿ **แท้จริง สัญญาของพวกเขาคือเวลาเช้า เวลาเช้านั้นใกล้เข้ามาแล้วมิใช่หรือ ?** ﴾

ทั้งนี้ กลุ่มชนลูฏได้ยืนขวางประตูบ้านนบีลูฏ ซึ่งพวกเขาได้เข้ามาหานบีลูฏอย่างรวดเร็วจากทุกทิศโดยที่ลูฏก็ยืนขวางพยายามกันและดันพวกเขา พร้อมกับขู่สำทับและห้ามพวกเขา แต่พวกเขาไม่เชื่อฟัง มิหนำซ้ำยังแสดงพฤติกรรมข่มขู่คุกคาม เมื่อเป็นเช่นนั้น ญิบรีล ﷺ จึงออกไปหาพวกเขาและตีใบหน้าพวกเขาด้วยปีกของท่าน ทำให้ตาพวกเขามองไม่เห็น พวกเขาจึงกลับไปในสภาพที่หลงทาง ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَن ضَيْفِهِۦ فَطَمَسْنَآ أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا۟ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴾

"และโดยแน่นอน พวกเขาได้ขอร้อง (แกมบังคับ) เขาให้ส่งมอบแขกของเขา (แก่พวกเขา) ดังนั้น เราจึงทำให้นัยตาของพวกเขาบอดลง ฉะนั้น พวกเจ้าจงลิ้มรสการลงโทษของเรา และการตักเตือนของเรา"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 37)

﴿ فَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ وَمَا هِىَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ ﴾

82. **ดังนั้น เมื่อพระบัญชาของเราได้มาถึง เราได้ทำให้ข้างบนของมันเป็นข้างล่าง และเราได้ให้ก้อนหินแกร่งหล่นพรูลงมา**

83. **ถูกตราเครื่องหมายไว้ ณ ที่พระผู้อภิบาลของท่าน และมันไม่ไกลไปจากบรรดาผู้อธรรม**

การคว่ำเมืองในกลุ่มชนลูฏ และความพินาศของพวกเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **ดังนั้น เมื่อพระบัญชาของเราได้มาถึง** ﴾ ซึ่งเป็นเวลาที่ดวงอาทิตย์ขึ้น ﴿ **เราได้ทำให้ข้างบนของมัน** ﴾ คือ เมืองซาดูม ﴿ **เป็นข้างล่าง** ﴾ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ فَغَشَّاهَا مَا غَشَّى ﴾

"ฉะนั้น สิ่งที่ครอบคลุมมัน (คือการลงโทษ) ก็ได้ครอบคลุมมัน"

(ซูเราะฮฺ อันนัจมฺ อายะฮฺที่ 54)

กล่าวคือ เราได้ให้ฝนที่เป็นก้อนหินแข็งตกลงมายังเมืองนี้ **سِجِّيلٍ** เป็นคำภาษาเปอร์เซีย แปลว่าก้อนหินจากดิน ซึ่งอิบนุ อับบาสและท่านอื่นๆ ได้กล่าวไว้ นักวิชาการบางส่วนได้อธิบายว่า มันคือ **سَنْكِ** หมายถึง ก้อนหิน และคำว่า **كِلْ** หมายถึง ดิน ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสในอายะฮฺอื่นว่า

﴿ حِجَارَةً مِّن طِينٍ ﴾

"ก้อนหินทำด้วยดินเหนียวแข็ง"

ซูเราะฮฺ อัซซาริยาต อายะฮฺที่ 33

คือ ก้อนหินจากดินเหนียวที่แข็งมาก นักวิชาการบางส่วนบอกว่า คือก้อนหินที่ผ่านการเผาไฟ อิมามอัลบุคอรีได้กล่าวว่า **سِجِّيلٍ** ที่รุนแรงและใหญ่ คำว่า **سِجِّيلٍ** และ **سِجِّين** ลงท้ายด้วยตัว **ل** (ลาม) และ ตัว **ن** (นูน) คือความหมายเดียวกัน ดังที่ ตะมีม บิน มุกบิล ได้กล่าวเป็นกลอนว่า

وَرَجْلَةٍ يَضْرِبُونَ الْبَيْضَ ضَاحِيَةً ... ضَرْبًا تَوَاصَى بِهِ الْأَبْطَالُ سِجِّينَا

ส่วนดำรัสที่ว่า ﴿ **หล่นพรูลงมา** ﴾ บางทัศนะบอกว่า คือ ที่ถูกเตรียมไว้บนฟ้า บางส่วนให้ทัศนะว่า คือ หล่นพรูลงมายังพวกเขาซ้อนๆ ติดๆ กัน ส่วนคำว่า ﴿ **ถูกตราเครื่องหมาย** ﴾ คือถูกประทับตราและระบุชื่อ โดยหินทุกๆ ก้อนจะมีชื่อคนที่จะถูกหินก้อนนี้ตกลงใส่เขา กอตาดะฮฺและอิกริมะฮฺได้กล่าวว่า (**مُسَوَّمَةً**) แปลว่า ถูกทำวงกลมไว้ด้วยสัญลักษณ์สีแดง

(อัฏฏอบารี 15/438)

มีนักวิชาการได้กล่าวว่า ก้อนหินได้ตกลงมายังชาวเมืองและกระจัดกระจายในเมืองอื่นๆ รอบเมืองนั้น โดยระหว่างที่บางคนพูดคุยกันอยู่นั้น ก็ได้มีก้อนหินมาจากฟากฟ้าตกลงใส่ตัวเขาและทำให้เขาพินาศ จนกระทั่งก้อนหินได้ตามไปทำลายพวกเขาทุกเมืองที่พวกเขาไป จนทำให้พวกเขาหายนะจนคนสุดท้ายไม่เหลือแม้แต่คนเดียว ﴿ **และมันไม่ไกลไปจากบรรดาผู้อธรรม** ﴾ กล่าวคือ การลงโทษนี้ไม่ไกลไปจากบรรดาผู้ที่มีความอธรรมเหมือนกลุ่มชนเหล่านี้ ดังมีรายงานฮะดีษจากอิบนุ อับบาส ซึ่งอ้างไปถึงท่านรอซูล ﷺ ว่า

« مَنْ وَجَدْتُمُوهُ يَعْمَلُ عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ فَاقْتُلُوا الْفَاعِلَ وَالْمَفْعُولَ بِهِ »

"ผู้ใดก็ตามที่พวกท่านเห็นเขากระทำสิ่งที่กลุ่มชนลูฏกระทำ พวกท่านจงลงโทษประหารทั้งผู้กระทำ และผู้ที่ถูกกระทำ"

(อบูดาวูด 4462, อัตติรฺมิซี 1456 และ อิบนุมาญะฮฺ 2561)

﴿ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَاكُم بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ٨٤ ﴾

84. และยังกลุ่มชนของมัดยัน เราได้ส่งพี่น้องคนหนึ่งของพวกเขาคือ ชุอัยบฺ เขากล่าวว่า กลุ่มชนของฉันเอ๋ย! พวกท่านจงเคารพอิบาดะฮฺอัลลอฮฺเถิด พวกท่านนั้นไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ และพวกท่านอย่าให้การตวง และการชั่งบกพร่อง แท้จริง ฉันเห็นพวกท่านยังอยู่ในความดี และแท้จริง ฉันกลัวแทนพวกท่านต่อการลงโทษในวันที่ถูกห้อมล้อมไว้

เรื่องราวของกลุ่มชนมัดยัน และการเผยแผ่ของนบีชุอัยบฺ عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า เราได้ส่งนบีมายังกลุ่มชนมัดยันซึ่งพวกเขาคือ เผ่าหนึ่งของอาหรับที่อาศัยอยู่ในดินแดนระหว่างเมืองฮิญาซและเมืองชาม ใกล้กับเมืองมะอาน ดินแดนที่รู้จักกันเหมือนชื่อเผ่าคือมัดยัน โดยที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ส่งนบีชุอัยบฺ عليه السلام มายังพวกเขาซึ่งเขาอยู่ในตระกูลที่มีเกียรติที่สุดของเผ่ามัดยัน พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **พี่น้องคนหนึ่งของพวกเขาคือ ชุอัยบฺ** ﴾ เพื่อสั่งใช้พวกเขาให้อิบาดะฮฺสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ และห้ามปรามมิให้พร่องในการตวงและการชั่ง ﴿ **แท้จริง ฉันเห็นพวกท่านยังอยู่ในความดี** ﴾ คือ อยู่ดีกินดีในเรื่องความเป็นอยู่และปัจจัยยังชีพของพวกเจ้า และฉันเกรงว่าสิ่งนี้จะถูกยึดไปจากพวกเจ้าเนื่องจากการฝ่าฝืนข้อห้ามของอัลลอฮฺ ﴿ **และแท้จริง ฉันกลัวแทนพวกท่านต่อการลงโทษในวันที่ถูกห้อมล้อมไว้** ﴾ คือในโลกอาคิเราะฮฺ

﴿ وَيَاقَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾ ﴾

85. และกลุ่มชนของฉันเอ๋ย ! พวกท่านจงให้ครบสมบูรณ์ไว้ซึ่งการตวงและการชั่งโดยเที่ยงธรรม และอย่าให้บกพร่องแก่มนุษย์ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ของพวกเขา และอย่าก่อกวนในแผ่นดินโดยเป็นผู้บ่อนทำลาย

86. สิ่งที่เหลืออยู่ของอัลลอฮฺนั้น ดียิ่งสำหรับพวกท่าน หากพวกท่านเป็นผู้ศรัทธา และฉันมิใช่ผู้คุ้มกันพวกท่าน

นบีชุอัยบฺ ﷺ ได้ห้ามพวกเขามิให้บกพร่องในการตวงและการชั่งเมื่อให้หรือขายให้กับคนอื่น และสั่งใช้พวกเขาให้ตวงและชั่งอย่างสมบูรณ์ด้วยความเที่ยงธรรมทั้งสภาพที่เป็นผู้รับ (ซื้อ) และผู้ให้ (ขาย) และยังห้ามพวกเขามิให้ก่อกวนบนหน้าแผ่นดินด้วยการบ่อนทำลาย ทั้งนี้ เนื่องจากพวกเขานั้นมักจะปล้นสะดมผู้คน อบูญะอฺฟัรฺ บิน ญะรีรฺ (อัฏฏอบารี) ได้อธิบายอายะฮฺ ﴿ **สิ่งที่เหลืออยู่ของอัลลอฮฺนั้น ดียิ่งสำหรับพวกท่าน** ﴾ กล่าวคือ สิ่งที่อัลลอฮฺโปรดปรานให้กับพวกเจ้าคือกำไรที่มาจากการตวงชั่งอย่างเที่ยงธรรมนั้นย่อมดีกว่าสำหรับพวกเจ้า มากกว่าการโกงเงินของผู้คน อบูญะอฺฟัรฺ บิน ญะรีรฺ ระบุว่าคำอธิบายนี้เป็นรายงานจากอิบนุ อับบาส

(อัฏฏอบารี 15/447)

ฉัน (อิบนุ กะษีรฺ) ขอกล่าวว่า เรื่องนี้เหมือนดังพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ ﴾

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่าสิ่งเลวกับสิ่งดีนั้นย่อมไม่เท่าเทียมกัน และแม้ว่าความมากมายของสิ่งชั่วนั้น ได้ทำให้ท่านพึงใจก็ตาม”

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 100)

จากนั้นพระองค์ตรัสว่า ﴿ **และฉันมิใช่ผู้คุ้มกันพวกท่าน** ﴾ คือ มิใช่ผู้เฝ้าคุมหรือคุ้มกันใดๆ หมายถึงว่า พวกท่านจงทำเพื่ออัลลอฮฺเถิด อย่าได้ทำเพื่อแสดงให้ผู้คนเห็นแต่เพื่อให้อัลลอฮฺเห็น

قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصَلَاتُكَ تَأْمُرُكَ أَن نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَن نَّفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾

87. พวกเขากล่าวว่า ชุอัยบฺเอ๋ย ! การละหมาดของท่านสั่งสอนท่านว่า ให้พวกเราละทิ้งสิ่งที่บรรพบุรุษของเราเคารพบูชา หรือว่าให้เรากระทำต่อทรัพย์สินของเราตามที่เราต้องการกระนั้นหรือ ? แท้จริงท่านนั้นเป็นผู้อดทนขันติ เป็นผู้มีสติปัญญา

คำตอบของกลุ่มชนนบีชุอัยบฺ عليه السلام

พวกเขาได้กล่าวตอบแก่นบีชุอัยบฺในเชิงเยาะเย้ย (ขออัลลอฮฺทรงจัดการพวกเขา) ว่า ﴾ **การละหมาดของท่าน** ﴿ อัลอะอฺมัชได้กล่าวว่า ความหมายของคำนี้คือ "การอ่านของท่าน" ﴾ **สั่งสอนท่านว่า ให้พวกเราละทิ้งสิ่งที่บรรพบุรุษของเราเคารพบูชา** ﴿ จากบรรดาเจว็ดและรูปปั้นต่างๆ ﴾ **หรือว่าให้เรากระทำต่อทรัพย์สินของเราตามที่เราต้องการกระนั้นหรือ** ﴿ ใช่อย่างแน่นอน ขอสาบานด้วยอัลลอฮฺ! แท้จริง การละหมาดของนบีชุอัยบฺสั่งใช้ให้พวกเขาละทิ้งสิ่งที่บรรพบุรุษของพวกเขาเคารพบูชา

(อัฏฏอบารี 15/451)

ซุฟยาน อัษเษารี ได้กล่าวเกี่ยวกับอายะฮฺ ﴾ **หรือว่าให้เรากระทำต่อทรัพย์สินของเราตามที่เราต้องการกระนั้นหรือ?** ﴿ ว่าพวกเขาหมายถึงซะกาต ﴾ **แท้จริง ท่านนั้นเป็นผู้อดทนขันติ เป็นผู้มีสติปัญญา** ﴿ อิบนุ อับบาส, มัยมูน บิน มิฮฺรอน, อิบนุ ญุร็อยจญ์, อิบนุ อัสลัม และอิบนุ ญะรีรฺ ได้อธิบายอายะฮฺนี้ว่า พวกศัตรูของอัลลอฮฺได้กล่าวเช่นนั้นแก่นบีชุอัยบฺในเชิงเยาะเย้ย ขออัลลอฮฺทรงจัดการพวกเขา สาปแช่งพวกเขาให้ห่างไกลจากความเมตตาของพระองค์ ซึ่งพระองค์ได้จัดการแล้ว

(อัฏฏอบารี 15/453)

﴿ قَالَ يَاقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾ ﴾

88. เขากล่าวว่า กลุ่มชนของฉันเอ๋ย ! พวกท่านมิเห็นหรอกหรือ หากฉันมีหลักฐานอันชัดแจ้งจากพระผู้อภิบาลของฉัน และพระองค์ได้ประทานริซกีแก่ฉัน ซึ่งเป็นริซกีที่ดีจากพระองค์ และฉันมิปรารถนาที่จะขัดแย้งกับพวกท่าน ในสิ่งที่ฉันได้ห้ามพวกท่านให้ละเว้น ฉันมิปรารถนาสิ่งใดนอกจากการปฏิรูปให้ดีขึ้นเท่าที่ฉันสามารถ และความสำเร็จของฉันจะไม่เกิดขึ้น เว้นแต่ด้วยความช่วยเหลือของอัลลอฮฺ แด่พระองค์ ฉันขอมอบหมาย และยังพระองค์เท่านั้นที่ฉันกลับไปหา

การโต้ตอบของชุอัยบฺ عليه السلام ต่อกลุ่มชนของเขา

ชุอัยบฺ عليه السلام กล่าวตอบพวกเขาว่า พวกท่านไม่เห็นหรือ โอ้กลุ่มชนของฉัน ! ﴾ **หากฉันมีหลักฐานอันชัดแจ้งจากพระผู้อภิบาลของฉัน** ﴿ หมายถึงหลักฐานอันประจักษ์แจ้งในสิ่งที่ฉันเรียกร้องเชิญชวน ﴾ **และพระองค์ได้ประทานริซกีแก่ฉัน ซึ่งเป็นริซกีที่ดีจากพระองค์** ﴿ มีทัศนะว่า เขาหมายถึงการเป็นนบี และมีทัศนะว่า หมายถึงริซกีที่ฮาลาล ซึ่งเป็นไปได้ทั้งสองความหมาย ซุฟยาน อัษเษารี ได้กล่าวว่า ﴾ **และฉันมิปรารถนาที่จะขัดแย้งกับพวกท่านในสิ่งที่ฉันได้ห้ามพวกท่านให้ละเว้น** ﴿ หมายถึง ฉันมิได้ห้ามในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วฉันจะละเมิดเสียเองในที่ลับโดยมิให้พวกท่านรู้ ดังที่กอตาดะฮฺได้อธิบายอายะฮฺ ﴾ **และฉันมิปรารถนาที่จะขัดแย้งกับพวกท่าน ในสิ่งที่ฉันได้ห้ามพวกท่านให้ละเว้น** ﴿ ว่าหมายถึง ฉันมิได้ห้ามพวกท่านจากสิ่งใดแล้วฉันจะกระทำมันเสียเอง

(อัฏฏอบารี 15/453)

﴾ **ฉันมิปรารถนาสิ่งใดนอกจากการปฏิรูปให้ดีขึ้นเท่าที่ฉันสามารถ** ﴿ ในเรื่องที่ฉันได้สั่งใช้และห้ามปรามพวกเจ้านั้น ฉันเพียงต้องการปรับปรุงให้ดีขึ้นสุดความพยายามและสุดกำลัง

ของฉัน ﴿ **และความสำเร็จของฉันจะไม่เกิดขึ้น** ﴾ ในการประสบกับสัจธรรมตามที่ฉันประสงค์ ﴿ **เว้นแต่ด้วยความช่วยเหลือของอัลลอฮฺ แด่พระองค์ ฉันขอมอบหมาย** ﴾ ในทุกๆ เรื่องของฉัน ﴿ **และยังพระองค์เท่านั้น ที่ฉันกลับไปหา** ﴾ มุญาฮิดและคนอื่นๆ ได้อธิบายไว้

(อัฏฏอบารี 15/454)

وَيَاقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ
﴿٨٩﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾

89. และโอ้กลุ่มชนของฉัน อย่าให้การแตกแยกของฉันทำให้พวกท่านกระทำผิด ซึ่งจะประสบแก่พวกท่านเช่นที่ได้ประสบแก่กลุ่มชนของนูหฺหรือกลุ่มชนของฮูด หรือกลุ่มชนของศอลิหฺ และกลุ่มชนของลูฏมิได้อยู่ห่างไกลจากพวกท่าน

90. และพวกท่านจงขออภัยโทษต่อพระผู้อภิบาลของพวกท่าน แล้วจงกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์ แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันนั้นเป็นผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงรักใคร่

ชุอัยบฺ عليه السلام ได้กล่าวแก่พวกเขาว่า ﴿ **และโอ้กลุ่มชนของฉัน อย่าให้การแตกแยกของฉันทำให้พวกท่านกระทำผิด** ﴾ คืออย่าให้การเป็นศัตรูกับฉันหรือการรังเกียจฉันนั้น ทำให้พวกท่านดึงดันอยู่ในการปฏิเสธศรัทธาและการบ่อนทำลาย เพราะจะทำให้พวกท่านประสบกับการลงโทษและการทรมานเหมือนกับกลุ่มชนนูหฺ กลุ่มชนฮูด กลุ่มชนศอลิหฺ และกลุ่มชนลูฏได้ประสบ กอตาดะฮฺได้อธิบายว่า ﴿ **และโอ้กลุ่มชนของฉัน อย่าให้การแตกแยกของฉันทำให้พวกท่านกระทำผิด** ﴾ หมายถึง ชุอัยบฺได้กล่าวว่า อย่าให้การแยกตัวของฉัน...

(อัฏฏอบารี 15/455)

ส่วนอัสสุดดีย์ ได้อธิบายว่า อย่าให้การเป็นศัตรูของฉันทำให้พวกท่านดึงดันอยู่ในการหลงทางและการปฏิเสธศรัทธา เพราะการลงโทษจะประสบแก่พวกท่านเหมือนที่ประสบแก่พวกเขา ส่วนอายะฮฺ ﴿ **และกลุ่มชนของลูฏมิได้อยู่ห่างไกลจากพวกท่าน** ﴾ นั้น มีทัศนะว่าหมายถึงระยะเวลา กอตาดะฮฺได้กล่าวว่า หมายถึงกลุ่มชนของลูฏได้ประสบกับความพินาศต่อ

หน้าต่อตาพวกเจ้าเมื่อไม่นานนี้เอง แต่ก็มีทัศนะว่า หมายถึงสถานที่ ดังนั้น มีความเป็นไปได้ทั้งสองความหมายคือ มิได้อยู่ห่างไกลในเชิงระยะเวลาหรือสถานที่ ﴿ **และพวกท่านจงขออภัยโทษต่อพระผู้อภิบาลของพวกท่าน** ﴾ ในความผิดที่ผ่านมา ﴿ **แล้วจงกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์** ﴾ ในความผิดต่างๆ ที่พวกท่านอาจจะกระทำต่อไปข้างหน้า ﴿ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันนั้นเป็นผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงรักใคร่** ﴾ สำหรับผู้ที่กลับเนื้อกลับตัว

﴿ قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا
وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ
أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي
بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾ ﴾

91. พวกเขากล่าวว่า ชุอัยบ์เอ๋ย ! เราไม่เข้าใจส่วนมากที่ท่านกล่าว และแท้จริง เราเห็นว่าท่านเป็นคนอ่อนแอในหมู่พวกเรา ถ้ามิใช่เพราะครอบครัวของท่านแล้ว เราจะเอาหินขว้างท่าน และท่านก็มิได้เป็นผู้มีเกียรติเหนือพวกเรา

92. เขากล่าวว่า กลุ่มชนของฉันเอ๋ย ! ครอบครัวของฉันเป็นที่นับถือแก่พวกท่านมากยิ่งกว่าอัลลอฮฺกระนั้นหรือ ? และพวกท่านได้เอาพระองค์ไว้เบื้องหลังพวกท่าน แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันทรงรอบรู้สิ่งที่พวกท่านกระทำ

คำตอบของกลุ่มชนชุอัยบฺ

พวกเขากล่าวว่า ﴿ **ชุอัยบฺเอ๋ย ! เราไม่เข้าใจส่วนมาก** ﴾ จากคำพูดของท่าน อัษเษารี ได้กล่าวว่า ชุอัยบฺ ﷺ ได้รับสมญานามว่า นักเทศนาในบรรดานบีทั้งหลาย

(อัฏฏอบารี 15/458)

อัสสุดดีย์ ได้อธิบายอายะฮฺ ﴿ **และแท้จริง เราเห็นว่าท่านเป็นคนอ่อนแอในหมู่พวกเรา** ﴾ คือ ตัวเจ้าเพียงคนเดียว อบูเราก์ได้อธิบายว่า พวกเขาหมายถึงว่าชุอัยบฺนั้นต่ำต้อยเพราะวงศ์วานของเขามิได้อยู่ในศาสนาของเขา ﴿ **ถ้ามิใช่เพราะครอบครัวของท่านแล้ว**

เราจะเอาหินขว้างท่าน ﴾ คือ ถ้าไม่มีกลุ่มชนของท่านที่เราให้เกียรติแล้ว แน่นอนเราจะขว้างท่าน มีทัศนะว่า ขว้างด้วยหิน และมีทัศนะว่า ความหมายคือ เราจะด่าทอท่าน ﴿ **และท่านก็มิได้เป็นผู้มีเกียรติเหนือพวกเรา** ﴾ คือ ท่านไม่มีเกียรติใดๆ สำหรับเรา

การโต้ตอบของชุอัยบฺ عليه السلام ต่อกลุ่มชนของเขา

﴿ **เขากล่าวว่า กลุ่มชนของฉันเอ๋ย ! ครอบครัวของฉันเป็นที่นับถือแก่พวกท่านมากยิ่งกว่าอัลลอฮฺกระนั้นหรือ ?** ﴾ ชุอัยบฺกล่าวแก่พวกเขาว่า พวกท่านปล่อยฉัน เพราะกลุ่มชนของฉันอย่างนั้นหรือ? ทั้งที่พวกท่านควรจะปล่อยฉันเพื่อให้เกียรติพระผู้อภิบาลด้วยการไม่รังแกนบีของพระองค์มากกว่า และพวกท่านก็ได้ยึดเอาอัลลอฮฺ ﴿ **ไว้เบื้องหลังพวกท่าน** ﴾ กล่าวคือ พวกท่านได้ละทิ้งพระองค์ไว้เบื้องหลัง โดยที่พวกท่านไม่เชื่อฟังพระองค์และไม่ให้เกียรติพระองค์ ﴿ **แท้จริงพระผู้อภิบาลของฉันทรงรอบรู้สิ่งที่พวกท่านกระทำ** ﴾ กล่าวคือ พระองค์ทรงรอบรู้การงานทุกสิ่งของพวกเจ้า และจะทรงตอบแทนพวกเจ้าต่อการงานเหล่านั้น

﴿ وَيَاقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ
يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ
﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩٤﴾
كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ ﴾

93. **และกลุ่มชนของฉันเอ๋ย ! พวกท่านจงกระทำตามแนวทางของพวกท่าน ฉันก็จะกระทำ (ตามแนวทางของฉัน) แล้วพวกท่านก็จะรู้ว่าผู้ใดที่การลงโทษจะประสบแก่เขา จะทำให้เขาอดสู และผู้ใดที่เขาเป็นคนโกหก และพวกท่านจงคอยเฝ้าดูเถิด แท้จริง ฉันก็ร่วมกับพวกท่านคอยเฝ้าดูอยู่ด้วย**

94. **และเมื่อพระบัญชาของเราได้มาถึง เราได้ช่วยชุอัยบฺและบรรดาผู้ศรัทธาร่วมกับเขาให้รอดพ้น ด้วยความเมตตาจากเรา และเสียง**

กัมปนาทได้คร่าบรรดาผู้อธรรม แล้วพวกเขาได้กลายเป็นผู้นอนพังพาบตายในบ้านของพวกเขา

95. ประหนึ่งว่าพวกเขามิได้เคยอยู่ในนั้นมาก่อน พึงทราบเถิด ! ความห่างไกลจากความเมตตาจะประสบกับมัดยัน เช่นเดียวกับที่ษะมูดได้ห่างไกลมาแล้ว

ชุอัยบฺ ﷺ ขู่กลุ่มชนของเขา

เมื่อนบีชุอัยบฺ ﷺ รู้สึกหมดหวังที่จะให้พวกเขาตอบรับการเชิญชวนของเขา เขาได้กล่าวว่า กลุ่มชนของฉันเอ๋ย ! ﴾ **พวกท่านจงกระทำตามแนวทางของพวกท่าน** ﴿ และนี่คือ การข่มขู่ที่รุนแรง ﴾ **ฉันก็จะกระทำ** ﴿ ตามแนวทางของฉัน ﴾ **แล้วพวกท่านก็จะรู้ว่าผู้ใดที่การลงโทษจะประสบแก่เขา จะทำให้เขาอดสู และผู้ใดที่เขาเป็นคนโกหก** ﴿ ระหว่างฉันกับพวกท่าน ﴾ **และพวกท่านจงคอยเฝ้าดูเถิด** ﴿ คือจงรอดูเถิด ﴾ **แท้จริง ฉันก็ร่วมกับพวกท่านคอยเฝ้าดูอยู่ด้วย** ﴿

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **และเมื่อพระบัญชาของเราได้มาถึง เราได้ช่วยชุอัยบฺและบรรดาผู้ศรัทธาร่วมกับเขาให้รอดพ้น ด้วยความเมตตาจากเรา และเสียงกัมปนาทได้คร่าบรรดาผู้อธรรม แล้วพวกเขาได้กลายเป็นผู้นอนพังพาบตายในบ้านของพวกเขา** ﴿ คำว่า جَاثِمِينَ หมายถึง กลายเป็นศพแข็งไม่เคลื่อนไหวใดๆ ซึ่งอัลลอฮฺได้ตรัสตรงนี้ (อายะฮฺที่ 94) ว่าเสียงกัมปนาทได้มาจัดการพวกเขา และพระองค์ตรัสในซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ (อายะฮฺที่ 91) ว่า رَجْفَة (แผ่นดินไหวรุนแรง) และได้ตรัสในซูเราะฮฺ อัชชุอะรออฺ (อายะฮฺที่ 189) ว่า عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ (การลงโทษแห่งวันปกคลุม) โดยพวกเขาทั้งหมดเป็นประชาชาติเดียวกัน ซึ่งการลงโทษทุกรูปแบบได้มารวมกันทั้งหมดในวันที่พวกเขาถูกลงโทษ โดยที่อัลลอฮฺทรงระบุการลงโทษที่เหมาะสมกับสำนวนและบริบท เช่น ในซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ (อายะฮฺที่ 88) เมื่อพวกเขาได้กล่าวแก่ชุอัยบฺว่า "แน่นอน เราจะขับไล่ท่านออกไปโอ้ชุอัยบฺ ! และบรรดาผู้ที่ศรัทธากับท่านด้วยจากเมืองของเรา" ก็เป็นการเหมาะสมที่จะระบุการลงโทษเป็น رَجْفَة (แผ่นดินไหวรุนแรง) เพราะแผ่นดินหรือเมืองที่ไหวอย่างรุนแรงนั้นก็เป็นแผ่นดินที่พวกเขาได้ใช้สร้างความอธรรมและพยายามขับไล่นบีของพวกเขาออกไป

ในซูเราะฮฺนี้ เมื่อพวกเขาได้เสียมารยาทอย่างรุนแรงด้วยการกล่าวร้ายต่อนบีของพวกเขาแล้ว

อัลลอฮฺก็ทรงระบุการลงโทษเป็น (الصَّيْحَةُ) (เสียงกัมปนาท) ที่หยุดความแข็งกร้าวและดับความก้าวร้าวของพวกเขา ส่วนในซูเราะฮฺ อัชชุอะรออฺ (อายะฮฺที่ 187) เมื่อพวกเขากล่าวว่า "ดังนั้น ท่านก็จงทำให้ส่วนต่างๆ จากท้องฟ้า หล่นลงมาบนพวกเรา หากท่านเป็นผู้สัตย์จริงคนหนึ่ง" พระองค์จึงได้ตรัสว่า "ดังนั้น การลงโทษแห่งวันเมฆปกคลุมได้คร่าพวกเขา แท้จริงมันเป็นการลงโทษอันยิ่งใหญ่" ทั้งนี้การใช้คำต่างๆ เหล่านี้เป็นความเหมาะสม ความงดงาม และเป็นความหมายที่ลึกซึ้งยิ่ง มวลการสรรเสริญ และการขอบคุณที่มากล้นเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์

จากนั้นพระองค์ได้ตรัสว่า ﴿ **ประหนึ่งว่าพวกเขามิได้เคยอยู่ในนั้นมาก่อน** ﴾ คือมิได้เคยมีชีวิตอยู่ในเมืองของพวกเขามาก่อน ﴿ **พึงทราบเถิด ! ความห่างไกลจากความเมตตาจะประสบกับมัดยัน เช่นเดียวกับที่ษะมูดได้ห่างไกลมาแล้ว** ﴾ ซึ่งษะมูดเป็นเพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้กับเมืองของพวกเขา และมีลักษณะการปฏิเสธศรัทธาและการปล้นสะดมเหมือนพวกเขา อีกทั้งยังเป็นชนอาหรับเหมือนพวกเขา

﴿ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ
وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾ يَقْدُمُ قَوْمَهُ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَأُتْبِعُوا فِي
هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ بِئْسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ﴾

96. **และโดยแน่นอน เราได้ส่งมูซา พร้อมด้วยสัญญาณต่างๆ ของเรา และหลักฐานอันชัดแจ้ง**

97. **ยังฟิรฺเอาน์และบรรดาบุคคลชั้นนำของเขา พวกเขาได้ปฏิบัติตามคำสั่งของฟิรฺเอาน์ และคำสั่งของฟิรฺเอาน์นั้นไม่เหมาะสม**

98. **เขาจะนำหน้ากลุ่มชนของเขาในวันกิยามะฮฺ และนำพวกเขาลงในไฟนรก และมันเป็นทางลงที่ชั่วช้าที่พวกเขาได้ลงไป**

99. **และพวกเขาถูกติดตามด้วยการถูกสาปแช่งในโลกนี้และวันกิยามะฮฺ มันเป็นความช่วยเหลือที่ชั่วช้าที่พวกเขาได้รับ**

เรื่องราวของมูซา ﷺ และ ฟิรฺเอาน์

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงการส่งมูซา ﷺ มาพร้อมด้วยสัญญาณต่างๆ ที่มหัศจรรย์และหลักฐานอันชัดแจ้งมายังฟิรฺเอาน์กษัตริย์อียิปต์ และกลุ่มชนของเขา ﴿ **พวกเขาได้ปฏิบัติตามคำสั่งของฟิรฺเอาน์** ﴾ คือ แนวทางของเขาในการปฏิเสธศรัทธาและการทำความชั่ว ﴿ **และคำสั่งของฟิรฺเอาน์นั้นไม่เหมาะสม** ﴾ คือไม่มีความถูกต้องและไม่มีทางนำ แต่เป็นความโง่เขลา การหลงทาง การปฏิเสธศรัทธา การดื้อดึง และดังเช่นที่พวกเขาได้ปฏิบัติตามฟิรฺเอาน์ในโลกดุนยาโดยที่เขาคือผู้นำและหัวหน้าของพวกเขา ในวันกิยามะฮฺ ฟิรฺเอาน์ก็จะนำพวกเขาสู่นรกญะฮันนัม พวกเขาทั้งหมดจะดื่มเครื่องดื่มจากก้นเหวของนรก และสำหรับฟิรฺเอาน์ก็จะได้รับส่วนการลงโทษที่หนักหน่วงใหญ่หลวง ดังที่พระองค์ได้ดรัสว่า

﴿ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴾

"แต่ฟิรฺเอาน์ได้ฝ่าฝืนรอซูล ดังนั้น เราจึงได้ลงโทษเขาด้วยการลงโทษอย่างหนักหน่วง"

(ซูเราะฮฺ อัลมุซซัมมิล อายะฮฺที่ 16)

และพระองค์ได้ตรัสอีกว่า

﴿ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٢٦﴾ ﴾

"แต่เขาได้ปฏิเสธและฝ่าฝืน (21) แล้วเขาก็ผินหลังกลับหนีออกไปอย่างเร็ว (22) แล้วเขาก็ได้เรียกชุมนุมแล้วประกาศออกไป (23) แล้วกล่าวว่า ฉันคือพระผู้อภิบาลสูงสุดของพวกท่าน (24) ดังนั้น อัลลอฮฺจึงคร่าเขา เป็นการลงโทษที่เป็นแบบอย่างทั้งในปรโลกและในโลกนี้ (25) แท้จริง ในการนี้ย่อมเป็นข้อเตือนใจสำหรับผู้ยำเกรงของอัลลอฮฺ (26) "

(ซูเราะฮฺ อันนาซิอาต อายะฮฺที่ 21-26)

ดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **เขาจะนำหน้ากลุ่มชนของเขาในวันกิยามะฮฺ และนำพวกเขาลงในไฟนรก และมันเป็นทางลงที่ชั่วช้าที่พวกเขาได้ลงไป** ﴾ และเช่นเดียวกันสำหรับบรรดาผู้นำที่ถูกตาม พวกเขาจะได้รับการลงโทษที่เต็มที่และหนักหน่วง ดังที่พระองค์ได้ดรัสว่า

﴿ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَٰكِن لَّا تَعْلَمُونَ ﴾

"สำหรับแต่ละกลุ่มนั้นจะได้รับ (การลงโทษ) สองเท่า แต่ทว่าพวกเจ้าไม่รู้"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 38)

และพระองค์ได้ตรัสเล่าถึงบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาว่า พวกเขาจะกล่าวในนรกว่า

﴿ رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ... ﴾

"ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา แท้จริง เราได้เชื่อฟังปฏิบัติตามบรรดาหัวหน้าของเรา และบรรดาผู้นำของเรา จากนั้นพวกเขาได้ทำให้พวกเราหลงทาง (67) ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา ได้โปรดลงโทษพวกเขาสองเท่าเถิด..."

(ซูเราะฮฺ อัลอะฮฺซาบ อายะฮฺที่ 67-68)

และพระองค์ได้ตรัสว่า ﴾ **และพวกเขาถูกติดตามด้วยการถูกสาปแช่งในโลกนี้และวันกิยามะฮฺ** ﴿ กล่าวคือ นอกเหนือจากการลงโทษในนรกแล้ว เราจะให้การสาปแช่งติดตามพวกเขาในโลกดุนยา ﴾ **และวันกิยามะฮฺ มันเป็นความช่วยเหลือที่ชั่วช้าที่พวกเขาได้รับ** ﴿ มุญาฮิด กล่าวว่า พวกเขาจะได้รับการสาปแช่งเพิ่มเติมในวันกิยามะฮฺ และนั่นคือการสาปแช่งสองครั้ง

(อัฏฏอบารี 15/468)

อะลี บิน อบีฏ็อลฮะหฺ ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า ﴾ **มันเป็นความช่วยเหลือที่ชั่วช้าที่พวกเขาได้รับ** ﴿ หมายถึง การสาปแช่งในโลกดุนยาและอาคิเราะฮฺ

(อัฏฏอบารี 15/469)

อัฎเฎาะฮาก และกอตาดะฮฺ ก็ได้กล่าวในทำนองเดียวกัน ซึ่งอายะฮฺดังกล่าวก็คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَأَتْبَعْنَاهُمْ فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُم مِّنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾ ﴾

"และเราได้ทำให้พวกเขาเป็นหัวหน้าเรียกร้องไปสู่นรกญะฮันนัม และในวันกิยามะฮฺ พวกเขาจะไม่ได้รับความช่วยเหลือ (41) และเราได้ให้การสาปแช่งตามติดพวกเขาในโลกนี้ และในวันกิยามะฮฺพวกเขาจะอยู่ในหมู่ผู้ถูกขับไล่ออกจากความเมตตา (42) "

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 41-42)

และดังที่พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴾

"ไฟนรกนั้น พวกเขาจะถูกนำมาให้เห็นทั้งในยามเช้า และยามเย็น และวันกิยามะฮฺนั้น จะมีเสียงกล่าวว่า จงให้บริวารของฟิรฺเอาน์เข้าไปรับการลงโทษอันสาหัสยิ่ง"

(ซูเราะฮฺ ฆอฟิรฺ อายะฮฺที่ 46)

﴿ ذَٰلِكَ مِنْ أَنبَاءِ الْقُرَىٰ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِن ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مِن شَيْءٍ لَّمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾ ﴾

100. นั่นคือ ส่วนหนึ่งจากเรื่องราวของเมืองต่าง ๆ เราได้บอกเล่ามันแก่เจ้า ส่วนหนึ่งของมันยังคงอยู่ และส่วนหนึ่งก็เสื่อมโทรมไปแล้ว

101. และเรามิได้อธรรมต่อพวกเขา แต่ว่าพวกเขาอธรรมต่อตัวของพวกเขาเอง และบรรดาพระเจ้าของพวกเขาที่พวกเขาวิงวอนขออื่นจากอัลลอฮฺนั้น จะไม่อำนวยประโยชน์อันใดให้แก่พวกเขาเลย เมื่อพระบัญชาของพระผู้อภิบาลของเจ้าได้มาถึง และพระเจ้าเหล่านั้นมิได้เพิ่มอันใดแก่พวกเขา นอกจากความพินาศ

การนำเอาเรื่องราวของเมืองต่างๆ ที่ถูกทำลายมาเป็นบทเรียน

เมื่ออัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงข่าวคราวของบรรดานบี และสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างพวกเขากับประชาชาติของพวกเขาและเล่าถึงการที่พระองค์ทรงทำลายบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา และให้บรรดาผู้ศรัทธารอดปลอดภัยแล้ว พระองค์ได้ตรัสว่า ﴿ **นั่นคือ ส่วนหนึ่งจากเรื่องราวของเมืองต่าง ๆ** ﴾ คือ ข่าวคราวของพวกเขา ﴿ **เราได้บอกเล่ามันแก่เจ้า ส่วนหนึ่งของมันยังคงอยู่** ﴾

คือดำรงอยู่ ﴾ **และส่วนหนึ่งก็เสื่อมโทรมไปแล้ว** ﴿ คือพินาศไปแล้ว ﴾ **และเรามิได้อธรรมต่อพวกเขา** ﴿ ที่เราได้ทำลายพวกเขา ﴾ **แต่ว่าพวกเขาอธรรมต่อตัวของพวกเขาเอง** ﴿ ด้วยการกล่าวหาว่าบรรดารอซูลโกหก และด้วยการปฏิเสธศรัทธาต่อพวกเขา ﴾ **และบรรดาพระเจ้าของพวกเขาที่พวกเขาวิงวอนขออื่นจากอัลลอฮฺนั้น จะไม่อำนวยประโยชน์อันใดให้แก่พวกเขาเลย** ﴿ คือ บรรดาพระเจ้าที่พวกเขาได้เคารพสักการะและวิงวอนขอ ﴾ **อื่นจากอัลลอฮฺนั้น** ﴿ จะมิได้อำนวยประโยชน์ใดแก่พวกเขาและมิได้ช่วยเหลือให้พวกเขารอดพ้น ﴾ **เมื่อพระบัญชาของพระผู้อภิบาลของเจ้าได้มาถึง** ﴿ ให้ลงโทษทำลายพวกเขา ﴾ **และพระเจ้าเหล่านั้นมิได้เพิ่มอันใดแก่พวกเขา นอกจากความพินาศ** ﴿ มุญาฮิด, กอตาดะฮฺ และท่านอื่นๆ ได้อธิบายว่า นอกจากการทำให้ขาดทุน เนื่องจากสาเหตุของความหายนะและความพินาศของพวกเขานั้น เกิดจากการที่พวกเขาได้ยอมตามพระเจ้าเหล่านั้น ดังนั้น พวกเขาจึงขาดทุนในดุนยาและอาคิเราะฮฺ

(อัฏฏอบารี 15/473)

﴿ وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَآ أَخَذَ ٱلْقُرَىٰ وَهِىَ ظَٰلِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُۥٓ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ ﴾

102. และเช่นนี้แหละ คือการลงโทษของพระผู้อภิบาล เมื่อพระองค์ทรงลงโทษเมืองต่าง ๆ ซึ่งเป็นเมืองที่อธรรม แท้จริง การลงโทษของพระองค์นั้นเจ็บแสบสาหัส

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ดังเช่นที่เราได้ลงโทษด้วยการทำลายบรรดากลุ่มชนผู้อธรรมและปฏิเสธศรัทธาต่อบรรดารอซูลของเราแล้ว เราก็จะกระทำต่อบรรดาผู้ที่มีลักษณะเดียวกันกับพวกเขา ﴾ **แท้จริง การลงโทษของพระองค์นั้นเจ็บแสบสาหัส** ﴿ ในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และมุสลิม จากอบูมูซา رضي الله عنه ได้กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِنَّ اللَّهَ لَيُمْلِي لِلظَّالِمِ حَتَّى إِذَا أَخَذَهُ لَمْ يُفْلِتْهُ »

"แท้จริง อัลลอฮฺจะทรงประวิงเวลาแก่ผู้อธรรม จนกระทั่งเมื่อพระองค์จะจัดการเขาแล้ว พระองค์จะไม่ปล่อยเขาอย่างแน่นอน"

(ฟัตฮุลบารี 8/205 และมุสลิม 4/1997)

จากนั้นท่านรอซูล ﷺ ได้อ่านอายะฮฺนี้ ﴾ **และเช่นนี้แหละ คือการลงโทษของพระผู้อภิบาล เมื่อพระองค์ทรงลงโทษเมืองต่าง ๆ ซึ่งเป็นเมืองที่อธรรม...** ﴿

﴿ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ النَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ ﴾

103. แท้จริง ในการนั้นเป็นสัญญาณสำหรับผู้ที่กลัวการลงโทษในวันอาคิเราะฮฺ นั่นคือ วันแห่งการรวบรวมปวงมนุษย์สำหรับพระองค์ และนั่นคือ วันแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างพร้อมเพรียง

104. และเรามิได้หน่วงมัน เว้นแต่เพื่อวาระที่ถูกกำหนดไว้

105. วันที่เมื่อมันมาถึง ไม่มีชีวิตใดจะพูดได้เว้นแต่โดยอนุมัติของพระองค์ ดังนั้น ในหมู่พวกเขาจะมีผู้เป็นทุกข์และผู้เป็นสุข

การลงโทษทำลายเมืองต่างๆ นั้น เป็นหลักฐานว่าวันกิยามะฮฺต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า แท้จริง การลงโทษของเราต่อบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา และการช่วยเหลือของเราให้บรรดาผู้ศรัทธารอดพ้นนั้น ﴾ **เป็นสัญญาณ** ﴿ คือเป็นคำเตือนและบทเรียนสำคัญว่าสิ่งที่เราได้สัญญาไว้เกี่ยวกับวันอาคิเราะฮฺนั้นย่อมเป็นจริงอย่างแน่นอน ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ﴿٥١﴾ ﴾

"แท้จริง เราจะช่วยเหลือบรรดารอซูลของเรา และบรรดาผู้ศรัทธาอย่างแน่นอน ทั้งในชีวิตของโลกนี้ และวันที่ซึ่งปวงพยานจะยืนขึ้นเป็นพยาน"

(ซูเราะฮฺ฿ ฆอฟิร อายะฮฺที่ 51)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾ ﴾

"ดังนั้น พระผู้อภิบาลของพวกเขาทรงวะฮียฺให้แก่พวกเขา (บรรดารอซูล) ว่า แน่นอน เราจะทำลายพวกอธรรม"

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 13)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **นั่นคือ วันแห่งการรวบรวมปวงมนุษย์สำหรับพระองค์** ﴾ คือ ตั้งแต่มนุษย์คนแรกจนถึงคนสุดท้าย ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴾

"และเราจะชุมนุมพวกเขา ดังนั้น เราจะไม่ให้ผู้ใดออกไปจากพวกเขาเลย"

(ซูเราะฮฺ อัลกะฮฺฟี อายะฮฺที่ 47)

﴿ **และนั่นคือ วันแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างพร้อมเพรียง** ﴾ คือ วันที่ยิ่งใหญ่ที่มลาอิกะฮฺและรอซูลทั้งมวลมารวมตัวกัน และสิ่งถูกสร้างทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นมนุษย์, ญิน, นก, สัตว์เดรัจฉานและสัตว์เลี้ยงต่างๆ ถูกนำมาชุมนุมกัน แล้วอัลลอฮฺผู้ทรงยุติธรรมจะตัดสินในวันนั้น ซึ่งพระองค์ **"จะไม่ทรงอธรรมแม้เพียงน้ำหนักเท่าผงธุลี และถ้ามันเป็นสิ่งที่ดีอย่างหนึ่งอย่างใด พระองค์ก็จะทรงเพิ่มพูนความดีนั้นเป็นทวีคูณ"** (ซูเราะฮฺ อันนิซาอฺ อายะฮฺที่ 40)

จากนั้นพระองค์ได้ตรัสว่า ﴿ **และเรามิได้หน่วงมัน เว้นแต่เพื่อวาระที่ถูกกำหนดไว้** ﴾ คือ ระยะเวลาหนึ่งที่ถูกกำหนดไว้ไม่เพิ่มหรือลดแม้แต่น้อย ﴿ **วันที่เมื่อมันมาถึง ไม่มีชีวิตใดจะพูดได้เว้นแต่โดยอนุมัติของพระองค์** ﴾ คือเมื่อวันกิยามะฮฺมาถึง จะไม่มีผู้ใดสามารถพูดได้เว้นแต่ด้วยการอนุญาตจากอัลลอฮฺ ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴾

"พวกเขาจะไม่พูด นอกจากผู้ที่พระผู้ทรงกรุณาปรานีทรงอนุญาตให้แก่เขา และเขาจะพูดแต่สิ่งที่ถูกต้องเท่านั้น"

(ซูเราะฮฺ อันนะบะอฺ อายะฮฺที่ 38)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ ﴾

"เสียงทั้งหลายก็จะลดค่อยลงต่อพระผู้ทรงกรุณาปรานี เจ้าจะไม่ได้ยินเสียงใดนอกจากเสียงแผ่วเบา"

(ซูเราะฮฺ ฏอฮา อายะฮฺที่ 108)

และในอะดีษชะฟาอะฮฺ ที่รายงานโดยอัลบุคอรี และมุสลิม ระบุว่า

« وَلَا يَتَكَلَّمُ يَوْمَئِذٍ إِلَّا الرُّسُلُ، وَدَعْوَى الرُّسُلِ يَوْمَئِذٍ: اللهم سَلِّمْ سَلِّمْ »

"และจะไม่มีผู้ใดพูดในวันนั้นเว้นแต่บรรดารอซูล และดุอาอฺของบรรดารอซูลในวันนั้นคือ โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงให้ความปลอดภัย ขอพระองค์ทรงให้ความปลอดภัย"

(ฟัตฮุลบารี 2/341 และมุสลิม 1/169)

﴿ **ดังนั้น ในหมู่พวกเขาจะมีผู้เป็นทุกข์และผู้เป็นสุข** ﴾ กล่าวคือ ในบรรดาผู้คนทั้งมวลนั้น มีทั้งผู้เป็นทุกข์และผู้เป็นสุข ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ﴾

"พวกหนึ่งจะอยู่ในสวรรค์ และอีกพวกหนึ่งจะอยู่ในไฟที่ลุกช่วงโชติ"

(ซูเราะฮฺ อัชชูรอ อายะฮฺที่ 7)

อัลฮาฟิซ อบูยะอฺลา ได้รายงานในหนังสือมุสนัดของท่าน จากอิบนุ อุมัรฺ จากอุมัรฺ บิน อัลค็อฏฏอบ ได้กล่าวว่า เมื่ออายะฮฺ ﴿ **ดังนั้น ในหมู่พวกเขาจะมีผู้เป็นทุกข์และผู้เป็นสุข** ﴾ ถูกประทานลงมา ฉันได้ถามท่านนบี ﷺ ว่า

« يَا رَسُولَ اللَّهِ، عَلَامَ نَعْمَلُ؟ عَلَى شَيْءٍ قَدْ فُرِغَ مِنْهُ، أَمْ عَلَى شَيْءٍ لَمْ يُفْرَغْ مِنْهُ؟ فَقَالَ: عَلَى شَيْءٍ قَدْ فُرِغَ مِنْهُ يَا عُمَرُ وَجَرَتْ بِهِ الْأَقْلَامُ، وَلَكِنْ كُلٌّ مُيَسَّرٌ لِمَا خُلِقَ لَهُ »

"โอ้ ท่านรอซูลุลลอฮฺ ! เราจะปฏิบัติการงานเพื่ออะไร ? เพื่อสิ่งที่ถูกกำหนดไว้แล้ว หรือเพื่อสิ่งที่ยังไม่ได้รับการกำหนด ? ท่านได้ตอบว่า เพื่อสิ่งที่ถูกกำหนดไว้แล้ว อุมัรฺเอ๋ย ! และปากกาก็ได้จดบันทึกแล้ว แต่ทุกคนก็จะได้รับความสะดวกเพื่อทำในสิ่งที่เขาถูกกำหนดนั้น"

(อัตติรฺมิซี 3111)

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ได้เล่าสภาพของบรรดาผู้เป็นทุกข์และผู้เป็นสุข พระองค์ตรัสว่า

﴿ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ
فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا
يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾ ﴾

106. ดังนั้น สำหรับบรรดาผู้ที่เป็นทุกข์ก็จะอยู่ในนรก สำหรับพวกเขาที่อยู่ในนั้นคือ การถอนหายใจและการสะอื้น

107. พวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล ตราบเท่าที่ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินยืนยง เว้นแต่ที่พระผู้อภิบาลของเจ้าทรงประสงค์ แท้จริงพระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้กระทำโดยเด็ดขาด ตามที่พระองค์ทรงประสงค์

สภาพของบรรดาผู้เป็นทุกข์ และปลายทางของพวกเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **สำหรับพวกเขาที่อยู่ในนั้นคือ การถอนหายใจและการสะอื้น** ﴾ อิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า การถอนหายใจนั้นจะเกิดขึ้นในลำคอ และการสะอื้นนั้นจะเกิดขึ้นในทรวงอก กล่าวคือ การหายใจของพวกคือ การถอนหายใจ และการหายใจเข้าของพวกเขาคือการสะอื้น

(อัฏฏอบารี 15/480)

เนื่องจากการลงโทษที่พวกเขากำลังประสบ เราขอความคุ้มครองจากสิ่งเหล่านั้นด้วยเถิด

﴿ **พวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล ตราบเท่าที่ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินยืนยง** ﴾ อิมามอบูญะอฺฟัรฺ อิบนุ ญะรีรฺ ได้กล่าวว่า เป็นวัฒนธรรมของอาหรับเมื่อพวกเขาต้องการบอกลักษณะสิ่งใดที่ต่อเนื่องถาวรตลอดกาล พวกเขาจะกล่าวว่า "สิ่งนี้จะถาวรตลอดไปตราบที่ชั้นฟ้าและแผ่นดินยืนยง" เช่นเดียวกันพวกเขาจะกล่าวว่า "มันจะยังคงยั่งยืน ตราบเท่าที่กลางคืนและกลางวันสับเปลี่ยนหมุนเวียน" หรือ "...ตราบใดที่ลูกของคนผิวคล้ำจะมีผิวคล้ำ" "...ตราบใดที่คืนดวงจันทร์เต็มดวงยังคงสว่างไสว" สำนวนทั้งหมดที่พวกเขาหมายถึงคือ ตลอดกาล ดังนั้น อัลลอฮฺจึงตรัสกับพวกเขาด้วยสิ่งที่พวกเขารู้กันดีและใช้กันระหว่างพวกเขา โดยพระองค์

ตรัสว่า ﴿ **พวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล ตราบเท่าที่ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินยืนยง** ﴾

(อัฏฏอบารี 15/481)

(ทัศนะของข้าพเจ้า) เป็นไปได้ว่าความหมายของวลี "ตราบเท่าที่ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินยืนยง" คือ ชั้นฟ้าและแผ่นดินจริง เนื่องจากในโลกอาคิเราะฮฺก็ย่อมมีฟ้าและแผ่นดินเช่นกัน ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ ﴾

"วันซึ่งแผ่นดินจะถูกเปลี่ยนเป็นอื่นจากแผ่นดินนี้ และชั้นฟ้าทั้งหลาย (ก็เช่นเดียวกัน)"

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 48)

ด้วยเหตุนี้ อัลฮะซัน อัลบัศรี ได้อธิบายอายะฮฺ ﴿ **ตราบเท่าที่ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินยืนยง** ﴾ ว่า คือชั้นฟ้าที่ไม่ใช่ชั้นฟ้าโลกดุนยานี้ และแผ่นดินที่ไม่ใช่แผ่นดินโลกดุนยานี้ ดังนั้นความหมายคือ ตราบเท่าที่ชั้นฟ้าและแผ่นดินเหล่านั้นยืนยง ส่วนพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **เว้นแต่ที่พระผู้อภิบาลของเจ้าทรงประสงค์ แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้กระทำโดยเด็ดขาด ตามที่พระองค์ทรงประสงค์** ﴾ นั้นก็เหมือนกับพระดำรัสของพระองค์ ที่ว่า

﴿ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴾

"นรกนั้น คือที่อยู่ของพวกเจ้า ในสภาพพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล เว้นแต่สิ่งที่อัลลอฮฺทรงประสงค์เท่านั้น แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้นเป็นผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ทรงรอบรู้"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 128)

มีทัศนะว่าการยกเว้นนั้น สำหรับบรรดาผู้ฝ่าฝืนที่เป็นชาวเตาฮีด (ผู้ให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺ) ในหมู่ผู้ที่อัลลอฮฺจะทรงนำพวกเขาออกจากนรกด้วยชะฟาอะฮฺ (การขอ) ของบรรดามลาอิกะฮฺ บรรดานบีและบรรดาผู้ศรัทธา เพื่อที่พวกเขาจะได้ขอชะฟาอะฮฺให้กับบรรดาผู้ที่กระทำบาปใหญ่ จากนั้นจะมีความเมตตาของผู้ทรงเมตตาที่สุดที่จะนำผู้ที่ไม่เคยทำความดีแม้แต่น้อย แต่ได้เคยกล่าวสักครั้งหนึ่งว่า "لا إله إلا الله" (ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ) ออกจากนรก ดังที่มีรายงานฮะดีษที่เศาะฮีฮฺมากมายจากท่านรอซูล ﷺ ในเรื่องดังกล่าวนี้ ซึ่งเป็นฮะดีษที่รายงานโดย อะนัส (บิน มาลิก), ญาบิรฺ (บิน อับดุลลอฮฺ), อบูสอีด อัลคุดรี, อบูฮุร็อยเราะฮฺ ตลอดจน

เศาะฮาบะฮฺคนอื่นๆ และจะไม่มีผู้ใดเหลืออยู่ในนรกหลังจากนั้นอีกเลย เว้นแต่คนที่สมควรต้องอยู่ในนรกตลอดกาลไม่มีทางรอดใดๆ และนี่คือทัศนะของนักวิชาการมากมาย ทั้งในสมัยแรกและสมัยถัดมา ในการอรรถาธิบายอายะฮฺนี้

﴿ وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴾ (١٠٨)

108. และ (สำหรับ) บรรดาผู้เป็นสุขก็จะอยู่ในสวนสวรรค์ พวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาลตราบเท่าที่ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินยืนยง เว้นแต่ที่พระผู้อภิบาลของเจ้าทรงประสงค์ เป็นการประทานให้โดยปราศจากการตัดทอน

สภาพของบรรดาผู้เป็นสุข และปลายทางของพวกเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และสำหรับบรรดาผู้เป็นสุข** ﴾ ซึ่งพวกเขาคือ บรรดาผู้ตามรอซูลทั้งหลาย ﴿ **ก็จะอยู่ในสวนสวรรค์** ﴾ หมายถึง ที่พำนักของพวกเขาคือสวรรค์ ﴿ **พวกเขาจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล** ﴾ คือ คงอยู่ในนั้นตลอดกาล ﴿ **ตราบเท่าที่ชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินยืนยง เว้นแต่ที่พระผู้อภิบาลของเจ้าทรงประสงค์** ﴾ การเว้นแต่ตรงนี้หมายถึงว่า การที่พวกเขาอยู่ในความสุขถาวรตลอดไปนั้น มิได้เป็นสิ่งจำเป็นด้วยตัวของมันเอง แต่ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของอัลลอฮฺ ﷻ ดังนั้น อัลลอฮฺคือ ผู้มีบุญคุณกับพวกเขาตลอดเวลา เพราะฉะนั้นพวกเขาจะได้รับการดลใจให้ตัสบีฮฺ [23] และตะหฺมีด [24] อยู่ตลอดเวลาเสมือนที่พวกเขาหายใจ

(มุสลิม 4/2181)

อัฎเฎาะฮาก และอัลฮะซัน อัลบัศรี ได้กล่าวว่า เป็นอายะฮฺที่กล่าวถึงผู้ทำบาปที่ตกนรก แต่พวกเขาเป็นผู้ให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺตอนที่มีชีวิตอยู่บนโลกดุนยาจึงถูกนำออกจากนรกนั่นเอง จากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า ﴿ **เป็นการประทานให้โดยปราศจากการตัดทอน** ﴾

(23) คือ การให้ความบริสุทธิ์แด่อัลลอฮฺ ด้วยการกล่าว ซุบฮานัลลอฮฺ

(24) คือ การขอบคุณอัลลอฮฺ ด้วยการกล่าว อัลฮัมดุลิลลาฮฺ

คือไม่ขาดตอน ซึ่งเป็นทัศนะของมุญาฮิด, อิบนุ อับบาส, อะบุลอาลิยะฮฺ และคนอื่นๆ

(อัฏฏอบารี 15/490)

ทั้งนี้การที่ระบุพระประสงค์ของอัลลอฮฺนั้น ก็เพื่อมิให้เข้าใจผิดว่าจะมีการขาดตอนหรือข้อสงสัยใดๆ ในเรื่องระยะเวลาอันถาวร เพราะพระองค์ทรงตัดสินชี้ขาดแล้วว่ามันเป็นระยะเวลาที่นิรันดรตลอดกาลไม่มีขาดตอน ดังที่พระองค์ได้แจ้งเช่นเดียวกันว่าการลงโทษชาวนรกในนรกนั้นขึ้นอยู่กับพระประสงค์ของพระองค์เสมอ และพระองค์ทรงลงโทษพวกเขาด้วยความยุติธรรมและด้วยฮิกมะฮฺและความปรีชาญาณของพระองค์ ดังนั้น พระองค์จึงได้ตรัสว่า ﴿ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้กระทำโดยเด็ดขาด ตามที่พระองค์ทรงประสงค์** ﴾ อายะฮฺนี้คล้ายกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴾

"พระองค์จะไม่ทรงถูกสอบถามในสิ่งที่พระองค์ทรงปฏิบัติ และพวกเขาต่างหากที่จะถูกสอบถาม"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอฺ อายะฮฺที่ 23)

ณ จุดนี้ พระองค์ได้ทำให้หัวใจมนุษย์ดีใจด้วยการยืนยันในเป้าหมายด้วยพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **เป็นการประทานให้โดยปราศจากการตัดทอน** ﴾ ดังที่มีฮะดีษในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และเศาะฮีฮฺมุสลิม ว่า

« يُؤتَى بِالْمَوتِ فِيْ صُوْرَةِ كَبْشٍ أَمْلَحَ فَيُذْبَحُ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ ثُمَّ يُقَالُ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ خُلُودٌ فَلَا مَوْتَ، وَيَا أَهْلَ النَّارِ خُلُودٌ فَلَا مَوْتَ »

"(ในวันกิยามะฮฺ) ความตายจะถูกนำมาในรูปของแกะ (ตัวผู้) สีขาวแซมดำ จากนั้นจะถูกเชือด ณ ที่ระหว่างสวรรค์และนรก จากนั้นจะมีผู้กล่าวว่า ชาวสวรรค์เอ๋ย ! นิรันดรตลอดกาลโดยไม่เสียชีวิต และชาวนรกเอ๋ย ! นิรันดรตลอดกาลโดยไม่เสียชีวิต"

(ฟัตฮุลบารี 8/282 และมุสลิม 4/2188)

และในฮะดีษเศาะฮีฮฺ อีกบทระบุว่า

« فَيُقَالُ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ إِنْ لَكُمْ أَنْ تَعِيشُوا فَلَا تَمُوتُوا أَبَدًا وَإِنَّ لَكُمْ أن تَشِبُّوْا فَلَا تَهْرَمُوْا أَبَدا وَإِنَّ لَكُمْ أَنْ تَصِحُّوا فَلَا تَسْقَمُوا أَبَدًا وَإِنَّ لَكُمْ أَنْ تَنْعَمُوْا فَلَا تَبْأَسُوْا أَبَدًا »

"ชาวสวรรค์เอ๋ย ! พวกเจ้าจงมีชีวิตโดยไม่มีวันตายตลอดกาล และพวกเจ้าจงเป็นหนุ่มสาวโดยไม่แก่เฒ่าตลอดกาล และพวกเจ้าจงสุขภาพดีโดยไม่เจ็บป่วยตลอดกาล และพวกเจ้าจงมีความสุขโดยไม่ทุกข์ตลอดกาล"

(มุสลิม 4/2182)

﴿ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَٰؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُم
مِّن قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنقُوصٍ ﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾ وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ
إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ ﴾

109. ดังนั้น เจ้าอย่าอยู่ในการสงสัยจากการที่เขาเหล่านั้นเคารพบูชาเลย พวกเขามิได้เคารพบูชาสิ่งใด เว้นแต่เช่นเดียวกับที่บรรพบุรุษของพวกเขาได้เคารพบูชามาก่อนแล้ว และแท้จริง เราจะให้สมบูรณ์แก่พวกเขาซึ่งส่วนของพวกเขา โดยปราศจากการบกพร่อง

110. และโดยแน่นอน เราได้ให้คัมภีร์แก่มูซา แล้วได้เกิดการขัดแย้งกันขึ้นในนั้น และหากมิใช่ลิขิตได้บันทึกไว้ที่พระผู้อภิบาลของเจ้าแล้ว แน่นอนก็คงจะถูกตัดสินระหว่างพวกเขา และแท้จริง พวกเขานั้นเป็นผู้สงสัย ย่อมอยู่ในการสงสัยเกี่ยวกับมัน (คัมภีร์)

111. และแท้จริงพวกเขาทั้งหมด พระผู้อภิบาลของเจ้าจะทรงตอบแทนแก่พวกเขาอย่างครบถ้วนซึ่งการงานของพวกเขา แท้จริง พระองค์ทรงรู้ทุกสิ่งที่พวกเขากระทำ

การตั้งภาคีนั้น คือ การหลงทางอย่างไม่ต้องสงสัย

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **ดังนั้น เจ้าอย่าอยู่ในการสงสัยจากการที่เขาเหล่านั้นเคารพบูชาเลย** ﴾ คือ พวกตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ (คือไม่ต้องสงสัยเลยว่า) สิ่งนั้นเป็นความเท็จ ความ

โง่เขลาและการหลงทางอย่างแน่นอน และสิ่งที่พวกเขาเคารพบูชานั้นคือสิ่งที่ ﴾ **บรรพบุรุษของพวกเขาได้เคารพบูชามาก่อนแล้ว** ﴿ กล่าวคือพวกเขาไม่มีหลักฐานยืนยันความถูกต้องของสิ่งที่พวกเขากระทำ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามบรรพบุรุษในเรื่องราวที่โง่เขลาต่างๆ และอัลลอฮฺจะทรงลงโทษพวกเขาอย่างสาสมในลักษณะที่ไม่เคยลงโทษใครอื่นเลย และหากแม้ว่าพวกเขามีความดีอื่นๆ อัลลอฮฺก็จะทรงตอบแทนพวกเขาอย่างสมบูรณ์ในดุนยานี้เท่านั้นแต่ไม่ใช่ในอาคิเราะฮฺ ﴾ **และแท้จริง เราจะให้สมบูรณ์แก่พวกเขาซึ่งส่วนของพวกเขา โดยปราศจากการบกพร่อง** ﴿ อับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ บิน อัสลัม ได้อธิบายว่า หมายถึง เราจะให้พวกเขาได้รับการลงโทษอย่างสมบูรณ์โดยไม่บกพร่องในส่วนที่พวกเขาได้กระทำ

(อัฏฏอบารี 15/492)

จากนั้นพระองค์ตรัสว่า พระองค์ได้ประทานคัมภีร์แก่มูซา แต่ผู้คนขัดแย้งกันเกี่ยวกับคัมภีร์ มีทั้งที่ศรัทธาและมีทั้งปฏิเสธศรัทธาต่อคัมภีร์ ดังนั้น เจ้าจงยึดเอาบรรดานบีก่อนหน้าเป็นตัวอย่าง โอ้ มุฮัมมัด และอย่าได้คับแค้นใจที่พวกเขาไม่เชื่อเจ้า และอย่าให้การกระทำของพวกเขาทำให้เจ้าต้องกังวลกลัว ﴾ **และหากมิใช่ลิขิตได้บันทึกไว้ที่พระผู้อภิบาลของเจ้าแล้ว แน่นอน ก็คงจะถูกตัดสินระหว่างพวกเขา** ﴿ อิบนุ ญะรีรฺได้อธิบายว่า ถ้ามิใช่ลิขิตที่มีก่อนหน้านี้แล้วว่าจะเลื่อนการลงโทษออกไปตามระยะเวลาที่กำหนดแล้วไซร้ แน่นอนว่าจะมีการตัดสินระหว่างพวกเขา และเป็นไปได้ว่า ความหมายของคำว่า كَلِمَةٌ (ลิขิตหรือพระดำรัสของอัลลอฮฺ) นั้น หมายถึง พระองค์จะไม่ทรงลงโทษผู้ใดเว้นแต่หลังจากที่ได้เสนอหลักฐานแก่เขาและส่งศาสนทูตไปยังเขาแล้ว

(อัฏฏอบารี 15/493)

ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴾

"และเรามิเคยลงโทษผู้ใด จนกว่าเราจะแต่งตั้งรอซูลมา"

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออฺ อายะฮฺที่ 15)

ดังนั้น พระองค์จึงได้ตรัสในอีกอายะฮฺหนึ่งว่า

﴿ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾ فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ ﴾

"และหากมิใช่ลิขิตจากพระผู้อภิบาลของเจ้า ถูกบันทึกไว้ล่วงหน้าก่อนแล้ว แน่นอน การลงโทษจะเกิดขึ้นทันทีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (129) ดังนั้น เจ้าจงอดทนต่อสิ่งที่พวกเขากล่าวร้าย..."

(ซูเราะฮฺ ฏอฮา อายะฮฺที่ 129-130)

จากนั้นพระองค์ทรงเล่าอีกว่า พระองค์จะนำบรรดาคนยุคแรกกับคนยุคหลังจากประชาชาติต่างๆ มาชุมนุมกัน และตอบแทนในการงานของพวกเขา ถ้าทำดีก็ได้ดี และถ้าทำชั่วก็ได้ชั่ว พระองค์ตรัสว่า ﴿ **และแท้จริงพวกเขาทั้งหมด พระผู้อภิบาลของเจ้าจะทรงตอบแทนแก่พวกเขาอย่างครบถ้วนซึ่งการงานของพวกเขา แท้จริง พระองค์ทรงรู้ทุกสิ่งที่พวกเขากระทำ** ﴾ คือ รู้การงานทั้งหมดของพวกเขา ไม่ว่าจะเป็นการงานที่ยิ่งใหญ่หรือต่ำต้อย จะเล็กน้อยหรือใหญ่โต อายะฮฺนี้มีหลายกิรออะฮฺ (วิธีการอ่าน) ซึ่งความหมายของกิรออะฮฺเหล่านี้จะสื่อถึงสิ่งที่เราได้อธิบายไป ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَإِن كُلٌّ لَّمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴾

"และแต่ละคนในพวกเขาทั้งหมด จะถูกนำมาปรากฏตัวต่อหน้าเรา"

(ซูเราะฮฺ ยาซีน อายะฮฺที่ 32)

﴿ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ ﴾

112. เจ้าจงอยู่ในความเที่ยงธรรมเช่นที่ถูกบัญชา และผู้ที่ขอลุโทษแก่เจ้า และพวกเจ้าอย่าได้ละเมิด แท้จริง พระองค์ทรงรู้เห็นสิ่งที่พวกเจ้ากระทำ

113. และพวกเจ้าอย่าเห็นชอบไปกับบรรดาผู้อธรรม ไฟนรกจะสัมผัสพวกเจ้าได้ และสำหรับพวกเจ้าไม่มีผู้คุ้มครองใด ๆ นอกจากอัลลอฮฺ แล้วพวกเจ้าจะไม่ได้รับการช่วยเหลือ

การสั่งใช้ให้ อิสติกอมะฮฺ (ยืนหยัดในความเที่ยงธรรม)

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสั่งใช้รอซูลและปวงบ่าวผู้ศรัทธาให้ยืนหยัดมั่นคงสม่ำเสมอบนความถูกต้องเที่ยงธรรม โดยสิ่งนี้จะเป็นตัวช่วยสำคัญที่สุดให้สามารถเอาชนะศัตรูและต่อสู้กับสิ่งต้องห้าม จากนั้นอัลลอฮฺทรงห้ามการละเมิดหรือการอธรรมอันเป็นสาเหตุของความหายนะ แม้ว่า

เป็นการละเมิดสิทธิของมุชริกก็ตาม และอัลลอฮฺได้แจ้งว่าพระองค์ทรงรู้เห็นการงานทุกอย่างของปวงบ่าว ไม่มีสิ่งใดที่จะพลาดหรือซ่อนเร้นจากพระองค์ได้ ﴾ **และพวกเจ้าอย่าเห็นชอบไปกับบรรดาผู้อธรรม** ﴿ อะลี บิน อบีฏ็อลฮะหฺ ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่าหมายถึง "อย่าเพิกเฉยต่อความชั่ว" อิบนุ ญะรีรฺ ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่าหมายถึง "อย่าโน้มเอียงเข้าข้างบรรดาผู้อธรรม"

(อัฏฏ็อบารี 15/501)

ทัศนะนี้ถือเป็นคำอธิบายที่ดี กล่าวคือ พวกเจ้าจงอย่าขอความช่วยเหลือจากผู้อธรรม มิเช่นนั้นก็เสมือนว่าพวกเจ้ายอมรับในการกระทำของพวกเขา ﴾ **ไฟนรกจะสัมผัสพวกเจ้าได้ และสำหรับพวกเจ้าไม่มีผู้คุ้มครองใด ๆ นอกจากอัลลอฮฺ แล้วพวกเจ้าจะไม่ได้รับการช่วยเหลือ** ﴿ กล่าวคือ นอกจากอัลลอฮฺแล้ว จะไม่มีผู้ใดคุ้มครองและช่วยเหลือพวกเจ้าให้พ้นจากการลงโทษของพระองค์

﴿ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ
السَّيِّئَاتِ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾ ﴾

114. และเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด ตามปลายช่วงทั้งสองของกลางวัน และยามต้นจากกลางคืน แท้จริง ความดีทั้งหลายย่อมลบล้างความชั่วทั้งหลาย นั่นคือข้อเตือนสำหรับบรรดาผู้ที่ระลึก

115. และเจ้าจงอดทน เพราะแท้จริง อัลลอฮฺจะไม่ทรงทำให้รางวัลของผู้ทำความดีเสียหาย

การสั่งใช้ให้ดำรงการละหมาด

อะลี บิน อบีฏ็อลฮะหฺ ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า ﴾ **และเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด ตามปลายช่วงทั้งสองของกลางวัน** ﴿ หมายถึง ละหมาดศุบหฺและละหมาดมัฆริบ อัลฮะซัน อัลบัศรี และอับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ บิน อัสลัม ก็ให้ทัศนะเช่นนี้

(อัฏฏ็อบารี 15/503)

อัลฮะซันอัลบัศรี ในอีกสายรายงานหนึ่ง กอตาดะฮฺ, อัฏเฎาะฮาก และคนอื่นๆ ได้อธิบายว่าเป็นละหมาดศุบหฺและอัศรฺ ส่วนมุญาฮิด ได้ให้ทัศนะว่า คือละหมาดศุบหฺในตอนต้นของกลางวัน ละหมาดซุฮรฺและอัศรฺในเวลาตอนปลายของกลางวัน ซึ่งเป็นทัศนะของมุฮัมมัด บิน กะอับ อัลกุเราะซี และสายรายงานหนึ่งจากอัฏเฎาะฮาก ﴿ **และยามต้นจากกลางคืน** ﴾ อิบนุอับบาส, มุญาฮิด, อัลฮะซัน อัลบัศรี และคนอื่นๆ อธิบายว่า คือละหมาดอิชาอฺ ตามสายรายงานของอิบนุลมุบาร็อก จากมุบาร็อก บิน ฟะฎอละฮฺ อัลฮะซัน อัลบัศรี ได้กล่าวว่า ﴿ **และยามต้นจากกลางคืน** ﴾ หมายถึง ละหมาดมัฆริบและอิชาอฺ ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« هُمَا زُلْفَتَا اللَّيْلِ الْمَغْرِبُ وَالْعَشَاءُ »

"ทั้งสองเวลาของยามต้นกลางคืน คือ มัฆริบและอิชาอฺ"

(อัฏฏ๊อบารี 18647 สายสืบเฎาะอีฟ)

เช่นเดียวกับมุญาฮิด, มุฮัมมัด บิน กะอับ, กอตาดะฮฺ และอัฏเฎาะฮาก ได้กล่าวว่า มันคือละหมาดมัฆริบและอิชาอฺ เป็นไปได้เช่นกันที่อายะฮฺนี้ได้ถูกประทานลงมาก่อนการบัญญัติละหมาดฟัรฎูห้าเวลาในคืนอิสรออฺ เนื่องจากก่อนหน้านั้นการละหมาดวาญิบมีสองเวลา คือ ละหมาดก่อนดวงอาทิตย์ขึ้น และละหมาดก่อนดวงอาทิตย์ตก ส่วนการละหมาดยามค่ำคืน (กิยามุลลัยลฺ) นั้น ถูกบัญญัติเป็นวาญิบสำหรับนบีและประชาชาติของท่าน แต่ในภายหลังได้ถูกยกเลิกวาญิบสำหรับประชาชาติ แต่ยังคงเป็นวาญิบสำหรับท่านนบี ﷺ จากนั้นก็ได้ถูกยกเลิกสำหรับนบีเช่นเดียวกันในทัศนะหนึ่ง *วัลลอฮุอะอฺลัม (อัลลอฮฺทรงรู้ดียิ่ง)*

แท้จริง ความดีทั้งหลายย่อมลบล้างความชั่วทั้งหลาย

พระองค์ตรัสว่า ﴿ **แท้จริง ความดีทั้งหลายย่อมลบล้างความชั่วทั้งหลาย** ﴾ กล่าวคือ การปฏิบัติความดีทั้งหลายจะลบล้างบาปที่ผ่านมา ดังฮะดีษที่รายงานโดยอิมามอะหฺมัดและเจ้าของสุนัน จากอมีรุลมุมินีน อะลี บิน อบีฏอลิบ رضي الله عنه ได้กล่าวว่า เมื่อใดที่ฉันได้ยินฮะดีษจากท่านรอซูล ﷺ อัลลอฮฺจะให้ฉันได้รับประโยชน์จากฮะดีษที่ฉันได้ยินตามที่พระองค์ประสงค์ และเมื่อมีคนใดเล่าฮะดีษให้ฉันฟัง ฉันจะขอให้เขาสาบาน ถ้าเขาสาบานต่อหน้าฉัน ฉันจะเชื่อเขา และอบูบักรฺได้เล่าฮะดีษให้ฉันฟัง และแน่นอน อบูบักรฺพูดสัตย์จริงว่า เขาได้ยินรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« مَا مِنْ مُسْلِمٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا فَيَتَوَضَّأُ وَيُصَلِّي رَكْعَتَيْنِ إِلَّا غُفِرَ لَهُ »

"ไม่มีมุสลิมคนใดกระทำบาปหนึ่งบาปใด จากนั้นเขาอาบน้ำละหมาดและละหมาด

สองร็อกอัต เว้นแต่เขาจะได้รับการอภัยโทษ"

(อะหฺมัด 1/9 อบูดาวูด 2/180 และอันนะซาอี 6/109)

ในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และมุสลิม จากอมีรุลมุมินีน อุษมาน บิน อัฟฟาน ﷺ ได้อาบน้ำละหมาดเหมือนการอาบน้ำละหมาดของรอซูล ﷺ ให้ผู้คนดู จากนั้นเขากล่าวว่า เช่นนี้แหละที่ฉันได้เห็นรอซูล ﷺ อาบน้ำละหมาด และท่าน (รอซูล) ได้กล่าวว่า

« مَنْ تَوَضَّأَ وُضُوئِي هَذَا ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ لَا يُحَدِّثُ فِيْهِمَا نَفْسَهُ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ »

"ผู้ใดที่อาบน้ำละหมาดเหมือนการอาบน้ำละหมาดของฉันนี้ จากนั้นละหมาดสองร็อกอัต โดยที่ไม่พูดกับตัวเอง [25] ระหว่างสองร็อกอัตนี้ เขาจะได้รับการอภัยโทษในบาปที่เขาได้ทำมา"

(ฟัตฮุลบารี 1/320 และมุสลิม 1/260)

ในฮะดีษเศาะฮีฮฺ รายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮฺ จากท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ بِبَابِ أَحَدِكُمْ نَهْرًا غَمْرًا يَغْتَسِلُ فِيهِ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ هَلْ يُبْقِي مِنْ دَرَنِهِ شَيْئًا؟ قَالُوا : لَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قال : كذلك الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ يَمْحُو اللَّهُ بِهِنَّ الذُّنُوبَ وَالْخَطَايَا »

"พวกเจ้าเห็นไหมว่า ถ้าหน้าประตูบ้านคนหนึ่งมีแม่น้ำไหลผ่าน ซึ่งเขาจะอาบน้ำชำระร่างกายในแม่น้ำนั้นห้าเวลาทุกวัน จะยังมีสิ่งสกปรกหลงเหลืออยู่อีกไหม ?" เศาะฮาบะฮฺได้ตอบว่า ไม่เหลือเลย โอ้ ท่านรอซูลุลลอฮฺ ท่านจึงได้กล่าวว่า ก็เช่นเดียวกันที่ละหมาดฟัรฎูห้าเวลา อัลลอฮฺจะทรงลบล้างบาปและความผิดทั้งหลายด้วยการละหมาดนี้"

(อัลบุคอรี 528 และมุสลิม 667)

อีกฮะดีษรายงานโดยมุสลิม จากอบูฮุร็อยเราะฮฺ ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ وَالْجُمُعَةُ إِلَى الجُمُعَةِ وَرَمَضَانُ إِلى رَمَضَانَ مُكَفِّرَاتٌ لِمَا بَيْنَهُنَّ مَا اجْتُنِبَتِ الْكَبَائِرُ »

(25) คือ ละหมาดอย่างมีคุชัวะฮฺ ไม่เหม่อลอยหรือคิดถึงเรื่องอื่น

"ละหมาดฟัรฎูห้าเวลา จากละหมาดวันศุกร์จนถึงละหมาดอีกวันศุกร์หนึ่ง ถือศีลอดรอมฎอนจนถึงอีกรอมฎอนหนึ่ง (อามัลเหล่านี้) จะลบล้างบาปที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาเหล่านั้น ตราบใดที่หลีกเลี่ยงจากบาปใหญ่"

(มุสลิม 1/209)

อัลบุคอรี รายงานจากอิบนุ มัสอูด ว่า มีชายคนหนึ่งได้จูบสตรี เขาจึงมาหาท่านนบี ﷺ และบอกให้ท่านทราบ อัลลอฮฺจึงประทานอายะฮฺ ﴾ **และเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด ตามปลายช่วงทั้งสองของกลางวันและยามต้นจากกลางคืน แท้จริง ความดีทั้งหลายย่อมลบล้างความชั่วทั้งหลาย** ﴿ นี้ลงมา ชายคนนั้นจึงถามว่า โอ้ ท่านรอซูล อายะฮฺนี้สำหรับฉันหรือ ? ท่านตอบว่า ***"สำหรับประชาชาติของฉันทั้งมวล"***

(ฟัตฮุลบารี 2/12)

อัลบุคอรี บันทึกฮะดีษบทนี้ในบทว่าด้วยการละหมาด และในบทว่าด้วยการอรรถาธิบายอัลกุรอานด้วยสำนวนที่ใกล้เคียงกันนี้

(ฟัตฮุลบารี 8/206)

อิมามอะหฺมัด ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า มีชายคนหนึ่งมาหาอุมัรฺ (อิบนุลค็อฏฏอบ) และบอกว่า "มีสตรีคนหนึ่งมาหาฉันเพื่อซื้อสิ่งของบางอย่าง ฉันจึงพานางเข้าไปในห้อง จากนั้นฉันได้ลวนลามนาง โดยไม่ถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์" อุมัรฺจึงได้กล่าวกับเขาว่า "เจ้าหายนะแล้ว นางเป็นหญิงที่มีสามีแล้วซึ่งสามีไม่อยู่เพราะออกไปต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮฺใช่หรือไม่ ?" เขาตอบว่า "ใช่" อุมัรฺจึงบอกให้ชายคนนั้นไปหาอบูบักรฺและถามเขาเกี่ยวกับเรื่องนี้ เขาจึงไปหาอบูบักรฺและถามเรื่องเดิม อบูบักรฺตอบว่า "นางเป็นหญิงที่มีสามีแล้ว แต่สามีไม่อยู่เพราะออกไปต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮฺใช่หรือไม่ ?" แล้วอบูบักรฺก็ตอบเหมือนกับที่อุมัรฺตอบ จากนั้นชายคนนี้ได้ไปหาท่านนบี ﷺ และเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ท่านได้กล่าวว่า "นางเป็นหญิงที่มีสามีแล้วซึ่งสามีไม่อยู่เพราะออกไปต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮฺใช่หรือไม่ ?" และอัลกุรอานก็ได้ถูกประทานลงมาว่า ﴾ **และเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด ตามปลายช่วงทั้งสองของกลางวันและยามต้นจากกลางคืน แท้จริง ความดีทั้งหลายย่อมลบล้างความชั่วทั้งหลาย...** ﴿ จนจบอายะฮฺ ชายคนนั้นจึงถามท่านนบีว่า "โอ้ ท่านรอซูล อายะฮฺนี้สำหรับเฉพาะตัวฉันหรือสำหรับมนุษย์ทุกคน ?" อุมัรฺได้ตบไปที่หน้าอกของเขาและกล่าวว่า "ไม่ใช่ อย่าทึกทักไปหน่อยเลย สำหรับมนุษย์ทุกคนต่างหาก" ท่านรอซูล ﷺ จึงกล่าวว่า "อุมัรฺพูดถูกแล้ว"

(อะหฺมัด 1/245 มีสายสืบที่เฎาะอีฟ)

﴿ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ
الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا
أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ
وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾ ﴾

116. เหตุใดในยุคก่อนจากพวกเจ้าจึงไม่มีปัญญาชนช่วยกันห้ามปรามการบ่อนทำลายในแผ่นดิน เว้นแต่จำนวนน้อยเท่านั้นจากผู้ที่เราได้ช่วยพวกเขาให้รอดพ้น และบรรดาผู้อธรรมได้ปฏิบัติตามสิ่งที่พวกเขาถูกให้อยู่ในความสำราญ พวกเขาจึงเป็นผู้กระทำผิด

117. และพระผู้อภิบาลของเจ้าจะไม่ทรงทำลายหมู่บ้านโดยอยุติธรรม โดยที่ประชากรของหมู่บ้านนั้นเป็นผู้ฟื้นฟูทำความดี

จำเป็นต้องมีกลุ่มคนที่ห้ามปรามความชั่ว

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ในยุคสมัยศตวรรษต่างๆ ที่ผ่านมา ไม่มีกลุ่มคนดีที่หลงเหลือที่จะห้ามปรามกันในเรื่องความชั่ว ความผิดบาปและการบ่อนทำลายในแผ่นดินบ้างหรือ ﴾ **เว้นแต่จำนวนน้อยเท่านั้น** ﴿ กล่าวคือ พวกเขามีอยู่บ้างแต่จำนวนน้อย และพวกเขาเป็นกลุ่มคนที่อัลลอฮฺทรงช่วยเหลือให้รอดปลอดภัย เมื่อความโกรธกริ้วของพระองค์ได้ปรากฏ และการลงโทษของพระองค์ได้มาอย่างฉับพลัน ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงสั่งใช้ประชาชาติที่มีเกียรตินี้ ให้มีคนที่กำชับให้ทำความดีและสั่งห้ามในเรื่องความชั่ว ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَلْتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴾

"และจงให้มีขึ้นจากพวกเจ้า ซึ่งคณะหนึ่งที่จะเชิญชวนไปสู่ความดีและใช้ให้กระทำสิ่งที่ชอบ และห้ามมิให้กระทำสิ่งที่มิชอบ และชนเหล่านี้แหละ พวกเขาคือ ผู้ได้รับความสำเร็จ"

(ซูเราะฮฺ อาลอิมรอน อายะฮฺที่ 104)

และมีฮะดีษระบุว่า

« إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الْمُنْكَرَ فَلَمْ يُغَيِّرُوهُ أَوْشَكَ أَنْ يَعُمَّهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ »

"แท้จริง มนุษย์นั้นเมื่อพวกเขาเห็นความชั่วแล้วไม่เปลี่ยนแปลงแล้วไซร้ ใกล้แล้วที่อัลลอฮฺจะทรงลงโทษพวกเขาทั้งหมด"

(อิบนุมาญะฮฺ 2/1327)

ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงได้ตรัสว่า ﴿ **เหตุใดในยุคก่อนจากพวกเจ้าจึงไม่มีปัญญาชนช่วยกันห้ามปรามการบ่อนทำลายในแผ่นดิน เว้นแต่จำนวนน้อยเท่านั้นจากผู้ที่เราได้ช่วยพวกเขาให้รอดพ้น** ﴾

และอายะฮฺ ﴿ **และบรรดาผู้อธรรมได้ปฏิบัติตามสิ่งที่พวกเขาถูกให้อยู่ในความสำราญ** ﴾ กล่าวคือ พวกเขาดื้อดึงปฏิบัติสิ่งต้องห้ามและความชั่วทั้งหลาย โดยที่พวกเขามิได้หันไปห้ามปรามผู้คนที่ทำความชั่ว จนกระทั่งการลงโทษได้ประสบกับพวกเขาอย่างฉับพลัน ﴿ **พวกเขาจึงเป็นผู้กระทำผิด** ﴾ จากนั้นพระองค์แจ้งว่า พระองค์มิได้ทำลายเมืองใดเมืองหนึ่งเว้นแต่ว่าเมืองนั้นเป็นผู้อธรรมต่อตัวเอง และไม่มีเมืองใดที่ผู้คนกระทำดีจะประสบการลงโทษของพระองค์ จนกว่าพวกเขาจะกลายเป็นผู้อธรรม ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِن ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ﴾

"และเรามิได้อธรรมต่อพวกเขา แต่ทว่าพวกเขาอธรรมต่อตัวของพวกเขาเอง"

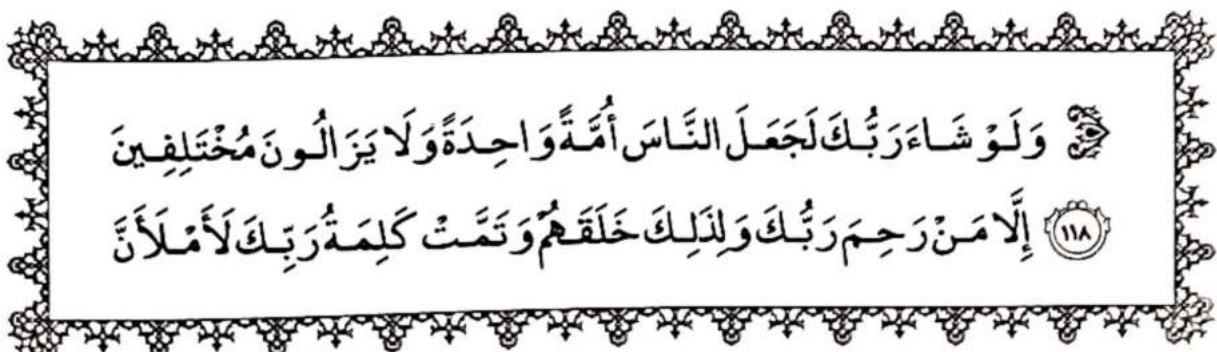
(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 101)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴾

"และพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นมิทรงอธรรมต่อปวงบ่าวของพระองค์"

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 46)

جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

118. และหากพระผู้อภิบาลของเจ้าทรงประสงค์ แน่นอน พระองค์จะทรงทำให้ปวงมนุษย์เป็นประชาชาติเดียวกัน แต่พวกเขาก็ยังคงแตกแยกกัน

119. เว้นแต่ผู้ที่พระผู้อภิบาลของเจ้ามีเมตตา และเช่นนั้นแหละ พระองค์ทรงบังเกิดพวกเขา และลิขิตของพระผู้อภิบาล ทรงกำหนดไว้สมบูรณ์แล้ว แน่นอน ข้าจะให้นรกนั้นเต็มไปด้วยพวกญิน และมนุษย์ทั้งหมด

อัลลอฮฺ ﷻ ไม่ทรงทำให้ชาวโลกทั้งหมดเป็นผู้ศรัทธา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงแจ้งว่า พระองค์นั้นมีอำนาจและความสามารถที่จะทำให้มนุษย์ทั้งหมดเป็นประชาชาติเดียวกัน เป็นผู้ศรัทธาทั้งหมด หรือปฏิเสธศรัทธาทั้งหมด ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَن فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا ﴾

"และหากพระผู้อภิบาลของเจ้าจงประสงค์ แน่นอน ผู้ที่อยู่ในแผ่นดินทั้งมวลจะศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 99)

และดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **แต่พวกเขาก็ยังคงแตกแยกกัน เว้นแต่ผู้ที่พระผู้อภิบาลของเจ้ามีเมตตา** ﴾ กล่าวคือ ความแตกแยกหรือความแตกต่างนั้นจะยังคงอยู่กับมนุษย์ต่อไปทั้งในเรื่องศาสนา ความเชื่อ แนวคิด แนวทาง และความคิดเห็นต่างๆ ของพวกเขา ﴿ **เว้นแต่ผู้ที่พระผู้อภิบาลของเจ้ามีเมตตา** ﴾ กล่าวคือ เว้นแต่ผู้ที่ได้รับความเมตตาในหมู่ผู้ที่เชื่อฟังและปฏิบัติตามบรรดารอซูล ซึ่งยึดมั่นในสิ่งที่พวกเขาถูกสั่งใช้ให้ปฏิบัติในเรื่องศาสนา อันเป็นเรื่องที่บรรดารอซูลได้บอกแก่พวกเขา และแนวทางของพวกเขาก็เป็นเช่นนี้สืบต่อกันมาจนถึงนบีและรอซูลคนสุดท้ายที่พวกเขาศรัทธา สนับสนุนและปฏิบัติตามท่าน จนพวกเขาประสบกับความสุขและความสำเร็จในดุนยาและอาคิเราะฮฺ เพราะพวกเขาคือ กลุ่มชนที่รอดปลอดภัย ดังที่มีฮะดีษซึ่งได้รับการรายงานในหนังสือฮะดีษและสุนันต่างๆ ที่สอดคล้องสนับสนุนกันว่า

« إِنَّ الْيَهُودَ افْتَرَقَتْ عَلَى إِحْدَى وَسَبْعِينَ فِرْقَةً وَإِنَّ النَّصَارَى افْتَرَقَتْ

عَلَى اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً وَسَتَفْتَرِقُ هَذِهِ الْأُمَّةُ عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلَّا فِرْقَةً وَاحِدَةً، قَالُوا: وَمَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ : مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي »

"แท้จริง ยิวแตกแยกออกเป็น 71 จำพวก คริสเตียนแตกแยกออกเป็น 72 จำพวก และประชาชาตินี้จะแตกแยกออกเป็น 73 จำพวก ทั้งหมดนั้นจะตกนรก เว้นแต่หนึ่งจำพวก เศาะฮาบะฮฺถามว่า 'พวกเขาคือใคร โอ้ ท่านรอซูล ?' ท่านตอบว่า 'คือผู้ที่อยู่ในแนวทางของฉัน และเศาะฮาบะฮฺของฉัน' "

(อะหฺมัด 2/332 อบูดาวูด 5/4 และอิบนุมาญะฮฺ 2/1322)

อัลฮากิม ได้รายงานส่วนที่เพิ่มมาในฮะดีษนี้ในหนังสือ มุสตัดร็อก ของท่าน

ดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และลิขิตของพระผู้อภิบาล ทรงกำหนดไว้สมบูรณ์แล้ว แน่นอน ข้าจะให้นรกนั้นเต็มไปด้วยพวกญินและมนุษย์ทั้งหมด** ﴾ อัลลอฮฺทรงแจ้งว่า ตามเกาะฎอเกาะดัรฺ และด้วยความรู้ที่สมบูรณ์และฮิกมะฮฺที่เฉียบแหลมของพระองค์นั้น ได้มีการกำหนดไว้แล้วว่าผู้ใดที่สมควรเข้าสวรรค์ และผู้ใดที่สมควรตกนรก และกำหนดว่าพระองค์จะให้นรกญะฮันนัมเต็มไปด้วยญินและมนุษย์ เพราะพระองค์นั้นมีเหตุผลและหลักฐานอันหนักแน่นชัดเจน และมีฮิกมะฮฺที่สมบูรณ์ มีฮะดีษในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีและมุสลิม รายงานโดยอบูฮุร็อยเราะฮฺ ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« اخْتَصَمَتِ الْجَنَّةُ وَالنَّارُ فَقَالَتِ الْجَنَّةُ: مَا لِي لَا يَدْخُلُنِي إِلَّا ضُعَفَاءُ النَّاسِ وَسَقَطُهُمْ وَقَالَتِ النَّارُ : أُوثِرْتُ بِالْمُتَكَبِّرِينَ وَالْمُتَجَبِّرِينَ، فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِلْجَنَّةِ: أَنْتِ رَحْمَتِي أَرْحَمُ بِكِ مَنْ أَشَاءُ، وَقَالَ لِلنَّارِ أَنْتِ عَذَابِي أَنْتَقِمُ بِكِ مِمَّنْ أَشَاءُ، وَلِكُلٍّ وَاحِدَةٍ مِنْكُمَا مِلْؤُهَا، فَأَمَّا الْجَنَّةُ فَلَا يَزَالُ فِيهَا فَضْلٌ حَتَّى يُنْشِئَ اللَّهُ لَهَا خَلْقًا يَسْكُنُ فَضْلَ الْجَنَّةِ، وَأَمَّا النَّارُ فَلَا تَزَالُ تَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ حَتَّى يَضَعَ عَلَيْهَا رَبُّ الْعِزَّةِ قَدَمَهُ فَتَقُولُ قَطْ قَطْ وَعِزَّتِكَ »

"สวรรค์และนรกได้โต้แย้งกัน สวรรค์กล่าวว่า เหตุใดผู้ที่เข้ามาอยู่ในข้าจึงมีแต่มนุษย์ที่อ่อนแอและต่ำต้อย ? นรกกล่าวว่า ส่วนข้านั้นถูกเตรียมไว้สำหรับบรรดาผู้ที่ยโสโอหังและบรรดาผู้หยิ่งผยองทั้งหลาย ! เช่นนั้นแล้วอัลลอฮฺจึงตรัสต่อสวรรค์ว่า เจ้าคือความเมตตาของข้า ที่ข้าจะใช้เจ้าในการเมตตาใครก็ตามที่ข้าประสงค์ และพระองค์

ตรัสต่อนรกว่า เจ้าคือการทรมานของข้า ที่ข้าจะใช้เจ้าในการลงโทษใครก็ตามที่ข้าประสงค์ และเจ้าทั้งสองจะเต็มไปด้วยผู้ที่คู่ควรกับเจ้า ส่วนสวรรค์นั้นยังมีความโปรดปรานเหลืออยู่ เพื่อที่อัลลอฮฺจะทรงกำหนดให้มีผู้คน (และญิน) ได้อยู่อาศัยจากความโปรดปรานของสวรรค์ ส่วนนรกนั้นยังคงกล่าวว่า ยังมีเพิ่มอีกไหม ? จนกระทั่งพระผู้อภิบาลผู้ทรงเกียรติจะวางเท้าของพระองค์บนตัวมันและมันจะกล่าวว่า พอแล้วสำหรับฉัน พอแล้วสำหรับฉัน ขอสาบานด้วยเกียรติของพระองค์"

﴿ وَكُلًّا نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَٰذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ ﴾

120. และทั้งหมดนี้เราได้บอกเล่าแก่เจ้า จากเรื่องราวของบรรดารอซูล เพื่อทำให้จิตใจของเจ้าหนักแน่น และได้มายังเจ้าแล้ว ในเรื่องราวเหล่านี้ซึ่งสัจธรรมและข้อตักเตือน และข้อระลึกสำหรับผู้ศรัทธาทั้งหลาย

บทสรุปสุดท้าย

พระองค์ตรัสว่า ทุกๆ เรื่องราวที่เราได้เล่าบอกแก่เจ้านั้น เป็นเรื่องราวของบรรดารอซูลที่มาก่อนหน้าเจ้ากับประชาชาติของพวกเขา รวมถึงการแสดงเหตุผลหลักฐานและการสนทนาพูดคุยโต้เถียงระหว่างพวกเขา เรื่องราวความอดทนอดกลั้นของบรรดานบีต่อการดื้อดึง ปฏิเสธศรัทธาและการข่มเหงรังแก และการช่วยเหลือของอัลลอฮฺที่มีต่อพรรคพวกของพระองค์ที่เป็นผู้ศรัทธา ตลอดจนการทอดทิ้งของอัลลอฮฺต่อศัตรูของพระองค์ที่เป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา ทุกสิ่งทุกอย่างเหล่านี้เป็นสิ่งที่เรา (อัลลอฮฺ) ใช้ในการทำให้จิตใจของเจ้าหนักแน่น โอ้ มุฮัมมัด! เพื่อเจ้าจะได้ยึดเอาบรรดารอซูลซึ่งเป็นพี่น้องของเจ้าเป็นตัวอย่างสำหรับเจ้า ﴿ **และได้มายังเจ้าแล้วในเรื่องราวเหล่านี้ซึ่งสัจธรรมและข้อตักเตือน** ﴾ หมายถึงในซูเราะฮฺนี้ และนี่เป็นทัศนะของอิบนุ อับบาส, มุญาฮิด และกลุ่มหนึ่งจากชาวสลัฟ ซึ่งเป็นทัศนะที่ถูกต้อง กล่าวคือ หมายถึงซูเราะฮฺนี้ที่ครอบคลุมเรื่องราวของบรรดานบี เรื่องการที่อัลลอฮฺทรงช่วยเหลือบรรดานบีและบรรดาผู้ศรัทธาให้รอดปลอดภัย และการที่พระองค์ทำลายบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ในซูเราะฮฺนี้เรื่องราวที่เป็นสัจธรรมความจริงได้ถูกเล่าให้แก่เจ้า ตลอดจนบทเรียนที่ผู้ปฏิเสธศรัทธาต้องตระหนักกลัว และเป็นคำตักเตือนที่ผู้ศรัทธาต้องคำนึงถึงตลอดเวลา

﴿ وَقُل لِّلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ
﴿١٢١﴾ وَانتَظِرُوا إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾ ﴾

121. จงกล่าวเถิดมุฮัมมัด แก่บรรดาผู้ไม่ศรัทธาว่า พวกท่านจงกระทำตามแนวทางพวกท่าน แท้จริง เราก็กระทำเช่นกัน

122. และพวกท่านจงคอยดูเถิด แท้จริง เราก็เป็นผู้คอยดู

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสสั่งใช้รอซูลของพระองค์ให้บอกเชิงข่มขู่แก่บรรดาผู้ที่ไม่ศรัทธาต่อสิ่งที่ท่านได้นำมาจากพระผู้อภิบาลว่า « **พวกท่านจงกระทำตามแนวทางพวกท่าน** » เส้นทางและวิถีของพวกท่าน « **แท้จริง เราก็กระทำเช่นกัน** » คือ กระทำตามแนวทางและวิถีของพวกเรา « **และพวกท่านจงคอยดูเถิด แท้จริง เราก็เป็นผู้คอยดู** » แล้วพวกท่านจะรู้ว่าผู้ใดที่จะได้รับการตอบแทนที่ดีในบั้นปลายอันเป็นที่พำนักในโลกอาคิเราะฮฺ แท้จริง บรรดาผู้อธรรมนั้นจะไม่ประสบความสำเร็จ และแท้จริงแล้ว อัลลอฮฺได้ทรงทำให้สัญญาของพระองค์ที่ให้ไว้แก่รอซูลนั้นเป็นจริง พระองค์ได้ทรงช่วยเหลือและสนับสนุนท่าน และทำให้พระดำรัสของพระองค์นั้นสูงส่งและทำให้คำพูดของผู้ปฏิเสธศรัทธาต้อยต่ำ แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงเดชานุภาพ ทรงปรีชาญาณ

﴿ وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ
وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾ ﴾

123. และกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ คือ สิ่งพ้นญาณวิสัยแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และยังพระองค์ การงานทั้งมวลจะถูกนำกลับไป ดังนั้นเจ้าจงเคารพอิบาดะฮฺพระองค์ และจงมอบหมายต่อพระองค์ และพระผู้อภิบาลของเจ้าจะไม่เป็นผู้ทรงเผลอในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงแจ้งว่าพระองค์นั้นทรงรอบรู้สิ่งเร้นลับที่อยู่ในชั้นฟ้าและแผ่นดิน และพระองค์คือ ผู้ที่ทุกสิ่งกลับสู่พระองค์ และจะตอบแทนทุกคนในวันกิยามะฮฺต่อการงานที่เขาได้กระทำไว้

การสร้างและกิจการทั้งหลายนั้นเป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น ดังนั้น พระองค์จึงสั่งใช้ให้เคารพสักการะอิบาดะฮฺและตะวักกัลมอบหมายต่อพระองค์เพียงผู้เดียว เพราะพระองค์ทรงเป็นที่เพียงพอแล้วสำหรับผู้ที่มอบหมายและกลับคืนสู่พระองค์ ﴿ **และพระผู้อภิบาลของเจ้าจะไม่เป็นผู้ทรงเผลอในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำ** ﴾ หมายถึง สิ่งที่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาได้กระทำนั้น ไม่อาจจะหลุดรอดหรือซ่อนเร้นจากพระองค์ โอ้ มุฮัมมัด แต่ทว่าพระองค์นั้นคือ ผู้ทรงรอบรู้ทุกสภาพการงานของพวกเขา และจะทรงตอบแทนในการงานเหล่านั้นอย่างสมบูรณ์ทั้งในโลกดุนยาและอาคิเราะฮฺ และพระองค์จะทรงช่วยเหลือเจ้าและพรรคพวกของเจ้าให้อยู่เหนือพวกเขาในทั้งสองโลก

จบการอรรถาธิบาย ซูเราะฮฺ ฮูด
มวลการสรรเสริญ และการขอบคุณเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ

تفسير سورة يوسف

อรรถาธิบายซูเราะฮฺ ยูซุฟ

ซึ่งเป็นซูเราะฮฺ มักกียะฮฺ

سورة يوسف

ซูเราะฮฺ ยูซุฟ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

الٓر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ
هَٰذَا الْقُرْآنَ وَإِن كُنتَ مِن قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾

1. อะลิฟ ลาม รอ เหล่านี้คือ อายะฮฺทั้งหลายแห่งคัมภีร์ที่ชัดแจ้ง
2. แท้จริง เราได้ให้อัลกุรอานแก่เขาเป็นภาษาอาหรับ เพื่อพวกเจ้าจะใช้ปัญญาคิด
3. เราจะเล่าเรื่องราวที่ดียิ่งแก่เจ้า ตามที่เราได้วะฮีย์อัลกุรอานนี้แก่เจ้า และหากว่าก่อนหน้านี้เจ้าอยู่ในหมู่ผู้ไม่รู้เรื่องราว

ลักษณะของอัลกุรอาน

ความหมายของอักษรแยกทีละตัว ได้อธิบายไปแล้วในตอนต้นซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ

﴾ **เหล่านี้คือ อายะฮฺทั้งหลายแห่งคัมภีร์ที่ชัดแจ้ง** ﴿ นั่นคือ อายะฮฺของคัมภีร์คือ อัลกุรอานอันชัดแจ้งที่เปิดเผยสิ่งที่คลุมเครือให้ชัดเจน และอธิบายสิ่งเหล่านั้นให้แจ่มแจ้ง ﴾ **แท้จริง เราได้ให้อัลกุรอานแก่เขาเป็นภาษาอาหรับ เพื่อพวกเจ้าจะใช้ปัญญาคิด** ﴿ ทั้งนี้เนื่องจากภาษาอาหรับนั้นเป็นภาษาที่สวยงาม ชัดเจน กว้างขวางและให้ความหมายเชิงจิตวิญญาณได้ดีที่สุด ด้วยเหตุนี้พระองค์จึงได้ประทานคัมภีร์ที่ประเสริฐที่สุดในภาษาที่ประเสริฐที่สุดให้กับรอซูลผู้ประเสริฐที่สุด ด้วยการนำสาส์นของมลาอิกะฮฺที่ประเสริฐที่สุด และส่งมายังสถานที่ที่ประเสริฐที่สุดในโลกใบนี้ ทั้งยังเริ่มต้นประทานลงมาในเดือนที่ประเสริฐที่สุดในหนึ่งปี คือเดือนเราะมะฎอน ดังนั้น อัลกุรอานจึงสมบูรณ์ในทุกแง่ทุกมุม อัลลอฮฺ ﷻ จึงได้ตรัสว่า ﴾ **เราจะเล่าเรื่องราวที่ดียิ่งแก่เจ้า ตามที่เราได้วะฮีย์อัลกุรอานนี้แก่เจ้า** ﴿ เพราะเราได้ประทานอัลกุรอานนี้เป็นวะฮีย์ให้แก่เจ้า

สาเหตุที่อายะฮฺถูกประทานลงมา

สาเหตุของการประทานอายะฮฺนี้ ดังฮะดีษที่รายงานโดย อิบนุ ญะรีรฺ จากอิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า เศาะฮาบะฮฺได้กล่าวว่า "โอ้ ท่านรอซูล ﷺ ขอท่านเล่าเรื่องให้เราฟังหน่อยเถิด" อายะฮฺนี้จึงถูกประทานลงมา ﴾ **เราจะเล่าเรื่องราวที่ดียิ่งแก่เจ้า** ﴿

(อัฏฏอบารี 15/552)

﴿ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾ ﴾

4. **จงรำลึกขณะที่ยูซุฟกล่าวแก่พ่อของเขาว่า พ่อจ๋า ! แท้จริง ฉันได้ฝันเห็นดวงดาวสิบเอ็ดดวง ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ ฉันฝันเห็นพวกมันสุญูดต่อฉัน**

ความฝันของยูซุฟ عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า จงเล่าให้กลุ่มชนของเจ้า โอ้ มุฮัมมัด ในจำนวนเรื่องราวที่เจ้าได้เล่าให้พวกเขาฟัง มีเรื่องราวของยูซุฟ ﴾ **จงรำลึกขณะที่ยูซุฟกล่าวแก่พ่อของเขา** ﴿ บิดาของเขาคือ นบียะอฺกูบ บุตรอิสฮาก บุตรอิบรอฮีม عليه السلام

อิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า ความฝันของบรรดานบีเป็นวะฮีย์

(อัฏฏอบารี 15/554)

นักวิชาการตัฟซีรฺได้อธิบายความฝันนี้ว่า ดวงดาวสิบเอ็ดดวง คือ พี่น้องของยูซุฟทั้งสิบเอ็ดคนไม่รวมเขา ส่วนดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ คือ บิดาและมารดาของเขา ทัศนะนี้เป็นรายงานจากอิบนุ อับบาส, อัฎเฎาะฮาก, กอตาดะฮฺ, ซุฟยาน อัษเษารี และอับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ บิน อัสลัม โดยความฝันนี้เป็นจริงหลังจากผ่านไป 40 ปี บางทัศนะระบุว่า 80 ปี นั่นคือ เมื่อยูซุฟได้เชิญพ่อแม่ของเขาขึ้นนั่งบนบัลลังก์ โดยมีพี่น้องของเขาอยู่เบื้องหน้า ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَخَرُّوا لَهُۥ سُجَّدًاۖ وَقَالَ يَٰٓأَبَتِ هَٰذَا تَأۡوِيلُ رُءۡيَٰيَ مِن قَبۡلُ قَدۡ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّاۖ ﴾

"แล้วพวกเขาก็ก้มลงสุญูด (คารวะ) ต่อเขา (ยูซุฟ) และเขาก็กล่าวว่า โอ้ พ่อของฉัน นี่คือ การทำนายฝันของฉันแต่ครั้งก่อน พระผู้อภิบาลของฉันทรงทำให้เป็นจริง"

(ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 100)

﴿ قَالَ يَٰبُنَيَّ لَا تَقۡصُصۡ رُءۡيَاكَ عَلَىٰٓ إِخۡوَتِكَ فَيَكِيدُواْ لَكَ كَيۡدًاۖ إِنَّ الشَّيۡطَٰنَ لِلۡإِنسَٰنِ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ٥ ﴾

5. **เขา (ยะอฺกูบ) กล่าวว่า ลูกรักเอ๋ย ! เจ้าอย่าเล่าความฝันของเจ้าแก่พี่น้องของเจ้า เพราะพวกเขาจะวางอุบายแก่เจ้าอย่างมีเล่ห์เหลี่ยม แท้จริง ชัยฏอนนั้นเป็นศัตรูที่ชัดแจ้งกับมนุษย์**

บิดาของยูซุฟสั่งให้เขาปกปิดความฝัน เพื่อระวังอุบายของชัยฏอน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงสิ่งที่นบียะอฺกูบได้บอกกับยูซุฟผู้เป็นบุตรชาย เมื่อเขาได้เล่าสิ่งที่เห็นในความฝัน ซึ่งทำนายได้ว่าบรรดาพี่น้องของยูซุฟจะอยู่ภายใต้อำนาจของเขา และให้เกียรติยกย่องเขาอย่างมาก ด้วยการก้มลงคารวะ ให้เกียรติและแสดงความเคารพต่อเขา ยะอฺกูบเกรงว่ายูซุฟจะเล่าความฝันนี้ให้คนใดคนหนึ่งในบรรดาพี่น้องของเขาฟัง จนทำให้พวกเขาอิจฉาและประสงค์ร้ายต่อเขาเพราะความอิจฉา ดังนั้น ยะอฺกูบจึงได้กล่าวว่า ﴿ **เจ้าอย่าเล่าความฝัน**

ของเจ้าแก่พี่น้องของเจ้า เพราะพวกเขาจะวางอุบายแก่เจ้าอย่างมีเล่ห์เหลี่ยม ﴾ คือ วางแผนหลอกลวงเจ้า และด้วยเหตุนี้มีซุนนะฮฺอย่างชัดเจนจากท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مَا يُحِبُّ فَلْيُحَدِّثْ بِهِ، وَإِذَا رَأَى مَا يَكْرَهُ فَلْيَتَحَوَّلْ إِلَى جَنْبِهِ الْآخَرِ، وَلْيَتْفُلْ عَنْ يَسَارِهِ ثَلَاثًا، وَلْيَسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهَا، وَلَا يُحَدِّثْ بِهَا أَحَدًا فَإِنَّهَا لَنْ تَضُرَّهُ »

"เมื่อคนใดคนหนึ่งในหมู่เจ้าเห็นสิ่งที่ชอบ (ในความฝัน) เขาจงเล่าให้ผู้อื่นฟัง และหากเขาเห็นสิ่งที่รังเกียจ ก็ให้พลิกตัวไปอีกข้างหนึ่ง และเป่าไปทางซ้าย 3 ครั้ง พร้อมขอความคุ้มครองจากอัลลอฮฺให้ปลอดภัยจากความไม่ดีของมัน และอย่าได้เล่าให้ใครฟัง แท้จริง มันจะไม่ทำให้เขาเสียหายใด ๆ"

(มุสลิม 4/1772)

และในฮะดีษอื่นที่รายงานโดยอิมามอะหฺมัด และระบุในหนังสือสุนันบางส่วน จากสายรายงาน มุอาวิยะฮฺ บิน ฮัยดะฮฺ อัลกุชัยรีย฿ ได้รายงานว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« الرُّؤْيَا عَلَى رِجْلِ طَائِرٍ مَا لَمْ تُعَبَّرْ، فَإِذَا عُبِّرَتْ وَقَعَتْ »

"ความฝันนั้น เสมือนอยู่บนขานก ตราบใดที่ไม่ถูกทำนาย และเมื่อใดที่มันถูกทำนาย มันจะเป็นจริง"

(อะหฺมัด 4/10, อบูดาวูด 5/283 และอิบนุมาญะฮฺ 2/1288)

﴿ وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾ ﴾

6. และเช่นนั้นแหละ พระผู้อภิบาลของเจ้าทรงเลือกเจ้า และทรงสอนเจ้าให้รู้วิชาทำนายฝัน และทรงให้สมบูรณ์ซึ่งความโปรดปรานของพระองค์แก่เจ้าและวงศ์วานของยะอฺกูบ เช่นเดียวกับที่พระองค์ได้

ทรงให้สมบูรณ์ ซึ่งความโปรดปรานแก่ปู่ทั้งสองของเจ้าแต่ก่อน คือ อิบรอฮีมและอิสฮาก แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ

การทำนายความฝันของยูซุฟ عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงสิ่งที่นบียะอฺกูบได้บอกกับยูซุฟ บุตรชายของเขาว่า การที่พระผู้อภิบาลของเจ้าได้ทรงเลือกเจ้าและให้เจ้าฝันเห็นดวงดาวเหล่านั้น ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ทั้งหมดสุญูดต่อเจ้า ﴾ **และเช่นนั้นแหละ พระผู้อภิบาลของเจ้าทรงเลือกเจ้า** ﴿ หมายถึง ทรงเลือกเจ้าเป็นนบี ﴾ **และทรงสอนเจ้าให้รู้วิชาทำนายฝัน** ﴿ หมายถึง ทรงสอนเจ้าให้รู้วิชาทำนายฝัน คำอธิบายนี้เป็นทัศนะของมุญาฮิด และท่านอื่นๆ

(อัฏฏ็อบารี 15/560)

﴾ **และทรงให้สมบูรณ์ซึ่งความโปรดปรานของพระองค์แก่เจ้า และวงศ์วานของยะอฺกูบ** ﴿ ด้วยการให้เจ้าเป็นรอซูลและประทานวะฮียฺแก่เจ้า ﴾ **เช่นเดียวกับที่พระองค์ได้ทรงให้สมบูรณ์ ซึ่งความโปรดปรานแก่ปู่ทั้งสองของเจ้าแต่ก่อนคือ อิบรอฮีม** ﴿ หมายถึง นบีอิบรอฮีม ผู้ใกล้ชิดอัลลอฮฺ ﴾ **และอิสฮาก** ﴿ บุตรของอิบรอฮีม ﴾ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ** ﴿ คือ ทรงรู้ดีที่สุดว่าผู้ใดเหมาะสมกับการรับสาส์นของพระองค์ ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ในอายะฮฺอื่น (ในซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺ 124)

لَّقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِّلسَّائِلِينَ ﴿٧﴾ إِذْ قَالُوا
لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰ أَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿٨﴾ اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوِ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ
أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ
لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ

إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾

7. แท้จริง เกี่ยวกับยูซุฟและพี่น้องของเขานั้น มีสัญญาณทั้งหลายสำหรับผู้สอบถาม

8. จงรำลึกขณะที่พวกเขากล่าวว่า แน่นอน ยูซุฟและน้องของเขาเป็นที่รักแก่พ่อของเรายิ่งกว่าพวกเรา ทั้ง ๆ ที่พวกเรามีจำนวนมาก แท้จริง พ่อของเราอยู่ในการหลงผิดจริง ๆ

9. พวกท่านจงฆ่ายูซุฟ หรือเอาไปทิ้งในที่เปลี่ยวเสีย เพื่อความเอาใจใส่ของพ่อของพวกท่านจะเกิดขึ้นแก่พวกท่าน และพวกท่านจะเป็นกลุ่มชนที่ดีหลังจากเขา

10. คนหนึ่งในพวกเขากล่าวว่า พวกท่านอย่าฆ่ายูซุฟ แต่จงโยนเขาลงในบ่อลึก เพื่อผู้เดินทางบางคนจะได้นำเขาออกมา หากพวกท่านจำต้องกระทำเช่นนั้น

เรื่องราวของยูซุฟ عليه السلام ที่มีสัญญาณอันชัดแจ้ง

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า แท้จริง ในเรื่องราวยูซุฟกับบรรดาพี่น้องของเขานั้นมีสัญญาณต่าง ๆ คือมีบทเรียนและคำตักเตือนสำหรับผู้ที่ถามและผู้ที่อยากรู้เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ เพราะเป็นเรื่องราวที่มหัศจรรย์ควรค่าแก่การสอบถาม ﴿ **จงรำลึกขณะที่พวกเขากล่าวว่า แน่นอน ยูซุฟและน้องของเขาเป็นที่รักแก่พ่อของเรายิ่งกว่าพวกเรา** ﴾ คือ พวกเขาสาบานโดยทึกทักไปเองว่ายูซุฟและน้องชายจากพ่อแม่เดียวกันของเขาคือ บินยามีน นั้น ﴿ **เขาเป็นที่รักแก่พ่อของเรายิ่งกว่าพวกเรา ทั้ง ๆ ที่พวกเรามีจำนวนมาก** ﴾ คือ เป็นกลุ่มใหญ่กว่า แต่ไฉนเลยพ่อรักสองคนนั้นมากกว่าพวกเราซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่กว่า ﴿ **แท้จริง พ่อของเราอยู่ในการหลงผิดจริง ๆ** ﴾ ที่ให้ความสำคัญกับสองคนนั้นมากกว่าเรา และรักเขาสองคนมากกว่า ﴿ **พวกท่านจงฆ่ายูซุฟ หรือเอาไปทิ้งในที่เปลี่ยวเสีย เพื่อความเอาใจใส่ของพ่อของพวกท่านจะเกิดขึ้นแก่พวกท่าน** ﴾ คือพวกเขากล่าวว่า เด็กคนนี้เบียดบังความรักของพ่อที่มีต่อพวกท่าน ดังนั้น พวกท่านก็ทำให้เขาหายไปจากหน้าพ่อ เพื่อที่พ่อจะได้เห็นแต่หน้าพวกท่าน ด้วยการฆ่าเขาหรือทิ้งเขา ณ ที่หนึ่งที่ใด เพื่อพวกท่านจะได้พ้นไปจากเขา และจะได้อยู่กับพ่อของพวกท่านเพียงลำพัง ﴿ **และ**

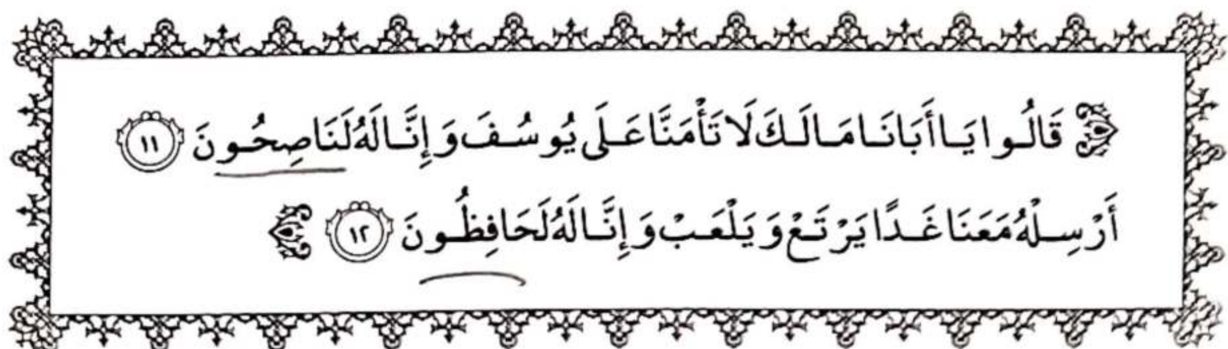
พวกท่านจะเป็นกลุ่มชนที่ดีหลังจากเขา ❳ คือพวกเขาตั้งใจก่อนกระทำความผิดว่าต่อไปจะกลับตัวเป็นคนดี ❲ **คนหนึ่งในพวกเขากล่าวว่า** ❳ กอตาดะฮฺ และมุฮัมมัด บิน อิสฮาก ได้ให้ทัศนะว่า เขาคือ พี่ชายคนโตที่ชื่อ รูบีล

(อัฏฏอบารี 15/564-565)

อัสสุดดีย์ ได้ให้ทัศนะว่า คนที่กล่าวคือ ยะฮูซา ส่วนมุญาฮิดให้ทัศนะว่า คนที่กล่าวคือ ชัมอูน อัศเศาะฟา ❲ **พวกท่านอย่าฆ่ายูซุฟ** ❳ หมายถึง อย่าให้ความเกลียดชังที่มีต่อเขาถึงขั้นที่ต้องฆ่าเขาเลย อันที่จริงแล้วพวกเขาไม่มีทางที่จะฆ่าเขาได้ เพราะอัลลอฮฺ ﷻ ได้ประสงค์แล้วที่จะให้การกำหนดของพระองค์ต้องเกิดขึ้นจนจบ ทั้งเรื่องการประทานวะฮีย์ให้ยูซุฟเป็นนบี หรือการช่วยเหลือให้เขามีอำนาจและปกครองดินแดนอียิปต์ อัลลอฮฺจึงทรงทำให้คำพูดของรูบีล สามารถเปลี่ยนใจพวกเขาจากที่จะฆ่ายูซุฟเป็นการโยนลงไปในก้นบ่อ ซึ่งกอตาดะฮฺกล่าวว่าเป็นบ่อหนึ่งในเมืองบัยตุลมักดิส ❲ **เพื่อผู้เดินทางบางคนจะได้นำเขาออกมา** ❳ คือ ผู้ที่เดินทางผ่านมาจะเอาตัวเขาไป แล้วพวกท่านจะพ้นจากเขาโดยที่ไม่จำเป็นต้องฆ่าเขาเลย ❲ **หากพวกท่านจำต้องกระทำเช่นนั้น** ❳ หมายถึง ถ้าพวกท่านตั้งใจทำในสิ่งที่พูด

มุฮัมมัด บิน อิสฮาก บิน ยะซารฺ กล่าวว่า พี่น้องยูซุฟได้รวมตัวกันเพื่อกระทำเรื่องที่ใหญ่หลวงนัก ไม่ว่าจะเป็นการตัดสัมพันธ์เครือญาติ อกตัญญูต่อบิดา ขาดความเมตตาต่อเด็กเล็กที่ไม่มีความผิดใด และต่อคนแก่ที่อายุมากซึ่งมีสิทธิ มีบุญคุณและเป็นบิดาซึ่งมีสิทธิเหนือลูกของเขา โดยที่พวกเขาต้องการจะแยกยูซุฟให้พลัดพรากจากบิดาผู้ที่รักเขาและอยู่ในสภาพที่อายุมากและกระดูกก็อ่อนแอแล้ว ทั้งๆ ที่เขาเป็นผู้ที่มีเกียรติ ณ อัลลอฮฺที่ลูกๆ ควรต้องรักเคารพและให้เกียรติ ในขณะที่สภาพของยูซุฟเองที่ยังเป็นเด็กอายุน้อย ไม่มีกำลังอำนาจยังต้องพึ่งพาความรัก การดูแลและความอบอุ่นจากบิดา ขออัลลอฮฺทรงให้อภัยแก่พวกเขา และพระองค์นั้นคือ ผู้ทรงเมตตาที่สุดในหมู่ผู้เมตตา พวกเขาได้กระทำสิ่งที่ร้ายแรงใหญ่หลวงนัก เรื่องนี้รายงานโดยอิบนุ อบีฮาติม จากสายรายงานผ่านสะละมะฮฺ อิบนุลฟัฎลฺ

(อิบนุ อบีฮาติม 11360)

11. พวกเขากล่าวว่า โอ้คุณพ่อของเรา ! ทำไมท่านจึงไม่ไว้ใจเราที่มีต่อยูซุฟ และแท้จริง เรานั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ใจต่อเขา

12. พรุ่งนี้ขอให้ส่งเขาไปกับเรา เพื่อเขาจะกินให้อิ่มและเล่นอย่างสนุก และแท้จริง เรานั้นจะเป็นผู้คุ้มกันเขา

พี่น้องยูซุฟขออนุญาตให้เขาไปด้วย

เมื่อพวกเขาวางแผนที่จะนำยูซุฟไปทิ้งในบ่อตามที่รูบีลพี่ชายคนโตแนะนำ พวกเขาได้มาหาผู้เป็นบิดาคือยะอฺกูบ ﷺ และกล่าวว่า โอ้ คุณพ่อ ﴾ **ทำไมท่านจึงไม่ไว้ใจเราที่มีต่อยูซุฟ และแท้จริง เรานั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ใจต่อเขา** ﴿ นี่คือการเริ่มแผนและข้ออ้างของพวกเขา ทั้งๆ ที่พวกเขาประสงค์สิ่งอื่น เพราะพวกเขามีความอิจฉาในหัวใจที่เห็นว่าพ่อรักน้องมาก ﴾ **พรุ่งนี้ขอให้ส่งเขาไปกับเรา เพื่อเขาจะกินให้อิ่มและเล่นอย่างสนุก** ﴿ อายะฮฺส่วนนี้บางรายงานระบุว่า "**نَرْتَعْ وَنَلْعَبْ**" (เพื่อเราจะกินให้อิ่มและเล่นให้สนุก) ในขณะที่บางรายงานอ่านด้วยตัวยาอ์ "**يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ**" (เพื่อเขาจะกินให้อิ่มและเล่นให้สนุก) อิบนุ อับบาสได้อธิบายว่าหมายถึงเดินเที่ยวและเล่นสนุกสนาน

(อัฏฏอบารี 15/570)

เช่นเดียวกับทัศนะของกอตาดะฮฺ, อัฏเฏาะฮาก, อัสสุดดีย์ และท่านอื่นๆ

(อัฏฏอบารี 15/571)

﴾ **และแท้จริง เรานั้นจะเป็นผู้คุ้มกันเขา** ﴿ พวกเขาบอกว่า เราจะปกป้องและดูแลเขาแทนท่าน

﴿ قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَن تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنتُمْ
عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا
لَّخَاسِرُونَ ﴿١٤﴾ ﴾

13. เขากล่าวว่า แท้จริง มันจะทำให้ฉันเศร้าใจ เมื่อพวกเจ้าจะเอาเขาไป และฉันกลัวว่า สุนัขป่าจะกินเขา ขณะที่พวกเจ้ามิได้เอาใจใส่ต่อเขา

14. พวกเขากล่าวว่า หากสุนัขป่ากินเขา ทั้ง ๆ ที่พวกเรามีจำนวนมาก ดังนั้น แท้จริง พวกเราเป็นผู้ขาดทุนแน่นอน

คำตอบของบิดา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงสิ่งที่นบียะอฺกูบ ﷺ กล่าวตอบลูก ๆ ซึ่งขออนุญาตให้ยูซุฟได้ออกไปเที่ยวเล่นกับพวกเขาในทะเลทรายว่า ﴾ **แท้จริง มันจะทำให้ฉันเศร้าใจ เมื่อพวกเจ้าจะเอาเขาไป** ﴿ หมายถึง เป็นความหนักใจสำหรับฉันที่จะต้องแยกจากเขาระหว่างช่วงเวลาที่พวกเจ้าเอาตัวเขาไปจนกว่าจะกลับ ทั้งนี้เพราะยะอฺกูบรักยูซุฟมากเนื่องจากเขามีคุณลักษณะแห่งความดีงาม และสัญลักษณ์ของความเป็นนบี และยังมีความสง่างามทั้งร่างกายและจรรยามารยาท ขอพรและความศานติจงประสบแด่ท่าน ﴾ **และฉันกลัวว่าสุนัขป่าจะกินเขา ขณะที่พวกเจ้ามิได้เอาใจใส่ต่อเขา** ﴿ ยะอฺกูบกล่าวว่า ฉันกลัวว่าพวกเจ้าจะไม่สนใจเขา เพราะมัวเพลิดเพลินกับการแข่งขันและการเล่น จนสุนัขป่ามากินเขาโดยที่พวกเจ้าไม่รู้ตัว พวกเขารับรู้คำพูดเหล่านี้จากปากของพ่อเอง และนำคำพูดดังกล่าวมาอ้างเป็นเหตุผลในสิ่งที่พวกเขากระทำโดยพวกเขากล่าวตอบต่อบิดาในทันทีว่า ﴾ **หากสุนัขป่ากินเขา ทั้ง ๆ ที่พวกเรามีจำนวนมาก ดังนั้น แท้จริง พวกเราเป็นผู้ขาดทุนแน่นอน** ﴿ พวกเขากล่าวว่า ถ้าหากสุนัขป่าทำร้ายเขาและกินเขาต่อหน้าพวกเราในขณะที่เราอยู่กันเป็นกลุ่ม แน่นอนพวกเราคงเป็นคนที่อ่อนแอและประสบหายนะ

﴿ فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِۦ وَأَجْمَعُوٓا أَن يَجْعَلُوهُ فِى غَيَٰبَتِ ٱلْجُبِّ ۚ وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُم بِأَمْرِهِمْ هَٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ ﴾

15. เมื่อพวกเขาพาเขา (ยูซุฟ) ไป และพวกเขาตกลงกันว่าจะเอาเขาไปโยนในบ่อลึก และเราได้วะฮีย์แก่เขาว่า แน่นอน เจ้าจะได้เล่าแก่พวกเขาถึงการกระทำของพวกเขาในครั้งนี้ โดยที่พวกเขาไม่รู้สึก

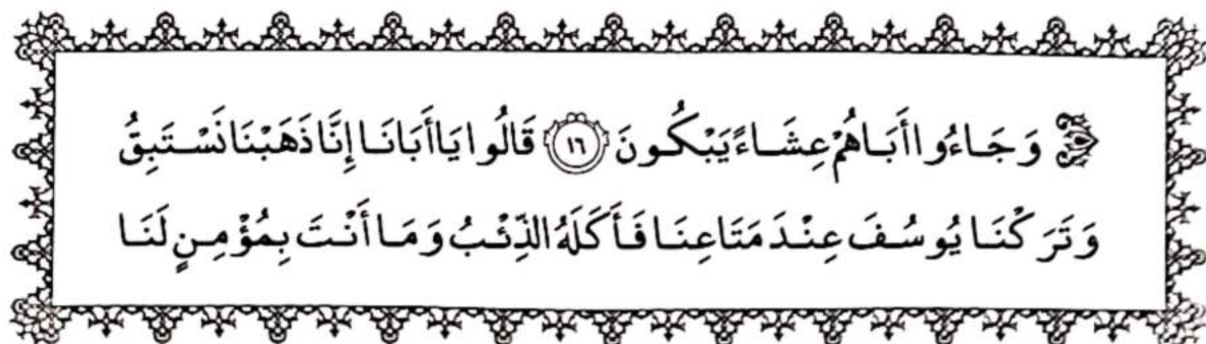
การโยนยูซุฟ ﷺ ลงในบ่อ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่า เมื่อพวกเขาพายูซุฟออกไปจากบิดาหลังจากที่ได้ขออนุญาต ﴿ **และพวกเขาตกลงกันว่าจะเอาเขาไปโยนในบ่อลึก** ﴾ นี่เป็นความชั่วที่ใหญ่หลวงนัก กล่าวคือ พวกเขาทั้งหมดตกลงพร้อมใจกันที่จะโยนยูซุฟลงไปในบ่อลึก โดยพวกเขาได้เอาตัวเขาไปจากบิดาด้วยการแสดงออกว่าให้เกียรติบิดา ทำให้บิดาปีติยินดี พอใจและมีความสุข มีรายงานว่า เมื่อยะอฺกูบ ﷺ ส่งยูซุฟไปกับพี่น้องของเขา เขาได้กอดจูบลูกชาย และดุอาอฺให้เขา อัสสุดดีย์และท่านอื่นๆ ระบุว่า บรรดาพี่น้องของยูซุฟแสดงความห่วงใยต่อเขา และไม่แสดงการประสงค์ร้ายใดๆ จนกระทั่งเมื่อออกไปลับตาบิดา พวกเขาก็เริ่มทำร้ายยูซุฟด้วยคำพูดคำด่าทอต่างๆ ด้วยการกระทำ และตบตี จากนั้นพวกเขาพาตัวยูซุฟไปยังบ่อลึกที่พวกเขาตกลงกันว่าจะโยนเขาลงไป พวกเขาใช้เชือกผูกยูซุฟ แล้วหย่อนเขาลงไปในบ่อโดยที่เมื่อยูซุฟพยายามขอความช่วยเหลือจากพี่น้องคนใดคนหนึ่ง ก็จะถูกตบตีและด่าทอ เมื่อพยายามเกาะขอบบ่อ พวกเขาก็ตีมือ จากนั้นก็ตัดเชือกเมื่อหย่อนไปได้เพียงครึ่งบ่อ ทำให้ยูซุฟตกลงไปและจมน้ำ เขาพยายามปีนขึ้นไปบนหินก้อนหนึ่งที่อยู่กลางบ่อซึ่งหินดังกล่าวถูกเรียกว่า อัรรอฌูฟะฮฺ และได้ยืนอยู่บนหินก้อนนั้น

(อัฏฏอบารี 15/574)

﴿ **และเราได้วะฮีย์แก่เขาว่า แน่นอน เจ้าจะได้เล่าแก่พวกเขาถึงการกระทำของพวกเขาในครั้งนี้ โดยที่พวกเขาไม่รู้สึก** ﴾ อัลลอฮฺ ﷻ ได้เล่าถึงความเมตตากรุณาของพระองค์และการประทานความสะดวกง่ายดายในเวลายากลำบากนั้นว่า พระองค์ได้วะฮีย์ (ดลใจ) ยูซุฟในสภาวะที่คับขันนั้น เพื่อเป็นการปลอบและให้กำลังใจเขาว่า เจ้าจงอย่าได้เศร้าในสิ่งที่ประสบอยู่ เพราะเจ้าจะได้รับการช่วยเหลือและทางออกที่ดี พระองค์จะช่วยเหลือเจ้าให้รอดพ้นจากพวกเขา และยกระดับของเจ้าให้สูงส่ง และเจ้าจะบอกพวกเขาเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาได้กระทำกับเจ้า ส่วนพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **โดยที่พวกเขาไม่รู้สึก** ﴾ อิบนุ อับบาสได้อธิบายว่า หมายถึง เจ้าจะบอกพวกเขาเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาได้กระทำต่อเจ้าโดยที่พวกเขาจะไม่รู้จักเจ้า และไม่รู้ว่าเป็นเจ้า

(อัฏฏอบารี 15/577)

وَجَاءُوٓ أَبَاهُمْ عِشَآءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ
وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِندَ مَتَٰعِنَا فَأَكَلَهُ ٱلذِّئْبُ ۖ وَمَآ أَنتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا

وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَاءُوا عَلَىٰ قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ
سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا
تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

16. และพวกเขาได้กลับมาหาพ่อของพวกเขาเวลาค่ำ พลางร้องไห้

17. พวกเขากล่าวว่า โอ้พ่อของเรา ! พวกเราได้ออกไปวิ่งแข่งกัน และเราได้ปล่อยยูซุฟไว้เฝ้าสิ่งของของเรา แล้วสุนัขป่าได้มากินเขา และท่านย่อมไม่เชื่อเรา ทั้ง ๆ ที่เราเป็นผู้สัตย์จริง

18. และพวกเขาได้นำเสื้อของเขามา มีเลือดปลอมติดอยู่ เขา (บิดา) กล่าวว่า แต่ทว่าพวกเจ้าได้แต่งเรื่องขึ้นเพื่อพวกเจ้าเองต่างหาก ดังนั้น ฉันจะอดทนด้วยการอดทนที่ดี และอัลลอฮฺทรงเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่พวกเจ้ากล่าวอ้าง

อุบายที่พี่น้องยูซุฟแสดงต่อบิดาของพวกเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงสิ่งที่บรรดาพี่น้องของยูซุฟกระทำหลังจากที่ได้โยนเขาลงไปก้นบ่อ กล่าวคือ พวกเขากลับไปหาบิดาในเวลากลางคืนในสภาพที่ร้องไห้และแสดงความเศร้าโศกเสียใจต่อยูซุฟ แสดงความทุกข์โศกต่อหน้าบิดา และเล่าถึงสิ่งที่พวกเขาอ้างว่าเกิดขึ้นอย่างเศร้าเสียใจว่า ﴾ **พวกเราได้ออกไปวิ่งแข่งกัน** ﴿ คือ แข่งขันกันยิงธนู ﴾ **และเราได้ปล่อยยูซุฟไว้เฝ้าสิ่งของของเรา** ﴿ คือเสื้อผ้าและของใช้ต่างๆ ของเรา ﴾ **แล้วสุนัขป่าได้มากินเขา** ﴿ ซึ่งเป็นสิ่งที่บิดากังวลใจและได้เตือนแล้วในตอนแรก ส่วนคำพูดของพวกเขาที่ว่า ﴾ **และท่านย่อมไม่เชื่อเรา ทั้ง ๆ ที่เราเป็นผู้สัตย์จริง** ﴿ เป็นการขอความเห็นใจในสิ่งที่พวกเขากำลังพยายามกระทำอยู่ โดยพวกเขากล่าวว่า เราทราบดีว่าในสภาพการณ์เช่นนี้ ต่อให้เรามีความน่าเชื่อถือเพียงใด ท่านก็คงไม่เชื่ออย่างแน่นอน ยิ่งท่านไม่ไว้ใจเราตั้งแต่แรกอยู่แล้ว เพราะกลัวว่าสุนัขป่าจะกินเขา และสุนัขป่าก็กินเขาจริงๆ จึงไม่เหนือความคาดหมายหากท่านจะไม่เชื่อเราอันเนื่องจากความแปลกประหลาดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

﴾ **และพวกเขาได้นำเสื้อของเขามา มีเลือดปลอมติดอยู่** ﴿ คือเลือดเท็จที่ถูกปั้นแต่ง

และนี่เป็นการกระทำที่พวกเขาพยายามยืนยันให้บิดาเชื่อในแผนอุบายของพวกเขา นั่นคือ พวกเขาได้เชือดลูกแพะ ตามที่มุญาฮิด, อัสสุดดีย์ และท่านอื่นๆ ได้กล่าวไว้ แล้วเอาเลือดมันป้ายเสื้อยูซุฟ โดยพยายามหลอกให้เชื่อว่าเป็นเสื้อที่ยูซุฟใส่ขณะถูกสุนัขป่ากินและเปื้อนเลือดของเขา แต่พวกเขาลืมที่จะฉีกเสื้อนั้น ด้วยเหตุนี้สิ่งที่พวกเขาพยายามทำจึงเป็นสิ่งที่ฟังไม่ขึ้นสำหรับนบียะอฺกูบ เขาจึงกล่าวแย้งคำบอกเล่าดังกล่าวของพวกเขา เพราะรู้สึกถึงความไม่ชอบมาพากลของพวกเขา ว่า ﴾ **แต่ทว่าพวกเจ้าได้แต่งเรื่องขึ้นเพื่อพวกเจ้าเองต่างหาก ดังนั้น ฉันจะอดทนด้วยการอดทนที่ดี** ﴿ หมายถึงว่า ฉันจะอดทนด้วยการอดทนที่ดีต่อเรื่องที่พวกเจ้าได้รวมหัวกัน จนกว่าอัลลอฮฺจะให้ทางออกในเรื่องนี้ ด้วยการช่วยเหลือและด้วยความเมตตาของพระองค์ ﴾ **และอัลลอฮฺทรงเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในสิ่งที่พวกเจ้ากล่าวอ้าง** ﴿ ในสิ่งที่พวกเจ้าได้เล่ามาซึ่งเป็นเท็จและเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้

﴿ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَىٰ دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَىٰ هَٰذَا غُلَامٌ وَأَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ ﴾

19. และคณะเดินทางได้มาถึง จากนั้นพวกเขาได้ส่งคนแบกน้ำของพวกเขาไปตักน้ำจากบ่อ เขาได้หย่อนถังของเขาลงไปในบ่อ แล้วกล่าวว่า โอ้ ช่างเป็นข่าวดี ! นี่มันเด็ก และพวกเขาได้ซ่อนเขาไว้เป็นสินค้า และอัลลอฮฺทรงรอบรู้ในสิ่งที่พวกเขากระทำ

20. และพวกเขาได้ขายเขาด้วยราคาถูก นับได้ไม่กี่ดิรฺฮัม และพวกเขาเป็นผู้มักน้อยในตัวเขา (ยูซุฟ)

ยูซุฟ عليه السلام ถูกนำออกจากบ่อ และถูกขาย

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นกับยูซุฟ عليه السلام เมื่อพี่น้องของเขาได้โยนและทิ้งเขาในบ่อนั้นคนเดียว ยูซุฟอยู่ในบ่อเป็นเวลา 3 วัน ตามที่ อบูบักรฺ บิน อัยยาช ได้กล่าวไว้

มุฮัมมัด บิน อิสฮาก กล่าวว่า เมื่อพี่น้องของยูซุฟโยนเขาลงไปในบ่อแล้ว พวกเขาก็นั่งเฝ้ารอบบ่อตลอดวันนั้นเพื่อดูว่าเขาจะทำอย่างไร และจะมีอะไรเกิดขึ้นกับเขา จากนั้นอัลลอฮฺ

ได้ทรงให้มีกลุ่มผู้เดินทางคณะหนึ่งมา และหยุดพักใกล้ๆ กับบ่อนั้น โดยพวกเขาส่งคนแบกน้ำจัดหาน้ำมาให้พวกเขา เมื่อเขาเดินมาถึงบ่อและหย่อนถังลงไปแล้ว ยูซุฟก็เกาะขึ้นมากับถังนั้น ชายคนดังกล่าวนำเขาขึ้นมาด้วยความดีใจพร้อมกับกล่าวว่า ﴾ **โอ้ ช่างเป็นข่าวดี ! นี่มันเด็ก** ﴿

อัลเอาฟี ได้รายงานทัศนะจากอิบนุ อับบาส ว่า อายะฮฺที่ว่า ﴾ **และพวกเขาได้ซ่อนเขาไว้เป็นสินค้า** ﴿ นั้นหมายถึงพี่น้องยูซุฟปกปิดเรื่องราวของเขาโดยไม่เปิดเผยว่ายูซุฟเป็นน้องของพวกเขา และยูซุฟเองก็ปกปิดเรื่องนี้เช่นกัน เพราะกลัวจะถูกพี่น้องของเขาฆ่า เขาจึงเลือกที่จะถูกขาย พี่น้องของเขาจึงบอกคนแบกน้ำว่ามีเด็กจะขายให้ เขาจึงตะโกนบอกพรรคพวกของเขาว่า ﴾ **โอ้ ช่างเป็นข่าวดี! นี่มันเด็ก** ﴿ สำหรับขาย จากนั้นพี่น้องยูซุฟก็ขายเขาให้กับชายคนดังกล่าว

(อัฏฏอบารี 16/6)

﴾ **และอัลลอฮฺทรงรอบรู้ในสิ่งที่พวกเขากระทำ** ﴿ คือ ทรงรอบรู้การกระทำของพี่น้องยูซุฟและคนที่ซื้อเขาไป พระองค์ทรงมีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลงและทัดทานสิ่งนี้ได้ แต่พระองค์ทรงมีฮิกมะฮฺ และเกาะฎอเกาะดัรฺที่ได้กำหนดไว้แล้ว ดังนั้น พระองค์จึงปล่อยเรื่องดังกล่าวเพื่อให้สิ่งที่พระองค์กำหนดนั้นเกิดขึ้น ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴾ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿

"การสร้างและกิจการทั้งหลายนั้นเป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น มหาบริสุทธิ์เป็นของอัลลอฮฺ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 54)

และในเรื่องนี้มีสาส์นถึงมุฮัมมัด ﷺ รอซูลของพระองค์ และเป็นการบอกให้ท่านรู้ว่าแท้จริง พระองค์ทรงรู้ดีในสิ่งที่กลุ่มชนของท่านได้ข่มเหงรังแกท่าน และพระองค์มีอำนาจที่จะห้ามพวกเขา แต่พระองค์ประสงค์จะปล่อยพวกเขาไปก่อน จากนั้นพระองค์ทรงมอบบั้นปลายที่ดีให้แก่ท่าน และให้ท่านมีอำนาจเหนือพวกเขา เหมือนที่ทรงให้ยูซุฟมีบั้นปลายที่ดี และมีอำนาจเหนือพี่น้องของเขา

อายะฮฺ ﴾ **และพวกเขาได้ขายเขาด้วยราคาถูก นับได้ไม่กี่ดิรฺฮัม** ﴿ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่า พี่น้องของยูซุฟได้ขายเขาด้วยราคาเล็กน้อย นี่คือทัศนะของมุญาฮิดและอิกริมะฮฺ โดยคำว่า (بَخْس) หมายถึง จำนวนที่ขาดหรือไม่ครบ

(อัฏฏอบารี 16/12)

ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสในอีกอายะฮฺว่า

﴿ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴾

"เขาก็จะไม่หวั่นเกรงต่อการขาดทุน และการอยุติธรรม"

(ซูเราะฮฺ อัลญิน อายะฮฺที่ 13)

หมายถึง พี่น้องของเขาแลกเปลี่ยนเขาด้วยราคาที่เล็กน้อยมาก กระนั้นก็ตาม ﴿ **และพวกเขาเป็นผู้มักน้อยในตัวเขา (ยูซุฟ)** ﴾ หมายถึง พี่น้องยูซุฟไม่ต้องการเขา ถึงขั้นที่ว่าหากพวกเขาได้รับการขอให้มอบยูซุฟโดยไม่คิดราคาใดๆ พวกเขาก็คงจะตกลง อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด, อัฎเฎาะฮาก ได้กล่าวว่า สรรพนาม "พวกเขา" ในอายะฮฺ ﴿ **และพวกเขาได้ขายเขา** ﴾ หมายถึง พี่น้องของยูซุฟ โดยที่พวกเขาขายยูซุฟในราคาที่น้อยมาก อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **นับได้ไม่กี่ดิรฺฮัม** ﴾ มีรายงานจากอิบนุ มัสอูด ว่า พวกเขาขายยูซุฟในราคา 20 ดิรฺฮัม ซึ่งเป็นทัศนะของอิบนุ อับบาส, เนาวฟฺ อัลบิกาลี, อัสสุดดีย์, กอตาดะฮฺ, อะฏิยฺยะฮฺ และอัลเอาฟี โดยได้เพิ่มเติมว่า "พวกเขาได้แบ่งกันคนละ 2 ดิรฺฮัม"

(อัฏฏอบารี 16/14)

อัฎเฎาะฮาก ได้อธิบายอายะฮฺ ﴿ **และพวกเขาเป็นผู้มักน้อยในตัวเขา (ยูซุฟ)** ﴾ ว่า เนื่องจากพวกเขาไม่รู้ว่ายูซุฟจะเป็นนบี และมีตำแหน่ง ณ อัลลอฮฺ

﴿ وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِن مِّصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ أَن
يَنفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا ۚ وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن
تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ۚ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾ ﴾

21. **และผู้ที่ซื้อเขามาจากอียิปต์กล่าวกับภริยาของเขาว่า จงให้ที่พักแก่เขาอย่างมีเกียรติ บางทีเขาจะทำประโยชน์ให้เราได้บ้างหรือรับเขา**

เป็นบุตร และเช่นนั้นแหละ เราได้ทำให้ยูซุฟมีอำนาจในแผ่นดิน และเพื่อเราจะได้สอนให้เขารู้วิชาทำนายฝัน และอัลลอฮฺทรงเป็นผู้พิชิตในกิจการของพระองค์ แต่ทว่ามนุษย์ส่วนใหญ่ไม่รู้

22. และเมื่อเขาบรรลุวัยหนุ่มฉกรรจ์ เราได้ให้ความสุขุมรอบคอบและวิชาการแก่เขา และเช่นนั้นแหละ เราตอบแทนแก่บรรดาผู้กระทำความดี

เรื่องราวยูซุฟ ﷺ ที่เมืองอียิปต์

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงความเมตตากรุณาของพระองค์ต่อยูซุฟ ﷺ ว่า พระองค์ได้เตรียมการให้ผู้ที่ซื้อเขาซึ่งมาจากอียิปต์นั้นเลี้ยงดูเอาใจใส่และให้เกียรติต่อยูซุฟ และสั่งให้ครอบครัวดูแลเขา โดยที่เขาได้มองเห็นความดีงามที่อยู่ในตัวยูซุฟ และบอกแก่ภรรยาของเขาว่า ﴾ **จงให้ที่พักแก่เขาอย่างมีเกียรติ บางทีเขาจะทำประโยชน์ให้เราได้บ้างหรือรับเขาเป็นบุตร** ﴿ ผู้ที่ซื้อเขาไปนั้นเป็นผู้ว่าการของอียิปต์ อบูอิสฮากได้รายงานจากอบูอุบัยดะฮฺ จากอับดุลลอฮฺ บิน มัสอูดได้กล่าวว่า ผู้ที่ฉลาดมีไหวพริบมากที่สุดนั้นมีอยู่สามคน คือ ผู้ว่าการของอียิปต์เมื่อตอนที่เขาได้บอกกับภรรยาว่า ﴾ **จงให้ที่พักแก่เขาอย่างมีเกียรติ** ﴿ คนที่สองคือสตรีที่บอกกับบิดาว่า **"โอ้คุณพ่อจ๋า ! จ้างเขาไว้ซิ..."** (ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 26) และอบูบักรฺ อัศศิดดีก ครั้งเมื่อเขาได้แต่งตั้งให้ อุมัรฺ บิน อัลค็อฏฏอบ ﷺ เป็นเคาะลีฟะฮฺ

(อัฏฏอบารี 16/19)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ดังเช่นที่เราได้ช่วยเหลือยูซุฟให้รอดพ้นจากพี่น้องของเขา ﴾ **และเช่นนั้นแหละ เราได้ทำให้ยูซุฟมีอำนาจในแผ่นดิน** ﴿ คือ ในดินแดนอียิปต์ ﴾ **และเพื่อเราจะได้สอนให้เขารู้วิชาทำนายฝัน** ﴿ มุญาฮิดและอัสสุดดีย์อธิบายว่า คือ สอนการทำนายฝัน

(อัฏฏอบารี 16/20)

﴾ **และอัลลอฮฺทรงเป็นผู้พิชิตในกิจการของพระองค์** ﴿ กล่าวคือ เมื่อพระองค์ประสงค์สิ่งใด จะไม่มีอะไรมาทัดทานหรือห้ามได้ แต่ทว่าพระองค์คือ ผู้มีอำนาจเหนือทุกสิ่ง สะอีด บิน ญุบัยรฺได้อธิบายอายะฮฺ ﴾ **และอัลลอฮฺทรงเป็นผู้พิชิตในกิจการของพระองค์** ﴿ ว่า พระองค์คือ ผู้ทรงกระทำอย่างเด็ดขาดตามที่พระองค์ทรงประสงค์

(อัฏฏอบารี 16/21)

﴿ **แต่ทว่ามนุษย์ส่วนใหญ่ไม่รู้** ﴾ คือไม่รู้ฮิกมะฮฺในการสร้างของพระองค์ ความเมตตาของพระองค์ และการกระทำของพระองค์ตามที่ทรงประสงค์ จากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และเมื่อเขา** ﴾ คือยูซุฟ ﴿ **บรรลุวัยหนุ่มฉกรรจ์** ﴾ คือมีสติปัญญาที่สมบูรณ์และร่างกายที่แข็งแรง ﴿ **เราได้ให้ความสุขุมรอบคอบและวิชาการแก่เขา** ﴾ หมายถึง ความเป็นนบี คือพระองค์ได้ประทานสิ่งนี้ให้เขาท่ามกลางกลุ่มคนเหล่านั้น ﴿ **และเช่นนั้นแหละ เราตอบแทนแก่บรรดาผู้กระทำความดี** ﴾ คือ ยูซุฟนั้นเป็นผู้ประกอบการงานที่ดี และเชื่อฟังอัลลอฮฺ ﷻ

﴿وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾﴾

23. **และนางได้ยั่วยวนเขา โดยที่เขาอยู่ในบ้านของนาง และนางได้ปิดประตูอย่างแน่นหนา และกล่าวว่า มานี่สิ ! เขากล่าวว่า ฉันขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺ แท้จริง เขาเป็นนายของฉัน ให้ที่พักพิงที่ดียิ่งแก่ฉัน แท้จริง บรรดาผู้อธรรมจะไม่บรรลุความสำเร็จ**

ความรักของภรรยาผู้ว่าการที่มีต่อยูซุฟ ﷺ และอุบายของนาง

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงภรรยาผู้ว่าการอียิปต์ที่ยูซุฟอาศัยอยู่ในบ้านของนาง โดยสามีของนางได้สั่งเสียให้เลี้ยงดูยูซุฟ แต่ภายหลังนางได้ยั่วยวนเขา คือพยายามเสนอตัวและเรียกให้เขามาหา ทั้งนี้เนื่องจากนางหลงรักเขาอย่างมากมายเพราะความสง่างามของเขา จึงทำให้นางแต่งตัวสวยแล้วเข้าไปหายูซุฟ พร้อมกับปิดประตูทั้งหมด เพื่อไม่ให้เขาออกไป แล้วนางก็เชิญชวนให้เขาเข้าหานาง ﴿ **และกล่าวว่า มานี่สิ !** ﴾ แต่เขาได้ปฏิเสธที่จะทำตามอย่างสิ้นเชิงและ ﴿ **เขากล่าวว่า ฉันขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺ แท้จริง เขาเป็นนายของฉัน ให้ที่พักพิงที่ดียิ่งแก่ฉัน** ﴾ พวกเขามักจะเรียกเจ้านายที่มีตำแหน่งสูงว่า (الرَّبّ) กล่าวคือ ยูซุฟกล่าวว่า สามีของเธอนั้นคือ นายของฉัน ผู้ให้ที่พักพิงที่ดีแก่ฉัน และทำดีต่อฉัน ดังนั้น ฉันจะไม่ตอบแทนเขาด้วยการทำสิ่งลามกต่อครอบครัวของเขา ﴿ **แท้จริง บรรดาผู้อธรรมจะไม่บรรลุความสำเร็จ** ﴾ เรื่องนี้ได้รับการรายงานโดยมุญาฮิด, อัสสุดดีย์, มุฮัมมัด บิน อิสฮาก และท่านอื่นๆ

บรรดานักวิชาการด้านการอ่านอัลกุรอาน (กิรออะฮฺ) ได้รายงานวิธีการอ่าน (هَيْتَ لَكَ) หลายรูปแบบ โดยมีหลายท่านที่อ่านพยัญชนะฮาอ์ด้วยสระฟัตฮะฮฺ (هَ) อ่านพยัญชนะยาอ์ด้วยสระสุกูน (يْ) ตามด้วยสระฟัตฮะฮฺที่พยัญชนะ (تَ) โดยอิบนุ อับบาส มุญาฮิด และอีกหลายท่านได้อธิบายความหมายของคำนี้ว่า นางได้เชิญชวนเขาให้มาหานาง (เพื่อกระทำสิ่งที่ลามก)

(อัฏฏอบารี 16/27)

อิมามอัลบุคอรี ได้กล่าวว่า อิกริมะฮฺ อธิบายว่า (هَيْتَ لَكَ) หมายถึง จงมานี่ ซึ่งเป็นภาษาเฮารอน ฮะดีษนี้อัลบุคอรีได้รายงานเป็นฮะดีษมุอัลลัก

(ฟัตฮุลบารี 8/214)

มีนักวิชาการบางส่วนรายงานวิธีการอ่านอายะฮฺดังกล่าวว่า (هِئْتُ لَكَ) โดยอ่านพยัญชนะฮาอ์ ด้วยสระกัสเราะฮฺ (هِ) ตามด้วยตัวพยัญชนะฮัมซะฮฺ (ءْ) และตามด้วยสระฎ็อมมะฮฺที่พยัญชนะตาอ์ (تُ) ซึ่งมีความหมายว่า (ฉันได้เตรียมตัวพร้อมสำหรับเจ้าแล้ว) ดังที่มีคนพูดว่า "هِئْتُ بالأمرِ أَهِيء هِئَةً" (ฉันได้เตรียมการแล้ว / ฉันจะเตรียมการอย่างหนึ่ง) และกิรออะฮฺนี้มีรายงานจากอิบนุ อับบาส, อบูอับดิรฺเราะหฺมาน อัซซุละมี, อบูวาอิล, อิกริมะฮฺ และกอตาดะฮฺ ซึ่งนักวิชาการเหล่านี้อธิบายความหมายว่า ฉันได้เตรียมตัวพร้อมสำหรับเจ้าแล้ว

อบูอุบัยด มะอฺมัรฺ บิน อัลมุษันนาได้กล่าวว่า (هَيْتَ) ไม่มีรูปทวิพจน์ ไม่มีรูปพหูพจน์ และไม่มีรูปมุอันนัษ เพราะใช้คำเดียวกันกับทุกสรรพนาม ดังเช่น هَيْتَ لَكَ (เจ้าจงมานี่) هَيْتَ لَهُنَّ (พวกเจ้าจงมานี่) هَيْتَ لَكُمَا (เจ้าทั้งสองจงมานี่) هَيْتَ لَكُنَّ (พวกเธอจงมานี่) لكم (พวกนางจงมานี่)

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِۦ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَآ أَن رَّءَا بُرْهَٰنَ رَبِّهِۦ كَذَٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ ٱلسُّوٓءَ وَٱلْفَحْشَآءَ إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾

24. และแท้จริง นางได้ตั้งใจมั่นในตัวเขา และเขาก็ตั้งใจในตัวนางหาก เขาไม่เห็นหลักฐานแห่งพระผู้อภิบาลของเขา เช่นนั้นแหละ เพื่อเราจะให้ความชั่วและการลามกห่างไกลจากเขา แท้จริง เขาคือคนหนึ่งในปวงบ่าวของเราที่ได้รับการคัดเลือก

มีทัศนะว่า ความหมายของประโยคที่ว่า ﴾ **เขาก็ตั้งใจในตัวนาง** ﴿ เป็นเพียงสิ่งที่ผุดขึ้นในความคิดชั่วขณะ ซึ่งเป็นทัศนะที่ อัลบะเฆาะวี รายงานจากนักวิชาการบางท่านที่มีความละเอียดในการพิจารณา และ อัลบะเฆาะวี ก็ได้ยกฮะดีษที่รายงานโดยอับดุรร็อซซาก จากมะอฺมัรฺ จากฮัมมาม จากอบูฮุร็อยเราะฮฺ ﷺ ระบุว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« يقول اللَّهُ تَعَالَى: إِذَا هَمَّ عَبْدِي بِحَسَنَةٍ فَاكْتُبُوهَا لَهُ حَسَنَةً، فَإِنْ عَمِلَهَا فَاكْتُبُوهَا لَهُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، وَإِنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا فَاكْتُبُوهَا حَسَنَةً، فَإِنَّمَا تَرَكَهَا مِنْ جَرَّائِي، فَإِنْ عَمِلَهَا فَاكْتُبُوهَا بِمِثْلِهَا »

"อัลลอฮฺตรัสว่า เมื่อบ่าวของข้าตั้งใจทำหนึ่งความดีใด พวกเจ้า (มลาอิกะฮฺ) จงบันทึกหนึ่งความดีให้แก่เขา ถ้าหากเขาได้กระทำความดีนั้นจริง พวกเจ้าจงบันทึกสิบความดีให้แก่เขา และหากเขาตั้งใจทำความชั่ว แต่เขามิได้กระทำมันจริง พวกเจ้าจงบันทึกหนึ่งความดีให้แก่เขา เพราะแท้จริงแล้ว เขาละทิ้งความชั่วนั้นเพื่อข้า แต่ถ้าหากเขากระทำมันจริง พวกเจ้าจงบันทึกหนึ่งความชั่วนั้น"

(อัลบะเฆาะวี 2/420)

ฮะดีษนี้ถูกบันทึกในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และเศาะฮีฮฺมุสลิม โดยมีหลายสำนวน นี่เป็นหนึ่งในสำนวนเหล่านั้น

(ฟัตฮุลบารี 13/473 และมุสลิม 1/117)

ส่วน (หลักฐาน) ที่ยูซุฟได้เห็นนั้นมีความเห็นหลายทัศนะ อิบนุ ญะรีรฺ กล่าวว่า ความหมายที่ถูกต้องนั้นคือ เขาได้เห็นสัญญาณหนึ่งจากอัลลอฮฺที่เตือนมิให้กระทำสิ่งที่ตั้งใจ และเป็นไปได้ว่าสัญญาณนั้นคือภาพของยะอฺกูบ หรืออาจเป็นไปได้ว่าเป็นภาพของผู้ว่าการ หรือเป็นไปได้ว่าสิ่งที่เขาเห็นนั้นคือคำเตือนที่ถูกเขียน และไม่มีหลักฐานที่เด็ดขาดที่ระบุว่าสัญญาณนั้นคืออะไร ดังนั้น ที่ถูกต้องคือปล่อยไว้ตามที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสไว้

﴾ **เช่นนั้นแหละ เพื่อเราจะให้ความชั่วและการลามกห่างไกลจากเขา** ﴿ หมายถึง ดังเช่นที่เราได้ให้ยูซุฟเห็นสัญญาณที่ทำให้เขาพ้นจากสิ่งชั่วนั้น เราจะปกป้องเขาจากความชั่วและการลามกในทุกการงานของเขา ﴾ **แท้จริง เขาคือคนหนึ่งในปวงบ่าวของเราที่ได้รับการคัดเลือก** ﴿ คือ บรรดาผู้ได้รับการคัดเลือก ที่สะอาดบริสุทธิ์และดีเลิศ ขอพรที่ประเสริฐและความศานติจงประสบแด่เขา

(อัฏฏอบารี 16/49)

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِن دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ
قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَن يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾
قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَن نَّفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِن كَانَ قَمِيصُهُ
قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ
مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَأَىٰ قَمِيصَهُ قُدَّ مِن
دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِن كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ
هَٰذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾

25. และทั้งสองได้วิ่งไปที่ประตู แล้วนางได้ดึงเสื้อของเขาขาดทางด้านหลัง และทั้งสองได้พบสามีของนางที่ประตู นางกล่าวว่า อะไรคือการตอบแทนของผู้ประสงค์ร้ายต่อภริยาของท่าน นอกจากการจำคุกหรือการลงโทษอย่างเจ็บปวด

26. เขากล่าวว่า นางได้ยั่วยวนขืนใจฉัน และพยานคนหนึ่งในบ้านของนางได้เป็นพยาน หากเสื้อของเขาถูกดึงขาดทางด้านหน้า ดังนั้นนางก็พูดจริง และเขาอยู่ในหมู่ผู้กล่าวเท็จ

27. และหากว่าเสื้อของเขาถูกดึงขาดทางด้านหลัง นางก็กล่าวเท็จ และเขาอยู่ในหมู่ผู้พูดจริง

28. ดังนั้น เมื่อเขา (ผู้ว่าการ) เห็นเสื้อของเขา (ยูซุฟ) ถูกดึงขาดทางด้านหลัง เขากล่าวว่า แท้จริง มันเป็นอุบายของพวกเธอ แท้จริงอุบายของพวกเธอนั้นยิ่งใหญ่

29. ยูซุฟ จงผินหลังให้เรื่องนี้เถิด และเธอจงขออภัยโทษในความผิดของเธอ แท้จริง เธออยู่ในหมู่ผู้กระทำผิด

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงสภาพของยูซุฟและภรรยาผู้ว่าการ เมื่อทั้งสองได้วิ่งออกไปที่ประตู โดยที่ยูซุฟคือ ผู้วิ่งหนีและภรรยาผู้ว่าการวิ่งไล่ตามให้เขากลับเข้ามาในบ้าน โดยนางวิ่งทันเขา แล้วฉุดกระชากเสื้อของเขาจากด้านหลัง ทำให้เสื้อขาดรุ่งริ่ง มีรายงานว่า เสื้อขาดจนหลุดออกจากตัว แต่ยูซุฟยังคงวิ่งหนีโดยที่นางวิ่งตาม แล้วทั้งสองได้พบสามีของนางที่ประตู นางจึงเอาตัวรอดด้วยการใช้อุบายและมารยา แก้ตัวกับสามีและไม่ยอมรับผิด พร้อมกับกล่าวหายูซุฟว่า ﴿ **อะไรคือการตอบแทนของผู้ประสงค์ร้ายต่อภริยาของท่าน** ﴾ คือ ประสงค์ทำลามก ﴿ **นอกจากการจำคุก หรือการลงโทษอย่างเจ็บปวด** ﴾ คือ ถูกทุบตีอย่างเจ็บปวดรุนแรง เมื่อเป็นเช่นนั้นยูซุฟก็ได้ชี้แจงความจริงที่เกิดขึ้น พร้อมปฏิเสธไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่นางกล่าวหาเขาว่าเนรคุณ และกล่าวด้วยความกตัญญูและสัตย์จริงว่า ﴿ **นางได้ยั่วยวนขืนใจฉัน** ﴾ และบอกว่านางเองที่วิ่งตามเขา และดึงเขาจากข้างหลัง พร้อมกับฉีกเสื้อของเขา ﴿ **และพยานคนหนึ่งในบ้านของนางได้เป็นพยาน หากเสื้อของเขาถูกดึงขาดทางด้านหน้า ดังนั้น นางก็พูดจริง** ﴾ ในสิ่งที่นางได้อ้างว่าเขาได้พยายามขืนใจนาง เพราะหากเขาได้พยายามเชิญชวนแล้วนางปฏิเสธ นางจะผลักเขาที่หน้าอกและจะทำให้เสื้อฉีกจากด้านหน้า ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นเท่ากับว่านางคือ ผู้สัตย์จริง ﴿ **และหากว่าเสื้อของเขาถูกดึงขาดทางด้านหลัง นางก็กล่าวเท็จและเขาอยู่ในหมู่ผู้พูดจริง** ﴾ นั่นคือ จะเป็นไปตามเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น คือเขาได้พยายามหนีออกไปและนางได้วิ่งตามเขา แล้วฉุดเสื้อเขาจากด้านหลังเพื่อดึงเขากลับมา เป็นเหตุให้นางฉีกเสื้อเขาขาดจากด้านหลัง

นักวิชาการได้ขัดแย้งกันว่าพยานคนนี้เป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ? อับดุรร็อซซาก ได้รายงานจาก อิบนุ อับบาส ว่า ﴿ **และพยานคนหนึ่งในบ้านของนางได้เป็นพยาน** ﴾ พยานคนดังกล่าวเป็นชายมีเครา

(อับดุรร็อซซาก 2/322 สายสืบอ่อน)

อัฏเฏาะรี ได้รายงานจากญาบิรฺ จากอิบนุ อบีมุลัยกะฮฺ จากอิบนุ อับบาส ว่า พยานคนนี้เป็นคนใกล้ชิดผู้ว่าการ

(อัฏฏอบารี สายรายงานอ่อน)

มุญาฮิด, อิกริมะฮฺ, อัลฮะซัน, กอตาดะฮฺ, อัสสุดดีย์, มุฮัมมัด บิน อิสฮาก และท่านอื่นๆ ให้ทัศนะนี้เช่นกันว่าพยานคนนี้เป็นผู้ชาย อัลเอาฟีได้รายงานจากอิบนุ อับบาส เกี่ยวกับอายะฮฺ ﴿ **และพยานคนหนึ่งในบ้านของนางได้เป็นพยาน** ﴾ ว่า พยานคือ เด็กคนหนึ่งที่อยู่ในเปล

(อัฏฏอบารี 16/56)

และเช่นเดียวกันมีรายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮฺ, ฮิลาล บิน ยะซาฟ, อัลฮะซัน, สะอีด บิน ญุบัยรฺ, อัฎเฎาะฮาก บิน มุซาฮิม ว่า พยานคือ เด็กคนหนึ่งที่อยู่ในบ้าน

(อัฏฏอบารี 16/54, 55)

อิบนุ ญะรีรฺ ก็ได้เลือกทัศนะนี้เช่นกัน

﴿ **ดังนั้น เมื่อเขา (ผู้ว่าการ) เห็นเสื้อของเขา (ยูซุฟ) ถูกดึงขาดทางด้านหลัง** ﴾ หมายถึง เมื่อสามีของนางสามารถยืนยันได้ว่ายูซุฟพูดจริง และนางนั้นพูดเท็จในสิ่งที่ได้กล่าวหาใส่ร้ายเขา ﴿ **เขากล่าวว่า แท้จริง มันเป็นอุบายของพวกเธอ** ﴾ หมายถึง การใส่ร้ายป้ายสีที่เธอได้ใส่ร้ายทำลายเกียรติยศของชายคนนี้ มาจากแผนอุบายของพวกเธอ ﴿ **แท้จริง อุบายของพวกเธอนั้นยิ่งใหญ่** ﴾ จากนั้นผู้ว่าการได้สั่งให้ยูซุฟ ﷺ ปกปิดสิ่งที่เกิดขึ้นนี้ ﴿ **ยูซุฟ จงผินหลังให้เรื่องนี้เถิด** ﴾ คือจงปล่อยเรื่องนี้ไปเถิด อย่าได้ไปบอกใครเลย จากนั้นเขากล่าวกับภรรยาของเขาว่า ﴿ **และเธอจงขออภัยโทษในความผิดของเธอ** ﴾ ผู้ว่าการเป็นคนที่นุ่มนวล หรือเป็นไปได้ว่าเขาให้อภัยนาง เพราะนางได้เห็นความสง่างามของยูซุฟจนทำให้ไม่อาจจะอดกลั้น เขาจึงได้กล่าวกับนางว่า "เธอจงขออภัยโทษในความผิดของเธอ" คือเรื่องที่เธอได้ก่อขึ้นที่พยายามประสงค์ร้ายต่อยูซุฟ และกล่าวหาเขาในสิ่งที่เขาบริสุทธิ์ ﴿ **แท้จริง เธออยู่ในหมู่ผู้กระทำผิด** ﴾

۞ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَن نَّفْسِهِ قَدْ
شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ
أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا
وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ
حَاشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَٰلِكُنَّ
الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدتُّهُ عَن نَّفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ
مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِّنَ الصَّاغِرِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ

أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ
وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾

30. และพวกผู้หญิงในเมืองกล่าวว่า ภริยาของผู้ว่าฯ ได้ยั่วยวนเด็กรับใช้ของนาง แน่นอน เขาทำให้นางหลงรัก แท้จริง เราเห็นว่านางอยู่ในการหลงผิดอย่างชัดแจ้ง

31. เมื่อนางได้ยินเสียงโจษจันของผู้หญิงเหล่านั้น นางจึงส่งคนไปยังพวกนาง และนางได้เตรียมที่พักพิงสำหรับนางเหล่านั้น และได้นำมีดมาให้ทุกคนในหมู่นางเหล่านั้น แล้วนางกล่าว (แก่เขาว่า) จงออกไปหานางเหล่านั้น เมื่อนางเหล่านั้นเห็นเขาก็ให้การสรรเสริญและเฉือนมือของพวกนาง และพวกนางกล่าวว่า เป็นไปไม่ได้ นี่ไม่ใช่มนุษย์เป็นแน่ นี่มิใช่อื่นใดนอกจากมลาอิกะฮฺผู้มีเกียรติ

32. นางกล่าวว่า นั่นคือสิ่งที่พวกเธอประณามฉันเกี่ยวกับเขา และแน่นอน ฉันได้ยั่วยวนเขาแต่เขาขัดขวางอย่างแข็งขัน และหากเขาไม่ปฏิบัติตามที่ฉันสั่งเขา แน่นอน เขาจะถูกจำคุก และจะอยู่ในหมู่ผู้ยอมจำนน

33. เขากล่าวว่า โอ้ ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ คุกนั้นเป็นที่รักยิ่งแก่ข้าพระองค์กว่าสิ่งที่พวกนางเรียกร้องข้าพระองค์ไปสู่มัน และหากพระองค์มิทรงให้อุบายของพวกนางพ้นไปจากข้าพระองค์แล้ว ข้าพระองค์อาจจะโน้มเอียงไปหาพวกนาง และข้าพระองค์จะเป็นคนหนึ่งในหมู่ผู้โง่เขลา

34. ดังนั้น พระผู้อภิบาลของเขาได้ตอบรับเขา แล้วพระองค์ทรงให้อุบายของพวกนางหันห่างไปจากเขา แท้จริง พระองค์คือ ผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรอบรู้

ข่าวไปถึงเหล่าสตรีในเมืองอียิปต์ และอุบายของพวกนางต่อยูซุฟ عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่าข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างยุซุฟกับภรรยาผู้ว่าฯ ได้แพร่กระจายในเมืองอียิปต์จนเป็นที่โจษจันของผู้คนทั้งหลาย ﴿ **และพวกผู้หญิงในเมืองกล่าวว่า** ﴾ เช่น บรรดาภริยาของคนที่มีตำแหน่งใหญ่โตและผู้มีอำนาจทั้งหลาย ซึ่งพวกนางได้แสดงการไม่ยอมรับการกระทำของภริยาผู้ว่าฯ และได้ตำหนินางว่า ﴿ **ภริยาของผู้ว่าฯ ได้ยั่วยวนเด็กรับใช้ของนาง** ﴾ คือพยายามเชิญชวนเขามาทำลามกกับนาง ﴿ **แน่นอน เขาทำให้นางหลงรัก** ﴾ คือความรักได้ลงลึกไปถึงหัวใจของนาง อัฎเฎาะฮาก รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า الشَّغَفُ หมายถึง ความรักที่ถลำลึก ส่วนคำว่า الشَّعْفُ หมายถึงความรักที่มีระดับรองลงมา ส่วนคำว่า الشِغاف หมายถึงก้นบึ้งหัวใจ ﴿ **แท้จริง เราเห็นว่านางอยู่ในการหลงผิดอย่างชัดแจ้ง** ﴾ ในสิ่งที่นางกระทำ คือหลงรักเด็กรับใช้ของตนเองและพยายามยั่วยวนเขา ﴿ **เมื่อนางได้ยินเสียงโจษจันของผู้หญิงเหล่านั้น** ﴾ ตามทัศนะของนักวิชาการบางท่าน คือพวกนางได้โจษจันว่าภริยาผู้ว่าฯ ได้ตกหลุมรัก มุฮัมมัด บิน อิสฮาก กล่าวว่า อันที่จริงแล้วข่าวความงดงามของยูซุฟได้ถึงพวกนางแล้ว ทำให้พวกนางต้องการที่จะเห็นกับตา พวกนางจึงได้พูดเช่นนั้นเพื่อจะได้มีโอกาสเห็นเขาด้วยตา เมื่อเป็นเช่นนั้น ﴿ **นางจึงส่งคนไปยังพวกนาง** ﴾ หมายถึงนางได้เชิญพวกนางเหล่านั้นไปเป็นแขกที่บ้านของนาง ﴿ **และนางได้เตรียมที่พักพิงสำหรับนางเหล่านั้น** ﴾ อิบนุ อับบาส, สะอีด บิน ญุบัยรฺ, มุญาฮิด, อัลฮะซัน, อัสสุดดีย์และท่านอื่นๆ กล่าวว่า หมายถึงสถานที่นั่งที่ถูกเตรียมไว้ซึ่งมีเสื่อ หมอน อาหาร และผลไม้ที่ต้องปอกด้วยมีด เช่น ส้ม

(อัฏฏ็อบารี 16/71-72)

ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **และได้นำมีดมาให้ทุกคนในหมู่นางเหล่านั้น** ﴾ เป็นแผนการของนาง และเพื่อให้สอดคล้องกับอุบายของพวกนางที่อยากจะเห็นยูซุฟ ﴿ **แล้วนางกล่าว (แก่เขาว่า) จงออกไปหานางเหล่านั้น** ﴾ กล่าวคือ นางได้ซ่อนเขาไว้ในอีกสถานที่หนึ่งเมื่อเขาออกมา และ ﴿ **เมื่อนางเหล่านั้นเห็นเขาก็ให้การสรรเสริญ** ﴾ คือตะลึงในตัวเขาและเชยชมเขา และได้เฉือนมือของพวกนางเอง ด้วยความทึ่งที่ได้เห็นเขา โดยที่พวกนางนึกว่ากำลังใช้มีดปอกส้มอยู่ หมายถึง พวกนางได้หั่นมือของพวกนางด้วยมีด นี่เป็นทัศนะของนักวิชาการหลายท่าน

(อัฏฏ็อบารี 16/76-78)

และมีนักวิชาการหลายท่านให้ทัศนะว่า หลังจากที่พวกนางกินอาหารจนอิ่มเอมใจแล้ว ภริยาผู้ว่าฯ ได้นำส้มมาวางไว้ข้างหน้าพวกนาง และส่งมีดให้พวกนางคนละเล่ม แล้วก็กล่าวว่า พวกเธออยากจะเห็นยูซุฟใช่ไหม? พวกนางตอบว่า "ใช่" นางจึงส่งคนไปตามยูซุฟ เมื่อได้เห็นเขา พวกนางก็หั่นมือตัวเอง จากนั้นภริยาผู้ว่าฯ ได้สั่งให้ยูซุฟเดินกลับไปเพื่อให้พวกนาง

ได้เห็นทั้งด้านข้างและข้างหลัง เขาจึงเดินกลับไปโดยที่พวกนางได้หั่นมือของพวกนางไปแล้ว จนเมื่อพวกนางรู้สึกเจ็บจึงร้องโอดโอย นางจึงกล่าวว่า พวกเธอเห็นเขาเพียงครั้งเดียว ยังทำถึงขนาดนี้ แล้วจะมาตำหนิฉันได้อย่างไร? ﴿ **และพวกนางกล่าวว่า เป็นไปไม่ได้ นี่ไม่ใช่มนุษย์เป็นแน่ นี่มิใช่อื่นใดนอกจากมลาอิกะฮฺผู้มีเกียรติ** ﴾ จากนั้นพวกนางได้กล่าวกับภริยาผู้ว่าฯ ว่า เราเห็นว่านางไม่ควรถูกตำหนิเลยหลังจากสิ่งที่เราได้เห็นนี้ เพราะพวกนางเองก็ไม่เคยเห็นมนุษย์คนใดงดงามเหมือนยูซุฟหรือแม้แต่ใกล้เคียง ซึ่งอันที่จริงแล้วยูซุฟ ﷺ ได้รับครึ่งหนึ่งของความงดงามทั้งมวล ดังที่มีรายงานในฮะดีษเศาะฮีฮฺในเหตุการณ์อิสรออฺเมียะอฺรอจญ์ ว่า ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้พบนบียูซุฟ ﷺ ที่ชั้นฟ้าที่สาม และท่านได้กล่าวว่า

« فَإِذَا هُوَ قَدْ أُعْطِيَ شَطْرَ الْحُسْنِ »

"เขา (ยูซุฟ) ได้รับครึ่งหนึ่งของความงดงามทั้งมวล"

(มุสลิม 1/146)

มีรายงานจากมุญาฮิด จากเราะบีอะฮฺ อัลญุรอชีย์ ว่า ความงดงามได้ถูกแบ่งเป็นสองส่วน ยูซุฟและมารดาของเขาได้รับครึ่งหนึ่งของความงดงาม และอีกครึ่งหนึ่งถูกแบ่งให้กับมัคลูก (สิ่งถูกสร้าง) อื่นๆ

อิมามอบุลกอซิม อัซสุฮัยลี กล่าวว่า ความหมายคือ ยูซุฟ ﷺ นั้นมีความงดงามครึ่งหนึ่งของอาดัม ﷺ เพราะอัลลอฮฺทรงสร้างอาดัมด้วยพระหัตถ์ของพระองค์เองในสภาพที่งดงามและสมบูรณ์แบบที่สุด และไม่มีผู้ใดในหมู่ลูกหลานของอาดัมที่มีความงดงามเทียบเท่าเขา ดังนั้นผู้หญิงเหล่านั้นจึงได้กล่าวเมื่อเห็นยูซุฟ ว่า ﴿ **เป็นไปไม่ได้** ﴾ มุญาฮิดและท่านอื่นๆ ได้อธิบายว่า ความหมายคือ ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺ

(อัฏฏอบารี 16/84)

﴿ **นี่ไม่ใช่มนุษย์เป็นแน่ นี่มิใช่อื่นใดนอกจากมลาอิกะฮฺผู้มีเกียรติ นางกล่าวว่า นั่นคือสิ่งที่พวกเธอประณามฉันเกี่ยวกับเขา** ﴾ นางได้กล่าวเช่นนี้เพื่อเป็นการแก้ตัวกับพวกนางว่า คนเช่นนี้สมควรอย่างยิ่งที่จะถูกหลงรักเพราะความงดงามและความสมบูรณ์แบบของเขา ﴿ **และแน่นอน ฉันได้ยั่วยวนเขาแต่เขาขัดขวางอย่างแข็งขัน** ﴾ คือขัดขืน นักวิชาการบางท่านกล่าวว่า เมื่อพวกนางได้เห็นความงดงามภายนอกของเขาแล้ว ภริยาผู้ว่าฯ ก็เล่าให้พวกนางฟังเกี่ยวกับคุณลักษณะที่งดงามอื่นๆ ที่พวกนางไม่เห็นนั่นคือความซื่อสัตย์บริสุทธิ์ที่มาพร้อมกับความงดงามภายนอก จากนั้นนางได้ขู่ยูซุฟว่า ﴿ **และหากเขาไม่ปฏิบัติตามที่ฉันสั่งเขา แน่นอน เขาจะถูกจำคุก และจะอยู่ในหมู่ผู้ยอมจำนน** ﴾ เมื่อเป็นเช่นนั้น ยูซุฟก็ได้ขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้พ้นจากความชั่วร้ายและอุบายของพวกนาง และกล่าวว่า

﴿ โอ้ ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ คุกนั้นเป็นที่รักยิ่งแก่ข้าพระองค์กว่าสิ่งที่พวกนางเรียกร้องข้าพระองค์ไปสู่มัน ﴾ คือเรียกร้องสู่ความชั่วและความลามก **﴿ และหากพระองค์มิทรงให้อุบายของพวกนางพ้นไปจากข้าพระองค์แล้ว ข้าพระองค์อาจจะโน้มเอียงไปหาพวกนาง ﴾** หมายถึง หากพระองค์ให้ข้าพระองค์พึ่งตัวเองแล้วไซร้ แน่นอนข้าพระองค์จะไม่มีอำนาจให้คุณให้โทษใดๆ เว้นแต่ด้วยพระอำนาจและพระกำลังของพระองค์ พระองค์คือ ผู้ให้ความช่วยเหลือ และพระองค์คือผู้ทรงเป็นที่พึ่ง ดังนั้น ขอพระองค์อย่าให้ข้าพระองค์พึ่งพาตัวเองเลย **﴿ ข้าพระองค์อาจจะโน้มเอียงไปหาพวกนาง และข้าพระองค์จะเป็นคนหนึ่งในหมู่ผู้โง่เขลา ดังนั้น พระผู้อภิบาลของเขาได้ตอบรับเขา แล้วพระองค์ทรงให้อุบายของพวกนางหันห่างไปจากเขา แท้จริง พระองค์คือ ผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรอบรู้ ﴾** กล่าวคือ ยูซุฟ عليه السلام นั้น อัลลอฮฺ ﷻ ทรงคุ้มกันและปกป้องเขาอย่างดีที่สุด ทำให้เขาสามารถห้ามตนเองให้พ้นจากนางอย่างเด็ดขาด โดยเขาเลือกที่จะติดคุก และนี่คือสถานะอันสมบูรณ์แบบอย่างแท้จริง เพราะเขายังหนุ่มยังแน่น มีรูปโฉมงดงามและสมบูรณ์แบบ แต่เมื่อถูกนายหญิงที่เป็นภริยาของผู้ว่าฯ อียิปต์เชิญชวนยั่วยวนโดยที่นางเพรียบพร้อมด้วยความงาม ทรัพย์สินและอำนาจ ยูซุฟกลับขัดขืนไม่ยอมทำตามนางและเลือกที่จะติดคุกแทน เพราะความเกรงกลัวอัลลอฮฺและหวังในผลบุญจากพระองค์ ด้วยเหตุนี้จึงมีฮะดีษในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีและมุสลิม ระบุว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ: إِمَامٌ عَادِلٌ، وَشَابٌّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ، وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ بِالْمَسْجِدِ إِذَا خَرَجَ مِنْهُ حَتَّى يَعُودَ إِلَيْهِ، وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ، وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا أَنْفَقَتْ يَمِينُهُ، وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ: إِنِّي أَخَافُ اللهَ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ »

"มีบุคคล 7 จำพวกที่อัลลอฮฺจะทรงให้พวกเขาได้อยู่ใต้ร่มเงาของพระองค์ ในวันที่ไม่มีร่มเงาใด เว้นแต่ร่มเงาของพระองค์ (1) ผู้นำที่ยุติธรรม (2) หนุ่มสาวที่โตมากับการทำอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺ (3) ผู้ที่หัวใจของเขาผูกพันกับมัสญิด (4) คนสองคนที่รักกันเพื่ออัลลอฮฺ พบกันเพื่ออัลลอฮฺ และแยกย้ายกันเพื่อพระองค์ (5) ชายที่มีหญิงผู้มีความสวยความงามมาชักชวนเขา (ทำซินา) แต่เขากล่าวว่า แท้จริง ฉันกลัวอัลลอฮฺ (6) ผู้ที่บริจาคแล้วปกปิดเอาไว้ กระทั่งมือซ้ายไม่รู้ว่ามือขวาบริจาคอันใดไป และ (7) ผู้ที่ระลึกถึงอัลลอฮฺขณะอยู่ตามลำพัง แล้วน้ำตาของเขาก็เอ่อล้นออกมา"

(ฟัตฮุลบารี 2/168 และ มุสลิม 2/715)

﴿ ثُمَّ بَدَا لَهُم مِّن بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾ ﴾

35. เมื่อเป็นที่ประจักษ์แก่พวกเขาหลังจากที่ได้พบเห็นหลักฐาน (ก็ลงความเห็นว่า) ต้องขังเขาไว้ระยะหนึ่ง

คำสั่งให้ขังยูซุฟ عليه السلام ไว้ในคุก

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า จากนั้นพวกเขาก็เห็นว่าเพื่อผลประโยชน์แล้วต้องขังคุกยูซุฟชั่วระยะเวลาหนึ่ง นั่นคือหลังจากที่พวกเขารู้ดีว่ายูซุฟเป็นผู้บริสุทธิ์ และหลักฐานต่างๆ ก็ได้ปรากฏอย่างชัดเจน ซึ่งแสดงถึงความสัตย์จริง ความซื่อตรงและความบริสุทธิ์ของเขา คือ เสมือนว่า พวกเขาต้องขังคุกยูซุฟเพราะมีการพูดกันโดยปรักปรำว่าเขาเป็นคนที่เชิญชวนและยั่วยวนนาง และพวกเขาได้ขังเขาเพราะเหตุนี้ ดังนั้น เมื่อกษัตริย์เรียกตัวยูซุฟในช่วงท้ายที่เขาอยู่ในคุก เขาปฏิเสธที่จะออกมาจนกว่าความบริสุทธิ์ของเขาได้ปรากฏอย่างชัดเจนว่าเขามิได้ทรยศหักหลังเจ้านายแต่อย่างใด เขาจึงได้ออกมาในสภาพที่เกียรติยศของเขาสะอาดบริสุทธิ์ผุดผ่อง ขออัลลอฮฺประทานให้ท่านซึ่งความเมตตาและความศานติด้วยเทอญ

﴿ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ ۖ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا ۖ وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْزًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ ۖ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ ۖ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾ ﴾

36. และชายหนุ่มสองคนได้เข้าคุกพร้อมกับเขา หนึ่งในสองคนกล่าวว่า แท้จริง ฉันฝันเห็นว่าฉันคั้นเหล้า และอีกคนหนึ่งกล่าวว่า แท้จริง ฉันฝันเห็นว่าฉันแบกขนมปังไว้บนศีรษะของฉัน แล้วนกได้มากินมัน จงบอกเราด้วยการทำนายฝัน แท้จริง เราเห็นท่านอยู่ในหมู่ผู้ทำความดี

ผู้ต้องขังสองคนถามยูซุฟ ﷺ เกี่ยวกับการทำนายฝันของพวกเขา

กอตาดะฮฺ กล่าวว่า หนึ่งในสองผู้ต้องขังนั้นเป็นผู้ที่ชงเครื่องดื่มให้กษัตริย์ และอีกคนคือคนทำขนมปังของกษัตริย์

(อัฏฏอบารี 16/95)

โดยเขาทั้งสองได้ฝัน และขอให้ยูซุฟ ﷺ ทำนายให้

﴿ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ
يَأْتِيَكُمَا ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَٰلِكَ مِنْ فَضْلِ
اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ ﴾

37. เขากล่าวว่า อาหารที่ท่านทั้งสองจะได้รับจะยังไม่มาถึงท่านทั้งสองเว้นแต่ฉันจะบอกกับท่านทั้งสองเป็นการทำนายมัน ก่อนที่มันจะมาถึงท่านทั้งสอง นั่นแหละคือ สิ่งที่พระผู้อภิบาลของฉันทรงสอนฉัน แท้จริง ฉันได้ละทิ้งแนวทางของกลุ่มชนผู้ไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และพวกเขาเป็นพวกที่ปฏิเสธศรัทธาต่อวันปรโลก

38. และฉันได้ดำเนินตามแนวทางของบรรพบุรุษของฉัน คือ อิบรอฮีม และอิสฮาก และยะอฺกูบ ไม่เป็นการบังควรแก่เราที่จะตั้งภาคีด้วยสิ่งใดต่ออัลลอฮฺ นั่นคือความโปรดปรานของอัลลอฮฺแก่เราและแก่มนุษยชาติ แต่ส่วนใหญ่ของมนุษย์ไม่ขอบคุณ

ยูซูฟ ﷺ เชิญชวนผู้ต้องขังทั้งสองคนสู่การเคารพสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวก่อนที่จะทำนายฝัน

ยูซุฟ ﷺ บอกกับทั้งสองว่า ฝันใดๆ ก็ตามที่ทั้งสองฝันเห็น เขารู้การทำนายของมัน

เขาจะบอกทั้งสองถึงคำทำนายก่อนที่มันจะเกิดขึ้นจริง ดังนั้น เขาจึงกล่าวว่า 《 **อาหารที่ท่านทั้งสองจะได้รับจะยังไม่มาถึงท่านทั้งสอง เว้นแต่ฉันจะบอกกับท่านทั้งสองเป็นการทำนายมัน** 》 มุญาฮิด ได้อธิบายว่า ยูซุฟกล่าว 《 **อาหารที่ท่านทั้งสองจะได้รับจะยังไม่มาถึงท่านทั้งสอง** 》 ในวันหนึ่งของพวกเจ้าทั้งสอง 《 **เว้นแต่ฉันจะบอกกับท่านทั้งสองเป็นการทำนายมัน ก่อนที่มันจะมาถึงท่านทั้งสอง** 》 อัสสุดดีย์ ก็กล่าวเช่นนี้

จากนั้น ยูซุฟกล่าวว่า นี่เป็นสิ่งที่อัลลอฮฺได้ให้ความรู้แก่ฉันเพราะฉันได้ละทิ้งแนวทางของกลุ่มชนผู้ไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันอาคิเราะฮฺโดยที่พวกเขาไม่เชื่อในการตอบแทนหรือการลงโทษในวันกิยามะฮฺ 《 **และฉันได้ดำเนินตามแนวทางของบรรพบุรุษของฉัน คือ อิบรอฮีม และอิสฮาก และยะอฺกูบ** 》 เขากล่าวว่า ฉันได้ละทิ้งแนวทางแห่งการปฏิเสธศรัทธาและการตั้งภาคี และเลือกทางของบรรดารอซูลทั้งหลาย และนี่คือสภาพของผู้ที่เลือกแนวทางแห่งทางนำ เดินตามแนวทางของบรรดารอซูล และหันหลังให้กับแนวทางของพวกหลงผิด ซึ่งอัลลอฮฺจะทรงให้ทางนำแก่หัวใจของเขา ให้ความรู้แก่เขาในสิ่งที่เขาไม่รู้ ช่วยทำให้เขาได้เป็นผู้นำที่เป็นตัวอย่างในเรื่องความดีและเป็นผู้เชิญชวนสู่แนวทางแห่งสัจธรรม 《 **ไม่เป็นการบังควรแก่เราที่จะตั้งภาคีด้วยสิ่งใดต่ออัลลอฮฺ นั่นคือความโปรดปรานของอัลลอฮฺแก่เราและแก่มนุษยชาติ** 》 นี่คือเตาฮีด (การให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺ) ซึ่งหมายถึงการเชื่อและยอมรับว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ 《 **นั่นคือความโปรดปรานของอัลลอฮฺแก่เรา** 》 คือสิ่งที่พระองค์ได้ทรงวะฮียฺแก่เราและสั่งใช้เรา 《 **และแก่มนุษยชาติ** 》 ที่พระองค์ได้กำหนดให้เราเป็นผู้เชิญชวนพวกเขาสู่การเตาฮีด 《 **แต่ส่วนใหญ่ของมนุษย์ไม่ขอบคุณ** 》 กล่าวคือ พวกเขาไม่ตระหนักในความโปรดปรานของอัลลอฮฺที่มีต่อพวกเขาที่พระองค์ส่งบรรดารอซูลมายังพวกเขา แต่พวกเขากลับ **"เปลี่ยนความโปรดปรานของอัลลอฮฺ เป็นการปฏิเสธศรัทธา และได้นำกลุ่มชนของพวกเขาลงสู่ที่พำนักอันหายนะ"** (ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 28)

﴿ يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ أَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ
ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ ﴾

39. เพื่อนร่วมคุกทั้งสองของฉันเอ๋ย ! พระเจ้าหลายองค์ดีกว่า หรือว่าอัลลอฮฺเอกองค์ผู้ทรงอานุภาพ

40. สิ่งที่พวกท่านเคารพอิบาดะฮฺอื่นจากพระองค์ มิใช่อื่นใดนอกจากบรรดาชื่อที่พวกท่านและบรรดาบรรพบุรุษของพวกท่านใช้เรียกมัน อัลลอฮฺมิได้ประทานหลักฐานในเรื่องนี้ลงมาแต่อย่างใด การตัดสินมิได้เป็นสิทธิของผู้ใดนอกจากอัลลอฮฺ พระองค์ทรงใช้มิให้พวกท่านเคารพอิบาดะฮฺสิ่งใด นอกจากพระองค์เท่านั้น นั่นคือ ศาสนาที่เที่ยงธรรม แต่ส่วนใหญ่ของมนุษย์ไม่รู้

จากนั้นยูซุฟ ﷺ ได้หันมาพูดคุยกับชายสองคนนั้นและเชิญชวนพวกเขาสู่การเคารพสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวโดยไม่มีภาคีใดเทียบเคียงพระองค์ และปลดเปลื้องจากเจว็ดทั้งหลายที่กลุ่มชนของพวกเขาบูชาอยู่ เขาจึงกล่าวว่า ﴾ **พระเจ้าหลายองค์ดีกว่า หรือว่าอัลลอฮฺเอกองค์ผู้ทรงอานุภาพ** ﴿ หมายถึง พระองค์ผู้ที่ทุกสิ่งยอมสยบต่อความเกรียงไกรความยิ่งใหญ่ของพระอำนาจของพระองค์ จากนั้นเขาได้อธิบายให้ทั้งสองคนเข้าใจว่าสิ่งที่พวกเขาเคารพสักการะและเรียกว่าพระเจ้านั้น คือความโง่เขลาของพวกเขา และเป็นการตั้งชื่อกันเองที่มีการสืบทอดจากคนรุ่นก่อนมาสู่คนรุ่นหลังโดยไม่มีหลักฐานใดๆ จากอัลลอฮฺเลย ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **อัลลอฮฺมิได้ประทานหลักฐานในเรื่องนี้ลงมาแต่อย่างใด** ﴿ จากนั้นเขาได้บอกพวกเขาว่าการปกครองและการตัดสิน อำนาจการบริหารจัดการงานทั้งหลาย ความประสงค์และอำนาจทั้งมวล ล้วนเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ และพระองค์ได้สั่งใช้มิให้ปวงบ่าวเคารพสักการะอื่นใดนอกจากพระองค์เพียงผู้เดียว ﴾ **นั่นคือ ศาสนาที่เที่ยงธรรม** ﴿ การที่ฉันเชิญชวนพวกท่านไปสู่การเคารพสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว และถวายการงานเพื่อพระองค์ด้วยความบริสุทธิ์ใจนั้น คือศาสนาที่ถูกต้องเที่ยงธรรมที่อัลลอฮฺได้บัญญัติไว้และประทานหลักฐานอันชัดแจ้ง ﴾ **แต่ส่วนใหญ่ของมนุษย์ไม่รู้** ﴿ กล่าวคือ ด้วยเหตุนี้พวกเขาส่วนใหญ่จึงเป็นผู้ตั้งภาคีต่อพระองค์ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴾

"และส่วนใหญ่ของมนุษย์จะไม่ศรัทธาต่อเจ้า ถึงแม้เจ้าปรารถนาอย่างยิ่งก็ตาม"

(ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 103)

เมื่อเสร็จสิ้นจากการเชิญชวนคนทั้งสองสู่การให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺแล้ว ยุซุฟ ﷺ ก็ได้เริ่มทำนายฝันของพวกเขา

يَاصَاحِبَيِ السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِن رَّأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾

41. เพื่อนร่วมคุกทั้งสองของฉันเอ๋ย ! คนหนึ่งจากท่านทั้งสองจะได้รินเหล้าให้นายของเขา ส่วนอีกคนหนึ่งจะถูกแขวนตรึง แล้วนกจะกินศีรษะของเขา เรื่องที่ท่านทั้งสองขอความเห็นถูกกำหนดไว้แล้ว

การทำนายฝัน

เขาได้กล่าวแก่ทั้งสองคนว่า ﴾ **เพื่อนร่วมคุกทั้งสองของฉันเอ๋ย ! คนหนึ่งจากท่านทั้งสองจะได้รินเหล้าให้นายของเขา** ﴿ คือ ชายคนที่ฝันเห็นว่าตัวเองได้คั้นเหล้า แต่ยูซุฟมิได้เจาะจงเพื่อมิให้อีกคนหนึ่งเสียใจ เขาจึงได้กล่าวแบบกำกวมว่า ﴾ **ส่วนอีกคนหนึ่งจะถูกแขวนตรึง แล้วนกจะกินศีรษะของเขา** ﴿ ซึ่งก็เป็นเรื่องของชายที่ฝันเห็นตัวเองแบกขนมปังไว้บนศีรษะของเขา จากนั้นยูซุฟก็บอกกับทั้งสองว่าเรื่องนี้ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน เพราะความฝันนั้นเสมือนอยู่บนเท้าของนก ตราบใดที่ไม่ถูกทำนาย และเมื่อใดที่มันถูกทำนาย มันจะเกิดขึ้น

สุฟยาน อัษเษารี รายงานจาก อุมาเราะฮฺ บิน อัลเกาะอฺกออฺ จากอิบรอฮีม จาก อับดุลลอฮฺ (อิบนุ มัสอูด) ได้กล่าวว่า หลังจากที่ชายทั้งสองเล่าสิ่งที่ตนเห็นในฝัน และยูซุฟได้ทำนายฝันแล้ว ทั้งสองได้กล่าวว่า เราไม่เห็นจะมีอะไรเกิดขึ้นเลย เขาจึงบอกว่า ﴾ **เรื่องที่ท่านทั้งสองขอความเห็นถูกกำหนดไว้แล้ว** ﴿

(อัฏฏอบารี 16/108)

และผลลัพธ์เรื่องนี้คือผู้ใดที่อ้างว่าฝันด้วยความเท็จและได้ทำนายฝัน เขาจะถูกกำหนดให้เป็นไปตามการทำนายของฝันนั้น อัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้ดียิ่ง มีฮะดีษที่รายงานโดยอิมามอะหฺมัด จากมุอาวิยะฮฺ บิน ฮัยดะฮฺ จากท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า

« الرُّؤْيَا عَلَى رِجْلِ طَائِرٍ مَا لَمْ تُعَبَّرْ، فَإِذَا عُبِّرَتْ وَقَعَتْ »

"ความฝันนั้นเสมือนอยู่บนเท้าของนก ตราบใดที่ไม่ถูกทำนาย และเมื่อใดที่มันถูกทำนาย มันจะเกิดขึ้น"

(อะหฺมัด 4/10)

﴿ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُۥ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِندَ رَبِّكَ فَأَنسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِۦ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾ ﴾

42. และเขากล่าวแก่คนที่เขาคิดว่าจะพ้นโทษในสองคนว่า จงเล่าเรื่องของฉันแก่นายของท่านด้วย แล้วชัยฏอนได้ทำให้เขาลืมเรื่องของเขา (ยูซุฟ) ณ ที่นายของเขา เขาจึงอยู่ในคุกอีกหลายปี

ยูซุฟ عليه السلام ได้กล่าวแก่ผู้ที่เป็นคนรินเครื่องดื่มให้กษัตริย์ว่า จงเล่าเรื่องฉันให้กับกษัตริย์ฟัง

เมื่อยูซุฟ عليه السلام ได้คาดว่าคนรินเครื่องดื่มให้กษัตริย์จะรอดปลอดภัย เขาได้บอกกับคนนั้นอย่างลับๆ – อัลลอฮฺทรงรู้ดียิ่ง – เพื่อมิให้อีกคนหนึ่งรู้ว่าเขาจะถูกแขวนตรึง ยูซุฟบอกกับเขาว่า ﴾ **จงเล่าเรื่องของฉันแก่นายของท่านด้วย** ﴿ คือ เล่าเรื่องของฉันให้กษัตริย์ฟังด้วย แต่ชายคนนั้นลืมที่จะเล่าเรื่องของยูซุฟให้นายของเขาที่เป็นกษัตริย์ และนี่เป็นหนึ่งในกลอุบายของชัยฏอนที่จะไม่ให้นบียูซุฟออกจากคุก ทั้งนี้ ตามทัศนะที่ถูกต้องนั้น สรรพนาม "เขา" ในประโยค ﴾ **แล้วชัยฏอนได้ทำให้เขาลืม** ﴿ หมายถึง นักโทษที่รอด ซึ่งเป็นทัศนะของมุญาฮิด, มุฮัมมัด บิน อิสฮาก และคนอื่นๆ

(อัฏฏอบารี 16/113)

ส่วนคำว่า ﴾ **หลายปี** ﴿ มุญาฮิด และกอตาดะฮฺ กล่าวว่า ระหว่าง 3-9 ปี

(อัฏฏอบารี 16/115)

วะฮบฺ บิน มุนับบิฮฺ กล่าวว่า นบีอัยยูบ عليه السلام เผชิญกับการทดสอบ 7 ปี นบียูซุฟ عليه السلام อยู่ในคุก 7 ปี และ บุคตุนัศศ๊อร ถูกทรมาน 7 ปี

(อัฏฏอบารี 16/114)

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِن كُنتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُم بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَّعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدتُّمْ فَذَرُوهُ فِي سُنبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾

43. และกษัตริย์ได้ตรัสว่า แท้จริง ฉันฝันเห็นวัวตัวเมียอ้วนเจ็ดตัวถูกวัวผอมเจ็ดตัวกิน และรวงข้าวเขียวเจ็ดรวงถูกรวงข้าวแห้งเจ็ดรวงรัดกินมัน ขุนนางทั้งหลายเอ๋ย ! จงอธิบายแก่ฉันในการฝันของฉันนี้ หากพวกท่านเป็นผู้ทำนายฝันได้

44. พวกเขากล่าวว่า เป็นการฝันที่สับสน และพวกเรามิใช่ผู้รู้เกี่ยวกับการทำนายฝัน

45. ผู้รอดพ้นคนหนึ่งในสองคนรำลึกขึ้นมาได้หลังจากชั่วเวลาหนึ่ง เขากล่าวว่า ฉันจะบอกพวกท่านซึ่งการทำนายฝัน พวกท่านจงส่งฉันไปเถิด

46. ยูซุฟผู้ซื่อสัตย์เอ๋ย ! จงอธิบายแก่เราเรื่องวัวตัวเมียอ้วนเจ็ดตัวถูก

วัวตัวผอมเจ็ดตัวกิน และรวงข้าวเจ็ดรวงถูกรวงข้าวแห้งเจ็ดรวงรัดกินมัน หวังว่าฉันจะกลับไปหามวลชนเพื่อพวกเขาจะได้รู้เรื่อง

47. **เขากล่าวว่า พวกท่านจะเพาะปลูกเจ็ดปีต่อเนื่องกัน ดังนั้น สิ่งที่พวกท่านเก็บเกี่ยวได้จงปล่อยมันไว้ในรวงของมัน เว้นแต่ส่วนน้อยที่ท่านจะกินมัน**

48. **หลังจากนั้นเจ็ดปีแห่งความแร้นแค้นจะติดตามมา มันจะกินสิ่งที่พวกท่านสะสมไว้สำหรับมัน นอกจากส่วนน้อยที่พวกท่านจะเก็บไว้ทำพันธุ์**

49. **หลังจากนั้นปีที่มวลชนจะได้รับฝนติดตามมา และในปีนั้นพวกเขาจะได้คั้นองุ่น**

ความฝันของกษัตริย์อียิปต์

ความฝันของกษัตริย์อียิปต์นี้ เป็นสิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกำหนดแล้วว่าจะเป็นสาเหตุให้ยูซุฟ ﷺ ออกจากคุกอย่างมีเกียรติและสง่าผ่าเผย กล่าวคือ กษัตริย์ได้ฝันเห็นเรื่องราวดังกล่าวซึ่งทำให้เขารู้สึกกังวลกลัว และแปลกใจ จึงต้องการจะรู้คำทำนายฝัน กษัตริย์จึงเรียกบรรดาโหรและหมอดู ตลอดจนเหล่าอำมาตย์และแม่ทัพ โดยเขาได้เล่าสิ่งที่ฝันเห็น แล้วถามถึงการทำนายฝันดังกล่าว แต่พวกเขาจนปัญญาไม่รู้จะอธิบายอย่างไร ได้แต่บอกว่า ﴾ **เป็นการฝันที่สับสน** ﴿ คือ ฝันของท่านนั้นเป็นฝันที่สับสน ผสมปนเป ﴾ **และพวกเรามิใช่ผู้รู้เกี่ยวกับการทำนายฝัน** ﴿ คือ ถ้าหากฝันของท่านเป็นฝันที่สับสนแล้ว พวกเราก็ไม่มีความรู้ที่จะทำนายมันได้

เมื่อนั้น ชายผู้ที่เคยติดคุกพร้อมกับยูซุฟ ซึ่งชัยฏอนทำให้เขาลืมคำสั่งเสียที่ยูซุฟขอให้เล่าเรื่องของเขาแก่กษัตริย์ ก็ระลึกขึ้นมาได้ ﴾ **หลังจากชั่วเวลาหนึ่ง** ﴿ มีนักวิชาการรายงานอายะฮฺนี้ว่า (بَعْدَ أَمَهٍ) หมายถึง หลังจากที่ได้ลืมไปแล้ว จากนั้นเขาได้กล่าวต่อกษัตริย์และผู้คนที่อยู่กับกษัตริย์ว่า ﴾ **ฉันจะบอกพวกท่านซึ่งการทำนายฝัน พวกท่านจงส่งฉันไปเถิด** ﴿ คือส่งฉันไปหายูซุฟผู้สัตย์จริงซึ่งอยู่ในคุก จากนั้นพวกเขาได้ส่งเขาไปหายูซุฟ และเขาได้กล่าวว่า ﴾ **ยูซุฟผู้ซื่อสัตย์เอ๋ย ! จงอธิบายแก่เรา** ﴿ แล้วเล่าเรื่องความฝันของกษัตริย์

การทำนายความฝันของกษัตริย์

เมื่อเป็นดังนั้น ยูซุฟ عليه السلام ได้ทำการทำนายฝันโดยมิได้ต่อว่าชายหนุ่มที่ลืมคำสั่งเสียของเขา และมิได้วางเงื่อนไขว่าต้องออกจากคุกก่อนที่จะทำนาย แต่กลับกล่าวว่า ﴾ **พวกท่านจะเพาะปลูกเจ็ดปีต่อเนื่องกัน** ﴿ หมายถึงความอุดมสมบูรณ์และฝนฟ้าจะมายังพวกท่าน 7 ปี ติดต่อกัน กล่าวคือยูซุฟได้ทำนายว่าวัวหมายถึงปี เพราะมันจะไถดินที่จะใช้เพาะปลูกผลไม้และพืชพรรณต่างๆ ซึ่งก็คือรวงข้าวเขียวขจีเหล่านั้น จากนั้นยูซุฟได้แนะนำสิ่งที่พวกเขาควรยึดปฏิบัติในช่วง 7 ปีนั้น โดยเขากล่าวว่า ﴾ **ดังนั้น สิ่งที่พวกท่านเก็บเกี่ยวได้จงปล่อยมันไว้ในรวงของมัน เว้นแต่ส่วนน้อยที่ท่านจะกินมัน** ﴿ กล่าวคือ สิ่งที่พวกท่านหาได้ในระยะเวลา 7 ปีที่อุดมสมบูรณ์นี้ ก็จงเก็บตุนมันไว้ในรวงของมัน เพื่อที่มันจะได้อยู่ทนนานไม่เสียเร็ว เว้นแต่บางส่วนที่พวกท่านใช้บริโภคแต่พอดีโดยไม่ฟุ่มเฟือย เพื่อที่พวกท่านจะได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในอีก 7 ปีที่แห้งแล้ง ซึ่งจะมาหลังจาก 7 ปีที่อุดมสมบูรณ์ และ 7 ปีที่แร้นแค้นก็คือวัวผอม 7 ตัวที่กินวัวอ้วน 7 ตัว เพราะใน 7 ปีที่แร้นแค้นผู้คนจะบริโภคอาหารที่ตุนไว้ในช่วงเวลา 7 ปีที่อุดมสมบูรณ์ ส่วนรวงข้าวที่แห้งนั้นยูซุฟได้บอกพวกเขาว่า มันจะไม่มีผลผลิตใดๆ และสิ่งที่พวกเขาได้หว่านปลูกนั้น พวกเขาจะไม่ได้รับผลผลิตใดๆ กลับมาเลย เขาจึงกล่าวว่า ﴾ **มันจะกินสิ่งที่พวกท่านสะสมไว้สำหรับมัน นอกจากส่วนน้อยที่พวกท่านจะเก็บไว้ทำพันธุ์** ﴿ จากนั้นยูซุฟได้บอกข่าวดีกับพวกเขาว่า หลังจากปีที่แร้นแค้นได้ผ่านพ้นไปแล้วจะเป็นปีที่บรรดาผู้คนจะได้รับการช่วยเหลือ คือฝนฟ้าพืชพรรณพื้นดินจะอุดมสมบูรณ์ ผู้คนจะได้คั้นน้ำผลไม้ต่างๆ ทั้งน้ำมัน และน้ำอื่นๆ

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ
فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللَّاتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾
قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا
عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْآنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ
عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾ ذَٰلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ
وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾ وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ

لَأَمَّارَةُۢ بِالسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيٓۚ إِنَّ رَبِّي غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٥٣﴾

50. และกษัตริย์ตรัสว่า จงนำเขามาหาฉันสิ ! เมื่อคนนำข่าวมาหาเขา เขากล่าวว่า จงกลับไปยังนายของท่าน แล้วถามพระองค์ถึงเรื่องของพวกผู้หญิงที่เฉือนมือของนาง แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันทรงรอบรู้ถึงอุบายของนางเหล่านั้น

51. กษัตริย์ตรัสว่า เรื่องราวของพวกเธอเป็นเช่นไร เมื่อพวกเธอยั่วยวนยูซุฟ พวกนางกล่าวว่า ขออัลลอฮฺทรงคุ้มครอง เราไม่เคยเห็นเขาทำชั่วใด ๆ ภริยาของผู้ว่าฯ กล่าวว่า บัดนี้ความจริงได้ปรากฏขึ้นแล้ว ฉันได้ยั่วยวนเขา และแท้จริง เขาคือผู้หนึ่งในหมู่ผู้สัตย์จริงอย่างแน่นอน

52. ทั้งนี้เพื่อให้เขารู้ว่า แท้จริง ฉันมิได้ทรยศต่อเขาโดยลับหลัง และแท้จริง อัลลอฮฺจะไม่ทรงชี้ทางแก่การวางแผนของพวกทรยศ

53. และฉันไม่อาจชำระจิตใจของฉันให้สะอาดบริสุทธิ์ได้ แท้จริง จิตใจนั้นถูกครอบงำไว้ด้วยความชั่ว นอกจากที่พระผู้อภิบาลของฉันทรงเมตตา แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ

การสอบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างยูซุฟ ﷺ กับภรรยาผู้ว่าฯ และบรรดาผู้หญิงในเมือง

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่า เหล่าบริวารนำคำอธิบายความฝันกลับไปรายงานกษัตริย์ ซึ่งเป็นคำอธิบายที่ถูกใจและทำให้คลายสงสัย จากเหตุการณ์ครั้งนั้น กษัตริย์จึงได้รู้ถึงความประเสริฐและความรู้ของยูซุฟ ﷺ ตลอดจนความสามารถในการทำนายฝัน และมารยาทอันงดงามของเขาต่อประชาชนในบ้านเมือง กษัตริย์จึงได้กล่าวว่า ﴾ **จงนำเขามาหาฉันสิ** ﴿ คือ นำเขาออกมาจากคุกและพามาหาฉัน แต่เมื่อผู้นำสาส์นไปหายูซุฟในคุก เขาปฏิเสธที่จะออกจากคุกจนกว่ากษัตริย์และผู้คนทั้งหลายจะสอบสวนหาความจริง เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของเขาจากสิ่งที่ภริยาผู้ว่าฯ กล่าวหา และการติดคุกเป็นสิ่งที่ไม่คู่ควร ซ้ำยังเป็นการอธรรมและละเมิดเขา เขาจึงได้กล่าวกับผู้นำสาส์นว่า ﴾ **จงกลับไปยังนายของท่าน** ﴿

มีอะดีษที่สรรเสริญยูซุฟ ﷺ ในเรื่องนี้ ซึ่งแสดงถึงความประเสริฐ เกียรติยศ ตำแหน่งที่สูงส่ง ตลอดจนความอดทนของเขา ดังที่ปรากฏในหนังสือ มุสนัดอิมามอะหฺมัด และเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีและมุสลิม ซึ่งรายงานโดยอบูฮุร็อยเราะฮฺ ﷺ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า "เราน่าจะมีความสงสัยมากกว่านบีอิบรอฮีม เมื่อตอนที่เขาได้กล่าวว่า "**โอ้ พระผู้อภิบาล โปรดเนรมิตให้ข้าได้เห็นเถิดว่า พระองค์ทรงชุบชีวิตแก่ผู้ตายได้อย่างไร...**" จนจบอายะฮฺ (ซูเราะฮฺอัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 26) และขออัลลอฮฺทรงเมตตานบีลูฏ แท้จริง เขาได้หันไปพึ่งที่พักพิงอันแข็งแรง และถ้าหากฉันต้องติดคุกเหมือนที่ยูซุฟติดแล้ว ฉันคงจะตอบรับผู้นำสาส์นที่มาเรียกเขาให้ออกจากคุก"

(อะหฺมัด 2/326, ฟัตฮุลบารี 8/216 และมุสลิม 1/133)

และในสำนวนที่รายงานโดยอิมามอะหฺมัด จากอบูฮุร็อยเราะฮฺ เกี่ยวกับอายะฮฺ ﴿ **แล้วถามพระองค์ถึงเรื่องของพวกผู้หญิงที่เฉือนมือของนาง แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันทรงรอบรู้ถึงอุบายของนางเหล่านั้น** ﴾ ว่าท่านนบี ﷺ ได้กล่าวเกี่ยวกับอายะฮฺนี้ว่า

« لَوْ كُنْتُ أَنَا، لَأَسْرَعْتُ الْإِجَابَةَ وَمَا ابْتَغَيْتُ الْعُذْرَ »

"หากฉันเป็นเขา แน่นอน ฉันจะรีบตอบรับ และจะไม่เอาอะไรมาอ้างเลย"

(อะหฺมัด 2/346)

อายะฮฺ ﴿ **กษัตริย์ตรัสว่า เรื่องราวของพวกเธอเป็นเช่นไร เมื่อพวกเธอยั่วยวนยูซุฟ** ﴾ เป็นการเล่าถึงกษัตริย์ที่ได้รวบรวมบรรดาสตรีที่เฉือนมือพวกนางต่อหน้าภริยาผู้ว่าฯ โดยกษัตริย์ได้กล่าวถามพวกนางทั้งหมด ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเขาต้องการจะถามเพียงแค่ภริยาผู้ว่าฯ ทั้งนี้ กษัตริย์ได้กล่าวถามสตรีเหล่านั้นว่า ﴿ **เรื่องราวของพวกเธอเป็นเช่นไร เมื่อพวกเธอยั่วยวนยูซุฟ** ﴾ หมายถึงในวันที่พวกนางเป็นแขกของภริยาผู้ว่าฯ ﴿ **พวกนางกล่าวว่า ขออัลลอฮฺทรงคุ้มครอง เราไม่เคยเห็นเขาทำชั่วใด ๆ** ﴾ สตรีเหล่านั้นได้กล่าวตอบกษัตริย์ว่า ขออัลลอฮฺทรงคุ้มครอง ยูซุฟไม่น่าจะถูกกล่าวหาใดๆ ขอสาบานด้วยอัลลอฮฺ เราไม่เคยเห็นเขาทำชั่วใดๆ เมื่อเป็นดังนั้น ﴿ **ภริยาของผู้ว่าฯ กล่าวว่า บัดนี้ความจริงได้ปรากฏขึ้นแล้ว** ﴾ อิบนุ อับบาส, มุญาฮิดและท่านอื่นๆ ได้อธิบายว่า หมายถึง บัดนี้ความจริงได้ปรากฏและชัดเจนแล้วว่า ﴿ **ฉันได้ยั่วยวนเขา และแท้จริง เขาคือผู้หนึ่งในหมู่ผู้สัตย์จริงอย่างแน่นอน** ﴾ เขาคือ ผู้สัตย์จริงขณะที่เขาพูดว่า "**นางได้ยั่วยวนขืนใจฉัน**" (ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 26)

﴿ **ทั้งนี้เพื่อให้เขารู้ว่า แท้จริง ฉันมิได้ทรยศต่อเขาโดยลับหลัง** ﴾ นางได้กล่าวว่า ที่ฉันได้สารภาพผิดในเรื่องนี้เพื่อให้สามีของฉันรู้ว่า ฉันมิได้ทรยศต่อเขาลับหลังในเรื่องนี้ และสิ่งลามกที่สุดมิได้เกิดขึ้นแต่อย่างใด ฉันเพียงแต่ยั่วยวนชายหนุ่มคนนี้ครั้งหนึ่งแล้วเขาก็ปฏิเสธฉัน

เพราะฉะนั้นฉันจึงสารภาพเพื่อให้สามีฉันรู้ว่าฉันบริสุทธิ์ ﴾ **และแท้จริง อัลลอฮฺจะไม่ทรงชี้ทางแก่การวางแผนของพวกทรยศ และฉันไม่อาจชำระจิตใจของฉันให้สะอาดบริสุทธิ์ได้** ﴿ นางได้กล่าวว่า และฉันก็ไม่อาจชำระจิตใจของฉันให้สะอาดบริสุทธิ์เพราะจิตใจนั้นเร่งเร้าและมีความต้องการอยู่เสมอ ฉันจึงได้ยั่วยวนเขาเพราะ ﴾ **แท้จริง จิตใจนั้นถูกครอบงำไว้ด้วยความชั่ว นอกจากที่พระผู้อภิบาลของฉันทรงเมตตา** ﴿ หมายถึง นอกจากคนที่อัลลอฮฺทรงปกป้องเขาเท่านั้น ﴾ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ** ﴿ คำอธิบายนี้เป็นที่แพร่หลาย และเหมาะสมที่สุดกับสำนวนเนื้อหาของเหตุการณ์ และความหมายของคำพูดต่างๆ

อัลมาวัรดี ได้ระบุเรื่องนี้ในหนังสือตัฟซีรฺของท่าน และอิมามอะบุลอับบาส, อิบนุ ตัยมิยะฮฺ ﵀ ได้สนับสนุนทัศนะนี้อย่างแข็งขัน โดยได้ประพันธ์หนังสือเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ และมีทัศนะหนึ่งระบุว่า คำพูดข้างต้นเป็นของยูซุฟ ﵇ ซึ่งเขาได้กล่าวว่า ﴾ **ทั้งนี้เพื่อให้เขารู้ว่าแท้จริง ฉันมิได้ทรยศต่อเขาโดยลับหลัง** ﴿ คือมิได้ทำลามกกับภริยาของเขา กล่าวคือ ที่ฉันได้ปฏิเสธผู้นำสาส์นของกษัตริย์นั้น ก็เพื่อให้กษัตริย์ได้รู้ว่าฉันเป็นผู้บริสุทธิ์และเพื่อให้ผู้ว่าฯ รับรู้ว่า ﴾ **แท้จริง ฉันมิได้ทรยศต่อเขา** ﴿ ด้วยการทำเรื่องไม่ดีต่อภริยาของเขา ﴾ **โดยลับหลัง และแท้จริง อัลลอฮฺจะไม่ทรงชี้ทางแก่การวางแผนของพวกทรยศ** ﴿ ทั้งนี้อิบนุ ญะรีรฺ, อัฏฏอบารี และอิบนุ อบีฮาติมไม่ได้รายงานทัศนะอื่นนอกจากทัศนะนี้ แต่ทัศนะแรกคือทัศนะที่แข็งแรงและชัดเจนกว่า เนื่องจากบริบทของเรื่องเป็นคำพูดของภริยาผู้ว่าฯ ต่อหน้ากษัตริย์ โดยที่ยูซุฟมิได้อยู่ด้วย ณ เวลานั้น แต่เขาถูกกษัตริย์สั่งให้นำตัวมาในภายหลัง

﴿ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿٥٤﴾ قَالَ اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾ ﴾

54. **และกษัตริย์ตรัสว่า จงนำเขามาหาข้าสิ ! ข้าจะแต่งตั้งเขาให้เป็นผู้ใกล้ชิดของข้า เมื่อเขา (กษัตริย์) ได้สนทนากับเขาแล้ว พระองค์ตรัสว่า แท้จริง ท่านอยู่ต่อหน้าเราวันนี้ เป็นผู้มีตำแหน่งสูงเป็นที่ไว้วางใจ**

55. **เขากล่าวว่า ได้โปรดแต่งตั้งฉันให้ควบคุมการคลังของประเทศ แท้จริง ฉันเป็นผู้ซื่อสัตย์ผู้รู้**

สถานะของยูซุฟ ﷺ ในสายตากษัตริย์

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่า เมื่อความบริสุทธิ์และเกียรติศักดิ์ศรีของยูซุฟ ﷺ ได้ปรากฏชัดและเป็นที่ยืนยันแล้วว่าเขามิได้เป็นไปตามที่ถูกกล่าวหาแต่อย่างใด กษัตริย์จึงกล่าวว่า ﴾ **จงนำเขามาหาข้าสิ! ข้าจะแต่งตั้งเขาให้เป็นผู้ใกล้ชิดของข้า** ﴿ คือ ข้าจะให้เขาเป็นหนึ่งในผู้ใกล้ชิดและเป็นที่ปรึกษาของข้า ﴾ **เมื่อเขา (กษัตริย์) ได้สนทนากับเขาแล้ว** ﴿ คือ เมื่อกษัตริย์พูดคุยทำความรู้จักกับยูซุฟ และได้เห็นความประเสริฐและความสามารถของเขา ตลอดจนรูปร่างลักษณะและจรรยามารยาทอันงดงามแล้ว กษัตริย์ก็บอกกับยูซุฟว่า ﴾ **แท้จริง ท่านอยู่ต่อหน้าเราวันนี้ เป็นผู้มีตำแหน่งสูงเป็นที่ไว้วางใจ** ﴿ หมายถึง สำหรับเราแล้วท่านอยู่ในตำแหน่งที่สูงส่งและเป็นที่ไว้วางใจ ยูซุฟจึงได้กล่าวว่า ﴾ **ได้โปรดแต่งตั้งฉันให้ควบคุมการคลังของประเทศ แท้จริง ฉันเป็นผู้ซื่อสัตย์ผู้รู้** ﴿ ยูซุฟ กล่าวชมตัวเอง ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นที่อนุมัติในกรณีที่มีความจำเป็น เมื่อคนคนหนึ่งไม่เป็นที่รู้จัก ยูซุฟ ได้กล่าวว่า เขานั้น (حَفِيظٌ) เป็นผู้ดูแลการคลังที่ซื่อสัตย์ (عَلِيمٌ) คือมีความรู้และวิสัยทัศน์ในสิ่งที่ดูแลรับผิดชอบ ทั้งนี้สาเหตุที่ยูซุฟขอให้กษัตริย์แต่งตั้งเขาดูแลการคลังของแผ่นดินอียิปต์ ซึ่งหมายถึงพีระมิดที่เป็นสถานที่เก็บผลผลิตทางการเกษตรนั้น ก็เนื่องจากพวกเขาจะประสบกับ 7 ปีแห่งความอุดมสมบูรณ์และ 7 ปีแห่งความแร้นแค้น ยูซุฟจึงมุ่งที่จะจัดการดูแลเรื่องนี้อย่างรอบคอบ และเกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งคำขอของยูซุฟก็ได้รับการตอบรับ เนื่องจากกษัตริย์ประสงค์ให้เขารับตำแหน่ง และเพื่อเป็นเกียรติแก่เขาเช่นกัน ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า

﴿ وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ
بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ ﴾

56. **และเช่นนั้นแหละ เราได้ให้ยูซุฟมีอำนาจในแผ่นดิน เขาจะพำนักอยู่ที่ใดก็ได้ตามต้องการ เราให้ความเมตตาของเราแก่ผู้ที่เราประสงค์ และเราจะมิให้รางวัลของบรรดาผู้ทำความดีสูญหาย**

57. **และแน่นอน รางวัลในปรโลกนั้นดียิ่งสำหรับบรรดาผู้ศรัทธาและพวกเขายำเกรง**

การปกครองของยูซุฟ ﷺ ที่เมืองอียิปต์

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และเช่นนั้นแหละ เราได้ให้ยูซุฟมีอำนาจในแผ่นดิน** ﴾ คือ แผ่นดินอียิปต์ ﴿ **เขาจะพำนักอยู่ที่ใดก็ได้ตามต้องการ** ﴾ อัสสุดดีย์ และอับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ บิน อัสลัม อธิบายว่า หมายถึง เขาสามารถกระทำการต่างๆ ได้ตามที่เขาประสงค์

(อัฏฏอบารี 16/151-152)

อิบนุ ญะรีรฺ อัฏฏอบารี อธิบายว่า หมายถึง เขาสามารถพำนักอยู่ที่ใดก็ได้ตามต้องการ หลังจากที่เคยเผชิญกับความคับแคบ การกักขังและการเป็นเชลย

(อัฏฏอบารี 16/151)

﴿ **เราให้ความเมตตาของเราแก่ผู้ที่เราประสงค์ และเราจะมิให้รางวัลของบรรดาผู้ทำความดีสูญหาย** ﴾ กล่าวคือ เราจะไม่ทำให้ผลบุญของยูซุฟที่ได้อดทนต่อการรังแกจากพี่น้องเขาต้องสูญหายไป รวมถึงผลบุญที่เขาอดทนต่อการถูกกักขังอันเป็นผลจากการกระทำของภริยาผู้ว่าฯ ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงตอบแทนเขาด้วยการให้เขามีความปลอดภัย ได้รับการช่วยเหลือและการสนับสนุนจากพระองค์

﴿ **และเราจะมิให้รางวัลของบรรดาผู้ทำความดีสูญหาย และแน่นอน รางวัลในปรโลกนั้นดียิ่งสำหรับบรรดาผู้ศรัทธาและพวกเขายำเกรง** ﴾ อัลลอฮฺทรงแจ้งว่าสิ่งที่พระองค์ได้เตรียมไว้สำหรับนบียูซุฟ ﷺ ในโลกอาคิเราะฮฺนั้น ยิ่งใหญ่และประเสริฐกว่าอำนาจในการบริหารจัดการตลอดจนบารมีที่เขาได้รับในโลกดุนยานี้ ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ เกี่ยวกับนบีสุลัยมาน ﷺ ว่า

﴿ هَٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٤٠﴾ ﴾

"นี่คือการประทานให้ของเรา (แก่สุลัยมาน) ดังนั้น เจ้าจะให้แก่ใครก็ได้ หรือจะยับยั้งไม่ให้ใครก็ได้ โดยเจ้าจะไม่ถูกสอบสวน และแท้จริง สำหรับเขานั้นย่อมอยู่ใกล้ชิด ณ ที่เรา และทางกลับที่ดียิ่ง (ในปรโลก)"

(ซูเราะฮฺ ศอด อายะฮฺที่ 39 และ 40)

ประเด็นสำคัญคือ ยูซุฟ ﷺ ได้รับการแต่งตั้งโดยกษัตริย์อียิปต์ อัรฺร็อยยาน อิบนุล วะลีด ให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯ อียิปต์ แทนที่ผู้ว่าฯ ที่ซื้อตัวเขามา ซึ่งก็คือสามีของสตรีที่ยั่วยวนเขา และกษัตริย์ก็ได้รับอิสลามกับยูซุฟ ﷺ มุญาฮิดได้ให้ทัศนะนี้

وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ﴿٥٨﴾
وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِنْ أَبِيكُمْ أَلَا
تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِهِ
فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ
وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾

58. และพี่น้องของยูซุฟได้มา แล้วเข้าไปหาเขา ยูซุฟจำพวกเขาได้ แต่พวกเขาจำยูซุฟไม่ได้

59. และเมื่อเขา (ยูซุฟ) ได้จัดเตรียมให้แก่พวกเขาซึ่งเสบียงอาหารของพวกเขาแล้ว เขากล่าวว่า จงนำน้องชายของพวกท่านจากพ่อของพวกท่านมาหาฉันด้วย พวกท่านไม่เห็นหรือว่า แท้จริง ฉันได้ตวงให้อย่างครบถ้วน และฉันนั้นดียิ่งในหมู่ผู้ให้การต้อนรับ

60. หากพวกท่านไม่นำเขามาหาฉัน จะไม่มีการตวงจากฉันให้พวกท่านอีก และพวกท่านอย่าเข้ามาใกล้ฉัน

61. พวกเขากล่าวว่า เราจะเกลี้ยกล่อมบิดาของเขาให้เขาออกมา และแท้จริง เราจะทำได้อย่างแน่นอน

62. และเขากล่าวแก่พวกคนใช้ของเขาว่า จงใส่เงิน [1] ของพวกเขาไว้ในย่ามของพวกเขา หวังว่าพวกเขาคงจำได้ เมื่อพวกเขากลับไปหาครอบครัวของพวกเขา เพื่อพวกเขาจะได้กลับมาอีก

(1) อาจจะเป็นเงินหรือสินค้า หรือของใช้ที่เป็นของแลกเปลี่ยนกับเสบียงอาหาร

พี่น้องของยูซุฟ ﷺ เดินทางมาเมืองอียิปต์และกลับไปพร้อมกับเสบียงอาหาร โดยสัญญาว่า จะนำน้องชายของพวกเขามาด้วย

อัสสุดดีย์, มุฮัมมัด บิน อิสฮาก และนักวิชาการตัฟซีรท่านอื่นๆ ระบุว่าสาเหตุที่ทำให้พี่น้องยูซุฟเดินทางไปยังเมืองอียิปต์นั้น ก็เนื่องจากว่าเมื่อยูซุฟ ﷺ เริ่มปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าฯ ที่อียิปต์ และได้ผ่านช่วงเวลา 7 ปีที่อุดมสมบูรณ์ต่อด้วย 7 ปีที่แร้นแค้น และความแห้งแล้งก็ได้แพร่กระจายไปยังทุกส่วนของดินแดนอียิปต์จนไปถึงดินแดนกันอานซึ่งเป็นเมืองที่ยะอฺกูบและลูกๆ ของเขาอาศัยอยู่ ในขณะนั้นยูซุฟก็กันผลิตผลไว้เพื่อสำรองให้ผู้คนและเก็บรักษาผลิตผลเหล่านั้นอย่างดีจนกระทั่งสามารถรวบรวมได้เป็นจำนวนมากในคลังต่างๆ ทำให้ผู้คนจากทั่วทุกสารทิศพากันเดินทางมาเพื่อขอเสบียงอาหารให้ตนเองและครอบครัว โดยยูซุฟจะมอบเสบียงให้เพียงคนละปริมาณเท่ากับการบรรทุกของลาหนึ่งตัวต่อหนึ่งปี โดยที่ตัวยูซุฟ ﷺ จะไม่บริโภคจนอิ่มตัวเขา กษัตริย์ และบรรดาทหารจะไม่รับประทานอาหารเว้นแต่เพียงหนึ่งมื้อในตอนกลางวัน เพื่อให้มีเสบียงอาหารเพียงพอสำหรับผู้อื่นตลอดเวลา 7 ปี ยูซุฟจึงเป็นความเมตตาจากอัลลอฮฺที่มีต่อประชาชนอียิปต์

ในจำนวนผู้คนที่เดินทางมารับเสบียงนั้นก็มีพี่น้องยูซุฟรวมอยู่ด้วย โดยพวกเขาเดินทางมาตามคำสั่งของบิดาหลังจากที่พวกเขาได้ข่าวว่าผู้ว่าฯ ของอียิปต์ (ยูซุฟ) แจกจ่ายอาหารแก่ผู้คนโดยต้องมีสิ่งแลกเปลี่ยน พวกเขาจึงนำสินค้าไปด้วยเพื่อแลกเป็นอาหาร โดยเดินทางขี่พาหนะไปทั้งสิบคนในขณะที่ยะอฺกูบได้ขอให้บินยามีน ซึ่งเป็นน้องชายร่วมมารดาของยูซุฟอยู่ที่บ้านกับท่าน เพราะเขาเป็นลูกที่ท่านรักมากที่สุดรองจากยูซุฟ บรรดาพี่น้องเข้าไปหายูซุฟในสภาพที่เขามีความยิ่งใหญ่ มีตำแหน่งสูงและเป็นผู้นำ ทันทีที่ยูซุฟเห็นก็จำพวกเขาได้แต่พวกเขาจำยูซุฟไม่ได้ เนื่องจากได้แยกจากกันในขณะที่ยูซุฟยังเป็นเด็ก และขายเขาให้แก่กองคาราวานโดยไม่รู้ว่ามุ่งหน้าไปที่ใด อีกทั้งพวกเขาก็ไม่เคยคิดเลยแม้แต่น้อยว่ายูซุฟจะกลายเป็นผู้มีตำแหน่งใหญ่โตเช่นนี้ เพราะฉะนั้น พวกเขาจึงจำยูซุฟไม่ได้ แต่ยูซุฟจำพวกเขาได้

อัสสุดดีย์ และท่านอื่นๆ ได้อธิบายว่า ยูซุฟได้เริ่มสนทนากับพวกเขา โดยกล่าวถามเชิงตำหนิพวกเขาว่า "อะไรที่ทำให้พวกท่านเดินทางมาที่เมืองของข้า?" พวกเขาตอบว่า "โอ้ ท่านผู้ว่าฯ เรามาเพื่อขอเสบียงอาหาร" เขากล่าวว่า "พวกท่านอาจจะเป็นสายลับของศัตรูก็ได้?" พวกเขากล่าวว่า "ขอความคุ้มครองจากอัลลอฮฺ" [2] เขากล่าวว่า "พวกท่านมาจากที่ใด?" พวกเขาตอบว่า "มาจากดินแดนกันอาน และยะอฺกูบบิดาของเราเป็นนบีของอัลลอฮฺ" ยูซุฟถามว่า "เขามีลูกคนอื่นนอกจากพวกท่านไหม?" พวกเขาตอบว่า "มี พวกเรามีพี่น้องสิบสองคน

(2) เป็นสำนวนการปฏิเสธ

น้องคนสุดท้องของเราเสียชีวิตในทะเลทราย โดยเขาเป็นลูกที่คุณพ่อรักมากที่สุด เหลือเพียงน้องของเขาที่คุณพ่อขอตัวเขาไว้อยู่เป็นเพื่อนท่าน"

จากนั้นยูซุฟได้สั่งให้ต้อนรับและดูแลพวกเขาอย่างดี ﴿ **และเมื่อเขา (ยูซุฟ) ได้จัดเตรียมให้แก่พวกเขาซึ่งเสบียงอาหารของพวกเขาแล้ว** ﴾ คือ ได้ตวงเสบียงอาหาร และบรรทุกสิ่งของต่างๆ แก่พวกเขาอย่างครบถ้วนแล้ว ยูซุฟก็กล่าวว่า พวกท่านจงนำน้องชายที่พวกท่านเล่าให้ฉันฟังมาหาฉัน เพื่อที่ฉันจะได้เชื่อในสิ่งที่พวกท่านเล่ามา ﴿ **พวกท่านไม่เห็นหรือว่า แท้จริง ฉันได้ตวงให้อย่างครบถ้วน และฉันนั้นดียิ่งในหมู่ผู้ให้การต้อนรับ** ﴾ ยูซุฟพยายามจูงใจพวกเขาให้กลับมาหาเขาอีกครั้ง จากนั้นได้ขู่พวกเขาว่า ﴿ **หากพวกท่านไม่นำเขามาหาฉัน จะไม่มีการตวงจากฉันให้พวกท่านอีก...** ﴾ อายะฮฺข้างต้น หมายถึง ถ้าพวกท่านไม่นำเขามาพร้อมกับพวกท่านในคราวหน้า พวกท่านจะไม่ได้รับเสบียงอาหารใดๆ อีก ﴿ **และพวกท่านอย่าเข้ามาใกล้ฉัน พวกเขากล่าวว่า เราจะเกลี้ยกล่อมบิดาของเขาให้เขาออกมา** ﴾ กล่าวคือ เราจะพยายามอย่างสุดความสามารถให้เขาได้มาหาท่าน และเราจะไม่ลดละความพยายาม เพื่อให้ท่านรู้ว่าสิ่งที่เราได้บอกนั้นเป็นความจริง ﴿ **และเขากล่าวแก่พวกคนใช้ของเขาว่า จงใส่เงินของพวกเขา** ﴾ ที่พวกเขานำมาเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนกับเสบียงอาหาร ﴿ **ไว้ในย่ามของพวกเขา** ﴾ คือในสัมภาระของพวกเขาโดยที่พวกเขาไม่รู้ตัว ﴿ **เพื่อพวกเขาจะได้กลับมาอีก** ﴾ พร้อมกับเงินนั้น มีทัศนะว่า ยูซุฟ عليه السلام เกรงว่าพวกเขาจะไม่มีเงิน (หรือสิ่งของแลกเปลี่ยน) ให้พวกเขาได้กลับมาแลกเปลี่ยนกับเสบียงอาหารในคราวหน้า

﴿ فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ
مَعَنَا أَخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٣﴾ قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ
إِلَّا كَمَا أَمِنتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِن قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ ﴿٦٤﴾ ﴾

63. เมื่อพวกเขากลับไปหาพ่อของพวกเขา พวกเขากล่าวว่า โอ้ พ่อของเรา ! การตวงถูกห้ามแก่เรา จงส่งน้องของเราไปกับเราเพื่อเราจะได้ส่วนตวง และแท้จริง เราจะเป็นผู้คุ้มกันเขา

64. เขา (พ่อ) กล่าวว่า ฉันจะไม่ไว้ใจพวกเจ้าที่มีต่อเขาอีก นอกจากว่าเช่นกับที่ฉันได้ไว้ใจพวกเจ้าที่มีต่อพี่ของเขาเมื่อก่อนนี้ ดังนั้นอัลลอฮฺทรงเป็นผู้คุ้มกันที่ดียิ่ง และพระองค์เท่านั้นทรงเมตตายิ่งในหมู่ผู้เมตตาทั้งหลาย

พี่น้องของยูซุฟ ﷺ ขออนุญาตจากยะอฺกูบ ﷺ ให้พวกเขานำตัวบินยามีนไปด้วย และคำตอบของยะอฺกูบ ﷺ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าเกี่ยวกับพวกเขาว่า พวกเขาได้กลับไปหาบิดา ﴿ **พวกเขากล่าวว่า โอ้ พ่อของเรา ! การตวงถูกห้ามแก่เรา** ﴾ หมายถึง หลังจากครั้งแรกนี้แล้ว ถ้าท่านไม่ส่งตัวน้องของเราคือบินยามีนไปพร้อมกับเรา เราจะไม่ได้รับการตวง ดังนั้น ท่านจงอนุญาตให้เขาไปกับเรา เราจะได้ตวงเสบียงอาหาร และเราจะเป็นผู้ดูแลเขาเอง นักวิชาการบางส่วนรายงานการอ่านคำนี้ว่า (يَكْتَلْ) ด้วยพยัญชนะ (ยาอ์) หมายถึง เขา (บินยามีน) จะได้ตวง ﴿ **และแท้จริงเราจะเป็นผู้คุ้มกันเขา** ﴾ กล่าวคือ ท่านอย่าได้ห่วงเขาเพราะเขาจะได้กลับมาหาท่านอย่างแน่นอน และนี่คือคำพูดเดียวกันที่พวกเขาเคยพูดในกรณีของยูซุฟว่า

﴿ أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴾

"พรุ่งนี้ขอให้ส่งเขาไปกับเรา เพื่อเขาจะกินให้อิ่มและเล่นอย่างสนุก และแท้จริงเรานั้นจะเป็นผู้คุ้มกันเขา"

(ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 12)

ดังนั้น บิดาจึงได้กล่าวแก่พวกเขาว่า ﴿ **จะให้ฉันไว้ใจพวกเจ้าให้ดูแลเขา เหมือนที่ฉันเคยไว้ใจพวกเจ้าให้ดูแลพี่ชายเขาก่อนหน้านี้กระนั้นหรือ ?** ﴾ หมายถึง พวกเจ้าจะปฏิบัติกับเขาเหมือนที่พวกเจ้าได้ปฏิบัติกับพี่ของเขาก่อนหน้านี้หรือ ? พวกเจ้าจะทำให้เขาหายไปจากฉันและจะกีดกันฉันจากเขาอีกหรือ ? ﴿ **ดังนั้น อัลลอฮฺทรงเป็นผู้คุ้มกันที่ดียิ่ง** ﴾ นักวิชาการบางส่วนรายงานการอ่านในส่วนนี้ว่า (حِفْظًا) [3] ﴿ **และพระองค์เท่านั้นทรงเมตตายิ่งในหมู่ผู้เมตตาทั้งหลาย** ﴾ หมายถึง พระองค์คือ ผู้ทรงเมตตายิ่งต่อฉัน และพระองค์จะทรงเมตตาความชราภาพ ความอ่อนแอ และความรักที่ฉันมีต่อลูกของฉัน และฉันหวังว่าพระองค์จะทรง

(3) แปลว่า การคุ้มครอง หรือ คุ้มกัน

นำเขากลับมาหาฉัน ให้ฉันได้อยู่กับเขา แท้จริง พระองค์คือ ผู้ทรงเมตตายิ่งในบรรดาผู้เมตตาทั้งหลาย

﴿ وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا
مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا
وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ
حَتَّى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ
مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾ ﴾

65. และเมื่อพวกเขาเปิดย่ามเสบียงของพวกเขา ก็เห็นสินค้าของพวกเขาถูกคืนกลับมายังพวกเขาด้วย พวกเขาจึงกล่าวว่า โอ้ พ่อของเรา ! เราต้องการอะไรอีกเล่า ? นี่สินค้าของเราถูกคืนกลับมายังเรา แล้วเรายังได้นำเสบียงมายังครอบครัวของเราอีก และเราจะคุ้มกันน้องของเรา และเราจะได้เพิ่มการตวงอีกหนึ่งตัวลา นั่นเป็นการตวงที่ง่าย

66. เขา (พ่อ) กล่าวว่า ฉันจะไม่ส่งเขาไปกับพวกเจ้า จนกว่าพวกเจ้าจะนำสัญญาจากอัลลอฮฺให้แก่ฉันเสียก่อน ว่าพวกเจ้าจะนำเขากลับมาอย่างแน่นอน เว้นแต่พวกเจ้าจะถูกปิดล้อม เมื่อพวกเขาได้ให้สัญญาของพวกเขาแก่เขาแล้ว (พ่อ) กล่าวว่า อัลลอฮฺทรงเป็นพยานต่อสิ่งที่เราสัญญาไว้

สินค้า [4] ออกมาจากสัมภาระ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า เมื่อพี่น้องของยูซุฟได้เปิดสัมภาระของพวกเขา ก็พบว่าสินค้าถูกคืนกลับมายังพวกเขา นั่นคือสิ่งที่ยูซุฟสั่งให้คนรับใช้นำไปใส่ในย่ามเสบียง จนเมื่อพวกเขาพบมันในสัมภาระของพวกเขา ﴾ **พวกเขาจึงกล่าวว่า โอ้ พ่อของเรา ! เราต้องการอะไรอีกเล่า ? นี่สินค้าของเราถูกคืนกลับมายังเรา** ﴿ ดังที่กอตาดะฮฺ ได้กล่าวว่า "เราต้องการอะไรอีกหลังจากนี้

(4) สินค้าหรือเงิน หรือสิ่งของสำหรับแลกเปลี่ยนเสบียงอาหาร

สินค้าของเขาถูกคืนกลับมายังเรา และเราก็ได้รับการตวง (เสบียงอาหาร) อย่างสมบูรณ์?"

(อัฏฏอบารี 16/162)

﴾ **แล้วเรายังได้นำเสบียงมายังครอบครัวของเราอีก** ﴿ หมายถึง หากท่าน (ยะอฺกูบ) ส่งน้องของเราไปพร้อมกับเราแล้ว เราจะนำเสบียงกลับมาให้ครอบครัวของเรา ﴾ **และเราจะคุ้มกันน้องของเรา และเราจะได้เพิ่มการตวงอีกหนึ่งตัวลา** [5] ﴿ ทั้งนี้ยูซุฟ ﷺ ให้เสบียงปริมาณบรรทุกหนึ่งตัวลาต่อหนึ่งคน ﴾ **นั่นเป็นการตวงที่ง่าย** ﴿ เป็นสำนวนที่ทำให้ประโยคคำพูดนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หมายถึง นี่เป็นเรื่องที่ง่ายดายมากเพื่อแลกกับการที่เอาตัวน้องชายของพวกเขาไปแลกกับสิ่งที่เทียบเท่าสิ่งนี้

﴾ **เขา (พ่อ) กล่าวว่า ฉันจะไม่ส่งเขาไปกับพวกเจ้า จนกว่าพวกเจ้าจะนำสัญญาจากอัลลอฮฺให้แก่ฉันเสียก่อน** ﴿ กล่าวคือ พวกเจ้าต้องสาบานด้วยการทำสัญญาและการรับรอง ﴾ **ว่าพวกเจ้าจะนำเขากลับมาอย่างแน่นอน เว้นแต่พวกเจ้าจะถูกปิดล้อม** ﴿ เว้นแต่ว่าพวกเจ้าจะพ่ายแพ้หมดทุกคนและไม่สามารถช่วยเหลือเขาได้ ﴾ **เมื่อพวกเขาได้ให้สัญญาของพวกเขาแก่เขาแล้ว** ﴿ คือเมื่อบิดาได้กำชับย้ำกับพวกเขาแล้ว เขาก็กล่าวว่า ﴾ **อัลลอฮฺทรงเป็นพยานต่อสิ่งที่เราสัญญาไว้** ﴿ อิบนุ อิสฮาก ได้กล่าวว่า แท้จริงแล้ว การที่เขา (บิดา) ต้องยอมในเรื่องนี้เพราะเขาไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากต้องส่งพวกเขาไปตวงเสบียงอาหารที่มีความจำเป็นเขาจึงต้องส่งตัวลูกชายไป

(อัฏฏอบารี 16/164)

﴿ وَقَالَ يَابَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ
مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ
أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ
يَعْقُوبَ قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ ﴾

(5) ปริมาณบรรทุกหนึ่งตัวลา

67. และเขากล่าวว่า โอ้ ลูกเอ๋ย! พวกเจ้าอย่าเข้าเมืองทางเดียวกัน แต่พวกเจ้าจงเข้าเมืองต่างทางกัน และฉันไม่อาจให้ความคุ้มกันพวกเจ้าจากอัลลอฮฺได้ การตัดสินเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ต่อพระองค์เท่านั้นที่ฉันได้มอบหมาย และต่อพระองค์เท่านั้นที่บรรดาผู้มอบหมายต้องมอบหมาย

68. และเมื่อได้เข้าเมืองตามที่พ่อของพวกเขาได้สั่งไว้ ไม่มีสิ่งใดที่จะช่วยพวกเขาให้พ้นจากอัลลอฮฺได้ เว้นแต่ความต้องการในจิตใจของยะอฺกูบซึ่งเขาได้ปฏิบัติไป และแท้จริง เขาเป็นผู้มีความรู้ซึ่งเราได้สอนเขา แต่ส่วนมากของมนุษย์ไม่รู้

ยะอฺกูบ ﷺ สั่งบรรดาลูกชายให้เข้าเมืองอียิปต์จากประตูที่แตกต่างกันเพราะเกรงจะถูกอิจฉา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่า เมื่อยะอฺกูบ ﷺ ได้จัดเตรียมเสบียงการเดินทางสำหรับลูกๆ ของเขาซึ่งรวมถึงบินยามีน เพื่อเดินทางไปเมืองอียิปต์ เขาสั่งห้ามลูกๆ ไม่ให้เข้าเมืองอียิปต์จากประตูเดียวกัน แต่ให้เข้าจากประตูที่แตกต่างกัน โดยอิบนุ อับบาส, มุฮัมมัด บิน กะอับ, มุญาฮิด, อัฎเฎาะฮาก, กอตาดะฮฺ, อัสสุดดีย์ และคนอื่นๆ ระบุว่าสาเหตุที่ยะอฺกูบสั่งเช่นนั้นก็เนื่องจากเขากลัวว่าลูกๆ จะถูกอิจฉาจากสายตาที่อิจฉา (อัลอัยนฺ) เนื่องจากพวกเขามีความงดงามทั้งหน้าตาลักษณะท่าทาง เขาจึงเกรงว่าพวกเขาจะได้รับอันตรายจากสายตาที่อิจฉาของผู้คน เพราะอันตรายของสายตาที่อิจฉามีอยู่จริง และอาจทำอันตรายต่อนักรบหรืออัศวินขี่ม้าทำให้ตกจากม้าได้เลยทีเดียว ส่วนคำพูดของยะอฺกูบที่ว่า ﴿ **และฉันไม่อาจให้ความคุ้มกันพวกเจ้าจากอัลลอฮฺได้** ﴾ หมายถึง แม้ว่าจะมีการป้องกันจากสายตาที่อิจฉา แต่ไม่อาจจะฝืนหรือขัดขืนต่อการกำหนดของพระองค์ได้ ﴿ **การตัดสินเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ต่อพระองค์เท่านั้นที่ฉันได้มอบหมาย และต่อพระองค์เท่านั้นที่บรรดาผู้มอบหมายต้องมอบหมาย และเมื่อได้เข้าเมืองตามที่พ่อของพวกเขาได้สั่งไว้ ไม่มีสิ่งใดที่จะช่วยพวกเขาให้พ้นจากอัลลอฮฺได้ เว้นแต่ความต้องการในจิตใจของยะอฺกูบซึ่งเขาได้ปฏิบัติไป** ﴾ [6] ความต้องการในจิตใจคือ ความพยายามของยะอฺกูบในการปกป้องลูกๆ จากอันตรายจากสายตาที่อิจฉา ﴿ **และ**

(6) หมายถึง ไม่มีอะไรที่จะฝืนหรือขัดขืนต่อการกำหนดของอัลลอฮฺได้ ยะอฺกูบทำได้เพียงสนองความต้องการในจิตใจของตนเองเท่านั้น

แท้จริง เขาเป็นผู้มีความรู้ซึ่งเราได้สอนเขา ﴾ กอตาดะฮฺ และอัษเษารีได้อธิบายว่า หมายถึง ยะอฺกูบเป็นผู้ปฏิบัติในความรู้ที่เขามี

(อัฏฏ็อบารี 16/168)

อิบนุ ญะรีรฺ ได้อธิบายว่า หมายถึง เขาเป็นผู้มีความรู้เพราะอัลลอฮฺได้สอนเขา ﴿ **แต่ส่วนมากของมนุษย์ไม่รู้** ﴾

(อัฏฏ็อบารี 16/168)

﴿ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ آوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾ ﴾

69. และเมื่อพวกเขาได้เข้าไปหายูซุฟ เขารับน้องชายของเขาไปอยู่กับเขา เขากล่าวว่า แท้จริง ฉันเป็นพี่ชายของเจ้า ดังนั้น เจ้าอย่าเสียใจในสิ่งที่พวกเขากระทำ

ยูซุฟ عليه السلام ปลอบใจบินยามีน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่า พี่น้องยูซุฟพร้อมด้วยบินยามีนน้องชายได้เข้าไปหายูซุฟ โดยเขาให้การต้อนรับ ให้เกียรติและดูแลพวกเขาอย่างดี มอบความเป็นมิตรไมตรี และเอาใจใส่ จากนั้นยูซุฟก็หลบไปคุยเป็นการส่วนตัวกับน้องชายของเขา โดยได้เปิดเผยความจริงเกี่ยวกับตัวเขา และเรื่องราวที่เกิดขึ้น พร้อมกับบอกให้รู้ว่าเขาคือพี่ชาย แล้วยูซุฟก็พูดกับน้องชายว่า ﴿ **เจ้าอย่าเสียใจ** ﴾ ในสิ่งที่พวกเขากระทำต่อฉัน และได้สั่งให้ปกปิดเรื่องนี้ไม่ให้พี่น้องของเขารู้ว่า แท้ที่จริงแล้วเขาคือยูซุฟน้องชายของพวกเขา จากนั้นยูซุฟ عليه السلام ตกลงกับบินยามีนเพื่อวางอุบายให้น้องชายได้อยู่กับเขาอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีและสุขสบาย

﴿ فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِم مَّاذَا

تَفۡقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُواْ نَفۡقِدُ صُوَاعَ ٱلۡمَلِكِ وَلِمَن جَآءَ بِهِۦ حِمۡلُ بَعِيرٖ
وَأَنَا۠ بِهِۦ زَعِيمٞ ﴿٧٢﴾

70. เมื่อเขา (ยูซุฟ) ได้จัดเตรียมเสบียงอาหารให้แก่พวกเขาแล้ว เขาได้ใส่ขันน้ำลงในย่ามของน้องชายเขา แล้วผู้ประกาศได้ประกาศว่า โอ้ คณะเดินทางทั้งหลาย ! แท้จริง พวกท่านเป็นพวกขโมย

71. พวกเขากล่าวพลางหันไปทางพวกเขา (ผู้ประกาศ) ว่า มีอะไรหายไปจากพวกท่าน ?

72. พวกเขากล่าวว่า ขันน้ำของกษัตริย์หายไปจากเรา และผู้ใดนำมันมาคืน เขาจะได้รับเสบียงเป็นรางวัลหนึ่งตัวลา และฉันเป็นผู้รับรอง

ยูซุฟ ﷺ สั่งให้นำขันน้ำของกษัตริย์ใส่ในย่ามของน้องชายเขา แล้วกักตัวเขาไว้ด้วยแผนการนี้

เมื่อยูซุฟ ﷺ ได้จัดเตรียมเสบียงแก่พวกเขาและบรรทุกอาหารบนลาของพวกเขาแล้ว เขาสั่งให้คนรับใช้นำขันน้ำที่ทำจากเงิน ตามทัศนะนักวิชาการส่วนมาก บางทัศนะระบุว่าทำมาจากทองคำ อิบนุ ซัยดฺ กล่าวว่า เป็นขันที่กษัตริย์มักจะใช้ดื่มน้ำและตวงเสบียงอาหารสำหรับผู้คน เนื่องจากในเวลานั้นอาหารหายาก และเป็นทัศนะของอิบนุ อับบาส, มุญาฮิด, กอตาดะฮฺ, อัฎเฎาะฮาก และอับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ

(อัฏฏอบารี 16/173)

ชัวะอฺบะฮฺ ได้รายงานจากอบูบิชรฺ จากสะอีด บิน ญุบัยรฺ จากอิบนุ อับบาส ว่า ขันกษัตริย์นั้นทำมาจากโลหะเงินโดยพวกเขาใช้ดื่ม มีรูปร่างคล้ายภาชนะที่เรียกว่า "มักกูก" (المَكّوك) (7)

(อัฏฏอบารี 16/176)

แล้วคนรับใช้ก็นำขันดังกล่าวไปซ่อนในสัมภาระบินยามีนโดยไม่ให้ใครรู้ตัว จากนั้นได้มีคนตะโกนต่อหน้าพวกเขาว่า ﴾ **โอ้ คณะเดินทางทั้งหลาย ! แท้จริง พวกท่านเป็นพวกขโมย** ﴿ พวกเขาจึงหันไปยังผู้ที่ตะโกนนั้นและกล่าวว่า ﴾ **มีอะไรหายไปจากพวกท่าน ? พวกเขา**

---

(7) ขัน หรือ เหยือกที่ปากแคบ และฐานกว้าง

กล่าวว่า ขันน้ำของกษัตริย์หายไปจากเรา ﴾ คือ ขันที่ใช้ในการตวงเสบียงอาหาร ﴿ และผู้ใดนำมันมาคืน เขาจะได้รับเสบียงเป็นรางวัลหนึ่งตัวลา ﴾ นี่เป็นการให้รางวัล ﴿ และฉันเป็นผู้รับรอง ﴾ และนี่คือการรับรองและการค้ำประกัน

﴿ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ
﴿٧٣﴾ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِن كُنتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا جَزَاؤُهُ مَن وُجِدَ
فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ
قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِن وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ
مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن
نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ ﴾

73. พวกเขากล่าวว่า ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ โดยแน่นอน พวกท่านทราบดีว่า เรามิได้มาที่นี่เพื่อทำความเสียหายในแผ่นดิน และเราก็มิใช่พวกขโมย

74. พวกเขากล่าวว่า ถ้าเช่นนั้นโทษของมันจะเป็นเช่นใด หากพวกท่านเป็นผู้กล่าวเท็จ

75. พวกเขากล่าวว่า โทษของมันคือ ผู้ใดที่ (ขัน) ถูกค้นพบในย่ามของเขา ดังนั้น เขาก็รับโทษของมัน เช่นนั้นแหละ เราลงโทษบรรดาผู้อธรรม

76. ดังนั้น เขาได้เริ่มค้นในย่ามของพวกเขาก่อนย่ามของน้องชายของเขา แล้วเขาก็ได้นำมันออกมาจากย่ามของน้องชายของเขา เช่นนั้นแหละ เราได้วางอุบายให้แก่ยูซุฟ เขาจะเอาน้องชายของเขาไว้ไม่ได้ในศาสนาของกษัตริย์ นอกจากว่าอัลลอฮฺจะทรงประสงค์ เราจะเชิดชูฐานะหลายชั้นแก่ผู้ที่เราประสงค์ และเหนือทุก ๆ ผู้ที่มีความรู้ คือ ผู้ทรงรอบรู้

เมื่อบรรดาคนรับใช้ของยูซุฟได้กล่าวหาพวกเขาว่าขโมยขันกษัตริย์ พวกเขาจึงได้กล่าวปฏิเสธไปว่า ﴾ **ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ โดยแน่นอน พวกท่านทราบดีว่า เรามิได้มาที่นี่เพื่อทำความเสียหายในแผ่นดิน และเราก็มิใช่พวกขโมย** ﴿ หมายถึง พวกท่านได้ตรวจสอบแล้วและทราบดีตั้งแต่ที่รู้จักและเห็นความประพฤติอันดีของพวกเขาตลอดเวลาที่ผ่านมาว่า เรานั้น ﴾ **มิได้มาที่นี่เพื่อทำความเสียหายในแผ่นดิน และเราก็มิใช่พวกขโมย** ﴿ หมายถึง ลักษณะนิสัยของเราไม่ใช่คนที่มีความประพฤติดังเช่นที่ถูกกล่าวหา บรรดาคนรับใช้จึงกล่าวต่อพวกเขาว่า ﴾ **ถ้าเช่นนั้นโทษของมันจะเป็นเช่นใด** ﴿ หมายถึง โทษของผู้ขโมยหากเขาเป็นหนึ่งในหมู่พวกเจ้า ﴾ **หากพวกท่านเป็นผู้กล่าวเท็จ** ﴿ หมายถึง โทษจะเป็นอย่างไรถ้าเราพบว่าผู้ขโมยนั้นอยู่ในหมู่พวกเจ้า ? ﴾ **พวกเขากล่าวว่า โทษของมันคือ ผู้ใดที่ (ขัน) ถูกค้นพบในย่ามของเขา ดังนั้น เขาก็รับโทษของมัน เช่นนั้นแหละ เราลงโทษบรรดาผู้อธรรม** ﴿ และนี่คือบทบัญญัติของอิบรอฮีม ﷺ ที่กำหนดว่า หัวขโมยนั้นจะถูกมอบตัวให้กับผู้ที่ถูกขโมยซึ่งนี่เป็นสิ่งที่ยูซุฟ ﷺ ต้องการ ดังนั้น เขาจึงเริ่มตรวจสอบย่ามของพวกเขาแต่ละคนก่อนย่ามของน้องชายเพื่อให้ดูสมจริง

﴾ **แล้วเขาก็ได้นำมันออกมาจากย่ามของน้องชายของเขา** ﴿ เขาจึงยึดเอาตัวน้องชายด้วยคำตัดสินที่พวกเขายอมรับและปฏิบัติตาม และยังเป็นข้อบังคับตามความเชื่อของพวกเขา อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงกล่าวว่า ﴾ **เช่นนั้นแหละ เราได้วางอุบายให้แก่ยูซุฟ** ﴿ และนี่เป็นอุบายที่เหมาะสมและมีเป้าหมายที่อัลลอฮฺทรงโปรดปราน และพอพระทัยเพราะมีฮิกมะฮฺและประโยชน์ที่ต้องการ

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **เขาจะเอาน้องชายของเขาไว้ไม่ได้ในศาสนาของกษัตริย์** ﴿ คือ เขาไม่มีสิทธิ์จะเอาตัวน้องชายไว้ภายใต้การปกครองของกษัตริย์อียิปต์ อัฎเฎาะฮาก และท่านอื่นๆ ได้กล่าวไว้เช่นนี้

(อัฏฏอบารี 16/188)

อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงอำนวยเรื่องนี้ให้เกิดขึ้นแก่ยูซุฟโดยที่พี่น้องของเขาปฏิบัติตามข้อตกลงซึ่งเขารู้ว่าสิ่งนี้เป็นบทบัญญัติของศาสนาพวกเขา ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงชื่นชมยูซุฟโดยตรัสว่า ﴾ **เราจะเชิดชูฐานะหลายชั้นแก่ผู้ที่เราประสงค์** ﴿ อายะฮฺนี้คล้ายกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ ﴾

"อัลลอฮฺจะทรงยกย่องเทิดเกียรติแก่บรรดาผู้ศรัทธาในหมู่พวกเจ้า"

(ซูเราะฮฺ อัลมุญาดะละฮฺ อายะฮฺที่ 11)

﴾ **และเหนือทุกๆ ผู้ที่มีความรู้ คือ ผู้ทรงรอบรู้** ﴿ อัลฮะซัน อัลบัศรีย์ ได้กล่าวว่า

"ไม่มีผู้รู้ใดๆ เว้นแต่จะมีผู้รู้ที่เหนือกว่าเขาจนถึงอัลลอฮฺ ﷻ "

(อัฏฏอบารี 16/193)

และเช่นเดียวกัน อับดุรฺร็อซซาก ได้รายงานจากสะอีด อิบนุ ญุบัยรฺ กล่าวว่า ครั้งหนึ่งขณะที่พวกเราอยู่กับอิบนุ อับบาส ท่านก็ได้เล่าฮะดีษหนึ่งที่แปลกมาก จากนั้นมีชายคนหนึ่งแสดงความแปลกใจและได้กล่าวว่า อัลฮัมดุลิลลาฮฺ ﴿ **และเหนือทุกๆ ผู้ที่มีความรู้ คือ ผู้ทรงรอบรู้** ﴾ อิบนุ อับบาส จึงได้กล่าวว่า "เลวร้ายยิ่ง สิ่งที่ท่านได้กล่าวออกมา แท้จริง อัลลอฮฺ คือ ผู้ทรงรอบรู้ และผู้ทรงอยู่เหนือผู้รู้ทุกคน"

(อับดุรฺร็อซซาก 2/327)

และเช่นเดียวกัน ซิมาก รายงานจาก อิกริมะฮฺ จาก อิบนุ อับบาส ได้กล่าวเกี่ยวกับอายะฮฺ ﴿ **และเหนือทุกๆ ผู้ที่มีความรู้ คือ ผู้ทรงรอบรู้** ﴾ ว่า "คือผู้รู้คนนี้จะรู้มากกว่าคนนี้ และคนนี้จะรู้มากกว่าคนนี้ และอัลลอฮฺทรงเหนือทุกๆ ผู้รู้"

(อัฏฏอบารี 16/192)

อิกริมะฮฺ ก็ได้กล่าวเช่นนี้

(อัฏฏอบารี 16/192)

กอตาดะฮฺ กล่าวว่า ﴿ **และเหนือทุกๆ ผู้ที่มีความรู้ คือ ผู้ทรงรอบรู้** ﴾ จนกระทั่งความรู้ไปสิ้นสุดที่อัลลอฮฺ ความรู้ได้เริ่มต้นมาจากพระองค์ ส่วนบรรดาผู้รู้ก็ได้ศึกษาหาความรู้และความรู้ก็กลับไปหาพระองค์ กิรออะฮฺของอับดุลลอฮฺ อ่านว่า ﴿ وَفَوْقَ كُلِّ عَالِمٍ عَلِيمٌ ﴾ ﴿ **และเหนือทุกๆ ผู้รู้ คือ ผู้ทรงรอบรู้** ﴾

(อัฏฏอบารี 16/193)

﴿ قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِن قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ ﴾

77. **พวกเขากล่าวว่า หากเขาขโมย แน่นอน พี่ชายของเขาก็ได้ขโมยมาก่อน แต่ยูซุฟได้ซ่อนความรู้สึกไว้ในใจของเขา และไม่เปิดเผยมันแก่พวกเขา เขากล่าวในใจว่า พวกท่านมีสถานะที่เลวมาก และอัลลอฮฺทรงรอบรู้ดียิ่งในสิ่งที่พวกท่านกล่าวหา**

พี่น้องของยูซุฟ عليه السلام กล่าวหาว่า เขาขโมย

พี่น้องของยูซุฟ عليه السلام ได้กล่าว เมื่อพวกเขาเห็นขันกษัตริย์ถูกนำออกมาจากสัมภาระของบินยามีน ว่า ﴾ **หากเขาขโมย แน่นอน พี่ชายของเขาก็ได้ขโมยมาก่อน** ﴿ พวกเขาพยายามปฏิเสธความรับผิดชอบกับผู้ว่าฯ ด้วยการเปรียบเทียบ โดยกล่าวว่า บินยามีนได้กระทำเหมือนที่พี่คนหนึ่งของเขาได้กระทำก่อนหน้านี้ ซึ่งพวกเขาหมายถึงยูซุฟ عليه السلام นั่นเอง ส่วนพระดำรัสของพระองค์ว่า ﴾ **แต่ยูซุฟได้ซ่อนความรู้สึกไว้ในใจของเขา** ﴿ หมายถึง ซ่อนคำกล่าวที่มาต่อจากอายะฮฺนี้นั่นคือ ﴾ **พวกท่านมีสถานะที่เลวมาก และอัลลอฮฺทรงรอบรู้ดียิ่งสิ่งที่พวกท่านกล่าวหา** ﴿ คือสิ่งที่พวกท่านได้เอ่ยออกมา ยูซุฟพูดเช่นนี้กับตัวเองโดยมิได้เปิดเผยออกมาให้พวกเขารู้ และนี่เป็นการระงับก่อนจะเอ่ยคำพูดออกมา อัลเอาฟีได้รายงานจากอิบนุอับบาสได้อธิบายเกี่ยวกับอายะฮฺ ﴾ **แต่ยูซุฟได้ซ่อนความรู้สึกไว้ในใจของเขา** ﴿ ว่า หมายถึง ยูซุฟได้ซ่อนคำพูดที่ว่า ﴾ **พวกท่านมีสถานะที่เลวมาก และอัลลอฮฺทรงรอบรู้ดียิ่งในสิ่งที่พวกท่านกล่าวหา** ﴿

﴿ قَالُوا يَٰٓأَيُّهَا ٱلْعَزِيزُ إِنَّ لَهُۥٓ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُۥٓ إِنَّا
نَرَىٰكَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾ قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِ أَن نَّأْخُذَ إِلَّا مَن وَجَدْنَا مَتَٰعَنَا
عِندَهُۥٓ إِنَّآ إِذًا لَّظَٰلِمُونَ ﴿٧٩﴾ ﴾

78. **พวกเขากล่าวว่า โอ้ ท่านผู้ว่าฯ เขามีพ่อที่แก่ชรามากแล้ว ขอได้โปรดเอาคนหนึ่งในพวกเราไว้แทนเขา แท้จริง เราเห็นว่าท่านนั้นอยู่ในหมู่ผู้ทำความดี**

79. **เขากล่าวว่า เราขอความคุ้มครองด้วยอัลลอฮฺ ที่เราจะเอาคนอื่นนอกจากผู้ที่เราพบทรัพย์สินของเราอยู่ที่เขา ดังนั้น แท้จริง เราก็เป็นผู้อธรรมอย่างแน่นอน**

พี่น้องของยูซุฟ عليه السلام เสนอให้กักตัวคนใดคนหนึ่งจากพวกเขาแทนที่บินยามีน และคำตอบต่อข้อเสนอนี้

เมื่อตกลงกักตัวบินยามีนไว้กับยูซุฟด้วยการยินยอมของพวกเขาเองแล้ว พวกเขาก็ได้อ้อนวอนและขอความสงสารจากเขา ﴾ **พวกเขากล่าวว่า โอ้ ท่านผู้ว่าฯ เขามีพ่อที่แก่ชรามากแล้ว** ﴿ พวกเขาพยายามสื่อว่า บิดาของเขารักเขามากโดยเขาเป็นเหมือนกำลังใจและการปลอบใจที่สูญเสียลูกชายอีกคนหนึ่งไป ﴾ **ขอได้โปรดเอาคนหนึ่งในพวกเราไว้แทนเขา** ﴿ ให้อยู่กับท่านแทนเขา ﴾ **แท้จริง เราเห็นว่าท่านนั้นอยู่ในหมู่ผู้ทำความดี** ﴿ ผู้มีความยุติธรรมเที่ยงธรรมและตอบรับต่อสิ่งดีงาม ﴾ **เขากล่าวว่า เราขอความคุ้มครองด้วยอัลลอฮฺ ที่เราจะเอาคนอื่น นอกจากผู้ที่เราพบทรัพย์สินของเราอยู่ที่เขา** ﴿ ดังที่พวกท่านได้กล่าวไว้แล้วและยอมรับแล้ว ﴾ **ดังนั้น แท้จริง เราก็เป็นผู้อธรรมอย่างแน่นอน** ﴿ หากเราเอาตัวคนบริสุทธิ์ไว้แทนคนผิด

﴿ فَلَمَّا اسْتَيْأَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ
أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُم مَّوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ وَمِن قَبْلُ مَا فَرَّطتُمْ فِي
يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّىٰ يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي
وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٠﴾ ارْجِعُوا إِلَىٰ أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا
إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ
﴿٨١﴾ وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ ﴾

80. ดังนั้น เมื่อพวกเขาหมดอาลัยจากเขา พวกเขาก็ปลีกตัวออกไปเพื่อปรึกษากันตามลำพัง พี่คนโตของพวกเขากล่าวว่า พวกท่านไม่รู้หรอกหรือว่า พ่อของพวกท่านได้เอาสัญญาอย่างมั่นคงจากอัลลอฮฺแก่พวกท่าน และก่อนนี้พวกท่านก็ได้ทำผิดพลาดในเรื่องของยูซุฟมาแล้ว ดังนั้น ฉันจะไม่ออกจากดินแดนนี้จนกว่าพ่อของฉันจะอนุญาตแก่ฉัน หรืออัลลอฮฺจะทรงตัดสินแก่ฉัน และพระองค์ทรงเป็นผู้ตัดสินที่ดียิ่ง

81. พวกท่านจงกลับไปยังพ่อของพวกท่านแล้วกล่าวว่า โอ้ คุณพ่อของเรา แท้จริง ลูกของท่านขโมยและเราไม่เป็นพยานเว้นแต่ในสิ่งที่เรารู้ และเรามิใช่ผู้เก็บความลับ

82. และจงถามชาวเมืองซึ่งเราพำนักอยู่ในนั้น และกองคาราวานซึ่งเราเดินทางร่วมมากับมัน และแท้จริง เรานั้นเป็นผู้สัตย์จริงอย่างแน่นอน

การปรึกษาหารือของพวกเขา และคำปรึกษาของพี่คนโต

อัลลอฮ ﷻ ทรงเล่าเกี่ยวกับพี่น้องยูซุฟว่า เมื่อพวกเขาหมดหวังที่จะช่วยบินยามีนน้องชายซึ่งพวกเขาได้สัญญามั่นกับบิดาแล้วว่าจะนำตัวเขากลับไป เพราะยูซุฟได้ปฏิเสธคำขอของพวกเขา ﴾ **พวกเขาก็ปลีกตัวออกไป** ﴿ คือปลีกตัวออกไปจากผู้คน ﴾ **เพื่อปรึกษากันตามลำพัง** ﴿ กระซิบพูดคุยระหว่างพวกเขา ﴾ **พี่คนโตของพวกเขากล่าวว่า** ﴿ เขาคือรูบีล และมีทัศนะว่าเขาคือยะฮูดา ซึ่งเป็นคนที่แนะนำให้พวกเขาโยนยูซุฟลงในบ่อเมื่อครั้งที่พวกเขาคิดจะฆ่ายูซุฟ เขากล่าวว่า ﴾ **พวกท่านไม่รู้หรอกหรือว่า พ่อของพวกท่านได้เอาสัญญาอย่างมั่นคงจากอัลลอฮฺแก่พวกท่าน** ﴿ ว่าพวกท่านจะนำบินยามีนกลับไปหาเขา และพวกท่านก็เห็นแล้วว่าพวกท่านไม่สามารถทำตามสัญญานั้นได้ โดยก่อนหน้านี้พวกท่านก็ได้พรากยูซุฟไปจากเขา ﴾ **ดังนั้น ฉันจะไม่ออกจากดินแดนนี้** ﴿ หมายถึง ฉันจะไม่จากเมืองนี้ไป ﴾ **จนกว่าพ่อของฉันจะอนุญาตแก่ฉัน** ﴿ ให้กลับไปหาท่านโดยที่ท่านพอใจฉัน ﴾ **หรืออัลลอฮฺจะทรงตัดสินแก่ฉัน** ﴿ มีทัศนะว่า หมายถึง ตัดสินลงโทษด้วยดาบ และมีทัศนะว่า หมายถึง ทรงช่วยให้ฉันสามารถเอาตัวน้องชายของฉันกลับไป ﴾ **และพระองค์ทรงเป็นผู้ตัดสินที่ดียิ่ง** ﴿

จากนั้นเขาได้สั่งให้พวกเขาบอกบิดาเกี่ยวกับสภาพที่เกิดขึ้นเพื่อจะได้เป็นสาเหตุให้บิดายกโทษให้ และเป็นข้อแก้ตัวต่อหน้าบิดาเพื่อแสดงความบริสุทธิ์จากสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยคำพูดของพวกเขาเอง และคำพูดของเขาที่ว่า ﴾ **และเรามิใช่ผู้เก็บความลับ** ﴿ กอตาดะฮฺ และอิกริมะฮฺได้อธิบายว่า หมายถึง เราไม่รู้ว่าลูกชายของท่านนั้นเป็นผู้ขโมย

(อัฏฏอบารี 16/211 212)

อับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ บิน อัสลัม ได้อธิบายว่า หมายถึง เราไม่รู้ในเรื่องเร้นลับว่าเขาได้ขโมยบางสิ่งเอาให้ตัวเอง แท้จริงแล้ว เขาได้ถามเราว่าการลงโทษของผู้ที่ขโมยนั้นคืออะไร? ﴾ **และจงถามชาวเมืองซึ่งเราพำนักอยู่ในนั้น** ﴿ มีทัศนะว่า หมายถึงเมืองอียิปต์

(อัฏฏอบารี 16/210)

กอตาดะฮฺ ก็ได้กล่าวไว้เช่นนั้น

(อัฏฏอบารี 16/212)

และมีทัศนะว่า หมายถึงเมืองอื่น ﴾ **และกองคาราวานซึ่งเราเดินทางร่วมมากับมัน** ﴿ คือที่เราได้เดินทางมาด้วยกัน ถามเกี่ยวกับความสัตย์จริง ความซื่อสัตย์ การรักษาสิ่งของต่างๆ และการดูแลเฝ้ายามของเรา ﴾ **และแท้จริง เรานั้นเป็นผู้สัตย์จริงอย่างแน่นอน** ﴿ ในสิ่งที่เราได้บอกกับท่านไปว่าน้องชายได้ขโมยของและถูกเอาตัวไปเพราะการขโมยของเขา

﴿ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ
أَن يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلَّى عَنْهُمْ
وَقَالَ يَا أَسَفَى عَلَى يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ
﴿٨٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَأُ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ
الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ ﴾

83. **เขากล่าวว่า แต่ว่าจิตใจของพวกเจ้าได้ตกแต่งเรื่องขึ้นเพื่อพวกเจ้า ดังนั้น ฉันจะอดทนด้วยการอดทนที่ดี หวังว่าอัลลอฮฺจะทรงนำพวกเขาทั้งหมดมาหาฉัน แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ**

84. **และเขาผินหลังให้พวกเขา และกล่าวว่า อนิจจา ยูซุฟเอ๋ย และตาทั้งสองข้างของเขามัวเนื่องจากความเศร้าโศก และเขาเป็นผู้อดกลั้น**

85. **พวกเขากล่าวว่า ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ ท่านยังคงรำลึกถึงยูซุฟอยู่จนกระทั่งท่านเจ็บจวนจะตายหรือท่านจะพินาศไป**

86. **เขากล่าวว่า "แท้จริง ฉันร้องเรียนความเศร้าสลดของฉัน และความทุกข์ระทมของฉันต่ออัลลอฮฺ และฉันรู้ (เรื่องความเมตตา) จากอัลลอฮฺ ซึ่งพวกเจ้าไม่รู้"**

คำตอบของนบียะอฺกูบ ﷺ และสภาพของเขาหลังจากได้ฟังข่าวที่เจ็บปวด

นบียะอฺกูบ ﷺ ได้กล่าวเหมือนที่เคยกล่าวเมื่อครั้งที่พวกเขานำเสื้อยูซุฟซึ่งเปื้อนเลือดที่เป็นเท็จมาให้ว่า ﴿ **แต่ว่าจิตใจของพวกเจ้าได้ตกแต่งเรื่องขึ้นเพื่อพวกเจ้า ดังนั้น ฉันจะอดทนด้วยการอดทนที่ดี** ﴾ มุฮัมมัด บิน อิสหาก กล่าวว่าเมื่อพวกเขามาหายะอฺกูบและบอกสิ่งที่เกิดขึ้น เขาได้กล่าวหาพวกเขาและคิดว่าเป็นการกระทำที่เหมือนกับที่พวกเขาเคยกระทำต่อยูซุฟ เขาจึงกล่าวว่า ﴿ **แต่ว่าจิตใจของพวกเจ้าได้ตกแต่งเรื่องขึ้นเพื่อพวกเจ้า ดังนั้น ฉันจะอดทนด้วยการอดทนที่ดี** ﴾ นักวิชาการบางส่วนกล่าวว่า เมื่อการกระทำของพวกเขาในครั้งนี้เกิดขึ้นสืบเนื่องจากการกระทำครั้งแรก ทำให้การกระทำครั้งที่สองนี้ได้รับฮุก่มเช่นเดียวกัน ดังนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้วที่เขาได้กล่าวว่า ﴿ **แต่ว่าจิตใจของพวกเจ้าได้ตกแต่งเรื่องขึ้นเพื่อพวกเจ้า ดังนั้น ฉันจะอดทนด้วยการอดทนที่ดี** ﴾ หลังจากนั้นเขาได้ร้องขอจากอัลลอฮฺให้ทรงนำลูกทั้งสามคนของเขากลับมาหาเขา นั่นคือยูซุฟและน้องชาย คือ บินยามีน และรูบีลซึ่งอยู่ต่อที่เมืองอียิปต์เพื่อรอการตัดสินของอัลลอฮฺ คือจนกว่าบิดาจะให้อภัยและสั่งเขาให้กลับไปหาหรือนำตัวน้องชายกลับไปแบบลับๆ

(อัฏฏอบารี 16/214)

ดังนั้น นบียะอฺกูบ ﷺ จึงกล่าวว่า ﴿ **หวังว่าอัลลอฮฺจะทรงนำพวกเขาทั้งหมดมาหาฉัน แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้** ﴾ รอบรู้เกี่ยวกับสภาพของฉัน ﴿ **ผู้ทรงปรีชาญาณ** ﴾ ในการกระทำและการกำหนดสภาวะของพระองค์ ﴿ **และเขาผินหลังให้พวกเขา และกล่าวว่า อนิจจา ยูซุฟเอ๋ย** ﴾ หมายถึง เขาได้หันหลังให้กับลูกๆ ของเขา และกล่าวถึงความโศกเศร้าต่อยูซุฟในตอนแรกว่า ﴿ **อนิจจา ยูซุฟเอ๋ย** ﴾ ความโศกเศร้าต่อลูกชายสองคนได้ทำให้ความโศกเศร้าเดิมที่ฝังอยู่ในหัวใจให้หวนกลับมาอีกครั้ง อับดุรฺร็อซซาก ได้รายงานว่า ซุฟยาน อัษเษารีได้รายงานจากซุฟยาน อัลอุศฟุรี จากสะอีด บิน ญุบัยรฺ ได้กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดที่ได้รับการอนุญาตให้กล่าวอิสติรญาอฺ (8) เว้นแต่ประชาชาตินี้ พวกท่านไม่ได้ยินคำพูดของยะอฺกูบ ﷺ หรือ ﴿ **อนิจจา ยูซุฟเอ๋ย และตาทั้งสองข้างของเขามัวเนื่องจากความเศร้าโศก และเขาเป็นผู้อดกลั้น** ﴾ ผู้อดกลั้น หมายถึง สงบนิ่งไม่ร้องเรียนปัญหาของเขาต่อมัคลูกใดๆ กอตาดะฮฺ และท่านอื่นๆ ได้กล่าวเช่นนี้

(อัฏฏอบารี 16/216)

อัฏเฏาะฮาก ได้กล่าวว่า ﴿ **และเขาเป็นผู้อดกลั้น** ﴾ หมายถึง เศร้าใจ เสียใจ

(อัฏฏอบารี 16/218)

---

(8) คือ กล่าวว่า إنا لله وإنا إليه راجعون หมายถึง แท้จริง พวกเราเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ และแท้จริง พวกเราจะกลับไปยังพระองค์

เมื่อเป็นเช่นนั้น ลูกๆ จึงสงสารเขา และกล่าวเชิงเห็นใจและปลอบใจว่า ﴾ **ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ ท่านยังคงรำลึกถึงยูซุฟอยู่** ﴿ คือ ไม่หยุดที่จะคิดถึงยูซุฟ ﴾ **จนกระทั่งท่านเจ็บจวนจะตาย** ﴿ คือ ตรอมใจจนไม่มีกำลัง ﴾ **หรือท่านจะพินาศไป** ﴿ คือ พวกเขากล่าวว่า ถ้าท่านเป็นอย่างนี้ต่อไปเรื่อยๆ เรากลัวว่าท่านจะหายนะ ﴾ **เขากล่าวว่า แท้จริง ฉันร้องเรียนความเศร้าสลดของฉัน และความทุกข์ระทมของฉันต่ออัลลอฮฺ** ﴿ เขาตอบลูกๆ ในสิ่งที่พวกเขาพูดว่า ﴾ **แท้จริง ฉันร้องเรียนความเศร้าสลดของฉัน และความทุกข์ระทมของฉัน** ﴿ คือ ความทุกข์ใจและความรู้สึกที่ฉันประสบอยู่ ﴾ **ต่ออัลลอฮฺ** ﴿ เพียงพระองค์เดียว ﴾ **และฉันรู้ (เรื่องความเมตตา) จากอัลลอฮฺ ซึ่งพวกเจ้าไม่รู้** ﴿ หมายถึง ฉันหวังความดีงามจากพระองค์ มีรายงานจากอิบนุ อับบาส ว่าอายะฮฺ ﴾ **และฉันรู้ (เรื่องความเมตตา) จากอัลลอฮฺ ซึ่งพวกเจ้าไม่รู้** ﴿ หมายถึง ความฝันของยูซุฟที่เป็นจริง

(อัฏฏอบารี 16/227)

และอัลลอฮฺ ﷻ จะทรงให้มันเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

﴿ يَابَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَيْأَسُوا مِنْ
رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَيْأَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ (٨٧)
فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا
بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي
الْمُتَصَدِّقِينَ (٨٨) ﴾

87. โอ้ ลูกรัก พวกเจ้าจงไปสืบข่าวของยูซุฟ และน้องของเขา และพวกเจ้าอย่าเบื่อหน่ายต่อความเมตตาของอัลลอฮฺ แท้จริง ไม่มีผู้ใดเบื่อหน่ายต่อความเมตตาของอัลลอฮฺ นอกจากหมู่ชนผู้ปฏิเสธ

88. ดังนั้น เมื่อพวกเขาได้เข้ามาหาเขา (ยูซุฟ) พวกเขากล่าวว่า โอ้ท่านข้าหลวง ความทุกข์ได้ประสบกับเราและครอบครัวของเรา และเราได้นำสินค้าราคาต่ำมา ดังนั้น ขอท่านได้โปรดตวงให้เราอย่างครบถ้วน และโปรดบริจาคให้เราด้วย แท้จริง อัลลอฮฺทรงตอบแทนผู้บริจาคทาน

คำสั่งของนบียะอฺกูบ ﷺ ให้สืบข่าวของยูซุฟ ﷺ และน้องชาย

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสเล่าถึงยะอฺกูบ ﷺ ว่า เขาได้กำชับให้ลูกๆ ของเขาเดินทางไปค้นหาข่าวคราวของยูซุฟและบินยามีนน้องชาย และการสืบข่าวนั้นมีทั้งที่เป็นเรื่องดีและเรื่องไม่ดี เขาพยายามปลุกใจและให้กำลังใจพวกเขา รวมทั้งกำชับไม่ให้หมดหวังในความเมตตาของอัลลอฮฺ คือไม่ตัดความหวังจากอัลลอฮฺในสิ่งที่มุ่งหวังที่จะได้รับจากพระองค์ เพราะไม่มีผู้ใดที่จะตัดความหวังหรือหมดหวังในความเมตตาของอัลลอฮฺ นอกจากบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา

บรรดาพี่น้องมาอยู่ต่อหน้ายูซุฟ ﷺ

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **ดังนั้น เมื่อพวกเขาได้เข้ามาหาเขา (ยูซุฟ)** ﴿ หมายถึง พวกเขาได้เดินทางไปยังเมืองอียิปต์และเข้าไปหายูซุฟ ﴾ **โอ้ ท่านข้าหลวง ความทุกข์ได้ประสบกับเราและครอบครัวของเรา** ﴿ พวกเขาหมายถึง ความแห้งแล้ง แร้นแค้นและขาดแคลนอาหาร ﴾ **และเราได้นำสินค้าราคาต่ำมา** ﴿ คือ เราได้นำสินค้าที่จะแลกเปลี่ยนเป็นอาหารมาพร้อมกับเราซึ่งมีมูลค่าเพียงเล็กน้อย มุญาฮิด, อัลฮะซัน และท่านอื่นๆ ได้กล่าวเช่นนี้

(อัฏฏอบารี 16/238)

และพวกเขาได้กล่าวว่า ﴾ **ดังนั้น ขอท่านได้โปรดตวงให้เราอย่างครบถ้วน** ﴿ คือ โปรดให้อาหารแก่เราด้วยราคาอันน้อยนิดนี้ อิบนุ มัสอูด ได้อ่านว่า فَأَوْقِرْ رِكَابَنَا وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا "โปรดจงให้บรรทุกพาหนะของเราให้ครบถ้วน และโปรดบริจาคให้เราด้วย"

(อัฏฏอบารี 16/238)

อิบนุ ญุรอยญ์ ได้อธิบาย ﴾ **และโปรดบริจาคให้เราด้วย** ﴿ ว่าหมายถึง โปรดบริจาคให้เราด้วยการคืนน้องชายของเราให้กับเรา

(อัฏฏอบารี 16/243)

ซุฟยาน บิน อุยัยนะฮฺ ได้ถูกถามว่า การรับเศาะดะเกาะฮฺเป็นที่ต้องห้ามสำหรับนบีท่านอื่นหรือไม่ก่อนหน้าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ? เขากล่าวตอบว่า "ท่านไม่ได้ยินพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **ดังนั้น ขอท่านได้โปรดตวงให้เราอย่างครบถ้วน และโปรดบริจาคให้เราด้วย แท้จริงอัลลอฮฺทรงตอบแทนผู้บริจาคทาน** ﴿ หรอกหรือ" (9) บันทึกโดย อิบนุ ญะรีรฺ

(อัฏฏอบารี 16/242)

---

(9) เป็นมุมมองของทัศนะที่เห็นว่า บรรดาพี่น้องของยูซุฟ ได้รับการแต่งตั้งเป็นนบีเช่นเดียวกัน

قَالَ هَلْ عَلِمْتُم مَّا فَعَلْتُم بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾
قَالُوا أَإِنَّكَ لَأَنتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَٰذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا
إِنَّهُ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللَّهِ
لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِن كُنَّا لَخَاطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ
الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾

89. เขากล่าวว่า พวกท่านทราบไหม สิ่งที่พวกท่านได้ทำกับยูซุฟและน้องชายของเขา ขณะที่พวกท่านโง่เขลา

90. พวกเขากล่าวว่า แน่นอน ท่านคือยูซุฟใช่ไหม ? เขากล่าวว่า ฉันคือยูซุฟ และนี่คือน้องของฉัน แน่นอน อัลลอฮฺทรงโปรดปรานเราแท้จริง ผู้ใดที่ยำเกรงและอดทน แน่นอน อัลลอฮฺจะมิทรงให้รางวัลของบรรดาผู้ทำความดีสูญหาย

91. พวกเขากล่าวว่า ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ โดยแน่นอน อัลลอฮฺทรงให้เกียรติท่านเหนือพวกเรา โดยที่พวกเราเป็นผู้ผิดอย่างแน่นอน

92. เขากล่าวว่า วันนี้ไม่มีการประณามพวกท่าน อัลลอฮฺจะทรงอภัยโทษพวกท่าน และพระองค์ทรงเมตตายิ่งในบรรดาผู้เมตตา

การเปิดเผยตัวตนของยูซุฟ عليه السلام ต่อพี่น้อง และการให้อภัยพวกเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าเกี่ยวกับยูซุฟ عليه السلام ว่า เมื่อพี่น้องของเขาได้เล่าสิ่งที่ประสบกับพวกเขาในเรื่องความแร้นแค้น ความทุกข์ยาก การขาดแคลนอาหารและความแห้งแล้งอย่างกว้างขวางแล้วนั้น เขาจึงนึกถึงบิดาที่อยู่ในความโศกเศร้าเนื่องจากเสียลูกสองคนไปทั้งๆ ที่ตัวเขา (ยูซุฟ) อยู่ในอำนาจ มีตำแหน่งและความกว้างขวาง เมื่อเป็นเช่นนั้นเขาจึงรู้สึกใจอ่อนสงสาร และเมตตาต่อบิดาและพี่น้องของเขา และอยากจะร้องไห้ เขาจึงเปิดเผยตนเอง โดยกล่าวว่า ﴾ **พวกท่านทราบไหม สิ่งที่พวกท่านได้ทำกับยูซุฟและน้องชายของเขา ขณะที่พวกท่านโง่เขลา** ﴿ หมายถึงว่า พวกเขาได้พรากระหว่างเขา (ยูซุฟ) และน้องชายได้อย่างไร?

﴾ **ขณะที่พวกท่านโง่เขลา** ﴿ หมายถึง สิ่งที่ทำให้พวกท่านกระทำเช่นนั้นคือความโง่เขลาและไม่รู้ว่าการกระทำของตนร้ายแรงเพียงใด สิ่งที่เกิดขึ้น *วัลลอฮุอะอฺลัม* (อัลลอฮฺทรงรู้ดียิ่ง) คือ ยูซุฟได้เปิดเผยตนเองให้พวกเขารู้ด้วยพระอนุญาตของอัลลอฮฺ ﷻ ส่วนที่เขาได้ปิดบังตนเองในสองครั้งแรกก็ด้วยคำสั่งของอัลลอฮฺ ﷻ เช่นกัน *วัลลอฮุอะอฺลัม* (อัลลอฮฺทรงรู้ดียิ่ง) แต่เมื่อเหตุการณ์คับขันและมีความยากลำบากขึ้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงให้ทางออกจากความลำบากนั้น ดังเช่นที่พระองค์ตรัสว่า

﴾ فَإِنَّ مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ۝٥ إِنَّ مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ۝٦ ﴿

"ฉะนั้น แท้จริง หลังจากความยากลำบากก็จะมีความง่าย ⑤ แท้จริง หลังจากความยากลำบากก็จะมีความง่าย ⑥ "

(ซูเราะฮฺ อัชชัรหฺ อายะฮฺที่ 5-6)

เมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนั้น พวกเขาจึงกล่าวว่า ﴾ **ท่านคือ ยูซุฟใช่ไหม?** ﴿ อุบัยยฺ บิน กะอับ ได้อ่านว่า ﴾ أَوَأَنتَ يُوسُفُ ﴿ อิบนุ มุฮัยศิน ได้อ่านว่า ﴾ إِنَّكَ لَأَنتَ يُوسُفُ ﴿ และการอ่านที่แพร่หลายคือแบบแรก เพราะคำถามนั้นแสดงถึงความแปลกใจ กล่าวคือ พวกเขาแปลกใจในเรื่องนี้เพราะพวกเขาได้เข้าหายูซุฟเป็นเวลามากกว่าสองปีแล้วโดยที่ไม่รู้ว่าเขาคือยูซุฟ ในขณะที่ยูซุฟรู้จักพวกเขาและปกปิดตนเอง เพราะฉะนั้นพวกเขาจึงกล่าวในเชิงถามอย่างแปลกใจว่า ﴾ **ท่านคือ ยูซุฟใช่ไหม ? เขากล่าวว่า ฉันคือยูซุฟ และนี่คือน้องของฉัน** ﴿ คำพูดของยูซุฟที่ว่า ﴾ **แน่นอน อัลลอฮฺทรงโปรดปรานเรา** ﴿ ก็ด้วยการที่พระองค์ทรงทำให้เราได้มาเจอกันหลังจากการพลัดพรากเป็นเวลาที่ยาวนาน ﴾ **แท้จริง ผู้ใดที่ยำเกรงและอดทน แน่นอน อัลลอฮฺจะมิทรงให้รางวัลของบรรดาผู้ทำความดีสูญหาย พวกเขากล่าวว่า ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ โดยแน่นอน อัลลอฮฺทรงให้เกียรติท่านเหนือพวกเรา...** ﴿ อายะฮฺข้างต้น คือพวกเขาได้กล่าวยอมรับในความประเสริฐและความโปรดปรานของพระองค์ที่มีต่อยูซุฟ ทั้งในเรื่องความงดงามทางร่างกาย มารยาท ความกว้างขวาง อำนาจความสามารถและความเป็นนบี และสารภาพต่อหน้าเขาว่าเคยทำไม่ดีและทำสิ่งที่ผิดมหันต์ต่อเขา ﴾ **เขากล่าวว่า วันนี้ไม่มีการประณามพวกท่าน** ﴿ หมายถึง วันนี้ไม่มีการต่อว่าหรือตำหนิติเตียนใดๆ ต่อพวกท่าน และหลังจากนี้ฉันจะไม่กล่าวซ้ำถึงบาปของพวกท่านที่ทำกับฉัน จากนั้นยูซุฟได้ขอดุอาอฺให้แก่พวกเขา และกล่าวว่า ﴾ **อัลลอฮฺจะทรงอภัยโทษพวกท่านและพระองค์ทรงเมตตายิ่งในบรรดาผู้เมตตา** ﴿

ٱذۡهَبُواْ بِقَمِيصِي هَٰذَا فَأَلۡقُوهُ عَلَىٰ وَجۡهِ أَبِي يَأۡتِ بَصِيرٗا وَأۡتُونِي
بِأَهۡلِكُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ ٱلۡعِيرُ قَالَ أَبُوهُمۡ إِنِّي
لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَۖ لَوۡلَآ أَن تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُواْ تَٱللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَٰلِكَ
ٱلۡقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

93. **พวกท่านจงนำเสื้อของฉันตัวนี้ไปวางไว้ที่ข้างหน้าพ่อของฉัน เขาจะกลับเป็นผู้มองเห็น และจงนำครอบครัวของพวกท่านทั้งหมดมายังฉัน**

94. **เมื่อกองคาราวานได้ออกมา (จากอียิปต์) พ่อของพวกเขากล่าวว่า แท้จริง ฉันได้กลิ่นของยูซุฟ หากพวกเจ้าไม่กล่าวหาฉันว่าเหลวไหล**

95. **พวกเขากล่าวว่า ขอสาบานด้วยอัลลอฮฺ แท้จริง ท่านนั้นยังอยู่ในการหลงของท่านเช่นเดิม**

เสื้อของยูซุฟ และยะอฺกูบได้กลิ่นของเขา

ยูซุฟ عليه السلام กล่าวว่า พวกท่านจงนำเสื้อตัวนี้ไป ﴾ **วางไว้ที่ข้างหน้าพ่อของฉัน เขาจะกลับเป็นผู้มองเห็น** ﴿ ซึ่งเขาตาบอดเพราะการร้องไห้อย่างมากมาย ﴾ **และจงนำครอบครัวของพวกท่านทั้งหมดมายังฉัน** ﴿ คือ ลูกหลานของยะอฺกูบทั้งหมด ﴾ **เมื่อกองคาราวานได้ออกมา** ﴿ คือ ออกมาจากอียิปต์ ﴾ **พ่อของพวกเขากล่าวว่า** ﴿ คือ ยะอฺกูบได้กล่าวกับลูกๆ ที่เหลืออยู่กับเขา ﴾ **แท้จริง ฉันได้กลิ่นของยูซุฟ หากพวกเจ้าไม่กล่าวหาฉันว่าเหลวไหล** ﴿ คือหากไม่กล่าวหาว่าฉันเหลวไหลและแก่ชรามากแล้ว อับดุรฺร็อซซาก ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส กล่าวอธิบาย ﴾ **เมื่อกองคาราวานได้ออกมา** ﴿ ว่า เมื่อกองคาราวานได้ออกจากเมือง ก็ได้มีลมพัดนำกลิ่นเสื้อยูซุฟลอยมาถึงยะอฺกูบ เขาจึงกล่าวว่า ﴾ **แท้จริงฉันได้กลิ่นของยูซุฟ หากพวกเจ้าไม่กล่าวหาฉันว่าเหลวไหล** ﴿ ซึ่งเขาได้กลิ่นยูซุฟจากระยะการเดินทาง 8 วัน

(อับดุรฺร็อซซาก 2/329)

และมีรายงานเช่นเดียวกันนี้จาก ซุฟยาน อัษเษารี, ษัวะอุบะฮฺ และท่านอื่นๆ จากอบีซินาน

(อัฏฏอบารี 16/250)

คำพูดของเขาที่ว่า ﴿ **หากพวกเจ้าไม่กล่าวหาฉันว่าเหลวไหล** ﴾ อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด, อะฏออฺ, กอตาดะฮฺ และสะอีด บิน ญุบัยรฺ ได้อธิบายความหมายว่า หากพวกเจ้าไม่กล่าวหาว่าฉันเขลาเบาปัญญา

(อัฏฏอบารี 16/253)

มุญาฮิด และอัลฮะซัน ได้กล่าวอธิบายว่า หากพวกท่านไม่กล่าวหาว่าฉันแก่ชรามากแล้ว

(อัฏฏอบารี 16/255)

และคำพูดของพวกเขาที่ว่า ﴿ **แท้จริง ท่านนั้นยังอยู่ในการหลงของท่านเช่นเดิม** ﴾ อิบนุ อับบาส ได้กล่าวอธิบายว่า หมายถึง ยังอยู่ในความผิดพลาดของท่านเช่นเดิม

(อัฏฏอบารี 16/257)

กอตาดะฮฺ กล่าวอธิบายว่า เพราะความรักที่มีต่อยูซุฟทำให้ท่านไม่ลืมเขาและไม่ตัดใจจากเขา พวกเขาได้พูดกับบิดาด้วยคำพูดที่แข็งกระด้างซึ่งไม่บังควรที่จะกล่าวกับบิดาหรือกับนบีของอัลลอฮฺ

(อัฏฏอบารี 16/257)

อัสสุดดีย์ และท่านอื่นๆ ได้กล่าวเรื่องนี้เช่นเดียวกัน

(อัฏฏอบารี 16/257)

﴿ فَلَمَّآ أَن جَآءَ ٱلْبَشِيرُ أَلْقَىٰهُ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ فَٱرْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُل
لَّكُمْ إِنِّىٓ أَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا ٱسْتَغْفِرْ
لَنَا ذُنُوبَنَآ إِنَّا كُنَّا خَٰطِـِٔينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّىٓ ۖ
إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ ﴾

96. เมื่อผู้นำข่าวดีมาถึง เขาได้วางเสื้อของยูซุฟไว้ที่ข้างหน้าเขา (ยะอฺกูบ)

ดังนั้น เขาจึงกลับเป็นผู้มองเห็น เขา (ยะอฺกูบ) กล่าวว่า ฉันมิได้บอกพวกเจ้าหรือว่า แท้จริง ฉันรู้จากอัลลอฮฺในสิ่งที่พวกเจ้าไม่รู้

97. พวกเขากล่าวว่า โอ้ พ่อของเรา โปรดขออภัยโทษความผิดของเราให้แก่เรา แท้จริง เราเป็นผู้ผิด

98. เขากล่าวว่า ฉันจะขออภัยโทษต่อพระผู้อภิบาลของฉันให้พวกเจ้า แท้จริง พระองค์เท่านั้นเป็นผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ

ยะฮูดา ได้นำเสื้อมาแจ้งข่าวดี

อิบนุ อับบาส และอัฏเฏาะฮาก กล่าวว่า الْبَشِيرُ หมายถึง ผู้นำข่าวมาแจ้ง มุญาฮิด และอัสสุดดีย์ ได้กล่าวว่า เขาคือ ยะฮูดา บิน ยะอฺกูบ

(อัฏฏอบารี 16/258)

อัสสุดดีย์ กล่าวว่า การที่ยะฮูดาเป็นคนนำเสื้อยูซุฟมาในครั้งนี้ เนื่องจากเขาคือคนที่นำเสื้อเปื้อนเลือดปลอมมาให้พ่อในครั้งแรก จึงอยากให้การกระทำนี้ลบล้างความผิดในครั้งก่อน จึงได้นำเสื้อมาวางต่อหน้าพ่อ ทำให้กลับมามองเห็นเหมือนเดิม

(อัฏฏอบารี 16/259)

เขาจึงกล่าวกับลูกๆ ว่า ﴾ **ฉันมิได้บอกพวกเจ้าหรือว่า แท้จริง ฉันรู้จากอัลลอฮฺในสิ่งที่พวกเจ้าไม่รู้** ﴿ คือ ฉันรู้ว่าอัลลอฮฺจะทรงนำเขากลับมาหาฉัน และฉันก็ได้บอกพวกเจ้าแล้วว่า **"แท้จริง ฉันได้กลิ่นของยูซุฟ หากพวกเจ้าไม่กล่าวหาฉันว่าเหลวไหล"** (ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 94)

ความเสียใจของพี่น้องยูซุฟ عليه السلام

เมื่อเป็นเช่นนั้น พี่น้องยูซุฟได้ขอความสงสารจากบิดาโดยกล่าวว่า ﴾ **โอ้ พ่อของเรา โปรดขออภัยโทษความผิดของเราให้แก่เรา แท้จริง เราเป็นผู้ผิด เขากล่าวว่า ฉันจะขออภัยโทษต่อพระผู้อภิบาลของฉันให้พวกเจ้า แท้จริง พระองค์เท่านั้นเป็นผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ** ﴿ หมายถึง ผู้ใดที่ขอลุแก่โทษต่ออัลลอฮฺ พระองค์จะทรงให้อภัยโทษแก่เขา

อิบนุ มัสอูด, อิบรอฮีม อัตตัยมีย์, อัมรฺ บิน ก็อยซฺ, อิบนุ ญุรอยญ์ และท่านอื่นๆ ได้อธิบายว่า ยูซุฟได้สัญญากับพี่น้องของเขาว่าจะขออภัยโทษต่ออัลลอฮฺ ﷻ ให้แก่พวกเขาในช่วงเวลารุ่งสาง

﴿ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ آوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِنْ
شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ
يَا أَبَتِ هَٰذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ
بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ
الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ ﴾

99. ดังนั้น เมื่อพวกเขาเข้าไปหายูซุฟ เขาได้สวมกอดพ่อแม่ของเขา และเขา (ยูซุฟ) กล่าวว่า พวกท่านจงเข้ามาในอียิปต์โดยปลอดภัยเถิด อินชาอัลลอฮฺ

100. และเขาได้ยกพ่อแม่ของเขาขึ้นบนบัลลังก์ แล้วพวกเขาก็ก้มลงสุญูด (คารวะ) เขา และกล่าวว่า โอ้ พ่อของฉัน นี่คือการทำนายฝันของฉันแต่ครั้งก่อน พระผู้อภิบาลของฉันทรงทำให้เป็นจริง และพระองค์ทรงให้เกียรติฉัน โดยพระองค์ทรงให้ฉันออกจากคุก และนำพวกท่านมาจากชนบท หลังจากที่ชัยฏอนได้ยุยงให้เกิดการแตกแยกระหว่างฉันกับพี่น้องของฉัน แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันทรงโปรดปรานแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ แท้จริง พระองค์เท่านั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ

ยูซุฟ ﷺ ต้อนรับบิดามารดา และความฝันที่เป็นจริง

อัลลอฮฺ ﷻ เล่าว่า ยะอฺกูบ ﷺ ได้มาหายูซุฟ ﷺ ที่เมืองอียิปต์ เมื่อยูซุฟได้บอกให้พี่น้องของเขานำครอบครัวทั้งหมดมาหาเขา พวกเขาทุกคนจึงเตรียมตัวและเดินทางจากเมือง

กันอานมุ่งสู่เมืองอียิปต์ เมื่อยูซุฟ ﷺ ได้รับแจ้งว่าพวกเขาใกล้ถึงเมืองอียิปต์ ก็ออกไปต้อนรับ และกษัตริย์ก็สั่งให้บรรดาแม่ทัพและอำมาตย์ รวมถึงบรรดาผู้นำในสังคมออกไปพร้อมกับยูซุฟ เพื่อต้อนรับนบียะอฺกูบ ﷺ มีรายงานว่า แม้แต่กษัตริย์ก็ได้ออกไปต้อนรับเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นรายงานที่มีความเป็นไปได้สูง

﴾ และเขา (ยูซุฟ) กล่าวว่า พวกท่านจงเข้ามาในอียิปต์โดยปลอดภัยเถิด อินชาอัลลอฮฺ ﴿ หมายถึง หลังจากที่พวกเขาเข้ามาหายูซุฟและเขาก็ได้สวมกอดต้อนรับ ยูซุฟก็กล่าวว่า พวกท่านจงเข้ามาในอียิปต์ กล่าวคือ พวกท่านจงพำนักที่เมืองอียิปต์โดยปลอดภัยเถิด อินชาอัลลอฮฺ คือ ปลอดภัยจากสิ่งที่พวกท่านได้ประสบนั่นคือความแร้นแค้นและแห้งแล้ง และพระองค์ตรัสว่า **﴾ เขาได้สวมกอดพ่อแม่ของเขา ﴿** อัสสุดดีย์และอับดุรเราะหฺมาน อิบนุ ซัยดฺ บิน อัสลัม ได้กล่าวว่า คือบิดาของเขาและน้าสาว ส่วนมารดาของเขานั้นเสียชีวิตไปนานแล้ว

(อัฏฏอบารี 16/269)

มุฮัมมัด บิน อิสฮาก และอิบนุ ญะรีรฺ ได้กล่าวว่า บิดาและมารดาของยูซุฟยังมีชีวิตอยู่ อิบนุ ญะรีรฺ ได้กล่าวว่า ไม่มีหลักฐานว่ามารดาของเขาเสียชีวิตแล้ว และสำนวนในอัลกุรอานเป็นหลักฐานว่ามารดายังมีชีวิตอยู่ และทัศนะนี้ที่อิบนุ ญะรีร ให้น้ำหนัก เป็นทัศนะที่ได้รับการสนับสนุนอย่างมากซึ่งมีหลักฐานตามสำนวนเรื่องราวในอัลกุรอาน

(อัฏฏอบารี 16/267)

และพระองค์ตรัสว่า **﴾ และเขาได้ยกพ่อแม่ของเขาขึ้นบนบัลลังก์ ﴿** อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด และอีกหลายท่านได้อธิบายว่า หมายถึง เตียง คือเขาได้ให้พ่อแม่นั่งบนเตียงพร้อมกับเขา

(อัฏฏอบารี 16/267)

﴾ แล้วพวกเขาก็ก้มลงสุญูด (คารวะ) เขา ﴿ กล่าวคือ พ่อแม่และพี่น้องที่เหลือทั้งหมดของยูซุฟได้สุญูด (คารวะ) ต่อเขาซึ่งพวกเขามีจำนวน 11 คน **﴾ และกล่าวว่า โอ้ พ่อของฉัน นี่คือการทำนายฝันของฉันแต่ครั้งก่อน ﴿** หมายถึง ความฝันที่ยูซุฟได้เล่าให้บิดาฟังในครั้งแรก นั่นคือ **"แท้จริง ฉันได้ฝันเห็นดวงดาวสิบเอ็ดดวง และดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ ฉันฝันเห็นพวกมันสุญูดต่อฉัน"** (ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 4) ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่แพร่หลายในบทบัญญัติของพวกเขา เมื่อต้องการคารวะต่อผู้ใหญ่ (หรือผู้นำ) พวกเขาจะสุญูดให้เขาและการปฏิบัตินี้เป็นสิ่งอนุมัติตั้งแต่นบีอาดัมจนถึงบทบัญญัติของนบีอีซา ﷺ จากนั้นได้ถูกห้ามสำหรับประชาชาตินี้ (นบีมุฮัมมัด) โดยการสุญูดได้ถูกบัญญัติไว้สำหรับกระทำต่ออัลลอฮฺเท่านั้น นี่คือเนื้อหาสำคัญของทัศนะกอตาดะฮฺ และท่านอื่นๆ

(อัฏฏอบารี 16/269)

และมีรายงานฮะดีษว่า ครั้งหนึ่ง มุอาซ อิบนุ ญะบัล ได้เดินทางไปยังเมืองชามและได้พบว่าชาวเมืองสุญูดต่อบรรดาบาทหลวงของพวกเขา เมื่อเขากลับไป (เมืองมะดีนะฮฺ) เขาก็ได้สุญูดต่อท่านรอซูล ﷺ ท่านจึงถามเขาว่า "ท่านทำอะไรหรือมุอาซ ?" เขากล่าวตอบว่า "ฉันเห็นพวกเขาสุญูดต่อบรรดาบาทหลวงของพวกเขา และท่านนั้นสมควรยิ่งกว่าที่จะได้รับการสุญูด โอ้ ท่านรอซูล ﷺ " ท่านจึงกล่าวว่า "ถ้าหากฉันจะสั่งให้คนหนึ่งคนใดสุญูดต่ออีกคนหนึ่งแน่นอน ฉันจะสั่งสตรีให้สุญูดต่อสามีของนาง เนื่องจากสิทธิอันยิ่งใหญ่ที่นางต้องปฏิบัติต่อสามีของนาง"

(อิบนุมาญะฮฺ 1/595)

ประเด็นคือ การสุญูดคารวะเป็นสิ่งที่อนุมัติในบทบัญญัติของพวกเขา เพราะฉะนั้นพวกเขาจึงก้มลงสุญูดต่อยูซุฟ ในทันทีเขาจึงได้กล่าวว่า ﴾ **โอ้ พ่อของฉัน นี่คือการทำนายฝันของฉันแต่ครั้งก่อน พระผู้อภิบาลของฉันทรงทำให้เป็นจริง** ﴿ หมายถึง นี่เป็นบทสรุปของเรื่องราวทั้งหมดเพราะการทำนายฝันนั้นเพื่อบอกเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น ดังเช่นที่พระองค์ตรัสว่า

﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُۥ يَوْمَ يَأْتِى تَأْوِيلُهُۥ ﴿

"เขาเหล่านั้นมิได้คอยอะไร นอกจากผลสุดท้ายแห่งคัมภีร์นั้นเท่านั้น วันที่ผลสุดท้ายแห่งคัมภีร์จะมานั้น..."

(อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 53)

หมายถึง ในวันกิยามะฮฺนั้น สิ่งที่พวกเขาถูกเตือนทั้งดีและร้ายจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

และคำพูดของยูซุฟ عليه السلام ที่ว่า ﴾ **พระผู้อภิบาลของฉันทรงทำให้เป็นจริง** ﴿ หมายถึงเกิดขึ้นจริงและถูกต้อง โดยที่เขาพูดถึงความโปรดปรานที่เขาได้รับจากอัลลอฮฺ ﷻ ว่า ﴾ **และพระองค์ทรงให้เกียรติฉัน โดยพระองค์ทรงให้ฉันออกจากคุก และนำพวกท่านมาจากชนบท** ﴿ อิบนุ ญุรอยญฺ และท่านอื่นๆ ได้กล่าวว่า พวกเขาเป็นชาวชนบทและทำปศุสัตว์

(อัฏฏอบารี 16/276)

และยังได้กล่าวอีกว่า พวกเขาอาศัยอยู่ในกระโจมชั่วคราวหรือพาหนะแบบคาราวานเคลื่อนที่ในดินแดนปาเลสไตน์ในบริเวณฆาวร์ชาม (ที่ราบลุ่มชาม) ﴾ **หลังจากที่ชัยฏอนได้ยุยงให้เกิดการแตกแยกระหว่างฉันกับพี่น้องของฉัน แท้จริง พระผู้อภิบาลของฉันทรงโปรดปรานแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์** ﴿ กล่าวคือ เมื่อพระองค์ประสงค์สิ่งใดแล้ว พระองค์จะจัดการและอำนวยความสะดวกให้มีเหตุต่างๆ เพื่อให้สิ่งนั้นเกิดขึ้น ﴾ **แท้จริง พระองค์เท่านั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้** ﴿ ว่าสิ่งใดมีประโยชน์ต่อปวงบ่าวของพระองค์ ﴾ **ผู้ทรงปรีชาญาณ** ﴿ ในพระดำรัสและการกระทำต่างๆ ของพระองค์ ตลอดจนการกำหนดเรื่องราวต่างๆ และสิ่งที่พระองค์ทรงเลือกและทรงประสงค์

﴿ رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾ ﴾

101. โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ แท้จริง พระองค์ได้ประทานอำนาจบางส่วนแก่ข้าพระองค์ และทรงสอนข้าพระองค์ให้รู้การทำนายฝัน พระผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน พระองค์เป็นผู้คุ้มครองข้าพระองค์ทั้งในโลกดุนยาและอาคิเราะฮฺ ขอพระองค์ทรงให้ข้าพระองค์ตายในสภาพเป็นผู้นอบน้อม และทรงให้ข้าพระองค์รวมอยู่ในหมู่คนดีทั้งหลาย

ดุอาอฺให้มีจุดจบในอิสลาม

นี่เป็นดุอาอฺของนบียูซุฟ ﷺ ผู้สัตย์จริงที่ได้ขอจากพระผู้อภิบาลของเขา เมื่อความโปรดปรานของพระองค์ประสบแก่เขาอย่างสมบูรณ์ ด้วยการทำให้เขาได้กลับมาอยู่ด้วยกันกับบิดามารดาและพี่น้องอีกครั้งหนึ่ง รวมถึงความเป็นนบีและการมีอำนาจในแผ่นดิน ซึ่งเขาได้วิงวอนขอต่อพระผู้อภิบาลว่า ดังที่พระองค์ได้มอบความโปรดปรานในดุนยานี้ ก็ขอให้พระองค์มอบความโปรดปรานต่อไปในโลกอาคิเราะฮฺ และขอพระองค์ทรงให้เขาเสียชีวิตในสภาพมุสลิม อัฎเฎาะฮาก ได้กล่าวไว้เช่นนี้ และขอให้พระองค์ทรงทำให้เขาได้อยู่ในหมู่คนดีนั่นคือ บรรดานบีและรอซูลที่เป็นเสมือนพี่น้องของเขา ขอความเมตตากรุณาและความศานติจงประสบแด่พวกเขาทั้งมวล

(อัฏฏอบารี 16/280)

ดุอาอฺนี้เป็นไปได้ว่ายูซุฟ ﷺ ได้กล่าวในช่วงเวลาที่ใกล้จะเสียชีวิต ดังที่มีฮะดีษในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีและมุสลิมจากอาอิชะฮฺ ﷺ ได้รายงานว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้ยกนิ้วมือของท่านขึ้นช่วงเวลาใกล้ที่จะเสียชีวิต และกล่าวว่า

« اللَّهُمَّ فِي الرَّفِيْقِ الأَعْلَى »

"โอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงนำฉันไปอยู่ในหมู่มิตรสหายที่สูงส่ง [10]" สามครั้ง

(ฟัตฮุลบารี 7/743)

(10) บรรดาผู้ที่อัลลอฮฺทรงกรุณาเมตตาแก่พวกเขาให้ได้เข้าสวรรค์อันสูงส่ง อันได้แก่บรรดานบี, บรรดาผู้สัตย์จริง, บรรดาผู้ที่เสียชีวิตในสงคราม และบรรดาผู้ที่ประพฤติดี ชนเหล่านี้แหละเป็นเพื่อนที่ดี

และเป็นไปได้ว่ายูซุฟ ﷺ ดุอาอฺให้เสียชีวิตในอิสลาม และอยู่กับบรรดาคนดีในวันที่ความตายมาถึงและอายุขัยของเขาหมดลง

﴿ ذَٰلِكَ مِنْ أَنبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۖ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾ ﴾

102. นั่นคือส่วนหนึ่งจากข่าวเร้นลับที่เราได้วะฮีย์แก่เจ้า และเจ้ามิได้อยู่กับพวกเขา ขณะที่พวกเขาตกลงกันในเรื่องของพวกเขา และพวกเขาวางแผน

103. และส่วนใหญ่ของมนุษย์จะไม่ศรัทธาต่อเจ้า ถึงแม้เจ้าปรารถนาอย่างยิ่งก็ตาม

104. และเจ้ามิได้ขอรางวัลพวกเขาในเรื่องนี้ มัน (อัลกุรอาน) มิใช่อื่นใดนอกจากเป็นการตักเตือนแก่ปวงมนุษย์

เรื่องราวที่กล่าวมาเป็นวะฮีย์จากอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสแก่นบีมุฮัมมัด ﷺ เมื่อพระองค์ได้เล่าเรื่องราวพี่น้องยูซุฟ และการที่พระองค์ทรงยกย่องยูซุฟให้มีความสูงส่งเหนือบรรดาพี่น้อง และประทานบั้นปลายที่ดี ชัยชนะ อำนาจ และการปกครอง ทั้งๆ ที่พวกเขาประสงค์ร้าย และตั้งใจทำให้ถึงแก่ชีวิต โดยเรื่องนี้รวมถึงเรื่องอื่นๆ ในทำนองเดียวกันนี้ เป็นเรื่องราวในอดีตที่เป็นสิ่งเร้นลับ ﴾ **ที่เราได้วะฮีย์แก่เจ้า** ﴿ และเราได้ให้ความรู้แก่เจ้า โอ้ มุฮัมมัด อันเนื่องจากเรื่องราวเหล่านั้นมีบทเรียนสำหรับเจ้า และเป็นข้อตักเตือนสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนเจ้า ﴾ **และเจ้ามิได้อยู่กับพวกเขา** ﴿ คือ มิได้อยู่พร้อมกับบรรดาพี่น้องของยูซุฟ และมิได้เห็นพวกเขา ﴾ **ขณะที่พวกเขาตกลงกันในเรื่องของพวกเขา** ﴿ คือเรื่องที่จะโยนยูซุฟลงไปในบ่อลึก ﴾ **และพวกเขาวางแผน** ﴿ หลอกยูซุฟ แต่เรา (อัลลอฮฺ) ได้ให้เจ้ารู้เรื่องนี้เป็นวะฮีย์ที่ถูกประทานลงมายังเจ้า ดังเช่นที่พระองค์ตรัสในอายะฮฺอื่นว่า

﴾ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ

﴿ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ ﴾

"และเจ้ามิได้อยู่กับพวกเขา (หมายถึงพวกนักบวช) ขณะที่พวกเขาโยนเครื่องเสี่ยงทายของพวกเขา เพื่อจะทราบว่าใครในหมู่พวกเขาจะได้รับอุปการะมัรฺยัม และเจ้ามิได้อยู่กับพวกเขา ขณะที่พวกเขาโต้เถียงกัน"

(ซูเราะฮฺ อาลอิมรอน อายะฮฺที่ 44)

และอายะฮฺที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾ ﴾

"และเจ้า (มุฮัมมัด) มิได้ปรากฏอยู่ทางด้านข้างทิศตะวันตกเมื่อเราได้กำหนดกิจการแก่มูซา และเจ้ามิได้ปรากฏอยู่ในหมู่ผู้ร่วมเป็นพยาน"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 44)

ตลอดจนอายะฮฺที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَٰكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾ ﴾

"และเจ้า (มุฮัมมัด) มิได้ปรากฏอยู่ทางด้านข้างของภูเขาฏูรฺ เมื่อเราได้ร้องเรียกแต่เป็นความเมตตาจากพระผู้อภิบาลของเจ้า เพื่อเจ้าจักได้ตักเตือนกลุ่มชนหนึ่งที่มิได้มีผู้ตักเตือนคนใดมายังพวกเขาก่อนหน้าเจ้า หวังว่าพวกเขาจะได้ใคร่ครวญ"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 46)

และอายะฮฺ

﴿ وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾ ﴾

"และเจ้ามิได้ปรากฏอยู่ร่วมกับกลุ่มชนมัดยัน เพื่อสาธยายอายะฮฺทั้งหลายของเราแก่พวกเขา แต่ว่าแท้จริง เราเป็นผู้ส่ง (เจ้ามา)"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 45)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า มุฮัมมัด คือ ศาสนทูตของพระองค์ ซึ่งพระองค์ได้ทำให้เขามีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีบทเรียนและข้อตักเตือนสำหรับมนุษย์ทั้งหลาย และเป็นทางรอดทั้งในเรื่องศาสนาและทางโลก แต่กระนั้นมนุษย์ส่วนใหญ่มิได้ศรัทธา เช่นนี้เอง พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **และส่วนใหญ่ของมนุษย์จะไม่ศรัทธาต่อเจ้า ถึงแม้เจ้าปรารถนาอย่างยิ่งก็ตาม** ﴾ และตรัสว่า

﴿ وَإِن تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ... ﴾

"และหากเจ้าเชื่อฟังส่วนมากของผู้คนในแผ่นดินแล้ว พวกเขาก็จะทำให้เจ้าหลงทางจากทางของอัลลอฮฺไป..."

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 116)

และดังพระดำรัสของพระองค์ว่า

﴿ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ ﴾

"แท้จริง ในการนี้ย่อมเป็นสัญญาณหนึ่งอย่างแน่นอน แต่ส่วนมากของพวกเขาไม่เป็นผู้ศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ อัชชุอะรออฺ อายะฮฺที่ 8)

และอีกหลายๆ อายะฮฺ ที่มีความหมายทำนองนี้

พระองค์ตรัสอีกว่า ﴾ **และเจ้ามิได้ขอรางวัลพวกเขาในเรื่องนี้** ﴿ หมายถึง เจ้า (โอ้มุฮัมมัด) มิได้ขอการตอบแทนใดๆ จากพวกเขาสำหรับการตักเตือนและการเชิญชวนสู่ความดีและความถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นค่าตอบแทนหรือค่าจ้างใดๆ แต่ทว่าเจ้ากระทำสิ่งเหล่านั้นเพื่อพระพักตร์ของพระองค์ และเพื่อตักเตือนบ่าวของพระองค์ ﴾ **มัน (อัลกุรอาน) มิใช่อื่นใดนอกจากเป็นการตักเตือนแก่ปวงมนุษย์** ﴿ เพื่อให้พวกเขาได้สำนึก ได้รับทางนำ และปลอดภัยในโลกดุนยาและอาคิเราะฮฺ

﴿ وَكَأَيِّن مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِاللَّهِ إِلَّا وَهُم مُّشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوا أَن تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ ﴾

105. และกี่มากน้อยแล้ว จากสัญญาณในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินที่พวกเขาผ่านมันไปโดยที่พวกเขาผินหลังให้

106. และส่วนใหญ่ของพวกเขาจะไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ เว้นแต่พวกเขาเป็นผู้ตั้งภาคี

107. พวกเขาจะปลอดภัยละหรือ เมื่อการครอบคลุมแห่งการลงโทษของอัลลอฮฺจะมายังพวกเขา หรือเมื่อวันอวสานจะมายังพวกเขาอย่างฉับพลัน โดยที่พวกเขาไม่รู้สึกตัว

มนุษย์ไม่พิจารณาใคร่ครวญในสัญญาณต่างๆ ที่อยู่รอบตัว

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่ามนุษย์ส่วนใหญ่นั้นละเลยการใคร่ครวญสัญญาณและหลักฐานต่างๆ ที่แสดงถึงการเป็นพระผู้อภิบาลเพียงพระองค์เดียวของพระองค์ อันได้แก่สิ่งทั้งหลายที่พระองค์ทรงสร้างในชั้นฟ้าและแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นดวงดาวที่ส่องสว่างสดใส บรรดาดาวเคราะห์ที่โคจรในจักรราศีต่างๆ ทั้งหมดนี้ถูกกำหนดให้มีประโยชน์ต่อผู้คน และในแผ่นดินนั้นมีเขตแดนติดต่อกันมากมาย เรือกสวนพฤกษาหลากหลาย ภูเขาเลากาที่ตั้งตระหง่านอย่างมั่นคง มหาสมุทรอันอุดมสมบูรณ์ คลื่นที่ถาโถม ป่าเขาลำเนาไพรที่กว้างใหญ่ไพศาล มีทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ พืชพันธุ์นานาชนิด ผลไม้พืชผลที่คล้ายคลึงกันและที่ต่างกันในด้านรสชาติ กลิ่น สีและลักษณะ ดังนั้น พระองค์คือผู้ทรงมหาบริสุทธิ์ ผู้ทรงหนึ่งเดียวผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงสร้างสิ่งถูกสร้างทุกชนิด ผู้ทรงถาวร อมตะและนิรันดร ผู้ทรงเป็นที่พึ่ง ในพระนามและคุณลักษณะต่างๆ ของพระองค์ และอื่นๆ อีกมากมาย

พระองค์ตรัสว่า ﴿ **และส่วนใหญ่ของพวกเขาจะไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ เว้นแต่พวกเขาเป็นผู้ตั้งภาคี** ﴾ อิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า เกี่ยวกับความศรัทธาของพวกเขานั้น เมื่อพวกเขาถูกถามว่า ใครสร้างชั้นฟ้า ? และใครสร้างแผ่นดิน ? และใครสร้างภูเขา ? พวกเขาจะตอบว่าอัลลอฮฺ แต่พวกเขาจะตั้งภาคีต่อพระองค์

(อัฏฏอบารี 16/292)

มุญาฮิด, อะฏออฺ, อิกริมะฮฺ, อัชชะอฺบี, กอตาดะฮฺ, อัฏเฏาะฮาก และอับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ บิน อัสลัม ได้กล่าวเช่นเดียวกันนี้

(อัฏฏอบารี 16/292)

และในฮะดีษเศาะฮีฮฺ มีรายงานว่า บรรดาผู้ตั้งภาคีมักจะกล่าวตัลบิยะฮฺ (ขณะทำพิธีฮัจญ์ในสมัยญาฮิลิยะฮฺ) ว่า

« لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، إِلَّا شَرِيكًا هُوَ لَكَ، تَمْلِكُهُ وَمَا مَلَكَ »

"ข้าพระองค์ตอบรับคำเรียกร้องของพระองค์แล้ว ไม่มีภาคีใด ๆ ต่อพระองค์ เว้นแต่ภาคีหนึ่งสำหรับพระองค์ พระองค์เป็นเจ้าของภาคีนั้น และสิ่งที่ภาคีนั้นครอบครอง"

(มุสลิม 2/843)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ ﴾

"แท้จริง การตั้งภาคีนั้น เป็นการอธรรมอย่างใหญ่หลวง"

(ซูเราะฮฺ ลุกมาน อายะฮฺที่ 13)

และนี่เป็นการตั้งภาคีที่ใหญ่ที่สุด เนื่องจากมีการเคารพสักการะสิ่งอื่นเคียงคู่อัลลอฮฺ ดังฮะดีษในเศาะฮีฮฺ อัลบุคอรีและมุสลิม จากอิบนุ มัสอูด ได้กล่าวว่า

« يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ؟ قَالَ: "أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدًّا وَهُوَ خَلَقَكَ" »

"โอ้ ท่านรอซูล บาปใดเล่าที่ใหญ่ที่สุด ? ท่านได้กล่าวตอบว่า คือการที่ท่านได้ให้มีภาคีหนึ่งคู่กับพระองค์ ทั้ง ๆ ที่พระองค์สร้างท่านมา"

(ฟัตฮุลบารี 8/350 และมุสลิม 1/90)

อัลฮะซัน อัลบัศรี กล่าวอธิบายพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ﴿ **และส่วนใหญ่ของพวกเขาจะไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ เว้นแต่พวกเขาเป็นผู้ตั้งภาคี** ﴾ ว่า หมายถึงมุนาฟิก (ผู้กลับกลอก) เมื่อเขาปฏิบัติการงาน เขาจะปฏิบัติเพื่อโอ้อวดผู้คนในสภาพที่เขาตั้งภาคีด้วยการงานของเขานั้น และนี่คือความหมายของพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ ﴾

"แท้จริง บรรดามุนาฟิกนั้นกำลังหลอกลวงอัลลอฮฺอยู่ ขณะเดียวกันอัลลอฮฺก็ทรงหลอกลวงพวกเขา และเมื่อพวกเขาลุกขึ้นไปละหมาด พวกเขาก็ลุกขึ้นในสภาพเกียจคร้านโดยหวังให้ผู้คนเห็นเท่านั้น และพวกเขาจะไม่กล่าวระลึกถึงอัลลอฮฺนอกจากเล็กน้อยเท่านั้น"

(ซูเราะฮฺ อันนิซาอฺ อายะฮฺที่ 142)

และมีชิริกอีกประเภทหนึ่งที่เป็นชิริกแบบลับ ซึ่งคนที่กระทำมันส่วนใหญ่จะไม่รู้ตัว ดังที่ฮัมมาด บิน สะละมะฮฺ ได้รายงานจากอาศิม บิน อะบินนะญูด จากอุรวะฮฺ ได้กล่าวว่า ฮุซัยฟะฮฺได้

เข้าไปเยี่ยมคนป่วยคนหนึ่ง และเห็นเส้นเชือกผูกอยู่ที่แขน เขาจึงดึงมันจนขาด จากนั้นก็อ่านอายะฮฺที่ว่า ﴿ **และส่วนใหญ่ของพวกเขาจะไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ เว้นแต่พวกเขาเป็นผู้ตั้งภาคี** ﴾

และมีบันทึกในฮะดีษว่า

« مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ أَشْرَكَ »

"ผู้ใดสาบานด้วยสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ แน่นอน เขาได้ตั้งภาคีแล้ว"

รายงานโดยอัตติรฺมีซี ซึ่งระบุว่าเป็นฮะดีษฮะซัน จากสายรายงานอิบนุ อุมัรฺ

(ตุฮฺฟะตุลอะหฺวะซี 5/135)

และในฮะดีษที่รายงานโดยอะหฺมัด, อบูดาวูด และคนอื่นๆ จากอิบนุ มัสอูด ﷺ ได้กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« إِنَّ الرُّقَى، وَالتَّمَائِمَ، وَالتِّوَلَةَ شِرْكٌ »

"แท้จริง การรุกยะฮฺ [11], การแขวนตะมีมะฮฺ [12] และติวะละฮฺ [13] ทั้งหมดนั้นเป็นการตั้งภาคี"

(อะหฺมัด 1/381, อบูดาวูด 4/212 และอิบนุมาญะฮฺ 2/1167)

และมีอีกสำนวนรายงานโดยอะหฺมัด และอบูดาวูด เพิ่มเติมว่า

« الطِّيَرَةُ شِرْكٌ، الطِّيَرَةُ شِرْكٌ، ثَلَاثًا، وَمَا مِنَّا إِلَّا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُذْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ »

"ฏิยะเราะฮฺ [14] นั้นเป็นชิริก, ฏิยะเราะฮฺนั้นเป็นชิริก (สามครั้ง) และไม่มีผู้ใดในหมู่เราเว้นแต่จะเผลอ [15] แต่ทว่าอัลลอฮฺจะทำให้มันหมดไปด้วยการตะวักกัล (มอบหมาย)"

(อะหฺมัด 1/389 และอบูดาวูด 4/230)

และพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **พวกเขาจะปลอดภัยละหรือ เมื่อการครอบคลุมแห่งการลงโทษของอัลลอฮฺจะมายังพวกเขา หรือเมื่อวันอวสานจะมายังพวกเขาอย่างฉับพลันโดยที่พวกเขาไม่รู้สึกตัว** ﴾ หมายถึง บรรดาผู้ตั้งภาคีเหล่านั้นจะปลอดภัยจากการลงโทษที่จะครอบคลุมพวกเขาโดยที่พวกเขาไม่รู้ตัวกระนั้นหรือ? ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

---

(11) รุกยะฮฺ ตรงนี้หมายถึง การรักษาด้วยการอ่านสิ่งอื่นๆ ที่มิได้มาจากอัลกุรอาน, ฮะดีษหรือซิกรุลลอฮฺ

(12) ตะมีมะฮฺ เช่น การแขวนเครื่องรางหรืออาซีมัตที่มิได้มาจากอัลกุรอาน โดยมีเจตนาป้องกันจากสิ่งชั่วร้ายต่างๆ

(13) ติวะละฮฺ เป็นไสยศาสตร์ประเภทหนึ่ง เช่น ไสยศาสตร์ที่ทำให้เกิดความรักหรือหลงระหว่างชายหญิง

(14) การทำนายโชคหรือเสี่ยงทายด้วยการปล่อยนก

(15) เว้นแต่จะเผลอคิดว่ามันเป็นจริง

﴿ أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ فَإِنَّ
رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ ﴾

“บรรดาผู้วางแผนชั่วร้ายทั้งหลายจะปลอดภัยกระนั้นหรือ จากการที่อัลลอฮฺจะทรงให้ธรณีสูบพวกเขา หรือการลงโทษที่จะมาหาพวกเขาโดยที่พวกเขาไม่รู้ตัว ⁴⁵ หรือพระองค์จะทรงคร่าชีวิตพวกเขา ขณะที่พวกเขาเดินทาง ดังนั้น พวกเขาจะไม่สามารถหักห้าม (พระองค์) ได้ ⁴⁶ หรือพระองค์จะทรงคร่าชีวิตพวกเขาให้ตายทีละน้อย ดังนั้น แท้จริง พระผู้อภิบาลของพวกเจ้านั้น แน่นอน เป็นผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตาเสมอ ⁴⁷ ”

(ซูเราะฮฺ อันนะหฺลฺ อายะฮฺที่ 45-47)

และดังพระดำรัสของพระองค์ว่า

﴿ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ
يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ ﴾

“แล้วชาวเมืองนั้นปลอดภัยกระนั้นหรือ ในการที่การลงโทษของเราจะมายังพวกเขาในเวลากลางคืน ขณะที่พวกเขานอนหลับอยู่ ⁹⁷ และชาวเมืองนั้นปลอดภัยกระนั้นหรือ ในการที่การลงโทษของเราจะมายังพวกเขาในเวลาสายขณะที่พวกเขากำลังเล่นสนุกสนานกันอยู่ ⁹⁸ แล้วพวกเขาปลอดภัยจากอุบายของอัลลอฮฺกระนั้นหรือ ไม่มีผู้ใดมั่นใจว่าจะปลอดภัยจากอุบายของอัลลอฮฺ นอกจากกลุ่มชนที่ขาดทุนเท่านั้น ⁹⁹ ”

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 97-99)

﴿ قُلْ هَٰذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ
اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ ﴾

108. จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) นี่คือแนวทางของฉัน ฉันเรียกร้องไปสู่อัลลอฮฺอย่างประจักษ์แจ้งทั้งตัวฉันและผู้ปฏิบัติตามฉัน และมหาบริสุทธิ์แห่งอัลลอฮฺ ฉันมิได้อยู่ในหมู่ผู้ตั้งภาคี

แนวทางของรอซูล ﷺ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสต่อรอซูลของพระองค์ที่ถูกส่งไปยังมนุษย์และญินโดยพระองค์สั่งรอซูลให้แจ้งต่อมนุษย์ทั้งหลายว่านี่คือแนวทาง วิถีชีวิตและซุนนะฮฺของท่าน นั่นคือการดะอฺวะฮฺหรือเรียกร้องเชิญชวนสู่การให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ โดยทั้งตัวท่านตลอดจนผู้ที่เจริญรอยตามแนวทางของท่านต่างเชิญชวนสู่อัลลอฮฺบนความประจักษ์แจ้ง มั่นใจ และด้วยหลักฐานอันชัดเจน และสอดคล้องกับสติปัญญา ﴾ **และมหาบริสุทธิ์แห่งอัลลอฮฺ** ﴿ หมายถึง ฉันให้ความบริสุทธิ์แด่อัลลอฮฺ และฉันให้เกียรติ ให้ความยิ่งใหญ่ ให้ความศักดิ์สิทธิ์แด่พระองค์ว่าไม่มีภาคีคู่เคียง หรือสิ่งเสมอเหมือนไม่มีบุตร บิดา คู่ครอง หรือผู้ช่วย ผู้ชี้แนะใดๆ ต่อพระองค์ พระองค์ทรงมีความจำเริญ บริสุทธิ์และสูงส่งเหนือสิ่งเหล่านั้นทั้งหมด ซึ่งเป็นความสูงส่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุด อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَـكِن
لاَّ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيماً غَفُوراً ﴿٤٤﴾ ﴾

“ชั้นฟ้าทั้งเจ็ดและแผ่นดินและที่อยู่ในนั้นสดุดีสรรเสริญแด่พระองค์ และไม่มีสิ่งใดเว้นแต่จะสดุดีด้วยการสรรเสริญพระองค์ แต่ว่าพวกเจ้าไม่เข้าใจคำสดุดีของพวกเขา แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงหนักแน่น ผู้ทรงอภัยเสมอ”

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออฺ อายะฮฺที่ 44)

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلاَّ رِجَالاً نُّوحِي إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ الْقُرَى
أَفَلَمْ يَسِيرُواْ فِي الأَرْضِ فَيَنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

وَلَدَارُ الآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ اتَّقَوا أَفَلا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾

109. และเรามิได้ส่งผู้ใดมาก่อนเจ้า นอกจากบรรพบุรุษจากชาวเมืองที่เราให้วะฮีย์แก่พวกเขา พวกเขามิได้ตระเวนไปในแผ่นดินหรอกหรือ เพื่อพวกเขาจะเห็นบั้นปลายของบรรดาผู้ที่มาก่อนพวกเขาว่าเป็นอย่างไร และแน่นอน โลกอาคิเราะฮฺนั้นดียิ่งสำหรับบรรดาผู้ยำเกรง พวกท่านมิได้ใช้สติปัญญาหรอกหรือ?

บรรดานบีนั้นเป็นมนุษย์ และเป็นบุรุษ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงแจ้งว่า พระองค์ได้ส่งบรรดารอซูลที่เป็นบุรุษมิใช่สตรี ดังที่บริบทอายะฮฺข้างต้นนี้บ่งบอกว่าพระองค์มิได้วะฮีย์บัญญัติศาสนาแก่สตรีใด ๆ จากบรรดาลูกหลานอาดัม นี่เป็นทัศนะของอะฮฺลุสซุนนะฮฺวัลญะมาอะฮฺ โดยอะบุลฮะซัน อะลี บิน อิสมาอีล อัลอัชอะรี ได้รายงานจากบรรดานักวิชาการว่าไม่มีนบีท่านใดที่เป็นสตรี แต่มีสตรีที่เป็นศิดดีเกาะฮฺ (ผู้สัตย์จริงเสมอ) ดังที่พระองค์ได้เล่าถึงสตรีที่ประเสริฐที่สุดในบรรดาสตรีทั้งหลายนั่นคือมัรฺยัม บินติ อิมรอน พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ
الطَّعَامَ انظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انظُرْ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ ﴾

"อัลมะซีหฺ บุตรของมัรฺยัม นั้นมิใช่ใครอื่น นอกจากเป็นรอซูลคนหนึ่งเท่านั้น ซึ่งบรรดารอซูลก่อนเขาก็ได้ล่วงลับไปแล้ว และมารดาของเขานั้น คือ หญิงที่มีสัจวาจา ซึ่งทั้งสองนั้นรับประทานอาหาร จงดูเถิด (มุฮัมมัด) ว่า อย่างไรเล่าที่เราได้แจกแจงอายะฮฺต่าง ๆ แก่พวกเขา ? และจงดูเถิดว่าอย่างไรเล่าพวกเขาจึงถูกหันเหไปได้"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 75)

ซึ่งพระองค์ได้อธิบายลักษณะของนางด้วยตำแหน่งที่มีเกียรติที่สุด คือตำแหน่งศิดดีเกาะฮฺ (ผู้ที่มีความสัตย์จริงเสมอ) ฉะนั้นหากนางเป็นนบีแล้ว จะต้องมีระบุเรื่องนี้เพื่อเป็นการให้เกียรติและยกย่องอย่างแน่นอน แต่ตามสำนวนหลักฐานที่ระบุในอัลกุรอานนั้นสถานะของนางคือศิดดีเกาะฮฺ

บรรดานบีนั้นเป็นมนุษย์ มิใช่มลาอิกะฮฺ

อัฎเฎาะฮาก ได้รายงานคำอธิบายจากอิบนุ อับบาส ว่าพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และเรามิได้ส่งผู้ใดมาก่อนเจ้า นอกจากบรรพบุรุษจากชาวเมืองที่เราให้วะฮีย์แก่พวกเขา พวกเขามิได้ตระเวนไปในแผ่นดินหรอกหรือ เพื่อพวกเขาจะเห็นบั้นปลายของบรรดาผู้ที่มาก่อนพวกเขาว่าเป็นอย่างไร และแน่นอน โลกอาคิเราะฮฺนั้นดียิ่งสำหรับบรรดาผู้ยำเกรง พวกท่านมิได้ใช้สติปัญญาหรอกหรือ ?** ﴾ นั้นหมายถึง พวกเขามิได้เป็นชาวชั้นฟ้าดังที่พวกเจ้าได้กล่าวอ้างไว้

(อัดดุรรุลมันษูรฺ 4/595)

คำพูดที่มีรายงานจากอิบนุ อับบาส นี้สอดคล้องกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ
وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾ ﴾

"และเรามิได้ส่งคนใดจากบรรดารอซูลก่อนหน้าเจ้า นอกจากพวกเขาจะรับประทานอาหารอย่างสามัญชน และเดินท่องไปในตลาด และเราได้ทำให้บางคนในพวกเจ้าเป็นการทดสอบแก่อีกบางคน เพื่อดูว่าพวกเจ้าจะอดทนไหม และพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นทรงเห็นทุกอย่าง"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรกอน อายะฮฺที่ 20)

และดังเช่นพระดำรัสของพระองค์ว่า

﴿ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ
فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾ ﴾

"และเรามิได้ทำให้พวกเขา (บรรดานบี) มีร่างกายที่ไม่ต้องการอาหาร (เช่นมลาอิกะฮฺ) และพวกเขามิได้เป็นผู้มีชีวิตยั่งยืน ⑧ และเราได้ทำให้สัญญาเป็นที่ประจักษ์จริงแก่พวกเขา และเราได้ให้พวกเขารอดพ้น และผู้ที่เราประสงค์ และเราได้ทำลายผู้ปฏิเสธ ที่ละเมิดฝ่าฝืน" ⑨

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอฺ อายะฮฺที่ 8-9)

และดังเช่นพระดำรัสของพระองค์ว่า

﴿ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ฉันมิได้เป็นคนแรกในบรรดารอซูล"

(ซูเราะฮฺ อัลอะฮฺกอฟ อายะฮฺ 9)

และพระดำรัสของพระองค์ว่า ﴾ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى ﴿ ความหมายของ الْقُرَى คือพวกเขามาจากเมืองต่างๆ มิได้เป็นชาวชนบทเบดูอินที่มีลักษณะนิสัยและมารยาทแข็งกระด้าง

บทเรียนจากคนรุ่นก่อน

และพระดำรัสของพระองค์ ﴾ **พวกเขามิได้ตระเวนไปในแผ่นดินหรอกหรือ** ﴿ หมายถึง โอ้ มุฮัมมัด ผู้ที่ปฏิเสธศรัทธาต่อเจ้ามิได้ตระเวนไปในแผ่นดิน ﴾ **เพื่อพวกเขาจะเห็นบั้นปลายของบรรดาผู้ที่มาก่อนพวกเขาว่าเป็นอย่างไร** ﴿ คือบรรดาประชาชาติที่ปฏิเสธศรัทธาต่อนบีของพวกเขาว่า อัลลอฮฺได้ทรงทำลายล้างพวกเขาอย่างไรบ้าง และสำหรับพวกปฏิเสธศรัทธาก็เป็นเช่นเดียวกัน ดังเช่นที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَٰكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾ ﴿

"พวกเขามิได้ออกเดินทางไปในแผ่นดินหรอกหรือ เพื่อหัวใจจะได้พิจารณาเพื่อพวกเขาเอง หรือมีหูเพื่อสดับฟังมัน เพราะแท้จริง การมองของนัยตานั้นมิได้บอดหรอก แต่ว่าหัวใจที่อยู่ในทรวงอกต่างหากที่บอด"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัจญ์ อายะฮฺที่ 46)

หากพวกเขาสดับรับฟังเรื่องราวเหล่านั้น พวกเขาย่อมเห็นว่าอัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงทำลายผู้ปฏิเสธศรัทธาและช่วยเหลือบรรดาผู้ศรัทธาให้รอดปลอดภัย อันเป็นแนวทางของพระองค์ที่มีต่อปวงบ่าวทั้งหลาย ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **และแน่นอน โลกอาคิเราะฮฺนั้นดียิ่งสำหรับบรรดาผู้ยำเกรง** ﴿ กล่าวคือ ดังที่เราได้ช่วยบรรดาผู้ศรัทธาให้รอดปลอดภัยในโลกดุนยานั้น เราก็ได้กำหนดให้พวกเขาปลอดภัยในโลกอาคิเราะฮฺเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีกว่ามากสำหรับพวกเขาเมื่อเทียบกับดุนยา ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴾ إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾ ﴿

"แท้จริง เราจะช่วยเหลือบรรดารอซูลของเรา และบรรดาผู้ศรัทธาอย่างแน่นอน ทั้งในชีวิตของโลกนี้ และวันที่ซึ่งปวงพยานจะยืนขึ้นเป็นพยาน ⑸① วันที่การแก้ตัว

ของพวกเขาจะไม่อำนวยผลแก่บรรดาผู้อธรรม และสำหรับพวกเขาจะได้รับการสาปแช่ง และสำหรับพวกเขาจะมีที่พำนักอันชั่วช้า (52) "

(ซูเราะฮฺ ฆอฟิรฺ อายะฮฺที่ 51-52)

ทั้งนี้พระองค์ตรัสว่า ﴿ وَلَدَارُ الآخِرَةِ ﴾ ﴿ **และแน่นอน โลกอาคิเราะฮฺนั้น...** ﴾ โดยได้เพิ่มคำว่า دار (โลก) หน้าคำว่า الآخِرَةِ (อาคิเราะฮฺ) ในลักษณะเดียวกันกับคำว่า صلاة الأولى (ละหมาดแรก) หรือ مسجد الجامع (มัสญิดรวม) หรือ عام الأول (ปีแรก) หรือ بارحة الأولى (เมื่อวานก่อน) หรือ يوم الخميس (วันพฤหัสบดี)

﴿ حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْأَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ (١١٠) ﴾

110. จนกระทั่งเมื่อบรรดารอซูลหมดหวัง และพวกเขาคิดว่าพวกเขา (มุชริกีน) ปฏิเสธศรัทธา แล้วการช่วยเหลือของเราได้มายังพวกเขา ดังนั้น ผู้ที่เราประสงค์ (บรรดารอซูลและผู้ศรัทธา) ก็ถูกช่วยเหลือให้รอด และการลงโทษของเราจะไม่ถูกผลักออกจากหมู่ชนผู้กระทำผิด

ชัยชนะมาพร้อมกับความอดทน และช่วงเวลาที่วิกฤติ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงแจ้งว่าการช่วยเหลือของพระองค์นั้นจะถูกประทานแก่บรรดารอซูลของพระองค์ในช่วงเวลาวิกฤติซึ่งผู้คนรอคอยการช่วยเหลือจากอัลลอฮฺ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีความต้องการพึ่งพิงพระองค์มากที่สุด ดังพระดำรัสของพระองค์ว่า

﴿ وَزُلْزِلُوا حَتَّىٰ يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَىٰ نَصْرُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ (٢١٤) ﴾

"และพวกเขาได้รับความหวั่นไหว จนกระทั่งรอซูลและบรรดาผู้ศรัทธา ซึ่งอยู่กับเขากล่าวขึ้นว่า เมื่อไรเล่าการช่วยเหลือของอัลลอฮฺ (จะมา)? พึงรู้เถิดว่า แท้จริง การช่วยเหลือของอัลลอฮฺใกล้อยู่แล้ว"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 214)

ในส่วนของพระดำรัสของพระองค์ว่า ﴿ كُذِبُوا ﴾ มีสองกิรออะฮฺ (วิธีการอ่าน) หนึ่งในนั้นคือ อ่านโดยมีชัดดะฮฺ قَد كُذِّبُوا ซึ่งเป็นการอ่านที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ ได้อ่าน ตามรายงานโดยอัลบุคอรี จากอุรฺวะฮฺ อิบนุซซุเบรฺ จากอาอิชะฮฺว่า เมื่อเขาได้ถามนางเกี่ยวกับอายะฮฺ حَتَّى إِذَا اسْتَيْئَسَ الرُّسُلُ ว่าอ่านว่า كُذِّبُوا หรือ كُذِبُوا นางได้กล่าวตอบว่า كُذِّبُوا เขาจึงถามต่อว่าทั้งที่บรรดารอซูลแน่ใจแล้วว่ากลุ่มชนของพวกเขาปฏิเสธศรัทธาต่อพวกเขา แล้วการคิดนั้นคืออะไร?" ท่านหญิงตอบว่า "ใช่ ฉันขอสาบาน แท้จริง พวกเขาแน่ใจแล้วในเรื่องนั้น" เขาจึงถามต่อว่า แล้วอายะฮฺ ﴿ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا ﴾ ﴿ **และพวกเขาคิดว่าพวกเขา (มุชริกีน) ปฏิเสธศรัทธา** ﴾ หมายความว่าอย่างไร?" นางตอบว่า "ขออัลลอฮฺทรงคุ้มครองด้วย แน่นอนว่าบรรดารอซูลนั้นมิได้คิดต่ออัลลอฮฺในเรื่องนั้น" เขาจึงถามต่อว่า "แล้วอายะฮฺนี้หมายถึงอะไร?" นางตอบว่า "หมายถึง บรรดาผู้ที่เชื่อฟังรอซูลซึ่งพวกเขาได้ศรัทธาต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขาและเชื่อบรรดารอซูล แต่การทดสอบได้ประสบกับพวกเขาอย่างยาวนานและชัยชนะ (หรือการช่วยเหลือจากอัลลอฮฺ) ได้ล่าช้าที่จะมาถึงยังพวกเขา ﴿ **จนกระทั่งเมื่อบรรดารอซูลหมดหวัง** ﴾ จากคนที่ปฏิเสธศรัทธาในกลุ่มชนของพวกเขา และบรรดารอซูลคิดว่าคนที่ศรัทธาต่อพวกเขานั้นไม่เชื่อในตัวพวกเขาแล้ว เมื่อนั้นการช่วยเหลือของอัลลอฮฺก็ได้มายังพวกเขา"

(ฟัตฮุลบารี 8/217)

อุรวะฮฺจึงได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮฺอีกว่า อายะฮฺนี้อ่านว่า ﴿ قَدْ كُذِبُوا ﴾ โดยไม่มีชัดดะฮฺได้หรือไม่ ? นางได้ตอบว่า "ขออัลลอฮฺทรงคุ้มครองด้วย (มิใช่เช่นนั้นเลย)" จบการรายงานนี้

(ฟัตฮุลบารี 8/218)

อิบนุ ญุรอยญฺ กล่าวว่า อิบนุ อะบีมุลัยกะฮฺ ได้รายงานแก่ฉันว่า อิบนุ อับบาส ได้อ่านอายะฮฺ ﴿ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا ﴾ โดยตัคฟีฟ (ไม่มีชัดดะฮฺบนอักษร ذ) จากนั้น อิบนุ อับบาส ได้บอกกับฉันว่า พวกเขา (บรรดารอซูล) เป็นมนุษย์ จากนั้นเขาได้อ่านอายะฮฺที่ว่า

﴿ حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ﴾

"จนกระทั่งรอซูลและบรรดาผู้ศรัทธา ซึ่งอยู่กับเขา กล่าวขึ้นว่า เมื่อไรเล่าการช่วยเหลือของอัลลอฮฺ (จะมา)? พึงรู้เถิดว่า แท้จริง การช่วยเหลือของอัลลอฮฺใกล้อยู่แล้ว"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 214)

อิบนุ ญุรอยญฺ กล่าวว่า อิบนุ อะบีมุลัยกะฮฺ ได้รายงานแก่ฉันว่า อุรวะฮฺ รายงานแก่ฉันจากอาอิชะฮฺว่านางเห็นต่างและไม่เห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวโดยนางกล่าวว่า อัลลอฮฺไม่ทรงสัญญาสิ่งใดๆ กับนบีมุฮัมมัด ﷺ เว้นแต่ท่านจะรู้แน่นอนว่าสิ่งนั้นต้องเกิดขึ้น (เป็นเช่นนี้เสมอ)

จนท่านเสียชีวิต แต่ทว่าการทดสอบจะเกิดขึ้นกับบรรดารอซูลจนกระทั่งพวกเขาคิดว่าบรรดาผู้ศรัทธาที่ตามพวกเขาไม่เชื่อพวกเขาอีกแล้ว อิบนุ อะบีมุลัยกะฮฺ ได้รายงานจากฮะดีษของอุรฺวะฮฺนี้ว่า อาอิชะฮฺอ่านอายะฮฺนี้ว่า ﴿ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا ﴾ มาจากคำว่า **تكذيب** (กล่าวหาว่ามดเท็จ)

(อัฏฏอบารี 16/307)

กิรออะฮฺ (การอ่าน) แบบที่สองคือตัคฟีฟ ไม่มีชัดดะฮฺ (كُذِبُوا) ซึ่งนักวิชาการมีความขัดแย้งในการอธิบายความหมาย อิบนุ อับบาส ได้อธิบายตามเนื้อหาข้างต้น และซุฟยาน อัษเษารี ได้รายงานจากอับดุลลอฮฺ อิบนุ มัสอูด ว่าท่านอ่าน **حَتَّى إِذَا اسْتَيْئَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا** แบบตัคฟีฟ อับดุลลอฮฺ กล่าวว่า คือ สิ่งที่เจ้ารังเกียจ [16]

มีรายงานจากอิบนุ อับบาส ว่าเขาอธิบายอายะฮฺนี้ว่า เมื่อบรรดารอซูลหมดหวังที่จะให้กลุ่มชนของพวกเขาตอบรับการเชิญชวนของพวกเขา และกลุ่มชนของพวกเขาคิดว่าบรรดารอซูลได้โกหกพวกเขา การช่วยเหลือจากอัลลอฮฺก็จะมาในทันที ﴿ **ดังนั้น ผู้ที่เราประสงค์ (บรรดารอซูลและผู้ศรัทธา) ก็ถูกช่วยเหลือให้รอด** ﴾

อิบนุ ญะรีรฺ รายงานจากอิบรอฮีม บิน อะบีฮุรฺเราะฮฺ อัลญะซะรี ว่า ชายหนุ่มคนหนึ่งจากเผ่ากุรอยชฺได้ถามสะอีด บิน ญุบัยรฺ ว่า โอ้ อบูอับดิลลาฮฺ อักษรนี้เป็นอย่างไร ? เพราะเมื่อฉันอ่านถึงจุดนี้แล้ว ฉันไม่อยากที่จะอ่านซูเราะฮฺนี้เลย ﴿ حَتَّى إِذَا اسْتَيْئَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا ﴾ เขาตอบว่า "ใช่แล้ว เมื่อบรรดารอซูลหมดหวังที่จะให้กลุ่มชนของพวกเขาศรัทธา พวกเขาและกลุ่มชนเหล่านั้นก็คิดว่าบรรดารอซูลได้ถูกปฏิเสธศรัทธาแล้ว" อัฏเฎาะฮาก บิน มุซาฮิม จึงกล่าวว่า ฉันไม่เคยพบเจอเหตุการณ์ใดที่แย่กว่าวันนี้มาก่อน นั่นคือการที่คนคนหนึ่งได้รับเชิญไปหาสิ่งที่เป็นความรู้แท้ๆ แต่เขากลับยืดยาดชักช้า ความจริงแล้วหากฉันต้องเดินทางไปถึงเยเมน เพื่อที่จะได้รับฟังอธิบายนี้ ก็ถือว่าคุ้มค่ายิ่งนัก

อิบนุ ญะรีรฺ ยังได้รายงานจากอีกสายรายงานหนึ่งว่า มุสลิม บิน ยะซารฺ ได้ถามสะอีด บิน ญุบัยรฺ ในเรื่องดังกล่าว ซึ่งสะอีดก็ตอบเขาด้วยคำตอบนี้ เขาจึงลุกขึ้นไปหาสะอีด และกอดเขา และกล่าวว่า ขออัลลอฮฺทรงให้ทางรอดแก่ท่าน ดังเช่นที่ท่านได้ให้ทางรอดแก่ฉัน

(อัฏฏอบารี 16/303)

และเช่นนี้แหละ ที่มีรายงานหลายสายจากสะอีด บิน ญุบัยรฺ ว่า เขาได้อธิบายอายะฮฺนี้เหมือนที่ได้กล่าวมาข้างต้น และมุญาฮิด บิน ญับรฺ และท่านอื่นๆ จากชาวสลัฟก็ได้อธิบาย

(16) ไม่อยากได้ยินเกี่ยวกับการที่รอซูลหมดหวัง และคิดว่าอัลลอฮฺไม่ทรงช่วยเหลือพวกเขาตามที่สัญญา

อายะฮฺนี้ตามคำอธิบายเช่นเดียวกันนี้ เว้นแต่ว่ามีบางส่วนจากนักวิชาการเหล่านี้ได้บอกว่า คำสรรพนามในอายะฮฺ ﴿ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمۡ قَدۡ كُذِبُواْ ﴾ ﴾ **และพวกเขาคิดว่าพวกเขา (มุชริกีน) ปฏิเสธศรัทธา** ﴿ หมายถึง บรรดาผู้ที่ตามรอซูลจากบรรดาผู้ศรัทธา แต่นักวิชาการบางส่วนบอกว่าหมายถึงบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธากล่าวคือ บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาคิดว่าบรรดารอซูลได้โกหกในสิ่งที่พวกเขาสัญญาไว้ว่าจะได้รับการช่วยเหลือ

มีรายงานจากอิบนุ ญะรีรฺ จากตะมีม บิน ฮัซลัม ได้กล่าวว่าฉันได้ยินอับดุลลอฮฺ อิบนุ มัสอูด กล่าวเกี่ยวกับอายะฮฺ ﴿ حَتَّىٰٓ إِذَا ٱسۡتَيۡـَٔسَ ٱلرُّسُلُ ﴾ ﴾ **จนกระทั่งเมื่อบรรดารอซูลหมดหวัง** ﴿ คือ หมดหวังที่จะให้กลุ่มชนของพวกเขาศรัทธาต่อพวกเขา และเมื่อชัยชนะมาช้า กลุ่มชนของพวกเขาก็คิดว่าบรรดารอซูลได้โกหกพวกเขา

(อัฏฏอบารี 16/304)

﴿ لَقَدۡ كَانَ فِي قَصَصِهِمۡ عِبۡرَةٞ لِّأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِۗ مَا كَانَ حَدِيثٗا يُفۡتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصۡدِيقَ ٱلَّذِي بَيۡنَ يَدَيۡهِ وَتَفۡصِيلَ كُلِّ شَيۡءٖ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ١١١ ﴾

111. โดยแน่นอนยิ่ง ในเรื่องราวของพวกเขามีบทเรียนสำหรับบรรดาผู้มีสติปัญญา มิใช่เป็นเรื่องราวที่ถูกปั้นแต่งขึ้น แต่ว่าเป็นการยืนยันความจริงที่อยู่ต่อหน้า และเป็นการแจกแจงทุกสิ่งทุกอย่าง และเป็นการชี้ทางที่ถูกต้อง และเป็นการเมตตาแก่หมู่ชนผู้ศรัทธา

บทเรียนนั้นเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เรียนรู้

อัลลอฮฺ ﷻ กล่าวว่า ในเรื่องราวของบรรดารอซูลกับกลุ่มชนของพวกเขา และเรื่องราวที่เราได้ช่วยเหลือบรรดาผู้ศรัทธาให้รอดปลอดภัย ตลอดจนเรื่องราวที่เราได้ลงโทษทำลายล้างบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น ﴾ **มีบทเรียนสำหรับบรรดาผู้มีสติปัญญา มิใช่เป็นเรื่องราวที่ถูกปั้นแต่งขึ้น** ﴿ หมายถึงอัลกุรอานนี้มิใช่เรื่องราวที่ถูกปั้นแต่งขึ้นจากผู้อื่นนอกจากอัลลอฮฺ คือ มิใช่เป็นเรื่องมดเท็จหรือถูกอุปโลกน์ขึ้นมา ﴾ **แต่ว่าเป็นการยืนยันความจริงที่อยู่ต่อหน้า** ﴿ คือยืนยันในสิ่งที่คัมภีร์แห่งชั้นฟ้าเล่มอื่นๆ ได้นำมา กล่าวคือมายืนยันในสิ่งที่ถูกต้องเป็นจริง

และปฏิเสธสิ่งที่ถูกบิดเบือน เปลี่ยนแปลงแก้ไขในคัมภีร์เหล่านี้ รวมถึงตัดสินว่าสิ่งใดถูกยกเลิกหรือให้การยอมรับต่อไป ﴾ **และเป็นการแจกแจงทุกสิ่งทุกอย่าง** ﴿ ในเรื่องที่อนุมัติ ห้าม ส่งเสริม รังเกียจ และคำสั่งที่เป็นอิบาดะฮฺ ข้อบังคับ หรือเรื่องอาสา และการห้ามจากสิ่งต้องห้าม เรื่องที่เป็นสิ่งมักรูฮฺน่ารังเกียจ และการบอกเล่าเรื่องราว ที่ชัดเจนมองเห็นได้หรือสิ่งเร้นลับที่จะมาถึง ทั้งที่เรื่องราวโดยรวม หรือมีรายละเอียด และการบอกเรื่องราวที่เกี่ยวกับพระผู้อภิบาล ทั้งที่เป็นพระนามที่สวยงามหรือการกระทำของพระองค์ และการที่พระองค์บริสุทธิ์อยู่เหนือการเสมอเหมือนสิ่งถูกสร้างใดๆ ดังนั้น แล้วนี่คือ ﴾ **การชี้ทางที่ถูกต้อง และเป็นการเมตตาแก่หมู่ชนผู้ศรัทธา** ﴿ คือหัวใจของพวกเขาได้รับทางนำและการชี้ทางจากความมดเท็จสู่ความถูกต้อง จากการหลงทางสู่ความเที่ยงตรง และพวกเขาหวังในความเมตตาจากพระผู้เป็นเจ้าของปวงบ่าว ทั้งในชีวิตดุนยานี้และวันแห่งการกลับไป (วันกิยามะฮฺ) ดังนั้น เราวิงวอนต่ออัลลอฮฺผู้ยิ่งใหญ่ให้พระองค์ทรงทำให้เราอยู่ในหมู่พวกเขาทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ วันที่บรรดาผู้ที่มีใบหน้าขาวสดใสจะประสบชัยชนะได้รับการตอบแทน และบรรดาผู้ที่มีใบหน้าดำมืดจะได้รับการตอบแทนที่ขาดทุน

จบการอรรถาธิบาย ซูเราะฮฺ ยูซุฟ
และมวลการสรรเสริญและบุญคุณต่างๆ นั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์
และพระองค์ คือ ผู้ที่เราขอความช่วยเหลือเสมอ

تفسير سورة الرعد

อรรถาธิบายซูเราะฮฺ อัรฺเราะอฺด์

ซึ่งเป็นซูเราะฮฺ มักกียะฮฺ

سورة الرعد

ซูเราะฮฺ อัรฺเราะอฺด์

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

المر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ الْحَقُّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

خبر

1. **อะลิฟ ลาม มีม รออฺ เหล่านี้คือ บรรดาอายะฮฺแห่งคัมภีร์ และสิ่งที่ได้ถูกประทานลงมาแก่เจ้าจากพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นเป็นสัจธรรม แต่ทว่าส่วนมากของมนุษย์ไม่ศรัทธา**

อัลกุรอานเป็นพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ

เกี่ยวกับ ฮุรูฟมุก็อฏเฏาะอะฮฺ ต้นซูเราะฮฺนั้น ได้อธิบายไปแล้วในตอนต้นซูเราะฮฺอัลบะเกาะเราะฮฺ ว่าทุกซูเราะฮฺที่เริ่มต้นด้วยอักษรเหล่านี้ เป็นการสนับสนุนอัลกุรอาน และยืนยันอย่างชัดเจนว่าอัลกุรอานถูกประทานลงมาจากอัลลอฮฺ ﷻ เป็นสัจธรรมที่ไม่มีข้อสงสัยหรือเคลือบแคลงใดๆ ดังนั้น พระองค์จึงได้ตรัสว่า ﴾ **เหล่านี้คือ บรรดาอายะฮฺแห่งคัมภีร์** ﴿ หมายถึงอายะฮฺแห่งอัลกุรอาน จากนั้นพระองค์ได้ตรัสขยายความเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลกุรอาน โดยพระองค์ตรัสว่า ﴾ **และสิ่งที่ได้ถูกประทานลงมาแก่เจ้า** ﴿ โอ้ มุฮัมมัด

﴿ **จากพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นเป็นสัจธรรม** ﴾ ตามหลักไวยากรณ์ภาษาอาหรับ คำว่า **الحقُّ** (สัจธรรม) ในอายะฮฺนี้ทำหน้าที่เป็นเคาะบัรฺ (ภาคแสดง) ของมุบตะดา (ภาคประธาน) ที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว นั่นคือ พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และสิ่งที่ได้ถูกประทานลงมาแก่เจ้า** ﴾

และพระองค์ยังตรัสว่า ﴿ **แต่ทว่าส่วนมากของมนุษย์ไม่ศรัทธา** ﴾ คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴾

"และส่วนใหญ่ของมนุษย์จะไม่ศรัทธาต่อเจ้า ถึงแม้เจ้าปรารถนาอย่างยิ่งก็ตาม"

(ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 103)

หมายถึง แม้ว่าจะมีความเปิดเผยและชัดเจนแต่คนส่วนใหญ่ก็ไม่ศรัทธาอันเนื่องจากความดื้อดึงและความกลับกลอกที่มีอยู่ในตัวพวกเขา

﴿ اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾ ﴾

2. **อัลลอฮฺ คือผู้ทรงยกชั้นฟ้าทั้งหลายไว้โดยปราศจากเสาค้ำจุนซึ่งพวกเจ้ามองเห็นมัน แล้วทรง อิสติวาอ์ อยู่เหนือบัลลังก์ และทรงให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เป็นประโยชน์ (แก่มนุษย์) ทุกสิ่งโคจรไปตามวาระที่ได้กำหนดไว้ ทรงบริหารกิจการ ทรงจำแนกอายะฮฺทั้งหลายให้ชัดแจ้ง เพื่อพวกเจ้าจะได้เชื่อมั่นในการพบพระผู้อภิบาลของพวกเจ้า**

อธิบายพระเดชานุภาพอันสมบูรณ์ของอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงพระเดชานุภาพอันสมบูรณ์ พระอำนาจอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ว่าด้วยพระอนุมัติและพระบัญชาของพระองค์นั้น พระองค์ได้ยกชั้นฟ้าทั้งหลายโดยปราศจากเสาค้ำจุน และด้วยพระอนุมัติพระบัญชา และการอนุเคราะห์จัดการของพระองค์นั้น พระองค์

ได้ยกชั้นฟ้าเหนือขึ้นไปจากแผ่นดินด้วยระยะทางความห่างที่มิอาจคิดคำนวนหรือไปถึงได้ ซึ่งชั้นฟ้าของดุนยานั้นครอบคลุมโลกใบนี้ทั้งหมดทั้งน้ำและอากาศในทุกๆ ด้านและทุกทิศทุกทาง โดยชั้นฟ้าดุนยาอยู่เหนือแผ่นดินจากทุกด้านอย่างเท่าๆ กัน ทั้งนี้ระยะทางระหว่างชั้นฟ้ากับแผ่นดินในทุกๆ ทิศนั้นมีระยะทางการเดินทางห้าร้อยปี ส่วนความหนาของชั้นฟ้าก็มีระยะทางห้าร้อยปีเช่นกัน หลังจากนั้นจะมีชั้นฟ้าชั้นที่สองล้อมรอบชั้นฟ้าดุนยาและสิ่งที่อยู่ในตัวมันทั้งหมด และระหว่างสองชั้นฟ้านี้มีระยะทางห้าร้อยปีและความหนาของชั้นฟ้าชั้นที่สองมีระยะทางห้าร้อยปี และเป็นเช่นนี้สำหรับชั้นฟ้าที่สาม สี่ ห้า หก และเจ็ด ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾ ﴾

“อัลลอฮฺผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งเจ็ด และทรงสร้างแผ่นดินก็เยี่ยงนั้น พระบัญชาจะลงมาท่ามกลางมันทั้งหลาย (ชั้นฟ้าและแผ่นดิน) เพื่อพวกเจ้าจะได้รู้ว่า แท้จริงอัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงอานุภาพเหนือทุกสิ่ง และแท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงห้อมล้อมทุกสิ่งทุกอย่างไว้ด้วยความรอบรู้ (ของพระองค์)”

(ซูเราะฮฺ อัฏเฏาะลาก อายะฮฺที่ 12)

พระดำรัสของพระองค์ ﴿ **โดยปราศจากเสาค้ำจุน** ﴾ มีรายงานจากอิบนุ อับบาส, มุญาฮิด, อัลฮะซัน, กอตาดะฮฺ และท่านอื่นๆ ว่าหมายถึง “ชั้นฟ้านั้นมีเสาค้ำแต่มองไม่เห็น” แต่อิยาซ บิน มุอาวิยะฮฺ ได้กล่าวว่า “ชั้นฟ้าอยู่เหนือแผ่นดินเหมือนโดมคือไม่มีเสาค้ำ” ซึ่งมีรายงานเช่นเดียวกันนี้จากกอตาดะฮฺ และทัศนะนี้ก็สอดคล้องกับสำนวนของอายะฮฺ และเห็นได้ชัดในพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَن تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ ﴾

“และทรงยึดชั้นฟ้ามิให้มันตกลงมาบนแผ่นดิน เว้นแต่โดยอนุมัติของพระองค์”

(ซูเราะฮฺ อัลฮัจญ์ อายะฮฺที่ 65)

หากอธิบายตามความหมายนี้ พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **ซึ่งพวกเจ้ามองเห็นมัน** ﴾ นั้นเป็นการเน้นย้ำถึงการไม่มีอยู่ของเสาชั้นฟ้า นั่นหมายถึงว่า ชั้นฟ้านั้นถูกยกขึ้นโดยไม่มีเสาค้ำยันดังที่พวกเจ้าเห็น ﴿ **โดยปราศจากเสาค้ำจุน** ﴾ และนี่แสดงถึงพระเดชานุภาพที่สมบูรณ์ยิ่งของพระองค์

อิสติวาอ์

พระองค์ตรัสว่า ﴾ **แล้วทรง อิสติวาอ์ อยู่เหนือบัลลังก์** ﴿ ได้มีการอธิบายเรื่องนี้มาแล้วในซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ ว่าให้เชื่อตามสำนวนที่พระองค์ตรัสไว้ โดยไม่ต้องอธิบายว่าการอิสติวาอ์นั้นมีลักษณะอย่างไร หรือเปรียบเทียบว่าคล้ายกับสิ่งอื่นใด และต้องไม่ปฏิเสธการอิสติวาอ์ของพระองค์ หรือเชื่อว่าคุณลักษณะดังกล่าวเหมือนกับลักษณะของสิ่งถูกสร้างใดๆ อัลลอฮฺนั้นทรงสูงส่งยิ่งเหนือสิ่งอื่นใด

พระองค์ทรงอำนวยให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์และการโคจรของมันทั้งสอง

พระองค์ตรัสว่า ﴾ **และทรงให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เป็นประโยชน์ (แก่มนุษย์) ทุกสิ่งโคจรไปตามวาระที่ได้กำหนดไว้** ﴿ มีทัศนะว่า หมายถึง ทั้งสองดวงจะโคจรไปเรื่อยๆ จะหยุดก็ต่อเมื่อวันกิยามะฮฺเกิดขึ้น ดังเช่นพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ﴿

“และดวงอาทิตย์โคจรตามวิถีของมัน”

(ซูเราะฮฺ ยาซีน อายะฮฺที่ 38)

อีกทัศนะหนึ่งอธิบายว่า หมายถึง ทั้งดวงอาทิตย์และดวงจันทร์จะโคจรไปยังสถานที่ของมันทั้งสอง นั่นคือใต้บัลลังก์ ซึ่งอยู่ถัดไปจากใต้ผืนดินจากอีกด้านหนึ่ง ดังนั้น เมื่อดาวทั้งสองดวงและดาวอื่นๆ โคจรถึงจุดนั้นแล้วพวกมันจะอยู่ไกลที่สุดจากบัลลังก์ เนื่องจากตามทัศนะที่ถูกต้องที่มีหลักฐานสนับสนุนนั้น บัลลังก์เปรียบเสมือนโดมที่อยู่ถัดจากจักรวาลจากด้านนี้ และมิใช่เป็นวงล้อมเหมือนจักรราศีอื่นๆ เพราะมีบรรดามลาอิกะฮฺที่ทำหน้าที่แบกมันอยู่และรูปแบบนี้จะเป็นไปไม่ได้ในกรณีที่จักรราศีเป็นวงกลม และนี่เป็นเรื่องที่ชัดเจนยิ่งสำหรับผู้ที่พิจารณาสิ่งที่อายะฮฺต่างๆ และฮะดีษเศาะฮีฮฺได้บอกไว้ ขอสรรเสริญต่ออัลลอฮฺ และต่อบุญคุณของพระองค์

และการที่พระองค์ทรงระบุดวงอาทิตย์และดวงจันทร์นั้น เพราะทั้งสองเป็นดาวที่ปรากฏชัดที่สุดในบรรดาดาวเคลื่อนที่ทั้งเจ็ด ซึ่งเป็นดาวที่มีเกียรติและยิ่งใหญ่กว่าดาวฤกษ์หรือดาวประจำที่ ดังนั้น หากพระองค์ทรงจัดให้ทั้งสองดวงเป็นประโยชน์สำหรับมนุษย์แล้ว ดวงดาวอื่นๆ ก็ย่อมสมควรกว่าที่อัลลอฮฺทรงสร้างมันเพื่อเป็นประโยชน์เช่นกัน และพระองค์ยังทรงเตือนด้วยการตรัสว่า

﴿لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾﴾

"พวกเจ้าอย่าได้สุญูดแก่ดวงอาทิตย์หรือดวงจันทร์ แต่จงสุญูดแด่อัลลอฮฺ พระผู้ทรงสร้างพวกมัน หากพวกเจ้าจะเคารพภักดีแด่พระองค์เท่านั้น"

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 37)

ทั้งนี้พระองค์ยังได้ตรัสถึงเรื่องดังกล่าวไว้แล้วว่า

﴿وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾﴾

"และทรงสร้างดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ และบรรดาดวงดาวขึ้น โดยถูกกำหนดให้ทำหน้าที่บริการ ตามพระบัญชาของพระองค์ พึงรู้เถิดว่า การสร้างและกิจการทั้งหลายนั้นเป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น มหาบริสุทธิ์เป็นของอัลลอฮฺ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 54)

จากนั้นอัลลอฮ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **ทรงจำแนกอายะฮฺทั้งหลายให้ชัดแจ้ง เพื่อพวกเจ้าจะได้เชื่อมั่นในการพบพระผู้อภิบาลของพวกเจ้า** ﴾ หมายถึง พระองค์ทรงแจ้งถึงสัญญาณต่าง ๆ อันชัดเจนและหลักฐานที่แสดงว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ และพระองค์จะทรงให้สิ่งถูกสร้างกลับมามีชีวิตอีกครั้ง ดังเช่นที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นในตอนแรกได้ หากพระองค์ทรงประสงค์

﴿وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْأَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ

لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

3. และพระองค์คือ ผู้ทรงแผ่แผ่นดิน และในนั้นทรงทำให้มันมีภูเขามั่นคง และลำน้ำมากหลาย และจากพืชผลทุกชนิดทรงให้มีจำนวนคู่ ทรงให้กลางคืนครอบคลุมกลางวัน แท้จริง ในการนั้น แน่นอนย่อมเป็นสัญญาณสำหรับหมู่ชนผู้ใคร่ครวญ

4. และในแผ่นดินมีเขตแดนติดต่อใกล้เคียงกัน และมีสวนพฤกษา เช่น ต้นองุ่น และต้นที่มีเมล็ด และต้นอินทผลัม ที่มาจากรากเดียวกัน และมิใช่รากเดียวกัน ได้รับแหล่งน้ำเดียวกัน และเราได้ให้บางชนิดดีเด่นกว่าอีกบางชนิดในรสชาติ แท้จริง ในการนั้น แน่นอน เป็นสัญญาณสำหรับหมู่ชนผู้ใช้ปัญญา

สัญญาณของอัลลอฮฺ ﷻ บนแผ่นดิน

หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงเรื่องราวโลกแห่งชั้นฟ้าแล้ว พระองค์ก็ตรัสถึงพระเดชานุภาพ ฮิกมะฮฺและพระอำนาจของพระองค์ในโลกแผ่นดิน พระองค์ได้ตรัสว่า ﴾ **และพระองค์คือ ผู้ทรงแผ่แผ่นดิน**) หมายถึง พระองค์ได้ทำให้มันแผ่ขยายทั้งด้านยาวและด้านกว้าง และยังทรงยึดแผ่นดินด้วยภูเขาที่ตระหง่านสูงอยู่กับที่ และทรงสร้างแม่น้ำลำคลองและตาน้ำในแผ่นดินเพื่อใช้ในการรดน้ำแก่พืชพันธุ์ผลไม้ต่างๆ ที่พระองค์ได้สร้าง ซึ่งมีสีสันรูปร่าง รสชาติและกลิ่นที่หลากหลาย ﴾ **และจากพืชผลทุกชนิดทรงให้มีจำนวนคู่** ﴿ คือจากทุกๆ ชนิดรูปร่างนั้นจะมีสองชนิด ﴾ **ทรงให้กลางคืนครอบคลุมกลางวัน** ﴿ คือ ทรงทำให้ทั้งกลางวันและกลางคืนไล่ตามต่อกันโดยรวดเร็ว เมื่อเวลาหนึ่งหายไปอีกเวลาหนึ่งจะเข้ามาปกคลุมแทน เมื่อเวลานี้จบไปอีกเวลาหนึ่งจะเข้ามาแทน ดังนั้น พระองค์คือผู้ทรงดำเนินบริหารการงานต่างๆ เกี่ยวกับเวลาดังเช่นที่พระองค์ทรงกระทำเกี่ยวกับสถานที่และปวงบ่าวผู้อาศัย ﴾ **แท้จริง ในการนั้น แน่นอนย่อมเป็นสัญญาณสำหรับหมู่ชนผู้ใคร่ครวญ** ﴿ คือในความโปรดปราน ฮิกมะฮฺและหลักฐานต่างๆ ของอัลลอฮฺ

พระองค์ตรัสว่า ﴾ **และในแผ่นดินมีเขตแดนติดต่อใกล้เคียงกัน** ﴿ คือแผ่นดินต่างๆ ที่อยู่ชิดติดกัน โดยแผ่นดินหนึ่งอุดมสมบูรณ์ดีให้ผลผลิตที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์ ในขณะที่อีกแผ่นดินหนึ่งแห้งแล้ง เค็ม และไม่มีผลผลิตใดๆ นี่เป็นทัศนะที่มีรายงานจากอิบนุ อับบาส, มุญาฮิด,

สะอีด บิน ญุบัยรฺ, อัฎเฎาะฮาก และอีกหลายท่าน

(อัฏฏอบารี 16/331-333)

อายะฮฺนี้ยังหมายถึงความแตกต่างในสีสันของพื้นดินต่างๆ ซึ่งมีทั้งสีแดง สีขาว สีเหลือง หรือสีดำ มีลักษณะเป็นหินบ้าง พื้นราบเรียบบ้าง เป็นทรายบ้าง และมีทั้งที่หยาบแข็งและละเอียด โดยทั้งหมดนั้นอยู่ชิดติดกัน ผืนนี้มีลักษณะของมัน และอีกผืนหนึ่งก็มีลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนกัน ทั้งหมดนี้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงเดชานุภาพของผู้ทรงกระทำ ผู้ทรงเลือกสรร ซึ่งไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ ไม่มีพระเจ้าใดเว้นแต่พระองค์เท่านั้น

พระองค์ตรัสอีกว่า ﴾ **และมีสวนพฤกษา เช่น ต้นองุ่น และต้นที่มีเมล็ด และต้นอินทผลัม** ﴿ คำว่า وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ "ต้นที่มีเมล็ด และต้นอินทผลัม" ในเชิงไวยากรณ์อาจเป็นคำที่ต่อเนื่องจากคำว่า جَنَّاتٌ (สวนพฤกษา) ดังนั้น คำว่า وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ ดังนั้น จึงอ่านแบบมัรฺฟูอฺ (ด้วยฎ็อมมะฮฺ) หรืออาจจะเป็นคำที่มะอฺฏูฟ (ต่อเนื่องจาก) คำว่า أَعْنَابٍ จึงอ่านแบบมัจรูรฺ (ด้วยกัสเราะฮฺ) ด้วยเหตุนี้จึงมีกลุ่มนักวิชาการที่รายงานการอ่านทั้งสองแบบนี้

พระองค์ตรัสว่า ﴾ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ ﴿ ﴾ **ที่มาจากรากเดียวกัน และมิใช่รากเดียวกัน** ﴿ คำว่า صِنْوَانٌ คือ รากฐานที่อยู่รวมกัน ณ แหล่งปลูกเดียวกัน เช่น ทับทิม, มะเดื่อและอินทผลัมบางชนิดหรืออื่นๆ ส่วนคำว่า وَغَيْرُ صِنْوَانٍ คือ สิ่งที่มิได้มาจากรากเดียวกัน เช่นต้นไม้อื่นๆ ดังนั้น อาหรือลุง (พี่น้องบิดา) ของคนคนหนึ่งก็จะเรียกว่ามาจากต้นกำเนิดหรือรากเดียวกันกับบิดาของเขา ดังที่มีฮะดีษเศาะฮีฮฺว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวแก่อุมัรฺ ว่า

« أَمَا شَعَرْتَ أَنَّ عَمَّ الرَّجُلِ صِنْوُ أَبِيهِ؟ »

"ท่านไม่รู้หรือว่า ลุง (หรืออา) ของคนคนหนึ่งนั้น มาจากต้นกำเนิดเดียวกับของบิดาของเขา (ความหมายคือ ลุงหรืออา ก็เหมือนบิดา)"

(มุสลิม 2/677)

พระองค์ตรัสว่า ﴾ **ได้รับแหล่งน้ำเดียวกัน และเราได้ให้บางชนิดดีเด่นกว่าอีกบางชนิดในรสชาติ** ﴿ จากอบีฮุร็อยเราะฮฺ ؓ จากท่านนบี ﷺ ได้กล่าวอธิบายอายะฮฺ ﴾ **และเราได้ให้บางชนิดดีเด่นกว่าอีกบางชนิดในรสชาติ** ﴿ ว่า "มีทั้งอินทผลัมแบบแห้งกรัง มีพันธุ์เปอร์เซีย มีหวาน มีเปรี้ยว" บันทึกโดย อัตติรฺมิซี ซึ่งได้กล่าวว่า เป็นฮะดีษฮะซันเฆาะรีบ

(ตุหฺฟะตุลอะหฺวะซี 8/544)

กล่าวคือ ความแตกต่างนี้ซึ่งมีในชนิดของผลไม้และพืชพันธุ์ต่างๆ ในรูปร่าง สีสัน รสชาติ กลิ่น ใบและดอกของมัน ชนิดนี้มีรสชาติหวานมาก ชนิดนี้เปรี้ยวมาก ชนิดนั้นขมมาก ชนิดนั้นฝาด

ชนิดนี้จืด ชนิดนี้มีรสชาตินี้ผสมกับรสชาตินี้ จากนั้นเปลี่ยนเป็นอีกรสชาติหนึ่งด้วยพระอนุมัติของอัลลอฮฺ ﷻ ชนิดนี้สีเหลือง ชนิดนี้สีแดง ชนิดนี้สีขาว ชนิดนี้สีดำ ชนิดนี้สีน้ำเงิน และเช่นเดียวกันกับดอกไม้ต่างๆ ทั้งๆ ที่ทั้งหมดได้มาจากธรรมชาติหนึ่งเดียวกันนั่นคือน้ำ แต่มีความแตกต่างกันอย่างมากมายนับไม่ถ้วน ดังนั้น นี่คือสัญญาณอันชัดเจนสำหรับผู้มีสติปัญญา และเป็นหลักฐานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดว่าพระองค์คือผู้ทรงกระทำ ผู้ทรงเลือกสรร ซึ่งพระองค์ทรงทำให้สิ่งต่างๆ มีความแตกต่างกันด้วยเดชานุภาพของพระองค์ และทรงสร้างสิ่งเหล่านั้นตามที่พระองค์ทรงประสงค์ ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **แท้จริง ในการนั้น แน่นอน เป็นสัญญาณสำหรับหมู่ชนผู้ใช้ปัญญา** ﴿

﴿ وَإِن تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا أَءِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَٰٓئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَٰٓئِكَ الْأَغْلَالُ فِيٓ أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَٰٓئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ٥ ﴾

5. **และหากเจ้า (มุฮัมมัด) ฉงน ดังนั้น คำกล่าวของพวกเขาก็น่าฉงน (ที่ว่า) เมื่อเรากลายเป็นฝุ่นผงไปแล้ว แท้จริง เราจะเกิดใหม่กระนั้นหรือ ชนเหล่านั้นคือ บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา และชนเหล่านั้น โซ่ตรวนจะถูกล่ามบนต้นคอของพวกเขา และชนเหล่านั้นคือ ชาวนรก พวกเขาจะอยู่ในนั้นตลอดกาล**

การปฏิเสธชีวิตหลังความตายนั้นเป็นสิ่งที่แปลกยิ่ง

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสแก่มุฮัมมัด ﷺ รอซูลของพระองค์ว่า ﴾ **และหากเจ้า (มุฮัมมัด) ฉงน** ﴿ เรื่องที่บรรดามุชริกีนเหล่านั้นปฏิเสธเกี่ยวกับการฟื้นคืนชีพในวันกิยามะฮฺทั้งๆ ที่พวกเขาได้ประจักษ์เห็นสัญญาณของอัลลอฮฺ ﷻ หลักฐานของพระองค์ในสรรพสิ่งต่างๆ ว่าพระองค์นั้นคือผู้ทรงเดชานุภาพในทุกสิ่งที่พระองค์ประสงค์ และทั้งๆ ที่พวกเขายอมรับว่าพระองค์นั้นคือ ผู้ทรงเริ่มสร้างสรรพสิ่งต่างๆ และทรงทำให้สรรพสิ่งเหล่านั้นเกิดขึ้นมาหลังจากที่พวกมันไม่เคยมีอยู่เลย แต่หลังจากนั้นพวกเขากลับปฏิเสธสิ่งที่พระองค์แจ้งว่าพระองค์จะทรงสร้างสรรพสิ่งขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่งทั้งๆ ที่พวกเขาได้ยอมรับและเห็นสิ่งที่มหัศจรรย์มากกว่าสิ่งที่พวกเขาปฏิเสธ ดังนั้น

แปลกยิ่งที่พวกเขากล่าวว่า ﴾ **เมื่อเรากลายเป็นผุยผงไปแล้ว แท้จริง เราจะเกิดใหม่กระนั้นหรือ** ﴿ ทั้งๆ ที่ผู้รู้และผู้ที่มีสติปัญญาทุกคนรู้ดีว่าการสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินนั้นยิ่งใหญ่กว่าการสร้างมนุษย์ และรู้ดีว่าผู้ที่สร้างตั้งแต่ต้นนั้นย่อมง่ายสำหรับเขาที่จะสร้างซ้ำใหม่อีกครั้งหนึ่ง ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾ ﴾

"และพวกเขาไม่เห็นหรอกหรือว่า แท้จริง อัลลอฮฺ ซึ่งทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินนี้ และมิทรงอ่อนเพลียต่อการสร้างสิ่งเหล่านั้น ย่อมทรงเป็นผู้อานุภาพที่จะให้คนตายมีชีวิตขึ้นมาอีก แน่นอน แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงอานุภาพเหนือทุก ๆ สิ่ง"

(ซูเราะฮฺ อัลอะหฺกอฟ อายะฮฺที่ 33)

หลังจากนั้นพระองค์ทรงอธิบายลักษณะของผู้ปฏิเสธเหล่านี้ว่า ﴾ **ชนเหล่านั้นคือ บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา และชนเหล่านั้น โซ่ตรวนจะถูกล่ามบนต้นคอของพวกเขา** ﴿ คือพวกเขาจะถูกลากด้วยโซ่ตรวนในนรก ﴾ **และชนเหล่านั้นคือ ชาวนรก พวกเขาจะอยู่ในนั้นตลอดกาล** ﴿ คือจะอยู่ในนรกตลอดไปชั่วนิรันดร์โดยพวกเขาไม่มีทางหนีหรือหลุดพ้นไปจากนรกได้เลย

﴿ وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ ﴾

6. **และพวกเขาเร่งเร้าเจ้า ขอความชั่ว (การลงโทษ) ก่อนความดี (ความสุข) และแน่นอน ได้มีหลายตัวอย่างเกิดขึ้นก่อนหน้าพวกเขาแล้ว และแท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้ทรงอภัยโทษแก่มนุษย์ต่อการอธรรมของพวกเขา และแท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้ทรงเข้มงวดในการลงโทษ**

บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาเร่งเร้าให้มีการลงโทษ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **และพวกเขาเร่งเร้าเจ้า** ﴿ คือบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ﴾ **ขอความชั่ว (การลงโทษ) ก่อนความดี** ﴿ คือขอการลงโทษก่อน ดังที่พระองค์ทรงบอกเล่าเกี่ยวกับพวกเขาในอายะฮฺอื่นว่า

﴿ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ۝٦ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝٧ ﴾

"และพวกเขากล่าวว่า โอ้ ผู้ซึ่งข้อตักเตือนถูกประทานแก่เขา แท้จริง ท่านเป็นคนบ้าอย่างแน่นอน ทำไมท่านไม่นำมลาอิกะฮฺมาที่เรา หากท่านอยู่ในหมู่ผู้สัตย์จริง"

(ซูเราะฮฺ อัลฮิจรฺ อายะฮฺที่ 6-7)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝٥٣ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ۝٥٤ ﴾

"และพวกเขาเร่งเร้าเจ้า ในเรื่องการลงโทษ และหากมิใช่เวลาที่ถูกกำหนดไว้แล้ว การลงโทษก็จะเกิดขึ้นแก่พวกเขาอย่างแน่นอน และมันจะเกิดขึ้นแก่พวกเขาโดยฉับพลันอย่างแน่นอน โดยที่พวกเขาไม่รู้สึกตัว (53) พวกเขาเร่งเร้าเจ้าในเรื่องการลงโทษ และแท้จริง นรกญะฮันนัมนั้นเป็นที่สะกัดล้อมพวกปฏิเสธศรัทธาไว้อย่างแน่นอน (54) "

(ซูเราะฮฺ อัลอันกะบูต อายะฮฺที่ 53–54)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ۝١ ﴾

"มีคนหนึ่งได้ขอการลงโทษที่จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน"

(ซูเราะฮฺ อัลมะอาริจญฺ อายะฮฺที่ 1)

และตรัสอีกว่า

﴿ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ

﴿ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾ ﴾

"บรรดาผู้ไม่ศรัทธาในเรื่องนี้เร่งเร้าจะให้เกิดขึ้น ส่วนบรรดาผู้ศรัทธาก็มีความหวั่นกลัวในเรื่องยามอวสาน และพวกเขารู้ว่ามันเป็นความจริง พึงรู้เถิดว่า แท้จริงบรรดาผู้โต้เถียงเกี่ยวกับเรื่องยามอวสานนั้น อยู่ในการหลงผิดอันไกลลิบอย่างแน่นอน"

(ซูเราะฮฺ อัชชูรอ อายะฮฺที่ 18)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾ ﴾

"และพวกเขากล่าวว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา ขอทรงโปรดเร่งส่วนของเราให้แก่เราโดยเร็วเถิด ก่อนที่จะถึงวันแห่งการชำระบัญชี"

(ซูเราะฮฺ ศอด อายะฮฺที่ 16)

"ส่วนของเรา" ในที่นี้หมายถึงการลงโทษของเรา หรือการคิดบัญชีของเรา ดังเช่นที่พระองค์ได้ตรัสเกี่ยวกับพวกเขาว่า

﴿ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ السَّمَاءِ أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ ﴾

"และจงระลึกขณะที่พวกเขากล่าวว่า ข้าแต่อัลลอฮฺ หากปรากฏว่าสิ่งนี้ คือความจริงที่มาจากที่พระองค์แล้วไซร้ ก็โปรดได้ทรงให้หินจากฟากฟ้าตกลงมาดังฝนแก่พวกเราเถิด หรือไม่ก็โปรดทรงนำมาแก่เรา ซึ่งการลงโทษอันเจ็บแสบ"

(ซูเราะฮฺ อัลอันฟาล อายะฮฺที่ 32)

และด้วยการปฏิเสธศรัทธาที่ร้ายแรง และความดื้อด้านอย่างมากมาย พวกเขาถึงกับขอให้การลงโทษของอัลลอฮฺมายังพวกเขา

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสอีกว่า ﴾ **และแน่นอน ได้มีหลายตัวอย่างเกิดขึ้นก่อนหน้าพวกเขาแล้ว** ﴿ หมายถึง เรา (อัลลอฮฺ) ได้ลงโทษประชาชาติต่างๆ ก่อนหน้านี้แล้ว และเราได้ทำให้พวกเขาเป็นบทเรียนและการตักเตือนแก่ผู้ที่สำนึกในบทเรียน

หลังจากนั้น พระองค์ทรงบอกว่าหากพระองค์ไม่ทรงขันติและไม่ทรงอภัยแล้วไซร้ แน่นอนพระองค์จะทรงรีบเร่งลงโทษพวกเขา ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهْرِهَا مِن دَابَّةٍ ﴾

"และหากอัลลอฮฺจะทรงเอาโทษมนุษย์ตามที่พวกเขาได้กระทำแล้วไซร้ พระองค์จะไม่ทรงให้เหลือไว้บนหน้าแผ่นดินซึ่งสัตว์โลกต่าง ๆ"

(ซูเราะฮฺ ฟาฏิรฺ อายะฮฺที่ 45)

และพระองค์ตรัสในอายะฮฺอันทรงเกียรตินี้ว่า ﴿ **และแท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าเป็นผู้ทรงอภัยโทษแก่มนุษย์ต่อการอธรรมของพวกเขา** ﴾ หมายถึง พระองค์คือ ผู้ทรงอภัย ผู้ทรงยกโทษ ผู้ทรงปกปิดความผิดของมนุษย์ทั้งๆ ที่พวกเขาอธรรมและกระทำผิดทั้งกลางคืนและกลางวัน จากนั้นพระองค์ได้ตรัสควบคู่กับการอภัยนี้ว่า ในขณะเดียวกันพระองค์นั้นคือผู้ทรงเข้มงวดในการลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้ความหวังและความกลัวนั้นเท่าเทียมกัน ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ فَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴾

"หากพวกเขาปฏิเสธเจ้า ก็จงกล่าวเถิดว่า พระผู้อภิบาลของพวกเจ้านั้นเป็นผู้ทรงเอ็นดูเมตตาอันกว้างขวาง และการลงโทษของพระองค์นั้นจะไม่ถูกโต้กลับให้พ้นจากกลุ่มชนที่กระทำความผิด"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 147)

และตรัสอีกว่า

﴿ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴾

"แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้น เป็นผู้รวดเร็วในการลงโทษ และแท้จริง พระองค์นั้นเป็นผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเอ็นดูเมตตา"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 167)

และตรัสอีกว่า

﴿ نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾ ﴾

"จงแจ้งแก่ปวงบ่าวของข้าว่า แท้จริง ข้าคือผู้อภัย ผู้เมตตาเสมอ (49) และแท้จริงการลงโทษของข้านั้น เป็นการลงโทษที่เจ็บแสบ (50) "

(ซูเราะฮฺ อัลฮิจญ์รฺ อายะฮฺที่ 49-50)

และอายะฮฺอื่นๆ ที่มีความหมายทำนองนี้ที่รวมความหวัง และความกลัวไว้ด้วยกัน

﴿ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۗ إِنَّمَا أَنتَ مُنذِرٌ ۖ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ ﴾

7. **และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะกล่าวว่า ทำไมจึงไม่มีปาฏิหาริย์จากพระผู้อภิบาลของเขาถูกประทานลงมาให้แก่เขา แท้จริง เจ้าเป็นเพียงผู้ตักเตือนเท่านั้น และสำหรับทุก ๆ หมู่ชนย่อมมีผู้ชี้แนะแนวทาง**

บรรดาผู้ปฏิเสธร้องขอสัญญาณนั้น และการตอบโต้พวกเขาในเรื่องนี้

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงบรรดามุชริกีนว่า พวกเขาได้กล่าวในเชิงปฏิเสธศรัทธาและด้วยความดื้อดึงว่า ทำไมจึงไม่มีสัญญาณหรือปาฏิหาริย์จากพระผู้อภิบาลของเขา (รอซูล) มายังพวกเขาเช่นเดียวกับบุคคลในยุคก่อนๆ ได้ถูกส่งมา และพวกเขาได้ดื้อดึงต่อรอซูลถึงขั้นที่ขอให้เขาเปลี่ยนภูเขาเศาะฟาเป็นทอง และให้เปลี่ยนภูเขาต่าง ๆ ให้กลายเป็นทุ่งหญ้าเขียวและแม่น้ำ พระองค์จึงตรัสว่า

﴿ وَمَا مَنَعَنَا أَن نُّرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَن كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ ۚ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا ۚ وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ ﴾

“ไม่มีสิ่งใดยับยั้งเราโดยที่เราจะส่งสัญญาณต่าง ๆ เว้นแต่ว่าพวกสมัยก่อน ๆ ได้ปฏิเสธมัน และเราได้ให้อูฐตัวเมียเป็นที่ประจักษ์แจ้งแก่พวกษะมูด แต่พวกเขาได้ทารุณมัน และเรามิได้ส่งสัญญาณต่าง ๆ เพื่ออื่นใด เว้นแต่เพื่อเป็นการเตือนสำทับเท่านั้น”

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออฺ อายะฮฺที่ 59)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **แท้จริง เจ้าเป็นเพียงผู้ตักเตือนเท่านั้น** ﴾ หมายถึง เจ้านั้นมีหน้าที่เพียงประกาศสาส์นของอัลลอฮฺที่พระองค์ได้สั่งใช้เจ้าเท่านั้น และ

﴿ لَّيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ ۗ وَمَا تُنفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنفُسِكُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ ۚ وَمَا تُنفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ ﴾

"หาใช่เป็นหน้าที่ของเจ้าไม่ ซึ่งการแนะนำพวกเขา (ให้เกิดความศรัทธา) แต่ทว่าอัลลอฮฺต่างหากที่จะแนะนำใครก็ได้ที่พระองค์ทรงประสงค์ (ให้เขาศรัทธา) สิ่งดีใด ๆ ที่พวกเจ้าบริจาคไปก็ย่อมได้แก่ตัวของพวกเจ้าเอง และพวกเจ้าจะไม่บริจาคสิ่งใด นอกจากเพื่อแสวงหาความโปรดปรานของอัลลอฮฺเท่านั้น และสิ่งดีใด ๆ ที่พวกเจ้าบริจาคไป มันก็จะถูกตอบแทนโดยครบถ้วนแก่พวกเจ้า และพวกเจ้าจะไม่ถูกอยุติธรรม"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 272)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และสำหรับทุก ๆ หมู่ชนย่อมมีผู้ชี้แนะแนวทาง** ﴾ อะลี บิน อบีฏ็อลฮะหฺ ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า หมายถึง สำหรับทุกๆ หมู่ชนย่อมมีผู้เชิญชวน

(อัฏฏอบารี 16/357)

ดังพระดำรัสของพระองค์ว่า

﴿ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴾

"และไม่มีประชาชาติใด (ในอดีต) เว้นแต่จะต้องมีผู้ตักเตือน (ถูกส่งมา) ยังพวกเขา"

(ซูเราะฮฺฟาฏิรฺ อายะฮฺที่ 24)

กอตาดะฮฺ และอับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันนี้

(อัฏฏอบารี 16/356)

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ ۖ وَكُلُّ شَيْءٍ عِندَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾

8. **อัลลอฮฺทรงรอบรู้สิ่งที่ผู้หญิงทุกคนอุ้มครรภ์ และที่บรรดามดลูกคลอดก่อนกำหนดและที่เกินกำหนด และทุก ๆ สิ่ง ณ ที่พระองค์นั้นมีการกำหนดภาวะไว้**

9. **ผู้ทรงรอบรู้สิ่งเร้นลับและสิ่งเปิดเผย ผู้ทรงเกรียงไกร ผู้ทรงสูงส่งยิ่ง**

ผู้ทรงรอบรู้สิ่งเร้นลับ คือ อัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงความรู้อันสมบูรณ์ของพระองค์ที่ไม่มีสิ่งใดจะซ่อนเร้นจากพระองค์ได้ และพระองค์คือ ผู้รอบรู้ครอบคลุมในสิ่งที่อยู่ในครรภ์ของสัตว์เพศเมีย ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ ﴾

"และพระองค์ทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในมดลูก"

(ซูเราะฮฺ ลุกมาน อายะฮฺที่ 34)

คือทารกที่อยู่ในครรภ์ไม่ว่าเพศชายหรือหญิง สภาพสมบูรณ์ดีหรือน่ารังเกียจ ผู้เป็นทุกข์ (ชาวนรก) หรือผู้เป็นสุข (ชาวสวรรค์) อายุยืนนานหรืออายุสั้น ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ ﴿٣٢﴾ ﴾

"พระองค์ทรงรู้จักพวกเจ้าดียิ่ง เมื่อครั้งบังเกิดพวกเจ้าจากแผ่นดิน และเมื่อครั้งพวกเจ้าเป็นทารกอยู่ในครรภ์ของมารดาของพวกเจ้า ดังนั้น พวกเจ้าอย่าแสดงความบริสุทธิ์แก่ตัวของพวกเจ้าเองเพราะพระองค์ทรงรู้ดียิ่งถึงผู้ที่มีความยำเกรง"

(ซูเราะฮฺ อันนัจมฺ อายะฮฺที่ 32)

และพระองค์ยังตรัสว่า

﴿ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّن بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾ ﴾

"พระองค์ทรงสร้างพวกเจ้าในครรภ์ของมารดาพวกเจ้า เป็นการบังเกิดครั้งแล้วครั้งเล่าอยู่ในความมืดสามชั้น นั่นคืออัลลอฮฺ พระผู้อภิบาลของพวกเจ้า พระอำนาจเป็นสิทธิของพระองค์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้นอกจากพระองค์ แล้วทำไมพวกเจ้าจึงผินหน้าไปทางอื่น"

(ซูเราะฮฺ อัซซุมัรฺ อายะฮฺที่ 6)

หมายถึง พระองค์สร้างพวกเจ้าเป็นขั้นเป็นตอน ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ

لَحۡمٗا ثُمَّ أَنشَأۡنَٰهُ خَلۡقًا ءَاخَرَۚ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ أَحۡسَنُ ٱلۡخَٰلِقِينَ ﴿١٤﴾

"และขอสาบานว่า แน่นอน เราได้สร้างมนุษย์มาจากธาตุแท้ของดิน ⑫ แล้วเราทำให้เขาเป็นเชื้ออสุจิ อยู่ในที่พักอันมั่นคง (คือมดลูก) ⑬ แล้วเราได้ทำให้เชื้ออสุจิกลายเป็นก้อนเลือด แล้วเราได้ทำให้ก้อนเลือดกลายเป็นก้อนเนื้อ แล้วเราได้ทำให้ก้อนเนื้อกลายเป็นกระดูก แล้วเราหุ้มกระดูกนั้นด้วยเนื้อ แล้วเราได้เป่าวิญญาณให้เขากลายเป็นอีกรูปร่างหนึ่ง ดังนั้น อัลลอฮฺทรงจำเริญยิ่ง ผู้ทรงเลิศแห่งปวงผู้สร้าง ⑭ "

(ซูเราะฮฺ อัลมุมินูน อายะฮฺที่ 12-14)

และมีรายงานฮะดีษในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และเศาะฮีฮฺมุสลิม จากอิบนุ มัสอูด ได้กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِنَّ خَلْقَ أَحَدِكُمْ يُجْمَعُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا، ثُمَّ يَكُونُ عَلَقَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يَكُونُ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يَبْعَثُ اللهُ إِلَيْهِ مَلَكًا فَيُؤْمَرُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتٍ، بِكَتْبِ رِزْقِهِ، وَعُمُرِهِ، وَعَمَلِهِ، وَشَقِيٌّ أَوْ سَعِيدٌ »

"พวกท่านแต่ละคน (การสร้างของเขา) จะถูกประกอบขึ้นในท้องมารดาของเขาเป็นเวลา 40 วัน หลังจากนั้นจะกลายเป็นก้อน (เลือด) ที่ยึดเกาะในระยะเวลาเช่นเดียวกันนั้น หลังจากนั้นจะกลายเป็นก้อนเนื้อในระยะเวลาเช่นเดียวกันนั้น หลังจากนั้นอัลลอฮฺจะทรงส่งมลาอิกะฮฺตนหนึ่งมายังเขาและที่ถูกสั่งให้บันทึก 4 ถ้อยคำบัญชา นั่นคือ บันทึกปัจจัยยังชีพของเขา, อายุขัยของเขา, การงานของเขา และ (จุดจบของเขาในฐานะ) ผู้ที่มีความทุกข์หรือเป็นผู้มีความสุข"

(ฟัตฮุลบารี 11/486 และมุสลิม 4/2038)

และมีรายงานในฮะดีษอื่นระบุว่า

« فَيَقُولُ الْمَلَكُ أَيْ رَبِّ أَذَكَرٌ أَمْ أُنْثَى؟ أَيْ رَبِّ أَشَقِيٌّ أَمْ سَعِيدٌ؟ فَمَا الرِّزْقُ؟ فَمَا الأَجَلُ؟ فَيَقُولُ اللّٰهُ، وَيَكْتُبُ الْمَلَكُ »

"จากนั้นมลาอิกะฮฺกล่าวว่า โอ้ พระผู้อภิบาล เพศชายหรือเพศหญิง ? โอ้ พระผู้อภิบาล เป็นผู้ที่มีความทุกข์หรือผู้มีความสุข ? และปัจจัยยังชีพ ? และอายุขัย ? อัลลอฮฺจึงตรัสตอบ และมลาอิกะฮฺจดบันทึก"

(ฟัตฮุลบารี 11/225)

และพระองค์ตรัสว่า ﴿ **และที่บรรดามดลูกคลอดก่อนกำหนด และที่เกินกำหนด** ﴾ อัลบุคอรีได้รายงานจากอิบนุ อุมัรฺ ว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ خَمْسٌ، لَا يَعْلَمُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ: لَا يَعْلَمُ مَا فِي غَدٍ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا يَعْلَمُ مَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا يَعْلَمُ مَتَى يَأْتِي الْمَطَرُ أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ، وَلَا يَعْلَمُ مَتَى تَقُومُ السَّاعَةُ إِلَّا اللَّهُ »

"กุญแจเรื่องเร้นลับนั้นมี 5 ประการ ไม่มีผู้ใดรู้เว้นแต่อัลลอฮฺ คือ ไม่มีผู้ใดรู้ว่าพรุ่งนี้จะเกิดอะไรขึ้นเว้นแต่อัลลอฮฺ และไม่มีผู้ใดรู้สิ่งที่มดลูกคลอดก่อนกำหนดเว้นแต่อัลลอฮฺ และไม่มีผู้ใดรู้ว่าฝนจะตกเมื่อใดเว้นแต่อัลลอฮฺ ไม่มีชีวิตใดรู้สถานที่ที่ตนเองจะเสียชีวิต (เว้นแต่อัลลอฮฺ) และไม่มีผู้ใดรู้ว่าวันกิยามะฮฺจะเกิดขึ้นเมื่อใดเว้นแต่อัลลอฮฺ"

(ฟัตฮุลบารี 11/225)

อัลเอาฟี ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ หมายถึง คลอดก่อนกำหนด ส่วนสำนวน وَمَا تَزْدَادُ เขาอธิบายว่า หมายถึงสิ่งที่มดลูกตั้งครรภ์เกินกำหนดจนถึงคลอดอย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากในบรรดาสตรีนั้นมีผู้ที่ตั้งครรภ์สิบเดือน มีผู้ที่ตั้งครรภ์เก้าเดือน มีผู้ที่ตั้งครรภ์เกินกำหนด และมีผู้ที่ตั้งครรภ์น้อยกว่าที่กำหนด และการตั้งครรภ์ขาดหรือเกินที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ระบุทั้งหมดนั้นอยู่ในความรู้ของพระองค์เท่านั้น

(อัฏฏอบารี 16/359 อัลเอาฟี เฎาะอีฟ)

กอตาดะฮฺ ได้กล่าวว่า ﴿ **และทุก ๆ สิ่ง ณ ที่พระองค์นั้นมีการกำหนดภาวะไว้** ﴾ คือมีเวลาที่กำหนดไว้ซึ่งพระองค์ได้ทรงรักษาริสกี (ปัจจัยยังชีพ) และกำหนดเวลา (ตาย) ของสรรพสิ่งทั้งหลาย และได้กำหนดเวลาที่แน่นอนสำหรับเรื่องนั้นเช่นกัน

และมีรายงานฮะดีษเศาะฮีฮฺว่า หนึ่งในบุตรีท่านนบี ﷺ ได้ส่งคนไปแจ้งท่านว่าบุตรชายคนหนึ่งของนางใกล้เสียชีวิตและนางประสงค์ให้ท่านไปเยี่ยมเขา ท่านนบี ﷺ จึงส่งคนไปบอกนางว่า

« إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أَعْطَى، وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُسَمًّى، فَلْتَصْبِرْ، وَلْتَحْتَسِبْ »

"แท้จริง สิ่งที่อัลลอฮฺเอาไปนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ และสิ่งที่พระองค์ประทานให้นั้นก็เป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ และทุกคนจะมีกำหนดเวลา (เสียชีวิต)

ที่แน่นอน ดังนั้น นางจงอดทนและจงหวังในการตอบแทน (จากอัลลอฮฺ) เถิด"

(ฟัตฮุลบารี 11/502)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสอีกว่า ﴾ **ผู้ทรงรอบรู้สิ่งเร้นลับและสิ่งเปิดเผย** ﴿ หมายถึง พระองค์รู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่ปวงบ่าวมองเห็นและสิ่งที่พวกเขามองไม่เห็น ไม่มีสิ่งใดที่ซ่อนเร้นจากพระองค์ได้ ﴾ **ผู้ทรงเกรียงไกร** ﴿ คือ ผู้ทรงยิ่งใหญ่เหนือทุกสิ่ง ﴾ **ผู้ทรงสูงส่งยิ่ง** ﴿ เหนือทุกสิ่งเช่นกัน

﴾ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿

"และแท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงห้อมล้อมทุกสิ่งอย่างไว้ด้วยความรอบรู้ (ของพระองค์)"

(ซูเราะฮฺ อัฏเฏาะลาก อายะฮฺที่ 12)

และพระองค์ทรงอานุภาพเหนือทุกสิ่ง ทุกชีวิตยอมสยบต่อพระองค์ และปวงบ่าวยอมจำนนต่อพระองค์ทั้งโดยเต็มใจและโดยจำใจ

﴿ سَوَآءٌ مِّنكُم مَّنْ أَسَرَّ ٱلْقَوْلَ وَمَن جَهَرَ بِهِۦ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍۭ بِٱلَّيْلِ وَسَارِبٌۢ بِٱلنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُۥ مُعَقِّبَٰتٌ مِّنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ يَحْفَظُونَهُۥ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا۟ مَا بِأَنفُسِهِمْ ۗ وَإِذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِقَوْمٍ سُوٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُۥ ۚ وَمَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَالٍ ﴿١١﴾ ﴾

10. **เท่าเทียมกันในหมู่พวกเจ้าผู้ที่ปกปิดคำพูดและผู้ที่เปิดเผยมัน และผู้ที่ซ่อนการกระทำในเวลากลางคืน และผู้ที่เดินไปอย่างเปิดเผยในเวลากลางวัน**

11. **สำหรับเขามีมลาอิกะฮฺผู้เฝ้าติดตามทั้งข้างหน้าและข้างหลังเขา รักษาเขาตามพระบัญชาของอัลลอฮฺ แท้จริง อัลลอฮฺจะมิทรงเปลี่ยนแปลงสภาพของชนกลุ่มใด จนกว่าพวกเขาจะเปลี่ยนแปลงสภาพของพวกเขาเอง และเมื่ออัลลอฮฺทรงปรารถนาความทุกข์แก่ชนกลุ่มใด**

ก็จะไม่มีผู้ตอบโต้พระองค์ และสำหรับพวกเขาไม่มีผู้ช่วยเหลือนอกจากพระองค์

ความรู้ของอัลลอฮฺ ﷻ ครอบคลุมทั่วถึงทุกสิ่งที่เปิดเผยและสิ่งที่ปกปิด

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกถึงความรู้ของพระองค์ที่ครอบคลุมทั่วถึงทุกสรรพสิ่งที่พระองค์สร้างทั้งคนที่ปิดบังหรือเปิดเผยคำพูดของเขา พระองค์จะทรงได้ยินเขา ไม่มีสิ่งใดซ่อนเร้นจากพระองค์ ดังพระดำรัสของพระองค์ว่า

﴿ وَإِن تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴾

“และหากว่าเจ้ากล่าวเสียงดัง เพราะแท้จริง พระองค์ทรงรอบรู้สิ่งเร้นลับ และสิ่งซ่อนเร้น”

(ซูเราะฮฺ ฏอฮา อายะฮฺที่ 7)

และตรัสอีกว่า

﴿ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴾

“และทรงรอบรู้สิ่งที่พวกเจ้าปิดบัง และสิ่งที่พวกเจ้าเปิดเผย”

(ซูเราะฮฺ อันนัมลฺ อายะฮฺที่ 25)

อาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้กล่าวว่า มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่พระองค์ผู้ทรงได้ยินเสียงทุกเสียง ขอสาบานด้วยอัลลอฮฺ สตรีผู้โต้แย้งได้มาหาท่านรอซูล ﷺ เพื่อฟ้องท่านเกี่ยวกับสามีของนางในขณะที่ฉันอยู่ข้างบ้าน โดยฉันได้ยินคำพูดของนางบางส่วนไม่ชัด จากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ประทานอายะฮฺ

« قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ »

“โดยแน่นอน อัลลอฮฺทรงได้ยินถ้อยคำของสตรีที่กำลังโต้แย้งกับเจ้าในเรื่องสามีของนาง และนางได้ร้องทุกข์ต่ออัลลอฮฺ และอัลลอฮฺนั้นทรงได้ยินการตอบโต้ของเจ้าทั้งสอง แท้จริง อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรู้เห็นเสมอ”

(อัลบุคอรี 7385, อันนะซาอีในหนังสือ อัลกุบรอ 11570, อิบนุมาญะฮฺ 188 และอัฏฏอบารี 28/5)

และพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **และผู้ที่ซ่อนการกระทำในเวลากลางคืน** ﴾ หมายถึง ผู้ที่ซ่อนตัวอยู่ในบ้านในเวลามืดมิดของกลางคืน ﴿ **และผู้ที่เดินไปอย่างเปิดเผยในเวลากลางวัน** ﴾ คือผู้ที่เปิดเผยเดินในความขาวและแสงสว่างของกลางวันซึ่งทั้งสองคนอยู่ในความรู้ของอัลลอฮฺเหมือนๆ กัน ดังพระดำรัสของพระองค์

﴿ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴾

"พึงรู้เถิด แท้จริง พวกเขาปกปิดความลับในทรวงอกของพวกเขา เพื่อพวกเขาจะซ่อนความเป็นศัตรูจากพระองค์ พึงรู้เถิด ขณะที่พวกเขาเอาเสื้อผ้าของพวกเขาปกคลุมตัวนั้น พระองค์ทรงรู้สิ่งที่พวกเขาปกปิด และสิ่งที่พวกเขาเปิดเผย แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในทรวงอก"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 5)

และดังพระดำรัสของพระองค์

﴿ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴾

"และเจ้ามิได้อยู่ในเรื่องหนึ่งเรื่องใด และเจ้ามิได้อ่านบางส่วนจากมันในอัลกุรอาน และพวกเจ้ามิได้กระทำการใด ๆ เว้นแต่เราได้เป็นพยานแก่พวกเจ้า ในขณะที่พวกเจ้ากำลังง่วนอยู่ในเรื่องนั้น และจะไม่รอดพ้นจากพระผู้อภิบาลของเจ้า (การกระทำใด ๆ) ที่มีน้ำหนักเท่าธุลี ทั้งในแผ่นดินและในชั้นฟ้า และที่เล็กกว่านั้นและที่ใหญ่กว่านั้น เว้นแต่อยู่ในบันทึกอันชัดแจ้งทั้งสิ้น"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 61)

บรรดามลาอิกะฮฺที่ติดตามรักษาบ่าว

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **สำหรับเขามีมลาอิกะฮฺผู้เฝ้าติดตามทั้งข้างหน้าและข้างหลังเขารักษาเขาตามพระบัญชาของอัลลอฮฺ** ﴾ หมายถึง สำหรับบ่าวนั้นมีบรรดามลาอิกะฮฺที่สับเปลี่ยนหมุนเวียนเฝ้าติดตามทั้งในเวลากลางคืนและกลางวัน ติดตามรักษาเขาจากสิ่งไม่ดีและเหตุร้ายต่างๆ ดังเช่นที่มีมลาอิกะฮฺอื่นๆ ที่สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเพื่อจดบันทึกการงานต่างๆ ทั้งดีและชั่ว ทั้งมลาอิกะฮฺกลางคืนและมลาอิกะฮฺกลางวัน มีสองท่านด้านขวาและด้านซ้ายทำหน้าที่จดบันทึกการงานต่างๆ มลาอิกะฮฺด้านขวาคอยจดบันทึกความดี และมลาอิกะฮฺด้ายซ้ายคอยจดบันทึก

ความชั่ว และมีมลาอิกะฮฺอีกสองท่านดูแลรักษาและเฝ้าติดตามเขา หนึ่งท่านอยู่ด้านหลัง อีกท่านหนึ่งอยู่ด้านหน้า ดังนั้น บ่าวจะมีมลาอิกะฮฺสี่ท่านเฝ้าติดตามในเวลากลางวันและสี่ท่าน ในเวลากลางคืน นั่นคือ สองท่านทำหน้าที่เฝ้าดูแล ส่วนอีกสองท่านทำหน้าที่จดบันทึก ดังที่มีอะดีษเศาะฮีฮฺระบุว่า

« يَتَعَاقَبُونَ فِيكُمْ مَلَائِكَةٌ بِاللَّيْلِ وَمَلَائِكَةٌ بِالنَّهَارِ، وَيَجْتَمِعُونَ فِي صَلَاةِ الصُّبْحِ وَصَلَاةِ الْعَصْرِ، فَيَصْعَدُ إِلَيْهِ الَّذِينَ بَاتُوا فِيكُمْ فَيَسْأَلُهُمْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ : كَيْفَ تَرَكْتُمْ عِبَادِي؟ فَيَقُولُونَ: أَتَيْنَاهُمْ وَهُمْ يُصَلُّونَ، وَتَرَكْنَاهُمْ وَهُمْ يُصَلُّونَ »

"บรรดามลาอิกะฮฺจะสับเปลี่ยนหมุนเวียนมายังพวกเจ้าในกลางคืนและกลางวัน พวกเขาจะมารวมกันในเวลาละหมาดศุบฮิและละหมาดอัศริ และมลาอิกะฮฺกลุ่มที่ได้อยู่กับพวกเจ้าก็จะขึ้นไปยังอัลลอฮฺ และพระองค์จะถามมลาอิกะฮฺเหล่านั้น โดยที่พระองค์ทรงรู้ดียิ่งเกี่ยวกับพวกเจ้าว่า พวกเจ้า (โอ้ มลาอิกะฮฺ) ได้จากบรรดาบ่าวของข้ามาในสภาพเช่นไร ? พวกเขาตอบว่า เราไปหาพวกเขาในขณะที่พวกเขาละหมาด และเราได้จากพวกเขามาในขณะที่พวกเขาละหมาดเช่นกัน"

(ฟัตฮุลบารี 13/426)

อิมามอะหฺมัด ﵀ รายงานจากอับดุลลอฮฺ ว่า ท่านเราะซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا وقد وُكِّلَ بِهِ قَرِينُهُ مِنَ الْجِنِّ وَقَرِينُهُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ» قَالُوا: وَإِيَّاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: «وَإِيَّايَ، وَلكِنَّ اللهَ أَعَانَنِيْ عَلَيْهِ، فَلَا يَأْمُرُنِي إِلَّا بِخَيْرٍ»

"ไม่มีพวกเจ้าคนใดเว้นแต่จะมีคู่ของเขาจากญินและคู่ของเขาจากมลาอิกะฮฺ" เศาะฮาบะฮฺถามว่า "ท่านก็เช่นเดียวกันหรือ โอ้ ท่านรอซูล ?" เขาตอบว่า "ฉันก็เช่นเดียวกัน แต่อัลลอฮฺทรงช่วยฉันเหนือเขา ทำให้เขาไม่สั่งใช้ฉันเว้นแต่ในเรื่องดีเท่านั้น"

(อะหฺมัด 1/401)

ฮะดีษนี้ อิมามมุสลิมได้รายงานไว้เช่นกัน

(มุสลิม 2814)

และอิบนุ อบีฮาติม ได้รายงานจากอิบรอฮีม ว่า อัลลอฮฺได้ทรงวะฮีย์แก่นบีคนหนึ่งในบรรดานบีจากเผ่าอิสรออีลว่า "เจ้าจงบอกแก่กลุ่มชนของเจ้าว่า ชาวตำบลไหนหรือครอบครัวใดที่อยู่ในการเชื่อฟังอัลลอฮฺแล้ว แต่ได้แปรเปลี่ยนไปฝ่าฝืนพระองค์ อัลลอฮฺจะทรงเปลี่ยนสิ่งที่พวกเขาชอบให้เป็นสิ่งที่พวกเขารังเกียจ" ผู้รายงานฮะดีษกล่าวว่า ข้อยืนยันในเรื่องนี้มีอยู่ในอัลกุรอาน นั่นคือ ﴿ **แท้จริง อัลลอฮฺจะมิทรงเปลี่ยนแปลงสภาพของชนกลุ่มใด จนกว่าพวกเขาจะเปลี่ยนแปลงสภาพของพวกเขาเอง** ﴾

﴿ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ
الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ
الْمِحَالِ ﴿١٣﴾ ﴾

12. พระองค์คือ ผู้ทรงให้พวกเจ้าเห็นฟ้าแลบ เพื่อความกลัวและความหวัง และทรงให้เกิดเมฆอันหนักอึ้ง

13. และฟ้าลั่นจะแซ่ซ้องสดุดีด้วยการสรรเสริญพระองค์ และมลาอิกะฮฺจะสดุดีด้วยเพราะความกลัวพระองค์ และพระองค์ทรงให้ฟ้าผ่าแล้วมันจะฟาดไปยังผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ โดยพวกเขาโต้เถียงกันในเรื่องของอัลลอฮฺ และพระองค์ คือ ผู้ทรงอำนาจยิ่ง

เมฆทึบ ฟ้าแลบ ฟ้าลั่น และฟ้าผ่านั้นเป็นเดชานุภาพของอัลลอฮ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงแจ้งว่าพระองค์คือ ผู้สร้างฟ้าแลบซึ่งก็คือ แสงวาบที่เกิดขึ้นท่ามกลางเมฆ

อิบนุ ญะรีรฺ รายงานว่า อิบนุ อับบาส ได้เขียนจดหมายถึงอะบิลญัลดฺ ถามเขาเกี่ยวกับฟ้าแลบ เขาตอบว่า "ฟ้าแลบนั้นคือ น้ำ"

(อัฏฏอบารี 16/387)

พระองค์ตรัสอีกว่า ﴿ **เพื่อความกลัวและความหวัง** ﴾ กอตาดะฮฺ ได้กล่าวว่า หมายถึงทำให้ผู้เดินทางกลัวว่าจะได้รับความเดือดร้อนและความลำบาก และเป็นความหวังแก่ผู้อาศัย

ประจำถิ่นที่หวังจะได้รับความโปรดปรานและประโยชน์ และอยากได้ปัจจัยยังชีพจากอัลลอฮฺ ﴿ **และทรงให้เกิดเมฆอันหนักอึ้ง** ﴾ หมายถึง พระองค์ทรงสร้างเมฆให้เป็นกลุ่มก้อนใหม่ขึ้นมาด้วยความที่มีน้ำเป็นปริมาณมาก เมฆจึงมีน้ำหนักและอยู่ใกล้กับแผ่นดิน

มุญาฮิด ได้กล่าวว่า ﴿ **เมฆอันหนักอึ้ง** ﴾ คือที่มีน้ำอยู่ ส่วนพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **และฟ้าลั่นจะแซ่ซ้องสดุดีด้วยการสรรเสริญพระองค์** ﴾ นั้นก็ดังเช่นที่พระองค์ดำรัสว่า

﴿ وَإِن مِّن شَيۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ ﴾

"และไม่มีสิ่งใด เว้นแต่จะสดุดีด้วยการสรรเสริญพระองค์"

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออฺ อายะฮฺที่ 44)

อิมามอะหฺมัด ได้รายงานจากอิบรอฮีม บิน สะอัด ได้กล่าวว่า บิดาของฉันเล่าให้ฉันฟังว่า ครั้งหนึ่ง ฉัน (บิดา) ได้นั่งอยู่ข้างๆ ฮุมัยดฺ บิน อับดุรเราะหฺมาน ในมัสญิด จากนั้นมีชายสูงอายุคนหนึ่งจากเผ่าฆิฟารฺเดินผ่านมา ฮุมัยดฺจึงส่งคนไปบอกเขาให้มาหา เมื่อเขามา ฮุมัยดฺกล่าวกับฉันว่า "โอ้ ลูกของพี่ชายฉัน ! จงขยับที่ทางระหว่างฉันกับเจ้า (เพื่อให้เขาเข้ามาได้สะดวก) เพราะเขาได้เคยอยู่กับท่านรอซูล ﷺ" จากนั้นเขาได้เข้ามาและนั่งลงระหว่างฉันกับฮุมัยดฺ ฮุมัยดฺได้ถามเขาว่า "ฮะดีษนั้นที่ท่านได้เล่าให้ฉันฟังจากท่านรอซูล ﷺ คืออะไร ?" ชายสูงอายุตอบเขาว่า "ฉันได้ยินเรื่องนี้จากชายสูงอายุคนหนึ่งจากเผ่าฆิฟารฺว่า เขาได้ยินท่านนบี ﷺ กล่าวว่า

« إِنَّ اللَّهَ يُنْشِئُ السَّحَابَ فَيَنْطِقُ أَحْسَنَ النُّطْقِ، وَيَضْحَكُ أَحْسَنَ الضَّحِكِ »

"แท้จริง อัลลอฮฺทรงให้เกิดเมฆ (ทีบ) และมันจะเปล่งวาจาที่ดีที่สุด และจะหัวเราะที่ดีที่สุด"

(อะหฺมัด 5/435)

ความหมายคือ การเปล่งวาจาของเมฆนั้นก็คือ ฟ้าลั่น และการหัวเราะของมันนั้นก็คือ ฟ้าแลบนั่นเอง อัลลอฮฺทรงรู้ดียิ่ง มูซา บิน อุบัยดะฮฺ ได้รายงานจากสะอัด บิน อิบรอฮีม ซึ่งได้กล่าวว่า อัลลอฮฺประทาน (เมฆ) ฝนซึ่งไม่มีอะไรที่เสียงหัวเราะจะดีกว่ามัน และไม่มีวาจาใดที่สนิทสนมมากกว่ามัน และการหัวเราะของมันคือ ฟ้าแลบ และการเปล่งวาจาของมันคือ ฟ้าลั่น

ดุอาอฺเมื่อเกิดฟ้าลั่น

อิมามอะหฺมัด รายงานจากซาลิม จากบิดาของเขาได้กล่าวว่า "ท่านรอซูล ﷺ นั้นเมื่อ

ท่านได้ยินเสียงฟ้าลั่นและฟ้าผ่า ท่านจะกล่าวว่า

« اللهم لَا تَقْتُلْنَا بِغَضَبِكَ، وَلَا تُهْلِكْنَا بِعَذَابِكَ، وَعَافِنَا قَبْلَ ذَلِكَ »

"โอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงอย่าได้ฆ่าพวกเราด้วยความโกรธกริ้วของพระองค์ และอย่าได้ทำลายพวกเราด้วยการลงโทษของพระองค์ และขอทรงให้อภัยพวกเราก่อนหน้าสิ่งเหล่านั้น"

(อะหฺมัด 2/100 สายสืบที่เฎาะอีฟ)

อัตติรฺมิซี รายงานฮะดีษนี้เช่นกัน และอัลบุคอรีได้รายงานฮะดีษนี้ในหนังสือ อัลอะดับ อัลมุฟร็อด อันนะซาอีได้รายงานในหนังสือ อัลเยาวฺม์ วัลลัยละฮฺ และอัลฮากิม ได้รายงานในหนังสือ อัลมุสตัดร็อก ของท่าน

(ตุหฺฟะตุลอะหฺวะซี 9/412, อัลอะดับ อัลมุฟร็อด 187, และอัลฮากิม 4/286)

และมีรายงานจากอับดุลลอฮฺ บิน อัซซุเบรฺ ว่า เมื่อเขาได้ยินเสียงฟ้าลั่น เขาจะหยุดพูดและจะกล่าวว่า

« سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ »

"มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์ ผู้ซึ่งท้องฟ้าได้ร้องสดุดีด้วยการสรรเสริญพระองค์ และมลาอิกะฮฺจะสดุดีเพราะความกลัวต่อพระองค์"

และเขาจะกล่าวว่า "นี่คือสัญญานเตือนที่รุนแรงต่อชาวโลก" บันทึกโดย อิมามมาลิก ในหนังสือ อัลมุวัฏเฏาะอฺ และอัลบุคอรีในหนังสือ อัลอะดับ อัลมุฟร็อด

(อัลมุวัฏเฏาะอฺ 2/992 และ อัลอะดับ อัลมุฟร็อด 724)

อิมามอะหฺมัด ได้รายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮฺ ว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« قَالَ رَبُّكُمْ عَزَّ وَجَلَّ: لَوْ أَنَّ عَبِيدِي أَطَاعُونِي لَأَسْقَيْتُهُمُ الْمَطَرَ بِاللَّيْلِ، وَأَطْلَعْتُ عَلَيْهِمُ الشَّمْسَ بِالنَّهَارِ، وَلَمَا أَسْمَعْتُهُمْ صَوْتَ الرَّعْدِ »

"พระผู้อภิบาลของพวกท่านได้ตรัสว่า หากว่าปวงบ่าวของข้าเชื่อฟังข้า แน่แท้ ข้าจะประทานน้ำฝนลงมายังพวกเขาในเวลากลางคืน และข้าจะให้ดวงอาทิตย์ขึ้นมาให้พวกเขาในตอนกลางวัน และข้าจะไม่ให้พวกเขาได้ยินเสียงฟ้าลั่น"

(อะหฺมัด 2/359 สายสืบที่เฎาะอีฟ)

และพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **และพระองค์ทรงให้ฟ้าผ่าแล้วมันจะฟาดไปยังผู้ที่**

พระองค์ทรงประสงค์ ﴾ หมายถึง พระองค์จะส่งฟ้าผ่าลงมาเพื่อลงโทษคนที่พระองค์ประสงค์ เพราะฉะนั้นจึงเกิดขึ้นอย่างมากมายในวาระสุดท้ายของโลก

อัลฮาฟิซ อะบุล กอซิม อัฏฏอบารอนี ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า อัรฺบัด อิบนุ ก็อยซฺ บิน ญัซอฺ บิน ญะลีด บิน ญะอฺฟัรฺ บิน กิลาบ และอามิรฺ บิน อัฏฏุฟัยลฺ บิน มาลิก ได้เดินทางมายังเมืองมะดีนะฮฺเพื่อมาหาท่านรอซูล ﷺ และทั้งสองก็ได้มาถึงยังท่านนบีในขณะที่ท่านนั่งอยู่ เขาทั้งสองจึงนั่งลงหน้าท่าน อามิรฺ บิน อัฏฏุฟัยลฺได้กล่าวว่า "โอ้ มุฮัมมัด ท่านจะให้อะไรแก่ฉันหากฉันรับอิสลาม ?" ท่านรอซูล ﷺ ตอบว่า "สำหรับท่านก็จะได้รับสิ่งที่บรรดามุสลิมีนได้รับ และหน้าที่ที่ท่านต้องทำก็เหมือนกับหน้าที่ที่พวกเขาต้องทำ" อามิรฺ บิน อัฏฏุฟัยลฺ จึงถามต่ออีกว่า "หากฉันรับอิสลาม ท่านจะให้อำนาจนี้แก่ฉันเมื่อท่านเสียชีวิตแล้วได้หรือไม่?" ท่านรอซูล ﷺ ตอบว่า "สิ่งนี้ไม่ใช่สำหรับท่านหรือกลุ่มชนของท่าน แต่ท่านจะได้รับม้าพาหนะ" เขากล่าวว่า "เวลานี้ฉันมีม้าพันธุ์นัจดฺอยู่แล้ว ท่านจงให้ฉันปกครอง (เผ่าอาหรับ) ชนบทสิ ส่วนท่านก็ปกครองในเมือง?" ท่านรอซูล ﷺ ตอบว่า "ไม่"

จากนั้นเมื่อทั้งสองคนจะเดินทางกลับ อามิรฺได้กล่าวว่า "ฉันขอสาบานด้วยอัลลอฮฺ ฉันจะนำทั้งคนและม้าเข้ามา (เพื่อทำสงคราม) ให้เต็มเมือง (มะดีนะฮฺ)" ท่านรอซูล ﷺ กล่าวตอบว่า "อัลลอฮฺจะทรงขัดขวางท่าน" จากนั้นเมื่ออัรฺบัดและอามิรฺเดินออกไป อามิรฺกล่าวว่า "โอ้ อัรฺบัด ฉันจะพูดคุยกับมุฮัมมัดเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของเขา ดังนั้น ท่านจงตัดคอของเขาด้วยดาบ เพราะเมื่อท่านฆ่ามุฮัมมัดแล้ว ผู้คนทั้งหลายจะไม่ทำอะไรไปมากกว่ายอมรับการชดเชยด้วยการจ่ายดิยะฮฺ [1] และพวกเขาจะรังเกียจการทำสงครามและเราจะจ่ายดิยะฮฺแก่พวกเขา" อัรฺบัดกล่าวตอบว่า "ตกลง" จากนั้นทั้งสองคนหันกลับไปหาท่านนบี ﷺ แล้วอามิรฺก็กล่าวว่า "โอ้ มุฮัมมัด ลุกขึ้นไปกับฉันหน่อย ฉันอยากพูดคุยกับท่าน" ท่านรอซูล ﷺ จึงลุกขึ้นไปพร้อมกับเขาจนทั้งสองมาถึงกำแพง ท่านรอซูลจึงหยุดเพื่อพูดคุยกับเขา ส่วนอัรฺบัดก็เตรียมดึงดาบออกมาจากฝัก แต่เมื่อเขาเอามือจับดาบ มือของเขากลับแข็งบนด้ามจับดาบและไม่สามารถดึงดาบได้ ทำให้อัรฺบัดชักช้าจนไม่สามารถฟันตามที่สัญญากับอามิรฺได้ จากนั้นท่านรอซูล ﷺ ได้หันมาเห็นสิ่งที่อัรฺบัดกระทำอยู่ จึงปลีกตัวออกมาจากทั้งสองคนนั้น

จากนั้นอัรฺบัดและอามิรฺก็ได้หนีไป จนพวกเขามาถึงตำบลอัลฮัรฺเราะฮฺ – ฮัรฺเราะฮฺวาเก็ม – จึงหยุดพัก หลังจากนั้นเศาะฮาบะฮฺสองท่านคือ สะอัด บิน มุอาซ และอุซัยดฺ บิน ฮุฎ็อยรฺได้ออกติดตามจนเจอตัว เศาะฮาบะฮฺทั้งสองจึงกล่าวว่า "พวกท่านจงออกไปจากที่นี่เสีย โอ้ ศัตรูของอัลลอฮฺ ขออัลลอฮฺทรงสาปแช่งพวกท่านทั้งสอง" อามิรฺจึงพูดว่า "คนนี้คือใคร โอ้ สะอัด ?"

(1) ทรัพย์สินที่ฝ่ายผู้ฆ่าจ่ายให้แก่ทายาทผู้ถูกฆ่า

เขาตอบว่า "นี่คือ อุซัยดฺ บุตร ของอุฏ็อยรฺ อัลกะดาอิบ" ทั้งสองคนจึงเดินทางออกไปจนถึงตำบล "อัรฺเราะก็อม" อัลลอฮฺก็ได้ส่งฟ้าผ่าลงมาฟาดอัรฺบัดจนเสียชีวิต ส่วนอามิรฺได้ออกเดินทางต่อไปจนถึงตำบล "อัลเคาะรีม" อัลลอฮฺได้ทำให้เขาเป็นฝีดาษ จนกระทั่งเมื่อเขามาถึงบ้านของสตรีคนหนึ่งของเผ่าซะลูลในเวลากลางคืน เขาเริ่มเอามือจับแผลฝีบริเวณคอของเขาพลางกล่าวว่า "ต่อมฝีเหมือนต่อมอูฐ ในบ้านของหญิงเผ่าซะลูล ฉันไม่อยากตายที่บ้านของนาง [(2)] " จากนั้นเขาได้ขี่ม้าของเขาจนกระทั่งเสียชีวิตบนหลังม้าขณะเดินทางกลับนั่นเอง อัลลอฮฺ ﷻ จึงได้ประทานอายะฮฺลงมาเกี่ยวกับสองคนนี้ว่า

﴿ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَى ﴾

"อัลลอฮฺทรงรอบรู้สิ่งที่ผู้หญิงทุกคนอุ้มครรภ์"

จนถึงอายะฮฺ

﴿ وَمَا لَهُم مِّن دُونِهِ مِن وَالٍ ﴾

"และสำหรับพวกเขาไม่มีผู้ช่วยเหลือนอกจากพระองค์"

(ซูเราะฮฺ อัรฺเราะอฺด์ อายะฮฺที่ 8-11)

ผู้รายงานฮะดีษนี้กล่าวว่า บรรดามลาอิกะฮฺผู้เฝ้าติดตามที่มาจากพระบัญชาของอัลลอฮฺนั้นได้อารักขานบีมุฮัมมัด ﷺ จากนั้นผู้รายงานได้กล่าวถึงอัรฺบัด และสิ่งที่ได้สังหารเขา (ฟ้าผ่า) ﴿ **และพระองค์ทรงให้ฟ้าผ่า** ﴾ ตามอายะฮฺข้างต้น

(รายงานโดย อัฏเฏาะบะรอนี 10/379-381 สายสืบเฏาะอีฟ)

(ฮะดีษนี้ถูกระบุในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีโดยสังเขป 4091)

อัลลอฮ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **โดยพวกเขาโต้เถียงกันในเรื่องของอัลลอฮฺ** ﴾ หมายถึง พวกเขาสงสัยในความยิ่งใหญ่ของพระองค์ และพระองค์นั้นไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ ﴿ **และพระองค์ คือ ผู้ทรงอำนาจยิ่ง** ﴾ อิบนุ ญะรีรฺ ได้กล่าวว่า หมายถึง ความเข้มงวดของพระองค์ในการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนพระองค์ ผู้ที่ละเมิดและดื้อด้านในการปฏิเสธพระองค์

(อัฏฏอบารี 16/394)

อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝٥٠ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ

---

(2) แสดงถึงความต้อยต่ำ

أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾

"และพวกเขาได้วางแผน และเราก็ได้วางแผนโดยที่พวกเขาไม่รู้สึกตัว (50) ดังนั้น จงคอยดูเถิด ผลสุดท้ายแห่งแผนการของพวกเขาจะเป็นเช่นไร กล่าวคือ เราได้ทำลายล้างพวกเขา และหมู่ชนของพวกเขารวมทั้งหมด (51) "

(ซูเราะฮฺ อันนัมลฺ อายะฮฺที่ 50-51)

และมีรายงานจาก อะลี บิน อบีฏอลิบ ﷺ ว่า **وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ** หมายถึง พระองค์คือผู้ทรงลงโทษที่รุนแรง

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُم بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾

14. สำหรับพระองค์นั้นคือ การเรียกร้องที่แท้จริง และบรรดาผู้วิงวอนอื่นจากพระองค์ ซึ่งมัน (เจว็ด) จะไม่สนองตอบใด ๆ แก่พวกเขา เว้นแต่เสมือนกับผู้ที่แบมือทั้งสองไปยังน้ำเพื่อให้ไหลสู่ปากของเขา และมันจะไหลถึงไม่ได้ และการวิงวอนของพวกปฏิเสธศรัทธานั้นหาใช่อื่นใด นอกจากอยู่ในการหลงผิด

เปรียบเทียบความอ่อนแอของเจว็ดมุชริกีน

อะลี บิน อบีฏอลิบ ﷺ กล่าวว่า ﴿ **สำหรับพระองค์นั้นคือ การเรียกร้องที่แท้จริง** ﴾ หมายถึง (การเรียกร้องสู่) เตาฮีด บันทึกโดย อิบนุ ญะรีรฺ

(อัฏฏอบารี 16/398 สายสืบที่มีจุดอ่อนเช่นก่อนหน้านี้)

อิบนุ อับบาส, กอตาดะฮฺ และอิมามมาลิก ได้รายงานจากมุฮัมมัด บิน อัลมุนกะดิรฺ ว่า ﴿ **สำหรับพระองค์นั้นคือ การเรียกร้องที่แท้จริง** ﴾ หมายถึง لا إله إلا الله (ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ)

(อัฏฏอบารี 16/398 สายสืบที่เฏาะอีฟ)

﴿ **และบรรดาผู้วิงวอนอื่นจากพระองค์ ซึ่งมัน (เจว็ด) จะไม่สนองตอบใด ๆ แก่พวกเขา...** ﴾ จนจบอายะฮฺ หมายถึง และอุปมาบรรดาผู้ที่เคารพสักการะพระเจ้า (จอมปลอม) อื่นนอกจากอัลลอฮฺนั้น ﴿ **เสมือนกับผู้ที่แบมือทั้งสองไปยังน้ำเพื่อให้ไหลสู่ปากของเขา** ﴾ อะลี บิน อบีฏอลิบ ﷺ ได้กล่าวอธิบายว่า "เสมือนผู้ที่จะตักน้ำด้วยมือของเขาจากริมบ่อโดยที่เขาจะไม่มีวันตักน้ำด้วยมือของเขาได้ แล้วจะให้น้ำถึงปากของเขาได้อย่างไร ?"

(อัฏฏอบารี 16/400)

และมุญาฮิด กล่าวอธิบายว่า ﴿ **เสมือนกับผู้ที่แบมือทั้งสอง** ﴾ เขาขอน้ำด้วยลิ้นของเขาและใช้มือชี้ซึ่งน้ำจะไม่มีวันมาหาเขาอย่างแน่นอน

(อัฏฏอบารี 16/400)

ความหมายของคำพูดนี้คือ ผู้ที่แบมือไปยังน้ำเพื่อจะกำน้ำหรือเอาน้ำจากระยะไกลเสมือนคนที่ไม่ได้รับประโยชน์จากน้ำที่ไม่มาถึงปากซึ่งเป็นอวัยวะสำหรับดื่มน้ำ ดังนั้น เช่นเดียวกันบรรดามุชริกีนที่เคารพสักการะพระเจ้าอื่นคู่เคียงอัลลอฮฺ ก็จะไม่มีวันรับประโยชน์ใดๆ จากมันทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ เพราะเช่นนี้พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **และการวิงวอนของพวกปฏิเสธศรัทธานั้นหาใช่อื่นใด นอกจากอยู่ในการหลงผิด** ﴾

﴿ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝١٥ ﴾

15. และผู้อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินต่างก็สุญูดต่ออัลลอฮฺด้วยความภักดีและด้วยความจำยอม และเงาของมันจะสุญูดด้วย ทั้งยามเช้าและยามเย็น

ทุกสรรพสิ่งสุญูดต่ออัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าความยิ่งใหญ่และพระเดชานุภาพของพระองค์ที่มีอำนาจควบคุมทุกสิ่งและทุกสิ่งยอมสยบต่อพระองค์ ดังนั้นแล้วทุกสิ่งทุกอย่างจะสุญูดต่อพระองค์โดยผู้ศรัทธาจะสุญูดอย่างสมัครใจ และผู้ปฏิเสธศรัทธาจะสุญูดอย่างฝืนใจ ﴿ **และเงาของมันจะสุญูดด้วย ทั้งยามเช้า** ﴾ คือเวลาเช้าตรู่ ﴿ **และยามเย็น** ﴾ คือช่วงท้ายของกลางวัน ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ أَوَلَمْ يَرَوْاْ إِلَى مَا خَلَقَ اللّهُ مِن شَيْءٍ يَتَفَيَّأُ ظِلاَلُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالْشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِلّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴾

"และพวกเขามิได้มองไปยังสิ่งที่อัลลอฮฺทรงสร้างบ้างหรอกหรือว่า เงาของมันจะทอดไปทางขวาและทางซ้าย เพื่อสุญูดต่ออัลลอฮฺโดยที่พวกมันนอบน้อม"

(ซูเราะฮฺ อันนะฮฺล์ อายะฮฺที่ 48)

﴿ قُلْ مَن رَّبُّ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ قُلِ اللّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُم مِّن دُونِهِ أَوْلِيَاء لاَ يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلاَ ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُواْ لِلّهِ شُرَكَاء خَلَقُواْ كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ ﴾

16. จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ใครคือ พระผู้อภิบาลแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน จงกล่าวเถิด อัลลอฮฺ จงกล่าวเถิด พวกท่านได้ยึดเอาบรรดาผู้คุ้มครองอื่นจากอัลลอฮฺกระนั้นหรือ ซึ่งพวกเขาไม่มีอำนาจให้คุณและให้โทษแก่ตัวของพวกเขาเอง จงกล่าวเถิด คนตาบอดกับคนตาดีจะเหมือนกันหรือ หรือความมืดจะเหมือนกับแสงสว่างหรือหรือพวกเขาได้ตั้งเหล่าภาคีขึ้นเพื่ออัลลอฮฺนั้น เพื่อให้ได้สร้างเช่นกับการสร้างของพระองค์ แล้วการสร้างนั้นได้คล้ายคลึงแก่พวกเขากระนั้นหรือ จงกล่าวเถิด อัลลอฮฺคือ ผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง และพระองค์คือ ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิต

การยืนยันอัตเตาฮีด (การให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺ)

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงยืนยันว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่แท้จริงเว้นแต่พระองค์ เนื่องจากบรรดาผู้ตั้งภาคียอมรับว่าพระองค์คือ ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน และพระองค์คือ พระผู้อภิบาลและผู้ทรงบริหารจัดการสิ่งที่พระองค์สร้าง แต่กระนั้นก็ตามพวกเขากลับยึดเอาสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ

เป็นผู้คุ้มครองพวกเขาโดยให้ความเคารพสักการะพวกมันทั้งๆ ที่พวกพระเจ้า (จอมปลอม) เหล่านั้นไม่มีอำนาจให้คุณให้โทษแก่ตัวของพวกมันเอง และนับประสาอะไรกับตัวของบรรดาผู้ที่เคารพสักการะพวกมัน นั่นคือพวกมันไม่สามารถให้ประโยชน์หรือป้องกันพวกเขาจากอันตรายใดๆ ดังนั้น ระหว่างผู้ที่สักการะอิบาดะฮฺพระเจ้าจอมปลอมคู่เคียงอัลลอฮฺกับผู้ที่สักการะอิบาดะฮฺอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์และได้รับแสงสว่างจากพระองค์นั้น จะเหมือนกันกระนั้นหรือ ? (ไม่เหมือนกันอย่างแน่นอน) เช่นนี้แล้วพระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **จงกล่าวเถิด คนตาบอดกับคนตาดีจะเหมือนกันหรือ หรือความมืดจะเหมือนกับแสงสว่างหรือ หรือพวกเขาได้ตั้งเหล่าภาคีขึ้นเพื่ออัลลอฮฺนั้น เพื่อให้ได้สร้างเช่นกับการสร้างของพระองค์ แล้วการสร้างนั้นได้คล้ายคลึงแก่พวกเขากระนั้นหรือ** ﴾ หมายถึง บรรดามุชริกีนเหล่านั้นจะยึดถือพระเจ้าอื่นๆ นอกจากอัลลอฮฺเพื่อให้เสมอเหมือนและเทียบเคียงกับพระเจ้าที่เป็นผู้สร้างที่แท้จริง โดยที่พวกมันจะสร้างดังเช่นที่พระองค์สร้าง แล้วการสร้างของพวกมันจะคล้ายคลึงการสร้างของอัลลอฮฺกระนั้นหรือ ? และพวกเขาไม่รู้หรือว่าพวกมันก็ถูกสร้างจากสิ่งถูกสร้างอื่นเช่นกัน ? เปล่าเลย มันไม่ใช่เช่นนั้นเลย เพราะอัลลอฮฺนั้นไม่มีสิ่งใดเหมือน ไม่มีสิ่งใดคู่เคียงหรือเทียบเท่าและไม่ทรงมีผู้ช่วยหรือลูกหรือคู่ครอง อัลลอฮฺนั้นทรงสูงส่งเหนือสิ่งเหล่านั้นอย่างเทียบกันมิได้ แต่ทว่าบรรดามุชริกีนสักการะอิบาดะฮฺต่อพระเจ้าจอมปลอมคู่เคียงกับอัลลอฮฺ ทั้งที่พวกเขายอมรับว่าพระเจ้าเหล่านั้นถูกสร้างมาเพื่อเป็นบ่าวต่อพระองค์ ดังเช่นที่พวกเขาได้กล่าวในคำตัลบิยะฮฺ [3] ของพวกเขาว่า "ข้าพระองค์ขอตอบสนองคำเรียกร้องของพระองค์ ไม่มีภาคีใดๆ สำหรับพระองค์ ยกเว้นภาคีหนึ่งซึ่งพระองค์เป็นเจ้าของมันพร้อมกับสิ่งที่มันถือครอง" ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสถึงคำพูดของพวกเขาว่า

﴿ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ... ﴿٣﴾ ﴾

"เรามิได้เคารพภักดีพวกเขา เว้นแต่เพื่อทำให้เราเข้าใกล้ชิดต่ออัลลอฮฺ..."

(ซูเราะฮฺ อัซซุมัร อายะฮฺที่ 3)

ดังนั้น อัลลอฮฺจึงทรงห้ามพวกเขาในเรื่องที่พวกเขาเชื่อนี้ และไม่มีผู้ใดจะชะฟาอะฮฺ (ขอความช่วยเหลือให้ผู้อื่น) ณ พระองค์ได้นอกจากด้วยอนุมัติของพระองค์เท่านั้น

﴿ وَلَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾ ﴾

"การชะฟาอะฮฺ จะไม่เกิดประโยชน์อันใด ณ พระองค์ นอกจากผู้ที่พระองค์ทรงอนุญาตแก่เขา"

(ซูเราะฮฺ สะบะอฺ อายะฮฺที่ 23)

---

(3) คำประกาศที่ผู้ประกอบพิธีฮัจญ์กล่าวในการทำฮัจญ์

﴿ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى ﴾

"และมะลักกี่มากน้อยในชั้นฟ้าทั้งหลายนั้น การชะฟาอะฮฺของพวกเขาจะไม่อำนวยประโยชน์อันใด (แก่พวกเขา) เว้นแต่หลังจากอัลลอฮฺจะทรงอนุมัติแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงพอพระทัย"

(ซูเราะฮฺ อันนัจมฺ อายะฮฺที่ 26)

และตรัสอีกว่า

﴿ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾ ﴾

"ไม่มีผู้ใดในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินเว้นแต่เขาจะมายังพระผู้ทรงกรุณาปรานีในฐานะบ่าวคนหนึ่ง (93) แน่นอนที่สุด พระองค์ทรงรอบรู้ถึงพวกเขาและทรงนับพวกเขาอย่างถี่ถ้วนไว้แล้ว (94) และทุกคนในพวกเขาจะมายังพระองค์ในวันกิยามะฮฺอย่างโดดเดี่ยว (95) "

(ซูเราะฮฺ มัรฺยัม อายะฮฺที่ 93 - 95)

ดังนั้น เมื่อสรรพสิ่งทั้งมวลเป็นเพียงแค่บ่าว แล้วเหตุใดพวกเขาส่วนหนึ่งถึงเคารพสักการะอีกส่วนหนึ่งโดยไม่มีหลักฐานหรือสิ่งยืนยันใดๆ แต่เป็นเพียงความคิดเห็น การอุปโลกน์ และการอุตริของพวกเขาเอง นอกเหนือจากนั้น พระองค์ได้ทรงส่งบรรดารอซูลของพระองค์ตั้งแต่คนแรกจนถึงคนสุดท้ายเพื่อตักเตือนพวกเขาในสิ่งเหล่านั้นและห้ามปรามพวกเขามิให้สักการะอิบาดะฮฺสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ แต่พวกเขากลับปฏิเสธและฝ่าฝืนรอซูล ดังนั้น พระประกาศิตแห่งการลงโทษเป็นที่คู่ควรแล้วแก่พวกเขาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

﴿ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾ ﴾

"และพระผู้อภิบาลของเจ้ามิทรงอธรรมต่อผู้ใดเลย"

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 46)

﴿ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهُ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾ ﴾

17. พระองค์ประทานน้ำลงมาจากฟากฟ้า แล้วลำน้ำต่าง ๆ ก็ไหลไปตามปริมาณของมัน กระแสน้ำได้พัดพาเอาฟองลอยอยู่เหนือน้ำ และจากสิ่งที่พวกเขาหลอมลงไปในไฟ เพื่อหวังทำเครื่องประดับหรือเครื่องใช้จะมีฟองเช่นกัน ในทำนองนั้น อัลลอฮฺทรงยกตัวอย่างความจริงและความเท็จ สำหรับฟองนั้นก็จะออกไปเป็นสิ่งเหลือเดน ส่วนที่เป็นประโยชน์แก่มนุษย์ก็คงจะอยู่ในแผ่นดิน ในทำนองนั้น อัลลอฮฺทรงยกอุทาหรณ์ทั้งหลาย

อุปมาเปรียบเปรยความถาวรของสัจธรรม และการสูญสลายของความเท็จ

อายะฮฺอันประเสริฐนี้ครอบคลุมอุปมาสองเรื่องคือ ในเรื่องความถาวรยั่งยืนของสัจธรรมและการสูญสลายของความเท็จ พระองค์ได้ตรัสว่า ﴾ **พระองค์ประทานน้ำลงมาจากฟากฟ้า** ﴿ คือฝน ﴾ **แล้วลำน้ำต่าง ๆ ก็ไหลไปตามปริมาณของมัน** ﴿ หมายถึงทุกลำน้ำได้รับเอาน้ำตามความเหมาะสมของมัน เช่น ลำน้ำนี้ขนาดใหญ่จึงสามารถจุน้ำได้มาก ลำน้ำนี้ขนาดเล็กจึงจุน้ำได้เพียงตามขนาดของมัน สิ่งนี้เป็นสัญญาณชี้ถึงความแตกต่างของหัวใจแต่ละดวง บางดวงสามารถรับเอาความรู้ได้มาก บางดวงไม่สามารถบรรจุความรู้ได้มากนักเพราะมันคับแคบ ﴾ **กระแสน้ำได้พัดพาเอาฟองลอยอยู่เหนือน้ำ** ﴿ หมายถึง ฟองน้ำสูงใหญ่ได้ลอยมาเหนือน้ำที่ไหลอยู่ในลำน้ำเหล่านี้ นี่คือการเปรียบเทียบ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสอีกว่า ﴾ **และจากสิ่งที่พวกเขาหลอมลงไปในไฟ เพื่อหวังทำเครื่องประดับหรือเครื่องใช้จะมีฟองเช่นกัน** ﴿ นี่คือการเปรียบเทียบตัวอย่างที่สอง หมายถึงสิ่งที่ถูกหลอมในไฟไม่ว่าจะเป็นทองคำหรือเงินเพื่อทำเครื่องประดับ หรือทองแดงหรือเหล็กเพื่อ

ทำเครื่องใช้นั้น ก็จะมีฟองออกมาด้านบนเช่นเดียวกัน ﴿ **ในทำนองนั้น อัลลอฮฺทรงยกตัวอย่างความจริงและความเท็จ** ﴾ เมื่อทั้งสองมาเจอกันซึ่งความเท็จจะไม่มั่นคงและไม่จีรังดังเช่นที่ฟองจะไม่จีรังอยู่กับน้ำหรือกับทองคำหรือเงินหรือวัตถุหลอมไฟอื่นๆ แต่มันจะมลายหายไป ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **สำหรับฟองนั้นก็จะออกไปเป็นสิ่งเหลือเดน** ﴾ คือสิ่งที่ไม่มีประโยชน์แต่มันจะแตกกระจาย และลอยไปข้างๆ ลำน้ำ ติดอยู่กับต้นไม้ใบหญ้าและถูกลมพัดปลิวไป เช่นเดียวกันกับเศษเดนของทองคำ เงิน เหล็กหรือทองแดงก็จะสูญสิ้นและไม่มีอะไรเหลืออยู่ยกเว้นน้ำบริสุทธิ์และทองคำนั้น ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสต่อไปว่า ﴿ **ส่วนที่เป็นประโยชน์แก่มนุษย์ก็คงจะอยู่ในแผ่นดิน ในทำนองนั้น อัลลอฮฺทรงยกอุทาหรณ์ทั้งหลาย** ﴾ เหมือนกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ ﴾

"และเหล่านี้คือ อุปมาทั้งหลายที่เราได้เปรียบเทียบมัน สำหรับปวงมนุษย์ แต่ไม่มีผู้ใดตระหนักมันหรอก นอกจากผู้มีความรู้"

(ซูเราะฮฺ อัลอันกะบูต อายะฮฺที่ 43)

ชาวสลัฟบางท่านกล่าวว่า เมื่อฉันได้อ่านอุปมาการเปรียบเปรยในอัลกุรอานแล้วฉันไม่เข้าใจ ฉันจะร้องไห้สงสารตัวเอง เพราะอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า **"แต่ไม่มีผู้ใดตระหนักมันหรอก นอกจากผู้มีความรู้"**

อะลี บิน อบีฏ็อลฮะหฺ ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส เกี่ยวกับพระดำรัสของพระองค์ข้างต้น ﴿ **พระองค์ประทานน้ำลงมาจากฟากฟ้า แล้วลำน้ำต่าง ๆ ก็ไหลไปตามปริมาณของมัน** ﴾ ว่านี่คืออุปมาตัวอย่างที่อัลลอฮฺเปรียบเปรยว่าหัวใจนั้นจะบรรจุสิ่งต่างๆ ตาม "การยึดมั่นศรัทธา (ยะเก่น) และความสงสัย" ของหัวใจ และการประกอบการงานจะไม่มีประโยชน์สำหรับหัวใจที่มีความสงสัย ส่วนการยึดมั่นศรัทธานั้นจะก่อซึ่งประโยชน์ต่อผู้ที่ศรัทธา นี่คือความหมายที่อัลลอฮฺตรัสว่า ﴿ **สำหรับฟองนั้น** ﴾ อันหมายถึงความสงสัย ﴿ **ก็จะออกไปเป็นสิ่งเหลือเดน ส่วนที่เป็นประโยชน์แก่มนุษย์ก็คงจะอยู่** ﴾ อันหมายถึงการยึดมั่นศรัทธา และดังเช่นอุปมาเครื่องประดับถูกผลิตขึ้นในกองไฟโดยหลอมธาตุแท้ของมันและทิ้งเศษเดนของมันในไฟแล้ว อัลลอฮฺก็ทรงยินดีตอบรับความยึดมั่นศรัทธาและปฏิเสธสิ่งที่เป็นความเคลือบแคลงสงสัย

(อัฏฏอบารี 16/410)

การยกอุปมาเปรียบเปรยเช่นนี้ มีอยู่อย่างมากมายในอัลกุรอานและซุนนะฮฺ

แท้จริง อัลลอฮฺ ﷻ ทรงยกอุปมาเปรียบเปรยเกี่ยวกับบรรดามุนาฟิกีน (ผู้กลับกลอก)

ในตอนต้นของซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ ไว้สองเรื่อง เรื่องหนึ่งเกี่ยวกับไฟและอีกเรื่องเกี่ยวกับน้ำ ซึ่งอยู่ในอายะฮฺ

﴿ مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ ﴾

"อุปมาพวกเขานั้น ดังผู้ที่จุดไฟขึ้น ครั้นเมื่อไฟได้ให้แสงสว่างแก่สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเขา อัลลอฮฺก็ทรงนำเอาแสงสว่างของพวกเขาไป และปล่อยพวกเขาไว้ในบรรดาความมืด ซึ่งพวกเขาไม่สามารถจะมองเห็นได้"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 17)

หลังจากนั้นพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ ﴾

"หรือดังฝนที่หลั่งลงมาจากฟากฟ้า โดยที่ในฝนนั้นมีทั้งบรรดาความมืด ฟ้าคำรน และฟ้าแลบ พวกเขาจึงเอานิ้วมือของพวกเขาอุดหูไว้ เนื่องจากฟ้าผ่า ทั้งนี้เพราะกลัวความตาย และอัลลอฮฺนั้นทรงล้อมพวกปฏิเสธการศรัทธาเหล่านั้นไว้แล้ว"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 19)

และเช่นเดียวกัน พระองค์ก็ได้ทรงยกอุปมาเปรียบเปรยสองตัวอย่างแก่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาในซูเราะฮฺ อันนูรฺ อุปมาแรกคือ พระดำรัสของพระองค์ว่า

﴿ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾ ﴾

"และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น การงานของพวกเขาเปรียบเสมือนภาพลวงตาในที่ราบโล่งเตียน คนกระหายน้ำคิดว่ามันเป็นแอ่งน้ำ เมื่อเขามาถึงมันเขาจะไม่พบสิ่งใดเลย แต่เขาได้พบอัลลอฮฺทรงอยู่ประจันหน้าเขา แล้วพระองค์ทรงตอบแทนบัญชีการงานของเขาอย่างครบครัน และอัลลอฮฺนั้นทรงเป็นผู้รีบเร่งในการตอบแทน"

(ซูเราะฮฺ อันนูรฺ อายะฮฺที่ 39)

และภาพลวงตานั้นจะเกิดขึ้นขณะที่แดดร้อนจัด จึงมีฮะดีษที่ระบุในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีและมุสลิมว่า ในวันกิยามะฮฺบรรดายิวจะถูกถามว่า "เช่นนั้นแล้ว พวกเจ้าต้องการอะไรหรือ ?"

พวกเขาตอบว่า "โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา เรากระหายอย่างมาก ขอพระองค์ทรงให้เราดื่มน้ำด้วยเถิด" จะมีเสียงตอบว่า "พวกเจ้าไม่ลงไป (ในน้ำที่เป็นภาพลวงตาของน้ำ) หรือ ?" จากนั้นพวกเขาจึงลงไปในนรก ซึ่งปรากฏว่าสิ่งที่เห็นเป็นเพียงภาพลวงตา และไฟนรกกำลังเผาไหม้ตัวมันเอง นอกจากนี้ พระองค์ยังตรัสถึงอีกหนึ่งการเปรียบเปรยนั่นคือ

﴿أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤٠﴾﴾

"หรือเปรียบเสมือนความมืดมนทั้งหลายในท้องทะเลลึก มีคลื่นซ้อนคลื่นท่วมมิดตัวเขาและเบื้องบนของมันก็มีเมฆหนาทึบซ้อนกันชั้นแล้วชั้นเล่า เมื่อเขาเอามือของเขาออกมาเขาแทบจะมองไม่เห็นมัน และผู้ใดที่อัลลอฮฺไม่ทรงทำให้เขาได้รับแสงสว่าง เขาก็จะไม่ได้รับแสงสว่างเลย"

(ซูเราะฮฺ อันนูรฺ อายะฮฺที่ 40)

(ฟัตฮุลบารี 8/98 และมุสลิม 1/168)

และมีฮะดีษในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีและมุสลิมเช่นเดียวกัน จากอบูมูซา อัลอัชอะรี ﵁ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِنَّ مَثَلُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ مِنَ الْهُدَى وَالْعِلْمِ، كَمَثَلِ غَيْثٍ أَصَابَ أَرْضًا، فَكَانَ مِنْهَا طَائِفَةٌ قَبِلَتِ الْمَاءَ فَأَنْبَتَتِ الْكَلَأَ وَالْعُشْبَ الْكَثِيرَ، وَكَانَتْ مِنْهَا أَجَادِبَ أَمْسَكَتِ الْمَاءَ، فَنَفَعَ اللَّهُ بِهَا النَّاسَ، فَشَرِبُوا، وَرَعَوْا، وَسَقَوْا، وَزَرَعُوا، وَأَصَابَتْ طَائِفَةً مِنْهَا أُخْرَى، إِنَّمَا هِيَ قِيعَانٌ لَا تُمْسِكُ مَاءً وَلَا تُنْبِتُ كَلَأً، فَذَلِكَ مَثَلُ مَنْ فَقُهَ فِي دِينِ اللَّهِ وَنَفَعَهُ اللَّهُ بِمَا بَعَثَنِي وَنَفَعَ بِهِ، فَعَلِمَ وَعَلَّمَ، وَمَثَلُ مَنْ لَمْ يَرْفَعْ بِذَلِكَ رَأْسًا وَلَمْ يَقْبَلْ هُدَى اللَّهِ الَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ »

"อุปมาฮิดายะฮฺ (ทางนำ) และความรู้ที่อัลลอฮฺได้ส่งฉันมาเผยแพร่นั้นเปรียบเสมือนฝนที่หลั่งลงมาในแผ่นดินหนึ่ง ซึ่งบางส่วนรองรับน้ำฝนจึงทำให้ต้นหมากรากไม้งอกเงยอย่างมากมาย และบางส่วนที่เป็นแอ่งเป็นบ่อ (ไม่มีต้นหญ้าหรือพืชพันธุ์) ที่กักเก็บน้ำไว้ อัลลอฮฺจึงทรงให้น้ำนั้นเป็นประโยชน์สำหรับบรรดามนุษย์โดยใช้ดื่ม เลี้ยงสัตว์ รดน้ำและทำการเกษตร และน้ำฝนก็ได้ตกลงมายังพื้นที่บางส่วนที่แห้งแล้งไม่เก็บน้ำและไม่ทำให้พืชพันธุ์ใดๆ งอกเงยขึ้นมา และนั่นคืออุปมาผู้ที่

เข้าใจ (มีความรู้) ในศาสนาของอัลลอฮฺ และอัลลอฮฺจะทรงให้เขาได้รับประโยชน์จากสิ่งที่พระองค์ประทานลงมากับฉันและเขาจะได้รับประโยชน์จากสิ่งนั้นเช่นกัน เขาจึงมีความรู้และสอนความรู้ (ให้ผู้อื่น) และเช่นกัน อุปมาผู้ที่ไม่เงยศีรษะ (ไม่สนใจ) ให้กับสิ่งเหล่านั้นและไม่ยอมรับทางนำของอัลลอฮฺที่ส่งมาพร้อมกับฉัน"

(หนังสือ ฟัตฮุลบารี 1/211 และมุสลิม 4/1788)

และนี่คือ อุปมาเปรียบเปรยด้วยน้ำ และในอะดีษอื่นที่รายงานโดย อิมามอะหฺมัด จาก อบูฮุร็อยเราะฮฺ จากท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« مَثَلِي وَمَثَلُكُم كَمَثَلِ رَجُلٍ اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ، جَعَلَ الْفَرَاشُ وَهَذِهِ الدَّوَابُّ الَّتِي يَقَعْنَ فِي النَّارِ يَقَعْنَ فِيهَا، وَجَعَلَ يَحْجِزُهُنَّ وَيَغْلِبْنَهُ فَيَقْتَحِمْنَ فِيهَا – قَالَ – : فَذَلِكُمْ مَثَلِي وَمَثَلُكُمْ، أَنَا آخِذٌ بِحُجَزِكُمْ عَنِ النَّارِ هَلُمَّ عَنِ النَّارِ، فَتَغْلِبُونِي فَتَقْتَحِمُونَ فِيهَا »

"อุปมาฉันกับพวกท่าน ประหนึ่งชายคนหนึ่งได้จุดไฟขึ้น ครั้นเมื่อไฟลุกโชนและส่องสว่างโดยรอบ ก็เริ่มมีแมลงเม่า และสัตว์เหล่านี้ที่ชอบเข้าไปในกองไฟ กำลังจะเข้าไปในกองไฟ เขาจึงพยายามปัดป้องมันให้พ้นจากเปลวไฟนั้น แต่พวกมันก็ยังจะเอาชนะและพยายามกรูเข้าไปในกองไฟนั้นไม่หยุดหย่อน และนั่นก็เปรียบเสมือนฉันกับพวกท่าน โดยที่ฉันก็คือคนที่คอยกระชากเอวพวกท่านให้ออกจากไฟนรก (บอกพวกท่านว่า) จงออกห่างนรกเถิด แต่พวกท่านก็พยายามจะเอาชนะฉัน และจะโดดเข้าไปในนรก"

(อะหฺมัด 2/312)

อัลบุคอรีและมุสลิม ได้รายงานในหนังสือเศาะฮีฮฺทั้งสอง และนี่คืออุปมาเปรียบเปรยด้วยไฟ

(ฟัตฮุลบารี 11/323 และมุสลิม 4/1790)

﴿ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ

وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

18. สำหรับบรรดาผู้ตอบสนองต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา คือการได้รับความดี และบรรดาผู้ไม่ตอบสนองต่อพระองค์ แม้ว่าพวกเขาจะมีทั้งหมดที่มีอยู่ในแผ่นดินและมีอีกเยี่ยงนั้น พวกเขาจะยอมเอามาไถ่โทษอย่างแน่นอน ชนเหล่านั้น สำหรับพวกเขาคือ การมีบัญชีที่ชั่ว และที่พำนักของพวกเขาคือ นรกญะฮันนัม มันเป็นที่พำนักที่ชั่วช้ายิ่ง

การตอบแทนบรรดาผู้ที่ได้รับความสุข (ชาวสวรรค์) และผู้ได้รับความทุกข์ (ชาวนรก)

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงจุดจบของบรรดาผู้ที่ได้รับความสุข (ชาวสวรรค์) และผู้ได้รับความทุกข์ (ชาวนรก) ซึ่งพระองค์ตรัสว่า ﴾ **สำหรับบรรดาผู้ตอบสนองต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา** ﴿ หมายถึง เชื่อฟังอัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์และนอบน้อมปฏิบัติตามคำสั่งของพระองค์ และศรัทธาในเรื่องราวที่พระองค์ได้แจ้งข่าวทั้งเรื่องในอดีตและอนาคต ดังนั้นสำหรับพวกเขา ﴾ **ความดี** ﴿ คือการตอบแทนที่ดี ดังเช่นที่พระองค์ตรัสถึงซุลก็อรนัยนฺ ว่า

﴿ قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُۥ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ فَيُعَذِّبُهُۥ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَهُۥ جَزَآءً ٱلْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُۥ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ ﴾

"เขากล่าวว่า ส่วนผู้ที่อธรรมนั้นเราจะลงโทษเขา แล้วเขาจะถูกนำกลับไปยังพระผู้อภิบาลของเขา ดังนั้น พระองค์จะทรงลงโทษเขาซึ่งการลงโทษอย่างรุนแรง (87) และส่วนผู้ศรัทธาและประกอบความดีนั้น สำหรับเขาคือการตอบแทนที่ดี และเราจะพูดกับเขาในกิจการงานของเราอย่างง่าย ๆ (88) "

(ซูเราะฮฺ อัลกะฮฺฟิ อายะฮฺที่ 87-88

และตรัสอีกว่า

﴿ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ ٱلْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ﴾

"สำหรับบรรดาผู้กระทำความดี จะได้รับความดี และได้เพิ่มขึ้นอีก"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 26)

จากนั้นพระองค์ตรัสว่า ﴾ **และบรรดาผู้ไม่ตอบสนองต่อพระองค์** ﴿ คือ บรรดาผู้ที่ไม่เชื่อฟังอัลลอฮฺ ﴾ **แม้ว่าพวกเขาจะมีทั้งหมดที่มีอยู่ในแผ่นดิน** ﴿ หมายถึง ในโลกอาคิเราะฮฺนั้น หากพวกเขาสามารถไถ่ตัวให้พ้นจากการลงโทษของอัลลอฮฺด้วยทองคำที่เต็มแผ่นดิน และอีกหนึ่งเท่าตัวรวมกัน พวกเขาจะยอมไถ่ตัวด้วยสิ่งเหล่านั้น แต่ทว่าอัลลอฮฺจะไม่รับจากพวกเขา เนื่องจากพระองค์จะไม่รับสิ่งใดๆ จากพวกเขาเพื่อให้หลุดพ้นจากการลงโทษ ﴾ **ชนเหล่านั้นสำหรับพวกเขาคือการมีบัญชีที่ชั่ว** ﴿ ในโลกอาคิเราะฮฺ คือพวกเขาจะถูกสอบถาม และสอบสวนในการงานต่างๆ แม้จะเท่าจุดเล็กๆ ที่อยู่บนเมล็ดอินทผลัม หรือเท่ากับเยื่อบางๆ ที่หุ้มเมล็ดอินทผลัม และไม่ว่าจะเป็นเรื่องใหญ่หรือเรื่องเล็กก็ตาม ทั้งนี้ผู้ใดถูกสอบสวนอย่างละเอียดเขาจะถูกลงโทษอย่างแน่นอน ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴾ **และที่พำนักของพวกเขาคือ นรกญะฮันนัม มันเป็นที่พำนักที่ชั่วช้ายิ่ง** ﴿

۞ أَفَمَن يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾

19. ดังนั้น ผู้ที่รู้ว่าแท้จริง สิ่งที่ถูกประทานแก่เจ้าจากพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นเป็นความจริง จะเหมือนกับผู้ที่ตาบอดกระนั้นหรือ แท้จริงบรรดาผู้มีสติปัญญาเท่านั้นที่จะใคร่ครวญ

ผู้ศรัทธา และ ผู้ปฏิเสธศรัทธาย่อมไม่เหมือนกัน

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ในหมู่มนุษย์นั้นมีคนที่รู้ว่าสิ่งที่ ﴾ **ถูกประทานแก่เจ้า** ﴿ โอ้ มุฮัมมัด ﴾ **จากพระผู้อภิบาลของเจ้า** ﴿ นั้น เป็นสัจธรรมที่ไม่มีข้อสงสัย เคลือบแคลง หรือความขัดแย้งใดๆ แต่ทว่าทั้งหมดนั้นคือสัจธรรมที่สอดคล้องและสนับสนุนกัน ไม่มีสิ่งใดค้านหรือตรงข้ามกัน เรื่องราวทั้งหมดล้วนเป็นสัจธรรม คำสั่งใช้และคำสั่งห้ามทั้งหมดเป็นความยุติธรรม ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَّا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾ ﴾

"และถ้อยคำแห่งพระผู้อภิบาลของฉันนั้นครบถ้วนแล้ว ซึ่งความสัจจะและความยุติธรรม"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 115)

คือสัจจะในเรื่องราวต่างๆ และยุติธรรมในคำเรียกร้อง ดังนั้น คนที่เชื่อและศรัทธาในสิ่งที่เจ้าได้นำมาบอกย่อมไม่เหมือนกับคนที่ตาบอดไม่รับทางนำสู่ความดีและไม่เข้าใจ เพราะหากเขาเข้าใจในความดีแล้ว เขาย่อมจำนน เชื่อและปฏิบัติตามความดีอย่างแน่นอน ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ ﴾

"บรรดาชาวนรกกับบรรดาชาวสวนสวรรค์นั้นไม่เหมือนกันหรอก บรรดาชาวสวนสวรรค์ พวกเขาเป็นผู้ได้รับความสำเร็จ"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัชรฺ อายะฮฺที่ 20)

และพระองค์ได้ตรัสในอายะฮฺอันประเสริฐนี้ว่า ﴿ **ดังนั้น ผู้ที่รู้ว่าแท้จริง สิ่งที่ถูกประทานแก่เจ้าจากพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นเป็นความจริง จะเหมือนกับผู้ที่ตาบอดกระนั้นหรือ** ﴾ หมายถึง คนสองประเภทนี้จะเหมือนกันกระนั้นหรือ? ไม่เหมือนกันอย่างแน่นอน จากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **แท้จริง บรรดาผู้มีสติปัญญาเท่านั้นที่จะใคร่ครวญ** ﴾ หมายถึง ผู้ที่ได้บทเรียน คำตักเตือนและข้อคิดนั้นคือบรรดาผู้มีสติปัญญาที่ดีและบริสุทธิ์ ขออัลลอฮฺทรงให้เราอยู่ในหมู่ชนนี้

﴿ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنقُضُونَ الْمِيثَاقَ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ
يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَن يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ
الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَن صَلَحَ مِنْ
آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِم مِّن كُلِّ
بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُم بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾ ﴾

20. บรรดาผู้ให้ครบถ้วนซึ่งสัญญาของอัลลอฮฺ และไม่บิดพลิ้วข้อตกลง

21. และบรรดาผู้เชื่อมสัมพันธ์ที่อัลลอฮฺทรงบัญชาให้เขาเชื่อมสัมพันธ์ และยำเกรงพระผู้อภิบาลของพวกเขา และกลัวการมีบัญชีที่ชั่ว

22. และบรรดาผู้อดทนโดยหวังพระพักตร์ (ความโปรดปราน) ของพระผู้อภิบาลของพวกเขา และดำรงการละหมาดและบริจาคสิ่งที่เราได้ให้เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา โดยซ่อนเร้นและเปิดเผย และพวกเขาขจัดความชั่วด้วยความดี ชนเหล่านั้น สำหรับพวกเขาคือที่พำนักในบั้นปลายที่ดี

23. สวนสวรรค์ทั้งหลายอันสถาพร พวกเขาจะเข้าไปอยู่พร้อมกับผู้ทำดีจากบรรพบุรุษของพวกเขา และคู่ครองของพวกเขา และบรรดาลูกหลานของพวกเขา และมลาอิกะฮฺจะเข้ามาหาพวกเขาจากทุกประตู (ของสวนสวรรค์)

24. (พร้อมกับกล่าวว่า) ความศานติจงมีแด่พวกท่าน เนื่องด้วยพวกท่านได้อดทน มันช่างดีเสียนี่กระไรที่พำนักบั้นปลายนี้

ลักษณะของบรรดาผู้ได้รับความสุขที่จะนำสู่สวนสวรรค์

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าเกี่ยวกับผู้ที่มีลักษณะอันน่าสรรเสริญว่าสำหรับพวกเขานั้นจะได้รับที่พำนักในบั้นปลายที่ดีนั่นคือบั้นปลายและการช่วยเหลือ (จากอัลลอฮฺ) ทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ พวกเขาคือ ﴾ **บรรดาผู้ให้ครบถ้วนซึ่งสัญญาของอัลลอฮฺ และไม่บิดพลิ้วข้อตกลง** ﴿ และพวกเขาไม่เหมือนบรรดามุนาฟิกีนซึ่งถ้ามีคนใดคนหนึ่งในหมู่พวกเขาสัญญาอะไรไว้ เขาจะบิดพลิ้ว และเมื่อเขาโต้เถียง เขาจะโกหกหยาบคาย และเมื่อเขาพูด เขาจะโกหก และเมื่อเขาได้รับความไว้วางใจ เขาจะทรยศ ﴾ **และบรรดาผู้เชื่อมสัมพันธ์ที่อัลลอฮฺทรงบัญชาให้เขาเชื่อมสัมพันธ์** ﴿ เช่นการติดต่อและการทำดีต่อเครือญาติ และการทำดีต่อคนยากจนขัดสนและคนเดือดร้อนและการเสียสละในการทำความดีต่างๆ ﴾ **และยำเกรงพระผู้อภิบาลของพวกเขา** ﴿ ในสิ่งที่พวกเขาปฏิบัติและสิ่งที่พวกเขาละทิ้ง พวกเขาเฝ้าระวังอัลลอฮฺในสิ่งเหล่านั้น กลัวการสอบสวนที่หนักหน่วงรุนแรงในโลกอาคิเราะฮฺ ดังนั้น พระองค์จึงทรงสั่งใช้พวกเขาให้ซื่อตรงถูกต้องและมั่นคงในทุกๆ การเคลื่อนไหวและการหยุดนิ่ง และทุกสภาพการของพวกเขาเองหรือที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น ﴾ **และบรรดาผู้อดทนโดยหวังพระพักตร์ (ความโปรดปราน) ของพระผู้อภิบาลของพวกเขา** ﴿ คือ อดทนที่จะหลีกห่างสิ่งต้องห้ามและความชั่วต่างๆ ระงับจากสิ่งเหล่านั้นเพื่ออัลลอฮฺผู้สูงส่ง หวังในความพอพระทัยและการตอบแทนอันใหญ่หลวงจากพระองค์ ﴾ **และดำรงการละหมาด** ﴿ ตามกฎเกณฑ์และเวลาที่กำหนด ด้วยการรุกัวะอฺ สุญูด

และความคุชัวะอฺ ตรงตามบทบัญญัติที่อัลลอฮฺทรงพอพระทัย ﴿ **และบริจาคสิ่งที่เราได้ให้เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา** ﴾ หมายถึง บรรดาผู้ที่มีหน้าที่ต้องใช้จ่ายให้แก่ภรรยา เครือญาติ หรือบุคคลอื่นที่เป็นคนยากจน คนเดือดร้อน คนขัดสน ﴿ **โดยซ่อนเร้นและเปิดเผย** ﴾ คือ ในทางลับหรือเปิดเผย ไม่มีสภาพใดๆ จะขัดขวางเขามิให้ใช้จ่ายหรือบริจาค ในเวลากลางคืนหรือกลางวัน ﴿ **และพวกเขาขจัดความชั่วด้วยความดี** ﴾ หมายถึง พวกเขาผลักความชั่วออกไปด้วยความดี เมื่อผู้ใดมารังแก พวกเขาจะตอบโต้ด้วยสิ่งที่ดีนั่นคือความอดทน อดกลั้น ให้อภัยและไม่เอาโทษ ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ ﴾

"เจ้าจงขับไล่ (ความชั่ว) ด้วยสิ่งที่ดีกว่า แล้วเมื่อนั้นผู้ที่ระหว่างเจ้ากับเขาเคยเป็นอริกันก็จะกลับกลายเป็นเยี่ยงมิตรที่สนิทกัน และไม่มีผู้ใดได้รับมัน (คุณธรรมดังกล่าว) นอกจากบรรดาผู้อดทน และจะไม่มีผู้ใดรับมัน นอกจากผู้ที่มีโชคลาภอันใหญ่หลวง"

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 34-35)

ดังนั้น พระองค์จึงตรัสเกี่ยวกับผู้ที่ได้รับความสุขเหล่านั้นซึ่งมีลักษณะที่ดีงามดังกล่าวนี้ว่าพวกเขาจะได้รับบั้นปลายที่ดี และพระองค์ก็ได้อธิบายเรื่องนี้ด้วยพระดำรัสของพระองค์ว่า ﴿ جَنَّاتُ عَدْنٍ ﴾ ﴿ **สวนสวรรค์ทั้งหลายอันสถาพร** ﴾ คำว่า **العدن** คือพำนัก หมายถึง สวนสวรรค์ที่เป็นที่พำนักซึ่งพวกเขาจะอยู่ในนั้นอย่างถาวรตลอดไป

พระองค์ตรัสว่า ﴿ **พร้อมกับผู้ทำดีจากบรรพบุรุษของพวกเขา และคู่ครองของพวกเขา และบรรดาลูกหลานของพวกเขา** ﴾ กล่าวคือ พวกเขาจะได้อยู่รวมกันในสวรรค์กับบรรดาผู้ที่พวกเขารักเช่นบิดามารดา ครอบครัว ลูกหลาน ที่เป็นคนดีที่มีสิทธิ์เข้าสวรรค์จากบรรดาผู้ศรัทธา เพื่อที่จะได้เป็นที่รื่นรมย์แก่สายตาพวกเขา จนกระทั่งผู้เข้าสวรรค์ชั้นต่ำกว่าจะได้รับการปรับขึ้นชั้นที่สูงกว่าด้วยความเมตตากรุณาจากอัลลอฮฺและเป็นการทำดีต่อผู้ที่อยู่ชั้นสูงกว่าโดยไม่พร่องในความสุขแต่อย่างใด ดังเช่นที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾ ﴾

"และบรรดาผู้ศรัทธา บรรดาลูกหลานของพวกเขาจะดำเนินตามพวกเขาด้วยการศรัทธาเราจะให้ลูกหลานของพวกเขาอยู่ร่วมกับพวกเขา และเราจะไม่ให้การงาน

ของพวกเขาลดหย่อนลงจากพวกเขาแต่อย่างใด แต่ละคนย่อมได้รับการค้ำประกันในสิ่งที่เขาขวนขวายไว้"

(ซูเราะฮฺ อัฏฏูรฺ อายะฮฺที่ 21)

พระองค์ตรัสว่า ﴿ **และมลาอิกะฮฺจะเข้ามาหาพวกเขาจากทุกประตู (ของสวนสวรรค์) (พร้อมกับกล่าวว่า) ความศานติจงมีแด่พวกท่าน เนื่องด้วยพวกท่านได้อดทน มันช่างดีเสียนี่กระไรที่พำนักบั้นปลายนี้** ﴾ กล่าวคือ บรรดามลาอิกะฮฺจะเข้ามาหาพวกเขาจากทางนั้นและทางนี้เพื่อแสดงความยินดีที่ได้เข้าสวรรค์ เพราะทันทีที่พวกเขาเข้าสวรรค์ บรรดามลาอิกะฮฺจะทยอยเข้ามาหาเพื่อให้สลามทักทายแสดงความยินดีต่อพวกเขา ในสิ่งที่พวกเขาได้รับจากอัลลอฮฺ ได้อยู่ใกล้ชิดพระองค์และได้รับความสุขจากพระองค์ และพำนักอยู่ในสถานที่อันศานติใกล้ชิดกับบรรดาศิดดีกีน (ผู้มีความสัตย์จริงเสมอ) บรรดานบีและรอซูลที่ประเสริฐ

อิมามอะหฺมัด ﵀ ได้รายงานจากอับดุลลอฮฺ บิน อัมรฺ บิน อัลอาศ ﵄ จากท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า "พวกท่านรู้ไหมว่าผู้ใดที่จะเข้าสวรรค์ลำดับแรกๆ จากบรรดามัคลูก (สิ่งถูกสร้าง) ?" พวกเขาตอบว่า "อัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์ทรงรู้ดียิ่ง" ท่านตอบว่า "กลุ่มแรกที่จะได้เข้าสวรรค์จากบรรดามัคลูกคือ คนยากจนมุฮาญิรีนที่เสียสละปกป้องศาสนา ปกป้องผู้อื่นจากความเดือดร้อน คนหนึ่งคนใดจากพวกเขาเสียชีวิตในสภาพที่ยังมีความลำบาก โดยที่เขาไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งอัลลอฮฺจะตรัสแก่มลาอิกะฮฺของพระองค์ว่า "จงนำพวกเขามาและจงทักทายต้อนรับพวกเขาเถิด" มลาอิกะฮฺตอบว่า "พวกเราคือ ชาวชั้นฟ้าของพระองค์ และดีที่สุดในบรรดามัคลูกของพระองค์ พระองค์จะบัญชาให้พวกเรานำเขาเหล่านั้นมาและให้สลามทักทายพวกเขาหรือ ?" พระองค์ตอบว่า "แท้จริง พวกเขาคือปวงบ่าวที่เคารพสักการะข้าโดยไม่ตั้งภาคีใดๆ ต่อข้า พวกเขาเสียสละปกป้องศาสนา ปกป้องผู้อื่นจากความเดือดร้อน คนหนึ่งคนใดจากพวกเขาเสียชีวิตในสภาพที่เขายังมีความลำบาก โดยที่เขาไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้" จากนั้นบรรดามลาอิกะฮฺจึงได้เข้ามาหาพวกเขาจากทุกประตู (พร้อมกับกล่าวว่า) "ความศานติจงมีแด่พวกท่าน เนื่องด้วยพวกท่านได้อดทน มันช่างดีเสียนี่กระไรที่พำนักบั้นปลายนี้"

(รายงานโดย อะหฺมัด 2/168)

﴿ وَالَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِن بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ

الدَّارِ ﴿٢٥﴾

25. และบรรดาผู้ทำลายพันธะของอัลลอฮฺ หลังจากที่ได้ให้คำมั่นสัญญาแก่พระองค์ และพวกเขาตัดขาดสิ่งที่อัลลอฮฺทรงใช้ให้เขาต่อ และบ่อนทำลายในแผ่นดิน ชนเหล่านี้แหละ พวกเขาจะได้รับการสาปแช่ง และจะได้ที่พำนักอันชั่วช้า

ลักษณะต่างๆ ของชาวนรกที่จะนำสู่การถูกสาปแช่ง และที่พำนักอันชั่วช้า

นี่คือสภาพของบรรดาชาวนรกและลักษณะต่างๆ ของพวกเขา และการกล่าวถึงจุดจบและจุดหมายปลายทางของพวกเขาในโลกอาคิเราะฮฺ ซึ่งต่างจากสภาพของบรรดาผู้ศรัทธาดังเช่นที่พวกเขามีลักษณะที่แตกต่างกันในดุนยา กล่าวคือผู้ศรัทธานั้นจะรักษาพันธสัญญาของอัลลอฮฺ และเชื่อมสัมพันธ์สิ่งที่อัลลอฮฺทรงบัญชาให้เชื่อมสัมพันธ์ แต่บรรดาคนชั่ว ﴾ **ทำลายพันธะของอัลลอฮฺ หลังจากที่ได้ให้คำมั่นสัญญาแก่พระองค์ และพวกเขาตัดขาดสิ่งที่อัลลอฮฺทรงใช้ให้เขาต่อ และบ่อนทำลายในแผ่นดิน** ﴿ ดังที่มีฮะดีษ "สัญลักษณ์ของมุนาฟิก (ผู้กลับกลอก) มี 3 ประการ เมื่อเขาพูด เขาจะโกหก และเมื่อเขาสัญญา เขาจะผิดสัญญา และเมื่อเขาได้รับความไว้วางใจ เขาจะทรยศ"

(ฟัตฮุลบารี 1/111)

และในอีกหนึ่งสายรายงาน "และเมื่อเขาสัญญามั่น เขาจะบิดพลิ้ว และเมื่อเขาโต้เถียง เขาจะโกหกหยาบคาย"

(ฟัตฮุลบารี 1/111)

ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴾ **ชนเหล่านี้แหละ พวกเขาจะได้รับการสาปแช่ง** ﴿ คือ ห่างไกลจากความเมตตา ﴾ **และจะได้ที่พำนักอันชั่วช้า** ﴿ คือจุดจบและปลายทางที่ชั่วช้า คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

﴿ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴾

"และที่พำนักของพวกเขาคือ นรกญะฮันนัม มันเป็นที่พำนักที่ชั่วช้ายิ่ง"

(ซูเราะฮฺ อัรฺเราะอฺด์ อายะฮฺที่ 18)

﴿ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾ ﴾

26. อัลลอฮฺทรงให้กว้างขวางและทรงให้คับแคบซึ่งปัจจัยยังชีพ แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และพวกเขาดีใจต่อชีวิตในโลกนี้ และชีวิตของโลกนี้เมื่อเทียบกับโลกอาคิเราะฮฺแล้ว หาใช่อื่นใดไม่ นอกจากความเพลิดเพลินเท่านั้น

ความกว้างขวางและความขัดสนในริซกี ล้วนแล้วอยู่ที่อัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า พระองค์คือ ผู้ประทานริซกีอย่างกว้างขวางสำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์และประทานริซกีอย่างอัตคัดสำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์เช่นกัน เนื่องจากพระองค์ทรงมีเหตุผล ฮิกมะฮฺและความยุติธรรม จนบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาดีใจกับสิ่งที่พวกเขาได้รับในชีวิตดุนยาทั้งๆ ที่เป็นการทดสอบและการปล่อย (ให้หลงดีใจ) เท่านั้น ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِ مِن مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾ ﴾

"พวกเขาคิดหรือว่า แท้จริง สิ่งที่เราได้ให้แก่พวกเขา เช่น ทรัพย์สมบัติ และลูกหลานนั้น เราได้รีบเร่งให้ความดีต่างๆ แก่พวกเขากระนั้นหรือ เปล่าเลย แต่ทว่าพวกเขาไม่มีความรู้สึกหรอก"

(ซูเราะฮฺ อัลมุมินูน อายะฮฺที่ 55-56)

และพระองค์ทรงกล่าวถึงความไร้ค่าของชีวิตดุนยาเมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่พระองค์ได้ทรงเตรียมไว้ให้แก่ปวงบ่าวผู้ศรัทธาในโลกอาคิเราะฮฺโดยพระองค์ตรัสว่า ﴿ **และชีวิตของโลกนี้เมื่อเทียบกับโลกอาคิเราะฮฺแล้ว หาใช่อื่นใดไม่ นอกจากความเพลิดเพลินเท่านั้น** ﴾ ดังเช่นที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) สิ่งอำนวยประโยชน์แห่งโลกนี้นั้นเล็กน้อยเท่านั้น และปรโลกนั้นดียิ่งกว่าสำหรับผู้ที่ยำเกรง และพวกเจ้าจะไม่ถูกอธรรมแม้เท่าขนาดร่องเมล็ดอินทผลัม"

(ซูเราะฮฺ อันนิซาอฺ อายะฮฺที่ 77)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾ ﴾

"หามิได้ แต่พวกเจ้าเลือกเอาการมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ต่างหาก ทั้ง ๆ ที่ปรโลกนั้นดีกว่าและจีรังกว่า"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺลา อายะฮฺที่ 16 – 17)

และอิมามอะหฺมัด ได้รายงานจากอัลมุสเตาริด ซึ่งเป็นพี่น้องกับเผ่าบนีฟิฮรฺ เขาได้กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« مَا الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا كَمَا يَجْعَلُ أَحَدُكُمْ إِصْبَعَهُ هَذِهِ فِي الْيَمِّ، فَلْيَنْظُرْ بِمَ تَرْجِعُ »

"ดุนยานี้เทียบแล้วกับอาคิเราะฮฺ เปรียบเสมือนนิ้วหนึ่งของพวกท่านจุ่มลงในแม่น้ำ (หรือทะเล หรือมหาสมุทร) แล้วดึงขึ้นมาดูซิว่าส่วนของน้ำที่ติดนิ้วมามีขนาดไหน ? (คือดุนยาเทียบกับอาคิเราะฮฺ)" และท่านได้ชี้นิ้วชี้ของท่าน

(อะหฺมัด 4/228)

และมุสลิมก็ได้รายงานฮะดีษนี้ในหนังสือเศาะฮีฮฺของท่านเช่นกัน

(มุสลิม 4/2193)

ในฮะดีษอีกบทหนึ่งท่านรอซูล ﷺ ได้เดินทางผ่านซากศพลูกแพะหูแหว่ง และกล่าวว่า

« وَاللَّهِ لَلدُّنْيَا أَهْوَنُ عَلَى اللَّهِ مِنْ هَذَا عَلَى أَهْلِهِ حِينَ أَلْقَوْهُ »

"ขอสาบานด้วยอัลลอฮฺ แท้จริง ดุนยานั้นต่ำต้อย ณ อัลลอฮฺยิ่งกว่าความต่ำต้อยของซากสัตว์นี้ในความคิดของเจ้าของมันตอนที่พวกเขาโยนมันทิ้ง"

(มุสลิม 2957)

﴿ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ (٢٧) الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ
قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ (٢٨) الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ (٢٩) ﴾

27. และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธากล่าวว่า เหตุใดสัญญาณจากพระผู้อภิบาลของเขาจึงไม่ถูกประทานให้แก่เขา จงกล่าวเถิด แท้จริง อัลลอฮฺทรงให้หลงทางแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงนำทางสู่พระองค์แก่ผู้ที่สำนึกตัว

28. บรรดาผู้ศรัทธา และหัวใจของพวกเขาสงบด้วยการระลึกถึงอัลลอฮฺ พึงทราบเถิด ด้วยการระลึกถึงอัลลอฮฺเท่านั้น ทำให้จิตใจสงบ

29. บรรดาผู้ศรัทธาและกระทำความดี ความผาสุกย่อมได้แก่พวกเขา และเป็นการกลับไปที่ดียิ่ง

บรรดามุชริกีนขอดูสัญญาณต่างๆ และการตอบโต้ต่อพวกเขา

อัลลอฮ ﷻ ตรัสถึงคำพูดของบรรดามุชริกีน ﴾ **เหตุใดสัญญาณจากพระผู้อภิบาลของเขาจึงไม่ถูกประทานให้แก่เขา** ﴿ คำพูดดังกล่าวคล้ายกับคำพูดของพวกเขาที่ว่า

﴿ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ (٥) ﴾

"ถ้าเช่นนั้น ให้เขานำหลักฐานหนึ่งมาแสดงแก่เรา เช่นเดียวกับบุคคลในยุคก่อน ๆ ได้ถูกส่งมา"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอฺ อายะฮฺที่ 5)

เรื่องนี้ได้เคยอธิบายแล้วมากกว่าหนึ่งครั้งก่อนหน้านี้ และแท้จริงนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ทรงมีเดชานุภาพที่จะสนองสิ่งที่พวกเขาเรียกร้อง มีรายงานฮะดีษว่า อัลลอฮฺทรงวะฮีย์แก่รอซูลของพระองค์ เมื่อพวกเขาขอให้ท่านเปลี่ยนภูเขาเศาะฟาให้เป็นทองคำและให้มีสายน้ำผุดขึ้นมา และให้ขจัดภูเขาออกไปจากมักกะฮฺและให้มีแม่น้ำและสวนต่างๆ แทนว่า "หากเจ้า (โอ้มุฮัมมัด)

ประสงค์ ข้าจะให้สิ่งเหล่านั้นแก่พวกเขา ซึ่งถ้าหากพวกเขายังคงปฏิเสธศรัทธาแล้ว ข้าจะลงโทษพวกเขาด้วยการลงโทษที่ข้าไม่ลงโทษเยี่ยงนั้นแก่ผู้ใดอื่นอีกเลยในหมู่ประชาชาติทั้งหลาย และถ้าหากเจ้าประสงค์ ข้าจะเปิดประตูแห่งการเตาบัตและความเมตตาให้พวกเขา" ท่านรอซูล ﷺ กล่าวตอบว่า "ขอให้พระองค์ท่านเปิดประตูแห่งการเตาบัตและความเมตตาให้พวกเขาด้วยเถิด" (อะหฺมัด 1/242) ดังนั้น พระองค์จึงตรัสแก่รอซูลของพระองค์ว่า ﴿ **จงกล่าวเถิด แท้จริงอัลลอฮฺทรงให้หลงทางแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงนำทางสู่พระองค์แก่ผู้ที่สำนึกตัว** ﴾ กล่าวคือ พระองค์คือ ผู้ทรงทำให้หลงทางและผู้ทรงให้ทางนำถึงแม้ว่าพระองค์จะทรงส่งรอซูลด้วยสัญญาณตามที่พวกเขาร้องขอ หรือจะทรงไม่ตอบรับพวกเขาในสิ่งที่พวกเขาร้องขอก็ตาม เพราะฮิดายะฮฺ (ทางนำ) หรือการหลงทางนั้นมิได้ขึ้นอยู่กับเรื่องดังกล่าว ดังเช่นที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾ ﴾

"และสัญญาณทั้งหลาย และการตักเตือนทั้งหลาย จะไม่อำนวยผลแก่กลุ่มชนที่ไม่ศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 101)

และดังเช่นที่พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾ ﴾

"แท้จริง บรรดาผู้ที่พระดำรัส (การลงโทษ) ของพระผู้อภิบาลของเจ้า ได้บัญญัติแก่พวกเขา แล้วพวกเขาจะไม่ศรัทธา (96) และแม้ว่าทุกสัญญาณได้มายังพวกเขาจนกว่าพวกเขาจะแลเห็นการลงโทษอย่างเจ็บปวด (97) "

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 96 – 97)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ ﴾

"และแม้ว่าเราได้ให้มลาอิกะฮฺลงมายังพวกเขา และบรรดาคนตายได้พูดกับพวกเขา และเราได้รวบรวมทุกสิ่งไว้เบื้องหน้าพวกเขา ก็ใช่ว่าพวกเขาจะศรัทธากัน นอกจากอัลลอฮฺจะทรงประสงค์เท่านั้น แต่ทว่าส่วนมากในหมู่พวกเขานั้นไม่รู้"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 111)

ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **จงกล่าวเถิด แท้จริง อัลลอฮฺทรงให้หลงทางแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงนำทางสู่พระองค์แก่ผู้ที่สำนึกตัว** ﴾ กล่าวคือ พระองค์จะทรงนำทางผู้ที่สำนึกตัวและกลับตัวต่อพระองค์ และขอความช่วยเหลือและวิงวอนต่อพระองค์

หัวใจผู้ศรัทธาสงบร่มเย็น ด้วยการระลึกถึงอัลลอฮฺ ﷻ

﴿ **บรรดาผู้ศรัทธา และหัวใจของพวกเขาสงบด้วยการระลึกถึงอัลลอฮฺ** ﴾ กล่าวคือ หัวใจจะมีความสุข ยอมสยบต่ออัลลอฮฺและสงบนิ่งเมื่อระลึกถึงพระองค์ พึงพอใจให้พระองค์เป็นเจ้าของและผู้ช่วยเหลือ ด้วยเหตุนี้พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **พึงทราบเถิด ด้วยการระลึกถึงอัลลอฮฺเท่านั้น ทำให้จิตใจสงบ** ﴾ และพระองค์คู่ควรยิ่งที่ทำให้หัวใจสงบ

อธิบายคำว่า طوبى (ความผาสุก)

และพระองค์ตรัสว่า ﴿ **บรรดาผู้ศรัทธาและกระทำความดี ความผาสุกย่อมได้แก่พวกเขา และเป็นการกลับไปที่ดียิ่ง** ﴾ อิบนุ อบีฏ็อลฮะหฺ รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า (หมายถึง) ความปิติยินดีและรื่นรมย์สบายตาสบายใจ

(อัฏฏอบารี 16/435)

อิกริมะฮฺ ได้กล่าวว่า หมายถึง ปลายทางที่ดียิ่งของพวกเขา

(อัฏฏอบารี 16/435)

อัฎเฎาะฮาก ได้กล่าวว่า หมายถึง ความยินดีปรีดาสำหรับพวกเขา

(อัฏฏอบารี 16/435)

อิบรอฮีม อันนะเคาะอี ได้กล่าวว่า หมายถึง ความดีงามสำหรับพวกเขา

(อัลบะเฆาะวียฺ 3/18)

กอตาดะฮฺ ได้กล่าวว่า มันคือคำศัพท์ภาษาอาหรับ เช่น ชายคนหนึ่งจะกล่าวว่า **طوبى لك** (ความผาสุกสำหรับท่าน) หมายถึง ท่านได้ประสบกับสิ่งดีงามแล้ว

(อัฏฏอบารี 16/435)

และอีกสายรายงาน เขากล่าวว่า (หมายถึง) สิ่งที่ดีเยี่ยมสำหรับพวกเขา

(อัฏฏอบารี 16/435)

﴿ **และเป็นการกลับไปที่ดียิ่ง** ﴾ หมายถึง ที่กลับ และทัศนะต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งเดียวกัน ไม่มีความขัดแย้งกันแต่อย่างใด

อัลบุคอรีและมุสลิม ได้รายงานจากซะหลฺ บิน สะอัด ﷺ ว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِنَّ فِي الْجَنَّةِ شَجَرَةً يَسِيرُ الرَّاكِبُ فِي ظِلِّهَا مِائَةَ عَامٍ لَا يَقْطَعُهَا »

"แท้จริง ในสวรรค์มีต้นไม้ต้นหนึ่ง ซึ่งหากผู้ขี่พาหนะเดินทางภายใต้ร่มเงาของมันเป็นเวลาหนึ่งร้อยปี ก็ยังไม่สามารถเดินทางพ้นร่มเงาของมัน"

ผู้รายงานได้รายกล่าวว่า ฉันได้เล่าเรื่องนี้แก่ อันนัวะอุมาน บิน อบีอัยยาช อุซซุเราะกียฺ ซึ่งเขาได้กล่าวว่า อบูสะอีด อัลคุดรี ได้รายงานจากท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِنَّ فِي الْجَنَّةِ شَجَرَةً يَسِيرُ الرَّاكِبُ الْجَوَادَ الْمُضْمَرَ السَّرِيعَ مِائَةَ عَامٍ مَا يَقْطَعُهَا »

"แท้จริง ในสวรรค์มีต้นไม้ต้นหนึ่งซึ่งแม้ว่าผู้ขี่ม้าเร็วจะเดินทางเป็นเวลาหนึ่งร้อยปี ก็ยังไม่สามารถเดินทางพ้นร่มเงาของมัน"

(อัลบุคอรี 6552 และมุสลิม 2827)

ในเศาะฮีฮฺมุสลิม จากอบูษัรฺ ﷺ จากท่านรอซูล ﷺ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

« يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ قَامُوْا فِيْ صَعِيدٍ وَاحِدٍ فَسَأَلُونِي فَأَعْطَيْتُ كُلَّ إِنْسَانٍ مَسْأَلَتَهُ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا إِلَّا كَمَا يَنْقُصُ الْمِخْيَطُ إِذَا أُدْخِلَ فِيْ الْبَحْرِ »

"โอ้ ปวงบ่าวของข้า แม้นว่าคนแรกของพวกเจ้าจนถึงคนสุดท้ายของพวกเจ้า ทั้งมนุษย์และญิน ได้รวมตัวกันบนผืนดินเดียวกันแล้วต่างวิงวอนขอจากข้า แล้วข้าก็ให้ทุกคนตามคำขอของเขา ก็ไม่ได้ลดทอนสิ่งที่มีอยู่ ณ ที่ข้าได้ นอกจากเพียงเท่าเข็มที่จุ่มลงไปในมหาสมุทรเท่านั้น...."

(มุสลิม 4/1994)

คอลิด บิน มะอฺดาน ได้กล่าวว่า "แท้จริง ในสวนสวรรค์นั้นมีต้นไม้ต้นหนึ่งถูกเรียกว่า 'ฏูบา' มันมีเต้านมซึ่งทุกเต้าจะให้นมแก่เด็กๆ ของชาวสวรรค์ ส่วนทารกที่แท้งจากมารดานั้นจะได้อยู่ในแม่น้ำหนึ่งจากแม่น้ำต่างๆ ของสวรรค์และเคลื่อนไหวอยู่ในแม่น้ำนั้นจนถึงวันกิยามะฮฺ แล้วเขาจะถูกฟื้นคืนชีพโดยเป็นคนที่มีอายุ 40 ปี" รายงานโดย อิบนุ อบีฮาติม

﴿ كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَٰنِ ۚ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ ﴾

30. ในทำนองนี้ เราได้ส่งเจ้ามายังกลุ่มชนหนึ่ง ซึ่งก่อนหน้านั้นมีกลุ่มชนอื่นได้ล่วงลับไปแล้ว เพื่อเจ้าจะได้บอกกล่าวแก่พวกเขาถึงสิ่งที่เราได้วะฮีย์แก่เจ้า โดยที่พวกเขาปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้ทรงกรุณาปรานี จงกล่าวเถิด พระองค์คือ พระผู้อภิบาลของฉัน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ เฉพาะพระองค์เท่านั้นที่ฉันมอบหมาย และยังพระองค์คือ การกลับไปของฉัน

ส่วนหนึ่งจากหน้าที่ของท่านนบี ﷺ คือการอ่านและเชิญชวนสู่คำสอนจากวะฮีย์ที่ท่านได้รับ

พระองค์ตรัสว่า และดังเช่นที่เราส่งเจ้าโอ้มุฮัมมัดมาเป็นรอซูลสำหรับประชาชาตินี้ ﴿ **เพื่อเจ้าจะได้บอกกล่าวแก่พวกเขาถึงสิ่งที่เราได้วะฮีย์แก่เจ้า** ﴾ หมายถึง เพื่อเจ้าจะได้นำสาส์นของอัลลอฮฺไปบอกพวกเขาดังเช่นที่เราได้ส่ง (บรรดารอซูล) ไปยังประชาชาติอื่นๆ ในอดีตซึ่งได้ปฏิเสธศรัทธาต่ออัลลอฮฺ โดยที่บรรดารอซูลก่อนหน้าเจ้าถูกปฏิเสธเช่นเดียวกัน ดังนั้นเจ้าจงยึดพวกเขาเป็นตัวอย่าง และดังเช่นที่เราได้ส่งการลงโทษและความโกรธกริ้วของเราแก่กลุ่มชนก่อนหน้านี้นั้น ก็ให้กลุ่มชนของเจ้า โอ้ มุฮัมมัดระวังจะถูกลงโทษเช่นกัน เพราะการปฏิเสธดื้อดึงของพวกเขาต่อเจ้า โอ้ มุฮัมมัดรุนแรงกว่าการปฏิเสธต่อรอซูลอื่นๆ ก่อนหน้าเจ้า อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ ﴾

“ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ โดยแน่นอน เราได้ส่ง (บรรดารอซูล) ไปยังประชาชาติต่างๆ ก่อนเจ้า แล้วชัยฏอนได้ทำให้การงานของพวกเขาเพริศแพร้วแก่พวกเขา

ดังนั้น มันเป็นผู้คุ้มครองพวกเขาในวันนี้ และสำหรับพวกเขาคือ การลงโทษอันเจ็บปวด"

(ซูเราะฮฺ อันนะหลฺ อายะฮฺที่ 63)

และพระองค์ได้ตรัสอีกเช่นกันว่า

﴿ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِن نَّبَإِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾ ﴾

"และแน่นอน บรรดารอซูลก่อนเจ้านั้นได้ถูกปฏิเสธมาแล้ว แล้วพวกเขาอดทนต่อสิ่งที่พวกเขาถูกปฏิเสธมา และถูกทำร้ายจนกระทั่งความช่วยเหลือของเราได้มายังพวกเขา และไม่มีผู้ใดเปลี่ยนแปลงพจนารถของอัลลอฮฺได้ และแท้จริงนั้น ได้มายังเจ้าแล้วจากข่าวคราวของบรรดาผู้ที่ถูกส่งมา"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 34)

หมายถึง เราได้ช่วยเหลือบรรดารอซูล และได้ประทานบั้นปลายที่ดีแก่พวกเขาและแก่บรรดาผู้ที่ศรัทธาต่อพวกเขาในดุนยาและอาคิเราะฮฺ

และพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ﴿ **โดยที่พวกเขาปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้ทรงกรุณาปรานี** ﴾ หมายถึง ประชาชาติของเจ้าปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้ทรงกรุณาปรานี และไม่ยอมรับพระองค์เพราะพวกเขาจะรังเกียจคุณลักษณะพระผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ ดังนั้นพวกเขาจึงปฏิเสธที่จะเขียน بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ) ในสนธิสัญญาอัลฮุดัยบิยะฮฺ โดยที่พวกเขากล่าวว่า "เราไม่รู้จักว่าพระผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาคืออะไร ?" กอตาดะฮฺ ได้กล่าวไว้

(อัฏฏอบารี 16/446)

ฮะดีษนี้ถูกรายงานในหนังสือ เศาะฮีฮฺอัลบุคอรี

(ฟัตฮุลบารี 5/390)

แท้จริง อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَٰنَ أَيًّا مَّا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾ ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านจงเรียกอัลลอฮฺ หรือจงเรียก อัรฺเราะหฺมาน เถิด อันใดก็ตามที่เจ้าเรียก สำหรับพระองค์นั้นพระนามสวยงามยิ่ง และอย่ายกเสียงดังในเวลาละหมาดของเจ้า และอย่าลดให้ค่อยเช่นกัน แต่จงแสวงหาทางระหว่างนั้น (ปานกลาง)"

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออฺ อายะฮฺที่ 110)

และในเศาะฮีฮฺมุสลิม จากอับดุลลอฮฺ บิน อุมัรฺ ได้กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِنَّ أَحَبَّ الْأَسْمَاءِ إِلَى اللَّهِ تعالى عَبْدُ اللَّهِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ »

"แท้จริง ชื่อที่อัลลอฮฺทรงโปรดปรานมากที่สุด คือ อับดุลลอฮฺ และ อับดุรฺเราะหฺมาน"

(มุสลิม 3/1682)

และพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **จงกล่าวเถิด พระองค์คือ พระผู้อภิบาลของฉัน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์** ﴾ กล่าวคือ พระองค์ผู้ที่พวกเจ้าปฏิเสธศรัทธานั้น ฉันศรัทธาและยอมรับพระองค์ในการเป็นพระเจ้า ผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่งและพระผู้อภิบาล ผู้ซึ่งไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ พระองค์คือ พระเจ้าของฉัน ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่แท้จริงนอกจากพระองค์ ﴿ **เฉพาะพระองค์เท่านั้นที่ฉันมอบหมาย** ﴾ ในทุกๆ การงานของฉัน ﴿ **และยังพระองค์คือ การกลับไปของฉัน** ﴾ คือ ยังพระองค์เท่านั้นที่ฉันจะกลับไปและมุ่งหน้าสู่พระองค์เพราะไม่มีผู้ใดเลยที่คู่ควรกับการเป็นพระเจ้านอกจากพระองค์เพียงผู้เดียว

﴿ وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَى بَل لِّلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَيْأَسِ الَّذِينَ آمَنُوا أَن لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ (٣١) ﴾

31. และถ้าหากว่ามีคัมภีร์หนึ่งคัมภีร์ใดที่ด้วยมันแล้วทำให้ภูเขาถูกเคลื่อนที่ได้ หรือทำให้แผ่นดินถูกแยกออกจากกันได้ หรือโดยมันนั้น

คนตายถูกทำให้พูดได้ แต่ทว่าพระบัญชาทั้งมวลเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ บรรดาผู้ศรัทธายังไม่หมดหวังอีกหรือว่า หากอัลลอฮฺทรงประสงค์ แน่นอน พระองค์จะทรงให้ทางนำแก่มนุษย์ทั้งมวลก็ได้ แต่ทว่าบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น ความหายนะคงจะประสบแก่พวกเขาเนื่องด้วยพวกเขาได้กระทำไว้ หรือจะเกิดขึ้นใกล้ที่พำนักของพวกเขา จนกระทั่งสัญญาของอัลลอฮฺจะมาถึง แท้จริงอัลลอฮฺมิทรงผิดสัญญา

ความประเสริฐของอัลกุรอาน และการที่กาฟิรฺปฏิเสธอัลกุรอาน

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสสรรเสริญอัลกุรอานที่พระองค์ประทานลงมาแก่มุฮัมมัด ﷺ และทรงให้อัลกุรอานมีความประเสริฐเหนือคัมภีร์อื่นๆ ที่ถูกประทานลงมาก่อนหน้า ﴾ **และถ้าหากว่ามีคัมภีร์หนึ่งคัมภีร์ใดที่ด้วยมันแล้วทำให้ภูเขาถูกเคลื่อนที่ได้** ﴿ หมายถึง ถ้าหากมีคัมภีร์หนึ่งคัมภีร์ใดในบรรดาคัมภีร์ก่อนหน้านี้ที่สามารถทำให้ภูเขาถูกเคลื่อนที่จากที่ตั้งของมันได้ หรือทำให้แผ่นดินถูกตัดและแยกออกจากกันได้ หรือถูกใช้ในการพูดคุยกับบรรดาผู้ที่เสียชีวิตในกุโบร์ได้แล้วไซร้ แน่นอนว่าคัมภีร์ที่มีลักษณะเช่นนี้ต้องเป็นอัลกุรอานไม่ใช่คัมภีร์อื่นใด เนื่องจากอัลกุรอานมีสิ่งที่มหัศจรรย์ซึ่งมนุษย์และญินจากคนแรกถึงคนสุดท้ายทั้งหมดมารวมกันก็ไม่สามารถสร้างคัมภีร์ใดให้เหมือนอัลกุรอานได้ แม้แต่หนึ่งซูเราะฮฺ แต่อย่างไรก็ตามมุชริกีนเหล่านั้นก็ยังคงปฏิเสธศรัทธาต่ออัลกุรอาน ﴾ **แต่ทว่าพระบัญชาทั้งมวลเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ** ﴿ หมายถึง ที่กลับของทุกๆ สิ่งนั้นคืออัลลอฮฺ ﷻ สิ่งที่อัลลอฮฺทรงประสงค์นั้นต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน และสิ่งที่พระองค์ไม่ทรงประสงค์ย่อมไม่เกิดขึ้น และผู้ใดที่อัลลอฮฺทำให้เขาหลงทางนั้น ก็จะไม่มีผู้ใดให้ทางนำแก่เขาได้ และหากผู้ใดที่อัลลอฮฺให้ทางนำแก่เขา ก็จะไม่มีผู้ใดที่ทำให้เขาหลงทางได้

ชื่อ “อัลกุรอาน” นั้นถูกขนานนามแก่ทุกๆ คัมภีร์ก่อนหน้านี้เพราะชื่อนี้ได้มาจากทุกๆ คัมภีร์ อิมามอะหฺมัด ได้รายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮฺว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« خُفِّفَتْ عَلَى دَاوُدَ الْقِرَاءَةُ فَكَانَ يَأْمُرُ بِدَابَّتِهِ أَنْ تُسْرَجَ، فَكَانَ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُسْرَجَ دَابَّتُهُ، وَكَانَ لَا يَأْكُلُ إِلَّا مِنْ عَمَلِ يَدَيْهِ »

“การอ่านคัมภีร์ถูกทำให้สะดวกง่ายดายแก่ดาวูด ซึ่งเขามักจะสั่งให้คนใช้เตรียม

อานนั่งบนม้าของเขา โดยเขาจะอ่านอัลกุรอานก่อนที่อานจะถูกเตรียมไว้บนม้า และเขาจะไม่กิน ยกเว้นสิ่งที่มาจากน้ำมือของตนเอง"

(อะหฺมัด 2/314)

อัลบุคอรีได้รายงานฮะดีษนี้เช่นกัน

(ฟัตฮุลบารี 8/248)

ความหมายของอัลกุรอานในฮะดีษนี้คือ อัซซะบูรฺ

และพระดำรัสของพระองค์ ﴾ **บรรดาผู้ศรัทธายังไม่หมดหวังอีกหรือ** ﴿ ที่จะให้มนุษย์ทั้งหมดศรัทธาต่ออัลลอฮฺและให้พวกเขารู้หรือตระหนักว่า ﴾ **หากอัลลอฮฺทรงประสงค์ แน่นอนพระองค์จะทรงให้ทางนำแก่มนุษย์ทั้งมวลก็ได้** ﴿ เพราะไม่มีหลักฐานหรือมัวะอฺญิซาต [4] ใดๆ ที่จะลึกซึ้งและส่งผลต่อสติปัญญาและจิตใจมากกว่าอัลกุรอานนี้ที่หากอัลลอฮฺได้ประทานลงมาบนภูเขาแล้ว เจ้า (โอ้มุฮัมมัด) จะเห็นมันนอบน้อมแตกออกเป็นเสี่ยงๆ อย่างแน่นอน เนื่องเพราะความกลัวต่ออัลลอฮฺ และมีรายงานฮะดีษเศาะฮีฮฺว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« مَا مِنْ نَبِيٍّ إِلاَّ وَقَدْ أُوْتِيَ مَا آمَنَ عَلَى مِثْلِهِ الْبَشَرُ، وَإِنَّمَا كَانَ الَّذِيْ أُوْتِيْتُهُ وَحْيًا أَوْحَاهُ اللَّهُ إِلَيَّ، فَأَرْجُوْ أَنْ أَكُوْنَ أَكْثَرَهُمْ تَابِعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ »

"ไม่มีนบีคนใดเว้นแต่เขาจะได้รับสิ่ง (มหัศจรรย์) ที่ทำให้บรรดามนุษย์ (ในสมัยนั้น) ต้องศรัทธา และสิ่งที่ฉันได้รับคือวะฮีย์ ซึ่งอัลลอฮฺทรงวะฮีย์แก่ฉัน ดังนั้น ฉันหวังว่าในบรรดาพวกเขาฉันจะเป็น (นบี) ที่มีผู้ตามมากที่สุดในวันกิยามะฮฺ"

(ฟัตฮุลบารี 8/619)

ความหมายของฮะดีษนี้คือ มัวะอฺญิซาตของนบีทุกท่านนั้นจะจบสิ้นด้วยการเสียชีวิตของนบีท่านนั้น แต่อัลกุรอานนี้เป็นหลักฐานที่ยังคงอยู่และถาวรตลอดไป ความมหัศจรรย์ของอัลกุรอานไม่มีวันหมด เนื้อหาซ้ำกันของอัลกุรอานไม่ทำให้น่าเบื่อแต่อย่างใด บรรดานักวิชาการไม่มีวันอิ่มจากอัลกุรอาน อัลกุรอานคือสิ่งที่จำแนกแจกแจง มิใช่เรื่องไร้สาระ ผู้ใดที่ละทิ้งอัลกุรอานด้วยความเย่อหยิ่งยโส อัลลอฮฺจะทรงจัดการเขา และผู้ใดที่แสวงหาทางนำโดยไม่ใช้อัลกุรอาน อัลลอฮฺจะทรงทำให้เขาหลงทาง

พระดำรัสของพระองค์ ﴾ **แต่ทว่าพระบัญชาทั้งมวลเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ** ﴿ อิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า หมายถึง พระองค์จะไม่ทรงทำเรื่องเช่นนั้นยกเว้นสิ่งที่พระองค์ประสงค์ แต่พระองค์ไม่ทรงประสงค์จะกระทำเช่นนั้น รายงานโดยอิบนุ อิสฮาก ด้วยสายสืบจากอิบนุ

(4) ความมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ

อับบาส และอิบนุ ญะรีรฺ ก็ได้กล่าวเช่นเดียวกันนี้

(อัฏฏอบารี 16/447)

และพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **แต่ทว่าบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น ความหายนะคงจะประสบแก่พวกเขาเนื่องด้วยพวกเขาได้กระทำไว้ หรือจะเกิดขึ้นใกล้ที่พำนักของพวกเขา** ﴾ กล่าวคือ เนื่องจากการปฏิเสธศรัทธาของพวกเขานั้นความหายนะต่าง ๆ จะยังคงประสบแก่พวกเขาหรือผู้ที่อยู่รอบ ๆ พวกเขาในดุนยาเพื่อเป็นการตักเตือนและเป็นบทเรียน ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُم مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾ ﴾

"และโดยแน่นอน เราได้ทำลายหมู่บ้านต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ พวกเจ้า และเราได้แจกแจงสัญญาณต่าง ๆ หลายต่อหลายครั้ง เพื่อว่าพวกเขาจะกลับมาสำนึกผิด"

(ซูเราะฮฺ อัลอะหฺกอฟ อายะฮฺที่ 27)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾ ﴾

"พวกเขาไม่เห็นหรอกหรือว่า แท้จริง เราขยายพื้นที่ แล้วเราให้มันลดน้อยลงจากอาณาเขตของมัน และอัลลอฮฺทรงตัดสิน ไม่มีผู้ใดเปลี่ยนแปลงการตัดสินของพระองค์ และพระองค์เป็นผู้ทรงฉับพลันในการคิดบัญชี"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอฺ อายะฮฺที่ 41)

กอตาดะฮฺ ได้รายงานจากอัลฮะซัน อัลบัศรี ว่า ﴿ **หรือจะเกิดขึ้นใกล้ที่พำนักของพวกเขา** ﴾ หมายถึง ความหายนะ

(อัฏฏอบารี 16/459)

และนี่เป็นความหมายที่เด่นชัดจากสำนวนอายะฮฺ

อัลเอาฟี ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส ﴿ **ความหายนะคงจะประสบแก่พวกเขา** ﴾ คือ การลงโทษจากฟ้าจะลงมายังพวกเขา ﴿ **หรือจะเกิดขึ้นใกล้ที่พำนักของพวกเขา** ﴾ หมายถึง ท่านรอซูล ﷺ จะไปหาและทำสงครามต่อสู้กับพวกเขา มุญาฮิดและกอตาดะฮฺได้กล่าวเช่นเดียวกันนี้ อิกริมะฮฺได้กล่าวไว้จากสายรายงานหนึ่งที่มาจากอิบนุ อับบาส ว่า قَارِعَةٌ (ความหายนะ) หมายถึง ความพินาศ และนักวิชาการข้างต้นทั้งหมดได้กล่าวว่า ﴿ **จนกระทั่ง**

สัญญาของอัลลอฮฺจะมาถึง ﴾ หมายถึง การพิชิตมักกะฮฺ อัลฮะซัน อัลบัศรีกล่าวว่า หมายถึงวันกิยามะฮฺ

และพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **แท้จริง อัลลอฮฺมิทรงผิดสัญญา** ﴾ หมายถึง พระองค์ไม่ทรงผิดสัญญาของพระองค์ที่มีต่อบรรดารอซูลว่า พระองค์จะช่วยเหลือพวกเขาและผู้ที่เชื่อฟังพวกเขาในดุนยาและอาคิเราะฮฺ

﴿ فَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِۦ رُسُلَهُۥٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ ﴾

“และแท้จริง เจ้าอย่าคิดเลยว่า อัลลอฮฺจะทรงเป็นผู้ผิดสัญญากับบรรดารอซูลของพระองค์ แท้จริง อัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงตอบโต้อย่างเด็ดขาด”

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 47)

﴿ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾ ﴾

32. และโดยแน่นอน บรรดารอซูลก่อนหน้าเจ้าได้ถูกเย้ยหยันมาแล้ว จากนั้นข้าได้ประวิงเวลาแก่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา แล้วข้าได้ลงโทษพวกเขา ดังนั้น การลงโทษของข้าเป็นเช่นใด

การปลอบใจแก่ท่านรอซูล ﷺ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสปลอบใจแก่รอซูลของพระองค์ ﷺ ในสิ่งที่กลุ่มชนของท่านได้ปฏิเสธศรัทธาต่อท่าน ﴿ **และโดยแน่นอน บรรดารอซูลก่อนหน้าเจ้าได้ถูกเย้ยหยันมาแล้ว** ﴾ คือ เจ้าจงยึดพวกเขาเป็นตัวอย่าง ﴿ **จากนั้นข้าได้ประวิงเวลาแก่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา** ﴾ คือ ข้าได้ผ่อนผันและประวิงเวลาพวกเขา ﴿ **แล้วข้าได้ลงโทษพวกเขา** ﴾ ซึ่งเป็นการลงโทษอย่างหนัก และเจ้าก็ได้รับข่าวเกี่ยวกับสิ่งที่ข้าได้จัดการลงโทษและประวิงเวลาพวกเขาแล้ว ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾ ﴾

“และกี่เมืองมาแล้ว เราได้ประวิงเวลาการลงโทษมัน โดยที่ชาวเมืองนั้นอธรรม

แล้วเราได้ลงโทษทำลายมัน และยังเรานั้นคือทางกลับ"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัจญ์ อายะฮฺที่ 48)

อะดีษในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และมุสลิม ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِنَّ اللَّهَ لَيُمْلِي لِلظَّالِمِ حَتَّى إِذَا أَخَذَهُ لَمْ يُفْلِتْهُ »

"แท้จริง อัลลอฮฺทรงประวิงเวลาแก่ผู้อธรรม จนกระทั่งเมื่อพระองค์จะทรงลงโทษเขา พระองค์จะไม่ปล่อยเขา" จากนั้นท่านรอซูลได้อ่าน

﴿ وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ ﴾

"และเช่นนี้แหละ คือ การลงโทษของพระผู้อภิบาลของเจ้า เมื่อพระองค์ทรงลงโทษหมู่บ้านซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อธรรม แท้จริง การลงโทษของพระองค์นั้นเจ็บแสบสาหัส"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 102)

(ฟัตฮุลบารี 8/205)

﴿ أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ ﴾

33. ดังนั้น พระองค์ผู้ทรงเฝ้ามองทุกชีวิตที่มันได้ขวนขวายเอาไว้ (จะเหมือนกับเจว็ดทั้งหลาย) กระนั้นหรือ ? และพวกเขาได้ตั้งภาคีกับอัลลอฮฺ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกเจ้าจงกล่าวชื่อพวกมัน หรือพวกเจ้าจะบอกพระองค์ในสิ่งที่พระองค์ไม่รู้ในแผ่นดิน หรือเป็นเพียงคำพูดที่กล่าวขึ้นมาลอย ๆ กระนั้นหรือ ? เปล่าเลย ได้ถูกทำให้เพริศแพร้วแก่บรรดาผู้ปฏิเสธ ซึ่งแผนการของพวกเขา และถูกปิดกั้นจากแนวทาง (ของอัลลอฮฺ) และผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงประสงค์ให้เขาหลงทาง สำหรับเขาจะไม่มีผู้ชี้แนะให้เลย

ไม่มีหุ้นส่วนใดๆ เลยแม้แต่น้อยระหว่างอัลลอฮฺ ﷻ และบรรดาพระเจ้าของพวกมุชริกีน

พระองค์ตรัสว่า ﴿ ดังนั้น พระองค์ผู้ทรงเฝ้ามองทุกชีวิตที่มันได้ขวนขวายเอาไว้ (จะเหมือนกับเจว็ดทั้งหลาย) กระนั้นหรือ? ﴾ หมายถึง พระองค์คือ ผู้ทรงปกป้องดูแล ผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงเฝ้ามองทุกๆ ชีวิต ทรงรอบรู้สิ่งที่พวกเขาได้ปฏิบัติทั้งดีและชั่ว ไม่มีสิ่งใดที่จะถูกปิดบังจากพระองค์ได้

﴿ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِن قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ﴿٦١﴾ ﴾

"และเจ้ามิได้อยู่ในเรื่องหนึ่งเรื่องใด และเจ้ามิได้อ่านบางส่วนจากมันในอัลกุรอาน และพวกเจ้ามิได้กระทำการใด ๆ เว้นแต่เราได้เป็นพยานแก่พวกเจ้าในขณะที่พวกเจ้ากำลังง่วนอยู่ในเรื่องนั้น"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 61)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا ﴾

"และไม่มีใบไม้ใดร่วงหล่นลง นอกจากพระองค์จะทรงรู้มัน"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 59)

และตรัสอีกว่า

﴿ وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦﴾ ﴾

"และไม่ว่าสัตว์ตัวใดที่เหยียบย่ำอยู่ในแผ่นดิน เว้นแต่เครื่องยังชีพของมันเป็นหน้าที่ของอัลลอฮฺ และพระองค์ทรงรู้ที่พำนักของมันและที่พักชั่วคราวของมัน ทุกสิ่งอยู่ในบันทึกอันชัดแจ้ง"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 6)

และดรัสอีกว่า

﴿ سَوَاءٌ مِّنكُم مَّنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَن جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ

﴿ بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ ﴾

"เท่าเทียมกันในหมู่พวกเจ้าผู้ที่ปกปิดคำพูดและผู้ที่เปิดเผยมัน และผู้ที่ซ่อนการกระทำในเวลากลางคืน และผู้ที่เดินไปอย่างเปิดเผยในเวลากลางวัน"

(ซูเราะฮฺ อัรฺเราะอุด์ อายะฮฺที่ 10)

และตรัสอีกว่า

﴿ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾ ﴾

"พระองค์ทรงรอบรู้สิ่งเร้นลับ และสิ่งซ่อนเร้น"

(ซูเราะฮฺ ฎอฮา อายะฮฺที่ 7)

และตรัสอีกว่า

﴿ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾ ﴾

"และพระองค์ทรงอยู่กับพวกเจ้า ไม่ว่าพวกเจ้าจะอยู่ ณ แห่งหนใด และอัลลอฮฺทรงเห็นสิ่งที่พวกเจ้ากระทำ"

(ซูเราะฮฺ อัลฮะดีด อายะฮฺที่ 4)

ดังนั้นแล้ว พระองค์ผู้ทรงมีคุณลักษณะเช่นนี้จะเหมือนกับบรรดาเจว็ดที่พวกเขากราบไหว้บูชากระนั้นหรือ พวกมันไม่ได้ยิน ไม่เห็น ไม่มีสติปัญญา ไม่มีอำนาจให้คุณให้โทษแก่ตัวเองหรือผู้ที่กราบไหว้บูชามัน ไม่สามารถปลดเปลื้องความทุกข์ยากของมันเองหรือผู้ที่กราบไว้บูชามัน ﴾ **ดังนั้น (จะเหมือนกับเจว็ดทั้งหลาย) กระนั้นหรือ?** ﴿ คำตอบตรงนี้ได้ถูกลบออกไปเหลือเพียงหลักฐานตามสำนวนที่สื่อถึงคำตอบนี้นั่นคือพระดำรัสของพระองค์ว่า ﴾ **และพวกเขาได้ตั้งภาคีกับอัลลอฮฺ** ﴿ หมายถึง พวกเขาได้เคารพสักการะบรรดาเจว็ด ภาคีคู่เคียงและรูปปั้นพร้อมกับพระองค์ ﴾ **จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกเจ้าจงกล่าวชื่อพวกมัน** ﴿ หมายถึงจงบอกเราเกี่ยวกับพวกมันและเปิดเผยพวกมันให้เป็นที่รู้จัก เพราะพวกมันนั้นไม่มีตัวตนแต่อย่างใด ดังนั้นพระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **หรือพวกเจ้าจะบอกพระองค์ในสิ่งที่พระองค์ไม่รู้ในแผ่นดิน** ﴿ คือมันไม่มีตัวตน เพราะหากมันมีจริงบนโลกนี้ พระองค์ย่อมรู้จักมันเพราะไม่มีสิ่งใดเลยที่จะปิดบังจากพระองค์ ﴾ **หรือเป็นเพียงคำพูดที่กล่าวขึ้นมาลอย ๆ กระนั้นหรือ ?** ﴿ มุญาฮิดได้กล่าวว่า หมายถึง คำพูดที่เป็นการคาดเดา

(อัฏฏอบารี 16/466)

อัฎเฎาะฮาก และกอตาดะฮฺ กล่าวว่า หมายถึง คำพูดที่เป็นเท็จ

(อัฏฏอบารี 16/466)

กล่าวคือ พวกเจ้าเคารพสักการะเจว็ดพวกนี้โดยคาดเดาเอาเองว่ามันจะให้คุณให้โทษ และพวกเจ้าก็ตั้งชื่อให้มันว่าพระผู้อภิบาล ดังที่อัลลอฮ ﷻ ตรัสว่า

﴿ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنفُسُ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُم مِّن رَّبِّهِمُ الْهُدَىٰ ﴿٢٣﴾ ﴾

"เหล่านี้มิใช่อื่นใด นอกจากเป็นชื่อที่พวกเจ้าและบรรพบุรุษของพวกเจ้าตั้งมันขึ้นมาเอง อัลลอฮฺมิได้ประทานหลักฐานอันใดลงมาเกี่ยวกับเรื่องนั้นเลย พวกเขามิได้ปฏิบัติตามสิ่งใด นอกจากการคาดคะเนและสิ่งที่อารมณ์ปรารถนา และโดยแน่นอน แนวทางที่ถูกต้อง (ฮิดายะฮฺ) จากพระผู้อภิบาลของพวกเขาได้มีมายังพวกเขาแล้ว"

(ซูเราะฮฺ อันนัจมฺ อายะฮฺที่ 23)

﴿ **เปล่าเลย ได้ถูกทำให้เพริศแพร้วแก่บรรดาผู้ปฏิเสธ ซึ่งแผนการของพวกเขา** ﴾ มุญาฮิด ได้กล่าวว่า หมายถึง ซึ่งคำพูดของพวกเขา

(อัฏฏอบารี 16/467)

ซึ่งก็คือสิ่งที่พวกเขายึดปฏิบัติอยู่ ซึ่งเป็นการหลงทางและเชิญชวนผู้คนสู่การหลงทางทั้งกลางวันและกลางคืน ดังเช่นพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُم مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٣٥﴾ ﴾

"และเราได้กำหนดสหายไว้สำหรับพวกเขา แล้วพวกเขาก็ทำให้สิ่งที่อยู่ข้างหน้าของพวกเขาและสิ่งที่อยู่เบื้องหลังของพวกเขาให้เป็นที่ลุ่มหลงแก่พวกเขา ดังนั้นพระประกาศิต (การลงโทษ) แก่ประชาชาติต่าง ๆ ของพวกญินและมนุษย์ที่ได้ล่วงลับไปก่อนหน้าพวกเขานั้น ก็เป็นการสาสมแก่พวกเขาแล้ว แท้จริง พวกเขาเป็นผู้ขาดทุน"

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 35)

﴿ **และถูกปิดกั้นจากแนวทาง (ของอัลลอฮฺ)** ﴾ ผู้ที่อ่านอักษรศอดด้วยสระฟัตฮะหฺ (صَدُّوا) ความหมายคือ เมื่อพวกเขาคิดไปเองว่าสิ่งที่พวกเขายึดถืออยู่คือสัจธรรมที่ถูกต้องสวยงาม พวกเขาจึงเชิญชวนผู้คนสู่สิ่งเหล่านั้นและปิดกั้นมิให้ปฏิบัติตามรอซูล ส่วนผู้ที่อ่านอักษรศอดด้วยสระฎ็อมมะฮฺ (صُدُّوا) หมายถึง เมื่อสิ่งที่พวกเขายึดถืออยู่ถูกทำให้ดูเหมือนว่าเป็นสิ่ง

ที่ถูกต้องแล้ว พวกเขาจึงกลายเป็นผู้ถูกปิดกั้นจากแนวทางของอัลลอฮฺนั่นเอง ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴾ **และผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงประสงค์ให้เขาหลงทาง สำหรับเขาจะไม่มีผู้ชี้แนะให้เลย** ﴿ ดังที่พระองค์ตรัสในอายะฮฺอื่นว่า

﴿ وَمَن يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَن تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ... ﴾ (٤١)

"และผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงประสงค์จะทดสอบเขาแล้ว เจ้าก็ไม่มีสิทธิ์แต่อย่างใดจากอัลลอฮฺที่จะช่วยเหลือเขาได้..."

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 41)

และตรัสอีกว่า

﴿ إِن تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَن يُضِلُّ وَمَا لَهُم مِّن نَّاصِرِينَ (٣٧) ﴾

"หากแม้ว่าเจ้าเพียรพยายามให้พวกเขาได้รับทางนำ แต่แท้จริง อัลลอฮฺจะไม่ทรงแนะทางแก่ผู้ที่พระองค์จะให้เขาหลง และสำหรับพวกเขาจะไม่มีผู้ช่วยเหลือใด ๆ"

(ซูเราะฮฺ อันนะห์ลฺ อายะฮฺที่ 37)

﴿ لَّهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَاقٍ (٣٤) مَّثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوا وَّعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ (٣٥) ﴾

34. สำหรับพวกเขาจะได้รับการลงโทษในชีวิตของโลกนี้ และแน่นอนการลงโทษในปรโลกนั้นร้ายแรงกว่า และสำหรับพวกเขาไม่มีผู้คุ้มกันจาก (การลงโทษของ) อัลลอฮฺได้

35. อุปมาสวนสวรรค์ซึ่งบรรดาผู้ยำเกรงได้ถูกสัญญาไว้คือ มีลำน้ำหลายสายไหลผ่านภายใต้มัน ผลไม้และเงาร่มมีอยู่ตลอดกาล นั่นคือบั้นปลายของบรรดาผู้ยำเกรง และบั้นปลายของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาก็คือ ไฟนรก

อธิบายบทลงโทษบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา และการตอบแทนบรรดาคนดี

หลังจากที่อัลลอฮฺได้เล่าถึงสภาพของบรรดามุชริกีนรวมถึงการกระทำต่างๆ ที่เป็นการปฏิเสธศรัทธาและการตั้งภาคีของพวกเขา พระองค์ได้ตรัสถึงบทลงโทษบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาและผลบุญการตอบแทนของบรรดาคนดีว่า ﴾ **สำหรับพวกเขาจะได้รับการลงโทษในชีวิตของโลกนี้** ﴿ นั่นคือ ด้วยน้ำมือของบรรดาผู้ศรัทธาด้วยการสังหารและการจับตัวเป็นเชลยศึก ﴾ **และแน่นอน การลงโทษในปรโลกนั้น** ﴿ ที่ถูกเตรียมไว้พร้อมกับความอัปยศที่พวกเขาได้รับในโลกดุนยานั้น ﴾ **ร้ายแรงกว่า** ﴿ คือ ร้ายแรงกว่าการลงโทษบนดุนยานี้มากมายนัก ดังที่ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวแก่สามีและภรรยาที่สาบานสาปแช่งกันและกัน [5] ว่า

« إِنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الْآخِرَةِ »

"แท้จริง การลงโทษในโลกดุนยานั้นเบากว่าการลงโทษในอาคิเราะฮฺ"

(มุสลิม 2/1131)

ทั้งนี้เนื่องจากการลงโทษในโลกดุนยานั้นมีวันสิ้นสุด แต่การลงโทษในโลกอาคิเราะฮฺถาวรยาวนานในนรกซึ่งไฟของมันร้อนกว่าไฟในดุนยาถึง 70 เท่า รวมถึงการถูกพันธนาการที่รุนแรงและแน่นหนาเหนือการจินตนาการ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ ﴿

"แล้วในวันนั้น ไม่มีผู้ใดลงโทษเช่นการลงโทษของพระองค์ และไม่มีผู้ใดผูกมัดเช่นการผูกมัดของพระองค์"

(ซูเราะฮฺ อัลฟัจรฺ อายะฮฺที่ 25–26)

และตรัสอีกว่า

﴾ وَأَعْتَدْنَا لِمَن كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾ إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا
وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾ وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾ لَّا تَدْعُوا
الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾ قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ
الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ ﴿

(5) บทบัญญัติเกี่ยวกับการ "ลิอาน" คือ การสาบานให้อัลลอฮฺสาปแช่งในกรณีที่สามีกล่าวหาภรรยาว่าทำซินาโดยไม่มีพยาน

"แต่ว่าพวกเขาปฏิเสธวันอวสาน และเราได้เตรียมไฟอันร้อนแรงไว้สำหรับผู้ปฏิเสธวันอวสาน ⑪ เมื่อนรกญะฮันนัมเห็นพวกเขาจากที่ไกล ๆ พวกเขาจะได้ยินเสียงคุไหม้และเสียงเดือดพล่านของมัน ⑫ และเมื่อพวกเขาถูกโยนลงไปในสถานที่แคบ ในสภาพที่ถูกมัดมือติดกับลำคอ ณ ที่นั้นพวกเขาจะวิงวอนขอความพินาศให้แก่ตัวเอง ⑬ ในวันนี้เจ้าอย่าได้วิงวอนขอความพินาศเพียงครั้งเดียว แต่จงวิงวอนขอความพินาศหลาย ๆ ครั้ง ⑭ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) สิ่งนั้นดีกว่าหรือว่าสวนสวรรค์ชั่วนิรันดร์ที่บรรดาผู้ยำเกรงถูกสัญญาไว้ว่า สำหรับพวกเขาจะได้รับการตอบแทน และทางกลับที่ดี ⑮"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรกอน อายะฮฺที่ 11–15)

ดังนั้น พระองค์จึงตรัสต่อไปทันทีว่า ﴾ **อุปมาสวนสวรรค์ซึ่งบรรดาผู้ยำเกรงได้ถูกสัญญาไว้คือ** ﴿ หมายถึง ลักษณะของมันคือ ﴾ **มีลำน้ำหลายสายไหลผ่านภายใต้มัน** ﴿ คือ ไหลรอบ ๆ สวรรค์และทั่วทุกทิศตามความประสงค์ของชาวสวรรค์ที่จะให้มันไหลผ่านจุดใด และอย่างไร ดังพระดำรัสของพระองค์ว่า

﴿ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ ﴾

"อุปมาสวนสวรรค์ซึ่งบรรดาผู้ยำเกรงได้ถูกสัญญาไว้ ในสวนสวรรค์นั้นมีธารน้ำหลายสายที่ไม่ผันแปร (ทั้งรสและกลิ่น) และธารน้ำนมหลายสาย ที่รสชาติของมันไม่เปลี่ยนแปลง และธารน้ำจัณฑ์ (เหล้า) หลายสายเป็นโอชะอร่อยแก่ผู้ดื่ม และธารน้ำผึ้งที่สะอาดบริสุทธิ์หลายสาย และสำหรับพวกเขาในสวนสวรรค์นั้นมีผลไม้หลายชนิด และการอภัยโทษจากพระผู้อภิบาลของพวกเขาจะเหมือนกับผู้ที่พำนักอยู่ในไฟนรก และถูกให้ดื่มน้ำร้อนจัดแล้วมันตัดลำไส้ของพวกเขากระนั้นหรือ ?"

(ซูเราะฮฺ มุฮัมมัด อายะฮฺที่ 15)

พระองค์ตรัสว่า ﴾ **ผลไม้และเงาร่มมีอยู่ตลอดกาล** ﴿ กล่าวคือ ในสวรรค์มีผลไม้ อาหาร และเครื่องดื่มต่าง ๆ ที่ไม่มีวันหมดหรือเสีย ดังที่มีระบุในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีและมุสลิมซึ่งเป็นฮะดีษที่รายงานจากอิบนุ อับบาส เกี่ยวกับการละหมาดเมื่อเกิดสุริยุปราคา ซึ่งเศาะฮาบะฮฺได้กล่าวว่า "โอ้ ท่านรอซูล เราเห็นท่านดื่มบางอย่าง ณ ตรงนี้ จากนั้นเราเห็นท่านหยุดและถอยไปข้างหลัง" ท่านตอบว่า

« إِنِّي رَأَيْتُ الْجَنَّةَ – أَوْ أُرِيتُ الْجَنَّةَ – فَتَنَاوَلْتُ مِنْهَا عُنْقُودًا، وَلَوْ أَخَذْتُهُ لَأَكَلْتُمْ مِنْهُ مَا بَقِيَتِ الدُّنْيَا »

"เพราะฉันได้เห็นสวรรค์ หรือฉันถูกทำให้เห็นสวรรค์ ฉันจึงคิดจะหยิบเอา (ผลไม้) จากสวรรค์มาพวงหนึ่ง และถ้าหากฉันได้เอามาจริงแล้วไซร้ แน่นอนว่า พวกท่านจะได้กินมันไม่หยุดตราบที่มีโลกดุนยานี้"

(ฟัตฮุลบารี 2/271 และ มุสลิม 2/626)

และจากญาบิรฺ บิน อับดุลลอฮฺ ได้กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« يَأْكُلُ أَهْلُ الْجَنَّةِ وَيَشْرَبُونَ، وَلَا يَتَمَخَّطُوْنَ وَلَا يَتَغَوَّطُونَ، وَلَا يَبُولُونَ، طَعَامُهُمْ جُشَاءٌ كَرِيحِ الْمِسْكِ، وَيُلْهَمُونَ التَّسْبِيحَ وَالتَّقْدِيسَ كَمَا يُلْهَمُونَ النَّفَسَ »

"ชาวสวรรค์จะกินและจะดื่ม (ในสวรรค์) และพวกเขาไม่สั่งน้ำมูก ไม่อุจจาระ ไม่ปัสสาวะ อาหารของพวกเขาจะกลายเป็นเรอเสมือนกลิ่นของชะมดเชียง และพวกเขาจะดื่มด่ำกับการกล่าวตัสเบียะห์ (ซุบฮานัลลอฮฺ) และตักดีส (การให้ความศักดิ์สิทธิ์แด่อัลลอฮฺ) เช่นเดียวกับที่พวกเขาดื่มด่ำกับการหายใจ"

(รายงานโดย มุสลิม 2835)

อิมามอะหฺมัด และอันนะซาอี รายงานจากษุมามะฮฺ บิน อุกบะฮฺ ว่า ฉันได้ยินซัยดฺ บิน อัรฺก็อม กล่าวว่า ชายคนหนึ่งจากชาวคัมภีร์ได้มาหาและกล่าวว่า โอ้ อะบุลกอซิม [6] ท่านอ้างว่าชาวสวรรค์นั้นจะกินและดื่มหรือ ? ท่านตอบว่า "ใช่ ขอสาบานด้วยพระองค์ผู้ที่ชีวิตของมุฮัมมัดอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ คนคนหนึ่งจากพวกเขาจะได้รับกำลังดั่งบุรุษหนึ่งร้อยคน (บนโลกดุนยา) ในการกินดื่ม การร่วมเพศและอารมณ์ความต้องการ" ชายคนนั้นได้กล่าวว่า "คนที่กินและดื่มนั้นจำเป็นต้องถ่ายทุกข์ แต่ในสวรรค์ไม่มีถ่ายทุกข์มิใช่หรือ ?" ท่านนบี ﷺ ตอบว่า "การถ่ายทุกข์ของพวกเขา คือ เหงื่อที่ออกมาจากผิวหนังพวกเขา มีกลิ่นเหมือนชะมดเชียง ทำให้ท้องของพวกเขาเบาและหดลง"

(บันทึกโดย อิมามอะหฺมัด 4/367 และอันนะซาอี)

---

(6) ฉายาท่านนบี ﷺ

และอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสไว้ว่า

﴿ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ ﴾

"และผลไม้อันมากหลาย โดยไม่หมดสิ้นตามฤดู และไม่เป็นที่ต้องห้าม"

(ซูเราะฮฺ อัลวากิอะฮฺ อายะฮฺที่ 32-32)

และตรัสอีกว่า

﴿ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ﴿١٤﴾ ﴾

"และร่มเงาของสวนสวรรค์จะปกคลุมพวกเขาอย่างใกล้ชิด และผลไม้ในสวนสวรรค์ถูกโน้มต่ำลงมาใกล้พวกเขา"

(ซูเราะฮฺ อัลอินซาน อายะฮฺที่ 14)

และเช่นเดียวกัน ร่มเงาของสวนสวรรค์จะไม่หายไปและไม่หดลง ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَّهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ ﴾

"และบรรดาผู้ที่ศรัทธา และประกอบสิ่งดีงามทั้งหลายนั้น เราจะให้พวกเขาเข้าในบรรดาสวนสวรรค์ ซึ่งมีแม่น้ำหลายสายไหลอยู่ภายใต้สวนสวรรค์เหล่านั้น โดยที่พวกเขาจะอยู่ในนั้นตลอดกาล ซึ่งในนั้นพวกเขาจะได้รับคู่ครองที่บริสุทธิ์ และเราจะให้เขาเข้าอยู่ในเงาร่มอันร่มเย็น"

(ซูเราะฮฺ อันนิซาอฺ อายะฮฺที่ 57)

หลายครั้งที่อัลลอฮฺ ﷻ มักจะตรัสถึงลักษณะของสวรรค์คู่กันกับลักษณะของนรกเพื่อกระตุ้นให้มนุษย์อยากเข้าสวรรค์และเตือนให้ห่างไกลนรก ดังนั้น เมื่อพระองค์ได้ตรัสถึงลักษณะของสวรรค์แล้ว พระองค์ตรัสต่อจากนั้นว่า ﴿ **นั่นคือ บั้นปลายของบรรดาผู้ยำเกรง และบั้นปลายของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาก็คือ ไฟนรก** ﴾ ดังที่พระองค์ได้ตรัสในอายะฮฺอื่นว่า

﴿ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ ﴾

"บรรดาชาวนรกกับบรรดาชาวสวนสวรรค์นั้นไม่เหมือนกันหรอก บรรดาชาวสวนสวรรค์ พวกเขาเป็นผู้ได้รับความสำเร็จ"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัชรฺ อายะฮฺที่ 20)

﴿ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ
الأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللهَ وَلا أُشْرِكَ
بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ﴿٣٦﴾ وَكَذَلِكَ أَنزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا
وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُم بَعْدَمَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللهِ مِن وَلِيٍّ
وَلاَ وَاقٍ ﴿٣٧﴾ ﴾

36. และบรรดาผู้ที่เราได้ให้คัมภีร์แก่พวกเขา ต่างก็ดีใจต่อสิ่งที่ได้ถูกประทานให้แก่เจ้า (อัลกุรอาน) และส่วนหนึ่งจากกลุ่มชนต่าง ๆ มีผู้ปฏิเสธบางส่วนของมัน (อัลกุรอาน) จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) แท้จริงฉันถูกบัญชาให้เคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ และฉันจะไม่ตั้งภาคีเท่าเทียมพระองค์ และยังพระองค์ฉันจะเชิญชวน และยังพระองค์เท่านั้นคือการกลับไปของฉัน

37. และในทำนองนั้น เราได้ให้อัลกุรอานแก่เขาไว้เป็นข้อชี้ขาดที่เป็นภาษาอาหรับ และหากเจ้าปฏิบัติตามอารมณ์ใฝ่ต่ำของพวกเขาหลังจากหลักฐานได้มายังเจ้าแล้ว สำหรับเจ้าจะไม่มีผู้ช่วยเหลือ และผู้คุ้มกันจากการลงโทษของอัลลอฮฺ

บรรดาผู้สัตย์จริงจากชาวคัมภีร์ จะดีใจกับสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่มุฮัมมัด ﷺ เพื่อยืนยันความจริงที่อยู่ในคัมภีร์ของพวกเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และบรรดาผู้ที่เราได้ให้คัมภีร์แก่พวกเขา** ﴾ และพวกเขาได้ปฏิบัติตามคัมภีร์นั้น ﴿ **ต่างก็ดีใจต่อสิ่งที่ได้ถูกประทานให้แก่เจ้า** ﴾ นั่นคือ อัลกุรอาน เนื่องจากมีหลักฐานต่างๆ ในคัมภีร์ของพวกเขาที่แสดงถึงความสัตย์จริงของท่านและการแจ้งข่าวเกี่ยวกับการมาของท่าน ดังที่พระองค์ได้กล่าวในอายะฮฺอื่นว่า

﴿ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلاَوَتِهِ أُوْلَـئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمن يَكْفُرْ بِهِ
فَأُوْلَـئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ ﴾

“บรรดาผู้ที่เราได้ให้คัมภีร์แก่พวกเขา โดยที่พวกเขาอ่านคัมภีร์นั้นอย่างจริง ๆ ชนเหล่านี้แหละคือ ผู้ที่ศรัทธาต่อคัมภีร์นั้น และผู้ใดปฏิเสธศรัทธาต่อคัมภีร์นั้นไซร้ แน่นอน ชนเหล่านี้คือ ผู้ที่ขาดทุน”

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 121)

และตรัสอีกว่า

﴿ قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾ ﴾

“จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านจะศรัทธาในมันหรือไม่ศรัทธาก็ตาม แท้จริงบรรดาผู้ได้รับความรู้ก่อนหน้ามันนั้น เมื่อมันได้ถูกอ่านแก่พวกเขา พวกเขาจะหมอบราบลง ใบหน้าจรดพื้นเพื่อสุญูด (107) และพวกเขาจะกล่าวว่า มหาบริสุทธิ์แห่งพระผู้อภิบาลของเรา สัญญาของพระผู้อภิบาลของเรานั้น แน่นอน ย่อมถูกปฏิบัติให้ครบถ้วน (108) ”

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออ์ อายะที่ 107-108)

กล่าวคือ ถ้าหากสิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสัญญากับเราไว้ในคัมภีร์ของเราเกี่ยวกับการเป็นรอซูลของมุฮัมมัด เป็นสัจธรรมและเป็นความจริงที่ต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอนแล้วไซร้ ดังนั้นมหาบริสุทธิ์แด่พระองค์ผู้ทรงสัตย์จริงในสัญญาของพระองค์ และมวลการสรรเสริญเป็นของพระองค์เพียงพระองค์เดียว

﴿ وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾ ﴾

“และพวกเขาจะหมอบราบลง ใบหน้าจรดพื้นพลางร้องไห้ และมันจะเพิ่มการสำรวมแก่พวกเขา”

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออ์ อายะที่ 109)

พระดำรัสของพระองค์ ﴿ **และส่วนหนึ่งจากกลุ่มชนต่าง ๆ มีผู้ปฏิเสธบางส่วนของมัน (อัลกุรอาน)** ﴾ หมายถึง และส่วนหนึ่งจากกลุ่มต่างๆ มีคนที่ปฏิเสธสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่เจ้า มุญาฮิดได้กล่าวว่า ﴿ **และส่วนหนึ่งจากกลุ่มชนต่าง ๆ** ﴾ หมายถึง ชาวยิวและชาวคริสต์ ﴿ **มีผู้ปฏิเสธบางส่วนของมัน (อัลกุรอาน)** ﴾ หมายถึง บางส่วนจากสิ่งต่างๆ ที่เป็นสัจธรรมซึ่งถูกประทานลงมาแก่เจ้า กอตาดะฮฺ และ อับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ บิน อัสลัม ได้กล่าวเช่นนี้เช่นกัน

(อัฏฏอบารี 16/474)

และเรื่องนี้เหมือนดังเช่นที่พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (١٩٩) ﴾

"และแท้จริงในหมู่ผู้ได้รับคัมภีร์นั้น มีผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่พวกเจ้า และต่อสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่พวกเขา ในฐานะผู้นอบน้อมต่ออัลลอฮฺ โดยที่พวกเขาจะไม่แลกเปลี่ยนอายะฮฺของอัลลอฮฺกับราคาอันเล็กน้อย ชนเหล่านี้แหละ พวกเขาจะได้รับรางวัลของพวกเขา ณ พระผู้อภิบาลของพวกเขา แท้จริง อัลลอฮฺนั้น เป็นผู้ทรงรวดเร็วในการชำระสอบสวน"

(ซูเราะฮฺ อาลอิมรอน อายะฮฺที่ 199)

﴾ **จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) แท้จริง ฉันถูกบัญชาให้เคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ และฉันจะไม่ตั้งภาคีเท่าเทียมพระองค์** ﴿ กล่าวคือ ฉันถูกส่งมาให้เคารพสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์เช่นเดียวกับบรรดานบีที่ถูกส่งมาก่อนหน้าฉัน ﴾ **และยังพระองค์ฉันจะเชิญชวน** ﴿ หมายถึง ฉันจะเชิญชวนสู่หนทางของพระองค์เท่านั้น ﴾ **และยังพระองค์เท่านั้น คือ การกลับไปของฉัน** ﴿ คือที่กลับและปลายทางของฉัน

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และในทำนองนั้น เราได้ให้อัลกุรอานแก่เขาไว้เป็นข้อชี้ขาดที่เป็นภาษาอาหรับ** ﴿ หมายถึง และดังเช่นที่เราได้ส่งบรรดารอซูลก่อนหน้าเจ้าและประทานคัมภีร์ต่างๆ จากฟากฟ้ามายังพวกเขา เราได้ประทานอัลกุรอานอันรัดกุมชัดเจนด้วยภาษาอาหรับลงมายังเจ้า เราได้ให้เจ้ามีเกียรติด้วยอัลกุรอานและให้ความประเสริฐแก่เจ้าเหนือคนอื่นด้วยคัมภีร์ที่มีความชัดเจนแจ่มแจ้งเล่มนี้ซึ่ง **"ความเท็จจากข้างหน้าและจากข้างหลังจะไม่คืบคลานเข้าไปสู่อัลกุรอานได้ (เพราะ) เป็นการประทานจากพระผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ"**

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 42)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และหากเจ้าปฏิบัติตามอารมณ์ใฝ่ต่ำของพวกเขา** ﴿ คือความคิดเห็นของพวกเขา ﴾ **หลังจากหลักฐานได้มายังเจ้าแล้ว** ﴿ คือมาจากอัลลอฮฺ ﷻ ﴾ **สำหรับเจ้าจะไม่มีผู้ช่วยเหลือ และผู้คุ้มกันจากการลงโทษของอัลลอฮฺ** ﴿ และนี่คือการข่มขู่ตักเตือนบรรดาผู้มีความรู้ มิให้เดินตามแนวทางของบรรดาผู้หลงทางหลังจากที่พวกเขาได้เดินอยู่บนแบบฉบับของท่านนบีและแนวทางแห่งมุฮัมมัดแล้ว ขอพรอันประเสริฐยิ่งและความสันติจงประสบแด่ผู้ที่ได้นำแนวทางนี้มา

﴿ وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا رُسُلٗا مِّن قَبۡلِكَ وَجَعَلۡنَا لَهُمۡ أَزۡوَٰجٗا وَذُرِّيَّةٗۚ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأۡتِيَ بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ لِكُلِّ أَجَلٖ كِتَابٞ ﴿٣٨﴾ يَمۡحُواْ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ وَيُثۡبِتُۖ وَعِندَهُۥٓ أُمُّ ٱلۡكِتَٰبِ ﴿٣٩﴾ ﴾

38. และโดยแน่นอน เราได้ส่งบรรดารอซูลมาก่อนหน้าเจ้า และเราได้ให้พวกเขามีภริยาและลูกหลาน และไม่บังควรแก่รอซูลที่จะนำมาซึ่งสัญญาณ (ปาฏิหาริย์) ใด ๆ เว้นแต่โดยอนุมัติของอัลลอฮฺ สำหรับทุกสิ่งทุกอย่างนั้น มีบันทึกไว้แล้ว

39. อัลลอฮฺทรงยกเลิกสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงคงไว้ (สิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์) และที่พระองค์คือ แม่บทแห่งคัมภีร์ (อัลเลาฮุลมะฮฺฟูซ)

บรรดานบีนั้นเป็นมนุษย์

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า และดังเช่นที่เราได้ส่งเจ้า (โอ้ มุฮัมมัด) เป็นรอซูลที่เป็นมนุษย์ เราได้ส่งบรรดารอซูลก่อนหน้าเจ้าเป็นมนุษย์เช่นกัน พวกเขากินอาหาร เดินในตลาด ร่วมหลับนอนกับภรรยา มีบุตรหลาน และเราได้ให้พวกเขามีคู่ครองและลูกหลานสืบเชื้อสาย และอัลลอฮฺได้ทรงกล่าวแก่ (มุฮัมมัด) รอซูลที่ประเสริฐที่สุดและเป็นรอซูลคนสุดท้ายว่า

﴿ قُلۡ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٞ مِّثۡلُكُمۡ يُوحَىٰٓ إِلَيَّ ﴾

"จงกล่าวเถิด แท้จริง ฉันเป็นเพียงสามัญชนคนหนึ่งเยี่ยงพวกท่านซึ่งมีวะฮีย์แก่ฉัน"

(ซูเราะฮฺ อัลกะฮฟฺ อายะฮฺที่ 110)

และในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี และมุสลิม ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« أَمَّا أَنَا فَأَصُومُ وَأُفْطِرُ، وَأَقُومُ وَأَنَامُ، وَآكُلُ اللَّحْمَ، وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ، فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي »

"ส่วนฉันนั้น ฉันถือศีลอดและบางครั้งฉันไม่ถือศีลอด ฉันละหมาดยามค่ำคืนและ

ฉันก็นอนด้วย ฉันกินเนื้อ และฉันแต่งงานกับสตรี ดังนั้น ผู้ใดหันเหออกจากแนวทางของฉัน เขาผู้นั้นไม่ใช่พวกฉัน"

(ฟัตฮุลบารี 9/5 และ มุสลิม 2/1020)

สิ่งที่เหนือธรรมชาตินั้น มิใช่ความสามารถของรอซูล

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และไม่บังควรแก่รอซูลที่จะนำมาซึ่งสัญญาณ (ปาฏิหาริย์) ใด ๆ เว้นแต่โดยอนุมัติของอัลลอฮฺ** ﴾ กล่าวคือ เขาไม่สามารถแสดงสิ่งมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติใด ๆ ให้กลุ่มชนของเขาได้ เว้นแต่เมื่อได้รับอนุญาตเท่านั้น มิใช่ความสามารถของเขาแต่เป็นพระเดชานุภาพของอัลลอฮฺที่จะกระทำสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์และตัดสินตามที่พระองค์ต้องการ ﴿ **สำหรับทุกสิ่งทุกอย่างนั้น มีบันทึกไว้แล้ว** ﴾ คือทุก ๆ เวลามีหนังสือบันทึกไว้แล้ว และทุก ๆ สิ่ง มีการกำหนดไว้ ณ พระองค์

﴿ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَٰلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ ﴾

"เจ้ามิรู้หรอกหรือว่า แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าและแผ่นดิน แท้จริง สิ่งนั้นอยู่ในบันทึกแล้ว แท้จริง ในการนั้นเป็นการง่ายดายสำหรับอัลลอฮฺ"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัจญ์ อายะฮฺที่ 70)

สิ่งที่ถูกยกเลิก ล้วนแล้วเป็นการกำหนดของอัลลอฮฺ ﷻ

﴿ **อัลลอฮฺทรงยกเลิกสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงคงไว้** ﴾ หมายถึง จนกว่าสิ่งเหล่านี้ทั้งหมดจะถูกยกเลิกด้วยอัลกุรอานที่อัลลอฮฺประทานแก่รอซูลของพระองค์ ขอความสันติจงประสบแด่ท่าน

มุญาฮิด กล่าวว่า ﴿ **อัลลอฮฺทรงยกเลิกสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงคงไว้** ﴾ ยกเว้นการเกิดและเสียชีวิต ความทุกข์หรือความสุข ซึ่งทั้งสองประการนี้จะไม่เปลี่ยนแปลง

(อัฏฏอบารี 16/479)

มันศูรฺ กล่าวว่า ฉันได้ถามมุญาฮิด ว่า ท่านเห็นว่าอย่างไรเกี่ยวกับการดุอาอฺของคนคนหนึ่งว่า "โอ้ อัลลอฮฺ หากว่าชื่อของฉันอยู่ในหมู่บรรดาผู้ได้รับความสุข (ชาวสวรรค์) ขอพระองค์ทรงคงมันไว้ และหากมันอยู่ในหมู่บรรดาผู้ได้รับความทุกข์ (ชาวนรก) ขอพระองค์ทรงลบมันออกไปด้วยเถิด และขอทรงทำให้มันอยู่ในหมู่บรรดาผู้ได้รับความสุข" เขาตอบว่า

"เป็นเรื่องดี" หลังจากนั้นฉันได้พบกับเขาอีกหลังจากเวลาผ่านไปประมาณหนึ่งปีหรือมากกว่า ฉันจึงถามเขาเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกครั้ง เขาตอบว่า

﴿ إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ۝٣ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ۝٤ ﴾

"แท้จริง เราได้ประทานอัลกุรอานลงมาในคืนอันจำเริญ แท้จริง เราเป็นผู้ตักเตือน ③ ในคืนนั้นทุก ๆ กิจการที่สำคัญถูกจำแนกไว้แล้ว ④ "

(ซูเราะฮฺ อัดดุคอน อายะฮฺที่ 3-4)

และกล่าวอีกว่า "ในคืนอัลก็อดรฺจะมีการกำหนดสิ่งที่จะเกิดขึ้นในหนึ่งปีในเรื่องริซกีหรือเหตุร้ายต่าง ๆ จากนั้นพระองค์จะให้สิ่งใดเกิดขึ้นก่อนหรือหลังตามพระประสงค์ของพระองค์ ส่วนการกำหนดเกี่ยวกับความสุขหรือความทุกข์นั้นจะคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลง"

(อัฏฏอบารี 16/480)

อัลอะอฺมัช ได้รายงานจากอบูวาอิล ชะกีก บิน สะละมะฮฺ ว่า เขามักจะขอดุอาอฺบทนี้บ่อยครั้ง "โอ้ อัลลอฮฺ หากว่าพระองค์ได้บันทึกพวกเราเป็นผู้ได้รับความทุกข์ (ชาวนรก) ขอพระองค์ทรงลบมันออกไปและขอทรงบันทึกเราเป็นผู้ได้รับความสุขด้วยเถิด และหากว่าพระองค์ได้บันทึกพวกเราเป็นผู้ได้รับความสุข (ชาวสวรรค์) ขอพระองค์ทรงคงมันไว้ เพราะพระองค์จะทรงยกเลิกและคงไว้ตามที่พระองค์ทรงประสงค์ และ ณ พระองค์มีแม่บทแห่งคัมภีร์ (อัลเลาฮุลมะฮฺฟูซ)" รายงานโดย อิบนุ ญะรีรฺ

(อัฏฏอบารี 16/481)

และมีรายงานฮะดีษทำนองนี้จากอุมัรฺ บิน อัลค็อฏฏอบ และ อิบนุ มัสอูด

ความหมายของทัศนะเหล่านี้คือ สิ่งต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดนั้น อัลลอฮฺจะทรงยกเลิกและยืนยันตามที่พระองค์ทรงประสงค์ มีฮะดีษที่สอดคล้องกับคำพูดนี้บันทึกโดยอิมามอะหฺมัด จากเษาบาน กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِنَّ الرَّجُلَ لَيُحْرَمُ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يُصِيبُهُ، وَلَا يَرُدُّ الْقَدَرَ إِلَّا الدُّعَاءُ، وَلَا يَزِيدُ فِي الْعُمُرِ إِلَّا الْبِرُّ »

"แท้จริง คนคนหนึ่งจะถูกห้ามจากริซกีเพราะบาปที่เขาทำ และจะไม่มีสิ่งใดขัดขวางการกำหนดของอัลลอฮฺ ยกเว้นการขอดุอาอฺ และไม่มีอะไรที่จะเพิ่มอายุขัย ยกเว้นความกตัญญู"

(อะหฺมัด 5/277 อิบนุมาญะฮฺ 90)

ฮะดีษบทนี้ได้รับการบันทึกโดย อันนาซาอีและอิบนุมาญะฮฺ ด้วยเช่นกัน

และมีฮะดีษเศาะฮีฮฺว่า การติดต่อเครือญาตินั้นจะเพิ่มอายุขัย

(มุสลิม 2557)

และฮะดีษอีกบทหนึ่ง ระบุว่า

« إِنَّ الدُّعَاءَ وَالْقَضَاءَ لَيَعْتَلِجَانِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ »

"การดุอาอฺและการกำหนดของอัลลอฮฺ จะขับเคี่ยวกันระหว่างฟากฟ้าและแผ่นดิน"

อัลเอาฟี ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส เกี่ยวกับพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **อัลลอฮฺทรงยกเลิกสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงคงไว้ (สิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์) และที่พระองค์คือ แม่บทแห่งคัมภีร์** ﴾ ว่า คือคนคนหนึ่งปฏิบัติการงานด้วยการเชื่อฟังอัลลอฮฺเป็นระยะเวลานาน จากนั้นเขากลับไปสู่การฝ่าฝืนอัลลอฮฺและเสียชีวิตบนความหลงทาง ดังนั้นพระองค์คือผู้ทรงยกเลิกและพระองค์คือผู้ทรงยืนยัน และคนคนหนึ่งปฏิบัติการงานด้วยการฝ่าฝืนอัลลอฮฺ แต่เขาได้กระทำความดีก่อนที่จะเสียชีวิตในสภาพที่เชื่อฟังอัลลอฮฺ และพระองค์คือผู้ทรงยืนยัน

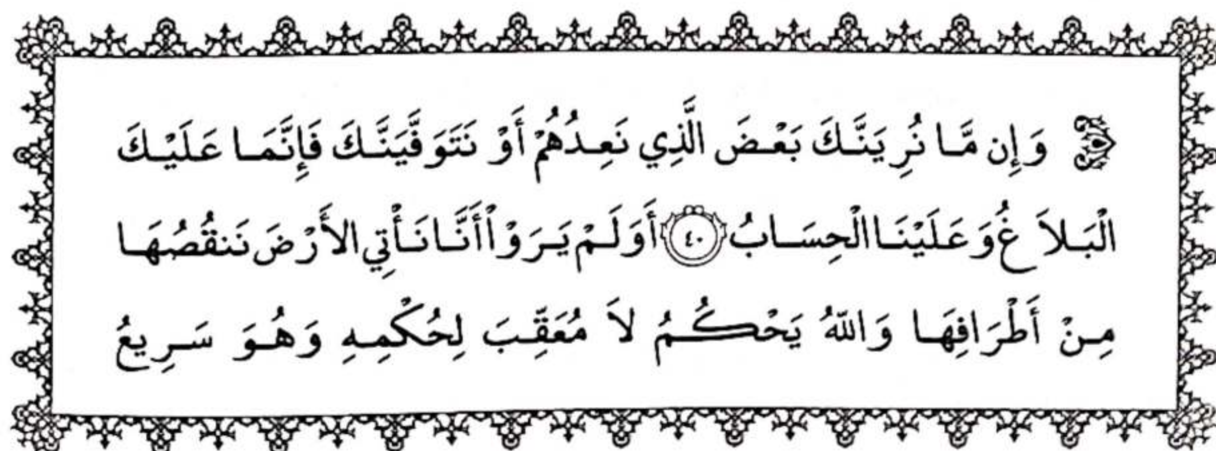
(อัฏฏอบารี 16/483)

และมีรายงานจากสะอีด บิน ญุบัยรฺ ว่า อายะฮฺนี้มีความหมายเช่นเดียวกันกับอายะฮฺ

﴿ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾

"แล้วพระองค์จะทรงอภัยโทษแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และอัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 284)

الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

40. และหากเราจะให้เจ้าเห็นบางสิ่ง ซึ่งเราสัญญากับพวกเขา (ถึงการลงโทษ) หรือเราจะให้เจ้าตาย แท้จริง หน้าที่ของเจ้า คือ การเผยแผ่ และหน้าที่ของเรา คือ การชำระบัญชี

41. พวกเขาไม่เห็นหรอกหรือว่า แท้จริง เราขยายพื้นที่ แล้วเราให้มันลดน้อยลงจากอาณาเขตของมัน และอัลลอฮฺทรงตัดสิน ไม่มีผู้ใดเปลี่ยนแปลงการตัดสินของพระองค์ และพระองค์เป็นผู้ทรงฉับพลันในการคิดบัญชี

หน้าที่ของรอซูล คือ การเผยแผ่ ส่วนการคิดบัญชีนั้นเป็นเรื่องของอัลลอฮฺ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสแก่รอซูลของพระองค์ว่า ﴾ **และหากเราจะให้เจ้าเห็นบางสิ่ง ซึ่งเราสัญญากับพวกเขา (ถึงการลงโทษ)** ﴿ โอ้ มุฮัมมัด บางสิ่งที่เราสัญญา (จะลงโทษ) ศัตรูของเจ้าเช่นความอัปยศต้อยต่ำและการลงโทษ ﴾ **หรือเราจะให้เจ้าตาย** ﴿ ก่อนหน้า (การลงโทษ) นั้น ﴾ **แท้จริง หน้าที่ของเจ้าคือ การเผยแผ่** ﴿ กล่าวคือ การที่เราได้ส่งเจ้ามาเป็นรอซูลนั้นก็เพื่อให้ประกาศเผยแผ่สาส์นของอัลลอฮฺและเจ้าก็ได้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกสั่งใช้แล้ว ﴾ **และหน้าที่ของเราคือ การชำระบัญชี** ﴿ คือการสอบสวนและการตอบแทนพวกเขา ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴾ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَّسْتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾ إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُم ﴿٢٦﴾ ﴿

"ดังนั้น จงตักเตือนเถิด เพราะแท้จริง เจ้าเป็นเพียงผู้ตักเตือนเท่านั้น ㉑ เจ้ามิใช่ผู้มีอำนาจเหนือพวกเขา ㉒ นอกจากผู้ที่ผินหลังให้และปฏิเสธศรัทธาเท่านั้น ㉓ อัลลอฮฺจะทรงลงโทษเขา ซึ่งการลงโทษอันมหันต์ ㉔ แท้จริง ยังเราเท่านั้นคือ การกลับมาของพวกเขา ㉕ แล้วก็แท้จริง หน้าที่ของเรานั้นคือ การชำระพวกเขา ㉖"

(ซูเราะฮฺ อัลฆอชิยะฮฺ อายะฮฺที่ 21-26)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **พวกเขาไม่เห็นหรอกหรือว่า แท้จริง เราขยายพื้นที่ แล้วเราให้มันลดน้อยลงจากอาณาเขตของมัน** ﴿ อิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า (หมายถึง) พวกเขา

ไม่เห็นหรือว่าเราช่วยให้มุฮัมมัด ﷺ พิชิตดินแดนแล้วดินแดนเล่า

(อัฏฏอบารี 16/493)

อัลฮะซัน และอัฏเฎาะฮาก ได้กล่าวว่า หมายถึง การที่บรรดามุสลิมมีอำนาจเหนือมุชริกีน *(อัฏฏอบารี 16/494)*

ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُم مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾ ﴾

"และโดยแน่นอน เราได้ทำลายหมู่บ้านต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ พวกเจ้า และเราได้แจกแจงสัญญาณต่าง ๆ หลายต่อหลายครั้ง เพื่อว่าพวกเขาจะกลับมาสำนึกผิด"

(ซูเราะฮฺ อัลอะหฺกอฟ อายะฮฺที่ 27)

﴿ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾ ﴾

42. และโดยแน่นอน บรรดาผู้ที่มาก่อนหน้าพวกเขาได้วางแผนมาก่อนแล้ว ดังนั้น แผนการทั้งหมดเป็นของอัลลอฮฺ พระองค์ทรงรอบรู้สิ่งที่ทุกชีวิตแสวงหาเอาไว้ และบรรดาผู้รู้ปฏิเสธศรัทธาจะได้รู้ว่าจะได้แก่ผู้ใดบ้างที่พำนักที่ดีในบั้นปลาย

แผนการชั่วของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา และการข่มขู่ (ของอัลลอฮฺ) ต่อแผนการนั้น

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **และโดยแน่นอน บรรดาผู้ที่มาก่อนหน้าพวกเขาได้วางแผนมาก่อนแล้ว** ﴿ วางแผนร้ายต่อรอซูลที่ส่งมายังพวกเขา นั่นคือพวกเขาประสงค์จะไล่รอซูลออกจากเมืองของพวกเขา อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงวางแผนจัดการพวกเขาและให้บั้นปลายที่ดีแก่บรรดาผู้ยำเกรง ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ

اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾

"และจงระลึกขณะที่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาวางอุบายต่อเจ้า เพื่อกักขังเจ้า หรือฆ่าเจ้าหรือขับไล่เจ้าออกไป และพวกเขาวางอุบายกัน และอัลลอฮฺก็ทรงวางอุบาย และอัลลอฮฺนั้นทรงเป็นผู้เยี่ยมกว่าในหมู่ผู้วางอุบาย"

(ซูเราะฮฺ อัลอันฟาล อายะฮฺที่ 30)

และดังเช่นที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ ﴾

"และพวกเขาได้วางแผน และเราก็ได้วางแผนโดยที่พวกเขาไม่รู้สึกตัว (50) ดังนั้นจงคอยดูเถิด ผลสุดท้ายแห่งแผนการของพวกเขาจะเป็นเช่นไร กล่าวคือ เราได้ทำลายล้างพวกเขา และหมู่ชนของพวกเขาทั้งหมด (51) "

(ซูเราะฮฺ อันนัมลฺ อายะฮฺที่ 50–51)

พระดำรัสของพระองค์ ﴿ **พระองค์ทรงรอบรู้สิ่งที่ทุกชีวิตแสวงหาเอาไว้** ﴾ กล่าวคือ พระองค์ทรงรู้สิ่งเร้นลับซึ่งถูกปกปิดและสิ่งที่อยู่ในจิตใจ และพระองค์จะทรงตอบแทนผู้ประกอบการงานทุกคนในการงานของเขา ﴿ وَسَيَعْلَمُ الْكَافِرُ ﴾ ﴿ **และผู้ปฏิเสธศรัทธาจะได้รู้ว่า** ﴾ มีอีกกิรออะฮฺอ่านว่า ﴿ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ ﴾ ﴿ **และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะได้รู้ว่า จะได้แก่ผู้ใดบ้างที่พำนักที่ดีในบั้นปลาย** ﴾ หมายถึง ผู้ใดจะได้รับการตอบแทนและบั้นปลายที่ดี พวกเขาหรือว่าพวกที่ปฏิบัติตามรอซูล? แน่นอน การตอบแทนย่อมเป็นของบรรดาผู้ที่ตามรอซูลทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ มวลการสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์

﴿ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا ۚ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾ ﴾

43. และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธากล่าวว่า ท่านมิใช่เป็นผู้ได้รับแต่งตั้ง (เป็นรอซูล) จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) เพียงพอแล้วที่อัลลอฮฺทรงเป็นพยานระหว่างฉันกับพวกท่าน และผู้ที่มีความรู้ในคัมภีร์ (ก็เป็นพยานด้วย)

ความรู้ของบรรดาผู้รู้ชาวคัมภีร์เป็นหลักฐานยืนยันการเป็นรอซูลของมุฮัมมัด ﷺ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาเหล่านั้นกล่าวหาว่าเจ้าโกหกและกล่าวว่า **﴾ ท่านมิใช่เป็นผู้ได้รับแต่งตั้ง (เป็นรอซูล) ﴿** หมายถึง อัลลอฮฺมิได้ส่งท่านมาเป็นรอซูลหรอก **﴾ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) เพียงพอแล้วที่อัลลอฮฺทรงเป็นพยานระหว่างฉันกับพวกท่าน ﴿** หมายถึง อัลลอฮฺทรงพอเพียงแล้วสำหรับฉัน พระองค์ทรงเป็นพยานแก่ฉันและพวกท่าน พระองค์เป็นพยานในสิ่งที่ฉันได้ประกาศเผยแพร่ซึ่งเป็นสาส์นที่มาจากอัลลอฮฺ และทรงเป็นพยานแก่พวกท่านเช่นกัน โอ้บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ในสิ่งที่พวกท่านได้อวดอ้างและอุปโลกน์ความเท็จ

พระดำรัสของพระองค์ **﴾ และผู้ที่มีความรู้ในคัมภีร์ (ก็เป็นพยานด้วย) ﴿** มีทัศนะว่าถูกประทานลงมาในกรณีของอับดุลลอฮฺ บิน สลาม [7] ซึ่งมุญาฮิด ได้กล่าวไว้

(อัฏฏอบารี 16/502)

ทัศนะนี้แปลก เพราะอายะฮฺนี้มักกิยะฮฺ (ถูกประทานก่อนที่ท่านนบี ﷺ จะอพยพ) และอับดุลลอฮฺ บิน สลาม นั้นรับอิสลามช่วงแรกที่ท่านนบีอพยพไปเมืองมะดีนะฮฺ ทัศนะที่มีน้ำหนักในเรื่องนี้คือทัศนะที่ อัลเอาฟี รายงานจากอิบนุ อับบาส กล่าวว่า พวกเขาคือผู้ที่มีความรู้ในหมู่ชาวยิวและคริสต์

(อัฏฏอบารี 16/502)

ส่วนกอตาดะฮฺ ได้กล่าวว่า "ในหมู่พวกเขา (ที่มีความรู้ในคัมภีร์) ก็มีอับดุลลอฮฺ บิน สลาม และซัลมาน (อัลฟาริซี) และ ตะมีม อัดดารี"

(อัฏฏอบารี 16/503)

ทัศนะที่ถูกต้องในเรื่องนี้คือ **﴾ และผู้ที่มีความรู้ในคัมภีร์ ﴿** ครอบคลุมบรรดาผู้รู้ชาวคัมภีร์ที่ได้พบคุณลักษณะของมุฮัมมัด ﷺ ระบุในคัมภีร์ของพวกเขาก่อนหน้านี้ซึ่งเป็นการแจ้งข่าวล่วงหน้าของบรรดานบีในยุคก่อน ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴾ وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ
مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ
هُم بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا
عِندَهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ

(7) หนึ่งในผู้รู้ และแกนนำของยิวที่รับอิสลาม

وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ
آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

"และโปรดได้ทรงกำหนดความดีให้แก่พวกข้าพระองค์ในโลกนี้ และในปรโลกด้วย แท้จริง พวกข้าพระองค์สำนึกผิดและกลับมายังพระองค์แล้ว พระองค์ตรัสว่า การลงโทษของข้านั้น ข้าจะให้มันประสบแก่ผู้ที่ข้าประสงค์ และการเอ็นดูเมตตาของข้านั้น กว้างขวางทั่วทุกสิ่ง ซึ่งข้าจะกำหนดมันให้แก่บรรดาผู้ที่ยำเกรง และชำระซะกาต และแก่บรรดาผู้ที่ศรัทธาต่อบรรดาอายะฮฺของเรา ⁽¹⁵⁶⁾ คือบรรดาผู้ปฏิบัติตามรอซูลผู้เป็นนบีที่เขียนอ่านไม่เป็น ที่พวกเขาพบเขาถูกจารึกไว้ ณ ที่พวกเขา ทั้งในอัตเตารอต และในอัลอินญีล โดยที่เขาจะใช้พวกเขาให้กระทำสิ่งที่ดีและห้ามพวกเขามิให้กระทำสิ่งที่ไม่ดี และจะอนุมัติให้แก่พวกเขาซึ่งสิ่งดี ๆ ทั้งหลาย และจะให้เป็นที่ต้องห้ามแก่พวกเขาซึ่งสิ่งที่เลวทั้งหลาย และจะปลดเปลื้องออกจากพวกเขา ซึ่งภาระหนักของพวกเขา และห่วงคอที่ปรากฏอยู่บนพวกเขา ดังนั้น บรรดาผู้ที่ศรัทธาต่อเขา และให้ความสำคัญแก่เขา และช่วยเหลือเขา และปฏิบัติตามแสงสว่างที่ถูกประทานลงมาแก่เขาแล้วไซร้ ชนเหล่านี้แหละคือ บรรดาผู้ที่สำเร็จ ⁽¹⁵⁷⁾"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 156–157)

และดังที่พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةً أَن يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾ ﴾

"และมันมิได้เป็นเครื่องหมายแก่พวกเขาหรอกหรือว่า บรรดาผู้มีความรู้ของวงศ์วานอิสรออีลก็รู้ดีในเรื่องนี้"

(ซูเราะฮฺ อัชชุอะรออฺ อายะฮฺที่ 197)

และอายะฮฺอื่นๆ ทำนองนี้ที่มีเนื้อหาเล่าถึงบรรดาผู้รู้บนีอิสรออีลว่า พวกเขานั้นรู้เรื่องดังกล่าว (การเป็นนบีของมุฮัมมัด) จากคัมภีร์ของพวกเขาที่ได้ถูกประทานลงมาก่อนหน้านี้

จบการอรรถาธิบาย ซูเราะฮฺ อัรฺเราะอุด์
มวลการสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ

تفسير سورة إبراهيم

อรรถาธิบายซูเราะฮฺ อิบรอฮีม

ซึ่งเป็นซูเราะฮฺ มักกียะฮฺ

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

﴿ الٓر كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ
يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ
وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ ﴾

1. อะลิฟ ลาม รออฺ คัมภีร์ที่เราได้ประทานลงมาแก่เจ้า เพื่อให้เจ้านำมนุษย์ออกจากความมืดมนทั้งหลาย สู่ความสว่าง ด้วยอนุมัติของพระผู้อภิบาลของพวกเขา สู่ทางของพระผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ

2. (คือทางของ) อัลลอฮฺ ซึ่งสิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและสิ่งที่อยู่ในแผ่นดินเป็นของพระองค์ และความหายนะจากการลงโทษอย่าง

สาหัสจะประสบแก่พวกปฏิเสธศรัทธา

3. บรรดาผู้พอใจเลือกเอาชีวิตในโลกนี้เหนือปรโลก และปิดกั้นจากทางของอัลลอฮฺ และต้องการที่จะให้มันคดเคี้ยว ชนเหล่านั้นอยู่ในการหลงทางที่ห่างไกล

แนะนำอัลกุรอาน เป้าหมายอัลกุรอาน และหายนะสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนอัลกุรอาน

เกี่ยวกับ "ฮุรูฟมุก็อฏเฏาะอะฮฺ" นั้น ได้อธิบายไปแล้วในบทแรกๆ ﴿ **คัมภีร์ที่เราได้ประทานลงมาแก่เจ้า** ﴾ หมายถึง นี่คือคัมภีร์ที่เราได้ประทานให้แก่เจ้า โอ้ มุฮัมมัด ซึ่งก็คืออัลกุรอานที่ยิ่งใหญ่อันเป็นคัมภีร์ที่ประเสริฐที่สุดที่อัลลอฮฺ ﷻ ประทานจากฟากฟ้าลงมายังรอซูลผู้ประเสริฐที่สุดที่อัลลอฮฺ ﷺ ทรงส่งมาบนแผ่นดินแก่ชาวโลกทั้งมวลทั้งที่เป็นอาหรับและไม่ใช่อาหรับ ﴿ **เพื่อให้เจ้านำมนุษย์ออกจากความมืดมนทั้งหลาย สู่ความสว่าง** ﴾ หมายถึง แท้จริงแล้ว เราได้ส่งเจ้า โอ้ มุฮัมมัด พร้อมกับคัมภีร์นี้เพื่อให้เจ้านำมนุษย์ออกจากความหลงทางและความหลงผิดที่พวกเขากำลังประสบอยู่ ไปสู่ทางนำและความถูกต้อง ดังเช่นที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

 ﴾

"และอัลลอฮฺนั้น คือ ผู้ทรงช่วยเหลือบรรดาผู้ที่ศรัทธา โดยทรงนำพวกเขาออกจากบรรดาความมืดสู่แสงสว่าง และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น บรรดาผู้ช่วยเหลือของพวกเขาก็คือ อัฏฏอฆูต โดยที่พวกมันจะนำพวกเขาออกจากแสงสว่างไปสู่ความมืด ชนเหล่านี้แหละคือ ชาวนรก โดยที่พวกเขาจะอยู่ในนรกนั้นตลอดกาล"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 257)

และดังที่พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٩﴾ ﴾

"พระองค์เป็นผู้ประทานบรรดาอายะฮฺอันชัดแจ้งลงมาแก่ (มุฮัมมัด) บ่าวของพระองค์ เพื่อนำพวกเจ้าออกจากความมืดทั้งหลายสู่ความสว่าง และแท้จริงอัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตาเสมอต่อพวกเจ้า"

(ซูเราะฮฺ อัลฮะดีด อายะฮฺที่ 9)

พระดำรัสของพระองค์ ﴿ **ด้วยอนุมัติของพระผู้อภิบาลของพวกเขา** ﴾ หมายถึง พระองค์คือ ผู้ทรงให้ทางนำแก่ผู้ที่ถูกกำหนดให้ได้รับทางนำผ่านการเชิญชวนของรอซูลที่ถูกส่งมาจากพระบัญชาของพระองค์ ชี้ทางนำแก่พวกเขา ﴿ **สู่ทางของพระผู้ทรงเดชานุภาพ** ﴾ คือ ผู้ทรงเดชานุภาพซึ่งไม่มีผู้ใดทัดทานและเอาชนะพระองค์ได้ แต่ทว่าพระองค์นั้นคือ ผู้ทรงอำนาจเหนือทุกสิ่ง ﴿ **ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ** ﴾ คือได้รับการสรรเสริญในทุกการงาน ทุกคำดำรัส คำบัญชาและคำสั่งห้ามของพระองค์ ผู้ทรงสัตย์จริงในเรื่องราวของพระองค์

ดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **อัลลอฮฺ ซึ่งสิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและสิ่งที่อยู่ในแผ่นดินเป็นของพระองค์** ﴾ บางส่วนอ่าน " اللهُ อัลลอฮุ" คือเป็นประธานของประโยค และบางส่วนได้อ่าน "اللهِ อัลลอฮิ" คือเป็นลักษณะของผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ (ที่ถูกระบุในอายะฮฺก่อนหน้า) ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ قُلْ يَاأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า โอ้ มนุษย์ทั้งหลาย แท้จริง ฉันคือรอซูลของอัลลอฮฺมายังพวกท่านทั้งมวล ซึ่งพระองค์นั้นอำนาจแห่งบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดินเป็นของพระองค์ ไม่มีผู้ใดควรได้รับการเคารพสักการะนอกจากพระองค์เท่านั้น ผู้ทรงให้เป็นและทรงให้ตาย ดังนั้น พวกท่านจงศรัทธาต่ออัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์ผู้เป็นนบีที่เขียนอ่านไม่เป็น ซึ่งเขาศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และดำรัสทั้งหลายของพระองค์ และพวกเจ้าจงปฏิบัติตามเขาเถิด เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับคำแนะนำ"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 157)

พระดำรัสของพระองค์ ﴿ **และความหายนะจากการลงโทษอย่างสาหัสจะประสบแก่พวกปฏิเสธศรัทธา** ﴾ หมายถึง ความหายนะจากการลงโทษจะประสบแก่พวกเขาในวันกิยามะฮฺ เนื่องจากพวกเขาได้ฝ่าฝืน และปฏิเสธศรัทธาต่อเจ้า โอ้ มุฮัมมัด จากนั้นพระองค์บอกลักษณะของพวกเขาว่า พวกเขาพอใจเลือกเอาชีวิตในโลกนี้เหนือโลกอาคิเราะฮฺ คือพวกเขาให้ดุนยา

นำหน้าและให้ความสำคัญต่อดุนยาเหนืออาคิเราะฮฺ ประกอบการงานเพื่อโลกดุนยาโดยลืมอาคิเราะฮฺ และทิ้งอาคิเราะฮฺไว้ข้างหลัง ﴾ **และปิดกั้นจากทางของอัลลอฮฺ** ﴿ นั่นคือ การเชื่อตามรอซูล ﴾ **และต้องการที่จะให้มันคดเคี้ยว** ﴿ คือพวกเขาชอบที่จะให้ทางของอัลลอฮฺคดเคี้ยวโอนเอนและอ่อนแอ ทั้งๆ ที่จริงแล้วมันเป็นทางที่เที่ยงตรงในตัวของมันเอง ผู้ใดที่ฝ่าฝืนหรือทอดทิ้งทางของอัลลอฮฺก็จะไม่สามารถสร้างความเสียหายใดๆ ต่อมันได้ ดังนั้นผู้ที่ต้องการให้ทางของอัลลอฮฺคดเคี้ยวนั้นจะอยู่ในความโง่เขลาและหลงทางห่างไกลจากสัจธรรม ไม่มีหวังที่พวกเขาจะได้รับความดีตราบใดที่พวกเขาเป็นเช่นนี้

﴿ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِۦ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ ٱللَّهُ مَن
يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٤﴾ ﴾

4. และเรามิได้ส่งรอซูลคนใด นอกจากด้วยการพูดภาษาชนชาติของเขา เพื่อจะได้ชี้แจงอย่างชัดแจ้งแก่พวกเขา อัลลอฮฺจะทรงให้ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์หลงทาง และทรงชี้แนะทางแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และพระองค์เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ

นบีทุกคนถูกส่งมาด้วยภาษาของกลุ่มชนของเขา เพื่อให้ประจักษ์แก่ผู้ที่จะเลือกทางนำหรือการหลงทางหลังจากอธิบายอย่างชัดเจนแล้ว

ถือเป็นความเมตตาของอัลลอฮฺ ﷻ ต่อบรรดามัคลูกที่พระองค์ได้ส่งรอซูลที่มาจากพวกเขาเองด้วยภาษาของพวกเขา เพื่อที่พวกเขาจะได้เข้าใจในสิ่งที่รอซูลต้องการบอก และสาส์นที่รอซูลนำมา

พระดำรัสของพระองค์ ﴾ **อัลลอฮฺจะทรงให้ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์หลงทาง และทรงชี้แนะทางแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์** ﴿ กล่าวคือ หลังจากชี้แจงและแจ้งหลักฐานอันชัดเจนแก่พวกเขาแล้ว อัลลอฮฺจะทรงทำให้ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์หลงจากทางนำ และจะให้ทางนำสู่สัจธรรมแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ ﴾ **และพระองค์เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ** ﴿ ซึ่งสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์จะเกิดขึ้นและสิ่งที่พระองค์ไม่ทรงประสงค์จะไม่เกิดขึ้น ﴾ **ผู้ทรงปรีชาญาณ** ﴿ ในการกระทำของพระองค์ นั่นคือพระองค์จะทรงให้คนที่สมควรหลงทาง และให้ทางนำแก่ผู้ที่สมควร

ได้รับทางนำ และนี่คือแนวทางของพระองค์ต่อบรรดามัคลูก กล่าวคือ พระองค์จะไม่ทรงส่งนบีไปยังประชาชาติใดเว้นแต่ด้วยภาษาของพวกเขาเอง ดังนั้น นบีทุกคนถูกส่งมาเพื่อป่าวประกาศสาส์นและบทบัญญัติต่อประชาชาติของเขาเป็นการเฉพาะไม่รวมประชาชาติอื่น แต่มุฮัมมัด บิน อับดิลลาฮฺ ﷺ ถูกส่งมาด้วยสาส์นและบทบัญญัติแก่มนุษยชาติทั้งมวล ดังที่มีฮะดีษในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีและมุสลิม จากญาบิรฺ ได้กล่าวว่า รอซูล ﷺ กล่าวว่า

« أُعْطِيتُ خَمْسًا لَمْ يُعْطَهُنَّ أَحَدٌ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ قَبْلِي: نُصِرْتُ بِالرُّعْبِ مَسِيرَةَ شَهْرٍ، وَجُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا، وَأُحِلَّتْ لِيَ الْغَنَائِمُ وَلَمْ تُحَلَّ لِأَحَدٍ قَبْلِي، وَأُعْطِيتُ الشَّفَاعَةَ، وَكَانَ النَّبِيُّ يُبْعَثُ إِلَى قَوْمِهِ خَاصَّةً وَبُعِثْتُ إِلَى النَّاسِ عَامَّةً »

"ฉันได้รับ 5 ประการ ซึ่งไม่มีผู้ใดเคยได้รับในสิ่งเหล่านี้มาก่อนหน้าฉัน คือ 1.ฉันได้รับความช่วยเหลือด้วยการให้ศัตรูมีความขยาดกลัวก่อนที่ฉันจะไปถึงในระยะเวลาเดินทางหนึ่งเดือน 2.สำหรับฉันแล้วผืนแผ่นดินทั้งหมดเป็นมัสญิดและสะอาด (คือสามารถใช้เป็นที่เคารพภักดีอัลลอฮฺได้ทุกแห่ง) 3.ทรัพย์สินต่างๆ ที่ยึดได้มาจากการทำสงครามเป็นที่อนุมัติแก่ฉัน ซึ่งสิ่งนี้ไม่ได้ถูกอนุมัติให้แก่ผู้ใดก่อนหน้าฉัน 4. ฉันยังได้สิทธิ์ให้ความช่วยเหลือในวันกิยามะฮฺ (ชะฟาอะฮฺ) 5. และบรรดานบีก่อนหน้าฉันถูกส่งมาเพื่อกลุ่มชนของเขาเป็นการเฉพาะ แต่ฉันถูกส่งมาเพื่อมนุษย์ทั้งมวล"

(ฟัตฮุลบารี 1/519 และมุสลิม 1/370)

และดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا... ﴿١٥٧﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า โอ้ มนุษย์ทั้งหลาย แท้จริง ฉันคือรอซูลของอัลลอฮฺมายังพวกท่านทั้งมวล..."

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 157)

﴿ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾ ﴾

5. **และโดยแน่นอน เราได้ส่งมูซาพร้อมด้วยสัญญาณต่าง ๆ ของเราว่า จงนำกลุ่มชนของเจ้าออกจากความมืดมนทั้งหลายสู่ความสว่าง และจงเตือนพวกเขาให้ระลึกถึงวัน (แห่งความโปรดปราน) ของอัลลอฮฺ แท้จริง ในการนั้นย่อมเป็นสัญญาณแก่ผู้อดทน ผู้ขอบคุณทุกคน**

การส่งมูซา ﷺ มาเป็นรอซูล และการตักเตือนต่อกลุ่มชนของท่าน

พระองค์ตรัสว่า และดังเช่นที่เราได้ส่งเจ้าเป็นรอซูล โอ้ มุฮัมมัด และประทานคัมภีร์ (อัลกุรอาน) ให้แก่เจ้าเพื่อให้นำมนุษย์ทั้งหลายออกจากความมืดมน เชิญชวนพวกเขาสู่แสงสว่างนั้น เราได้ส่งมูซาไปยังเผ่าพันธุ์อิสรออีลด้วยสัญญาณของเรา มุญาฮิดได้กล่าวว่า คือสัญญาณทั้ง 9 ประการ ﴿ **จงนำกลุ่มชนของเจ้าออก** ﴾ หมายถึง เราได้บัญชาโดยตรัสแก่เขาว่า ﴿ **จงนำกลุ่มชนของเจ้าออกจากความมืดมนทั้งหลายสู่ความสว่าง** ﴾ หมายถึง เจ้าจงเชิญชวนพวกเขาสู่ความดีงาม เพื่อที่พวกเขาจะได้ออกจากความมืดมนของความโง่เขลาและการหลงทางที่พวกเขากำลังประสบ ไปสู่แสงสว่างแห่งทางนำและความชัดเจนของการศรัทธา ﴿ **และจงเตือนพวกเขาให้ระลึกถึงวัน (แห่งความโปรดปราน) ของอัลลอฮฺ** ﴾ คือ ระลึกถึงการช่วยเหลือและความโปรดปรานต่าง ๆ ของพระองค์ที่มีต่อพวกเขา ที่ได้นำพวกเขาออกจากการเป็นทาสเชลยของฟิรฺเอานฺ การกดขี่ข่มเหง การอธรรมและความโหดร้ายของฟิรฺเอานฺ และการช่วยเหลือของพระองค์ให้พวกเขาชนะศัตรู การที่พระองค์แยกน้ำทะเลออก ให้เมฆบดบังเป็นร่มเงาแก่พวกเขา ตลอดจนการที่พระองค์ได้ส่งอัลมันนะ (อาหารชนิดหนึ่ง) และซัลวา (นกชนิดหนึ่ง) เป็นอาหาร และความโปรดปรานอื่น ๆ มุญาฮิด, กอตาดะฮฺ และคนอื่น ๆ ได้อธิบายเช่นนี้

(อัฏฏอบารี 16/521)

และพระดำรัสของพระองค์ ﴿ **แท้จริง ในการนั้นย่อมเป็นสัญญาณแก่ผู้อดทน ผู้ขอบคุณทุกคน** ﴾ หมายถึง ในการที่เราได้ช่วยเหลือบรรดาคนดีในเผ่าพันธุ์อิสรออีลให้รอดพ้นจากเงื้อมมือฟิรฺเอานฺ และให้พวกเขารอดพ้นจากการทารุณอันแสนสาหัสนั้น ย่อมเป็นบทเรียนแก่

《 **ผู้อดทน** 》 ทุกคน คืออดทนต่อความลำบากเดือดร้อน 《 **ผู้ขอบคุณทุกคน** 》 คือ ขอบคุณในความสุขสบาย ดังเช่นที่กอตาดะฮฺ ได้กล่าวไว้ว่า "บ่าวที่ดีที่สุดคือ บ่าวคนหนึ่งที่เมื่อถูกทดสอบ เขาจะอดทน และเมื่อได้รับสิ่งดี เขาจะขอบคุณ"

(อัฏฏอบารี 16/523)

และเช่นกันมีฮะดีษเศาะฮีฮฺจากท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِنَّ أَمْرَ الْمُؤْمِنِ كُلَّهُ عَجَبٌ، لَا يَقْضِي اللَّهُ لَهُ قَضَاءً إِلَّا كَانَ خَيْرًا لَهُ، إِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءُ صَبَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءُ شَكَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ »

"แท้จริง การงานของผู้ศรัทธานั้นล้วนแล้วช่างแปลกเสียนี่กระไร อัลลอฮฺจะไม่ทรงกำหนดสิ่งใดแก่เขา เว้นแต่สิ่งนั้นจะดีสำหรับเขา เมื่อใดที่ความทุกข์ยากประสบต่อเขา เขาจะอดทน ดังนั้น ก็จะเป็นสิ่งดีแก่เขา และเมื่อใดที่ความสุขสบายประสบต่อเขา เขาจะขอบคุณ ดังนั้น ก็จะเป็นสิ่งดีแก่เขาเช่นกัน"

(มุสลิม 4/2295)

﴿ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنجَاكُم مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ ۚ وَفِي ذَٰلِكُم بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ ۖ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِن تَكْفُرُوا أَنتُمْ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾ ﴾

6. **และจงระลึกขณะที่มูซากล่าวแก่กลุ่มชนของเขาว่า จงระลึกถึงความโปรดปรานของอัลลอฮฺที่มีต่อพวกท่าน เมื่อพระองค์ทรงให้พวกท่านรอดพ้นจากวงศ์วานของฟิรฺเอาน โดยให้พวกท่านได้ลิ้มรสการ**

ทรมานอันชั่วช้าและฆ่าลูกชายของพวกท่าน และไว้ชีวิตผู้หญิงของพวกท่าน และในการนั้นย่อมเป็นการทดสอบอย่างใหญ่หลวงจากพระผู้อภิบาลของพวกท่าน

7. **และจงระลึกขณะที่พระผู้อภิบาลของพวกเจ้าได้ประกาศว่า หากพวกเจ้าขอบคุณ ข้าก็จะเพิ่มพูนให้แก่พวกเจ้า และหากพวกเจ้าเนรคุณ แท้จริง การลงโทษของข้านั้นสาหัสยิ่ง**

8. **และมูซาได้กล่าวว่า หากพวกท่านและผู้ที่อยู่ในแผ่นดินทั้งหมดปฏิเสธศรัทธา แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงมั่งคั่ง และทรงได้รับการสรรเสริญอย่างแน่นอน**

พระองค์ตรัสถึงนบีมูซา ﷺ ในขณะที่เขาได้เตือนกลุ่มชนของเขาให้นึกถึงวันวานแห่งความโปรดปรานของอัลลอฮฺ ﷻ ที่มีต่อพวกเขา เมื่อพระองค์ได้ช่วยให้พวกเขารอดปลอดภัยจากวงศ์วานฟิรฺเอานฺที่ได้กดขี่ข่มเหง ทารุณและย่ำยีโดยเข่นฆ่าลูก ๆ ของพวกเขาและไว้ชีวิตบรรดาสตรี จนกระทั่งอัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงช่วยเหลือพวกเขาให้พ้นจากสิ่งเหล่านั้น ซึ่งนี่คือความโปรดปรานที่ยิ่งใหญ่ พระองค์จึงตรัสอีกว่า ﴾ **และในการนั้นย่อมเป็นการทดสอบอย่างใหญ่หลวง จากพระผู้อภิบาลของพวกท่าน** ﴿ คือ ความโปรดปรานที่ยิ่งใหญ่จากพระองค์ที่มีต่อพวกท่านซึ่งพวกท่านไม่สามารถที่จะขอบคุณหรือทดแทนใด ๆ ได้ แต่มีทัศนะว่า ความหมายคือ สิ่งที่กลุ่มชนฟิรฺเอานฺได้กระทำต่อพวกท่านนั้นเป็นการทดสอบที่ใหญ่หลวง และเป็นไปได้ว่าอาจหมายถึงทั้งสองความหมายนี้ *วัลลอฮุอะอฺลัม* ดังเช่นพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَبَلَوْنَاهُم بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴾

"และเราได้ทดสอบพวกเขาด้วยบรรดาสิ่งที่ดี และบรรดาสิ่งที่ชั่ว เพื่อว่าพวกเขาจะกลับมา"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 168)

พระดำรัสของพระองค์ ﴾ **และจงระลึกขณะที่พระผู้อภิบาลของพวกเจ้าได้ประกาศว่า** ﴿ คือ ถ้าหากพวกเจ้าขอบคุณในความโปรดปรานของข้าแล้ว แน่นอน ข้าจะเพิ่มพูนความโปรดปรานแก่พวกเจ้า ﴾ **และหากพวกเจ้าเนรคุณ** ﴿ คือ หากพวกเจ้าเนรคุณต่อความโปรดปราน ปิดบังและปฏิเสธมันแล้ว ﴾ **แท้จริง การลงโทษของข้านั้นสาหัสยิ่ง** ﴿ ด้วยการยึดความโปรดปราน

คืนจากพวกเขา และลงโทษพวกเขาที่ได้เนรคุณต่อความโปรดปรานเหล่านั้น ดังที่มีฮะดีษ

« إِنَّ الْعَبْدَ لَيُحْرَمُ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يُصِيبُهُ »

"แท้จริง บ่าวนั้นจะถูกห้ามจากริซกีด้วยบาปที่เขากระทำ"

(อะหฺมัด 5/282)

พระดำรัสของพระองค์ ﴿ **และมูซาได้กล่าวว่า หากพวกท่านและผู้ที่อยู่ในแผ่นดินทั้งหมดปฏิเสธศรัทธา แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงมั่งคั่ง และทรงได้รับการสรรเสริญอย่างแน่นอน** ﴾ หมายถึง พระองค์คือผู้ทรงมั่งคั่งไม่ต้องการการขอบคุณจากปวงบ่าว และพระองค์คือผู้ทรงได้รับการสรรเสริญแม้ว่าผู้ใดจะปฏิเสธศรัทธาต่อพระองค์ก็ตาม ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ ﴾

"หากพวกเจ้าปฏิเสธศรัทธา ดังนั้น แท้จริง อัลลอฮฺนั้น ทรงพอเพียงจากพวกเจ้า และจะไม่ทรงปิติยินดีต่อการเนรคุณของปวงบ่าวของพระองค์ และหากพวกเจ้ากตัญญู พระองค์ก็จะทรงปิติยินดีต่อพวกเจ้า และไม่มีผู้แบกภาระคนใดที่จะแบกภาระของผู้อื่นได้ แล้วยังพระผู้อภิบาลของพวกเจ้า คือการกลับของพวกเจ้า และพระองค์ก็จะทรงบอกเล่าพวกเจ้าในสิ่งที่พวกเจ้าได้กระทำไว้ แท้จริง พระองค์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในทรวงอก"

(ซูเราะฮฺ อัซซุมัรฺ อายะฮฺที่ 7)

และเช่นเดียวกันกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوا وَّاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٦﴾ ﴾

"นั่นเป็นเพราะว่า บรรดารอซูลของพวกเขาได้มายังพวกเขาพร้อมด้วยหลักฐานอันชัดแจ้ง แต่พวกเขาได้กล่าวว่า สามัญชนเช่นนี้นะหรือจะชี้แนะทางให้แก่เรา พวกเขาได้ปฏิเสธศรัทธาและผินหลังให้ แต่อัลลอฮฺทรงพอเพียง (จากการศรัทธาของพวกเขา) เพราะอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงมั่งมีอย่างเหลือหลาย เป็นผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ"

(ซูเราะฮฺ อัตตะฆอบุน อายะฮฺที่ 6)

และในหนังสือเศาะฮีฮฺมุสลิม จากอบีซัรฺ ﷺ จากท่านรอซูล ﷺ ซึ่งรายงานจากพระผู้อภิบาลของท่านว่า

« يَا عِبَادِي، لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ، وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ، كَانُوا عَلَى أَتْقَى قَلْبِ رَجُلٍ مِنْكُمْ، مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي شَيْئًا. يَا عِبَادِي، لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ، وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ، كَانُوا عَلَى أَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ مِنْكُمْ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي شَيْئًا. يَا عِبَادِي، لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ، وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ، قَامُوا فِيْ صَعِيدٍ وَاحِدٍ، فَسَأَلُونِي، فَأَعْطَيْتُ كُلَّ إِنْسَانٍ مَسْأَلَتَهُ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا، إِلَّا كَمَا يَنْقُصُ الْمِخْيَطُ إِذَا أُدْخِلَ فِي الْبَحْرِ »

"โอ้ ปวงบ่าวของข้า แม้ว่าจากคนแรกของพวกเจ้าจนถึงคนสุดท้ายจากพวกเจ้า ทั้งมนุษย์และทั้งญิน พวกเขา (ทุกคนมีหัวใจ) เหมือนกับคนที่มีหัวใจยำเกรงที่สุดในหมู่พวกเจ้า ก็ไม่อาจเพิ่มใดๆ ในอำนาจของข้าได้ โอ้ ปวงบ่าวของข้า แม้ว่าคนแรกของพวกเจ้าจนถึงคนสุดท้ายจากพวกเจ้า ทั้งมนุษย์และทั้งญิน พวกเขา (ทุกคนมีหัวใจ) เหมือนกับคนที่มีหัวใจชั่วช้าที่สุดในหมู่พวกเจ้า ก็ไม่อาจลดทอนใดๆ ในอำนาจของข้าได้ โอ้ ปวงบ่าวของข้า แม้ว่าคนแรกของพวกเจ้าจนถึงคนสุดท้ายจากพวกเจ้า ทั้งมนุษย์และทั้งญิน ได้รวมตัวกันบนผืนดินเดียวกันแล้วต่างวิงวอนขอจากข้า แล้วข้าก็ให้ทุกคนตามคำขอของเขา ก็ไม่ได้ลดทอนสิ่งที่มีอยู่ ณ ข้าได้นอกจากเพียงเท่าเข็มที่จุ่มลงไปในมหาสมุทรเท่านั้น"

(มุสลิม 4/1994)

มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์ผู้ทรงมั่งคั่งมั่งมี ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญยิ่ง

﴿ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُم بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ

مِّمَّا تَدۡعُونَنَآ إِلَيۡهِ مُرِيبٖ ﴿٩﴾

9. เรื่องราวของบรรดาผู้ที่มาก่อนหน้าพวกเจ้า เช่น กลุ่มชนของนูหฺ อ๊าดและษะมูด และบรรดาผู้ที่มาหลังจากพวกเขา มิได้มาถึงพวกเจ้าหรอกหรือ ไม่มีผู้ใดรู้เรื่องของพวกเขา นอกจากอัลลอฮฺ บรรดารอซูลของพวกเขาได้มายังพวกเขา พร้อมด้วยหลักฐานอันชัดแจ้ง พวกเขาได้เอามือปิดปากของพวกเขาเอง และพวกเขากล่าวว่า แท้จริง เราได้ปฏิเสธศรัทธาในสิ่งที่พวกท่านถูกส่งมา และแท้จริง พวกเราอยู่ในการสงสัยอย่างแน่นอนต่อสิ่งที่พวกท่านเรียกร้องเรา

ประชาชาติต่างๆ ปฏิเสธศรัทธาต่อบรรดารอซูลของพวกเขา และสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างพวกเขา

นี่คือเรื่องราวที่เริ่มต้นเล่าโดยอัลลอฮฺ ﷻ แก่ประชาชาตินี้ กล่าวคือ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าเรื่องราวของกลุ่มชนนูหฺ อ๊าด ษะมูด และประชาชาติอื่นๆ ที่ได้ปฏิเสธศรัทธาบรรดารอซูล ซึ่งไม่มีผู้ใดสามารถรู้จำนวนของพวกเขาได้ยกเว้นอัลลอฮฺเท่านั้น โดยที่ ﴾ **บรรดารอซูลของพวกเขาได้มายังพวกเขา พร้อมด้วยหลักฐานอันชัดแจ้ง** ﴿ หมายถึง ด้วยหลักฐาน เหตุผลและสัญญาณต่างๆ ที่ประจักษ์ชัดและเด็ดขาด อิบนุ อิสฮาก [1] ได้รายงานจากอัมรฺ บิน มัยมูน จากอับดุลลอฮฺเกี่ยวกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ﴾ **ไม่มีผู้ใดรู้เรื่องของพวกเขา นอกจากอัลลอฮฺ** ﴿ ว่า บรรดานักสืบสายตระกูลได้พูดโกหก

(อัฏฏอบารี 16/528)

และอุรฺวะฮฺ บิน อัซซุเบรฺ ได้กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดรู้เกี่ยวกับ (สายตระกูล) ที่มาก่อนมะอัด บิน อัดนาน

(อัลกุรฏุบี 9/344)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **พวกเขาได้เอามือปิดปากของพวกเขาเอง** ﴿ มีทัศนะหนึ่งระบุว่าหมายถึง พวกเขาได้ชี้ไปที่ปากของบรรดารอซูลเพื่อสั่งให้หยุดเผยแผ่เชิญชวนสู่อัลลอฮฺ ﷻ และอีกทัศนะหนึ่งระบุว่า พวกเขาเอามือปิดปากบรรดารอซูลเพื่อแสดงการปฏิเสธศรัทธา อีกทัศนะหนึ่งอธิบายว่า เป็นการแสดงถึงการเงียบเฉยของพวกเขาในการตอบรับรอซูล อีกหนึ่ง

(1) ที่ถูกต้องเดิมคือ อบูอิสฮาก ดังเช่นที่ระบุในตัฟซีรฺ อัฏฏอบารี

ทัศนะบอกว่า พวกเขากัดริมฝีปากด้วยความโมโห มุญาฮิด, มุฮัมมัด บิน กะอฺบ และกอตาดะฮฺ ได้กล่าวว่า ความหมายคือ พวกเขาปฏิเสธบรรดารอซูลและตอบโต้คำพูดของรอซูลด้วยปาก ของพวกเขา

(อัฏฏอบารี 16/534)

ฉัน (อิบนุ กะษีร) เห็นว่าการอธิบายของมุญาฮิด มีน้ำหนักเพราะมีประโยคต่อจากนั้น ว่า ﴾ **และพวกเขากล่าวว่า แท้จริง เราได้ปฏิเสธศรัทธาในสิ่งที่พวกท่านถูกส่งมา และแท้จริง พวกเราอยู่ในการสงสัยอย่างแน่นอนต่อสิ่งที่พวกท่านเรียกร้องเรา** ﴿ อัลเอาฟีรายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า เมื่อพวกเขาได้ฟังพระดำรัสของอัลลอฮฺแล้ว พวกเขาก็แปลกใจและเอามือปิดปากตนเอง

(อัฏฏอบารี 16/533)

﴾ **และพวกเขากล่าวว่า แท้จริง เราได้ปฏิเสธศรัทธาในสิ่งที่พวกท่านถูกส่งมา...** ﴿ *จนจบอายะฮฺ* พวกเขากล่าวว่า พวกเราไม่เชื่อในสิ่งที่พวกท่านนำมาบอกเพราะเรามีความสงสัยอย่างมากในสิ่งเหล่านั้น

﴿ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ
لِيَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنْ
أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَن تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتُونَا
بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾ قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِن نَّحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَٰكِنَّ
اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَن نَّأْتِيَكُم بِسُلْطَانٍ إِلَّا
بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى
اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾ ﴾

10. บรรดารอซูลของพวกเขาได้กล่าวว่า มีความสงสัยในอัลลอฮฺ พระผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินกระนั้นหรือ พระองค์ทรงเรียกร้อง

พวกท่านเพื่อทรงยกโทษในความผิดของพวกท่านและทรงผ่อนผันพวกท่าน จนกระทั่งถึงวาระที่ถูกกำหนดไว้ พวกเขากล่าวว่า พวกท่านมิใช่อื่นใดนอกจากเป็นปุถุชนเยี่ยงเรา พวกท่านประสงค์ที่จะกีดกันพวกเราจากสิ่งที่บรรพบุรุษของพวกเราเคยเคารพบูชา ดังนั้นพวกท่านจงนำหลักฐานอันชัดแจ้งมาให้พวกเราซิ

11. **บรรดารอซูลของพวกเขากล่าวแก่พวกเขาว่า พวกเรามิใช่อื่นใดนอกจากเป็นปุถุชนเยี่ยงพวกท่าน แต่ทว่าอัลลอฮฺทรงโปรดปรานผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จากปวงบ่าวของพระองค์ ไม่บังควรแก่เราที่จะนำหลักฐานมาแสดงแก่พวกท่าน เว้นแต่โดยอนุมัติของอัลลอฮฺเท่านั้น และแด่อัลลอฮฺเท่านั้นบรรดามุอฺมินพึงมอบหมายเถิด**

12. **และเหตุใดเล่าเราจึงไม่มอบหมายต่ออัลลอฮฺ ทั้งที่พระองค์ทรงชี้แนะแนวทางทั้งหลายแก่เราแล้ว และเราจะอดทนต่อการที่พวกท่านทำร้ายเรา และต่ออัลลอฮฺนั้น บรรดาผู้มอบหมายจงมอบหมายเถิด**

การโต้เถียงกันระหว่างบรรดานบี กับ บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา

พระองค์ทรงบอกเล่าเกี่ยวกับการพูดคุยโต้เถียงระหว่างบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธากับบรรดารอซูลของพวกเขา กล่าวคือ เมื่อกลุ่มชนเหล่านั้นเผชิญหน้ากับรอซูลด้วยการปฏิเสธและสงสัยในสิ่งที่รอซูลนำมาบอกเกี่ยวกับการเคารพสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ รอซูลจึงกล่าวว่า ﴾ **มีความสงสัยในอัลลอฮฺ พระผู้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน กระนั้นหรือ** ﴿ หมายถึง มีความสงสัยในการเป็นพระเจ้าและความเอกะของพระองค์ ซึ่งเป็นเหตุผลที่ทำให้พระองค์คู่ควรแก่การเคารพสักการะกระนั้นหรือ ? ทั้งๆ ที่พระองค์คือผู้ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งมวลและไม่สมควรให้ความเคารพสักการะสิ่งใด เว้นแต่พระองค์เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆ ต่อพระองค์ ! เพราะแท้จริงแล้วประชาชาติส่วนมากยอมรับในพระผู้สร้าง แต่พวกเขาเคารพสักการะสิ่งอื่นคู่เคียงพระองค์จากบรรดาสื่อต่างๆ ที่พวกเขาคิดไปเองว่ามันจะอำนวยประโยชน์หรือนำพวกเขาให้ใกล้ชิดอัลลอฮฺ และรอซูลได้กล่าวแก่พวกเขาว่า ﴾ **พระองค์ทรงเรียกร้องพวกท่านเพื่อทรงยกโทษในความผิดของพวกท่าน** ﴿ ในโลกอาคิเราะฮฺ ﴾ **และทรงผ่อนผันพวกท่าน จนกระทั่งถึงวาระที่ถูกกำหนดไว้** ﴿ ในโลกดุนยา ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾ ﴾

"และพวกท่านจงขอนิรโทษจากพระผู้อภิบาลของพวกท่าน แล้วจงกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์ พระองค์จะทรงให้ปัจจัยแก่พวกท่านซึ่งปัจจัยที่ดีไปจนถึงวาระหนึ่งที่กำหนดไว้ และพระองค์จะประทานแก่ทุก ๆ ผู้ทำความดีซึ่งความดีของเขา และหากพวกท่านผินหลังให้ แท้จริง ฉันกลัวแทนพวกท่านซึ่งการลงโทษในวันอันยิ่งใหญ่"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 3)

ซึ่งกลุ่มชนเหล่านั้นได้กล่าวโต้เถียงรอซูลในเรื่องสาส์นที่ถูกส่งมาทั้ง ๆ ที่พวกเขาได้ยอมรับในเรื่องแรก (เรื่องการสร้างของพระองค์)

บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาไม่ยอมรับสาส์นที่รอซูลทั้งหลายนำมา เพียงเพราะพวกเขาเป็นมนุษย์

สรุปสิ่งที่พวกเขาได้กล่าวคือ ﴿ **พวกท่านมิใช่อื่นใดนอกจากเป็นปุถุชนเยี่ยงเรา** ﴾ หมายถึง จะให้เราตามพวกท่านเพียงเพราะคำพูดโดยที่ยังมิได้เห็นสิ่งมหัศจรรย์ใด ๆ จากพวกท่านได้อย่างไร ? ﴿ **ดังนั้น พวกท่านจงนำหลักฐานอันชัดแจ้งมาให้พวกเราซิ** ﴾ หมายถึง สิ่งเหนือธรรมชาติที่เราจะเสนอให้พวกท่านแสดง ﴿ **บรรดารอซูลของพวกเขากล่าวแก่พวกเขาว่า พวกเรามิใช่อื่นใด นอกจากเป็นปุถุชนเยี่ยงพวกท่าน** ﴾ หมายถึง ถูกต้องว่าเราเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับพวกท่านในแง่ของความเป็นมนุษย์ ﴿ **แต่ทว่าอัลลอฮฺทรงโปรดปรานผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จากปวงบ่าวของพระองค์** ﴾ คือ โปรดปรานด้วยการแต่งตั้งให้เป็นรอซูลและเป็นนบี ﴿ **ไม่บังควรแก่เราที่จะนำหลักฐานมาแสดงแก่พวกท่าน** ﴾ ตามที่พวกท่านขอ ﴿ **เว้นแต่โดยอนุมัติของอัลลอฮฺเท่านั้น** ﴾ หมายถึง หลังจากที่เราได้ขอพระองค์และพระองค์ทรงอนุญาตในเรื่องดังกล่าวนั้น ﴿ **และแด่อัลลอฮฺเท่านั้นบรรดามุอฺมินพึงมอบหมายเถิด** ﴾ ในการงานของพวกเขาทั้งหมด จากนั้นบรรดารอซูลได้กล่าวว่า ﴿ **และเหตุใดเล่าเราจึงไม่มอบหมายต่ออัลลอฮฺ** ﴾ หมายถึง อะไรเล่าที่จะห้ามเรามิให้มอบหมายต่อพระองค์ทั้งที่พระองค์ได้ทรงชี้แนวทางที่ถูกต้องเที่ยงตรงและชัดเจนที่สุด ﴿ **และเราจะอดทนต่อการที่พวกท่านทำร้ายเรา** ﴾ ด้วยคำพูดที่เลวร้ายและการกระทำต่าง ๆ ที่โง่เขลาไร้สาระ ﴿ **และต่ออัลลอฮฺนั้น บรรดาผู้มอบหมายจงมอบหมายเถิด** ﴾

۞ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُم مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾
وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِن بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ
وَعِيدِ ﴿١٤﴾ وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾ مِّن وَرَائِهِ
جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِن مَّاءٍ صَدِيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ
وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِن وَرَائِهِ عَذَابٌ
غَلِيظٌ ﴿١٧﴾

13. และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาได้กล่าวแก่บรรดารอซูลของพวกเขาว่า แน่นอน เราจะขับพวกท่านออกจากแผ่นดินของเรา หรือว่าพวกท่านจะกลับไปยังศาสนาของเรา ดังนั้น พระผู้อภิบาลของพวกเขาทรงวะฮีย์ให้แก่พวกเขา (บรรดารอซูล) ว่า แน่นอน เราจะทำลายพวกอธรรม

14. และแน่นอน เราจะให้พวกท่านพำนักในแผ่นดินหลังจากพวกเขา (บรรดาผู้อธรรม) นั่นสำหรับผู้ที่กลัวต่อการเผชิญหน้าข้า และกลัวต่อสัญญาการลงโทษของข้า

15. และพวกเขา (บรรดารอซูล) ขอต่อพระองค์ให้ได้รับชัยชนะ และให้ผู้หยิ่งผยองที่ดื้อด้านทุกคนประสบความพินาศ

16. เบื้องหลังของเขาคือ นรกญะฮันนัม และเขาจะถูกให้ดื่มน้ำจากน้ำหนอง

17. เขากล้ำกลืนดื่มมัน แต่ไม่อาจจะกลืนมันได้ และความตายมาหาเขาจากทุกทิศทาง โดยที่เขาก็ไม่ตาย และเบื้องหลังของเขาคือ การลงโทษที่รุนแรง

ประชาชาติต่างๆ ข่มขู่บรรดารอซูลของพวกเขา และอัลลอฮฺ ﷻ ทรงแจ้งข่าวดีแก่บรรดารอซูลเหล่านั้น

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงวิธีการที่ประชาชาติเหล่านั้นใช้ข่มขู่บรรดารอซูลของพวกเขา ไม่ว่าจะเป็นการขับไล่ออกจากเมืองหรือเนรเทศมิให้อาศัยอยู่ร่วมกัน ดังเช่นที่กลุ่มชนนบีชุอัยบฺได้กล่าวต่อเขาและผู้ศรัทธาว่า

﴿ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِن قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ ﴾

"แน่นอน เราจะขับไล่ท่านออกไป โอ้ ชุอัยบฺ และบรรดาผู้ที่ศรัทธากับท่านด้วยจากเมืองของเรา หรือไม่ก็แน่นอน ท่านจะต้องกลับมาในลัทธิของเรา เขากล่าวว่าแม้ว่าพวกเราจะเกลียดก็ตามกระนั้นหรือ ?"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 88)

และเช่นเดียวกับที่กลุ่มชนลูฏ ได้กล่าว

﴿ أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ ﴾

"จงให้ตระกูลของลูฏ ออกจากหมู่บ้านของพวกท่าน แท้จริง พวกเขาเป็นหมู่ชนผู้บริสุทธิ์"

(ซูเราะฮฺ อันนัมลฺ อายะฮฺที่ 56)

และดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสบอกเกี่ยวกับบรรดามุชริกีนกุเรช ว่า

﴿ وَإِن كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ ﴾

"และหากพวกเขายุแหย่ให้เจ้าออกจากแผ่นดิน เพื่อขับไล่เจ้าออกไป และเมื่อนั้นพวกเขาจะไม่พำนักอยู่นาน หลังจากเจ้า (ออกไปแล้ว) เว้นแต่ช่วงเวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น"

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออฺ อายะฮฺที่ 76)

และเช่นเดียวกับที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾ ﴾

"และจงระลึกขณะที่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาวางอุบายต่อเจ้า เพื่อกักขังเจ้า หรือฆ่าเจ้า หรือขับไล่เจ้าออกไป และพวกเขาวางอุบายกัน และอัลลอฮฺก็ทรงวางอุบาย และอัลลอฮฺนั้นทรงเป็นผู้เยี่ยมกว่าในหมู่ผู้วางอุบาย"

(ซูเราะฮฺ อัลอันฟาล อายะฮฺที่ 30)

และหนึ่งในสิ่งที่พระองค์กระทำคือ พระองค์ทรงสนับสนุนและช่วยเหลือรอซูลของพระองค์ให้ได้รับชัยชนะ และกำหนดให้มีบรรดาผู้สนับสนุนและผู้ช่วยเหลือแก่รอซูลหลังจากที่ท่านอพยพออกจากมักกะฮฺ ตลอดจนให้มีทหารที่จะต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮฺ และพระองค์ได้ยกระดับการช่วยเหลือท่านจากเรื่องหนึ่งไปสู่เรื่องหนึ่ง จนกระทั่งพระองค์ได้ช่วยเหลือให้ท่านพิชิตมักกะฮฺที่ได้ขับไล่ท่านก่อนหน้านี้ และให้ท่านมีอำนาจปกครองมักกะฮฺ พระองค์ได้ทำให้บรรดาศัตรูของท่านกลายเป็นผู้ต่ำต้อย จนกระทั่งผู้คนทั้งหลายได้เข้ารับศาสนาของอัลลอฮฺเป็นหมู่ๆ จำนวนมากมาย ทำให้พระดำรัสของอัลลอฮฺและศาสนาของพระองค์อยู่เหนือศาสนาอื่นๆ ในที่ต่างๆ ทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตกของผืนแผ่นดินในเวลาอันสั้น ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **ดังนั้น พระผู้อภิบาลของพวกเขาทรงวะฮีย์ให้แก่พวกเขา (บรรดารอซูล) ว่า แน่นอน เราจะทำลายพวกอธรรม และแน่นอน เราจะให้พวกท่านพำนักในแผ่นดินหลังจากพวกเขา (บรรดาผู้อธรรม)** ﴾ และดังเช่นที่พระองค์ได้ตรัสอีกว่า

﴿ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ﴿١٧٢﴾ وَإِنَّ جُندَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ ﴾

"และโดยแน่นอน ลิขิตของเราได้บันทึกไว้ก่อนแล้วแก่ปวงบ่าวของเราที่เป็นรอซูลว่า (171) แน่นอน พวกเขาจะได้รับความช่วยเหลือ (172) และแท้จริง ไพร่พลของเรานั้น สำหรับพวกเขาจะเป็นผู้มีชัยชนะ (173)"

(ซูเราะฮฺ อัศศอฟฟาต อายะฮฺที่ 171-173)

และได้ตรัสอีกว่า

﴿ كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾ ﴾

"อัลลอฮฺทรงกำหนดไว้ว่า แน่นอน ข้าและรอซูลของข้าจะมีชัยชนะเหนือกว่า

แท้จริง อัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงพลัง ผู้ทรงอำนาจเหนือ"

(ซูเราะฮฺ อัลมุญาดะละฮฺ อายะฮฺที่ 21)

และเช่นที่พระองค์ได้ตรัสอีกว่า

﴿ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾ ﴾

"และแท้จริงนั้น เราได้บันทึกไว้ในคัมภีร์อัซซะบูรฺ หลังจากที่เราได้บันทึกไว้ในลูหฺมะหฺฟูซว่า แผ่นดินนั้น ปวงบ่าวของเราที่ดีมีคุณธรรมจะเป็นผู้สืบมรดกมัน"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอฺ อายะฮฺที่ 105)

และเช่นเดียวกันกับอายะฮฺ

﴿ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾ ﴾

"มูซาได้กล่าวแก่พวกพ้องของเขาว่า จงขอความช่วยเหลือต่ออัลลอฮฺเถิด และจงอดทนด้วย แท้จริง แผ่นดินนั้นเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ซึ่งพระองค์จะทรงให้มันสืบทอดแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จากปวงบ่าวของพระองค์ และบั้นปลายนั้นย่อมเป็นของผู้ยำเกรงทั้งหลาย"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 128)

ส่วนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **นั่นสำหรับผู้ที่กลัวต่อการเผชิญหน้าข้า และกลัวต่อสัญญาการลงโทษของข้า** ﴾ หมายถึง สัญญาการลงโทษของข้านี้เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่กลัวที่จะต้องเผชิญกับข้าและอยู่ต่อหน้าข้าในวันกิยามะฮฺ และกลัวการข่มขู่และการลงโทษของข้า ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ فَأَمَّا مَن طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾ ﴾

"ส่วนผู้ที่ละเมิดฝ่าฝืนนั้น (37) และเขาได้เลือกเอาการมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ (แทนโลกอาคิเราะฮฺ) (38) ดังนั้น นรกหรือเปลวไฟ คือ ที่พำนักของเขา (39)"

(ซูเราะฮฺ อันนาซิอาต อายะฮฺที่ 37-39)

และเช่นเดียวกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ ﴾

"และสำหรับผู้ที่ยำเกรงต่อการยืนหน้าพระพักตร์แห่งพระผู้อภิบาลของเขา (เขาจะได้) สวนสวรรค์สองแห่ง"

(ซูเราะฮฺ อัรฺเราะหฺมาน อายะฮฺที่ 46)

พระดำรัสของพระองค์ ﴿ **และพวกเขา (บรรดารอซูล) ขอต่อพระองค์ให้ได้รับชัยชนะ** ﴾ หมายถึง บรรดารอซูลขอพระผู้อภิบาลของพวกเขาให้ได้รับชัยชนะเหนือกลุ่มชนของพวกเขา อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด และเกาะตาดะฮฺ ได้กล่าวไว้เช่นนี้

(อัฏฏอบารี 16/544 545)

อับดุรฺเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ บิน อัสลัม กล่าวว่า หมายถึง บรรดาประชาชาติเหล่านั้นได้ท้าทายขอให้มีการลงโทษเกิดขึ้นกับพวกเขา

(อัฏฏอบารี 16/545)

ดังเช่นที่พวกเขาได้กล่าวว่า

﴿ اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ السَّمَاءِ أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ ﴾

"ข้าแต่อัลลอฮฺ หากปรากฏว่าสิ่งนี้ คือความจริงที่มาจากที่พระองค์แล้วไซร้ ก็โปรดได้ทรงให้หินจากฟากฟ้าตกลงมาดังฝนแก่พวกเราด้วยเถิด หรือไม่ก็โปรดทรงนำมาแก่เรา ซึ่งการลงโทษอันเจ็บแสบ"

(ซูเราะฮฺ อัลอันฟาล อายะฮฺที่ 32)

ซึ่งเป็นไปได้ว่าอายะฮฺดังกล่าวครอบคลุมทั้งสองความหมาย ดังจะเห็นว่าฝ่ายมุชริกีนท้าทายขอให้การลงโทษประสบแก่พวกเขาในสมรภูมิบะดัรฺ ในทางกลับกันท่านรอซูลเองก็วิงวอนขอให้อัลลอฮฺทรงช่วยเหลือให้ได้รับชัยชนะ และอัลลอฮฺทรงกล่าวกับพวกมุชริกีนว่า

﴿ إِن تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَإِن تَنتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ﴾

"หากพวกเจ้าขอให้มีการชี้ขาด แน่นอนการชี้ขาดนั้นได้มายังพวกเจ้าแล้ว และถ้าหากเจ้าหยุด มันก็เป็นการดีแก่พวกเจ้า"

(ซูเราะฮฺ อัลอันฟาล อายะฮฺที่ 19)

อัลลอฮฺทรงรู้ดียิ่ง

﴿ **และให้ผู้หยิ่งผยองที่ดื้อด้านทุกคนประสบความพินาศ** ﴾ คือผู้ที่หยิ่งยโสโอหัง

ดื้อดึงขัดขืนต่อสัจธรรม ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ ﴾

"เจ้าทั้งสองจงโยนทุกคนที่ปฏิเสธศรัทธา และดื้อรั้น ㉔ ผู้ขัดขวางการทำดี ผู้ฝ่าฝืน ผู้สงสัย ㉕ ซึ่งตั้งพระเจ้าอื่นคู่เคียงกับอัลลอฮฺ ดังนั้น เจ้าทั้งสองจงโยนเขาสู่การลงโทษอันสาหัส ㉖"

(ซูเราะฮฺ กอฟ อายะฮฺที่ 24-26)

และมีฮะดีษ

« إِنَّهُ يُؤْتَى بِجَهَنَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَتُنَادِي الْخَلَائِقَ فَتَقُولُ: إِنِّي وُكِّلْتُ بِكُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ »

"นรกญะฮันนัมจะถูกนำมา (ให้เห็น) ในวันกิยามะฮฺ จากนั้นมันจะเรียกสิ่งถูกสร้างทั้งหลายโดยกล่าวว่า แท้จริง ข้าถูกมอบหมายมาเพื่อ (จัดการ) ผู้หยิ่งผยองดื้อด้านทุกคน"

(อัตติรฺมิซี 2573 2574)

หมายถึง ผู้หยิ่งผยองจะหายนะและขาดทุนทันทีที่บรรดานบีได้วิงวอนร้องขอจากพระผู้อภิบาลของพวกเขา ผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงอานุภาพและอำนาจ

พระดำรัสของพระองค์ ﴿ **เบื้องหลังของเขาคือ นรกญะฮันนัม** ﴾ เบื้องหลังในที่นี้หมายถึง เบื้องหน้า ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَكَانَ وَرَاءَهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ ﴾

"เพราะเบื้องหลังพวกเขานั้นมีกษัตริย์องค์หนึ่งคอยยึดเรือดี ๆ ทุกลำโดยใช้อำนาจ"

(ซูเราะฮฺ อัลกะฮฟฺ อายะฮฺที่ 79)

อิบนุ อับบาส อ่านว่า وَكَانَ أَمَامَهُمْ (เพราะเบื้องหน้าพวกเขา)

หมายถึง ผู้หยิ่งผยองดื้อด้านนั้นมีนรกญะฮันนัมเฝ้าคอยเขาอยู่ เขาจะอยู่ในนั้นตลอดกาลในวันแห่งการกลับสู่อัลลอฮฺ ﴿ **และเขาจะถูกให้ดื่มน้ำจากน้ำหนอง** ﴾ ในนรกซึ่งไม่มีเครื่องดื่มใดสำหรับเขายกเว้นน้ำเดือดพล่านและเลือดผสมน้ำหนอง โดยน้ำเดือดนั้นเป็นน้ำที่ร้อนที่สุด ส่วนเลือดและน้ำหนองนั้นเย็นจัดและเหม็นที่สุด ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ۝٥٧ وَآخَرُ مِن شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ۝٥٨ ﴾

"นี่ (คือการลงโทษอันเจ็บแสบ) ดังนั้น พวกเจ้าจงลิ้มรสมัน (คือ) น้ำเดือดพล่าน และน้ำเลือดน้ำหนอง (ของชาวนรก) ๕๗ และ (การลงโทษ) ชนิดอื่นอีกเยี่ยงการลงโทษดังกล่าวที่เท่าเทียมคู่ควรกัน ๕๘"

(ซูเราะฮฺ ศอด อายะฮฺที่ 57-58)

มุญาฮิด และอิกริมะฮฺ ได้กล่าวว่า น้ำหนองมาจากน้ำเหลืองและเลือด

(อัฏฏอบารี 16/548)

ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ۝١٥ ﴾

"และถูกให้ดื่มน้ำร้อนจัด แล้วมันตัดลำไส้ของพวกเขา"

(ซูเราะฮฺ มุฮัมมัด อายะฮฺที่ 15)

และดังที่พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴾

"และถ้าพวกเขาร้องขอความช่วยเหลือ ก็จะถูกช่วยเหลือด้วยน้ำเสมือนน้ำทองแดงเดือดลวกใบหน้า มันเป็นน้ำดื่มที่ชั่วช้า และเป็นที่พำนักที่เลวร้าย"

(ซูเราะฮฺ อัลกะฮฟฺ อายะฮฺที่ 29)

และเช่นนี้เองที่มีรายงานจากอิบนุ ญะรีรฺ

(อัฏฏอบารี 16/549)

พระดำรัสของพระองค์ ﴾ **เขากล้ำกลืนดื่มมัน** ﴿ คือ กล้ำกลืนฝืนดื่มกินด้วยความรังเกียจ คือดื่มโดยถูกบังคับซึ่งเขาจะไม่กระดกเข้าไปในปากจนกว่ามลาอิกะฮฺจะตีด้วยค้อนที่ทำมาจากเหล็ก ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَلَهُم مَّقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ ۝٢١ ﴾

"และสำหรับพวกเขา จะถูกทุบด้วยค้อนเหล็ก"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัจญ์ อายะฮฺที่ 21)

﴾ **แต่ไม่อาจจะกลืนมันได้** ﴿ เนื่องจากรสชาติ สีและกลิ่นที่เลวร้ายและความร้อนของมันหรือความเย็นจัดที่สุดจะทนได้ ﴾ **และความตายมาหาเขาจากทุกทิศทาง** ﴿ คือร่างกายและ

อวัยวะทุกส่วนของเขาจะลิ้มรสความตาย (อย่างเจ็บปวด) อัมรฺ บิน มัยมูน บิน มิฮฺรอน ได้กล่าวว่า กระดูกทุกชิ้น เส้นประสาทและเส้นเลือดทุกเส้น

(อัดดุรอัลมันษูรฺ 5/16 สายสืบที่เฏาะอีฟ)

อัฏเฏาะฮาก รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า ﴿ **และความตายมาหาเขาจากทุกทิศทาง** ﴾ คือการลงโทษชนิดต่าง ๆ ที่อัลลอฮฺจะทรงลงโทษในนรกวันกิยามะฮฺ ซึ่งการลงโทษแต่ละชนิดรุนแรงถึงขั้นทำให้ตายได้หากเขายังมีสิทธิ์ที่จะตาย แต่เขาจะไม่ตายเพราะอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ عَذَابِهَا ﴿٣٦﴾ ﴾

"จะไม่ถูกตัดสินลงโทษให้พวกเขาตาย เพื่อที่พวกเขาจะได้ตาย และการลงโทษของมันก็จะไม่ถูกลดหย่อนแก่พวกเขา"

(ซูเราะฮฺ ฟาฏิรฺ อายะฮฺที่ 36)

(อัดดุรอัลมันษูรฺ 5/16)

ความหมายของคำพูดอิบนุ อับบาส ؓ คือการลงโทษทุกชนิดโดยปกติแล้วจะทำให้เขาเสียชีวิต แต่เขาจะไม่เสียชีวิตอีกต่อไปและจะอยู่ในการลงโทษและการทรมานตลอดกาล ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **และความตายมาหาเขาจากทุกทิศทาง โดยที่เขาก็ไม่ตาย** ﴾

ดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และเบื้องหลังของเขาคือ การลงโทษที่รุนแรง** ﴾ หมายถึงภายหลังจากสภาพนี้แล้ว ยังมีการลงโทษอื่นที่รุนแรงและสร้างความเจ็บปวดแสนสาหัส และทุกข์ทรมานขมขื่นยิ่งกว่า ส่วนนี้เหมือนสิ่งที่พระองค์ได้ตรัสไว้เกี่ยวกับต้นซักกูมว่า

﴿ إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾ فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾ ﴾

"แท้จริง มันเป็นต้นไม้ที่เอาออกมาจากก้นบึ้งของนรกที่มีไฟลุกโชติช่วง (64) ผลของมันคล้ายกับหัวของชัยฏอน (65) แล้วพวกเขาจะกินมันและพวกเขาจะเติมมันให้เต็มท้อง (66) นอกจากนั้น พวกเขาจะได้น้ำดื่มที่ผสมจากน้ำเดือด (67) แล้วแท้จริง ทางกลับของพวกเขานั้นย่อมไปสู่ไฟที่ลุกโชติช่วงอย่างแน่นอน (68) "

(ซูเราะฮฺ อัศศอฟฟาต อายะฮฺที่ 64–68)

ดังนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสบอกว่าบางครั้งพวกเขากินต้นซักกูม บางครั้งจะดื่มน้ำร้อนจัด และบางครั้งจะถูกนำกลับไปสู่ไฟนรก ขออัลลอฮฺ ﷻ ทรงคุ้มครองเราจากสิ่งเหล่านั้นด้วย

และเช่นนี้เองที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيۡنَهَا وَبَيۡنَ حَمِيمٍ ءَانٖ ﴿٤٤﴾ ﴾

"นี่คือนรก ซึ่งบรรดาผู้ที่มีความผิดปฏิเสธไม่ยอมเชื่อ (43) พวกเขาจะเดินวนเวียนอยู่รอบ ๆ ระหว่างมันกับน้ำร้อนที่เดือด (44)"

(ซูเราะฮฺ อัรฺเราะหฺมาน อายะฮฺที่ 43-44)

และดังที่พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ إِنَّ شَجَرَتَ ٱلزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ ٱلۡأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَٱلۡمُهۡلِ يَغۡلِي فِي ٱلۡبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلۡيِ ٱلۡحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَٱعۡتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَآءِ ٱلۡجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّواْ فَوۡقَ رَأۡسِهِۦ مِنۡ عَذَابِ ٱلۡحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقۡ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ إِنَّ هَٰذَا مَا كُنتُم بِهِۦ تَمۡتَرُونَ ﴿٥٠﴾ ﴾

"แท้จริง ต้นซักกูม (43) จะเป็นอาหารของผู้ทำบาปมาก (44) เช่น ทองแดงที่ถูกหลอมเดือด มันจะต้มเดือดอยู่ในท้อง (45) เช่นการเดือดพล่านของน้ำร้อน (46) (มีเสียงกล่าวแก่ยามเฝ้านรกว่า) จงจับเขาไปและลากเขาไปสู่กลางไฟที่ลุกโชน (47) แล้วจงราดลงบนหัวของเขาเป็นการลงโทษแห่งน้ำเดือด (48) จงลิ้มรสการลงโทษชิแท้จริงเจ้า (เคยพูดว่า) เป็นผู้มีอำนาจ ผู้มีเกียรติ (49) แท้จริง นี่คือสิ่งที่พวกเจ้าเคยสงสัยไว้ (50) "

(ซูเราะฮฺ อัดดุคอน อายะฮฺที่ 43-50)

และตรัสอีกว่า

﴿ وَأَصۡحَٰبُ ٱلشِّمَالِ مَآ أَصۡحَٰبُ ٱلشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِي سَمُومٖ وَحَمِيمٖ ﴿٤٢﴾ وَظِلّٖ مِّن يَحۡمُومٖ ﴿٤٣﴾ لَّا بَارِدٖ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ ﴾

"และกลุ่มทางซ้าย (ผู้ได้รับบันทึกด้วยมือซ้าย) เจ้ารู้หรือไม่ว่ากลุ่มทางซ้ายเป็นอย่างไร ? (41) อยู่ในลมร้อน และน้ำกำลังเดือด (42) อยู่ใต้ร่มเงาของควันที่ดำทึบ (43) ไม่ร่มเย็น และไม่เป็นที่น่าชื่นชม (44) "

(ซูเราะฮฺ อัลวากิอะฮฺ อายะฮฺที่ 41–44)

และตรัสอีกว่า

﴿ هَٰذَاۚ وَإِنَّ لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ مَـَٔابٖ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصۡلَوۡنَهَا فَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هَٰذَا

﴿ فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾ وَآخَرُ مِن شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾ ﴾

"ดังนั้น และแท้จริงสำหรับบรรดาผู้ละเมิดนั้น แน่นอน ทางกลับ (ของพวกเขา) ย่อมเลวจริง ๆ (55) คือ นรกญะฮันนัม พวกเขาจะเข้าไปเผาไหม้ในมัน ดังนั้น มันเป็นที่พำนักที่ชั่วช้ายิ่ง นี่ (คือการลงโทษอันเจ็บแสบ) ดังนั้น พวกเจ้าจงลิ้มรสมัน (คือ) น้ำเดือดพล่าน (56) และน้ำเลือดน้ำหนอง (57) และ (การลงโทษ) ชนิดอื่นอีก เยี่ยงการลงโทษดังกล่าวที่เท่าเทียมคู่ควรกัน (58) "

(ซูเราะฮฺ ศอด อายะฮฺที่ 55-58)

และอายะฮฺอื่นๆ อีกมากมายที่เป็นหลักฐานเกี่ยวกับความหลากหลายของการลงโทษที่พวกเขาจะได้รับ ซึ่งจะเกิดขึ้นซ้ำๆ รวมถึงชนิดและรูปแบบการลงโทษต่างๆ ที่มากมายซึ่งไม่มีผู้ใดนับคำนวณได้ยกเว้นอัลลอฮฺ ﷻ ทั้งนี้เป็นการตอบแทนอย่างคู่ควร

﴿ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾ ﴾

"และพระผู้อภิบาลของเจ้านั้น มิทรงอธรรมต่อปวงบ่าวของพระองค์"

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 46)

﴿ مَّثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَّا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾ ﴾

18. อุปมาบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา การงานของพวกเขาประดุจดังขี้เถ้าเมื่อลมพัดมันไปอย่างแรงในวันมีพายุ พวกเขาไม่มีอำนาจในสิ่งที่พวกเขาแสวงหาไว้แต่อย่างใด นั่นคือการหลงทางที่ไกลลิบ

การเปรียบเทียบการงานของผู้ปฏิเสธศรัทธา

นี่คือ การอุปมาที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้เปรียบเทียบการงานของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาที่เคารพสักการะสิ่งอื่นคู่เคียงพระองค์ ปฏิเสธรอซูลของพระองค์ ปฏิบัติการงานบนรากฐานที่ไม่ถูกต้อง

ทำให้การงานของพวกเขาพังครืนลง และพวกเขาจะไม่ได้รับภาคผลใดๆ จากการงานของพวกเขาในเวลาที่พวกเขาต้องการมันมากที่สุด อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴾ **อุปมาบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา การงานของพวกเขา** ﴿ หมายถึง อุปมาการงานของพวกเขาในวันกิยามะฮฺเมื่อพวกเขาร้องขอผลบุญของการงานจากอัลลอฮฺ ﷻ เนื่องจากพวกเขาคิดเองว่าพวกเขาอยู่บนความถูกต้อง แต่พวกเขาไม่ได้รับภาคผลอะไรเลย เว้นแต่เหมือนขี้เถ้าเมื่อลมพายุพัดมันไปอย่างแรง ﴾ **ในวันมีพายุ** ﴿ คือ ในวันที่มีลมพายุรุนแรง และพวกเขาไม่ได้รับประโยชน์ใดๆ จากการงานที่เคยขวนขวายในโลกดุนยา ยกเว้นเหมือนที่พวกเขาสามารถรวบรวมขี้เถ้าเหล่านี้ในวันกิยามะฮฺ ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنثُورًا ﴾ ٢٣

"และเรามุ่งสู่ส่วนหนึ่งของการงานที่พวกเขาได้ปฏิบัติไป แล้วเราจะทำให้มันไร้คุณค่ากลายเป็นละอองฝุ่นที่ปลิวว่อน"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรกอน อายะฮฺที่ 23)

และดังดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ فِي هَٰذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ ۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴾ ١١٧

"อุปมาสิ่งที่พวกเขาบริจาคไปในชีวิตความเป็นอยู่แห่งโลกนี้นั้น ดังลมซึ่งมีความเย็นจัด ได้ประสบแก่พืชผลของพวกหนึ่งที่อธรรมแก่ตัวเอง แล้วได้ทำลายพืชผลนั้น และอัลลอฮฺนั้นมิได้ทรงอธรรมแก่พวกเขา แต่ทว่าพวกเขาอธรรมแก่ตัวของพวกเขาเอง"

(ซูเราะฮฺ อาลอิมรอน อายะฮฺที่ 117)

และตรัสอีกว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُم بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا ۖ لَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴾ ٢٦٤

"ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! จงอย่าให้บรรดาทานของพวกเจ้าไร้ผลด้วยการลำเลิกและการก่อความเดือดร้อน เช่นผู้ที่บริจาคทรัพย์ของเขาเพื่ออวดอ้างผู้คน และทั้งเขา

ก็ไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันปรโลก ดังนั้น อุปมาเขาผู้นั้น ดังหินเกลี้ยงที่มีฝุ่นจับอยู่บนมัน แล้วมีฝนหนักประสบแก่มัน แล้วได้ทิ้งมันไว้ในสภาพเกลี้ยง พวกเขาไม่สามารถที่จะได้สิ่งหนึ่งสิ่งใดจากสิ่งที่ขวนขวายไว้ และอัลลอฮฺนั้นจะไม่ทรงแนะนำแก่กลุ่มชนที่ปฏิเสธศรัทธา”

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 264)

และดำรัสของพระองค์ในอายะฮฺนี้คือ ﴾ **นั่นคือ การหลงทางที่ไกลลิบ** ﴿ หมายถึง การขวนขวายและการงานของพวกเขาที่มิได้อยู่บนรากฐานที่ถูกต้องหรือเที่ยงตรง ทำให้ต้องสูญเสียภาคผลในขณะที่พวกเขาต้องการมากที่สุด ﴾ **นั่นคือ การหลงทางที่ไกลลิบ** ﴿

﴿ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ بِالْحَقِّ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ
وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (١٩) وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ (٢٠) ﴾

19. สูเจ้ามิเห็นหรอกหรือว่า แท้จริง อัลลอฮฺทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินด้วยความจริง หากพระองค์ทรงประสงค์ พระองค์ก็จะทรงให้พวกเจ้าสูญสิ้นไป และจะทรงนำมาซึ่งกลุ่มชนรุ่นใหม่

20. และในการนั้นมิใช่เป็นการยากแก่อัลลอฮฺ

หลักฐานยืนยันชีวิตหลังความตาย

อัลลอฮฺทรงเล่าถึงเดชานุภาพของพระองค์ในการทำให้ร่างกายของบรรดาสิ่งถูกสร้างฟื้นคืนชีพอีกครั้งในวันกิยามะฮฺ ว่าพระองค์นั้นได้ทรงสร้างชั้นฟ้าและแผ่นดินที่ยิ่งใหญ่กว่าการสร้างมนุษย์ ทรงสร้างชั้นฟ้าที่สูงตระหง่าน กว้างแผ่ไพศาลพร้อมด้วยดวงดาวซึ่งมีทั้ง ดาวเคราะห์และดาวประจำที่ โดยทั้งสองเคลื่อนไหวในลักษณะที่แตกต่างกัน และมีความมหัศจรรย์ที่น่าทึ่งมากมาย ส่วนโลกนี้ก็ถูกสร้างมาให้มีแผ่นดินที่ราบเรียบ (เหมาะต่อการอยู่อาศัย) และมีภูเขาที่เป็นเสมือนหมุดปักยึดให้โลกแข็งแรง มีสภาพที่เป็นบก ทะเลทราย ที่โล่งกว้าง มีทะเลมหาสมุทร ต้นไม้ พืชพันธุ์ สัตว์ต่างๆ หลากหลายชนิดและรูปร่างสีสัน หลากหลายคุณประโยชน์ ผู้ที่มีอำนาจสร้างสิ่งเหล่านี้ย่อมสามารถที่จะทำให้ผู้ที่ตายไปแล้วฟื้นคืนชีพได้

﴿ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾ ﴾

"และพวกเขาไม่เห็นหรอกหรือว่า แท้จริง อัลลอฮฺซึ่งทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินนี้ และมิทรงอ่อนเพลียต่อการสร้างสิ่งเหล่านั้น ย่อมทรงเป็นผู้อานุภาพที่จะให้คนตายมีชีวิตขึ้นมาอีก แน่นอน แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงอานุภาพเหนือทุก ๆ สิ่ง"

(ซูเราะฮฺ อัลอะหฺกอฟ อายะฮฺที่ 33)

และยังได้ตรัสอีกว่า

﴿ أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾ فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾ ﴾

"มนุษย์มิได้พิจารณาดูหรอกหรือว่า เราได้บังเกิดเขามาจากน้ำอสุจิ แล้วจงดูซิ เขาได้กลายเป็นคู่ปรปักษ์ตัวฉกาจ (77) และเขาได้ยกอุทาหรณ์เปรียบเทียบแก่เรา และเขาได้ลืมต้นกำเนิดของเขา เขากล่าวว่า ใครเล่าจะให้กระดูกมีชีวิตขึ้นมาอีก ในเมื่อมันเป็นผุยผงไปแล้ว (78) จงกล่าวเถิด (โอ้ มุฮัมมัด) พระผู้ทรงให้กำเนิดมันครั้งแรกนั้น ย่อมจะทรงให้มันมีชีวิตขึ้นมาอีก และพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้การบังเกิดทุกสิ่ง (79) ผู้ทรงทำให้มีไฟสำหรับพวกเจ้าจากต้นไม้เขียวสด (แล้วจงดูซิ) พวกเจ้าก็ได้จุดมันจากเชื้อไฟนั้น (80) พระองค์ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน จะไม่ทรงสามารถที่จะสร้างเช่นเดียวกับพวกเขากระนั้นหรือ ? แน่นอน และพระองค์เป็นผู้ทรงสร้างที่ยิ่งใหญ่ ผู้ทรงรอบรู้ (81) แท้จริง พระบัญชาของพระองค์เมื่อทรงประสงค์สิ่งใด พระองค์ก็จะตรัสแก่มันว่า จงเป็น แล้วมันก็จะเป็นขึ้นมา (82) ดังนั้น มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่พระองค์ซึ่งในพระหัตถ์ของพระองค์มีอำนาจเหนือทุกสิ่ง และยังพระองค์เท่านั้นที่พวกเจ้าจะถูกนำกลับไป (83) "

(ซูเราะฮฺ ยาซีน อายะฮฺที่ 77–83)

ส่วนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **หากพระองค์ทรงประสงค์ พระองค์ก็จะทรงให้พวกเจ้าสูญสิ้นไป และจะทรงนำมาซึ่งกลุ่มชนรุ่นใหม่ และในการนั้นมิใช่เป็นการยากแก่อัลลอฮฺ** ﴾ คือ มิใช่เรื่องใหญ่โตหรือเป็นไปไม่ได้ สำหรับพระองค์ แต่ทว่ามันเป็นสิ่งง่ายดายสำหรับพระองค์ที่จะทำให้พวกเจ้าสูญสิ้นไป และนำกลุ่มชนอื่นที่มิได้มีลักษณะเหมือนพวกเจ้ามาแทนที่หากพวกเจ้าฝ่าฝืนพระองค์ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ ﴾

"หากพระองค์ทรงประสงค์ พระองค์ก็จะทรงให้พวกเจ้าสูญสิ้นไป และจะทรงนำมาซึ่งกลุ่มชนรุ่นใหม่ ⑯ และในการนั้นมิใช่เป็นการยากแก่อัลลอฮฺเลย ⑰ "

(ซูเราะฮฺ ฟาฏิร อายะฮฺที่ 16–17)

และตรัสอีกว่า

﴿ وَإِن تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُم ﴿٣٨﴾ ﴾

"และถ้าพวกเจ้าหันหลังออก พระองค์ก็จะทรงเปลี่ยนหมู่ชนอื่นแทนพวกเจ้า แล้วพวกเขาเหล่านั้นจะไม่เป็นเช่นพวกเจ้า"

(ซูเราะฮฺ มุฮัมมัด อายะฮฺที่ 38)

และตรัสอีกว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ... ﴿٥٤﴾ ﴾

"ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ผู้ใดในหมู่พวกเจ้ากลับออกจากศาสนาของพวกเขาไป อัลลอฮฺก็จะทรงนำมาซึ่งพวกหนึ่ง ที่พระองค์ทรงรักพวกเขา และพวกเขาก็รักพระองค์..."

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 54)

และตรัสอีกว่า

﴿ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ ﴾

"หากพระองค์ทรงประสงค์ก็จะทรงให้พวกเจ้าหมดไป มนุษย์เอ๋ย และจะทรงนำพวกอื่นมา และอัลลอฮฺทรงเดชานุภาพเหนือสิ่งนั้น"

(ซูเราะฮฺ อันนิซาอฺ อายะฮฺที่ 133)

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِن شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللَّهُ
لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجَزِعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِن مَّحِيصٍ ﴿٢١﴾

21. และพวกเขาได้ออกมาพร้อมกันต่อหน้าอัลลอฮฺ พวกอ่อนแอกล่าวกับพวกหัวหน้าว่า แท้จริง พวกเราเคยเป็นผู้ตามพวกท่าน พวกท่านจะช่วยพวกเราอย่างไรให้พ้นจากการลงโทษของอัลลอฮฺ พวกเขากล่าวว่า หากอัลลอฮฺทรงชี้แนะทางแก่เรา แน่นอน เราก็จะชี้แนะทางแก่พวกท่าน มีผลเท่ากันสำหรับเรา ถึงแม้ว่าเราโวยวายหรืออดทน สำหรับพวกเรานั้นไม่มีทางรอดไปได้

การโต้เถียงระหว่างบรรดาผู้ที่ตามคนอื่นกับบรรดาผู้ถูกตาม

พระองค์ตรัสว่า ﴾ **และพวกเขาได้ออกมาพร้อมกัน** ﴿ หมายถึง บรรดามัคลูกทั้งคนดีและคนชั่วได้มาปรากฏตัวอย่างเปิดเผยหน้าอัลลอฮฺ ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง กล่าวคือ พวกเขารวมตัวกัน ณ สถานที่เปิดเผยบนหน้าแผ่นดินซึ่งเป็นสถานที่ที่ไม่มีผู้ใดสามารถหลบซ่อนตัวได้ ﴾ **พวกอ่อนแอกล่าว** ﴿ พวกเขาคือ บรรดาคนที่ตามผู้นำ หัวหน้าและแกนนำของพวกเขา ﴾ **กับพวกหัวหน้า** ﴿ คือพวกที่โอหังต่อการเคารพภักดีแก่อัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวโดยไม่มีภาคีใดๆ คู่เคียงพระองค์และโอหังต่อการเชื่อฟังรอซูล พวกที่เคยเป็นผู้ตามกล่าวต่อคนเหล่านั้นว่า ﴾ **แท้จริง พวกเราเคยเป็นผู้ตามพวกท่าน** ﴿ คือ อะไรก็ตามที่พวกท่านสั่งเรา เราเชื่อฟังและทำตาม ﴾ **พวกท่านจะช่วยพวกเราอย่างไรให้พ้นจากการลงโทษของอัลลอฮฺ** ﴿ หมายถึง พวกท่านจะปกป้องพวกเราจากการลงโทษของอัลลอฮฺ ตามที่ได้เคยสัญญาและให้ความหวังเราได้บ้างหรือไม่ ? ผู้นำเหล่านั้นก็กล่าวตอบว่า ﴾ **หากอัลลอฮฺทรงชี้แนะทางแก่เรา แน่นอน เราก็จะชี้แนะทางแก่พวกท่าน** ﴿ แต่พระดำรัส (การตัดสิน) ของพระผู้อภิบาลของเราจึงควรแก่เราแล้ว และการกำหนดของอัลลอฮฺได้ถูกกำหนดแก่เราและพวกท่านแล้ว และพระประกาศิตแห่งการลงโทษเป็นที่คู่ควรแล้วแก่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ﴾ **มีผลเท่ากันสำหรับเรา ถึงแม้ว่าเราโวยวายหรืออดทน สำหรับพวกเรานั้นไม่มีทางรอดไปได้** ﴿ หมายถึง เราไม่มีทางรอดจากสิ่งที่เราประสบอยู่แม้ว่าเราจะอดทนกับมันหรือจะโวยวาย

ฉัน (อิบนุ กะษีรฺ) กล่าวว่า เป็นไปได้อย่างมากว่า การโต้เถียงนี้เกิดขึ้นในนรกหลังจากที่พวกเขาได้เข้านรกแล้ว ดังเช่นที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ ﴾

"และจงระลึกถึง เมื่อพวกเขาโต้เถียงกันในนรก พวกอ่อนแอกล่าวกับพวกหัวหน้าว่า แท้จริง พวกเราเป็นผู้ตามพวกท่าน ดังนั้น พวกท่านจะช่วยพวกเราให้พ้นจากการลงโทษสักส่วนหนึ่งของไฟนรกนี้ได้ไหม ? (47) บรรดาหัวหน้ากล่าวว่า แท้จริง เราทั้งหมดอยู่ในนรก แท้จริง อัลลอฮฺทรงตัดสินระหว่างปวงบ่าวแล้วอย่างแน่นอน (48) "

(ซูเราะฮฺฺ ฆอฟิรฺ อายะฮฺที่ 47–48)

และดังที่พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَٰكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾ ﴾

"พระองค์ตรัสว่า พวกเจ้าจงเข้าไปในหมู่ประชาชาติที่ได้ล่วงลับมาก่อนพวกเจ้าทั้งที่เป็นญินและมนุษย์ ซึ่งอยู่ในไฟนรกนั้นเถิด ทุกครั้งที่มีกลุ่มชนหนึ่งเข้าไปพวกเขาก็สาปแช่งพี่น้องของพวกเขา จนกระทั่งเมื่อพวกเขาได้ไปทันกันในไฟนรกนั้นทั้งหมด แล้วกลุ่มหลังสุดของพวกเขาก็กล่าวแก่กลุ่มแรกของพวกเขาว่า โอ้พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ชนเหล่านี้แหละได้ทำให้พวกข้าพระองค์หลงผิด ดังนั้น โปรดได้ทรงนำมาแก่พวกเขา ซึ่งการลงโทษสองเท่าจากไฟนรกด้วยเถิด พระองค์ตรัสว่า แต่ละกลุ่มนั้นจะได้รับสองเท่า แต่ทว่าพวกเจ้าไม่รู้ (38) และกลุ่มแรกของพวกเขา ได้กล่าวแก่กลุ่มหลังว่า พวกท่านไม่มีความดีเด่นใด ๆ เหนือพวกเรา ดังนั้น พวกท่านจงชิมการลงโทษ เนื่องด้วยสิ่งที่พวกท่านแสวงหากันไว้เถิด (39) "

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 38-39)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ
الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ ﴾

“และพวกเขากล่าวว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา แท้จริง เราได้เชื่อฟังปฏิบัติตามบรรดาหัวหน้าของเรา และบรรดาผู้นำของเรา ดังนั้น พวกเขาได้ทำให้พวกเราหลงทาง ⑥⑦ ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา ได้โปรดลงโทษพวกเขาสองเท่าเถิด และทรงสาปแช่งพวกเขาซึ่งการสาปแช่งอันยิ่งใหญ่ ⑥⑧ ”

(ซูเราะฮฺ อัลอะหฺซาบ อายะฮฺที่ 67–68)

ส่วนการกล่าวหากันไปมาระหว่างพวกเขา ณ ทุ่งมะหฺชัรฺ อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ
مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا
وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ ﴾

“และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธากล่าวว่า เราจะไม่ศรัทธาต่ออัลกุรอานนี้ และต่อสิ่งที่มีมาก่อนอัลกุรอานและหากเจ้า (มุฮัมมัด) ได้เห็น เมื่อบรรดาผู้อธรรมถูกให้หยุดยืนต่อหน้าพระผู้อภิบาลของพวกเขา บางคนในพวกเขาจะกล่าวถ้อยคำแก่อีกคนหนึ่ง คือบรรดาผู้อ่อนแอกว่า (ลูกน้อง) กล่าวแก่บรรดาผู้หยิ่งยโส (หัวหน้า) ว่า หากมิใช่พวกท่านแล้ว แน่นอน พวกเราคงได้เป็นผู้ศรัทธากันแล้ว ③① บรรดาผู้หยิ่งยโส (หัวหน้า) ก็กล่าวแก่บรรดาผู้อ่อนแอ (ลูกน้อง) ว่า พวกเรานะหรือที่ได้หน่วงเหนี่ยวพวกท่านจากแนวทางที่ถูกต้อง หลังจากที่มันได้มีมายังพวกท่านมิใช่เช่นนั้นแต่พวกท่านเองเป็นผู้กระทำผิด ③② บรรดาผู้อ่อนแอ (ลูกน้อง) กล่าวแก่บรรดาผู้หยิ่งยโส (หัวหน้า) ว่า มิใช่เช่นนั้นหรอก ! แต่มันเป็นแผนการทั้งกลางคืนและกลางวัน เมื่อพวกท่านใช้ให้พวกเราปฏิเสธศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และ

ให้เราตั้งภาคีคู่เคียงกับพระองค์ และพวกเขาจะซ่อนความสำนึกผิดเมื่อพวกเขาได้เห็นการลงโทษ และเราได้คล้องพันธนาการที่คอของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา พวกเขาจะไม่ได้รับการตอบแทนใด ๆ นอกจากที่พวกเขาได้กระทำไว้ (33) ”

(ซูเราะฮฺ สะบะอฺ อายะฮฺที่ 31-33)

﴿ وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ
وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا
أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ
قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٢) وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ
تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ (٢٣) ﴾

22. และชัยฏอนได้กล่าวเมื่อการงานได้ถูกตัดสินแล้วว่า แท้จริง อัลลอฮฺได้ทรงสัญญากับพวกท่านซึ่งเป็นสัญญาแห่งความจริง และข้าได้สัญญากับพวกท่านแล้วข้าได้บิดพลิ้วพวกท่าน และข้าไม่มีอำนาจใด ๆ เหนือพวกท่าน นอกจากว่าข้าได้เรียกร้องพวกท่าน แล้วพวกท่านก็ตอบสนองข้า ดังนั้น พวกท่านอย่าได้ประณามข้า แต่ทว่าจงประณามตัวพวกท่านเอง ข้าไม่อาจร้องทุกข์แทนพวกท่าน และพวกท่านก็ไม่อาจร้องทุกข์แทนข้า (จากการลงโทษของอัลลอฮฺ) แท้จริง ข้าได้ปฏิเสธต่อสิ่งที่พวกท่านตั้งข้าให้เป็นภาคี (กับอัลลอฮฺ) แต่ก่อนนี้ แท้จริง บรรดาผู้อธรรมนั้น สำหรับพวกเขาคือ การลงโทษอย่างเจ็บปวด

23. และบรรดาผู้ศรัทธาและกระทำความดี ถูกนำให้เข้าสวนสวรรค์มากหลาย มีลำน้ำหลายสายไหลผ่านเบื้องล่าง โดยพำนักอยู่ในนั้น

ตลอดกาล ด้วยอนุมัติของพระผู้อภิบาลของพวกเขา การกล่าวคำทักทายของพวกเขาในนั้นคือ ศานติ

คำพูด และการแก้ต่างของอิบลีสต่อสาวกของมันในวันกิยามะฮฺ

อัลลอฮฺทรงเล่าถึงสิ่งที่อิบลีสได้พูดคุยโต้เถียงกับสาวกของมันหลังจากที่พระองค์ได้ทรงเสร็จสิ้นจากการตัดสินระหว่างปวงบ่าว โดยพระองค์ได้ให้บรรดาผู้ศรัทธาเข้าสวรรค์และให้บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาพำนักในนรก จากนั้นอิบลีสได้ลุกขึ้นปราศรัยต่อหน้าพวกเขาเพื่อตอกย้ำความโศกเศร้า ความรู้สึกขาดทุนและเสียใจแก่พวกเขา โดยมันกล่าวว่า ﴾ **แท้จริง อัลลอฮฺได้ทรงสัญญากับพวกท่านซึ่งเป็นสัญญาแห่งความจริง** ﴿ ผ่านบรรดารอซูลของพระองค์และทรงสัญญาว่าพวกท่านจะรอดและปลอดภัยเมื่อปฏิบัติตามรอซูล ซึ่งเป็นสัญญาที่สัตย์จริงและถูกต้อง ส่วนตัวข้านั้นได้สัญญากับพวกท่านและข้าก็บิดพลิ้ว ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴾ يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾ ﴿

"มันจะสัญญาแก่พวกเขา และจะทำให้พวกเขาเพ้อฝัน และชัยฏอนมันจะไม่สัญญานอกจากการหลอกลวงเท่านั้น"

(ซูเราะฮฺ อันนิซาอฺ อายะฮฺที่ 120)

จากนั้นมันได้กล่าวอีกว่า ﴾ **และข้าไม่มีอำนาจใด ๆ เหนือพวกท่าน** ﴿ หมายถึง ข้าไม่มีเหตุผลหรือหลักฐานใดๆ ในสิ่งที่ข้าเรียกร้องพวกท่าน ﴾ **นอกจากว่าข้าได้เรียกร้องพวกท่านแล้วพวกท่านก็ตอบสนองข้า** ﴿ เพียงเท่านั้นเอง ทั้งนี้บรรดารอซูลได้นำเสนอแก่พวกท่านซึ่งเหตุผลและหลักฐานต่าง ๆ เพื่อยืนยันในสัจธรรมที่พวกเขานำมา แต่พวกท่านกลับฝ่าฝืนพวกเขา ดังนั้น พวกท่านจึงประสบกับสิ่งที่เป็นอยู่นี้ ﴾ **ดังนั้น พวกท่านอย่าได้ประณามข้า** ﴿ ในวันนี้

﴾ **แต่ทว่าจงประณามตัวพวกท่านเอง** ﴿ เพราะบาปเป็นของพวกท่านเนื่องจากพวกท่านได้ฝ่าฝืนเหตุผลและหลักฐานต่างๆ เหล่านั้น และทำตามข้าเพียงเพราะข้าเรียกร้องพวกท่านไปสู่ความเท็จ ﴾ **ข้าไม่อาจร้องทุกข์แทนพวกท่าน** ﴿ กล่าวคือ ข้าไม่อาจให้ประโยชน์แก่พวกท่านและไม่อาจช่วยเหลือหรือทำให้พวกท่านรอดพ้นจากสิ่งที่กำลังประสบ ﴾ **และพวกท่านก็ไม่อาจร้องทุกข์แทนข้า (จากการลงโทษของอัลลอฮฺ)** ﴿ คือไม่อาจให้ประโยชน์แก่ข้าด้วยการช่วยเหลือข้าให้รอดพ้นจากการลงโทษและการทรมานที่กำลังประสบอยู่ ﴾ **แท้จริง**

ข้าได้ปฏิเสธต่อสิ่งที่พวกท่านตั้งข้าให้เป็นภาคี (กับอัลลอฮฺ) แต่ก่อนนี้ ﴾ คือ ที่ข้าปฏิเสธศรัทธาก็เพราะที่พวกท่านตั้งข้าเป็นภาคี (กับอัลลอฮฺ) ก่อนหน้านี้ กอตาดะฮฺได้กล่าวไว้เช่นนี้

(อัฏฏอบารี 16/564)

ส่วนอิบนุ ญะรีรฺ อธิบายว่า ความหมายคือ อิบลิส กล่าวว่า ข้าปฏิเสธที่จะเป็นภาคีกับอัลลอฮฺ ﷻ

(อัฏฏอบารี 16/561)

และสิ่งที่อิบนุ ญะรีรฺ ได้กล่าวไว้นี้เป็นทัศนะที่มีน้ำหนัก ดังที่พระองค์ดรัสว่า

﴿ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ۝٥ وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ۝٦ ﴾

"และใครเล่าจะหลงทางมากไปกว่าผู้ที่วิงวอนขออื่นจากอัลลอฮฺ ที่มันจะไม่ตอบรับ (การวิงวอนของ) เขาจนถึงวันกิยามะฮฺ และพวกมันเฉยเมยต่อการวิงวอนขอของพวกเขา ⑤ และเมื่อมนุษย์ถูกรวมให้มาชุมนุมกัน พวกมัน (เจว็ด) จะเป็นศัตรูกับพวกเขา และจะเป็นผู้ปฏิเสธการเคารพบูชาของพวกเขา ⑥"

(ซูเราะฮฺ อัลอะหฺกอฟ อายะฮฺที่ 5–6)

พระองค์ดรัสว่า

﴿ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ۝٨٢ ﴾

"เปล่าเลย รูปปั้นเหล่านั้นจะปฏิเสธการเคารพบูชาของพวกเขา และพวกมันจะเป็นปฏิปักษ์ต่อพวกเขา"

(ซูเราะฮฺ มัรฺยัม อายะฮฺที่ 82)

ดำรัสของพระองค์ ﴿ **แท้จริง บรรดาผู้อธรรม** ﴾ ด้วยการหันเหออกจากสัจธรรมและตามความเท็จ พวกเขาจะได้รับการลงโทษที่เจ็บปวด สิ่งที่ชัดเจนจากสำนวนอายะฮฺคือการปราศรัยของอิบลีสนี้เกิดขึ้นหลังจากที่พวกเขาได้เข้านรกแล้ว ดังที่เราได้อธิบายไปในตอนต้น อามิรฺ อัชชะอฺบี ได้กล่าวว่า "ในวันกิยามะฮฺ จะมีผู้ปราศรัยสองคนลุกขึ้นต่อหน้าผู้คนทั้งหลาย (กล่าวคือ) อัลลอฮฺจะตรัสแก่ อีซา บุตรมัรฺยัม ว่า

﴿ أَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ ﴾

"และจงระลึกถึงขณะที่อัลลอฮฺ ตรัสว่า อีซา บุตรของมัรฺยัม เอ๋ย เจ้าพูดแก่ผู้คน

กระนั้นหรือว่า จงยึดถือฉันและมารดาของฉันเป็นที่เคารพสักการะทั้งสองอื่นจากอัลลอฮฺ"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 116)

จนถึงอายะฮฺ

﴿ قَالَ اللَّهُ هَٰذَا يَوْمُ يَنفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ ﴾

"อัลลอฮฺตรัสว่า นี่แหละคือ วันที่การพูดความจริงของพวกเขาจะอำนวยประโยชน์แก่บรรดาผู้ที่พูดจริง"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 119)

และอิบลีส *(ขออัลลอฮฺทรงสาปแช่งมัน)* จะลุกขึ้นและจะกล่าวว่า ﴿ **และข้าไม่มีอำนาจใด ๆ เหนือพวกท่าน นอกจากว่าข้าได้เรียกร้องพวกท่าน แล้วพวกท่านก็ตอบสนองข้า** ﴾ *จนจบอายะฮฺ*

(อัฏฏอบารี 16/564)

หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสเกี่ยวกับปลายทางของบรรดาผู้ได้รับการลงโทษและสิ่งที่พวกเขาได้รับอันเป็นความอัปยศและการทรมานและการปราศรัยสนทนากับอิบลีสแล้ว พระองค์ก็ได้ตรัสถึงปลายทางของบรรดาผู้ได้รับความสุขว่า ﴿ **และบรรดาผู้ศรัทธาและกระทำความดี ถูกนำให้เข้าสวนสวรรค์มากหลาย มีลำน้ำหลายสายไหลผ่านเบื้องล่าง** ﴾ ซึ่งไหลไปในสวรรค์ตามที่ที่พวกเขาไป ﴿ **โดยพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล** ﴾ อาศัยอยู่ในนั้นชั่วนิรันดร์ไม่ถูกเปลี่ยนและไม่สูญหายไป ﴿ **ด้วยอนุมัติของพระผู้อภิบาลของพวกเขา การกล่าวคำทักทายของพวกเขาในนั้นคือ ศานติ** ﴾ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ﴾

"จนกระทั่งเมื่อพวกเขามาถึงมัน และประตูทั้งหลายของมันจะถูกเปิดออก ยามเฝ้าประตูสวรรค์จะกล่าวแก่พวกเขาว่า ความศานติจงมีแด่พวกท่าน"

(ซูเราะฮฺ อัซซุมัร อายะฮฺที่ 73)

และตรัสอีกว่า

﴿ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِم مِّن كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُم ﴾

"และมลาอิกะฮฺจะเข้ามาหาพวกเขาจากทุกประตู (ของสวนสวรรค์ พร้อมกับกล่าวว่า) ความศานติจงมีแด่พวกท่าน"

(ซูเราะฮฺ อัรฺเราะอฺด์ อายะฮฺที่ 23-24)

และตรัสอีกว่า

﴿ وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ ﴾

"และพวกเขาจะได้พบการกล่าวคำต้อนรับและสลาม"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรกอน อายะฮฺที่ 75)

และตรัสอีกว่า

﴿ دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ ﴾

"การขอพรของพวกเขาในสวนสวรรค์คือ มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์ ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา และคำทักทายของพวกเขาในนั้นคือ ศานติ (สลาม) และสุดท้ายแห่งการขอพรของพวกเขาคือ การสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 10)

﴿ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾ تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾ ﴾

24. เจ้ามิเห็นหรอกหรือว่า อัลลอฮฺทรงยกอุทาหรณ์ไว้ว่า อุปมาคำพูดที่ดีดั่งต้นไม้ที่ดี รากของมันฝังแน่นลึกมั่นคง และกิ่งก้านของมันชูขึ้นไปในท้องฟ้า

25. ผลของมันจะออกมาทุกกาลเวลา โดยอนุมัติของพระผู้อภิบาลของมัน และอัลลอฮฺทรงยกอุทาหรณ์แก่ปวงมนุษย์ เพื่อพวกเขาจะได้ระลึก

26. และอุปมาคำพูดที่เลว ดั่งต้นไม้ที่อับเฉาถูกถอนรากออกจากพื้นดิน มันไม่มีความมั่นคงเลย

อุปมาถ้อยคำแห่งอิสลาม และคำพูดที่เป็นเท็จ

อะลี บิน อบีฏ็อลฮะหฺ ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส อธิบายดำรัสของพระองค์ว่า ﴾ **อุปมาคำพูดที่ดี** ﴿ คือ ชะฮาดะฮฺลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ (การปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ) ﴾ **ดั่งต้นไม้ที่ดี** ﴿ ซึ่งก็คือผู้ศรัทธา ﴾ **รากของมันฝังแน่นลึกมั่นคง** ﴿ เขาอธิบายว่า นั่นคือ คำว่า ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ ในหัวใจผู้ศรัทธา ส่วน ﴾ **และกิ่งก้านของมันชูขึ้นไปในท้องฟ้า** ﴿ นั่นหมายถึง คำพูดนั้นจะยกถวายการงานของผู้ศรัทธาไปยังฟากฟ้า

(อัฏฏอบารี 16/567)

และเช่นนี้เองเป็นทัศนะของอัฏเฏาะฮาก, สะอีด บิน ญุบัยรฺ, อิกริมะฮฺ, มุญาฮิด และท่านอื่นๆ

(อัฏฏอบารี 16/562 573)

ดังกล่าวนั้นเปรียบเสมือนการงานของผู้ศรัทธา คำพูดที่ดีงามและอามัลที่ศอลิหฺของเขา โดยผู้ศรัทธานั้นเปรียบเสมือนอินผลัมต้นหนึ่ง การงานที่ดีจะถูกยกถวายในทุกๆ วาระ ทุกเวลาเช้าและเย็น

อัลบุคอรี ได้รายงานฮะดีษจากอิบนุ อุมัรฺ ได้เล่าว่า

«كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: " أَخْبِرُونِي عَنْ شَجَرَةٍ تُشْبِهُ –أَوْ: كَالرَّجُلِ – اَلْمُسْلِمِ، لَا يَتَحَاتُّ وَرَقُهَا صَيْفًا وَلَا شِتَاءً وَتُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا ". قَالَ ابْنُ عُمَرَ: فَوَقَعَ فِي نَفْسِي أَنَّهَا النَّخْلَةُ، وَرَأَيْتُ أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ لَا يَتَكَلَّمَانِ، فَكَرِهْتُ أَنْ أَتَكَلَّمَ، فَلَمَّا لَمْ يَقُولُوا شَيْئًا، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " هِيَ النَّخْلَةُ ". فَلَمَّا قُمْنَا قُلْتُ لِعُمَرَ: يَا أَبَتَاه، وَاللَّهِ لَقَدْ كَانَ وَقَعَ فِي نَفْسِي أَنَّهَا النَّخْلَةُ. قَالَ: مَا مَنَعَكَ أَنْ تَكَلَّمَ ؟ قَالَ: لَمْ

أَرَكُمْ تَتَكَلَّمُونَ، فَكَرِهْتُ أَنْ أَتَكَلَّمَ أَوْ أَقُولَ شَيْئًا. قَالَ عُمَرُ: لَأَنْ تَكُونَ قُلْتَهَا أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ كَذَا وَكَذَا »

"ครั้งหนึ่ง ขณะที่เราอยู่กับท่านรอซูล ﷺ ท่านได้กล่าวว่า "พวกท่านจงบอกฉันเกี่ยวกับต้นไม้ที่คล้าย หรือเหมือนกับมุสลิม ใบของมันไม่ร่วงหล่นทั้งในฤดูร้อนและฤดูหนาว ผลของมันจะออกมาทุกกาลเวลา โดยอนุมัติของพระผู้อภิบาลของมัน" อิบนุ อุมัรฺกล่าวว่า "ฉันคิดในใจว่ามันคือ ต้นอินทผลัม แต่ฉันเห็นอบูบักรฺและอุมัรฺไม่ได้พูดอะไร ฉันเลยไม่อยากพูดออกไป จนกระทั่งเมื่อพวกเขาไม่ได้กล่าวตอบสิ่งใด ท่านรอซูลจึงกล่าวว่า "มันคือต้นอินทผลัม" หลังจากที่เราลุกขึ้น (แยกย้าย) ฉันก็ได้กล่าวกับอุมัรฺว่า "พ่อจ๋า ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ฉันคิดในใจว่ามันคือต้นอินทผลัม" เขากล่าวว่า "อะไรที่ทำให้ท่านไม่พูดออกมาหรือ?" ฉันตอบว่า "ฉันไม่เห็นว่าพวกท่านพูดตอบอะไร ฉันจึงไม่อยากพูดหรือกล่าวอะไรออกไป" อุมัรฺกล่าวว่า "ถ้าเจ้าได้พูดมันออกมา จะเป็นที่รักยิ่งสำหรับฉันมากกว่าเรื่องนั้นเรื่องนี้" "

(ฟัตฮุลบารี 8/228)

และมีรายงานจากอิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า ﴿ **ดั่งต้นไม้ที่ดี** ﴾ มันคือ ต้นไม้ในสวรรค์

(อัฏฏอบารี 16/573)

ดำรัสของพระองค์ ﴿ **ผลของมันจะออกมาทุกกาลเวลา** ﴾ ทัศนะหนึ่งบอกว่ายามเช้าและยามเย็น และสิ่งที่ชัดเจนจากสำนวนอายะฮฺนี้คือ อุปมาผู้ศรัทธานั้น ดั่งต้นไม้ที่ผลของมันจะออกมาทุกกาลเวลาทั้งฤดูร้อนหรือฤดูหนาว กลางคืนหรือกลางวัน เช่นเดียวกันกับผู้ศรัทธาที่การงานที่ดีงามของเขายังคงถูกยกถวายไปยังอัลลอฮฺ ทั้งยามกลางคืนและยามกลางวัน ทุกเวลาทุกวาระ ﴿ **โดยอนุมัติของพระผู้อภิบาลของมัน** ﴾ อย่างสมบูรณ์ สวยงาม มากมาย ดีงาม และมีความจำเริญ ﴿ **และอัลลอฮฺทรงยกอุทาหรณ์แก่ปวงมนุษย์ เพื่อพวกเขาจะได้ระลึก** ﴾

ส่วนดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และอุปมาคำพูดที่เลว ดั่งต้นไม้ที่อับเฉา** ﴾ นี่คือการเปรียบเทียบการปฏิเสธของผู้ปฏิเสธศรัทธาที่ไม่มีรากฐานและไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ซึ่งเปรียบเสมือนต้นขี้กาเทศหรือที่เรียกว่า "อัชชัรยาน" [2] ซึ่งมีรายงานจากชัวะอุบะฮฺ จาก มุอาวิยะฮฺ บิน กุรฺเราะฮฺ จากอนัส บิน มาลิก ว่า มันคือ ต้นขี้กาเทศ

(อัฏฏอบารี 16/569)

(2) คล้ายไม้เลื้อย

ส่วนดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **ถูกถอนรากออกจากพื้นดิน มันไม่มีความมั่นคงเลย** ﴿ คือไม่มีรากฐานและไม่มีความมั่นคง เหมือนการปฏิเสธศรัทธา ที่ไม่มีรากฐานหรือกิ่งก้านใดๆ ไม่มีการงานใดๆ ของผู้ปฏิเสธศรัทธาถูกยกถวายให้อัลลอฮฺ และไม่มีการงานใดของเขาที่ถูกตอบรับ

﴿ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾ ﴾

27. อัลลอฮฺทรงให้บรรดาผู้ศรัทธาหนักแน่นด้วยคำกล่าวที่มั่นคง ในการมีชีวิตอยู่ทั้งในโลกนี้ และในปรโลก และอัลลอฮฺทรงให้บรรดาผู้อธรรมหลงทาง และอัลลอฮฺทรงกระทำสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์

ผู้ศรัทธาถูกทำให้หนักแน่นด้วยคำกล่าวที่มั่นคงในดุนยาและอาคิเราะฮฺ

อัลบุคอรี ได้รายงานฮะดีษ จากอัลบะรออฺ บิน อาซิบ ﷺ ว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« اَلْمُسْلِمُ إِذَا سُئِلَ فِي الْقَبْرِ، شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ: ﴿ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ﴾ »

***"มุสลิมนั้นเมื่อถูกถามในกุบูรฺ เขาจะปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และมุฮัมมัดเป็นรอซูลของอัลลอฮฺ และนั่นคือ ความหมายของพระดำรัสที่ว่า** ﴾ **อัลลอฮทรงให้บรรดาผู้ศรัทธาหนักแน่นด้วยคำกล่าวที่มั่นคง ในการมีชีวิตอยู่ทั้งในโลกนี้ และในปรโลก** ﴿ "*

ฮะดีษนี้ได้รับการบันทึกโดยมุสลิม และผู้รายงานอื่นๆ ทั้งหมดเช่นกัน

(มุสลิม 4/2201 และอบูดาวูด 5/112 ตัวะหุฟะตุลอะหฺวะซี 8/547 และอันนะซาอี 6/372)

อิมามอะหฺมัด ได้รายงานฮะดีษจาก อัลบะรออฺ บิน อาซิบ กล่าวว่า

« خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي جِنَازَةِ رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ، فَانْتَهَيْنَا إِلَى الْقَبْرِ وَلَمَّا يُلْحَدْ، فَجَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَجَلَسْنَا حَوْلَهُ، كَأَنَّ عَلَى رُءُوسِنَا الطَّيْرَ، وَفِي يَدِهِ عُودٌ يَنْكُتُ بِهِ فِي الْأَرْضِ، فَرَفَعَ رَأْسَهُ فَقَالَ: "اسْتَعِيذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ"، مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا، ثُمَّ قَالَ: "إِنَّ الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ إِذَا كَانَ فِي انْقِطَاعٍ مِنَ الدُّنْيَا وَإِقْبَالٍ مِنَ الْآخِرَةِ نَزَلَ إِلَيْهِ مَلَائِكَةٌ مِنَ السَّمَاءِ، بِيضُ الْوُجُوهِ كَأَنَّ وُجُوهَهُمُ الشَّمْسُ، مَعَهُمْ كَفَنٌ مِنْ أَكْفَانِ الْجَنَّةِ وَحَنُوطٌ مِنْ حَنُوطِ الْجَنَّةِ، حَتَّى يَجْلِسُوا مِنْهُ مَدَّ الْبَصَرِ. ثُمَّ يَجِيءُ مَلَكُ الْمَوْتِ حَتَّى يَجْلِسَ عِنْدَ رَأْسِهِ، فَيَقُولُ: أَيَّتُهَا النَّفْسُ الطَّيِّبَةُ، اخْرُجِي إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ". قَالَ: "فَتَخْرُجُ تَسِيلُ كَمَا تَسِيلُ الْقَطْرَةُ مِنْ فِي السِّقَاءِ فَيَأْخُذُهَا، فَإِذَا أَخَذَهَا لَمْ يَدَعُوهَا فِي يَدِهِ طَرْفَةَ عَيْنٍ، حَتَّى يَأْخُذُوهَا فَيَجْعَلُوهَا فِي ذَلِكَ الْكَفَنِ وَفِي ذَلِكَ الحنوط، وَيَخْرُجَ مِنْهَا كَأَطْيَبِ نَفْحَةِ مِسْكٍ وُجِدَتْ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ. فَيَصْعَدُونَ بِهَا، فَلَا يَمُرُّونَ – يَعْنِي بِهَا – عَلَى مَلَأٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا قَالُوا: مَا هَذِهِ الرُّوحُ الطَّيِّبَةُ ؟ فَيَقُولُونَ: فُلَانُ ابْنُ فُلَانٍ، بِأَحْسَنِ أَسْمَائِهِ الَّتِي كَانُوا يُسَمُّونَهُ بِهَا فِي الدُّنْيَا، حَتَّى يَنْتَهُوا بِهِ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا، فَيَسْتَفْتِحُونَ لَهُ، فَيُفْتَحُ لَهُ، فَيُشَيِّعُهُ مِنْ كُلِّ سَمَاءٍ مُقَرَّبُوهَا إِلَى السَّمَاءِ الَّتِي تَلِيهَا، حَتَّى يُنْتَهَى بِهَا إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، فَيَقُولُ اللَّهُ: اكْتُبُوا كِتَابَ عَبْدِي فِي عِلِّيِّينَ، وَأَعِيدُوهُ إِلَى الْأَرْضِ، فَإِنِّي مِنْهَا خَلَقْتُهُمْ وَفِيهَا أُعِيدُهُمْ، وَمِنْهَا أُخْرِجُهُمْ تَارَةً أُخْرَى".

قَالَ: "فَتُعَادُ رُوحُهُ فِي جَسَدِهِ فَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيُجْلِسَانِهِ فَيَقُولَانِ لَهُ: مَنْ رَبُّكَ؟ فَيَقُولُ: رَبِّيَ اللَّهُ. فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا دِينُكَ؟ فَيَقُولُ: دِينِي الْإِسْلَامُ. فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بُعِثَ فِيكُمْ؟ فَيَقُولُ: هُوَ رَسُولُ اللَّهِ. فَيَقُولَانِ لَهُ:

وَمَا عِلْمُكَ؟ فَيَقُولُ: قَرَأْتُ كِتَابَ اللَّهِ، فَآمَنْتُ بِهِ وَصَدَّقْتُ. فَيُنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ: أَنْ صَدَقَ عَبْدِي، فَأَفْرِشُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ، وَأَلْبِسُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ، وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا إِلَى الْجَنَّةِ -قَالَ: فَيَأْتِيهِ مِنْ رَوْحِها وَطِيبِهَا، وَيُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ مَدَّ بَصَرِهِ. وَيَأْتِيهِ رَجُلٌ حَسَنُ الْوَجْهِ، حَسَنُ الثِّيَابِ، طَيِّبُ الرِّيحِ، فَيَقُولُ: أَبْشِرْ بِالَّذِي يَسُرُّكَ، هَذَا يَوْمُكَ الَّذِي كُنْتَ تُوعَدُ. فَيَقُولُ لَهُ مَنْ أَنْتَ؟ فَوَجْهُكَ الْوَجْهُ يَجِيءُ بِالْخَيْرِ. فَيَقُولُ: أَنَا عَمَلُكَ الصَّالِحُ. فَيَقُولُ: رَبِّ أَقِمِ السَّاعَةَ. رَبِّ، أَقِمِ السَّاعَةَ، حَتَّى أَرْجِعَ إِلَى أَهْلِي وَمَالِي".

قَالَ: "وَإِنَّ الْعَبْدَ الْكَافِرَ إِذَاكَانَ فِي انْقِطَاعٍ مِنَ الدُّنْيَا وَإِقْبَالٍ مِنَ الْآخِرَةِ، نَزَلَ إِلَيْهِ مِنَ السَّمَاءِ مَلَائِكَةٌ سُودُ الْوُجُوهِ، مَعَهُمُ الْمُسُوْحُ، فَجَلَسُوا مِنْهُ مَدَّ الْبَصَرِ. ثُمَّ يَجِيءُ مَلَكُ الْمَوْتِ حَتَّى يَجْلِسَ عِنْدَ رَأْسِهِ، فَيَقُولُ: أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْخَبِيثَةُ، اخْرُجِي إِلَى سَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وغَضَبٍ". قَالَ: "فَتَفَرَّقَ فِي جَسَدِهِ، فَيَنْتَزِعُهَا كَمَا يُنْتَزَعُ السَّفُّودُ مِنَ الصُّوفِ الْمَبْلُولِ، فَيَأْخُذُهَا، فَإِذَا أَخَذَهَا لَمْ يَدَعُوهَا فِي يَدِهِ طَرْفَةَ عَيْنٍ، حَتَّى يَجْعَلُوهَا فِي تِلْكَ الْمُسُوحِ. وَيَخْرُجَ مِنْهَا كَأَنْتَنِ رِيحِ جِيفَةٍ وُجِدَتْ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ، فَيَصْعَدُونَ بِهَا فَلَا يَمُرُّونَ بِهَا عَلَى مَلأٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا قَالُوا: مَا هَذِهِ الرُّوحُ الْخَبِيثَةُ ؟ فَيَقُولُونَ: فُلَانُ ابْنُ فُلَانٍ، بِأَقْبَحِ أَسْمَائِهِ الَّتِي كَانَ يُسَمُّونَهُ بِهَا فِي الدُّنْيَا حَتَّى يُنْتَهَى بِهِ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيُسْتَفْتَحُ لَهُ فَلَا يُفْتَحُ لَهُ". ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: { لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ} [الْأَعْرَافِ: ٤٠] ، فَيَقُولُ اللَّهُ: "اكْتُبُوا كِتَابَهُ فِي سِجِّينٍ، فِي الْأَرْضِ السُّفْلَى، فَتُطْرَحَ رُوحُهُ طَرْحًا". ثُمَّ قَرَأَ: { وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ }

[الْحَجِّ: ٣١] .

"فَتُعَادُ رُوحُهُ فِي جَسَدِهِ، وَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيُجْلِسَانِهِ وَيَقُولَانِ لَهُ: مَنْ رَبُّكَ؟ فَيَقُولُ: هَاهْ هَاهْ، لَا أَدْرِي. فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا دِينُكَ؟ فَيَقُولُ: هَاهْ هَاهْ، لَا أَدْرِي. فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بُعِثَ فِيكُمْ؟ فَيَقُولُ: هَاهْ هَاهْ، لَا أَدْرِي. فَيُنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ: أَنْ كَذَبَ فَأَفْرِشُوهُ مِنَ النَّارِ، وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا إِلَى النَّارِ. فَيَأْتِيهِ مِنْ حَرِّهَا وَسَمُومِهَا، وَيُضَيَّقُ عَلَيْهِ قَبْرُهُ، حَتَّى تَخْتَلِفَ فِيهِ أَضْلَاعُهُ، وَيَأْتِيهِ رَجُلٌ قَبِيحُ الْوَجْهِ، قَبِيحُ الثِّيَابِ، مُنْتِنُ الرِّيحِ فَيَقُولُ: أَبْشِرْ بِالَّذِي يَسُوءُكَ، هَذَا يَوْمُكَ الَّذِي كُنْتَ تُوعَدُ. فَيَقُولُ: وَمَنْ أَنْتَ فَوَجْهُكَ الْوَجْهُ يَجِيْ بِالشَّرِّ. فَيَقُولُ: أَنَا عَمَلُكَ الْخَبِيثُ، فَيَقُولُ: رَبِّ، لَا تُقِمِ السَّاعَةَ". »

"(ครั้งหนึ่ง) เราได้ออกกับท่านรอซูล ﷺ เพื่อไปเยี่ยมญะนาซะฮฺผู้เสียชีวิตคนหนึ่งจากชาวอันศอรฺ จากนั้นเราได้มาถึงกุบูรฺ และเมื่อมัยยิตถูกฝังแล้ว ท่านรอซูล ﷺ นั่งลง และเราก็นั่งรอบ ๆ ตัวท่านโดยสภาพของเรานั้นเหมือนมีนกอยู่บนศีรษะของเรา (นั่งสงบนิ่ง) และในมือของท่านก็มีกิ่งไม้ที่ท่านใช้ขีดเขียนพื้นดิน จากนั้นท่านได้เงยหน้าและกล่าวว่า "พวกท่านจงขอความคุ้มครองจากอัลลอฮฺให้พ้นจากการลงโทษในกุบูรฺเถิด" สองหรือสามครั้ง จากนั้นได้กล่าวต่อว่า "แท้จริง บ่าวผู้ศรัทธา เมื่อเขาได้ตัดขาดจากดุนยาและมุ่งหน้าสู่อาคิเราะฮฺแล้ว จะมีมลาอิกะฮฺใบหน้าขาวลงมาจากฟากฟ้ามายังเขา ใบหน้าของพวกเขา (สว่างขาว) เหมือนดวงอาทิตย์ พวกเขามาพร้อมกับชุดผ้าห่อศพที่มาจากสวรรค์และเครื่องหอมที่เป็นเครื่องหอมของสวรรค์ โดยพวกเขาจะนั่งลงข้างมัยยิต จากนั้นมลาอิกะฮฺแห่งความตายจะมาและนั่งตรงศีรษะของเขาแล้วกล่าวว่า "โอ้ ชีวิตที่ดีงาม! เจ้าจงออกไปสู่การอภัยโทษและความพอพระทัยจากอัลลอฮฺเถิด" จากนั้นวิญญาณจะไหลออกจากร่างกายเหมือนที่หยดน้ำไหลออกจากสายน้ำ จากนั้นมลาอิกะฮฺแห่งความตายจะเอาวิญญาณไป และเมื่อเอาวิญญาณแล้ว มลาอิกะฮฺท่านอื่น ๆ จะไม่ปล่อยให้วิญญาณอยู่ในมือมลาอิกะฮฺแห่งความตายแม้แต่พริบตาเดียว แต่พวกเขาจะเอาวิญญาณนำไปไว้ยังชุดห่อศพและเครื่องหอมที่ได้เตรียมไว้ และกลิ่นหอมชะมดเชียงที่หอมที่สุดในโลกจะออกมาจากวิญญาณของเขา พวกเขา (บรรดามลาอิกะฮฺ) จะนำวิญญาณขึ้นไปชั้นฟ้า และทุกครั้งที่มลาอิกะฮฺนำวิญญาณดังกล่าวผ่านมลาอิกะฮฺ

ที่อยู่ในชั้นฟ้า พวกเขาจะถามว่า "นี่คือวิญญาณอะไรกัน ช่างหอมเหลือเกิน ?" มลาอิกะฮฺตอบว่า เขาคือคนนั้นคนนี้ เรียกด้วยชื่อที่ดีที่สุดที่ถูกเรียกในโลกดุนยา จนกระทั่งมาถึงชั้นฟ้าดุนยา พวกเขาขอให้เปิดชั้นฟ้าสำหรับวิญญาณของเขา จากนั้นชั้นฟ้าจะถูกเปิดให้เขาและจะมีบรรดามลาอิกะฮฺมาส่งวิญญาณจนถึงชั้นฟ้าชั้นถัดไป เป็นเช่นนี้จนถึงฟ้าชั้นที่เจ็ด จากนั้นอัลลอฮฺจะตรัสว่า จงบันทึกหนังสือบ่าวของฉันในอิลลียีน [3] และจงนำเขา (วิญญาณ) กลับไปยังแผ่นดิน เพราะข้าได้สร้างพวกเขาจากดินและนำพวกเขากลับไปยังดิน และข้าจะนำพวกเขา (ฟื้นคืนชีพ) ออกมาจากดินอีกครั้งหนึ่ง (ในวันปรโลก) จากนั้นวิญญาณของเขาก็จะถูกนำกลับไปสู่ร่างกาย (ในกุบูรฺ) จากนั้นจะมีมลาอิกะฮฺสองท่านมาหาเขาและให้เขาลุกขึ้นนั่งและถามเขาว่า "พระเจ้าของเจ้าคือใคร ?" เขาจะตอบว่า "พระเจ้าของฉัน คือ อัลลอฮฺ" จากนั้นทั้งสองจะถามอีกว่า

"อะไรคือศาสนาของเจ้า ?" เขาจะตอบว่า "ศาสนาของฉันคือ อิสลาม" จากนั้นทั้งสองจากถามอีกว่า "ชายคนที่ถูกส่งไปยังเจ้าคือใคร ?" เขาจะตอบว่า "เขาคือ ศาสนทูตของอัลลอฮฺ" จากนั้นทั้งสองจะถามเขาว่า "ความรู้ของเจ้าคืออะไร ?" เขาจะตอบว่า "ฉันได้อ่านคัมภีร์ของอัลลอฮฺ และฉันก็ได้ศรัทธาและเชื่อในคัมภีร์นั้น" จากนั้นจะมีผู้ประกาศจากชั้นฟ้ามาประกาศว่า "บ่าวของฉันคือ ผู้สัตย์จริงแล้ว ดังนั้น จงปูที่นอนจากสวรรค์ให้เขาและสวมอาภรณ์จากสวรรค์ให้เขา และเปิดประตูสู่สวรรค์ให้เขา" จากนั้นเขาจะได้รับความโปรดปรานและความดีงามจากสวรรค์ และกุบูรฺของเขาจะถูกทำให้กว้างขวางสุดลูกตา และจะมีชายคนหนึ่งหน้าตาดงามใส่เสื้อผ้าสวยงามและมีกลิ่นหอมซึ่งเขาจะกล่าวว่า "จงดีใจเถิดกับสิ่งที่จะทำให้เจ้ามีประโยชน์ นี่คือวันที่เจ้าได้ถูกสัญญาไว้" เขาจึงถามกลับไปว่า "ท่านเป็นใครกัน ? ใบหน้าของท่านคือใบหน้าที่นำมาแต่ความดีงาม" ชายคนนั้นตอบว่า "ฉันคือ การงานที่ดีของท่าน" เขาจึงกล่าวว่า "โอ้ พระผู้อภิบาลของฉัน ขอพระองค์จงให้วันกิยามะฮฺเกิดขึ้นเถิด โอ้ พระผู้อภิบาลของฉัน ขอพระองค์จงให้วันกิยามะฮฺเกิดขึ้นเถิด เพื่อฉันจะได้กลับไปหาครอบครัวและทรัพย์สินของฉัน"

ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวอีกว่า "และแท้จริง บ่าวผู้ปฏิเสธศรัทธาเมื่อเขาได้ตัดขาดจากดุนยาและมุ่งหน้าสู่อาคิเราะฮฺแล้ว จะมีบรรดามลาอิกะฮฺใบหน้าดำลงมาจากฟากฟ้ามายังเขาและมาพร้อมกับชุดผ้า และจะนั่งต่อหน้าเขาอย่างพร้อมเพรียงจนสุดลูกตา จากนั้นมลาอิกะฮฺแห่งความตายจะมาและนั่งตรงศีรษะของเขาแล้วกล่าวว่า "โอ้ ชีวิตที่สกปรก เจ้าจงออกไปสู่ความไม่พอใจและการโกรธกริ้วจากอัลลอฮฺเถิด"

(3) คือ สถานที่ที่อยู่ของบันทึกคนดีสูงส่งทั้งหลาย

จากนั้นวิญญาณจะออกจากร่างกายเหมือนกับที่เหล็กเสียบเนื้อถูกชักออกจากหนังสัตว์ที่เปียก [(4)] *จากนั้นเขา (มลาอิกะฮฺแห่งความตาย) ก็ได้ยึดเอาวิญญาณไป และเมื่อเอาวิญญาณแล้ว มลาอิกะฮฺท่านอื่นๆ จะไม่ปล่อยให้วิญญาณอยู่ในมือมลาอิกะฮฺแห่งความตายแม้แต่พริบตาเดียว แต่พวกเขาจะเอาวิญญาณนำไปไว้ยังชุดผ้านั้น และจะมีกลิ่นเหม็นที่สุดในปฐพีออกมาจากวิญญาณของเขา*

พวกเขา (บรรดามลาอิกะฮฺ) จะนำวิญญาณขึ้นไปชั้นฟ้า และทุกครั้งที่มลาอิกะฮฺนำวิญญาณดังกล่าวผ่านมลาอิกะฮฺที่อยู่ในชั้นฟ้า พวกเขาจะถามว่า "นี่คือวิญญาณอะไรกัน ช่างมีกลิ่นเหม็นเหลือเกิน ?" พวกเขาตอบว่า เขาคือคนนั้นคนนี้ เรียกด้วยชื่อที่น่าเกลียดที่สุดที่เขาเคยถูกเรียกในโลกดุนยา จนกระทั่งมาถึงชั้นฟ้าดุนยา จากนั้นมีการขอให้เปิดชั้นฟ้าสำหรับวิญญาณของเขา แต่จะไม่ถูกเปิดสำหรับเขา จากนั้นท่านรอซูล ﷺ จึงอ่าน

﴿ لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾ ﴾

"บรรดาประตูแห่งฟากฟ้าจะไม่ถูกเปิดให้แก่พวกเขา และพวกเขาจะไม่ได้เข้าสวรรค์ จนกว่าอูฐจะลอดเข้าไปในรูเข็มได้"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 40)

จากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ จะตรัสว่า จงบันทึกหนังสือบ่าวของฉันในสิจญีน [(5)] *ณ แผ่นดินชั้นต่ำที่สุด จากนั้นวิญญาณของเขาจะถูกขว้างลงไป และท่านรอซูล ﷺ ได้อ่าน*

﴿ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿٣١﴾ ﴾

"และผู้ใดตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ เสมือนว่าเขาร่วงลงมาจากชั้นฟ้า แล้วนกก็บินเฉี่ยวเอาเขาไป หรือลมได้พัดพาเขาไปยังดินแดนอันไกลโพ้น"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัจญ์ อายะฮฺที่ 31)

จากนั้นวิญญาณของเขาจะถูกนำกลับคืนสู่ร่างกายของเขา (ในกุบูรฺ) จากนั้นจะมีมลาอิกะฮฺสองท่านมาหาเขา และให้เขาลุกขึ้นนั่งและถามเขาว่า "พระเจ้าของเจ้า

(4) คือ ออกมาอย่างยากลำบาก และทรมาน

(5) นักวิชาการอธิบายว่า สิจญีน คือ สถานที่ของหนังสือบันทึกของคนชั่วที่คับแคบและอึดอัด มีทัศนะอีกว่า สิจญีน หมายถึงสถานที่ที่ต่ำกว่าแผ่นดินชั้นที่เจ็ด

คือใคร?" เขาจะตอบว่า "อะไรนะ อะไรนะ ฉันไม่รู้" จากนั้นทั้งสองจะถามอีกว่า "อะไรคือศาสนาของเจ้า?" เขาจะตอบว่า "อะไรนะ อะไรนะ ฉันไม่รู้" จากนั้นทั้งสองจากถามอีกว่า ชายคนที่ถูกส่งไปยังเจ้าคือใคร ? เขาจะตอบว่า "อะไรนะ อะไรนะ ฉันไม่รู้" จากนั้นจะมีผู้ประกาศจากชั้นฟ้ามาประกาศว่า "บ่าวของฉัน คือ ผู้มดเท็จ ดังนั้น จงปูที่นอนจากนรกให้แก่เขาและเปิดประตูสู่นรกให้แก่เขา" จากนั้นเขาจะได้รับการลงโทษจากความร้อนและการทรมานของนรก และกุบูรฺของเขาจะถูกทำให้คับแคบจนกระทั่งกระดูกซี่โครงของเขาผิดรูป และจะมีชายคนหนึ่งหน้าตาน่ากลัวใส่เสื้อผ้าที่น่าเกลียดและมีกลิ่นเหม็น จากนั้นเขา (ชายคนนี้) จะกล่าวว่า "จงรับแจ้งในสิ่งที่จะทำให้เจ้าเจ็บปวดเถิด นี่คือวันที่เจ้าได้ถูกสัญญาไว้" เขาจึงถามกลับไปว่า "ท่านเป็นใครกัน ? ใบหน้าของท่านคือ ใบหน้าที่นำมาแต่ความชั่วร้าย" ชายคนนั้นตอบว่า "ฉันคือ การงานที่ชั่วร้ายของท่าน" เขาจึงกล่าวว่า "โอ้ พระผู้อภิบาลของฉัน ขอพระองค์อย่าให้วันกิยามะฮฺเกิดขึ้นเลย"

(บันทึกโดย อะหฺมัด 4/287 และอบูดาวูด 3/546
และอิบนุมาญะฮฺ 1/494 และอันนะซาอี 4/78)

อิมามอับดุ บิน ฮุมัยดฺ ﷺ บันทึกในหนังสือมุสนัดของท่าน จากอนัส บิน มาลิก ได้กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ، وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ، وَإِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرْعَ نِعَالِهِمْ". قَالَ: "فَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيُقْعِدَانِهِ فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ؟ " قَالَ: "فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَيَقُولُ: أَشْهَدُ أَنَّهُ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ". قَالَ: "فَيُقَالُ لَهُ: انْظُرْ إِلَى مَقْعَدِكَ مِنَ النَّارِ، قَدْ أَبْدَلَكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعَدًا مِنَ الْجَنَّةِ". قَالَ نَبِيُّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "فَيَرَاهُمَا جميعاً" »

"แท้จริง บ่าวนั้นเมื่อเขาถูกวางลงในกุบูรฺ (หลุมศพ) ของเขาแล้ว และมิตรสหายของเขาได้จากเขาไปแล้ว เขาจะได้ยินเสียงเท้าของพวกเขา จากนั้นจะมีมลาอิกะฮฺสองท่านและจะให้เขานั่ง แล้วถามเขาว่า "เจ้าได้พูดถึงชายคนนี้ว่าอย่างไร ?" เขาจะกล่าวตอบว่า "ฉันปฏิญาณว่าเขาคือ บ่าวของอัลลอฮฺ และศาสนทูตของพระองค์" จากนั้นมลาอิกะฮฺจะพูดกับเขาว่า "เจ้าจงดูที่พำนักของเจ้าในนรกซึ่งอัลลอฮฺได้ทรงเปลี่ยนให้เป็นที่พำนักในสวรรค์แล้ว" ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า "เขาจะเห็นที่พำนักของเขาทั้งสองที่"

กอตาดะฮฺ ได้กล่าวว่า มีรายงานระบุว่ากุบูรฺของเขาจะถูกทำให้กว้างขวาง 70 ศอก และเต็มไปด้วยความเขียวขจีจนถึงวันกิยามะฮฺ

(หนังสือ อัลมุนตะค็อบ ของอับดฺ บิน ฮุมัยดฺ 1178)

รายงานโดย มุสลิม จากอับดฺ บิน ฮุมัยดฺ และบันทึกโดยอันนะซาอี จากฮะดีษยูนุส บิน มุฮัมมัด อัลมุอัดดิบ

(มุสลิม 2870)

อัลฮาฟิซ อบูมูซา อัตติรฺมิซีฺ ﷺ รายงานจาก อบูฮุร็อยเราะฮฺ ว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« إِذَا قُبِرَ الْمَيِّتُ – أَوْ قَالَ: أَحَدُكُمْ – أَتَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَزْرَقَانِ يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا: الْمُنْكَرُ، وَالْآخِرُ: النَّكِيرُ، فَيَقُولَانِ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ؟ فَيَقُولُ مَا كَانَ يَقُولُ: هُوَ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ. فَيَقُولَانِ: قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا. ثُمَّ يُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ. ثُمَّ يُنَوَّرُ لَهُ فِيهِ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: نَمْ. فَيَقُولُ: أَرْجِعُ إِلَى أَهْلِي فَأُخْبِرُهُمْ، فَيَقُولَانِ: نَمْ نومةَ الْعَرُوسِ الَّذِي لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ، حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ. وَإِنْ كَانَ مُنَافِقًا قَالَ: سَمِعْتُ النَّاسَ يَقُولُونَ فَقُلْتُ مِثْلَهُمْ، لَا أَدْرِي. فَيَقُولَانِ: قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تقُولُ ذَلِكَ، فَيُقَالُ لِلْأَرْضِ: الْتَئِمِي عَلَيْهِ. فَتَلْتَئِمُ عَلَيْهِ، فَتَخْتَلِفُ أَضْلَاعُهُ، فَلَا يَزَالُ فِيهَا مُعَذَّبًا حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ" »

"เมื่อมัยยิต (อีกสำนวนคือ เมื่อคนใดคนหนึ่งในหมู่พวกเจ้า) ถูกฝังในกุบูรฺแล้ว มลาอิกะฮฺสองท่านรูปร่าง (ดวงตา) สีน้ำเงินดำมืด ท่านหนึ่งถูกเรียกว่า "มุงกัรฺ" และอีกท่านหนึ่ง "นะกีรฺ" ทั้งสองจะกล่าวว่า "เจ้าได้พูดถึงชายคนนี้ว่าอย่างไร ?" เขาจะกล่าวตอบอย่างที่เขาได้เคยกล่าว (ในดุนยา) ว่า "ท่านคือ บ่าวของอัลลอฮฺ และศาสนทูตของพระองค์ และฉันปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และฉันปฏิญาณว่า มุฮัมมัดเป็นบ่าวและศาสนทูตของพระองค์" มลาอิกะฮฺทั้งสองจึงกล่าวว่า "เรารู้ว่าเจ้าจะกล่าวเช่นนี้" จากนั้นกุบูรฺของเขาจะถูกทำให้กว้างและยาว 70 ศอกและมีแสงสว่าง จากนั้นเขาจะถูกบอกให้นอนหลับ เขาจึงกล่าวว่า "ฉันขอกลับไปหาครอบครัวของฉันเพื่อบอกพวกเขา" มลาอิกะฮฺทั้งสองจึงกล่าวว่า

"เจ้าจงนอนหลับเหมือนเจ้าสาวที่ไม่มีผู้ใดปลุกเขาให้ตื่นได้เลยยกเว้นคนที่เขารักที่สุดในครอบครัวของเขา" จนกระทั่งอัลลอฮฺจะให้เขาฟื้นคืนชีพจากที่นอนของเขานั้น และ (ในกรณี) หากมัยยิตเป็นมุนาฟิก เขาจะกล่าวตอบว่า "ฉันได้ยินคนเขาพูดกัน ฉันจึงพูดตามพวกเขา ฉันไม่รู้" มลาอิกะฮฺทั้งสองจึงกล่าวว่า "เรารู้ว่าเจ้าจะกล่าวเช่นนี้" จากนั้นแผ่นดิน (กุบูรฺ) จะถูกสั่งให้บีบรัดตัวเขา แผ่นดินจะรัดเขาจนกระทั่งซี่โครงของเขาผิดรูปแซกเข้าหากัน และเขาจะยังคงถูกลงโทษในนั้นจนกระทั่งอัลลอฮฺจะให้เขาฟื้นคืนชีพจากที่นอนของเขานั้น"

(อัตติรฺมิซี 1071 และกล่าวว่าเป็นฮะดีษฮะซัน เฆาะรีบ)

รายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮฺ ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า ***"อัลลอฮทรงให้บรรดาผู้ศรัทธาหนักแน่นด้วยคำกล่าวที่มั่นคง ในการมีชีวิตอยู่ทั้งในโลกนี้ และในปรโลก"*** คือเมื่อ (มัยยิต) ถูกถามในกุบูรฺว่า "ใครคือ พระเจ้าของเจ้า ? ศาสนาของเจ้าคืออะไร ? นบีของเจ้าคือใคร ?" ซึ่งเขาจะตอบว่า "พระเจ้าของฉันคือ อัลลอฮฺ ศาสนาของฉันคือ อิสลาม นบีของฉันคือ มุฮัมมัด ซึ่งท่านได้นำหลักฐานอันชัดแจ้งจากอัลลอฮฺมายังพวกเรา ฉันจึงศรัทธาและเชื่อท่าน" มลาอิกะฮฺก็จะกล่าวว่า "เจ้าพูดสัตย์จริงแล้ว เจ้าได้ใช้ชีวิตด้วยสิ่งนี้ และเจ้าเสียชีวิตในสภาพนี้ และเจ้าจะฟื้นคืนชีพในสภาพนี้"

(อัฏฏอบารี 16/596)

อิบนุ ญะรีรฺ ได้รายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه จากท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า

"ขอสาบานด้วยผู้ซึ่งชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ แท้จริง มัยยิต (ผู้เสียชีวิต) นั้น จะได้ยินเสียงรองเท้าของพวกเขา (ครอบครัว ญาติมิตรสหายที่มาส่งมัยยิตที่กุบูรฺ) ขณะที่พวกเขาได้หันหลังกลับจากเขาไป ทั้งนี้ หากเขาเป็นผู้ศรัทธา ละหมาดจะมาอยู่ที่ศีรษะของเขา ซะกาตอยู่ทางด้านขวาของเขา การถือศีลอดอยู่ทางด้านซ้ายของเขา การทำความความดีทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นเศาะดะเกาะฮฺ การติดต่อเครือญาติ การทำดีช่วยเหลือผู้อื่นจะอยู่ที่ขาทั้งสองของเขา (เมื่อการลงโทษ) เข้ามาจากทางด้านศีรษะของเขา การละหมาดก็จะกล่าวว่า ไม่มีทางเข้าทางนี้ และเมื่อจะเข้ามาจากทางขวาของเขา ซะกาตก็จะกล่าวว่า ไม่มีทางเข้ามาทางนี้ และเมื่อจะเข้ามาจากทางซ้ายของเขา การถือศีลอดก็จะกล่าวว่า ไม่มีทางเข้ามาทางนี้ และเมื่อจะเข้ามาจากทางขาของเขา ความดีต่างๆ ก็จะกล่าวว่า ไม่มีทางเข้ามาทางนี้ จากนั้นมลาอิกะฮฺจะบอกให้เขานั่งลงและเขาจะนั่งลงโดยให้เขาเห็นดวงอาทิตย์กำลังจะลับขอบฟ้า มลาอิกะฮฺจะถามเขาว่า "เจ้าจงตอบเราเถิดในสิ่งที่เราถามเจ้า" เขาจะกล่าวว่า "พวกท่านถามฉันเรื่องอะไร ?" มลาอิกะฮฺกล่าวว่า "เจ้าจะกล่าวว่าอย่างไรเกี่ยวกับชายคนนี้ที่มายังพวกเจ้าและพวกเจ้าจะเป็นสักขีพยาน

ต่อเขาอย่างไร?" เขาจะกล่าวตอบว่า "หมายถึง มุฮัมมัดหรือ?" มลาอิกะฮฺ ตอบว่า "ใช่" เขาจึงกล่าวว่า "ฉันขอปฏิญาณว่า เขาคือศาสนทูตของอัลลอฮฺและเขาได้นำหลักฐานอันชัดแจ้งจากอัลลอฮฺมายังเราแล้ว เราจึงศรัทธาต่อเขา" มลาอิกะฮฺจึงพูดกับเขาว่า "ในเรื่องนั้นเองที่เจ้าได้ใช้ชีวิต และในเรื่องนั้นเองที่เจ้าเสียชีวิต และในสภาพนั้นเองที่เจ้าจะถูกฟื้นคืนชีพ อินชาอัลลอฮฺ (หากอัลลอฮฺทรงประสงค์)" จากนั้นกุบูรฺของเขาจะถูกทำให้กว้างและยาว 70 ศอก และถูกทำให้มีแสงสว่างและประตูสู่สวรรค์ถูกเปิดให้แก่เขา และมลาอิกะฮฺจะกล่าวแก่เขาอีกว่า "เจ้าจงดูสิ่งที่อัลลอฮฺทรงเตรียมให้แก่เจ้าในสวรรค์เถิด" ทำให้เขามีความสุขและความปีติยินดีเพิ่มขึ้น จากนั้นวิญญาณของเขาจะถูกนำไปยังที่รวมวิญญาณที่ดีงามนั่นคือ นกสีเขียว ที่เกาะตามต้นไม้สวรรค์ และร่างกายจะถูกนำกลับไปเป็นสิ่งที่เริ่มต้นจากดินนั่นเอง และนั่นคือดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **อัลลอฮฺทรงให้บรรดาผู้ศรัทธาหนักแน่นด้วยคำกล่าวที่มั่นคง ในการมีชีวิตอยู่ทั้งในโลกนี้ และในปรโลก** ﴾

(อัฏฏอบารี 16/596)

อับดุรฺร็อซซาก รายงานจากฏอวูซ ว่า ﴿ **อัลลอฮฺทรงให้บรรดาผู้ศรัทธาหนักแน่นด้วยคำกล่าวที่มั่นคง ในการมีชีวิตอยู่ทั้งในโลกนี้** ﴾ นั่นคือ คำว่า ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ (ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ) ﴿ **และในปรโลก** ﴾ นั่นคือ การถูกสอบสวนในกุบูรฺ

(มุศ็อนนัฟ อับดุรฺร็อซซาก 2/342)

กอตาดะฮฺ กล่าวว่า "ในโลกดุนยานั้น คือพระองค์จะทรงให้พวกเขาหนักแน่นด้วยความดี และการงานที่ดีงาม (และในปรโลก) คือในกุบูรฺ"

(อัฏฏอบารี 16/602)

และเช่นนี้เองที่มีรายงานจากชาวสลัฟมากกว่าหนึ่งท่าน

(อัฏฏอบารี 16/602)

﴿ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ
(٢٨) جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ (٢٩) وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلُّوا
عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ (٣٠) ﴾

28. เจ้าไม่เห็นหรอกหรือ บรรดาผู้เปลี่ยนความโปรดปรานของอัลลอฮฺ เป็นการปฏิเสธศรัทธา และได้นำกลุ่มชนของพวกเขาลงสู่ที่พำนักอันหายนะ

29. นรกญะฮันนัมที่มีเปลวไฟร้อนจัดของมัน และมันเป็นที่พำนักอันชั่วช้า

30. และพวกเขาได้ตั้งภาคีคู่เคียงกับอัลลอฮฺ เพื่อให้พวกเขาหลงทางของพระองค์ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านจงร่าเริงกันเถิด เพราะแท้จริง ทางกลับของพวกท่านย่อมไปสู่ไฟนรก

จุดจบของผู้ที่เปลี่ยนความโปรดปรานของอัลลอฮฺเป็นการปฏิเสธศรัทธา

อัลบุคอรี กล่าวว่า ดำรัสของพระองค์ ﴿ **เจ้าไม่เห็นหรอกหรือ บรรดาผู้เปลี่ยนความโปรดปรานของอัลลอฮฺ เป็นการปฏิเสธศรัทธา** ﴾ หมายถึง เจ้าไม่รู้หรอกหรือ ? ดังเช่นดำรัสของพระองค์

﴿ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ﴾

"เจ้าไม่เห็นหรอกหรือ"

(ซูเราะฮฺ อัลฟีล อายะฮฺที่ 1)

หรือที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا ﴾

"เจ้าไม่เห็นบรรดาผู้ที่ออก"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 243)

ส่วนคำว่า الْبَوَارِ หมายถึง ความหายนะ (รากศัพท์คือ بَارَ يَبُورُ بَوَراً) เช่น قَوْمًا بُورًا "กลุ่มชนที่หายนะ" *(ซูเราะฮฺ อัลฟุรฺกอน อายะฮฺที่ 18)*

อัลบุคอรี กล่าวว่า อะลี อิบนุ อับดิลลาฮฺ ได้รายงานแก่เราว่า ซุฟยานได้รายงานแก่เราจากอัมรฺ จากอะฏออฺ ว่า เขาได้ยินอิบนุ อับบาส ได้กล่าวว่า ﴿ **เจ้าไม่เห็นหรอกหรือ บรรดาผู้เปลี่ยนความโปรดปรานของอัลลอฮฺ เป็นการปฏิเสธศรัทธา** ﴾ พวกเขาคือ ผู้ปฏิเสธศรัทธา

ที่เป็นชาวมักกะฮฺ

(ฟัตฮุลบารี 8/229)

อิบนุ อบีฮาติม รายงานจาก อบูอัฏฏุฟัยลฺ ว่า อิบนุ อัลเกาวาอฺ ได้ถามอะลีเกี่ยวกับอายะฮฺ ﴾ **เจ้าไม่เห็นหรอกหรือ บรรดาผู้เปลี่ยนความโปรดปรานของอัลลอฮฺ เป็นการปฏิเสธศรัทธา และได้นำกลุ่มชนของพวกเขาลงสู่ที่พำนักอันหายนะ** ﴿ เขากล่าวว่า พวกเขาคือบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาชาวกุเรชในวันสงครามบะดัรฺ

(อัฏฏอบารี 17/6)

ซึ่งบรรดามุชริกีนกุเรชนั้น ความโปรดปรานของอัลลอฮฺได้มายังพวกเขานั่นคือ "ความศรัทธา" [6] แต่พวกเขา ﴾ **เปลี่ยนความโปรดปรานของอัลลอฮฺเป็นการปฏิเสธศรัทธา และได้นำกลุ่มชนของพวกเขาลงสู่ที่พำนักอันหายนะ** ﴿ โดยความหมายดังกล่าวนี้ครอบคลุมบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งมวล เนื่องจากอัลลอฮฺ ﷻ ได้ส่งนบีมุฮัมมัด ﷺ เพื่อเป็นความเมตตาแก่ปวงบ่าวทั้งมวลและเป็นความโปรดปรานแก่มนุษย์ทั้งหลาย ดังนั้น ผู้ใดตอบรับความโปรดปรานและขอบคุณในความโปรดปรานนี้ก็จะได้เข้าสวรรค์ และผู้ใดปฏิเสธและดื้อดึงกับความโปรดปรานนี้ก็จะตกนรก

ดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และพวกเขาได้ตั้งภาคีคู่เคียงกับอัลลอฮฺ เพื่อให้พวกเขาหลงทางของพระองค์** ﴿ คือ พวกเขาได้ตั้งบรรดาภาคีต่อพระองค์โดยที่พวกเขาเคารพสักการะพวกมันคู่เคียงกับพระองค์และยังเชิญชวนผู้คนไปสู่สิ่งเหล่านั้น จากนั้นพระองค์ตรัสข่มขู่และเตือนพวกเขาผ่านคำพูดของนบี ﷺ ﴾ **จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พวกท่านจงร่าเริงกันเถิด เพราะแท้จริง ทางกลับของพวกท่านย่อมไปสู่ไฟนรก** ﴿ หมายถึง อะไรก็ตามที่พวกท่านสามารถทำได้ในดุนยาก็จงทำเถิดเพราะแม้ว่าอย่างไรก็ตาม ﴾ **เพราะแท้จริง ทางกลับของพวกท่านย่อมไปสู่ไฟนรก** ﴿ นั่นคือ ที่กลับและจุดจบของพวกท่านนั้นคือยังอัลลอฮฺเท่านั้น ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾ ﴾

"เราจะให้เวลาพวกเขาสนุกสนานกันเพียงเล็กน้อย แล้วเราจะไล่ต้อนพวกเขาสู่การลงโทษที่รุนแรง"

(ซูเราะฮฺ ลุกมาน อายะฮฺที่ 24)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

(6) ที่นำมาโดยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

﴿ مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ ﴾

"ความเพลิดเพลินในโลกนี้ แล้วพวกเขาก็กลับคืนมาสู่เรา แล้วเราจะให้พวกเขาลิ้มรสการลงโทษอย่างหนัก เพราะเหตุที่พวกเขาปฏิเสธศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 70)

﴿ قُل لِّعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾ ﴾

31. จงกล่าวแก่ปวงบ่าวผู้ศรัทธาของข้าว่า ให้พวกเขาดำรงการละหมาด และบริจาคสิ่งที่เราได้ให้เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา ทั้งอย่างลับ ๆ และอย่างเปิดเผย ก่อนที่วันหนึ่งจะมาถึงซึ่งไม่มีการซื้อขาย (ต่อรอง) ในวันนั้น และไม่มีการเป็นมิตร

การสั่งใช้ให้ละหมาด และบริจาค (ในหนทางของอัลลอฮฺ)

พระองค์ตรัสบัญชาปวงบ่าวให้เชื่อฟังและปฏิบัติสิ่งที่พระองค์สั่งใช้และให้ทำดีต่อสรรพสิ่งที่พระองค์สร้าง นั่นคือให้พวกเขาละหมาดซึ่งก็คือ การเคารพสักการะอัลลอฮฺ ﷻ เพียงพระองค์เดียวไม่มีภาคีใดคู่เคียงพระองค์ และให้พวกเขาใช้จ่ายและบริจาคทรัพย์สินที่อัลลอฮฺ ﷻ ได้ให้เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเขาด้วยการออกซะกาตรวมถึงการใช้จ่ายเลี้ยงดูเครือญาติและทำดีต่อผู้อื่น ความหมายของการดำรงการละหมาดนั้น คือการรักษาเวลาละหมาด ลักษณะและท่าทางของการละหมาด การรุกัวะอฺ การสุญูด และความคุชัวะอฺในละหมาด พระองค์ยังสั่งให้ใช้จ่ายบริจาคสิ่งที่พระองค์ได้ให้ริซกีปัจจัยยังชีพทั้งในทางลับและเปิดเผย และให้พวกเขารีบเร่งปฏิบัติสิ่งเหล่านี้เพื่อปกป้องคุ้มครองตนเองให้รอดปลอดภัย ﴾ **ก่อนที่วันหนึ่งจะมาถึง** ﴿ นั่นคือวันกิยามะฮฺ ﴾ **ซึ่งไม่มีการซื้อขาย (ต่อรอง) ในวันนั้น** ﴿ คือวันที่ไม่มีการไถ่ตัวหรือไถ่โทษด้วยการขายตัวเอง ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ... ﴿١٥﴾ ﴾

"ดังนั้น วันนี้การไถ่บาปจะไม่ถูกรับจากพวกเจ้า และจากบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา..."

(ซูเราะฮฺ อัลฮะดีด อายะฮฺที่ 15)

ส่วนดำรัสของพระองค์ ﴾ **และไม่มีการเป็นมิตร** ﴿ อิบนุ ญะรีรฺ กล่าวว่า หมายถึง ไม่มีมิตรสหายใดที่จะสามารถให้อภัยหรือยกโทษผู้ที่คู่ควรต้องถูกลงโทษอันเนื่องจากการฝ่าฝืนของเขา มีแต่ความยุติธรรมและความเที่ยงธรรมเท่านั้น คำว่า خِلَالٌ เป็นรากศัพท์ เช่นคำพูดที่ว่า خَالَلْتُ فُلَانًا فَأَنَا أُخَالُّهُ مُخَالَّةً وَخِلَالاً (ฉันได้เป็นมิตรกับคนหนึ่ง ดังนั้น ฉันได้ยึดเขาเป็นมิตรสหาย)

(อัฏฏอบารี 17/12)

กอตาดะฮฺ กล่าวว่า แท้จริง อัลลอฮฺทรงรู้ดีว่าในดุนยานั้นมีการค้าขาย การคบมิตรสหายที่ผูกสัมพันธ์กันในดุนยา ดังนั้น คนคนหนึ่งจงพิจารณาว่าจะเป็นมิตรสหายกับผู้ใดและเพื่อสิ่งใด ถ้าคบกันเพื่ออัลลอฮฺก็ให้สานสัมพันธ์ต่อไป แต่ถ้าหากคบกันเพื่อสิ่งอื่นแล้ว ท้ายที่สุดความสัมพันธ์จะถูกตัดขาดลง

(อัฏฏอบารี 17/12)

ฉัน [7] เห็นว่า ความหมายของอายะฮฺนี้คือ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสบอกว่า ไม่มีการซื้อขายหรือการไถ่โทษแทนผู้ใดได้ แม้ว่าจะไถ่โทษด้วยทองคำทั้งแผ่นดินก็ตาม และผู้ที่กลับไปพบอัลลอฮฺในสภาพที่เป็นผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น ไม่มีมิตรสหายหรือการช่วยเหลือใดๆ สำหรับเขา ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ ﴾

"และพวกเจ้าจงหวั่นเกรงวันหนึ่ง ซึ่งไม่มีชีวิตใดจะชดเชยสิ่งใดแทนอีกชีวิตหนึ่งได้ และค่าไถ่ถอนใด ๆ ก็หาได้รับประโยชน์แก่ชีวิตนั้นไม่ ตลอดจนเขาเหล่านั้นก็จะไม่ได้รับความช่วยเหลือ"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 123)

และตรัสอีกว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ ﴾

"ผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงบริจาคส่วนหนึ่ง จากสิ่งที่เราได้ให้เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเจ้า

(7) อิบนุ กะษีรฺ

ก่อนที่วันหนึ่งจะมา ซึ่งในวันนั้นไม่มีการซื้อขาย และไม่มีการเป็นมิตร และไม่มีชะฟาอะฮฺ และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธานั้นคือ พวกที่อธรรม (แก่ตัวเอง)"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 254)

﴿ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي
الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾ وَآتَاكُم مِّن كُلِّ
مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ الْإِنسَانَ لَظَلُومٌ
كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ ﴾

32. อัลลอฮฺผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และทรงให้น้ำลงมาจากชั้นฟ้า และทรงให้พืชผลงอกเงยออกมาด้วยมัน (จากน้ำ) เพื่อเป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเจ้า และทรงให้เรือเดินสมุทรมีความสะดวกแก่พวกเจ้า เพื่อใช้แล่นตามน่านน้ำโดยพระบัญชาของพระองค์ และทรงให้ลำน้ำทั้งหลายเป็นประโยชน์แก่พวกเจ้า

33. และพระองค์ทรงให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ เป็นประโยชน์แก่พวกเจ้า โดยโคจรเป็นปกติ และทรงให้กลางคืนและกลางวันเป็นประโยชน์แก่พวกเจ้า

34. และพระองค์ทรงประทานแก่พวกเจ้าทุกสิ่งที่พวกเจ้าขอต่อพระองค์ และหากพวกเจ้าจะนับความโปรดปรานของอัลลอฮฺแล้ว พวกเจ้าก็ไม่อาจจะคำนวณมันได้ แท้จริง มนุษย์นั้นอธรรมยิ่ง เนรคุณยิ่ง

สาธยายความโปรดปรานอันมากมายของอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสาธยายความโปรดปรานอันมากมายของพระองค์ที่มีต่อปวงบ่าว นั่นคือ

พระองค์ได้สร้างชั้นฟ้าเป็นหลังคาถูกรักษาไว้ไม่ให้หล่นลงมา ทรงสร้างแผ่นดินเป็นที่ราบเรียบ และทรงให้น้ำหลั่งลงมาจากฟากฟ้า แล้วทรงให้ผลไม้ต่างๆ ออกมาเป็นคู่ๆ พืชพันธุ์ต่างๆ ที่พระองค์ได้สร้างไว้ในแผ่นดินซึ่งมีความหลากหลายในสีสัน รูปร่าง รสชาติ กลิ่นและประโยชน์แตกต่างกัน และทรงให้เรือเดินสมุทรมีความสะดวก โดยสร้างให้มันลอยแล่นอยู่บนน้ำทะเลด้วยพระบัญชาของพระองค์ และทรงทำให้น้ำทะเลแบกรับเรือได้ (โดยไม่จม) เพื่อให้ผู้คนเดินทางจากภูมิภาคหนึ่งไปยังอีกภูมิภาคหนึ่ง ขนย้ายสิ่งต่างๆ จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง และยังทรงให้ลำน้ำทั้งหลายเป็นประโยชน์ โดยแทรกเข้าไปในแผ่นดินจากเมืองหนึ่งไปอีกเมืองหนึ่ง เพื่อเป็นปัจจัยยังชีพแก่ปวงบ่าวในการดื่มใช้และรดน้ำแก่พืชพันธุ์ต่างๆ ตลอดจนประโยชน์อื่นๆ อีกมากมาย ﴿ **และพระองค์ทรงให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ เป็นประโยชน์แก่พวกเจ้าโดยโคจรเป็นปกติ** ﴾ คือโคจรดำเนินไปโดยไม่หยุดพักทั้งกลางคืนและกลางวัน

﴿لَا الشَّمْسُ يَنبَغِي لَهَا أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾﴾

“ดวงอาทิตย์ก็ไม่สมควร (ไม่อนุมัติ) แก่มันที่จะไล่ตามใกล้ดวงจันทร์ และกลางคืนก็จะไม่ล้ำหน้ากลางวัน และทั้งหมดนั้นจะเวียนว่ายอยู่ในจักรราศี”

(ซูเราะฮฺ ยาซีน อายะฮฺที่ 40)

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾﴾

“แท้จริง พระผู้อภิบาลของพวกเจ้านั้น คือ อัลลอฮฺ ผู้ทรงสร้างบรรดาชั้นฟ้า และแผ่นดินภายในหกวัน แล้วทรงอยู่เหนือพระบัลลังก์ พระองค์ทรงให้กลางคืนครอบคลุมกลางวันในสภาพที่กลางคืนไล่ตามกลางวันโดยรวดเร็ว และทรงสร้างดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ และบรรดาดวงดาวขึ้นโดยถูกกำหนดให้เป็นประโยชน์ (ต่อปวงบ่าว) ตามพระบัญชาของพระองค์ พึงรู้เถิดว่า การสร้างและกิจการทั้งหลายนั้นเป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น มหาบริสุทธิ์แด่อัลลอฮฺผู้เป็นพระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก”

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 54)

ดังนั้น ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์จะโคจรสอดคล้องต่อเนื่องไม่ล้ำหน้ากัน กลางวันและกลางคืนจะไม่ขัดกัน บางครั้งกลางวันจะยาวกว่ากลางคืนและบางครั้งจะสั้นกว่า

﴿ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾ ﴾

"เจ้ามิเห็นหรอกหรือว่า แท้จริง อัลลอฮฺทรงให้กลางคืนคาบเกี่ยวเข้าไปในเวลากลางวัน และทรงให้กลางวันคาบเกี่ยวเข้าไปในเวลากลางคืน และทรงสร้างให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ (เป็นประโยชน์แก่มนุษย์) ทุกสิ่งโคจรไปตามวาระที่กำหนดไว้ และแท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงรู้ดียิ่งในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำ"

(ซูเราะฮฺ ลุกมาน อายะฮฺที่ 29)

﴿ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٥﴾ ﴾

"พระองค์ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดินด้วยความจริงอันชัดแจ้ง พระองค์ทรงให้กลางคืนคาบเกี่ยวเข้าไปในกลางวัน และทรงให้กลางวันคาบเกี่ยวเข้าไปในกลางคืน และทรงให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เป็นประโยชน์ (แก่มนุษย์) ทุกสิ่งโคจรไปตามวาระที่ได้กำหนดไว้ พึงทราบเถิด พระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจ ผู้ทรงอภัยอย่างมาก"

(ซูเราะฮฺ อัซซุมัรฺ อายะฮฺที่ 5)

ดำรัสของพระองค์ ﴾ **และพระองค์ทรงประทานแก่พวกเจ้าทุกสิ่งที่พวกเจ้าขอต่อพระองค์** ﴿ คือ พระองค์ได้จัดเตรียมสิ่งต่างๆ ที่พวกเจ้าต้องการในทุกสถานการณ์ ส่วนดำรัสของพระองค์ ﴾ **และหากพวกเจ้าจะนับความโปรดปรานของอัลลอฮฺแล้ว พวกเจ้าก็ไม่อาจจะคำนวณมันได้** ﴿ คือ พระองค์ทรงบอกว่าบ่าวทั้งหลายอ่อนแอไม่มีความสามารถที่จะคำนวณนับหรือตอบแทนบุญคุณความโปรดปรานต่างๆ ที่พระองค์ประทานให้ได้ ดังที่มีฮะดีษในหนังสือเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีว่า ท่านรอซูล ﷺ มักจะกล่าว (คำวิงวอน) ว่า

« اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مُوَدَّعٍ وَلَا مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا »

"โอ้ อัลลอฮฺ มวลการสรรเสริญเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ ซึ่งเป็นการสรรเสริญอย่างมากมายซึ่งไม่เพียงพอ (หากเปรียบเทียบกับความโปรดปรานของพระองค์) และมิใช่เป็นความโปรดปรานหรือการสรรเสริญสุดท้าย และไม่อาจจะหลีกหนีจากการพึ่งพาพระองค์ได้ โอ้ ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา"

(ฟัตฮุลบารี 9/493)

และมีรายงานระบุว่า นบีดาวูด ﷺ ได้กล่าวว่า "โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ข้าพระองค์จะขอบคุณพระองค์ได้อย่างไรเล่า ในเมื่อการขอบคุณของข้าพระองค์ต่อพระองค์นั้นก็เป็นความโปรดปรานจากพระองค์ที่มีต่อข้าพระองค์ ?" อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า "บัดนี้ถือว่าเจ้าได้ขอบคุณข้าแล้ว โอ้ ดาวูด" กล่าวคือ เมื่อเจ้าได้สารภาพว่าเจ้าบกพร่องในการขอบคุณต่อพระองค์ผู้ประทานความโปรดปราน

(ชุอะบุลอีมาน ของอัลบัยฮะกี 4/4414)

﴿ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَـٰذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَن تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾ ﴾

35. และจงรำลึก เมื่ออิบรอฮีมกล่าวว่า โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้เมืองนี้ (มักกะฮฺ) ปลอดภัย และขอทรงให้ข้าพระองค์และลูกหลานของข้าพระองค์พ้นจากการบูชาเจว็ด

36. โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ แท้จริง พวกมันได้ทำให้มนุษย์ส่วนใหญ่หลงทาง ดังนั้น ผู้ใดปฏิบัติตามข้าพระองค์ แท้จริง เขาเป็นพวกของข้าพระองค์ และผู้ใดฝ่าฝืนข้าพระองค์ แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตา

ดุอาอฺของอิบรอฮีม ﷺ ให้แก่มักกะฮฺ บิดามารดาและลูกหลานของเขา

ในที่นี้ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกหลักฐานแก่บรรดามุชริกีนอาหรับว่า แผ่นดินฮารอมที่มักกะฮฺนั้นถูกสร้างครั้งแรกบนหลักการเคารพสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดต่อพระองค์ และอิบรอฮีมผู้ซึ่งเป็นสาเหตุให้แผ่นดินนี้ได้รับการบูรณะอาศัยนั้น ได้ประกาศตัดความเกี่ยวข้องกับผู้ที่อิบาดะฮฺสักการะต่อสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ และเขาได้ดุอาอฺให้มักกะฮฺมีความปลอดภัย โดยกล่าวว่า ﴿ **โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้เมืองนี้ (มักกะฮฺ) ปลอดภัย** ﴾ และอัลลอฮฺ ﷻ ทรงตอบรับคำขอของเขา โดยตรัสว่า

﴿ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا... ﴾ الآية

"พวกเขาไม่เห็นหรอกหรือว่า เราได้ทำเขตหวงห้ามให้เป็นที่ปลอดภัย..." จนจบ *อายะฮฺ*

(ซูเราะฮฺ อัลอังกะบูต อายะฮฺที่ 67)

และตรัสอีกว่า

﴿ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٦﴾ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٩٧﴾ ﴾

"แท้จริง บ้านหลังแรกที่ถูกตั้งขึ้นสำหรับมนุษย์ (เพื่อการอิบาดะฮฺ) นั้น คือบ้านที่มักกะฮฺ โดยเป็นที่ที่ถูกให้มีความจำเริญ และเป็นที่แนะนำแก่ประชาชาติทั้งหลาย ในบ้านนั้น มีหลายสัญญาณที่ชัดแจ้ง (ส่วนหนึ่งนั้น) คือมะกอมอิบรอฮีม และผู้ใดได้เข้าไปในบ้านนั้น เขาก็เป็นผู้ปลอดภัย และสิทธิของอัลลอฮฺที่มีแก่มนุษย์นั้น คือการมุ่งสู่บ้านหลังนั้น อันได้แก่ผู้ที่สามารถหาทางไปยังบ้านหลังนั้นได้ และผู้ใดปฏิเสธ แท้จริง อัลลอฮฺนั้นไม่ทรงพึ่งประชาชาติทั้งหลาย"

(ซูเราะฮฺ อาลอิมรอน อายะฮฺที่ 96-97)

และอิบรอฮีมได้กล่าวในเรื่องนี้ว่า ﴿ **โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้เมืองนี้ (มักกะฮฺ) ปลอดภัย** ﴾ เขาได้ใช้คำว่า البلد เพื่อเจาะจงว่าเมืองนี้ซึ่งดูเหมือนว่าเขาได้ดุอาอฺทันทีหลังจากที่สร้างเมืองนี้ ฉะนั้นเขาจึงกล่าวว่า

﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾ ﴾

"การสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ ผู้ได้ประทานอิสมาอีลและอิสฮากแก่ข้าพระองค์ ขณะที่ข้าพระองค์อยู่ในวัยชรา แท้จริง พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยินการวิงวอนอย่างแน่นอน"

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 39)

และเป็นที่รู้กันว่าอิสมาอีลนั้นแก่กว่าอิสฮาก 30 ปี เมื่อครั้งที่อิบรอฮีมนำอิสมาอีลที่ยังเป็นเด็กทารกและมารดาของเขาออกไปยังแผ่นดินมักกะฮฺ เขาก็ได้ดุอาอฺอีกเช่นกันว่า ﴿ **โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้เมืองนี้ (มักกะฮฺ) ปลอดภัย** ﴾ ดังที่เราได้อธิบายอย่างละเอียดแล้วก่อนหน้านี้ในซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ

คำพูดของอิบรอฮีม ที่ว่า ﴿ **และขอทรงให้ข้าพระองค์และลูกหลานของข้าพระองค์พ้นจากการบูชาเจว็ด** ﴾ แสดงให้เห็นว่าเป็นการสมควรที่ผู้ดุอาอฺทุกคนต้องขอให้แก่ตัวเอง

บิดามารดาและลูกหลาน จากนั้นอิบรอฮีมได้บอกอีกว่ามนุษย์จำนวนมากถูกหลอกลวงโดยเจว็ดเหล่านี้ และเขาได้ประกาศตัดความเกี่ยวข้องกับผู้ที่เคารพสักการะพวกมัน โดยมอบหมายจุดจบของผู้คนเหล่านี้ให้อยู่ภายใต้การตัดสินของอัลลอฮฺ หากพระองค์ประสงค์ พระองค์จะลงโทษพวกเขา และหากพระองค์ประสงค์ พระองค์จะให้อภัยพวกเขา ดังเช่นคำพูดของนบีอีซา ﷺ ว่า

﴿ إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ ﴾

"หากพระองค์จะทรงลงโทษพวกเขา แท้จริง พวกเขาก็คือ บ่าวของพระองค์ และหากพระองค์จะทรงอภัยโทษให้แก่พวกเขา แท้จริง พระองค์คือ ผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 118)

อายะฮฺนี้ไม่มีอะไรมากไปกว่าการมอบหมายจุดจบของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาให้ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของอัลลอฮฺ ﷻ มิได้หมายความว่าเหตุการณ์นั้นสามารถเป็นไปได้จริง จากอับดุลลอฮฺ อิบนุ อัมรฺ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้อ่านคำพูดของนบีอิบรอฮีม ﷺ

﴿ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ... ﴾ الآية

"โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ แท้จริง พวกมันได้ทำให้มนุษย์ส่วนใหญ่หลงทาง..." *จนจบอายะฮฺ*

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 36)

และคำพูดของนบีอีซา ﷺ

﴿ إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ... ﴾ الآية

"หากพระองค์จะทรงลงโทษพวกเขา แท้จริง พวกเขาก็คือ บ่าวของพระองค์..." *จนจบอายะฮฺ*

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 118)

จากนั้นท่านรอซูล ﷺ ได้ยกมือทั้งสอง (เพื่อขอดุอาอฺ) และกล่าวว่า "โอ้ อัลลอฮฺ ประชาชาติของฉัน โอ้ อัลลอฮฺ ประชาชาติของฉัน โอ้ อัลลอฮฺ ประชาชาติของฉัน" แล้วท่านก็ร้องไห้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า "โอ้ ญิบรีล เจ้าจงไปหามุฮัมมัด และพระผู้อภิบาลของเจ้าทรงรู้ดีอยู่แล้ว และเจ้าจงถามเขาว่า อะไรที่ทำให้เขาร้องไห้?" จากนั้นญิบรีลได้มาหาท่านรอซูล และถามเขา ท่านรอซูล ﷺ จึงตอบไปด้วยคำพูดที่ท่านได้กล่าว อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า "เจ้า (โอ้ ญิบรีล) จงไปหามุฮัมมัดอีกครั้งและบอกกับเขาว่า เราจะทำให้เจ้าพอใจในประชาชาติของเจ้า และเราจะไม่ทำให้เจ้าเสียใจ"

(มุสลิม 1/191)

﴿ رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُم مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾ ﴾

37. โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา แท้จริง ข้าพระองค์ได้ให้ลูกหลานของข้าพระองค์ พำนักอยู่ ณ ที่ราบลุ่มนี้โดยไม่มีพืชผลใด ๆ ซึ่งอยู่ใกล้บ้านอันเป็นเขตหวงห้ามของพระองค์ โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา เพื่อให้พวกเขาดำรงการละหมาด ขอพระองค์ทรงให้จิตใจจากปวงมนุษย์มุ่งไปยังพวกเขา และประทานปัจจัยยังชีพที่เป็นพืชผลแก่พวกเขา เพื่อว่าพวกเขาจะขอบคุณ

นี่เป็นหลักฐานว่าดุอาอฺนี้เป็นครั้งที่สองหลังจากครั้งแรกที่อิบรอฮีมได้ดุอาอฺเมื่อครั้งที่หันหลังจากท่านหญิงฮาญัรฺและลูกของนาง ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนการสร้างกะอฺบะฮฺ ส่วนดุอาอฺครั้งที่สองนี้เกิดขึ้นหลังจากสร้างกะอฺบะฮฺแล้ว [(8)] เพื่อเป็นการยืนยันและแสดงความต้องการ (การช่วยเหลือ) จากอัลลอฮฺอย่างแท้จริง เพราะเช่นนี้เขาจึงกล่าวว่า ﴿ **ซึ่งอยู่ใกล้บ้านอันเป็นเขตหวงห้ามของพระองค์** ﴾ ส่วนคำพูดของเขาที่ว่า ﴿ **โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา เพื่อให้พวกเขาดำรงการละหมาด** ﴾ อิบนุ ญะรีรฺ ได้กล่าวว่า สำนวนนี้เกี่ยวข้องกับ ﴿ **อันเป็นเขตหวงห้ามของพระองค์** ﴾ กล่าวคือ การที่พระองค์ทำให้บ้านของพระองค์เป็นเขตหวงห้ามนั้นก็เพื่อให้ผู้คนได้ดำรงการละหมาด ณ ที่บ้านนั้น ﴿ **ขอพระองค์ทรงให้จิตใจจากปวงมนุษย์ มุ่งไปยังพวกเขา** ﴾ อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด, สะอีด บิน ญุบัยรฺ และท่านอื่นๆ กล่าวว่า ถ้าหากอิบรอฮีมกล่าวว่า **أفئدة الناس** (จิตใจของมนุษย์ทั้งหลาย) แล้ว แน่นอนว่าบรรดาชาวเปอร์เซีย โรมัน ยิว คริสต์และคนกลุ่มอื่นๆ ย่อมยื้อแย่งกันมุ่งไปยังบ้านของอัลลอฮฺ

(อัฏฏอบารี 17/25, 26)

แต่เขาได้กล่าวว่า **من الناس** (จากปวงมนุษย์) จึงหมายถึงบรรดาผู้เป็นมุสลิมเท่านั้น และเขากล่าวอีกว่า ﴿ **และประทานปัจจัยยังชีพที่เป็นพืชผลแก่พวกเขา** ﴾ คือ เพื่อให้ปัจจัย

(8) ฮะดีษอัลบุคอรี ลำดับที่ 3364 ได้ระบุอย่างชัดเจนว่านบีอิบรอฮีม ﷺ ได้ขอดุอาอบทนี้ เมื่อครั้งที่ท่านมายังมักกะฮตั้งแต่แรก และได้ทิ้งอิสมาอีลซึ่งเป็นทารกไว้ที่นั่น

เหล่านั้นเป็นสิ่งที่ช่วยเหลือพวกเขาในการเคารพภักดีต่อพระองค์ และเนื่องจากที่ราบลุ่มนี้ไม่มีพืชผลใดๆ ก็ขอพระองค์ทรงให้มีพืชผลให้พวกเขาได้บริโภค ทั้งนี้อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงตอบรับคำขอดังกล่าว ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ أَوَلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ ﴾

"และเรามิได้ตั้งหลักแหล่งแก่พวกเขาในเขตหวงห้ามอันปลอดภัยหรอกหรือ ซึ่งผลไม้ทุกชนิดถูกนำมายังที่นั้น เป็นเครื่องยังชีพที่มาจากเรา แต่ส่วนมากของพวกเขาไม่รู้"

(ซูเราะฮฺ อัลกิศ็อศ อายะฮฺที่ 57)

และนี่เป็นส่วนหนึ่งของความอ่อนโยน ความกรุณาปรานี ความเมตตาและความจำเริญของอัลลอฮฺ ﷻ กล่าวคือ แม้ว่าไม่มีต้นไม้ที่ออกผลในดินแดนศักดิ์สิทธิ์มักกะฮฺ แต่ผลไม้หลากหลายชนิดจากดินแดนอื่นถูกนำมายังที่แห่งนี้อันเป็นการตอบรับดุอาอฺของนบีอิบรอฮีม อัลคอลีล عليه السلام

﴿ رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِن شَيْءٍ
فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ
إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ
الصَّلَاةِ وَمِن ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ ﴾

38. โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา แท้จริง พระองค์ทรงรอบรู้สิ่งที่เราปิดบัง และสิ่งที่เราเปิดเผย ไม่มีสิ่งใดจะซ่อนเร้นไปจากอัลลอฮฺ ทั้งในแผ่นดินและในชั้นฟ้า

39. การสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ ผู้ได้ประทานอิสมาอีลและอิสฮากแก่ข้าพระองค์ ขณะที่ข้าพระองค์อยู่ในวัยชรา แท้จริง พระผู้อภิบาลของ

ข้าพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยินการวิงวอนอย่างแน่นอน

40. โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้ข้าพระองค์และจากลูกหลานของข้าพระองค์เป็นผู้ดำรงการละหมาด โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา ขอพระองค์ทรงตอบรับการวิงวอนของข้าพระองค์ด้วยเทอญ

41. โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา ขอพระองค์ทรงอภัยโทษให้แก่ข้าพระองค์ และแก่บิดามารดาของข้าพระองค์ และแก่บรรดามุอฺมิน ในวันที่การสอบสวนจะมีขึ้น

อิบนุ ญะรีรฺ กล่าวว่า อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงอิบรอฮีม ﷺ ผู้ใกล้ชิดพระองค์ซึ่งได้กล่าวว่า ﴾ **โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา แท้จริง พระองค์ทรงรอบรู้สิ่งที่เราปิดบัง และสิ่งที่เราเปิดเผย** ﴿ หมายถึง พระองค์รู้จุดประสงค์ของข้าพระองค์ในดุอาอฺของข้าพระองค์ และสิ่งที่ข้าพระองค์ต้องการจากการดุอาอฺให้แก่ชาวเมืองนี้ และเป้าหมายนั้นคือความพอพระทัยของพระองค์และความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์ เพราะพระองค์นั้นรู้สิ่งต่างๆ ทั้งที่เปิดเผยและที่ปกปิด ไม่มีสิ่งใดในชั้นฟ้าและแผ่นดินสามารถซ่อนเร้นจากพระองค์ จากนั้นอิบรอฮีมได้สรรเสริญขอบคุณพระผู้เป็นเจ้าที่ได้ประทานบุตรหลังจากที่มีอายุมากแล้ว เขากล่าวว่า ﴾ **การสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ ผู้ได้ประทานอิสมาอีลและอิสฮากแก่ข้าพระองค์ ขณะที่ข้าพระองค์อยู่ในวัยชรา แท้จริง พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์เป็นผู้ทรงได้ยินการวิงวอนอย่างแน่นอน** ﴿ กล่าวคือ พระองค์ตอบรับผู้ที่วิงวอนขอต่อพระองค์และตอบรับฉันที่ได้ขอให้พระองค์ประทานบุตรแก่ฉัน จากนั้นเขาได้กล่าวต่อว่า ﴾ **โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้ข้าพระองค์และจากลูกหลานของข้าพระองค์เป็นผู้ดำรงการละหมาด** ﴿ คือ รักษาการละหมาดอย่างถูกต้องครบถ้วน ﴾ **และจากลูกหลานของข้าพระองค์** ﴿ คือ ขอทรงให้พวกเขาเป็นผู้ดำรงการละหมาดเช่นกัน ﴾ **โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา ขอพระองค์ทรงตอบรับการวิงวอนของข้าพระองค์ด้วยเทอญ** ﴿ ในทุกสิ่งที่ข้าพระองค์ได้วิงวอนขอจากพระองค์ ﴾ **โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา ขอพระองค์ทรงอภัยโทษให้แก่ข้าพระองค์ และแก่บิดามารดาของข้าพระองค์** ﴿ การขอนี้เกิดขึ้นก่อนที่นบีอิบรอฮีมจะประกาศตัดความสัมพันธ์กับบิดาเมื่อได้ประจักษ์ว่าบิดาของท่านคือศัตรูของอัลลอฮฺ ﴾ **และแก่บรรดามุอฺมิน** ﴿ ทั้งหมด ﴾ **ในวันที่การสอบสวนจะมีขึ้น** ﴿ คือวันที่พระองค์จะสอบสวนปวงบ่าวของพระองค์และจะทรงตอบแทนในการงานของพวกเขา หากทำดีก็จะได้รับการตอบแทนที่ดี และหากทำชั่วก็จะได้รับการลงโทษ

﴿ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٤٢﴾ مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾ ﴾

42. และเจ้าอย่าคิดว่าอัลลอฮฺทรงละเลยต่อสิ่งที่พวกอธรรมปฏิบัติ แท้จริงพระองค์ทรงประวิงเวลาให้พวกเขาจนถึงวันที่สายตาเงยจ้องไม่กระพริบ (วันกิยามะฮฺ)

43. พวกเขารีบเร่งเงยศีรษะของพวกเขาขึ้น นัยน์ตาของพวกเขาไม่กระพริบ และจิตใจของพวกเขาลอย

การที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงประวิงการลงโทษต่อบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น มิใช่เพราะละเลย

พระองค์ตรัสว่า โอ้ มุฮัมมัด อย่าได้คิดว่าอัลลอฮฺ ﷻ จะละเลยต่อสิ่งที่พวกอธรรมปฏิบัติ คือเมื่อพระองค์ประวิงหรือยืดเวลาให้แก่พวกเขาแล้ว เจ้าก็อย่าได้คิดว่าพระองค์ละเลยหลงลืมหรือปล่อยผ่าน และไม่ลงโทษพวกเขาในการกระทำของพวกเขา แต่ทว่าพระองค์ทรงคิดคำนวณ และนับ (วันที่เหลือ) สำหรับพวกเขาไว้แล้วด้วยการนับที่แน่นอน ﴿ **แท้จริง พระองค์ทรงประวิงเวลาให้พวกเขาจนถึงวันที่สายตาเงยจ้องไม่กระพริบ** ﴾ เนื่องจากความน่ากลัวและความโกลาหลในวันกิยามะฮฺ จากนั้นพระองค์ตรัสถึงลักษณะการฟื้นคืนชีพจากกุบูรฺของพวกเขา และการรีบเร่งสู่การยืนรวมตัวกันในทุ่งอัลมะฮฺชัรฺ พระองค์ตรัสว่า ﴿ **พวกเขารีบเร่ง** ﴾ รีบรุด ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ ﴾

"รีบวิ่งไปยังผู้เรียกร้อง พวกปฏิเสธศรัทธาจะกล่าวว่า วันนี้เป็นวันที่ลำบากยิ่ง"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 8)

และตรัสอีกว่า

﴿ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾ ﴾

"วันนั้น พวกเขาจะติดตามผู้ร้องเรียกไปโดยไม่มีการอิดเอื้อนแต่ประการใด เสียงทั้งหลายก็จะลดค่อยลงต่อพระผู้ทรงกรุณาปรานี เจ้าจะไม่ได้ยินเสียงใด นอกจากเสียงแผ่วเบา"

จนถึงอายะฮฺ

﴿ وَعَنَتِ ٱلْوُجُوهُ لِلْحَيِّ ٱلْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾ ﴾

"และใบหน้าทั้งหลาย ได้สยบลงต่อพระผู้ทรงเป็นอยู่เสมอ พระผู้ทรงอมตะ และแน่นอน ผู้ที่แบกเอาความอธรรมไว้ (ชิริก) ต้องประสบกับการขาดทุนอย่างแน่นอน"

(ซูเราะฮฺ ฏอฮา อายะฮฺที่ 108–111)

และได้ตรัสอีกว่า

﴿ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾ ﴾

"วันที่พวกเขาจะออกมาจากหลุมฝังศพอย่างรีบเร่ง คล้ายกับพวกเขาวิ่งกรูไปยังเจว็ดของพวกเขา"

(ซูเราะฮฺ อัลมะอาริจญ์ อายะฮฺที่ 43)

ส่วนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **เงยศีรษะของพวกเขาขึ้น** ﴿ อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด และท่านอื่นๆ ได้กล่าวว่า คือ ยกศีรษะของพวกเขาขึ้น

(อัฏฏอบารี 17/31, 32)

﴾ **นัยน์ตาของพวกเขาไม่กระพริบ** ﴿ กล่าวคือ นัยน์ตาของพวกเขากลอกไปมา ไม่อยู่นิ่งจ้องเขม็งไม่ลดละการมอง ไม่กระพริบแม้แต่เสี้ยวเดียว อันเนื่องจากความน่ากลัวความโกลาหล และความวิตกกังวลที่พวกเขากำลังประสบและความกลัวในสิ่งที่จะเกิดขึ้น เราขอความคุ้มครองจากอัลลอฮฺ ﷻ ให้พ้นจากสิ่งเหล่านั้นด้วยเทอญ ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **และจิตใจของพวกเขาลอย** ﴿ คือ จิตใจว่างเปล่าไม่อยู่กับเนื้อกับตัว อันเนื่องมาจากความตระหนกและความน่ากลัว กอตาดะฮฺ และนักวิชาการจำนวนหนึ่งได้กล่าวว่า ตำแหน่งของจิตใจของพวกเขาว่างเปล่า เพราะหัวใจขึ้นมาติดอยู่ที่ลำคอโดยได้หลุดออกจากตำแหน่งของมันอันเนื่องมาจากความน่ากลัวอย่างสุดขีด

(อัฏฏอบารี 17/34)

หลังจากนั้น พระองค์ได้ตรัสกับรอซูล ﷺ ของพระองค์ว่า

﴿وَأَنذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا
أَخِّرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُوا
أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ مَا لَكُم مِّن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ
ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ
الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِندَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ
لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾﴾

44. และจงเตือนมนุษย์ถึงวันที่การลงโทษจะมาหาพวกเขา บรรดาผู้อธรรมจะกล่าวว่า โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา โปรดประวิงเวลาแก่เราจนถึงกำหนดอันใกล้นี้ เพื่อเราจะได้สนองตอบการเชิญชวนของพระองค์ และเราจะปฏิบัติตามบรรดารอซูล และพวกเจ้ามิได้สาบานแต่ก่อนนี้หรอกหรือว่า พวกเจ้านั้นจะไม่สูญสลาย

45. และพวกเจ้าได้พำนักอยู่ในสถานที่ของบรรดาผู้อธรรมแก่ตัวของพวกเขาเอง และเป็นที่ประจักษ์แจ้งแก่พวกเจ้าแล้วว่า เราได้กระทำแก่พวกเขาอย่างไร และเราได้ยกอุทาหรณ์แก่พวกเจ้าแล้ว

46. และแน่นอน พวกเขาได้วางแผนของพวกเขา และแผนของพวกเขาอยู่ที่อัลลอฮฺ และถึงแม้ว่าแผนของพวกเขาจะทำให้ภูเขาเคลื่อนย้ายไปก็ตาม

ไม่มีการผ่อนผันใดๆ เมื่อการลงโทษได้มาถึง

พระองค์ตรัสเกี่ยวกับคำพูดของบรรดาผู้ที่อธรรมต่อตัวเองในขณะที่พวกเขาเห็นการลงโทษว่า ﴿ **โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา โปรดประวิงเวลาแก่เราจนถึงกำหนดอันใกล้นี้ เพื่อเราจะได้สนองตอบการเชิญชวนของพระองค์** ﴾ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾﴾

“จนกระทั่งเมื่อความตายได้มาหาคนใดในพวกเขา เขาก็จะกล่าวขึ้นว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้ข้าพระองค์กลับไปมีชีวิตอีกครั้งหนึ่งเถิด”

(ซูเราะฮฺ อัลมุอฺมินูน อายะฮฺที่ 99)

และดังที่พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ ﴾

“บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย อย่าให้ทรัพย์สินของพวกเจ้าและลูกหลานของพวกเจ้าหันเหพวกเจ้าจากการระลึกถึงอัลลอฮฺ และผู้ใดกระทำเช่นนั้น ชนเหล่านั้นคือ พวกที่ขาดทุน และจงบริจาคจากสิ่งที่เราได้ให้ปัจจัยยังชีพแก่พวกเจ้า ก่อนที่ความตายจะเกิดขึ้นแก่ผู้ใดในหมู่พวกเจ้า แล้วเขาก็จะกล่าวว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ มาตรว่าพระองค์ทรงผ่อนผันให้แก่ข้าพระองค์อีกชั่วเวลาเพียงเล็กน้อย เพื่อที่ข้าพระองค์จะได้บริจาค และข้าพระองค์ก็จะอยู่ในหมู่คนดี (ผู้ทรงคุณธรรม)”

(ซูเราะฮฺ อัลมุนาฟิกูน อายะฮฺที่ 9–10)

และพระองค์ได้ตรัสเกี่ยวกับสภาพของพวกเขาขณะที่รวมตัวในทุ่งมะฮฺชัรฺ ว่า

﴿ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾ ﴾

“และถ้าเจ้าได้เห็น เมื่อผู้กระทำผิดทั้งหลายก้มศีรษะของพวกเขาลง ณ พระผู้อภิบาลของพวกเขา (พลางกล่าวว่า) ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา เราได้เห็นแล้ว เราได้ยินแล้ว ขอได้ทรงโปรดส่งเรากลับไป (ยังโลกดุนยา) เพื่อเราจะได้กระทำความดีแท้จริง เราเป็นผู้มีความเชื่อมั่นแล้ว (ณ บัดนี้)”

(ซูเราะฮฺ อัสสัจญ์ดะฮฺ อายะฮฺที่ 12)

และตรัสอีกว่า

﴿ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾ ﴾

“และหากเจ้าจะได้เห็น ขณะที่พวกเขาถูกให้หยุดยืนอยู่เบื้องหน้าไฟนรก แล้วพวกเขาได้กล่าวว่า โอ้ หวังว่าเราจะถูกนำกลับไป และเราก็จะไม่ปฏิเสธบรรดาโองการแห่งพระผู้อภิบาลของเราอีก และเราก็จะได้กลายเป็นผู้ที่อยู่ในหมู่ผู้ศรัทธา”

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 27)

และตรัสว่า

﴿ وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾ ﴾

“และพวกเขาจะตะโกนอยู่ในนรกนั้นว่า ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา ขอพระองค์ได้ทรงโปรดนำเราออกไป (จากนรก) เพื่อเราจะได้ปฏิบัติการงานที่ดีอื่นจากที่เราได้ปฏิบัติไปแล้ว และเรามิได้ให้อายุของพวกเจ้ายืนนานพอหรอกหรือ เพื่อผู้ที่ใคร่ครวญจะได้ระลึกถึงข้อตักเตือน และ (ยิ่งกว่านั้น) ได้มีผู้ตักเตือนมายังพวกเจ้าแล้ว ดังนั้น พวกเจ้าจงลิ้มรส (การลงโทษ) เถิด เพราะสำหรับบรรดาผู้อธรรมนั้นจะไม่มีผู้ช่วยเหลือ”

(ซูเราะฮฺ ฟาฏิรฺ อายะฮฺที่ 37)

หลังจากนั้นพระองค์ได้ตรัสตอบหลังจากที่พวกเขากล่าวคำพูดนี้ว่า ﴾ **และพวกเจ้ามิได้สาบานแต่ก่อนนี้หรอกหรือว่า พวกเจ้านั้นจะไม่สูญสลาย** ﴿ หมายถึง พวกเจ้ามิได้สาบานก่อนที่จะประสบกับสภาพนี้หรือว่า สิ่งที่พวกเจ้าได้รับอยู่จะไม่มีวันสูญสลายและจะไม่มีการฟื้นคืนชีพหรือการตอบแทนใดๆ ? ดังนั้น จงลิ้มรสการลงโทษนี้เนื่องจากสิ่งที่พวกเจ้าสาบานนั้น มุญาฮิดและท่านอื่นๆ ได้กล่าวว่า ﴾ **พวกเจ้านั้นจะไม่สูญสลาย** ﴿ คือ พวกเจ้าจะไม่เคลื่อนย้ายจากดุนยาไปยังอาคิเราะฮฺ

(อัฏฏอบารี 17/36)

﴾ **และพวกเจ้าได้พำนักอยู่ในสถานที่ของบรรดาผู้อธรรมแก่ตัวของพวกเขาเอง และเป็นที่ประจักษ์แจ้งแก่พวกเจ้าแล้วว่า เราได้กระทำแก่พวกเขาอย่างไร และเราได้ยกอุทาหรณ์แก่พวกเจ้าแล้ว** ﴿ หมายถึง พวกเจ้าได้เห็นและได้รู้แล้วเกี่ยวกับการลงโทษของเราต่อบรรดากลุ่มชนที่ปฏิเสธศรัทธาก่อนหน้าพวกเจ้า แต่ถึงกระนั้นพวกเจ้าก็ไม่นำมาเป็นบทเรียน อีกทั้งการลงโทษของเราต่อกลุ่มชนเหล่านั้น ก็ไม่ได้ทำให้พวกเจ้าเกรงกลัวแต่อย่างใด

﴿ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿٥﴾ ﴾

"(อัลกุรอาน) นี้เป็นฮิกมะฮฺอันลึกซึ้ง แต่การตักเตือนนั้นไม่บังเกิดผล (แก่พวกเขา)"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 5)

ชัวะอุบะฮฺ ได้รายงานจากอบูอิสฮาก จากอับดุรฺเราะหฺมาน (บิน ดาบีล) ว่า อะลี บิน อบีฏอลิบ ﷺ ได้กล่าวเกี่ยวกับอายะฮฺ ﴾ **และถึงแม้ว่าแผนของพวกเขาจะทำให้ภูเขาเคลื่อนย้ายไปก็ตาม** ﴿ ว่า ผู้ที่โต้แย้งอิบรอฮีมในเรื่องพระผู้อภิบาลของเขาได้นำนกอินทรีตัวเล็กสองตัวไปเลี้ยงจนแข็งแรงและเติบใหญ่ จากนั้นเขาใช้เชือกผูกขามันทั้งสองตัวเข้ากับหีบใบหนึ่ง และให้มันอดอาหาร แล้วเขาก็เข้าไปนั่งในหีบพร้อมกับชายอีกคนหนึ่งยกไม้เท้าท่อนหนึ่งที่มีเนื้ออยู่ตรงปลาย ทันใดนั้นนกทั้งสองตัวก็ได้บิน เขาจึงพูดกับเพื่อนของเขาว่า จงดูซิว่าเจ้าเห็นอะไร ? เขาตอบว่า ฉันเห็นสิ่งนั้น สิ่งนี้ จนกระทั่งได้กล่าวว่า ฉันเห็นดุนยาทั้งหมดเหมือนแมลงวัน เขาจึงกล่าวว่า เจ้าจงเล็งไม้เท้าลงสู่พื้นดิน เขาจึงเล็งไม้เท้าชี้ลง จากนั้นพวกเขาจึงได้ร่อนลง เขา (อะลี บิน อบีฏอลิบ) ได้กล่าวว่า และนี่คือพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และถึงแม้ว่าแผนของพวกเขาจะทำให้ภูเขาเคลื่อนย้ายไปก็ตาม** ﴿

(อัฏฏอบารี 17/39 ด้วยสายสืบที่เฎาะอีฟ)

อบูอิสฮาก ได้กล่าวว่า และเช่นเดียวกันอายะฮฺนี้มีกิรออะฮฺ จากอับดุลลอฮฺ อ่านว่า وَإِن كَادَ مَكْرُهُمْ "และถึงแม้ว่าแผนการของพวกเขาเกือบจะทำให้ภูเขาเคลื่อนย้าย"

มุญาฮิด ได้เล่าเรื่องนี้จาก บุคตะนัศศอรฺ ว่า เมื่อสายตาของเขาได้ถูกตัดขาดจากแผ่นดินและชาวโลก [9] มีเสียงเรียกเขาว่า "โอ้ ทรราช เจ้าจะไปไหน ?" เขาจึงรู้สึกกลัว จากนั้นเขาได้ยินเสียงจากเบื้องบนเขา เขาจึงเล็งหอก (ที่มีเนื้อ) ให้ชี้ลง บรรดานกอินทรีก็ได้มุ่งลง ทำให้ภูเขาต่างๆ หวั่นไหวจากแรงสั่นสะเทือนนั้น และบรรดาภูเขาเกือบจะเคลื่อนย้ายอันเนื่องจากรู้สึกถึงแรงสั่นสะเทือน และนั่นคือความหมายของพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และถึงแม้ว่าแผนของพวกเขาจะทำให้ภูเขาเคลื่อนย้ายไปก็ตาม** ﴿

(อัฏฏอบารี 17/39)

อิบนุ ญุรอยญฺ รายงานจากมุญาฮิด ว่า เขาได้อ่านว่า لَتَزُولُ مِنْهُ الْجِبَالُ ด้วยการอ่านลามตัวแรกด้วยสระฟัตฮะห์ และลามตัวที่สองด้วยสระฎ็อมมะฮฺ [10] และอัลเอาฟี ได้รายงานจากอิบนุ อับบาส เกี่ยวกับอายะฮฺ ﴾ **และถึงแม้ว่าแผนของพวกเขาจะทำให้ภูเขาเคลื่อนย้ายไปก็ตาม** ﴿ เขากล่าวว่า แผนการของพวกเขามิได้ทำให้ภูเขาเคลื่อนย้ายแต่อย่างใด อัลฮะซัน อัลบัศรี ก็ได้กล่าวเช่นนี้เช่นกัน อิบนุ ญะรีรฺ ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า สิ่งที่พวกเขากระทำต่อตัวพวกเขาเองในเรื่องการตั้งภาคีและการปฏิเสธศรัทธาต่ออัลลอฮฺนั้นไม่สามารถทำอะไรต่อภูเขา

---

(9) คือ บินขึ้นไปด้วยนกอินทรี และอยู่ในที่สูงมากจนแทบมองไม่เห็นพื้นดิน

(10) แปลว่า ภูเขาจะเคลื่อนย้ายจากที่ เนื่องจากแผนของพวกเขา

หรือสิ่งอื่นใดได้ แต่โทษที่ได้รับจะกลับไปสู่ตัวพวกเขาเอง ฉัน[11] เห็นว่าทัศนะนี้คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ ﴾

"และอย่าเดินบนแผ่นดินอย่างเย่อหยิ่ง แท้จริง เจ้าจะแยกแผ่นดินไม่ได้เลย และจะไม่บรรลุความสูงของภูเขา"

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออฺ อายะฮฺที่ 37)

ส่วนทัศนะที่สองในการอรรถาธิบายอายะฮฺนี้คือรายงานที่อะลี บิน อบีฏ็อลฮะหฺ เล่าจากอิบนุ อับบาสเกี่ยวกับอายะฮฺ ﴾ **และถึงแม้ว่าแผนของพวกเขาจะทำให้ภูเขาเคลื่อนย้ายไปก็ตาม** ﴿ เขากล่าวว่า หมายถึง การตั้งภาคีของพวกเขา ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ ﴾

"ชั้นฟ้าทั้งหลายแทบจะพังทลายลงมา และแผ่นดินก็แทบจะถล่มลึกลงไป และขุนเขาทั้งหลายก็แทบจะยุบทลายลงมาเป็นเสี่ยง ๆ"

(ซูเราะฮฺ มัรฺยัม อายะฮฺที่ 90)

(อัฏฏ็อบารี 17/41)

อัฏเฏาะฮาก และกอตาดะฮฺ ก็มีทัศนะเช่นนี้

(อัฏฏ็อบารี 17/41)

﴿ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ ﴾

47. และแท้จริง เจ้าอย่าคิดเลยว่า อัลลอฮฺจะทรงเป็นผู้ผิดสัญญากับบรรดารอซูลของพระองค์ แท้จริง อัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงตอบโต้อย่างเด็ดขาด

---

(11) อิบนุ กะษีรฺ

48. **วันซึ่งแผ่นดินจะถูกเปลี่ยนเป็นอื่นจากแผ่นดินนี้ และชั้นฟ้าทั้งหลาย (ก็เช่นเดียวกัน) พวกเขาจะปรากฏตัวต่อหน้าอัลลอฮฺ ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงอำนาจเหนือทุกสิ่ง**

อัลลอฮฺ ﷻ ไม่ทรงผิดสัญญา

พระองค์ตรัสยืนยันและเน้นย้ำคำสัญญาของพระองค์ว่า ﴾ **และแท้จริง เจ้าอย่าคิดเลยว่า อัลลอฮฺจะทรงเป็นผู้ผิดสัญญากับบรรดารอซูลของพระองค์** ﴿ ในการที่จะช่วยเหลือพวกเขาในชีวิตดุนยาและวันที่ปวงพยานจะยืนขึ้นเป็นพยาน (วันกิยามะฮฺ) จากนั้นทรงแจ้งว่าพระองค์คือผู้ทรงอำนาจ ไม่มีสิ่งใดที่จะขัดขืนหรือห้ามสิ่งที่พระองค์ประสงค์ได้ และไม่มีสิ่งใดเอาชนะพระองค์ได้ พระองค์คือผู้ทรงลงโทษอย่างเด็ดขาดต่อผู้ที่ปฏิเสธและดื้อดึง

﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ ﴿

"ความหายนะในวันนั้น จงประสบแก่บรรดาผู้ปฏิเสธ"

(ซูเราะฮฺ อัลมุรฺซะลาต อายะฮฺที่ 15)

เพราะเช่นนี้พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **วันซึ่งแผ่นดินจะถูกเปลี่ยนเป็นอื่นจากแผ่นดินนี้ และชั้นฟ้าทั้งหลาย (ก็เช่นเดียวกัน)** ﴿ ความหมายคือ สัญญาของพระองค์นั้นจะต้องเกิดขึ้นจริงอย่างแน่นอน ในวันซึ่งแผ่นดินจะถูกเปลี่ยนเป็นอื่นจากแผ่นดินนี้ ซึ่งเป็นแผ่นดินที่มีลักษณะแตกต่างจากแผ่นดินที่เรารู้จักคุ้นเคย ดังที่มีฮะดีษในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีและมุสลิม จากซะฮฺลฺ บิน สะอัด กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى أَرْضٍ بَيْضَاءَ عَفْرَاءَ كَقُرْصَةِ النَّقِيِّ لَيْسَ فِيهَا مَعْلَمٌ لِأَحَدٍ »

"บรรดามนุษย์จะถูกนำมาชุมนุมในวันกิยามะฮฺ ณ แผ่นดินสีขาวอมแดงเหมือนแผ่นขนมปังบริสุทธิ์ ซึ่งไม่มีสัญลักษณ์เฉพาะของผู้ใดเลย"

(ฟัตฮุลบารี 11/379 และ มุสลิม 4/2150)

อิมามอะหฺมัด รายงานว่า อาอิชะฮฺ นางได้กล่าวว่า "ฉันคือคนแรกที่ถามท่านรอซูล ﷺ เกี่ยวกับอายะฮฺนี้ ﴾ **วันซึ่งแผ่นดินจะถูกเปลี่ยนเป็นอื่นจากแผ่นดินนี้ และชั้นฟ้าทั้งหลาย**

(ก็เช่นเดียวกัน) ﴾ ซึ่งฉันได้ถามว่า ในวันนั้นบรรดาผู้คนจะอยู่ที่ไหน โอ้ ท่านรอซูล ﷺ ?" ท่านได้กล่าวตอบว่า "อยู่บนอัศศิรอต" รายงานโดยมุสลิมเพียงท่านเดียวโดยอัลบุคอรีมิได้รายงาน และรายงานโดยอัตติรฺมิซีและอิบนุมาญะฮฺ อัตติรฺมิซีบอกว่าเป็นฮะดีษฮะซันเศาะฮีฮฺ

อิมามมุสลิม บิน อัลฮัจญาจญ์ ได้รายงานในหนังสือเศาะฮีฮฺของท่านว่า เษาบาน คนรับใช้ของท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า "(ครั้งหนึ่ง) ฉันได้ยืนอยู่กับท่านรอซูล ﷺ จากนั้นได้มีผู้รู้ยิวคนหนึ่งมาหาและกล่าวว่า ขอความสันติจงประสบแด่ท่าน โอ้ มุฮัมมัด" ฉันจึงผลักเขาอย่างแรงจนเกือบจะทำให้เขาล้ม เขาจึงกล่าวว่า "เหตุใดท่านจึงผลักฉัน ?" ฉันจึงกล่าวตอบว่า "ทำไมท่านไม่พูดว่า โอ้ รอซูลุลลอฮฺ ?" ยิวคนนั้นกล่าวว่า "แท้จริง เราได้เรียกเขาด้วยชื่อที่ครอบครัวของเขาตั้ง" จากนั้นท่านรอซูลจึงกล่าวว่า "แท้จริง ชื่อของฉันคือ มุฮัมมัด ซึ่งครอบครัวของฉันตั้งให้" จากนั้นยิวคนนี้ได้กล่าวว่า "ฉันมาเพื่อถามท่าน" ท่านรอซูล ﷺ จึงกล่าวว่า "ท่านจะได้ประโยชน์อะไรหรือถ้าหากฉันบอกท่าน" เขากล่าวว่า "ฉันอยากจะฟังด้วยหูของฉันเอง" ท่านรอซูล ﷺ ได้ใช้กิ่งไม้ขีดเขี่ย (เสมือนครุ่นคิด) จากนั้นกล่าวว่า "ถามมาซิ" ยิวคนนั้นได้กล่าวถามว่า "บรรดาผู้คนจะอยู่ที่ใดในวันซึ่งแผ่นดินจะถูกเปลี่ยนเป็นอื่นจากแผ่นดินนี้และชั้นฟ้าทั้งหลาย ?" ท่านรอซูล ﷺ กล่าวตอบว่า "พวกเขาอยู่ในความมืดก่อนสะพาน (อัศศิรอต)" เขาจึงถามต่อว่า "แล้วใครจะเป็นคนแรกที่ข้าม ?" ท่านรอซูล ﷺ ตอบว่า "บรรดาคนยากจนในบรรดาชาวมุฮาญิรีน" ยิวถามอีกว่า "(อาหาร) สิ่งแรกที่ถูกนำมาต้อนรับพวกเขาเมื่อพวกเขาเข้าสวรรค์ ?" ท่านกล่าวว่า "อวัยวะ (ติ่ง) ที่ติดอยู่กับตับวาฬ" เขาถามอีกว่า "อะไรคืออาหารของพวกเขาหลังจากนั้น ?" ท่านกล่าวว่า "พวกเขาจะได้รับประทานวัวที่ถูกเชือดให้แก่พวกเขาซึ่งเป็นวัวที่กินอาหารอยู่รอบๆ สวรรค์" เขาถามอีกว่า "แล้วเครื่องดื่มของพวกเขาคืออะไร ?" ท่านตอบว่า "(เครื่องดื่ม) จากตาน้ำที่ชื่อว่า ซัลซะบีล" เขาจึงกล่าว "ท่านพูดถูกแล้ว" และได้กล่าวอีกว่า "ฉันมาถามท่านเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งซึ่งไม่มีผู้ใดในโลกนี้รู้ ยกเว้นนบีหรือคนหนึ่งคนหรือสองคน" ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า "ท่านจะได้ประโยชน์อะไรหรือถ้าหากฉันบอก ?" เขากล่าวว่า "ฉันอยากได้ยินด้วยหูของฉันเอง" เขากล่าวต่อว่า "ฉันมาถามท่านเกี่ยวกับบุตร" ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า "น้ำอสุจิผู้ชายสีขาวและน้ำของผู้หญิงสีเหลือง เมื่อทั้งสองมารวมกันแล้ว เมื่อใดที่น้ำอสุจิผู้ชายอยู่เหนือน้ำ (อสุจิ) ผู้หญิงแล้ว ทั้งสองจะได้บุตรชายด้วยพระอนุมัติของอัลลอฮฺ และเมื่อใดที่น้ำ (อสุจิ) ผู้หญิงอยู่เหนือน้ำอสุจิผู้ชายแล้ว ทั้งสองจะได้บุตรสาวด้วยพระอนุมัติของอัลลอฮฺ" ยิวคนนั้นได้กล่าวว่า "แท้จริง ท่านได้พูดถูกแล้ว และแน่แท้ ท่านคือนบี" จากนั้นเขาได้กลับไป ท่านรอซูล ﷺ จึงกล่าวว่า "สิ่งที่เขาถามฉันนั้น ฉันไม่มีความรู้ใดๆ เลย จนกระทั่งอัลลอฮฺ ﷻ ได้บอกให้ฉันรู้"

(มุสลิม 315)

และดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **พวกเขาจะปรากฏตัวต่อหน้าอัลลอฮฺ** ﴾ หมายถึง มัคลูกทั้งมวลจะออกจากกุบูรฺไปหาอัลลอฮฺ ﴿ **ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงอำนาจเหนือทุกสิ่ง** ﴾ คือ ผู้ทรงมีอำนาจเหนือทุกสิ่ง ทุกๆ ชีวิตต้องสยบศิโรราบและนอบน้อมต่อพระองค์

﴿ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ وُجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ ﴾

49. และวันนั้นเจ้าจะเห็นบรรดาอาชญากรถูกล่ามตรึงไว้ด้วยโซ่

50. เครื่องนุ่งห่มของพวกเขาทำด้วยวัสดุไหม้ไฟ และไฟจะลุกคลุมใบหน้าของพวกเขา

51. เพื่ออัลลอฮฺจะได้ทรงตอบแทนทุกชีวิตตามที่มันได้แสวงหาไว้ แท้จริงอัลลอฮฺนั้นทรงฉับพลันในการสอบสวน

สภาพของบรรดาผู้ละเมิดในวันกิยามะฮฺ

พระองค์ตรัสว่า **"วันซึ่งแผ่นดินจะถูกเปลี่ยนเป็นอื่นจากแผ่นดินนี้ และชั้นฟ้าทั้งหลาย (ก็เช่นเดียวกัน)"** (ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 48) และบรรดามัคลูกทั้งหลายจะปรากฏตัวต่อหน้าอัลลอฮฺ ﷻ ผู้ทรงสอบสวนและตอบแทน โอ้ มุฮัมมัด เจ้าจะเห็นบรรดาผู้ละเมิดซึ่งได้เคยฝ่าฝืนพระองค์ด้วยการปฏิเสธศรัทธาและบ่อนทำลาย ในวันนั้นพวกเขา ﴿ **ถูกล่ามตรึง** ﴾ รวมไว้ด้วยกันเป็นกลุ่มเป็นพวก ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾ ﴾

"จงรวบรวมบรรดาผู้อธรรม และบรรดาสหายของพวกเขา และสิ่งที่พวกเขาเคารพสักการะ"

(ซูเราะฮฺ อัศศอฟฟาต อายะฮฺที่ 22)

และดังที่พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾ ﴾

"และเมื่อชีวิตทั้งหลายถูกจัดเป็นคู่"

(ซูเราะฮฺ อัตตักวีรฺ อายะฮฺที่ 7)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾ ﴾

"และเมื่อพวกเขาถูกโยนลงไปในสถานที่แคบ ในสภาพที่ถูกมัดมือติดกับลำคอ ณ ที่นั้นพวกเขาจะวิงวอนขอความพินาศให้แก่ตัวเขา"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรฺกอน อายะฮฺที่ 13)

และ

﴿ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ ﴾

"และ (เราได้ทำให้) บรรดาชัยฏอน (อยู่ใต้คำสั่งของเขา) พวกนั้นทั้งหมดเป็นช่างก่อสร้าง และประดาน้ำ และพวกอื่น ๆ ถูกพันธนาการด้วยโซ่ติดกัน"

(ซูเราะฮฺ ศอด อายะฮฺที่ 37-38)

الْأَصْفَادِ คือ โซ่พันธนาการ ตามคำอธิบายของอิบนุ อับบาส, สะอีด บิน ญุบัยรฺ, อะอฺมัช และอับดุรฺเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ ซึ่งเป็นความหมายที่เป็นที่รู้จักกันในหลักภาษา

ส่วนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **เครื่องนุ่งห่มของพวกเขาทำด้วยวัสดุไหม้ไฟ** ﴾ หมายถึง เครื่องนุ่งห่มที่พวกเขาสวมใส่นั้นทำมาจากสิ่งที่ใช้ทาอูฐ ซึ่งมีลักษณะติดไฟง่าย กอตาดะฮฺ ได้กล่าวว่า คือสิ่งที่อยู่ชิดติดกับไฟ

อิบนุ อับบาส มักจะกล่าวว่า الْقَطِرَانُ ในที่นี้คือ ทองแดงที่ถูกทำให้ละลาย

(อัฏฏ็อบารี 17/56)

และเป็นไปได้ว่าเขาอ่านอายะฮฺนี้ว่า ﴿ سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرٍ آنٍ ﴾ หมายถึง ทำมาจากทองแดงร้อนที่หายร้อนแล้ว ซึ่งนี่คือทัศนะที่มีรายงานจากมุญาฮิด, อิกริมะฮฺ, สะอีด บิน ญุบัยรฺ อัลฮะซัน และกอตาดะฮฺ

(อัฏฏ็อบารี 17/55-56)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และไฟจะลุกคลุมใบหน้าของพวกเขา** ﴾ ก็จะเหมือนอายะฮฺที่ว่า

﴿ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾ ﴾

"ไฟนรกจะเผาไหม้ใบหน้าของพวกเขา และพวกเขาจะมีใบหน้าที่บูดเบี้ยวในนรกนั้น"

(ซูเราะฮฺ อัลมุอฺมินูน อายะฮฺที่ 104)

อิมามอะหฺมัด ﷬ กล่าวว่า ยะหฺยา บิน อิสฮาก ได้รายงานแก่เราว่า อะบาน บิน ยะซีด ได้รายงานแก่เราจากยะหฺยา บิน อบีกะษีรฺ จากซัยดฺ จากอบูสลาม จากอบูมาลิก อัลอัชอะรี กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ ได้กล่าวว่า

« أَرْبَعٌ فِي أُمَّتِي مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ لَا يَتْرُكُونَهُنَّ: الْفَخْرُ فِي الْأَحْسَابِ وَالطَّعْنُ فِي الْأَنْسَابِ وَالِاسْتِسْقَاءُ بِالنُّجُومِ وَالنِّيَاحَةُ عَلَى الْمَيِّتِ – وَقَالَ – النَّائِحَةُ إِذَا لَمْ تَتُبْ قَبْلَ مَوْتِهَا تُقَامُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَعَلَيْهَا سِرْبَالٌ مِنْ قَطِرَانٍ وَدِرْعٌ مِنْ جَرَبٍ »

"สี่ประการอยู่ในประชาชาติของฉันที่เป็นเรื่องญะฮิลิยะฮฺ ซึ่งพวกเขายังคงไม่ทิ้งมัน (คือ) การภูมิใจในสายตระกูล การใส่ร้ายในเรื่องเชื้อสายตระกูล การเชื่อว่าฝนตกนั้นเพราะดวงดาวต่าง ๆ และการแสดงความโศกเศร้าอย่างเลยเถิดต่อผู้เสียชีวิต และหญิงที่แสดงความโศกเศร้าอย่างเลยเถิดนั้นหากไม่กลับตัวก่อนเสียชีวิต นางจะถูกลงโทษในวันกิยามะฮฺโดยที่นางจะสวมใส่เครื่องนุ่งห่มที่ทำด้วยวัสดุไหม้ไฟ และชุดที่ทำจากหิด"

(อะหฺมัด 5/342 และมุสลิม 2/644)

ส่วนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **เพื่ออัลลอฮฺจะได้ทรงตอบแทนทุกชีวิตตามที่มันได้แสวงหาไว้** ﴾ คือ ในวันกิยามะฮฺ ดังเช่นที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى ﴿٣١﴾ ﴾

"เพื่อพระองค์จะทรงตอบแทนบรรดาผู้กระทำความชั่วตามที่พวกเขาประพฤติ และจะทรงตอบแทนบรรดาผู้กระทำความดีด้วยความดี"

(ซูเราะฮฺ อันนัจมฺ อายะฮฺที่ 31)

﴾ **แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงฉับพลันในการสอบสวน** ﴿ คือ พระองค์จะทรงเสร็จสิ้นจากการสอบสวนบ่าวของพระองค์อย่างรวดเร็วเนื่องจากพระองค์ทรงรอบรู้ในทุกสิ่ง ไม่มีสิ่งใดปกปิดซ่อนเร้นจากพระองค์ สิ่งถูกสร้างทั้งหมดนั้นเหมือนคนคนเดียวเมื่อเทียบกับพระเดชานุภาพของพระองค์ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴾ مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾ ﴿

"การบังเกิดของพวกเจ้าและการฟื้นคืนชีพของพวกเจ้า มิใช่อื่นใดนอกจากเสมือนชีวิตเดียว แท้จริง อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงได้ยินผู้ทรงเห็น"

(ซูเราะฮฺ ลุกมาน อายะฮฺที่ 28)

และนี่คือความหมายของทัศนะมุญาฮิด ที่ว่า ﴾ **ทรงฉับพลันในการสอบสวน** ﴿ คือการคิดคำนวณ

﴾ هَٰذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾ ﴿

52. นี่คือ การประกาศแก่ปวงมนุษย์ และเพื่อพวกเขาจะถูกเตือนด้วยมัน และเพื่อพวกเขาจะได้รู้ว่า แท้จริง พระองค์คือ พระผู้อภิบาลผู้ทรงเอกะ และเพื่อบรรดาผู้มีสติจะได้ระลึก

พระองค์ตรัสว่า อัลกุรอานนี้คือการประกาศแก่ปวงมนุษย์ ดังดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴾ لِأُنذِرَكُم بِهِ وَمَن بَلَغَ ﴿

"เพื่อที่ฉันจะได้ใช้อัลกุรอานนี้ตักเตือนพวกท่าน และผู้ที่อัลกุรอานนี้ไปถึง"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 19)

กล่าวคือ อัลกุรอาน คือการประกาศแจ้งแก่บรรดามัคลูกทั้งที่เป็นญินและมนุษย์ ดังที่พระองค์ได้ตรัสในตอนต้นซูเราะฮฺนี้ว่า

﴿ الٓرۚ كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ إِلَيۡكَ لِتُخۡرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذۡنِ رَبِّهِمۡ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَمِيدِ ١ ﴾

"อะลิฟ ลาม รออฺ คัมภีร์ที่เราได้ประทานลงมาแก่เจ้า เพื่อให้เจ้านำมนุษย์ออกจากความมืดมนทั้งหลาย สู่ความสว่าง ด้วยอนุมัติของพระผู้อภิบาลของพวกเขา สู่ทางของพระผู้เดชานุภาพ ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญ"

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 1)

﴿ **และเพื่อพวกเขาจะถูกเตือนด้วยมัน** ﴾ กล่าวคือ เพื่อพวกเขาจะได้รับบทเรียนจากมัน ﴿ **และเพื่อพวกเขาจะได้รู้ว่า แท้จริง พระองค์คือ พระผู้อภิบาลผู้ทรงเอกะ** ﴾ กล่าวคือ เพื่อพวกเขาจะได้ใช้สิ่งที่อยู่ในอัลกุรอานเป็นหลักฐานและสัญญาณยืนยันว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ ﴿ **และเพื่อบรรดาผู้มีสติจะได้ระลึก** ﴾ นั่นคือ บรรดาผู้มีปัญญา

จบการอรรถาธิบาย ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม
และมวลการสรรเสริญนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ
พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก

تفسير سورة الحجر

อรรถาธิบายซูเราะฮฺ อัลฮิจญรฺ

ซึ่งเป็นซูเราะฮฺ มักกียะฮฺ

سورة الحجر

ซูเราะฮฺ อัลฮิจญรฺ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

﴿ الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ (١) رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ (٢) ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ
الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٣) ﴾

1. อะลีฟ ลาม รออ์ เหล่านี้คือ อายะฮฺทั้งหลายแห่งคัมภีร์ และเป็นกุรอานอันชัดแจ้ง
2. บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาหวังกันว่า หากพวกเขาได้เป็นมุสลิม
3. เจ้าจงปล่อยพวกเขาบริโภคและร่าเริง และความหวังจะทำให้พวกเขาลืม แล้วพวกเขาก็จะรู้

วันที่ผู้ปฏิเสธศรัทธาหวังอยากเป็นมุสลิม

เกี่ยวกับ 'ฮุรูฟมุก็อฏเฏาะอะฮฺ' [1] นั้น ได้อธิบายไปแล้วในบทแรกๆ

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาหวังกันว่า หากพวกเขาได้เป็นมุสลิม** ﴿ เป็นการบอกเล่าว่าพวกเขาจะเสียใจที่เคยอยู่ในสภาพของผู้ปฏิเสธ และจะหวังกันว่าเมื่อครั้งที่ยังมีชีวิตในโลกดุนยา หากพวกเขาเป็นมุสลิมเสียก็ดี

ซุฟยาน อัษเษารี รายงานจากสะละมะฮฺ บิน กุฮัยล จากอบิซซะอ์รออ์ จากอับดุลลอฮฺ ว่า อายะฮฺ ﴾ **บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาหวังกันว่า หากพวกเขาได้เป็นมุสลิม** ﴿ นั้นกล่าวถึงสภาพของผู้ปฏิเสธศรัทธาซึ่งเป็นชาวนรกญะฮันนัม หลังจากที่พวกเขาเห็นผู้ศรัทธา (ที่ฝ่าฝืน) ได้ออกจากนรก

(อัฏฏอบารี 17/62)

อิบนุ ญะรีรฺ รายงานว่า อิบนุ อับบาส และอนัส บิน มาลิก ได้ตีความอายะฮฺ ﴾ **บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาหวังกันว่า หากพวกเขาได้เป็นมุสลิม** ﴿ ว่า หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงขังบรรดาผู้กระทำความผิดทั้งที่เป็นมุสลิมและผู้ตั้งภาคีไว้ในนรกแล้ว เหล่าผู้ตั้งภาคีก็กล่าวเย้ยหยันมุสลิมว่า สิ่งที่พวกเจ้าเคยเคารพสักการะในโลกดุนยาไม่เห็นจะช่วยอะไรพวกเจ้าได้เลย อัลลอฮ ﷻ จึงทรงกริ้วที่พวกเขาพูดเช่นนั้น และด้วยความเมตตาของพระองค์ พระองค์จึงทรงปล่อยบรรดาผู้ศรัทธาที่ฝ่าฝืนให้ออกจากนรก แล้วพระองค์ก็ตรัสว่า ﴾ **บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาหวังกันว่า หากพวกเขาได้เป็นมุสลิม** ﴿

(อัฏฏอบารี 17/62)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **เจ้าจงปล่อยพวกเขาบริโภคและร่าเริง** ﴿ เป็นการขู่สำทับผู้ปฏิเสธศรัทธา และเตือนว่าพวกเขาจะได้รับการลงโทษอย่างแน่นอน ซึ่งคล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า พวกท่านจงร่าเริงกันเถิด เพราะแท้จริง ทางกลับของพวกท่านย่อมไปสู่ไฟนรก"

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 30)

---

(1) ฮุรูฟมุก็อฏเฏาะอะฮฺ คือ พยัญชนะที่ประกอบเป็นคำขึ้นต้นซูเราะฮฺ เช่น (كٓهيعٓصٓ), (الٓمٓ), (ق) ในอัลกุรอานมีทั้งหมด 29 ซูเราะฮฺที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะลักษณะดังกล่าว ดูคำอธิบายเพิ่มเติมในตอนต้นซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ

และเหมือนกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ﴾

"พวกเจ้าจงกินและรื่นรมย์เพียงเล็กน้อย แท้จริง พวกเจ้านั้นเป็นอาชญากร"

(ซูเราะฮฺ อัลมุรฺซะลาต อายะฮฺที่ 46)

ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **และความหวังจะทำให้พวกเขาลืม** ﴾ คือ หลงลืมการกลับตัวกลับใจ และกลับหาอัลลอฮฺ ﴿ **แล้วพวกเขาก็จะรู้** ﴾ คือ จะได้รู้ว่าจุดจบสุดท้ายของพวกเขาจะเป็นเช่นไร

﴿ وَمَا أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤﴾ مَّا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾ ﴾

4. **เรามิได้ทำลายเมืองใด นอกจากว่าได้มีกำหนดเป็นที่รู้กันแก่มันแล้ว**

5. **ไม่มีประชาชาติใดจะเร่งกำหนดการลงโทษได้ และไม่อาจจะทำให้ล่าช้ากว่ากำหนดได้**

เมืองทุกเมืองมีกำหนดเวลาอันเป็นจุดจบ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่า พระองค์จะไม่ทรงทำลายเมืองใด นอกเสียจากจะได้ทรงแสดงหลักฐานอันชัดแจ้งแก่ชาวเมืองดังกล่าว และได้ถึงกำหนดเวลาอันเป็นจุดจบของเมืองแล้ว พระองค์ยังทรงบอกว่าพระองค์จะไม่ทรงเลื่อนการลงโทษและความพินาศของประชาชาติใด ๆ หลังจากที่กำหนดเวลามาถึง และเช่นเดียวกันพวกเขาก็ไม่สามารถที่จะเร่งการลงโทษให้เร็วขึ้นกว่ากำหนดที่พระองค์ทรงวางไว้สำหรับพวกเขาได้ ข้อความส่วนนี้เป็นการเตือนสติชาวมักกะฮฺ และเชิญชวนให้พวกเขาสลัดตัวออกจากการตั้งภาคี การดื้อดึง และปฏิเสธศรัทธา อันเป็นสาเหตุที่ทำให้พวกเขาประสบกับความหายนะ

﴿ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾ مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذًا مُنْظَرِينَ ﴿٨﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾ ﴾

6. และพวกเขากล่าวว่า โอ้ ผู้ซึ่งข้อตักเตือนถูกประทานแก่เขา แท้จริงท่านเป็นคนวิกลจริตอย่างแน่นอน

7. เหตุใดท่านไม่นำมลาอิกะฮฺมาหาเรา หากท่านอยู่ในหมู่ผู้สัตย์จริง

8. เราจะไม่ส่งมลาอิกะฮฺลงมา เว้นแต่ด้วยความจริง และเมื่อนั้นพวกเขาจะไม่ได้รับการประวิงเวลาอีก

9. แท้จริง เราได้ให้ข้อตักเตือน (อัลกุรอาน) ลงมา และแท้จริง เราเป็นผู้รักษามันอย่างแน่นอน

ผู้ปฏิเสธศรัทธากล่าวหาศาสนทูตว่าเป็นคนวิกลจริต และขอให้มลาอิกะฮฺลงมา – ข้อตอบโต้ในประเด็นดังกล่าว

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบรรยายถึงการปฏิเสธ ความเย่อหยิ่ง และการดื้อดึงของผู้ปฏิเสธศรัทธาซึ่งปรากฏในคำพูดของพวกเขาที่กล่าวกับศาสนทูตว่า ﴾ **โอ้ ผู้ซึ่งข้อตักเตือนถูกประทานแก่เขา** ﴿ คือ พวกเขามองว่าศาสนทูตเป็นเพียงผู้ที่แอบอ้างว่ามีข้อตักเตือน (คัมภีร์) ถูกประทานลงมาแก่เขา ﴾ **แท้จริง ท่านเป็นคนวิกลจริตอย่างแน่นอน** ﴿ ในการที่ท่านเชิญชวนให้พวกเราตามท่าน และให้ละทิ้งสิ่งที่เป็นแนวทางสืบทอดมาจากบรรพบุรุษของเรา ﴾ **เหตุใดท่านไม่นำมลาอิกะฮฺมาหาเรา** ﴿ เพื่อที่พวกเขาจะได้เป็นพยานยืนยันว่าสิ่งที่ท่านประกาศเชิญชวนนั้นถูกต้อง ﴾ **หากท่านอยู่ในหมู่ผู้สัตย์จริง** ﴿ คำพูดดังกล่าวนี้ ก็คล้ายกับที่ฟิรฺเอานฺกล่าวว่า

﴿ فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ ﴾

“ถ้าเช่นนั้นแล้ว ทำไมจึงไม่สวมกำไลทองให้เขา หรือมีมลาอิกะฮฺติดตามมาอยู่กับเขาเล่า”

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 53)

และดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۗ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا
فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿٢١﴾ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ
وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾ ﴾

"และบรรดาผู้ที่ไม่หวังจะพบเรากล่าวว่า ไฉนเล่ามลาอิกะฮฺจึงไม่ถูกส่งลงมายังพวกเรา หรือเราไม่เห็นพระผู้อภิบาลของเรา แน่นอน พวกเขาหยิ่งยโสในตัวของพวกเขา และพวกเขาได้ละเมิดขอบเขตอย่างมาก วันที่พวกเขาเห็นมลาอิกะฮฺในวันนั้นจะไม่มีข่าวดีสำหรับบรรดาผู้กระทำความผิด และมลาอิกะฮฺจะกล่าวว่า สวรรค์จะถูกห้ามอย่างเด็ดขาดสำหรับพวกเขา"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรกอน อายะฮฺที่ 21-22)

ในอายะฮฺนี้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **เราจะไม่ส่งมลาอิกะฮฺลงมา เว้นแต่ด้วยความจริง และเมื่อนั้นพวกเขาจะไม่ได้รับการประวิงเวลาอีก** ﴾ มุญาฮิดอธิบายว่า ﴿ **เราจะไม่ส่งมลาอิกะฮฺลงมา เว้นแต่ด้วยความจริง** ﴾ หมายถึง มาพร้อมกับสารจากอัลลอฮฺ และการลงโทษ [(2)]

(อัฏฏ็อบรี 17/68)

หลังจากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ทรงเน้นย้ำว่าพระองค์คือ ผู้ประทานข้อตักเตือน (อัซซิกรฺ) ซึ่งก็คืออัลกุรอานลงมายังท่านนบี ﷺ และพระองค์จะเป็นผู้ทรงปกปักรักษาอัลกุรอาน มิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้

﴿ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾ وَمَا يَأْتِيهِم مِّن
رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١١﴾ كَذَٰلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ ﴾

(2) คือ หากอัลลอฮฺทรงส่งมลาอิกะฮฺลงมา บรรดาผู้ปฏิเสธจะไม่ได้รับการประวิงเวลาอีกต่อไป แต่จะต้องถูกลงโทษในทันที

10. และโดยแน่นอน ก่อนหน้าเจ้านั้นเราได้ส่ง (บรรดารอซูล) มาในหมู่คณะต่าง ๆ เมื่อครั้งสมัยก่อน ๆ

11. และไม่มีรอซูลคนใดมายังพวกเขา เว้นแต่พวกเขาจะต้องเย้ยหยัน

12. ในทำนองนั้น เราได้ทำให้มันอยู่ในจิตใจของพวกอาชญากร

13. พวกเขาจะไม่ศรัทธาต่ออัลกุรอาน และแน่นอน แบบอย่างของคนรุ่นก่อน ๆ ได้ล่วงลับไปแล้ว

ผู้ตั้งภาคีในทุกประชาชาติล้วนเย้ยหยันศาสนทูตของพวกเขา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวปลอบใจท่านรอซูล ﷺ ที่ต้องเผชิญกับการต่อต้านจากชาวกุเรชผู้ปฏิเสธศรัทธา ว่าพระองค์ได้เคยแต่งตั้งรอซูลไปยังประชาชาติยุคก่อนๆ ซึ่งรอซูลทุกท่านต่างถูกปฏิเสธและถูกเย้ยหยันจากกลุ่มชนของตนทั้งสิ้น หลังจากนั้นทรงบอกว่าพระองค์ทรงทำให้การปฏิเสธฝังอยู่ในหัวใจของพวกอาชญากร ซึ่งดื้อดึงและยโสโอหังไม่ยอมตามสิ่งที่เป็นทางนำและความถูกต้อง อนัส และอัลหะซัน อัลบัศรี กล่าวอธิบายว่า ﴾ **ในทำนองนั้น เราได้ทำให้มันอยู่ในจิตใจของพวกอาชญากร** ﴿ หมายถึง การตั้งภาคี

(อัฏฏอบารี 17/70)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และแน่นอน แบบอย่างของคนรุ่นก่อน ๆ ได้ล่วงลับไปแล้ว** ﴿ คือ เป็นที่ประจักษ์มาแล้วว่า อัลลอฮฺทรงทำให้ผู้ที่ปฏิเสธศาสนทูตของพระองค์ประสบกับความพินาศย่อยยับ เช่นเดียวกับที่พระองค์ทรงช่วยให้บรรดานบีและผู้ปฏิบัติตามท่านเหล่านั้นรอดปลอดภัย ทั้งในโลกดุนยา และในอาคิเราะฮฺ

﴿ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾
لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ ﴿١٥﴾ ﴾

14. และหากเราเปิดประตูแห่งชั้นฟ้าแก่พวกเขา แล้วพวกเขาจะขึ้นต่อไปเรื่อย ๆ

15. แน่นอน พวกเขาจะกล่าวว่า แท้จริง สายตาของพวกเราถูกปิดกั้น ไม่แต่เพียงเท่านั้น พวกเรายังเป็นกลุ่มชนที่ถูกเวทมนตร์อีกด้วย

ผู้ปฏิเสธที่ดื้อดึงจะไม่มีทางศรัทธา แม้จะเห็นสัญญาณที่ชัดเจนเพียงใดก็ตาม

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบรรยายลักษณะของผู้ปฏิเสธศรัทธา ว่าเป็นผู้ที่จมปลักอยู่กับการปฏิเสธดื้อดึง และไม่ยอมรับความถูกต้อง กระทั่งว่าหากพระองค์ทรงเปิดประตูแห่งชั้นฟ้าแก่พวกเขา แล้วพวกเขาก็ขึ้นไปบนฟ้าได้ สิ่งนั้นก็ไม่อาจทำให้พวกเขาเชื่อ ในทางกลับกัน พวกเขาจะกล่าวว่า ﴿ **แท้จริง สายตาของพวกเราถูกปิดกั้น** ﴾ มุญาฮิด, อิบนุ กะษีรฺ และอัฎเฎาะฮาก อธิบายว่า ﴿ سُكِّرَتۡ أَبۡصَٰرُنَا ﴾ หมายถึง สายตาของพวกเราถูกปิดกั้น

(อัฏฏอบารี 17/74)

กอตาดะฮฺ รายงานจาก อิบนุ อับบาส ว่า หมายถึง สายตาของพวกเราสูญเสียไป

อัลเอาฟี รายงานจาก อิบนุ อับบาส ว่า หมายถึง พวกเราเพียงแต่เห็นภาพลวงตา เพราะถูกเวทมนตร์ครอบงำ

(อัฏฏอบารี 17/75)

อิบนุ ซัยดฺ กล่าวว่า (سُكِّرَتۡ أَبۡصَٰرُنَا) หมายถึง พวกเราเมามายไม่ได้สติ

وَلَقَدۡ جَعَلۡنَا فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجٗا وَزَيَّنَّٰهَا لِلنَّٰظِرِينَ ﴿١٦﴾ وَحَفِظۡنَٰهَا
مِن كُلِّ شَيۡطَٰنٖ رَّجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنِ ٱسۡتَرَقَ ٱلسَّمۡعَ فَأَتۡبَعَهُۥ شِهَابٞ مُّبِينٞ
﴿١٨﴾ وَٱلۡأَرۡضَ مَدَدۡنَٰهَا وَأَلۡقَيۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ وَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَيۡءٖ

مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾

16. และโดยแน่นอน เราให้มีหมู่ดวงดาวในท้องฟ้า และเราได้ประดับมันให้สวยงามแก่บรรดาผู้เฝ้ามอง

17. และเราได้รักษามันให้พ้นจากชัยฏอนทุกตัวที่ถูกสาปแช่ง

18. เว้นแต่ผู้ที่แอบฟัง ซึ่งจะมีดวงดาวที่ลุกโชติช่วงตามติดเผามัน

19. และแผ่นดินนั้น เราได้แผ่มันออกไป และเราได้ทำให้มีเทือกเขาเป็นที่ยึดอย่างมั่นคง และเราได้ให้ทุกสิ่งงอกเงยอย่างสมดุล

20. และในแผ่นดินนั้น เราได้ทำให้มีเครื่องยังชีพแก่พวกเจ้า และแก่ผู้ที่พวกเจ้ามิได้เป็นผู้ให้ริซกีแก่เขา

เดชานุภาพและสัญญาณของอัลลอฮ ﷻ ในชั้นฟ้าและแผ่นดิน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงท้องฟ้าที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นให้มีความสูงตระหง่าน และทรงประดับประดามันด้วยดวงดาวต่างๆ ทั้งดาวฤกษ์และดาวเคราะห์ ซึ่งหากผู้ใดเฝ้ามองและใคร่ครวญ จะเห็นสัญญาณที่ยิ่งใหญ่ และความน่าอัศจรรย์มากมาย ด้วยเหตุนี้ มุญาฮิดและกอตาดะฮฺ จึงกล่าวว่า الْبُرُوج ในอายะฮฺนี้ หมายถึง ดวงดาวต่างๆ

(อัฏฏอบารี 17/77)

ซึ่งคำอธิบายดังกล่าวนี้ ก็เหมือนกับคำอธิบายพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجاً ﴾

"ความจำเริญยิ่งแด่พระผู้ทรงทำให้ชั้นฟ้ามีหมู่ดวงดาว"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรฺกอน อายะฮฺที่ 61)

ในขณะที่อะฏิยะฮฺ อัลเอาฟี มีทัศนะว่า الْبُرُوج ในอายะฮฺนี้ หมายถึง แนวป้อมปราการ

(อัลบะเฆาะวี 3/15)

และอัลลอฮฺ ﷻ ทรงให้ดวงดาวส่วนหนึ่งคอยทำหน้าที่ปกป้องชั้นฟ้าจากบรรดาชัยฏอนมารร้าย เพื่อกันไม่ให้พวกมันฟังสิ่งที่อยู่เบื้องบน หากชัยฏอนตัวใดฝ่าฝืนและยังขึ้นแอบฟัง ก็จะมีดวงดาวที่ลุกโชติช่วงติดตามทำลายมัน ซึ่งในบางครั้งชัยฏอนตัวที่แอบฟังอาจส่งต่อข้อมูลที่ได้ยินมาไปยังชัยฏอนตัวอื่นที่อยู่ด้านล่าง ก่อนที่มันจะถูกยิงสกัด แล้วชัยฏอนที่รับช่วงต่อ ก็นำข้อมูลไปบอกแก่มนุษย์ที่เป็นพรรคพวกของมัน ดังที่มีระบุชัดเจนในฮะดีษเศาะฮีฮฺ

อัลบุคอรี ได้บันทึกคำอธิบายอายะฮฺนี้จากอบูฮุร็อยเราะฮฺ ซึ่งรายงานจากท่านนบี ﷺ ว่า

« إِذَا قَضَى اللَّهُ الأَمْرَ فِي السَّمَاءِ ضَرَبَتِ الْمَلَائِكَةُ بِأَجْنِحَتِهَا خُضْعَانًا لِقَوْلِهِ كَأَنَّهُ سِلْسِلَةٌ عَلَى صَفْوَانٍ فإذا فُزِّعَ عَنْ قُلُوْبِهِمْ قَالُوْا: مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ؟ قَالُوْا لِلَّذِيْ قَالَ: الْحَقَّ، وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيْرُ، فَيَسْمَعُهَا مُسْتَرِقُو السَّمْعِ، وَمُسْتَرِقُوْ السَّمْعِ هَكَذَا؛ وَاحِدٌ فَوقَ آخَرَ- ووصَفَ سُفيانُ بِيَدِه، وَفرَّجَ بَيْنَ أَصَابِعِ يَدِهِ الْيُمْنَى، نَصَبَها بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ- فَرُبَّمَا أَدْرَكَ الشِّهَابُ الْمُسْتَمِعَ قَبْلَ أَنْ يَرْمِيَ بِهَا إِلَى صَاحِبِهِ، فَيُحْرِقُهُ، وَرُبَّمَا لَمْ يُدْرِكْهُ حَتَّى يَرْمِيَ بِهَا إِلَى الَّذِيْ يَلِيْهِ، إِلَى الَّذِيْ هُوَ أَسْفَلُ مِنْهُ، حَتَّى يُلْقُوْهَا إِلَى الأَرْضِ، فَتُلْقَى عَلَى فَمِ السَّاحِرِ، فَيَكْذِبُ مَعَهَا مِائَةَ كَذْبَةٍ، فَيُصَدَّقُ، فَيَقُوْلُوْنَ: أَلَمْ يُخْبِرْنَا يَوْمَ كَذَا وَكَذَا يَكُوْنُ كَذَا وَكَذَا، فَوَجَدْنَاهُ حَقًّا؟ لِلْكَلِمَةِ الَّتِيْ سُمِعَتْ مِنَ السَّمَاءِ »

"เมื่ออัลลอฮฺทรงมีบัญชาบนชั้นฟ้าเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง บรรดามลาอิกะฮฺจะพากันหุบปีกของพวกเขาด้วยความนอบน้อมต่อพระดำรัสของพระองค์ ซึ่งมีเสียงประหนึ่งโซ่เหล็กตกกระทบหินสบู่ จนเมื่อพวกเขาหายตกใจแล้ว ก็ถามกันว่า 'พระผู้อภิบาลของพวกท่านตรัสอะไรหรือ?' แล้วก็มีผู้ตอบว่า 'พระองค์ตรัสสิ่งที่เป็นสัจธรรมความถูกต้อง พระองค์เป็นผู้ทรงสูงส่งและยิ่งใหญ่' จังหวะนั้นพวกที่คอยแอบฟัง (ชัยฏอน) ก็ได้ยินบทสนทนา ซึ่งพวกมันอยู่ซ้อนๆ กัน ตัวหนึ่งอยู่บนอีกตัวหนึ่งเช่นนี้ (แล้วซุฟยานซึ่งเป็นหนึ่งในผู้รายงานก็ยกมือขวาขึ้นประกอบการอธิบาย โดยให้นิ้วอยู่ซ้อนกันเป็นชั้น) ซึ่งผู้ที่แอบฟังนั้น อาจจะถูกยิงด้วยดวงดาว จนไหม้ก่อนที่มันจะนำเรื่องที่แอบฟังไปบอกพวกของมัน แต่บางครั้งมันก็สามารถส่งต่อข้อความที่ได้ฟังมาให้แก่พวกของมันที่อยู่ถัดลงมา และส่งต่อลงมาเรื่อยๆ จนถึงบนโลก แล้วข่าวดังกล่าวก็ถูกส่งต่อไปเป็นคำพูดของนักไสยศาสตร์ ซึ่งเขาก็พูดสิ่งที่เป็น

เท็จรวมไปด้วยอีกร้อยเรื่อง แล้วก็จะมีผู้คนเชื่อเขา โดยพวกเขาจะกล่าวกันว่า 'นักไสยศาสตร์คนนั้นเคยพูดไว้วันก่อนมิใช่หรือ ว่าเรื่องนั้นเรื่องนี้จะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วมันก็เกิดขึ้นจริงตามที่เขาพูด' ซึ่งคำพูดดังกล่าวเป็นสิ่งที่มาจากการแอบฟังบนชั้นฟ้า"

(ฟัตฮุลบารี 8/231)

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงการที่พระองค์ทรงสร้างแผ่นดิน และทรงทำให้มันแผ่ออกและทรงขยายมันเป็นพื้นที่กว้าง และพระองค์ทรงสร้างเทือกเขาที่ยึดอย่างมั่นคง มีหุบเขา พื้นดินและผืนทราย ตลอดจนสิ่งเพาะปลูกและผลหมากรากไม้ต่างๆ ที่พระองค์ทรงให้งอกเงยขึ้นอย่างสมดุลและเหมาะสม

อิบนุ อับบาส อธิบายว่า ﴿ **ให้ทุกสิ่งงอกเงยอย่างสมดุล** ﴾ หมายถึง เป็นที่รู้จัก ซึ่งสะอีด บิน ญุบัยรฺ, อิกริมะฮฺ, อบูมาลิก, มุญาฮิด, อัลหะกัม บิน อุตัยบะฮฺ, อัลหะซัน บิน มุฮัมมัด, อบูศอลิหฺ และกอตาดะฮฺ ก็มีทัศนะเช่นนี้

(อัฏฏอบารี 17/79-81)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และในแผ่นดินนั้น เราได้ทำให้มีเครื่องยังชีพแก่พวกเจ้า** ﴾ ในส่วนนี้พระองค์ทรงบอกว่า พระองค์ทรงให้มนุษย์มีชีวิตในโลกนี้ โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องยังชีพมากมาย

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และแก่ผู้ที่พวกเจ้ามิได้เป็นผู้ให้ริซกีแก่เขา** ﴾ มุญาฮิด กล่าวอธิบายว่า หมายถึง สัตว์และปศุสัตว์ต่างๆ

(อัฏฏอบารี 17/82)

ในขณะที่อิบนุ ญะรีรฺ กล่าวว่า หมายถึงบรรดาทาสทั้งชายและหญิง รวมไปถึงสัตว์และปศุสัตว์ทั้งหลาย ทั้งนี้พระองค์ทรงเตือนสติมนุษย์ให้สำนึกถึงบุญคุณที่พระองค์ประทานเครื่องยังชีพและสิ่งอำนวยความสะดวกนานัปการ ตลอดจนบรรดาสัตว์ที่พวกเขาใช้ขี่เป็นพาหนะและปศุสัตว์ที่พวกเขารับประทานเป็นอาหาร รวมไปถึงเหล่าทาสทั้งชายและหญิงที่พวกเขาใช้งาน ซึ่งทั้งหมดทั้งปวงนั้นล้วนได้รับริซกีและปัจจัยยังชีพจากพระผู้เป็นเจ้าผู้ทรงสร้าง มิใช่จากมนุษย์ กล่าวคือ มนุษย์เป็นผู้ได้ประโยชน์ ในขณะที่ริซกีนั้นมาจากอัลลอฮฺ ﷻ

(อัฏฏอบารี 17/82)

﴿ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾
وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا
أَنتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾
وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ ﴾

21. และไม่มีสิ่งใด (เครื่องยังชีพ) เว้นแต่ที่เรานั้นมีคลังของมัน และเราจะไม่ให้มันลงมานอกจากตามสภาวะที่ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว

22. และเราได้ส่งลมผสมเกสร แล้วเราได้ให้น้ำลงมาจากฟากฟ้า แล้วเราได้ให้พวกเจ้าดื่มมัน และพวกเจ้าก็มิได้เป็นผู้สะสมมันไว้

23. และโดยแน่นอน เราเป็นผู้ให้ชีวิต และเราเป็นผู้ให้ตาย และเราเป็นผู้คงอยู่แต่ผู้เดียว

24. และโดยแน่นอน เรารอบรู้กลุ่มชนก่อนพวกเจ้า และโดยแน่นอนเรารอบรู้กลุ่มชนรุ่นหลัง

25. และแท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าคือ ผู้ทรงชุมนุมพวกเขา แท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ทรงรอบรู้

คลังของทุกสิ่งอยู่ ณ อัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่าพระองค์ทรงมีกรรมสิทธิ์เหนือทุกสิ่ง สำหรับพระองค์แล้วทุกเรื่องล้วนง่ายดายและเป็นเรื่องเล็ก และทรงบอกว่าคลังของทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ ณ พระองค์ ﴿ **และเราจะไม่ให้มันลงมานอกจากตามสภาวะที่ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว** ﴾ คือ ตามที่พระองค์ทรงประสงค์และเห็นว่าเหมาะสม ไม่จำเป็นว่าต้องเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยเฉพาะเสมอไป เพราะพระองค์ทรงมีเหตุผลในการกระทำและทรงเมตตาบ่าว ทั้งนี้และทั้งนั้นอัลลอฮฺได้ทรงกำหนดให้ความเมตตาเป็นคุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งของพระองค์

ยะซีด บิน อบีซิยาด รายงานจากอบูญุฮัยฟะฮฺ จากอับดุลลอฮฺ (บินมัสอูด) กล่าวว่า "ไม่มีปีใดฝนตกชุกกว่าปีอื่น แต่อัลลอฮฺทรงกระจายฝนไปทุกหนแห่งตามที่พระองค์ประสงค์ บางปีตกที่นี่มากกว่า บางปีตกที่อื่นมากกว่า" จากนั้น เขาอ่านพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และไม่มีสิ่งใด (เครื่องยังชีพ) เว้นแต่ที่เรานั้นมีคลังของมัน** ﴾ จนจบอายะฮฺ บันทึกโดย อิบนุ ญะรีรฺ

(อัฏฏอบารี 17/84 เป็นสายรายงานที่อ่อน)

ประโยชน์ของลม

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และเราได้ส่งลมผสมเกสร** ﴾ หมายถึง ทรงส่งลมพัดทำให้เมฆก่อตัวกลายเป็นฝนตกลงมา และช่วยผสมเกสรในพืชผล เกิดการสืบพันธุ์ออกดอกแตกใบ ทั้งนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงคำว่าลมในอายะฮฺนี้ด้วยรูปพหูพจน์ الرِّيَاح เพื่อสื่อความหมายว่าเป็นลมที่มาพร้อมกับผลผลิต ซึ่งต่างจากลมอีกประเภทหนึ่งที่พระองค์ทรงใช้รูปเอกพจน์ الرِّيح และทรงบรรยายลักษณะของมันว่าเป็น **الريح العقيم** หมายถึง ลมที่มิได้นำมาซึ่งผลิตผล

มีรายงานจากอับดุลลอฮฺ บิน มัสอูด ระบุว่าอายะฮฺ ﴿ **และเราได้ส่งลมผสมเกสร** ﴾ หมายถึง ลมจะถูกส่งมา พร้อมกับน้ำจากฟากฟ้าผ่านก้อนเมฆ จนเกิดเป็นน้ำฝนเทลงมา คล้ายกับการผสมเกสร

(อัฏฏอบารี 17/86, อัลมุอ์ญะมุลกะบีรฺ โดย อัฏเฏาะบะรอนี 9/9080)

อิบนุ อับบาส, อิบรอฮีม อันนะเคาะอี และกอตาดะฮฺ ก็กล่าวเช่นเดียวกัน

(อัฏฏอบารี 17/87-88)

อัฏเฏาะฮาก กล่าวว่า หมายถึง อัลลอฮฺทรงส่งลมเข้าหาก้อนเมฆ เพื่อให้เกิดการผสมและกลายเป็นน้ำ

(อัฏฏอบารี 17/88)

อุบัยด บิน อุมัยรฺ อัลลัยษี กล่าวว่า อัลลอฮฺ ﷻ ทรงส่งลมพัดบนหน้าแผ่นดิน (**المبشرة**) แล้วทรงส่งลมกระตุ้นเมฆ (**المثيرة**) และส่งลมที่ทำให้เมฆก่อตัวเป็นก้อน (**المؤلفة**) หลังจากนั้นพระองค์ก็ส่งลมที่ช่วยผสมเกสรพืชพันธุ์ (**اللواقح**) แล้วเขาก็อ่านอายะฮฺที่ว่า ﴿ **และเราได้ส่งลมผสมเกสร** ﴾

(อัฏฏอบารี 17/88)

น้ำจืดเป็นความโปรดปรานจากอัลลอฮฺ ﷻ

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แล้วเราได้ให้พวกเจ้าดื่มมัน** ﴿ หมายถึง เราได้ให้น้ำฝนลงมามีรสจืด เพื่อให้พวกเจ้าดื่มได้ ซึ่งหากเราประสงค์ เราสามารถทำให้มันมีรสเค็มได้ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงเรื่องเดียวกันนี้อีกอายะฮฺหนึ่งในซูเราะฮฺ อัลวากิอะฮฺ นั่นคือ พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ أَأَنتُمْ أَنزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾
لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ ﴾

"พวกเจ้าเห็นน้ำที่พวกเจ้าดื่มแล้วมิใช่หรือ (68) พวกเจ้าเป็นผู้หลั่งมันลงมาจากก้อนเมฆ หรือว่าเราเป็นผู้หลั่งมันลงมา (69) หากเราประสงค์ เราก็จะทำให้มันเค็มจัด แล้วไฉนเล่าพวกเจ้าจึงไม่กตัญญู (80) "

(ซูเราะฮฺ อัลวากิอะฮฺ อายะฮฺที่ 68-70)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ هُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَّكُم مِّنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ ﴾

"พระองค์คือ ผู้ทรงหลั่งน้ำลงมาจากฟากฟ้าสำหรับพวกเจ้า ส่วนหนึ่งเป็นเครื่องดื่มและอีกส่วนหนึ่ง (ทำให้) พฤกษชาติ (เจริญเติบโต) เพื่อพวกเจ้าใช้เลี้ยงสัตว์"

(ซูเราะฮฺ อันนะหลฺ อายะฮฺที่ 10)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และพวกเจ้าก็มิได้เป็นผู้สะสมมันไว้** ﴿ หมายถึง พวกเจ้ามิใช่ผู้ที่กักเก็บน้ำฝนนั้นไว้ แต่เราเป็นผู้ที่ทำให้ฝนตกลงมา และเราก็เก็บมันไว้ให้แก่พวกเจ้าทำให้เกิดสายธารและน้ำพุบนผืนแผ่นดิน หากแม้นพระองค์ทรงประสงค์ ก็ทรงสามารถที่จะทำให้น้ำฝนลงมาแล้วซึมหายไปได้ แต่ด้วยพระเมตตาของพระองค์ ทรงให้น้ำฝนลงมาโดยมีรสจืด และยังทรงเก็บรักษาน้ำนั้นในรูปของธารน้ำ บ่อ แม่น้ำ และแหล่งธรรมชาติอื่นๆ เพื่อให้ตลอดทั้งปีมนุษย์มีน้ำดื่ม ตลอดจนใช้เลี้ยงสัตว์ และใช้ในการเกษตร

เดชานุภาพของอัลลอฮฺ ﷻ ในการสร้าง และฟื้นชีวิตขึ้นมาใหม่

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และโดยแน่นอน เราเป็นผู้ให้ชีวิต และเราเป็นผู้ให้ตาย** ﴿ เป็นการอธิบายถึงเดชานุภาพของพระองค์ ในการที่พระองค์สามารถสร้างสรรพสิ่งตั้งแต่เริ่มแรก และสามารถทำให้กลับไปเหมือนเดิมอีกครั้ง ทรงสร้างสิ่งมีชีวิตขึ้นมาจากความว่างเปล่า แล้ว

พระองค์ก็ทรงทำให้สิ่งมีชีวิตเหล่านั้นตาย จากนั้นก็ทรงทำให้ทั้งหมดฟื้นคืนชีพอีกครั้ง ในวันแห่งการรวมตัว และทรงบอกว่าหลังจากที่พระองค์ทรงทำให้ทุกสิ่งบนหน้าแผ่นดินจบชีวิตลงแล้ว จะมีเพียงพระองค์ที่ยังคงอยู่ โดยทุกสิ่งจะต้องกลับไปหาพระองค์

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **และโดยแน่นอน เรารอบรู้กลุ่มชนก่อนพวกเจ้า และโดยแน่นอน เรารอบรู้กลุ่มชนรุ่นหลัง** ﴿ อิบนุ อับบาส อธิบายว่า กลุ่มชนรุ่นก่อน (**المستَقدِمون**) หมายถึง ทุกคนที่ตายไปตั้งแต่ยุคอาดัม عليه السلام ส่วนกลุ่มชนรุ่นหลัง (**المستأخِرُون**) หมายถึง ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ ตลอดจนผู้ที่จะมีชีวิตอยู่ในยุคต่อไปตราบจนวันกิยามะฮฺ

(อัฏฏอบารี 17/91)

และมีรายงานคล้ายกันนี้จากอิกริมะฮฺ, มุญาฮิด, อัฎเฎาะฮาก, กอตาดะฮฺ, มุฮัมมัด บิน กะอับ, อัชชะอ์บี และคนอื่นๆ และเป็นทัศนะที่อิบนุ ญะรีรฺ ให้น้ำหนัก

(อัฏฏอบารี 17/90-92)

อิบนุ ญะรีรฺ รายงานจากมุฮัมมัด บิน อบีมะอ์ชัรฺ จากบิดาของเขา ว่าเขาได้ยิน เอานฺ บิน อับดุลลอฮฺ ปรึกษากับมุฮัมมัด บิน กะอับ ว่าอายะฮฺ ﴾ **และโดยแน่นอน เรารอบรู้กลุ่มชนก่อนพวกเจ้า และโดยแน่นอน เรารอบรู้กลุ่มชนรุ่นหลัง** ﴿ นั้นน่าจะทรงหมายถึงแถวละหมาด แต่มุฮัมมัด บิน กะอับ กล่าวว่า ไม่ใช่อย่างที่ท่านเข้าใจ แต่ทว่า ﴾ **กลุ่มชนก่อนพวกเจ้า** ﴿ นั้น หมายถึง ผู้ที่เสียชีวิต และถูกฆ่าตายไปแล้ว ส่วนดำรัสที่ว่า ﴾ **กลุ่มชนรุ่นหลัง** ﴿ หมายถึง ผู้ที่จะเกิดมาในยุคต่อไป ﴾ **และแท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าคือ ผู้ทรงชุมนุมพวกเขา แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงปรีชาญาณ ผู้ทรงรอบรู้** ﴿ เอานฺ บิน อับดุลลอฮฺ จึงกล่าวว่า ขออัลลอฮฺตอบแทนความดีให้แก่ท่าน

(อัฏฏอบารี 17/90 เป็นสายรายงานที่อ่อน)

﴿ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ مِن نَّارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ ﴾

26. และโดยแน่นอน เราได้สร้างมนุษย์จากดินแห้ง จากดินดำเป็นตม

27. และญินนั้น เราได้สร้างมันมาก่อน จากไฟของลมร้อน

สสารที่เป็นต้นกำเนิดของมนุษย์และญิน

อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด และ กอตาดะฮฺ กล่าวว่า คำว่า **الصَّلْصَال** ในที่นี้ หมายถึง ดินแห้ง *(อัฏฏอบารี 17/96)*

แต่ที่น่าจะชัดเจนกว่า คือ คำคำนี้มีความหมายไม่ต่างจากพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِن صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ ﴿١٥﴾ ﴾

"พระองค์ทรงสร้างมนุษย์จากดินเหนียวมีเสียงเช่นเครื่องปั้นดินเผา ⑭ และพระองค์ทรงสร้างญินจากเปลวไฟ ⑮ "

(ซูเราะฮฺ อัรฺเราะหฺมาน อายะฮฺที่ 14-15)

และมีรายงานจาก มุญาฮิด อีกเช่นกันว่า **الصَّلْصَال** หมายถึง ดินที่มีกลิ่นเหม็น *(อัฏฏอบารี 17/97)*

ทั้งนี้ การอธิบายอายะฮฺอัลกุรอานด้วยอายะฮฺอื่น เป็นสิ่งที่ควรกระทำมากกว่า

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **จากดินดำเป็นตม** ﴾ คำว่า **حما** หมายถึง ดิน ส่วน **مسنون** หมายถึง แห้ง

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และญินนั้น เราได้สร้างมันมาก่อน** ﴾ หมายถึง ก่อนที่จะสร้างมนุษย์ ﴿ **จากไฟของลมร้อน** ﴾ อิบนุ อับบาส อธิบายว่า หมายถึง ลมร้อนที่ทำให้ถึงแก่ความตาย

(อัฏฏอบารี 17/99)

อบูดาวูด อัฏเฏาะยาลิซี รายงานจากชุอฺบะฮฺ จากอบูอิสหาก กล่าวว่า ครั้งหนึ่ง ฉันไปเยี่ยม อุมัรฺ อัลอะศ็อม ซึ่งกำลังป่วย แล้วเขาก็พูดว่า ฉันจะเล่าฮะดีษบทหนึ่งให้ท่านฟัง เป็นฮะดีษที่ฉันได้ฟังจากอับดุลลอฮฺ บิน มัสอูด เขากล่าวว่า ลมร้อนที่ว่านี้ เป็นส่วนหนึ่งจากเจ็ดสิบส่วน ซึ่งบรรดาญินถูกสร้างขึ้นจากลมร้อนนี้ แล้วอับดุลลอฮฺก็อ่านอายะฮฺนี้ ﴿ **และญินนั้น เราได้สร้างมันมาก่อน จากไฟของลมร้อน** ﴾

(อัฏฏอบารี 16/21)

มีรายงานบันทึกในฮะดีษเศาะฮีฮฺ ว่า

« خُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ، وَخُلِقَتِ الْجَانُّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ، وَخُلِقَ آدَمُ مِمَّا وُصِفَ لَكُمْ »

"มลาอิกะฮฺถูกสร้างขึ้นจากแสงรัศมี ส่วนบรรดาญินนั้นถูกสร้างขึ้นจากเปลวไฟ และอาดัมถูกสร้างขึ้นจากสิ่งที่ได้มีการบรรยายแก่พวกท่านไปแล้ว [3]"

(มุสลิม 4/2294)

เป้าหมายของอายะฮฺนี้คือ การเน้นย้ำถึงความประเสริฐของอาดัม ﷺ และกล่าวถึงต้นกำเนิดอันสะอาดบริสุทธิ์ของเขา

﴿ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ
حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ
سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى
أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ
السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ
حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾ ﴾

28. และจงระลึกเมื่อพระผู้อภิบาลของเจ้าตรัสแก่มลาอิกะฮฺว่า แท้จริงข้าเป็นผู้สร้างมนุษย์จากดินแห้ง จากดินดำเป็นตม

29. ดังนั้น เมื่อข้าได้ทำให้เขามีรูปร่างสมส่วน และเป่าวิญญาณจากข้าเข้าไปในตัวเขา ฉะนั้น พวกเจ้าจงก้มลงสุญูดต่อเขา

30. ดังนั้น มลาอิกะฮฺทั้งหมดได้ก้มลงสุญูด

31. เว้นแต่อิบลีส มันปฏิเสธที่จะอยู่ร่วมกับบรรดาผู้สุญูด

32. พระองค์ตรัสว่า โอ้ อิบลีส เหตุใดเจ้าจึงไม่อยู่ร่วมกับบรรดาผู้สุญูด

33. มันกล่าวว่า ข้าพระองค์จะไม่สุญูดต่อมนุษย์ที่พระองค์ทรงสร้างเขาจากดินแห้ง จากดินดำเป็นตม

(3) หมายถึง อาดัมถูกสร้างขึ้นจากดิน ดังที่อัลกุรอานได้บรรยายลักษณะไปแล้ว

การสร้างอาดัม คำบัญชาให้มลาอิกะฮฺสุญูดต่ออาดัม และการดื้อดึงของอิบลิส

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสเล่าถึงเหตุการณ์เมื่อครั้งที่พระองค์ทรงกล่าวถึงอาดัมต่อหน้าบรรดามลาอิกะฮฺ ก่อนที่พระองค์จะทรงสร้างเขา และยังทรงบอกถึงการที่พระองค์ให้เกียรติอาดัม ด้วยการบัญชาให้มลาอิกะฮฺสุญูดแก่เขา จากนั้นพระองค์ก็ทรงเล่าถึงการดื้อดึงของอิบลิสผู้เป็นศัตรูของพระองค์ ซึ่งไม่ยอมก้มสุญูดแก่อาดัม ต่างจากเหล่ามลาอิกะฮฺ ทั้งนี้ก็เพราะมันมีความอิจฉาริษยา ปฏิเสธ ดื้อดึง หยิ่งจองหอง อวดดี และภาคภูมิใจกับเกียรติศักดิ์ศรีจอมปลอม ด้วยเหตุนี้มันจึงกล่าวว่า ﴿ **ข้าพระองค์จะไม่สุญูดต่อมนุษย์ที่พระองค์ทรงสร้างเขาจากดินแห้ง จากดินดำเป็นตม** ﴾ ซึ่งก็คล้ายกับคำพูดของมันที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงในอายะฮฺอื่นว่า

﴿ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿٧٦﴾ ﴾

"ข้าพระองค์ดีกว่าเขา พระองค์ทรงสร้างข้าพระองค์จากไฟ และทรงสร้างเขาจากดิน"

(ซูเราะฮฺ ศอด อายะฮฺที่ 76)

และในอายะฮฺที่ว่า

﴿ أَرَأَيْتَكَ هَـٰذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ... ﴿٦٢﴾ ﴾

"พระองค์ทรงเห็นแล้วมิใช่หรือ เขาผู้นี้ที่พระองค์ทรงให้เกียรติมากกว่าข้าพระองค์..."

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออ์ อายะฮฺที่ 62)

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

34. พระองค์ตรัสว่า ดังนั้น เจ้าจงออกไปจากที่นี่ แท้จริง เจ้าเป็นผู้ถูกขับไล่

35. และการสาปแช่งจงประสบแก่เจ้า จนกระทั่งวันแห่งการตอบแทน

36. มันกล่าวว่า โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ โปรดประวิงเวลาให้แก่ข้าพระองค์จนถึงวันฟื้นคืนชีพด้วยเถิด

37. พระองค์ตรัสว่า ดังนั้น เจ้าอยู่ในหมู่ผู้ถูกประวิงเวลา

38. จนกระทั่งถึงวันแห่งเวลาที่ถูกกำหนดไว้แล้ว

การขับไล่อิบลีสออกจากตำแหน่งของมัน ณ อัลลอฮฺ และประวิงเวลาให้มันจนถึงวันกิยามะฮฺ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่าพระองค์ได้ทรงบัญชาให้อิบลีสหลุดพ้นจากตำแหน่งของมัน ในฐานะผู้ที่อยู่ใกล้ชิดพระองค์ ซึ่งเป็นคำบัญชาที่ไม่มีผู้ใดขัดขืนหรือฝ่าฝืนได้ และตรัสถึงมันว่าเป็นผู้ที่ رَجِيمٌ ซึ่งหมายถึง ผู้ที่ถูกขับไล่ นอกจากนี้พระองค์ยังทรงบอกว่าอิบลีสจะถูกสาปแช่งอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตามติดตัวมันไปตราบจนวันกิยามะฮฺ

มีรายงานจากสะอีด บิน ญุบัยรฺ ระบุว่า หลังจากที่อัลลอฮฺทรงสาปแช่งอิบลีส รูปร่างหน้าตาของมันก็เปลี่ยนไป จนผิดแผกจากบรรดามลาอิกะฮฺ แล้วมันก็เปล่งเสียงร้องออกมาครั้งหนึ่ง ซึ่งทุกเสียงเปล่งร้องในโลกดุนยานี้ตราบถึงวันกิยามะฮฺ ก็มาจากเสียงร้องในครั้งนั้น บันทึกโดย อิบนุ อบีฮาติม

قَالَ رَبِّ بِمَآ أَغۡوَيۡتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَأُغۡوِيَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ
(٣٩) إِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ ٱلۡمُخۡلَصِينَ (٤٠) قَالَ هَٰذَا صِرَٰطٌ عَلَيَّ مُسۡتَقِيمٌ
(٤١) إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٌ إِلَّا مَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡغَاوِينَ
(٤٢) وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوۡعِدُهُمۡ أَجۡمَعِينَ (٤٣) لَهَا سَبۡعَةُ أَبۡوَٰبٖ لِّكُلِّ بَابٖ
مِّنۡهُمۡ جُزۡءٞ مَّقۡسُومٌ (٤٤)

39. มันกล่าวว่า โอ้ พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ โดยที่พระองค์ทรงให้ข้าพระองค์หลงผิดไปแล้ว ข้าพระองค์ก็จะทำให้เป็นที่เพริศแพร้วแก่พวกเขาในแผ่นดินนี้ และข้าพระองค์จะทำให้พวกเขาทั้งหมดหลงผิดอย่างแน่นอน

40. เว้นแต่ปวงบ่าวของพระองค์ในหมู่พวกเขา ที่ได้รับทางนำเท่านั้น

41. พระองค์ตรัสว่า นี่คือ ทางอันเที่ยงธรรมของข้า

42. แท้จริง ปวงบ่าวของข้า เจ้าจะไม่มีอำนาจใด ๆ เหนือพวกเขา เว้นแต่ผู้ที่เชื่อฟังเจ้าในหมู่ผู้หลงผิดเท่านั้น

43. และแท้จริง นรกญะฮันนัม คือสัญญาของพวกเขาทั้งหมด

44. มันมีเจ็ดประตู สำหรับทุกประตูมีส่วนที่ถูกจัดไว้แล้ว

อิบลีสประกาศว่าจะทำให้ผู้คนหลงผิด และอัลลอฮฺ ﷻ ทรงสัญญาว่านรกจะเป็นที่พำนักของมัน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงการดื้อดึงและหยิ่งผยองของอิบลีส โดยมันกล่าวกับพระองค์ว่า ﴾ **โดยที่พระองค์ทรงให้ข้าพระองค์หลงผิดไปแล้ว** ﴿ กล่าวคือ ด้วยเหตุที่พระองค์ทรงทำให้ข้าหลงผิดคิดชั่ว ﴾ **ข้าพระองค์ก็จะทำให้เป็นที่เพริศแพร้วแก่พวกเขา** ﴿ หมายถึง ลูกหลานของอาดัม ﷺ ﴾ **ในแผ่นดินนี้** ﴿ กล่าวคือ ข้าพระองค์จะทำให้หัวใจของพวกเขาใฝ่หาการฝ่าฝืน โดยจะสนับสนุนส่งเสริมให้พวกเขากระทำสิ่งที่เป็นการฝ่าฝืน และจะคอยกระซิบกระซาบให้พวกเขาหันไปหาสิ่งเหล่านั้น ﴾ **และข้าพระองค์จะทำให้พวกเขาทั้งหมดหลงผิดอย่างแน่นอน** ﴿ กล่าวคือ ข้าพระองค์จะทำให้พวกเขาหลงผิด เหมือนเช่นที่พระองค์กำหนดให้ข้าพระองค์หลงผิด

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **เว้นแต่ปวงบ่าวของพระองค์ในหมู่พวกเขา ที่ได้รับทางนำเท่านั้น** ﴿ อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ أَرَأَيْتَكَ هَـٰذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾ ﴾

“พระองค์ทรงเห็นแล้วมิใช่หรือ เขาผู้นี้ที่พระองค์ทรงให้เกียรติมากกว่าฉัน หาก พระองค์โปรดประวิงเวลาแก่ฉันจนถึงวันกิยามะฮฺ แน่นอน ฉันจะทำลายล้างลูกหลานของเขาให้หมดสิ้น เว้นแต่เพียงเล็กน้อย”

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออ์ อายะฮฺที่ 62)

อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสกับมันว่า ﴿ **นี่คือ ทางอันเที่ยงธรรมของข้า** ﴾ หมายถึง จุดจบสุดท้ายของเจ้าทั้งหมดนั้นคือการกลับมาหาข้า แล้วข้าจะชำระตอบแทนการงานของพวกเจ้า หากเป็นการงานที่ดี ก็จะได้รับผลตอบแทนที่ดี แต่หากเป็นการงานที่ชั่วร้าย ก็จะได้รับผลตอบแทนที่ไม่ดี อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴾

“แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้นทรงเฝ้าดูอย่างแน่นอน”

(ซูเราะฮฺ อัลฟัจญ์รฺ อายะฮฺที่ 14)

และคล้ายกับพระดำรัสที่ว่า

﴿ وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ ﴾

“และเป็นหน้าที่เหนืออัลลอฮฺ คือการชี้แนะทางที่เที่ยงตรง”

(ซูเราะฮฺ อันนะห์ลฺ อายะฮฺที่ 9)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **แท้จริง ปวงบ่าวของข้า เจ้าจะไม่มีอำนาจใด ๆ เหนือพวกเขา** ﴾ หมายถึง ปวงบ่าวที่ข้ากำหนดให้พวกเขาได้รับทางนำ ดังนั้น เจ้าจะไม่มีทางทำอะไรพวกเขาได้ ไม่แม้แต่จะเข้าถึงตัวพวกเขา ﴿ **เว้นแต่ผู้ที่เชื่อฟังเจ้าในหมู่ผู้หลงผิดเท่านั้น** ﴾ ประโยคนี้ เป็นอิสติษนาอ์ มุนเกาะฏิอฺ [4]

เกี่ยวกับเรื่องนี้ อิบนุ ญะรีรฺ ได้รายงานจาก ยะซีด บิน กุซัยฏ ว่า บรรดานบีในยุคก่อนนั้น จะมีมัสญิดตั้งอยู่นอกเขตหมู่บ้านของพวกเขา เมื่อนบีประสงค์จะได้รับการดลใจเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใดจากอัลลอฮฺ ก็จะออกไปยังมัสญิดของเขา แล้วก็ละหมาดไปเรื่อยๆ จากนั้นจึงวิงวอนขออัลลอฮฺในสิ่งที่ต้องการ ทั้งนี้ ระหว่างที่นบีคนหนึ่งอยู่ในมัสญิด ก็มีอิบลีสศัตรูของอัลลอฮฺตนหนึ่งปรากฏกายขึ้น แล้วนั่งขวางระหว่างนบีคนนั้นกับทิศกิบลัต นบีจึงกล่าวขึ้นว่า “ฉันขอ

(4) อิสติษนาอ์ มุนเกาะฏิอ (الاستثناء المنقطع) คือ ประโยคแสดงข้อความยกเว้น ในลักษณะที่ส่วนซึ่งได้รับการยกเว้นมิได้เป็นส่วนหนึ่งของส่วนหลัก ในอายะฮข้างต้น ผู้ที่เชื่อฟังอิบลีสในหมู่ผู้หลงผิด มิได้เป็นส่วนหนึ่งของปวงบ่าวที่อัลลอฮให้ความคุ้มครองตั้งแต่ต้น

ความคุ้มครองจากอัลลอฮฺ ให้รอดพ้นจากชัยฏอนผู้ถูกสาปแช่ง" ศัตรูของอัลลอฮฺจึงพูดขึ้นมาว่า "ผู้ที่ท่านขอความคุ้มครองนั้น เป็นพระเจ้าอย่างที่ท่านคิดจริงหรือ?" นบีจึงกล่าวเช่นนั้นซ้ำๆ สามครั้ง อิบลีสจึงกล่าวว่า "ช่วยบอกข้าหน่อย ว่าสิ่งใดทำให้ท่านรอดพ้นจากข้า?" นบีตอบว่า "เจ้าต่างหากที่ต้องบอกข้า ว่าเจ้าจะสามารถเอาชนะลูกหลานอาดัมได้อย่างไร?" หลังจากนั้น ทั้งสองก็ถกเถียงกัน แล้วนบีก็กล่าวว่า "อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า ﴾ **แท้จริง ปวงบ่าวของข้า เจ้าจะไม่มีอำนาจใด ๆ เหนือพวกเขา เว้นแต่ผู้ที่เชื่อฟังเจ้าในหมู่ผู้หลงผิดเท่านั้น** ﴿" อิบลีส จึงพูดว่า "ข้าเคยได้ยินสิ่งนี้มาตั้งแต่ก่อนที่ท่านจะเกิดเสียอีก" นบีคนนั้นจึงกล่าวว่า "อัลลอฮฺ ﷻ ยังตรัสอีกว่า **"และหากมีการยั่วยุใด ๆ จากชัยฏอนกำลังยั่วยุเจ้าอยู่ ก็จงขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺเถิด แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรอบรู้"** (ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 200) ขอสาบานต่ออัลลอฮฺว่า ทุกครั้งที่ข้ารู้สึกว่าเจ้าย่างกรายเข้ามา ข้าก็จะขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้รอดพ้นจากเจ้า" ศัตรูของอัลลอฮฺจึงกล่าวว่า "ท่านพูดถูกแล้ว สิ่งนี้แหละที่จะทำให้ท่านรอดพ้นจากข้า" นบีคนนั้นจึงกล่าวว่า "เจ้าจงบอกข้ามา ว่าเจ้าจะเอาชนะลูกหลานอาดัมได้ด้วยสิ่งใด?" อิบลีสตอบว่า "ด้วยการที่ข้าเข้าหาเขา ในขณะที่เขาโกรธ หรือลุ่มหลงในอารมณ์ใฝ่ต่ำ"

(อัฏฏอบารี 17/105 เป็นรายงานมุรฺซัล)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และแท้จริง นรกญะฮันนัม คือสัญญาของพวกเขาทั้งหมด** ﴿ หมายถึง นรกญะฮันนัม คือสถานที่ซึ่งเป็นจุดจบของผู้ที่หลงตามอิบลีสทุกคน ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงคัมภีร์อัลกุรอานว่า

﴾ وَمَن يَكْفُرْ بِهِۦ مِنَ ٱلْأَحْزَابِ فَٱلنَّارُ مَوْعِدُهُۥ ﴿

"และผู้ใดจากพรรคต่าง ๆ ปฏิเสธศรัทธาต่อมัน (คัมภีร์) ไฟนรก คือสัญญาของเขา"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 17)

นรกญะฮันนัมมีประตูเจ็ดบาน

หลังจากนั้น พระองค์ก็ทรงบอกว่านรกญะฮันนัมมีประตูทั้งหมดเจ็ดบาน ﴾ **สำหรับทุกประตูมีส่วนที่ถูกจัดไว้แล้ว** ﴿ คือ แต่ละประตูได้รับการกำหนดไว้แล้ว ว่าจะมีส่วนหนึ่งของบรรดาผู้ที่หลงตามอิบลีสผ่านเข้าไป ไม่มีทางที่จะหนีไปได้ ขออัลลอฮฺ ﷻ โปรดคุ้มครองเราจากไฟนรกด้วยเถิด ทั้งนี้ ทุกคนจะเข้านรกผ่านประตูใด และจะต้องอยู่ในนรกขุมใด ก็ขึ้นอยู่กับระดับการงานของแต่ละคน นั่นคือความเข้าใจต่ออายะฮฺ ﴾ **สำหรับทุกประตูมีส่วนที่ถูกจัดไว้แล้ว** ﴿

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ ﴿٤٦﴾
وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾ لَا
يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُم مِّنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾ نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾

45. แท้จริง บรรดาผู้ยำเกรงอยู่ในสวนสวรรค์มากหลาย และตาน้ำพุ

46. พวกเจ้าจงเข้าไปในนั้นด้วยความศานติและปลอดภัย

47. และเราได้ขจัดความขุ่นแค้นที่มีอยู่ในหัวอกของพวกเขา ให้กลายเป็นพี่น้องกัน โดยพำนักอยู่บนเตียงหันหน้าเข้าหากัน

48. ความเหนื่อยยากจะไม่ประสบแก่พวกเขาในนั้น และพวกเขาจะไม่ถูกนำออกจากที่นั้น

49. จงแจ้งแก่ปวงบ่าวของข้าว่า แท้จริง ข้าคือผู้อภัย ผู้เมตตาเสมอ

50. และแท้จริง การลงโทษของข้านั้น เป็นการลงโทษที่เจ็บแสบ

กล่าวถึงสภาพความเป็นอยู่ของชาวสวรรค์

หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงสภาพของชาวนรกแล้ว พระองค์ก็ทรงบรรยายต่อถึงสภาพของชาวสวรรค์ โดยทรงบอกว่า พวกเขาจะอาศัยอยู่ท่ามกลางเรือกสวนและธารน้ำที่หลากหลาย

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **พวกเจ้าจงเข้าไปในนั้นด้วยความศานติ** ﴿ หมายถึง โดยปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และมีผู้รอให้สลามต้อนรับ ﴾ **และปลอดภัย** ﴿ คือ ปลอดภัยจากทุกสิ่งที่ทำให้หวาดกลัวหรือตกใจ โดยพวกเจ้าไม่ต้องกลัวว่าจะถูกขับไล่ ความสุขสำราญต่างๆ ก็จะไม่ขาดสาย และจะไม่มีวันตาย

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และเราได้ขจัดความขุ่นแค้นที่มีอยู่ในหัวอกของพวกเขา ให้กลายเป็นพี่น้องกัน โดยพำนักอยู่บนเตียงหันหน้าเข้าหากัน** ﴿ อัลกอซิม รายงานจากอบูอุมามะฮฺ ว่า ชาวสวรรค์นั้นจะเข้าสวรรค์ในสภาพที่ใจของพวกเขายังมีความขุ่นเคือง

และโกรธแค้นจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นในดุนยาหลงเหลืออยู่ กระทั่งเมื่อพวกเขาได้มาพบเจอกัน อัลลอฮฺก็ทรงขจัดความขุ่นแค้นในใจจากเรื่องในดุนยาจนหมดสิ้น หลังจากนั้น อบูอุมามะฮฺ ก็อ่านอายะฮฺดังกล่าว

(อัฏฏอบารี 17/107 เป็นสายรายงานที่อ่อน)

รายงานข้างต้นระบุเช่นนั้น ทั้งนี้ รายงานของอัลกอซิม บิน อับดุรเราะหฺมาน จากอบูอุมามะฮฺนั้น จัดอยู่ในระดับที่อ่อน แต่มีความหมายสอดคล้องกับสิ่งที่มีบันทึกในอะดีษเศาะฮีฮฺ ซึ่งรายงานโดยกอตาดะฮฺ โดยเขาเล่าจาก อบุลมุตะวักกิล อันนาญี ระบุว่า อบูสะอีด อัลคุดรี เล่าให้พวกเขาฟังว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« يَخْلُصُ الْمُؤْمِنُوْنَ مِنَ النَّارِ، فَيُحْبَسُونَ عَلَى قَنْطَرَةٍ بَيْنَ الْجَنَّةِ والنَّارِ، فَيُقْتَصُّ لِبَعْضِهِمْ مِنْ بَعْضٍ مَظَالِمُ كَانَتْ بَيْنَهُمْ فِي الدُّنْيَا، حَتَّى إِذَا هُذِّبُوا وَنُقُّوا، أُذِنَ لَهُمْ فِي دُخُولِ الْجَنَّةِ »

"บรรดาผู้ศรัทธาจะได้ออกจากนรก โดยพวกเขาจะถูกกักตัวไว้บริเวณสะพานที่เชื่อมระหว่างสวรรค์และนรก แล้วแต่ละคนก็จะได้รับการตัดสินชำระความ ในความขัดแย้งที่เคยมีระหว่างกันในโลกดุนยา กระทั่งเมื่อได้รับการขัดเกลาจนปราศจากความผิดแล้ว พวกเขาจึงจะได้รับอนุญาตให้เข้าสวรรค์"

(บันทึกโดย อัลบุคอรี อะดีษเลขที่ 6535)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **ความเหนื่อยยากจะไม่ประสบแก่พวกเขาในนั้น** ﴾ หมายถึง ความเหนื่อยยาก และความลำบาก ดังที่ปรากฏรายงานในหนังสือเศาะฮีฮฺทั้งสองว่า

« إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أُبَشِّرَ خَدِيجَةَ بِبَيْتٍ فِي الْجَنَّةِ مِنْ قَصَبٍ لَا صَخَبَ فِيهِ وَلَا نَصَبَ »

"อัลลอฮฺทรงใช้ให้ฉันแจ้งข่าวดีแก่เคาะดีญะฮฺ ว่านางจะได้รับบ้านหลังหนึ่งในสวรรค์เป็นรางวัล โดยบ้านหลังดังกล่าวสร้างขึ้นจากไข่มุก ณ สถานที่ดังกล่าวไม่มีเสียงดังวุ่นวาย และไม่มีความเหน็ดเหนื่อย"

(ฟัตฮุลบารี 7/166 และมุสลิม 4/1887)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และพวกเขาจะไม่ถูกนำออกจากที่นั้น** ﴾ ดังที่มีรายงานในอะดีษว่า

« يُقَالُ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ إِنَّ لَكُمْ أَنْ تَصِحُّوا فَلَا تَمْرَضُوا أَبَدًا، وَإِنَّ لَكُمْ أَنْ تَعِيشُوا فَلَا تَمُوتُوا أَبَدًا، وَإِنَّ لَكُمْ أَنْ تَشِبُّوا فَلَا تَهْرَمُوا أَبَدًا، وَإِنَّ لَكُمْ أَنْ تُقِيمُوا فَلَا تَظْعَنُوا أَبَدًا »

"จะมีเสียงกล่าวว่า : โอ้ ชาวสวรรค์ พวกท่านจะมีสุขภาพที่ดี จะไม่เจ็บป่วยตลอดไป พวกท่านจะมีชีวิตอยู่ จะไม่ตายตลอดไป พวกท่านจะอยู่ในวัยหนุ่ม จะไม่แก่ตลอดไป และพวกท่านจะพำนักอยู่ที่นี่ ไม่ต้องย้ายไปที่ใดตลอดไป"

(บันทึกโดย มุสลิม 4/2182)

และในความหมายเดียวกันนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ ﴾

"พวกเขาพำนักอย่างถาวรอยู่ในนั้น พวกเขาไม่ประสงค์จะเปลี่ยนที่จากมัน"

(ซูเราะฮฺ อัลกะฮฺฟ อายะฮฺที่ 108)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **จงแจ้งแก่ปวงบ่าวของข้าว่า แท้จริง ข้าคือผู้อภัย ผู้เมตตาเสมอ และแท้จริง การลงโทษของข้านั้น เป็นการลงโทษที่เจ็บแสบ** ﴾ หมายถึง โอ้ มุฮัมมัด จงบอกปวงบ่าวของข้าเถิด ว่าข้าเป็นผู้ที่มีความเมตตา แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นผู้ที่ลงโทษอย่างเจ็บแสบ ทั้งนี้ ได้เคยอธิบายอายะฮฺที่ใกล้เคียงกับอายะฮฺนี้แล้ว ซึ่งเป็นอายะฮฺที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกสองด้านคือ ความหวังและความกลัว

﴿ وَنَبِّئْهُمْ عَن ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ
إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ
﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَىٰ أَن مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا
بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ
رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾ ﴾

51. และจงแจ้งพวกเขาให้ทราบถึงบรรดาแขกของอิบรอฮีม

52. เมื่อพวกเขาเข้าไปหาเขา (อิบรอฮีม) แล้วกล่าวว่า ศานติ เขากล่าวว่า แท้จริง เรากลัวพวกท่าน

53. พวกเขากล่าวว่า ท่านอย่ากลัว แท้จริง เราขอแจ้งข่าวดีแก่ท่านเกี่ยวกับเด็กคนหนึ่งที่มีความรู้

54. เขากล่าวว่า พวกท่านมาแจ้งข่าวดีแก่ฉันเมื่อความชราภาพได้ประสบแก่ฉันแล้วกระนั้นหรือ แล้วเรื่องอะไรเล่าที่พวกท่านจะแจ้งข่าวดีแก่ฉัน

55. พวกเขากล่าวว่า เราขอแจ้งข่าวดีแก่ท่านด้วยความจริง ดังนั้น ท่านอย่าอยู่ในหมู่ผู้สิ้นหวัง

56. เขากล่าวว่า และจะไม่มีผู้ใดที่สิ้นหวังในพระเมตตาของพระผู้อภิบาลของเขา นอกจากพวกหลงผิด

แขกของอิบรอฮีมมาหา และแจ้งข่าวดีว่าเขาจะมีลูก

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า และจงบอกปวงบ่าวของข้าเถิด โอ้ มุฮัมมัด ถึงเรื่องราวของ ﴿ **บรรดาแขกของอิบรอฮีม** ﴾ คำว่า الضَّيْف อาจหมายถึง แขกหนึ่งคนหรือหลายคนก็ได้ และเรื่องราวที่เกิดขึ้น ﴿ **เมื่อพวกเขาเข้าไปหาเขา (อิบรอฮีม) แล้วกล่าวว่า ศานติ เขากล่าวว่า แท้จริง เรากลัวพวกท่าน** ﴾ ทั้งนี้ อัลลอฮฺทรงบอกในอายะฮฺอื่น ว่าสาเหตุที่ทำให้อิบรอฮีมเกิดความหวาดกลัว คือการที่เขาเห็นว่าแขกเหล่านั้นไม่แตะต้องสำรับอาหารที่เขาเตรียมไว้ให้เลยแม้แต่น้อย ซึ่งก็คือ เนื้อลูกวัวที่อ้วนท้วนสมบูรณ์

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **พวกเขากล่าวว่า ท่านอย่ากลัว แท้จริง เราขอแจ้งข่าวดีแก่ท่าน เกี่ยวกับเด็กคนหนึ่งที่มีความรู้** ﴾ หมายถึง อิสฮาก ﵇ ดังที่ได้อธิบายไปแล้วในซูเราะฮฺฮูด อิบรอฮีมได้ฟังก็กล่าวถามว่า ﴿ **พวกท่านมาแจ้งข่าวดีแก่ฉันเมื่อความชราภาพได้ประสบแก่ฉันแล้วกระนั้นหรือ แล้วเรื่องอะไรเล่าที่พวกท่านจะแจ้งข่าวดีแก่ฉัน** ﴾ เป็นการถามด้วยความประหลาดใจ เนื่องจากตนเองและภรรยาอายุมากแล้ว จึงอยากถามเพื่อ

ให้แน่ใจเกี่ยวกับข่าวดีดังกล่าว พวกเขาจึงกล่าวยืนยันข่าวดีที่ได้แจ้งไปแก่อิบรอฮีม เพื่อเป็นการเน้นย้ำให้มั่นใจมากยิ่งขึ้นว่า ﴿ **เราขอแจ้งข่าวดีแก่ท่านด้วยความจริง ดังนั้น ท่านอย่าอยู่ในหมู่ผู้สิ้นหวัง** ﴾

﴿ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى
قَوْمٍ مُجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا امْرَأَتَهُ
قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾ ﴾

57. **เขากล่าวว่า ดังนั้น ธุระอันใดเล่าของพวกท่าน โอ้ ทูตทั้งหลาย**

58. **พวกเขากล่าวว่า แท้จริง เราถูกส่งมายังกลุ่มชนผู้ทำผิด**

59. **นอกจากบริวารของลูฏ แท้จริง เราจะเป็นผู้ช่วยพวกเขาให้รอดทั้งหมด**

60. **เว้นแต่ภริยาของเขา เราได้กำหนดไว้แล้วว่า แท้จริง นางจะอยู่ในหมู่ผู้ที่เหลือ**

สาเหตุที่มลาอิกะฮฺมาหา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงอิบรอฮีม ﷺ ว่า หลังจากที่เขาหายกลัวและได้รับแจ้งข่าวดีแล้ว เขาก็ถามแขกถึงสาเหตุของการมาเยือนในครั้งนี้ พวกเขาตอบว่า ﴿ **แท้จริง เราถูกส่งมายังกลุ่มชนผู้ทำผิด** ﴾ หมายถึง กลุ่มชนของลูฏ โดยพวกเขาแจ้งว่า ครอบครัวและบริวารของลูฏจะปลอดภัย ยกเว้นภริยาของเขา ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ที่ต้องประสบกับความพินาศ ด้วยเหตุนี้มลาอิกะฮฺจึงกล่าวว่า ﴿ **เว้นแต่ภริยาของเขา เราได้กำหนดไว้แล้วว่า แท้จริง นางจะอยู่ในหมู่ผู้ที่เหลือ** ﴾ หมายถึง เหลืออยู่พร้อมกับกลุ่มชนที่จะถูกทำลายล้าง

﴿ فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ ﴾

61. ครั้นเมื่อพวกทูตได้มายังบริวารของลูฏ

62. เขากล่าวว่า แท้จริง พวกท่านเป็นกลุ่มชนที่ไม่คุ้นหน้า

63. พวกเขากล่าวว่า แต่ว่าเรามาหาท่าน (ลูฏ) ด้วยเรื่องที่พวกเขาสงสัยกันอยู่

64. และเรามาหาท่านด้วยเรื่องจริง และแท้จริง เราเป็นผู้ซื่อสัตย์อย่างแน่นอน

มลาอิกะฮฺมาหาลูฏ عليه السلام

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงเหตุการณ์ขณะที่มลาอิกะฮฺมาหาลูฏ عليه السلام ในรูปของชายหนุ่มหน้าตาดี เมื่อพวกเขาเข้ามาในบ้าน ลูฏ عليه السلام ก็กล่าวว่า ﴾ **แท้จริง พวกท่านเป็นกลุ่มชนที่ไม่คุ้นหน้า** ﴿ พวกเขาตอบว่า ﴾ **เรามาหาท่าน (ลูฏ) ด้วยเรื่องที่พวกเขาสงสัยกันอยู่** ﴿ หมายถึง ที่พวกเขาสงสัยและไม่เชื่อกันว่าจะถูกลงโทษและพบกับความพินาศ ﴾ **และเรามาหาท่านด้วยเรื่องจริง** ﴿ อายะฮฺนี้ คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ ﴾

"เราจะไม่ส่งมลาอิกะฮฺลงมา เว้นแต่ด้วยความจริง"

(ซูเราะฮฺ อัลฮิจญ์รฺ อายะฮฺที่ 8)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และแท้จริง เราเป็นผู้ซื่อสัตย์อย่างแน่นอน** ﴿ เป็นการเน้นย้ำถึงสิ่งที่พวกเขาได้แจ้งไปว่า ลูฏจะรอดปลอดภัย และกลุ่มชนของเขาจะพบกับความพินาศ

﴿ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ وَٱتَّبِعْ أَدْبَٰرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ
أَحَدٌ وَٱمْضُوا۟ حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَآ إِلَيْهِ ذَٰلِكَ ٱلْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ
هَٰٓؤُلَآءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ ﴾

65. ดังนั้น ท่านจงเดินทางไปกับครอบครัวของท่าน ในช่วงเวลากลางคืน และจงตามหลังพวกเขา และอย่าให้ผู้ใดในหมู่พวกท่านเหลียวหลัง และจงเดินต่อไปตามที่พวกท่านถูกบัญชา

66. และเราได้แจ้งแก่เขาถึงเรื่องนั้นว่า คนสุดท้ายของพวกเหล่านี้จะถูกตัดขาดในยามเช้า

คำสั่งให้ลูฏ ﷺ ออกเดินทางในเวลากลางคืนพร้อมกับครอบครัว

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่า มลาอิกะฮฺขอให้ลูฏและครอบครัวออกเดินทางหลังจากผ่านไปช่วงหนึ่งของเวลากลางคืน โดยให้ลูฏ ﷺ เดินอยู่ท้ายสุด เพื่อช่วยคุ้มครองสมาชิกในครอบครัว ท่านรอซูล ﷺ เองก็ปฏิบัติเช่นนี้ระหว่างเดินทัพออกทำสงคราม ท่านจะอยู่ในแนวหลัง เพื่อคอยสอดส่องดูแลผู้ที่อ่อนแอ และเก็บตกให้ความช่วยเหลือผู้ที่พลัดจากขบวน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และอย่าให้ผู้ใดในหมู่พวกท่านเหลียวหลัง** ﴿ หมายถึง หากพวกท่านได้ยินเสียงการลงโทษที่มีต่อกลุ่มชนของพวกท่าน ก็อย่าหันหลังกลับไปมอง และจงปล่อยให้พวกเขารับการลงโทษและการทรมานไป ﴾ **และจงเดินต่อไปตามที่พวกท่านถูกบัญชา** ﴿ คล้ายกับว่ามีผู้คอยนำทางพวกเขา

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และเราได้แจ้งแก่เขาถึงเรื่องนั้นว่า คนสุดท้ายของพวกเหล่านี้จะถูกตัดขาดในยามเช้า** ﴿ อายะฮฺนี้ คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ในอายะฮฺหนึ่งคือ

﴿ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ ٱلصُّبْحُ أَلَيْسَ ٱلصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾ ﴾

"แท้จริง สัญญาของพวกเขาคือเวลาเช้า เวลาเช้านั้นใกล้เข้ามาแล้วมิใช่หรือ?"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 81)

﴿ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا
تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ
الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ هَٰؤُلَاءِ بَنَاتِي إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ
لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ ﴾

67. และชาวเมืองได้มาหาอย่างดีใจ

68. เขา (ลูฏ) กล่าวว่า แท้จริง เขาเหล่านั้นคือแขกของฉัน ดังนั้น พวกท่านอย่าทำให้ฉันอัปยศ

69. และจงยำเกรงอัลลอฮฺ และอย่าทำให้ฉันได้รับความอับอาย

70. พวกเขากล่าวว่า เรามิได้ห้ามท่านเกี่ยวกับการต้อนรับแขกหรอกหรือ

71. ลูฏกล่าวว่า เขาเหล่านี้คือลูกสาวของฉัน หากพวกท่านจำเป็นต้องกระทำ

72. ขอสาบานด้วยชีวิตของเจ้า แท้จริง พวกเขาอยู่ในการมึนเมาหลงทาง

ชาวเมืองออกมาพบมลาอิกะฮฺ โดยคิดว่าพวกเขาเป็นชายหนุ่ม

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงเหตุการณ์ที่กลุ่มชนของลูฏพากันมาด้วยความดีใจ หลังจากที่รู้ว่ามีแขกกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นชายหนุ่มรูปงามมาหาลูฏ ลูฏจึงกล่าวว่า ﴿ **แท้จริง เขาเหล่านั้นคือแขกของฉัน ดังนั้น พวกท่านอย่าทำให้ฉันอัปยศ และจงยำเกรงอัลลอฮฺ และอย่าทำให้ฉันได้รับความอับอาย** ﴾ ขณะที่ลูฏพูดนั้น เขายังไม่ทราบว่าแขกผู้มาเยือนเป็นทูตจากอัลลอฮฺ ดังเช่นที่ปรากฏในซูเราะฮฺ ฮูด ส่วนในซูเราะฮฺนี้ ได้มีการกล่าวถึงไปก่อนหน้าแล้วว่าพวกเขาเป็นทูตของอัลลอฮฺ แล้วจึงมาเชื่อมกับการกล่าวถึงการมาของกลุ่มชนลูฏและบทสนทนาระหว่างลูฏกับคนเหล่านั้น แต่ทั้งนี้ การเชื่อมประโยคด้วยตัววาว (و) นั้น ไม่จำเป็นต้องสื่อความหมายถึงการลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง โดยเฉพาะหากมีหลักฐานชี้ว่าเหตุการณ์ไม่ได้เกิดตามลำดับ

กลุ่มชนของลูฏตอบว่า ﴿ **เรามิได้ห้ามท่านเกี่ยวกับการต้อนรับแขกหรอกหรือ** ﴾ หมายถึง เราเคยบอกท่านแล้วมิใช่หรือว่าห้ามรับแขกเป็นอันขาด? ลูฏจึงแนะนำพวกเขาให้สนใจผู้หญิง ซึ่งเป็นเพศที่อัลลอฮฺสร้างให้เป็นที่อนุมัติสำหรับพวกเขา ประเด็นนี้ได้เคยอธิบายไปแล้วก่อนหน้า จึงไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายซ้ำอีก เรื่องทั้งหมดนี้เกิดขึ้นในขณะที่กลุ่มชนของลูฏยังไม่รู้ตัว ว่ามีภัยร้ายแรงและการลงโทษอันเจ็บแสบรอพวกเขาอยู่ ซึ่งกำลังจะเกิดขึ้นในอีกไม่นาน ไม่เกินเวลารุ่งสาง

ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า ﴿ **ขอสาบานด้วยชีวิตของเจ้า แท้จริง พวกเขาอยู่ในการมึนเมาหลงทาง** ﴾ ในอายะฮฺนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสาบานด้วยชีวิตของท่านนบี ﷺ อันแสดงถึงการให้เกียรติ และบ่งบอกถึงสถานะอันสูงส่งของท่าน

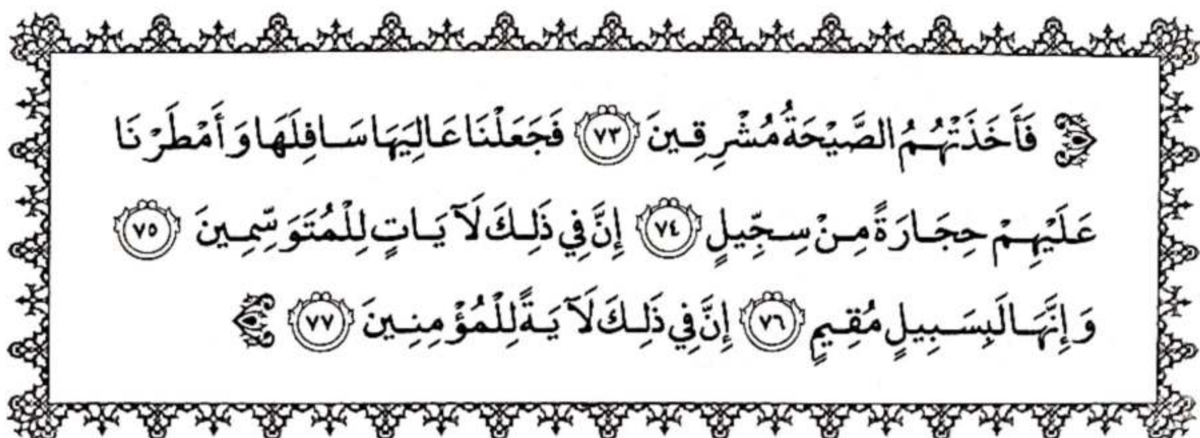
อัมรฺ บิน มาลิก อันนุกรี เล่าจาก อบู อัลเญาซาอ์ จากอิบนุ อับบาส กล่าวว่า อัลลอฮฺ ﷻ มิได้สร้างชีวิตหนึ่งชีวิตใดที่ประเสริฐยิ่งไปกว่ามุฮัมมัด ﷺ ฉันไม่เคยได้ยินว่าพระองค์สาบานด้วยชีวิตผู้ใดนอกเหนือจากท่าน โดยพระองค์ตรัสว่า ﴿ **ขอสาบานด้วยชีวิตของเจ้า** ﴾ หมายถึง ขอสาบานด้วยชีวิตของเจ้า อายุขัยของเจ้า และการมีชีวิตอยู่ของเจ้าในโลกดุนยานี้ ﴿ **แท้จริง พวกเขาอยู่ในการมึนเมาหลงทาง** ﴾ บันทึกโดย อิบนุ ญะรีรฺ

(อัฏฏ็อบารี 17/118)

กอตาดะฮฺ กล่าวว่า **لَفِي سَكْرَتِهِمْ** หมายถึง พวกเขาอยู่ในความหลงผิด ส่วน **يَعْمَهُونَ** หมายถึง หลงระเริง

(อัฏฏ็อบารี 17/119)

อะลี บิน อบีฏ็อลฮะฮฺ รายงานจาก อิบนุ อับบาส ว่า **لَعَمْرُكَ** หมายถึง ขอสาบานด้วยการมีชีวิตอยู่ของเจ้า **إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ** หมายถึง พวกเขาวนเวียนอยู่กับการมึนเมาหลงผิด

﴿ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ ﴾

73. ดังนั้น เสียงกัมปนาทได้คร่าพวกเขาเมื่อดวงอาทิตย์ขึ้น

74. แล้วเราได้พลิกกลับส่วนบนของมันเป็นส่วนล่าง และได้ให้หินจากนรกหล่นลงมาทับพวกเขา

75. แท้จริง ในการนั้น แน่นอน เป็นสัญญาณแก่บรรดาผู้พินิจพิเคราะห์

76. และแท้จริง สถานที่นั้นยังคงเป็นเส้นทางที่พักอาศัยอย่างแน่นอน

77. แท้จริง ในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณแก่บรรดาผู้ศรัทธา

การทำลายล้างกลุ่มชนของลูฏ

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **ดังนั้น เสียงกัมปนาทได้คร่าพวกเขา** ﴿ หมายถึง เสียงขณะที่เกิดการทำลายล้างพวกเขาในช่วงเวลารุ่งสางเมื่อดวงอาทิตย์เริ่มขึ้น เป็นเสียงที่มาพร้อมๆ กับการพลิกแผ่นดิน โดยกลับให้ชั้นบนอยู่ด้านล่าง และส่งดินโคลนที่แข็งกลายเป็นหิน (สิจญีล) ลงมา ซึ่งเกี่ยวกับสิจญีลนี้ได้เคยอธิบายอย่างละเอียดไปแล้วในซูเราะฮฺ ฮูด

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แท้จริง ในการนั้น แน่นอน เป็นสัญญาณแก่บรรดาผู้พินิจพิเคราะห์** ﴿ หมายถึง ร่องรอยของความกริ้วโกรธและการลงโทษที่เกิดขึ้นในดินแดนดังกล่าวประจักษ์ชัดอย่างยิ่ง อันเป็นการเพียงพอสำหรับผู้ที่พินิจพิเคราะห์ด้วยสายตา และเปิดหัวใจใคร่ครวญ

คำว่า (لِلْمُتَوَسِّمِينَ) ตรงนี้ มุญาฮิด อธิบายว่า หมายถึง "ผู้ที่มีสายตาแหลมคม"

(อัฏฏอบารี 17/120)

และมีรายงานจาก อิบนุ อับบาส และ อัฏเฏาะฮาก ระบุว่า หมายถึง "ผู้ที่มองดู"

(อัฏฏอบารี 17/121)

ส่วน กอตาดะฮฺ กล่าวว่า หมายถึง "ผู้ที่ใคร่ครวญเป็นบทเรียน"

(อัฏฏอบารี 17/121)

ในขณะที่ มาลิก รายงานจากชาวมะดีนะฮฺบางส่วนว่า لِلْمُتَوَسِّمِينَ หมายถึง "ผู้ที่ครุ่นคิด"

เมืองโซดอมตั้งอยู่บนทางสัญจร

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และแท้จริง สถานที่นั้นยังคงเป็นเส้นทางที่พักอาศัยอย่างแน่นอน** ﴿ กล่าวคือ เมืองสะดูม (โซดอม) ที่ถูกพลิกแผ่นดินทั้งโดยรูปธรรมและนามธรรม และถูกลงโทษด้วยหิน จนกลายสภาพเป็นทะเลที่เหม็นเน่านั้น ยังคงตั้งอยู่บนทางที่ผู้คนสัญจรไปมาตราบจนทุกวันนี้ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾ ﴾

"และแท้จริง พวกเจ้าจะต้องเดินผ่าน (ไปมา) สถานที่ของพวกเขาในยามเช้า (137) และยามค่ำคืน ดังนั้น แล้วพวกเจ้าจะไม่พิจารณาดูหรอกหรือ? (138)"

(ซูเราะฮฺ อัศศอฟฟาต อายะฮฺที่ 137-138)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **แท้จริง ในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณแก่บรรดาผู้ศรัทธา** ﴿ หมายถึง ทุกสิ่งที่เราทำกับกลุ่มชนของลูฏ ไม่ว่าจะเป็นการทำลายล้างจนพังพินาศ หรือการให้ลูฏและครอบครัวรอดปลอดภัยนั้น ล้วนเป็นสัญญาณที่ชัดแจ้ง สำหรับผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและบรรดาศาสนทูตของพระองค์

﴿ وَإِن كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾ ﴾

78. และกระนั้นก็ดี ชาวอัลอัยกะฮฺ เป็นผู้อธรรมอย่างแน่นอน

79. ดังนั้น เราได้ลงโทษพวกเขา และแท้จริง ทั้งสองพวก อยู่บนเส้นทางที่ชัดแจ้งอย่างแน่นอน

การทำลายล้างชาวอัยกะฮฺ ซึ่งเป็นกลุ่มชนของชุอัยบฺ عليه السلام

ชาวอัยกะฮฺ คือ กลุ่มชนของชุอัยบฺ (5)

(5) อุละมาอ์มีความเห็นแตกต่างกัน ว่าชาวอัยกะฮฺ และชาวมัดยัน คือกลุ่มชนเดียวกัน หรือเป็นคนละกลุ่ม โดยส่วนใหญ่เห็นว่าทั้งสองคำเป็นชื่อเรียกของคนกลุ่มเดียวกัน นั่นคือ กลุ่มชนของนบีชุอัยบ عليه السلام โดยมัดยันเป็นชื่อเผ่าตั้งอยู่บริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของคาบสมุทรอาหรับในปัจจุบัน ส่วนอัยกะฮฺ คือ ต้นไม้ที่พวกเขากราบไหว้บูชา

อัฎเฎาะฮาก, กอตาดะฮฺ และคนอื่นๆ กล่าวว่า อัลอัยกะฮฺ الْأَيْكَةِ หมายถึง ต้นไม้ที่พันกันเป็นกลุ่ม

(อัฏฏอบารี 17/125)

ทั้งนี้ การอธรรมของพวกเขานั้น เกิดจากการที่พวกเขาตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ ดักปล้นชิงทรัพย์ อีกทั้งยังมีพฤติกรรมเอาเปรียบผู้อื่นในการชั่งตวงสินค้า อัลลอฮฺจึงทรงลงโทษพวกเขาด้วยเสียงกัมปนาทที่ดังสนั่น และการทำให้แผ่นดินสั่นไหว ตลอดจนการลงโทษในวันที่มีเมฆปกคลุมหนาทึบ โดยชาวอัยกะฮฺนั้น เป็นกลุ่มชนที่มีชีวิตอยู่หลังจากยุคกลุ่มชนของลูฏไม่นานนัก และบ้านเมืองของพวกเขาทั้งสองกลุ่มก็อยู่ในเส้นทางเดียวกัน อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **และแท้จริง ทั้งสองพวก อยู่บนเส้นทางที่ชัดแจ้งอย่างแน่นอน** ﴾ หมายถึง อยู่บนทางสัญจรที่เห็นได้ชัด

อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด, อัฎเฎาะฮาก และคนอื่นๆ กล่าวว่า หมายถึง เส้นทางที่ปรากฏชัด

(อัฏฏอบารี 17/125)

ด้วยเหตุนี้ ชุอัยบฺ عليه السلام จึงเตือนสำทับกลุ่มชนของเขาโดยกล่าวว่า

﴿ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنكُم بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ ﴾

"และกลุ่มชนของลูฏมิได้อยู่ห่างไกลจากพวกท่าน"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 89)

﴿ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا
فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ
﴿٨٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾ ﴾

80. และโดยแน่นอน ชาวอัลฮิจญ์รฺได้ปฏิเสธบรรดารอซูล

81. และเราได้ให้สัญญาณต่างๆ ของเราแก่พวกเขา แล้วพวกเขาก็หันหลังให้มัน

82. และพวกเขาได้สกัดภูเขาเป็นบ้านพักอย่างปลอดภัย

83. ดังนั้น เสียงกัมปนาทได้ปลิดชีวิตพวกเขาในยามเช้า

84. ฉะนั้น สิ่งที่พวกเขากระทำเอาไว้ ไม่ให้ประโยชน์แก่พวกเขาเลย

การทำลายล้างชาวอัลฮิจญ์รฺ ซึ่งก็คือ พวกษะมูด

ชาวอัลฮิจญ์รฺ คือ ชาวษะมูด พวกเขาปฏิเสธศรัทธาต่อศอลิหฺ عليه السلام ซึ่งเป็นนบีของพวกเขา ทั้งนี้ผู้ใดปฏิเสธนบีคนหนึ่งคนใด ก็เท่ากับว่าเขาปฏิเสธศาสนทูตทุกคน ด้วยเหตุนี้ ชาวอัลฮิจญ์รฺจึงได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่ปฏิเสธบรรดารอซูล

อัลลอฮฺ سبحانه وتعالى ยังทรงบอกว่า พระองค์ได้ให้สัญญาณต่างๆ ปรากฏแก่ชาวอัลฮิจญ์รฺ เพื่อเป็นการยืนยันว่าสิ่งที่ศอลิหฺ عليه السلام นำมาประกาศแก่พวกเขานั้นเป็นสัจธรรมความถูกต้อง เช่น อูฐที่อัลลอฮฺทรงให้มันออกมาจากก้อนหิน แล้วเดินไปเดินมาในบ้านเมืองของพวกเขา โดยพระองค์กำหนดให้มันมีสิทธิ์ดื่มน้ำจากบ่อหนึ่งวัน และให้พวกเขาดื่มอีกวัน สลับกันอย่างชัดเจน แต่แล้วพวกเขาก็ยโสโอหัง และบังอาจเชือดอูฐตัวนั้นเสีย อัลลอฮฺ سبحانه وتعالى จึงตรัสกับพวกเขาว่า

﴿ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ ﴾

"พวกท่านจงสุขสำราญในบ้านของพวกท่านสามวัน นั่นคือสัญญาที่ไม่โกหก"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 65)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ ﴾

"และส่วนพวกษะมูดนั้น เราได้ชี้แนะทางให้แก่พวกเขา"

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 17)

อัลลอฮฺ سبحانه وتعالى ยังได้ตรัสถึงพวกเขาว่า ﴿ **และพวกเขาได้สกัดภูเขาเป็นบ้านพักอย่างปลอดภัย** ﴾ หมายถึง โดยไม่มีความรู้สึกหวาดกลัว และโดยที่พวกเขามิได้มีความจำเป็นต้องใช้เป็นที่พักอาศัยแต่อย่างใด เป็นเพียงการแสดงออกถึงความโอ่อ่าหรูหรา และสันทนาการ ดังที่ปรากฏให้เห็นในลักษณะการสร้างบ้านเรือนของพวกเขา ซึ่งตั้งอยู่ ณ หุบเขาอัลฮิจญ์รฺ โดยท่าน

รอซูล ﷺ เคยผ่านสถานที่แห่งนั้น เมื่อครั้งที่ท่านเดินทางไปยังตะบูก แล้วท่านก็ปิดคลุมศีรษะ พร้อมกับเร่งให้สัตว์พาหนะเดินไปให้เร็ว แล้วท่านก็กล่าวกับเศาะฮาบะฮฺว่า

« لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ الْقَوْمِ الْمُعَذَّبِينَ إِلَّا أَنْ تَكُونُوا بَاكِينَ، فَإِنْ لَمْ تَبْكُوا فَتَبَاكُوا خَشْيَةَ أَنْ يُصِيبَكُمْ مَا أَصَابَهُمْ »

"พวกท่านอย่าได้เข้าไปยังบ้านเรือนของกลุ่มชนที่ถูกลงโทษ เว้นแต่พวกท่านจะอยู่ในสภาพที่ร้องห่มร้องไห้ และหากพวกท่านไม่ร้องไห้ ก็จงพยายามร้องไห้ออกมาให้ได้ ด้วยความกลัวว่าสิ่งที่เคยประสบกับพวกเขา จะประสบกับพวกท่าน"

(อะหมัด 2/91)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **ดังนั้น เสียงกัมปนาทได้ปลิดชีวิตพวกเขาในยามเช้า** ﴿ หมายถึง ช่วงเช้าของวันที่สี่ ﴾ **ฉะนั้น สิ่งที่พวกเขากระทำเอาไว้ ไม่ให้ประโยชน์แก่พวกเขาเลย** ﴿ หมายถึง เรือกสวนพืชผลที่พวกเขาเคยใช้ทำกิน และเกรงว่าอูฐตัวนั้นจะมาแย่งน้ำจนไม่เพียงพอต่อการใช้ทำการเกษตร พวกเขาจึงเชือดมันเสีย กระนั้นแล้ว ทรัพย์สินเหล่านั้นก็มิอาจปกป้องช่วยเหลือพวกเขา ในวันที่การลงโทษจากอัลลอฮฺมาเยือน

﴿ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ ﴾

85. และเรามิได้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และสิ่งที่อยู่ระหว่างทั้งสองนั้น เพื่ออื่นใดเว้นแต่เป็นความจริง และแท้จริง วันกิยามะฮฺจะมีมาอย่างแน่นอน ดังนั้น เจ้าจงอภัยด้วยการอภัยที่ดี

86. แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้า (มุฮัมมัด) คือ ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงรอบรู้

โลกดุนยาถูกสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์บางประการ แล้ววันกิยามะฮฺก็จะมาถึง

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **และเรามิได้สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และสิ่งที่อยู่**

ระหว่างทั้งสองนั้น เพื่ออื่นใดเว้นแต่เป็นความจริง และแท้จริง วันกิยามะฮฺจะมีมาอย่างแน่นอน ﴾ กล่าวคือ ด้วยความยุติธรรม

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสในอีกอายะฮฺหนึ่งว่า

﴿ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا... ﴿٣١﴾ ﴾

"เพื่อพระองค์จะทรงตอบแทนบรรดาผู้กระทำความชั่ว ตามที่พวกเขาประพฤติ..."

(ซูเราะฮฺ อันนัจญ์มฺ อายะฮฺที่ 31)

และยังตรัสว่า

﴿ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾ ﴾

"และเรามิได้สร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน และสิ่งที่อยู่ระหว่างทั้งสองนั้น โดยไร้สาระ นั่นคือ การนึกคิดของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ดังนั้น ความหายนะคือไฟนรกจงประสบแก่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ ศอด อายะฮฺที่ 27)

และในอีกอายะฮฺหนึ่งพระองค์ตรัสว่า

﴿ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾ ﴾

"พวกเจ้าคิดว่า แท้จริง เราได้ให้พวกเจ้าบังเกิดมาโดยไร้ประโยชน์ และแท้จริงพวกเจ้าจะไม่กลับไปหาเรากระนั้นหรือ (115) อัลลอฮฺผู้ทรงสูงส่ง ผู้ทรงอำนาจผู้ทรงสัจจะ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ พระผู้อภิบาลแห่งบัลลังก์อันทรงเกียรติ (116)"

(ซูเราะฮฺ อัลมุอ์มินูน อายะฮฺที่ 115-116)

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงบอกนบีว่า วันกิยามะฮฺจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน แล้วพระองค์ก็ทรงกำชับให้ท่านอภัยให้กับพวกมุชริกีน ในการที่พวกเขาสร้างความเดือดร้อนลำบากแก่ท่าน และปฏิเสธสิ่งที่ท่านนำมาประกาศเชิญชวน ซึ่งคำสั่งนี้ก็คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ ﴾

"ดังนั้น เจ้าจงให้อภัยแก่พวกเขา และจงกล่าวว่าศานติ แล้วพวกเขาก็จะรู้"

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 89)

มุญาฮิด, กอตาดะฮฺ และคนอื่นๆ กล่าวว่า คำสั่งใช้ให้ท่านรอซูล ﷺ อภัยแก่พวกมุชริกีนนั้น เป็นกรณีก่อนที่จะมีบัญชาให้ต่อสู้ ซึ่งคำอธิบายดังกล่าวถูกต้อง เนื่องจากอายะฮฺนี้เป็นอายะฮฺมักกียะฮฺ ในขณะที่อายะฮฺที่อนุญาตให้สู้รบนั้น ลงมาหลังจากที่มีการอพยพ (ไปยังมะดีนะฮฺ)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้า (มุฮัมมัด) คือ ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงรอบรู้** ﴾ เป็นการยืนยันถึงการมีอยู่จริงของวันสิ้นโลก และเน้นย้ำว่าพระองค์ทรงเดชานุภาพ ทรงสามารถที่จะให้วันกิยามะฮฺเกิดขึ้นได้เพราะพระองค์ทรงเป็นผู้ทรงสร้าง (الخَلَّاق) ที่ไม่มีสิ่งใดยากเกินที่พระองค์จะสร้างได้ และพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้ (العَلِيم) ทรงรู้ว่าร่างกายของสิ่งมีชีวิตที่ตายไปแล้วอยู่ ณ แห่งหนใดในโลก แม้ว่าส่วนต่างๆ จะถูกแยกไปคนละทิศก็ตาม อายะฮฺนี้ก็เช่นเดียวกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ
الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾ فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ
مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾ ﴾

"พระองค์ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน จะไม่ทรงสามารถที่จะสร้างเช่นเดียวกับพวกเขากระนั้นหรือ แน่นอน และพระองค์เป็นผู้ทรงสร้างที่ยิ่งใหญ่ ผู้ทรงรอบรู้ (81) แท้จริง พระบัญชาของพระองค์ เมื่อทรงประสงค์สิ่งใด พระองค์ก็จะตรัสแก่มันว่า จงเป็น แล้วมันก็จะเป็นขึ้นมา (82) ดังนั้น มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่พระองค์ ซึ่งในพระหัตถ์ของพระองค์มีอำนาจเหนือทุกสิ่ง และยังพระองค์เท่านั้นที่พวกเจ้าจะถูกนำกลับไป (83)"

(ซูเราะฮฺ ยาซีน อายะฮฺที่ 81-83)

﴿ وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ
عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ

جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

87. และโดยแน่นอน เราได้ให้เจ็ดอายะฮฺที่ถูกอ่านซ้ำ และอัลกุรอานที่ยิ่งใหญ่แก่เจ้า

88. อย่าทอดสายตาทั้งสองของเจ้าไปยังชนชั้นต่าง ๆ ของพวกเขา และอย่าเสียใจแทนพวกเขา และจงลดปีกของเจ้าให้ต่ำ ต่อบรรดาผู้ศรัทธา

เตือนให้สำนึกถึงความสำคัญของอัลกุรอาน และเน้นย้ำถึงหลักคำสอนของอัลกุรอาน

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสกับท่านนบี ﷺ ว่า ในเมื่อเราได้ประทานอัลกุรอานที่ยิ่งใหญ่แก่เจ้าแล้ว เจ้าก็อย่าได้เหลียวมองหลงใหลไปกับความเพริศแพร้วในโลกดุนยา ตลอดจนความสุขสบายต่างๆ ที่มีเพียงชั่วคราว ซึ่งเราจัดเตรียมไว้ เพื่อให้บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาหลงระเริงไปกับมัน ดังนั้น เจ้าไม่จำเป็นต้องอยากมีอยากได้อย่างพวกเขา และไม่ต้องโศกเศร้ากังวลกับการที่พวกเขาปฏิเสธเจ้า และไม่ยอมปฏิบัติตามศาสนาที่เจ้านำมาประกาศ ﴿ **และจงลดปีกของเจ้าให้ต่ำ ต่อบรรดาผู้ศรัทธา** ﴾ หมายถึง จงปฏิบัติต่อพวกเขา ด้วยความนอบน้อมอ่อนโยน อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ ﴾

"แท้จริง มีรอซูลคนหนึ่งจากพวกท่านเองได้มาหาพวกท่านแล้ว เป็นที่ลำบากใจแก่เขาในสิ่งที่พวกท่านได้รับความทุกข์ยาก เป็นผู้ที่ห่วงใยพวกท่าน เป็นผู้เมตตาผู้กรุณาสงสารต่อบรรดาผู้ศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ อัตเตาบะฮฺ อายะฮฺที่ 128)

ทั้งนี้ มีความเห็นแตกต่างกันว่า 'อัซซับอุลมะษานี' (السَبعُ المَثَانِي) ที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงในอายะฮฺข้างต้น หมายถึงอะไร ? โดยอิบนุ มัสอูด, อิบนุ อุมัรฺ, อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด, สะอีด บิน ญุบัยรฺ, อัฎเฎาะฮาก และคนอื่นๆ กล่าวว่า หมายถึง เจ็ดซูเราะฮฺที่ยาว

เป็นพิเศษ นั่นคือซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ, อาละอิมรอน, อันนิซาอฺ, อัลมาอิดะฮฺ, อัลอันอาม, อัลอะอฺรอฟ และยูนุส ซึ่งมีรายงานว่า อิบนุ อับบาส และสะอีด บิน ญุบัยรฺ ระบุถึงคำอธิบายนี้อย่างชัดเจน โดยสะอีด กล่าวว่า ในซูเราะฮฺเหล่านี้ อัลลอฮฺทรงอธิบายเรื่องมรดก บทลงโทษทางอาญา เรื่องราวของประชาชาติในอดีต ตลอดจนบทบัญญัติต่างๆ ในศาสนา ส่วนอิบนุ อับบาส กล่าวว่า ในซูเราะฮฺที่กล่าวมา อัลลอฮฺทรงยกตัวอย่างเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย ตลอดจนเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นข้อคิดเตือนสติ

(อัฏฏ๊อบารี 17/130-132)

อีกทัศนะหนึ่งเห็นว่า 'อัซซับอุลมะษานี' หมายถึง ซูเราะฮฺ อัลฟาติฮะฮฺ ซึ่งประกอบด้วยเจ็ดอายะฮฺ ทัศนะนี้เป็นรายงานจากอะลี, อุมัรฺ, อิบนุ มัสอูด และอิบนุ อับบาส ด้วยเช่นกัน โดยอิบนุ อับบาส กล่าวว่า บิสมิลลาฮฺฯ เป็นหนึ่งในอายะฮฺทั้งเจ็ด อัลลอฮฺ ﷻ ทรงให้ บิสมิลลาฮฺฯ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะสำหรับพวกท่าน

(อัฏฏ๊อบารี 17/133)

ทัศนะที่สองนี้สอดคล้องเช่นกันกับความเห็นของอิบรอฮีม อันนะเคาะอี, อับดุลลอฮฺ บิน อุบัยดฺ บิน อุมัยรฺ, อิบนุ อบีมุลัยกะฮฺ, ชะฮรฺ บิน เฮาชับ, อัลหะซัน อัลบัศรี และมุญาฮิด

(อัฏฏ๊อบารี 17/135)

อัลบุคอรี ﵀ บันทึกฮะดีษเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้สองบท บทแรกเป็นรายงานจาก อบูสะอีด บิน อัลมุอัลลา เล่าว่า ครั้งหนึ่ง ท่านนบี ﷺ เดินผ่าน ขณะที่ฉันกำลังละหมาด แล้วท่านก็เรียกหาฉัน แต่ฉันไม่ไปหา กระทั่งละหมาดเสร็จแล้ว จึงไปหาท่าน ท่านถึงถามว่า "เหตุใดท่านจึงไม่มาหาฉัน ?" ฉันตอบว่า ขณะนั้นฉันกำลังละหมาด ท่านนบี ﷺ จึงกล่าวว่า อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้มิใช่หรือว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ ﴾

"บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงตอบรับอัลลอฮฺ และรอซูลเถิด เมื่อเขาได้เชิญชวนพวกเจ้า"

(ซูเราะฮฺ อัลอันฟาล อายะฮฺที่ 24)

แล้วท่านนบี ﷺ ก็กล่าวว่า "ก่อนจะออกจากมัสญิด ฉันจะบอกให้เอาไหม ว่าซูเราะฮฺใดในอัลกุรอานที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ?" แล้วท่านก็เดินไป จนเมื่อท่านกำลังจะออกจากมัสญิด ฉันจึงเข้าไปถาม ท่านตอบว่า "ซูเราะฮฺที่ว่า คือ อัลฮัมดุลิลลาฮิ ร็อบบิลอาละมีน เป็นอัซซับอุลมะษานี และเป็นอัลกุรอานที่ลงมายังฉัน"

ฮะดีษอีกบทหนึ่ง ที่อัลบุคอรีบันทึกไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ คือฮะดีษที่รายงานโดยอบูฮุร็อยเราะฮฺ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« أُمُّ الْقُرْآنِ هِيَ السَّبْعُ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنُ الْعَظِيمُ »

"อุมมุลกุรอาน [(6)] คือ อัซซับอุลมะษานี และเป็นอัลกุรอานที่ยิ่งใหญ่"

(ฟัตฮุลบารี 8/232)

ตัวบทนี้เป็นหลักฐานชัดเจนว่าอัลฟาติฮะฮฺ คือ อัซซับอุลมะษานี และเป็นอัลกุรอานที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งคำอธิบายนี้ก็ไม่ค้านกับการที่ซูเราะฮฺซึ่งยาวเป็นพิเศษเจ็ดซูเราะฮฺที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้จะได้ชื่อว่า อัซซับอุลมะษานี ด้วย เนื่องจากมีลักษณะเช่นเดียวกัน และไม่ค้านกับการที่จะเรียกอัลกุรอานทั้งเล่มเช่นนั้น ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ ﴾

"อัลลอฮฺได้ประทานคำกล่าวที่ดียิ่งลงมา เป็นคัมภีร์คล้องจองกัน กล่าวซ้ำกัน"

(ซูเราะฮฺ อัซซุมัรฺ อายะฮฺที่ 23)

จากอายะฮฺดังกล่าว อัลกุรอานเป็นทั้งสิ่งที่ได้รับการกล่าวซ้ำๆ (مثاني) และยังประกอบไปด้วยข้อความที่คล้ายกัน (متشابه) ในขณะเดียวกันก็เป็นอัลกุรอานที่ยิ่งใหญ่ (القرآن العظيم) ด้วยเช่นกัน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **อย่าทอดสายตาทั้งสองของเจ้าไปยังชนชั้นต่าง ๆ ของพวกเขา** ﴿ กล่าวคือ เจ้าจงยึดเหนี่ยวกับอัลกุรอานที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งอัลลอฮฺประทานลงมาให้ โดยไม่ต้องไปใส่ใจความสุขความสำราญอันมีจุดจบ ที่พวกเขากำลังลุ่มหลงกันอยู่

อัลเอาฟี เล่าจาก อิบนุ อับบาส ว่า พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **อย่าทอดสายตาทั้งสองของเจ้า** ﴿ นั้น เป็นคำสั่งห้ามมิให้หวังที่จะได้ในสิ่งที่ผู้อื่นมี

(อัฏฏอบารี 17/141)

มุญาฮิด กล่าวว่า ﴾ **ไปยังชนชั้นต่าง ๆ ของพวกเขา** ﴿ หมายถึง บรรดาผู้ที่ร่ำรวย

(อัฏฏอบารี 17/141)

---

(6) อุมมุลกุรอาน (หัวใจของอัลกุรอาน) เป็นชื่อหนึ่งของซูเราะฮฺอัลฟาติฮะฮฺ

﴿ وَقُلْ إِنِّيٓ أَنَا ٱلنَّذِيرُ ٱلْمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَآ أَنزَلْنَا عَلَى ٱلْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾
ٱلَّذِينَ جَعَلُوا۟ ٱلْقُرْءَانَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾
عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ ﴾

89. และจงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) แท้จริง ฉันเป็นผู้ตักเตือนอย่างชัดแจ้ง

90. เช่นเดียวกับที่เราได้ให้แก่พวกแบ่งการศรัทธา

91. (คือ) บรรดาผู้แบ่งแยกอัลกุรอานเป็นส่วน ๆ

92. ดังนั้น ขอสาบานด้วยพระผู้อภิบาลของเจ้า แน่นอน เราจะถามพวกเขาทั้งหมด

93. ถึงสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้

รอซูล ﷺ เป็นผู้ตักเตือนอย่างชัดแจ้ง

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสั่งให้นบีของพระองค์กล่าวกับผู้คนว่า ﴿ **แท้จริง ฉันเป็นผู้ตักเตือนอย่างชัดแจ้ง** ﴾ หมายถึง เป็นผู้ที่มีความชัดเจนในการตักเตือน ด้วยการเตือนให้ผู้คนระวังการลงโทษที่เจ็บแสบ ซึ่งอาจประสบแก่พวกเขา หากพวกเขาดื้อดึงปฏิเสธท่าน เฉกเช่นการลงโทษที่ได้เคยประสบกับประชาชาติก่อน ๆ ที่ปฏิเสธรอซูลซึ่งถูกส่งไปยังพวกเขา แล้วอัลลอฮฺก็ทรงลงโทษพวกเขาอย่างรุนแรง

มีฮะดีษบทหนึ่งในหนังสือเศาะฮีฮฺทั้งสอง รายงานจากอบูมูซา เล่าว่า ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า

« إِنَّمَا مَثَلِي وَمَثَلُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ كَمَثَلِ رَجُلٍ أَتَى قَوْمَهُ فَقَالَ: يَا قَوْمِ إِنِّي رَأَيْتُ الْجَيْشَ بِعَيْنَيَّ، وَإِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْعُرْيَانُ فَالنَّجَاءَ النَّجَاءَ، فَأَطَاعَهُ طَائِفَةٌ مِنْ قَوْمِهِ فَأَدْلَجُوا وَانْطَلَقُوا عَلَى مَهْلِهِمْ فَنَجَوْا، وَكَذَّبَهُ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ فَأَصْبَحُوا

مَكَانَهُمْ، فَصَبَّحَهُمُ الْجَيْشُ فَأَهْلَكَهُمْ وَاجْتَاحَهُمْ، فَذَلِكَ مَثَلُ مَنْ أَطَاعَنِي وَاتَّبَعَ مَا جِئْتُ بِهِ، وَمَثَلُ مَنْ عَصَانِي وَكَذَّبَ مَا جِئْتُ بِهِ مِنَ الْحَقِّ »

"อุปมาตัวฉันและภารกิจที่อัลลอฮฺทรงมอบหมายให้ฉันนั้น ก็เปรียบดังชายคนหนึ่งที่แจ้งเตือนกลุ่มชนของเขาว่า 'โอ้ กลุ่มชนของฉัน แท้จริง ฉันเห็นกองทัพศัตรูด้วยตาของฉันเอง และฉันก็เป็นผู้ตักเตือนที่จริงจัง ดังนั้น พวกท่านจงหลบไปที่ปลอดภัยเถิด' ซึ่งคนกลุ่มหนึ่งจากพวกเขาเชื่อฟังคำเตือน และออกเดินทางอย่างสงบในเวลากลางคืน พวกเขาจึงรอดปลอดภัย ในขณะที่คนอีกกลุ่มหนึ่งไม่เชื่อฟัง และยังคงอยู่ ณ สถานที่ดังกล่าวจนถึงเวลาเช้า กองทัพศัตรูจึงบุกเข้าจู่โจม และทำลายล้างพวกเขาจนราบคาบ ที่กล่าวมานั้น ก็เปรียบได้กับผู้ที่เชื่อฟังฉัน และตามสิ่งที่ฉันนำมาแจ้ง และผู้ที่ฝ่าฝืนปฏิเสธสัจธรรมที่ฉันนำมาบอก"

(ฟัตฮุลบารี 13/264 และมุสลิม 4/1788)

อรรถาธิบายคำว่า الْمُقْتَسِمِيْنَ

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ المقتسمين ﴾ หมายถึง บรรดาผู้ที่รวมตัวกันเป็นแนวร่วมเพื่อต่อต้านปฏิเสธ และรังแกบรรดาศาสนทูต คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ เมื่อทรงกล่าวถึงกลุ่มชนของนบีศอลิหฺ عليه السلام ว่า

﴿ تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ﴾

"จงร่วมกันสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ แน่นอน พวกเราเตรียมที่จะทำร้ายเขาและครอบครัวของเขาในเวลากลางคืน"

(ซูเราะฮฺ อันนัมลฺ อายะฮฺที่ 49)

หมายถึง เราจะฆ่าพวกเขาในเวลากลางคืน

มุญาฮิด กล่าวว่า หมายถึง พวกเขาร่วมสาบานเป็นพันธมิตรกัน ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงผู้ปฏิเสธว่า

﴿ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ ﴾

"และพวกเขาได้สาบานต่ออัลลอฮฺ ด้วยการสาบานอย่างแข็งขันว่า อัลลอฮฺจะไม่ทรงให้ผู้ตายฟื้นขึ้นมาอีก"

(ซูเราะฮฺ อันนะห์ลฺ อายะฮฺที่ 38)

﴿ أَوَلَمْ تَكُونُوٓا۟ أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ ﴾

"และพวกเจ้ามิได้สาบานแต่ก่อนนี้หรอกหรือ"

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 44)

﴿ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ ٱللَّهُ بِرَحْمَةٍ ﴾

"ชนเหล่านี้ใช่ไหม คือผู้ที่พวกเจ้าได้สาบานไว้ว่า อัลลอฮฺจะไม่ทรงให้ได้แก่พวกเขาซึ่งความเอ็นดูเมตตาใด ๆ"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 49)

จากอายะฮฺเหล่านี้ ประหนึ่งว่าทุกครั้งที่พวกเขาโกหก ไม่ว่าเรื่องใดก็ตาม พวกเขาจะร่วมสาบานกัน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **(คือ) บรรดาผู้แบ่งแยกอัลกุรอานเป็นส่วน ๆ** ﴾ หมายถึง พวกเขา (ชาวคัมภีร์) แบ่งแยกบรรดาคัมภีร์ที่ถูกประทานลงมา ด้วยการศรัทธาต่อบางส่วน และปฏิเสธบางส่วน

อัลบุคอรี บันทึกรายงานจากอิบนุ อับบาส ระบุว่า ﴿ **(คือ) บรรดาผู้แบ่งแยกอัลกุรอานเป็นส่วน ๆ** ﴾ คือ บรรดาชาวคัมภีร์ โดยพวกเขาแบ่งแยกคัมภีร์เป็นส่วนๆ แล้วเลือกศรัทธาเฉพาะบางส่วน และปฏิเสธบางส่วน

(ฟัตฮุลบารี 8/233)

บางทัศนะระบุว่า الْمُقْتَسِمِيْنَ หมายถึง พวกกุเรช ส่วนอัลกุรอานที่ได้รับการกล่าวถึงในอายะฮฺ ก็คืออัลกุรอานที่เป็นคัมภีร์ของเรา ซึ่งการที่พวกเขาแบ่งแยกอัลกุรอานเป็นส่วนๆ นั้น เพราะพวกเขาบางส่วนกล่าวหาว่าท่านนบี ﷺ เป็นนักมายากล บางส่วนว่าเป็นคนวิกลจริต บางคนว่าเป็นหมอผี ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว ประหนึ่งว่าเป็นการแบ่งอัลกุรอานเป็นส่วนๆ คำอธิบายนี้ เป็นทัศนะของอะฏออ์ และมีรายงานจากอัฎเฎาะฮาก และคนอื่นๆ เช่นเดียวกัน

มุฮัมมัด บิน อิสฮาก บันทึกรายงานจากอิบนุ อับบาส ระบุว่า "ชาวกุเรชกลุ่มหนึ่งรวมตัวพูดคุยกับ อัลวะลีด บิน อัลมุฆีเราะฮฺ ซึ่งเป็นคนที่มีเกียรติในหมู่กุเรช โดยขณะนั้น พิธีฮัจญ์กำลังจะเริ่มขึ้นอีกไม่ช้า อัลวะลีด กล่าวกับพวกเขาว่า ชาวกุเรชเอ๋ย อีกไม่นานช่วงฮัจญ์ก็จะเริ่มขึ้นแล้ว และจะมีชาวอาหรับมากันมากมายหลายคณะ แน่นอนว่าพวกเขาต้องเคยได้ข่าวสหายคนนี้ของพวกท่าน (หมายถึงท่านนบี ﷺ) มาบ้าง ดังนั้น พวกท่านจงปรึกษาหารือกันให้ดีเพื่อให้มุมมองของพวกท่านที่มีต่อเขาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่าได้พูดไปคนละทางสองทาง เพราะคำพูดของพวกท่านจะขัดกันเอง และไร้น้ำหนัก" พวกกุเรชจึงกล่าวว่า "โอ้ อบูอับดิชัมสฺ

(อัลวะลีด) ท่านจงบอกเรามาเถิดว่า ตัวท่านนั้น มีมุมมองอย่างไร เพื่อที่พวกเราจะได้ว่าตามกัน" อัลวะลีด ตอบว่า "ลองบอกมุมมองของพวกท่านมา เพื่อที่ข้าจะได้พิจารณา" พวกเขากล่าวว่า "เราบอกว่าเขาเป็นหมอผีดีไหม ?" อัลวะลีดตอบว่า "เขาไม่ใช่หมอผี" พวกกุเรชจึงกล่าวว่า "ถ้าเป็นเช่นนั้น เราก็บอกว่าเขาเป็นคนวิกลจริต ?" อัลวะลีดตอบว่า "แต่เขามิได้วิกลจริต" พวกเขาจึงเสนอให้เรียกว่า "กวี" อัลวะลีดก็ยังไม่เห็นด้วย พร้อมกับพูดว่า "เขาไม่ใช่กวี" หากเป็นเช่นนั้น เรียกว่า "นักมายากล ดีไหม ?" พวกกุเรชเสนอ แต่อัลวะลีด ก็ยืนยันว่า "เขาไม่ใช่นักมายากล" พวกกุเรชจึงถามอัลวะลีดว่า "แล้วเราจะบอกว่าเขาเป็นอะไรดี ?" อัลวะลีดกล่าวว่า "ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ ความจริงคำพูดของเขาไพเราะสดับหูยิ่งนัก ไม่ว่าพวกท่านจะกล่าวหาเขาด้วยฉายาใดก็ตามที่กล่าวมา ผู้คนจะรับรู้ได้ทันทีว่าเป็นเรื่องไม่จริง แต่ที่น่าจะใกล้เคียงที่สุด ก็คือการที่เราบอกว่า เขาเป็นนักมายากล" พวกกุเรชจึงแยกย้ายกันไป โดยได้ข้อสรุปดังกล่าว อัลลอฮฺ ﷻ จึงประทานอัลกุรอานลงมาเกี่ยวกับพวกเขาว่า ﴿ **บรรดาผู้แบ่งแยกอัลกุรอานเป็นส่วนๆ** ﴾ หมายถึง ข้อกล่าวหาต่างๆ หลายรูปแบบ ﴿ **ดังนั้น ขอสาบานด้วยพระผู้อภิบาลของเจ้า แน่นอน เราจะถามพวกเขาทั้งหมด** ﴾ หมายถึง พวกที่กล่าวหาท่านรอซูล ﷺ ด้วยข้อกล่าวหาต่างๆ เหล่านั้น

(อิบนุ ฮิชาม 1/288)

อบูญะอฺฟัรฺ เล่าจาก อัรฺเราะบีอฺ จาก อบุลอาลิยะฮฺ ระบุว่า พระดำรัสที่ว่า ﴿ **ดังนั้น ขอสาบานด้วยพระผู้อภิบาลของเจ้า แน่นอน เราจะถามพวกเขาทั้งหมด** ﴾ หมายถึง ในวันกิยามะฮฺ อัลลอฮฺจะทรงถามบ่าวของพระองค์ทั้งหมด เกี่ยวกับสองข้อ คือ ถามถึงสิ่งที่พวกเขาเคยเคารพกราบไหว้ และท่าทีของพวกเขาต่อคำเรียกร้องเชิญชวนของบรรดาศาสนทูต

(อัฏฏอบารี 17/150)

อะลี บิน อบีฏ็อลฮะฮฺ เล่าจาก อิบนุ อับบาส ระบุว่าพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **ดังนั้น ขอสาบานด้วยพระผู้อภิบาลของเจ้า แน่นอน เราจะถามพวกเขาทั้งหมด** ﴾ สอดคล้องกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْـَٔلُ عَن ذَنۢبِهِۦٓ إِنسٌ وَلَا جَآنٌّ ﴿٣٩﴾ ﴾

"แล้วในวันนั้น มนุษย์และญินจะไม่ถูกถามถึงความผิดของเขา"

(ซูเราะฮฺ อัรฺเราะหฺมาน อายะฮฺที่ 39)

แล้วอิบนุ อับบาส ก็กล่าวว่า อัลลอฮฺ ﷻ จะไม่ทรงถามพวกเขา ว่าได้กระทำความผิดอย่างนั้นอย่างนี้หรือไม่ ? เพราะพระองค์ทรงรู้ดี ว่าพวกเขาทำอะไรไปบ้าง แต่พระองค์จะถามว่าเหตุใดพวกเขาจึงทำอย่างนั้นอย่างนี้ ?

(อัฏฏอบารี 17/150)

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ
الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ
﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ
﴿٩٩﴾

94. ดังนั้น จงประกาศอย่างเปิดเผยในสิ่งที่เจ้าได้รับบัญชา และจงหันหลังให้พวกมุชริกีน

95. แท้จริง เราได้ให้ความพอเพียงแก่เจ้าต่อพวกเย้ยหยันแล้ว

96. (คือ) บรรดาผู้ตั้งพระเจ้าอื่นเป็นภาคีกับอัลลอฮฺ ดังนั้น พวกเขาจะรู้

97. และโดยแน่นอน เรารู้ว่า แท้จริง เจ้านั้น หัวอกของเจ้าอึดอัดต่อสิ่งที่พวกเขากล่าว

98. ดังนั้น จงกล่าวสดุดีด้วยการสรรเสริญพระผู้อภิบาลของเจ้า และจงร่วมอยู่ในหมู่ผู้สุญูด

99. และจงเคารพภักดีพระผู้อภิบาลของเจ้า จนกว่าความแน่นอน (ความตาย) จะมาหาเจ้า

คำสั่งให้เดินหน้าประกาศสัจธรรม

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสั่งให้ท่านรอซูล ﷺ เผยแผ่สิ่งที่เป็นภารกิจซึ่งท่านได้รับมอบหมายในฐานะศาสนทูต และเผชิญหน้ากับพวกมุชริกีน เพื่อประกาศสัจธรรมอย่างเปิดเผย ดังที่อิบนุ อับบาส กล่าวอธิบายว่า ﴾ **ดังนั้น จงประกาศอย่างเปิดเผยในสิ่งที่เจ้าได้รับบัญชา** ﴿ หมายถึง จงเดินหน้าประกาศสิ่งนั้น

(อัฏฏอบารี 17/151)

ในอีกรายงานหนึ่ง ระบุว่าอิบนุ อับบาส อธิบายว่า หมายถึง จงปฏิบัติตามสิ่งที่เจ้าได้รับ

บัญชา มุญาฮิด กล่าวว่า หมายถึง การอ่านอัลกุรอานเสียงดังในละหมาด

(อัฏฏอบารี 17/151)

อบูอุบัยดะฮฺ เล่าจากอับดุลลอฮฺ บิน มัสอูด กล่าวว่า ท่านนบี ﷺ เผยแผ่อย่างลับๆ กระทั่งอายะฮฺ ﴾ **ดังนั้น จงประกาศอย่างเปิดเผยในสิ่งที่เจ้าได้รับบัญชา** ﴿ ลงมา ท่านและเหล่าสหายจึงออกประกาศศาสนาอย่างเปิดเผย

(อัฏฏอบารี 17/152)

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบัญชาให้หันหลังให้กับพวกมุชริกีน และรับประกันว่าจะทรงจัดการผู้ที่เย้ยหยัน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และจงหันหลังให้พวกมุชริกีน แท้จริง เราได้ให้ความพอเพียงแก่เจ้าต่อพวกเย้ยหยันแล้ว** ﴿ หมายถึง จงประกาศสิ่งที่เจ้าได้รับจากพระผู้อภิบาลของเจ้า และอย่าสนใจพวกมุชริกีนที่หวังจะต่อต้านขัดขวางมิให้เจ้าประกาศพระดำรัสของพระองค์ สภาพของพวกเขาก็เป็นดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ۝٩ ﴾

"พวกเขาใคร่ที่จะเห็นว่าหากเจ้าอ่อนข้อ แล้วพวกเขาก็จะอ่อนข้อตาม"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะลัม อายะฮฺที่ 9)

และเจ้าอย่ากลัวพวกเขา เพราะอัลลอฮฺ ﷻ จะทรงตอบโต้แทนเจ้า และจะทรงคุ้มครองปกป้องเจ้า ให้ปลอดภัยจากพวกเขา ดังที่พระองค์ตรัสในอีกอายะฮฺหนึ่งว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ﴾

"รอซูลเอ๋ย จงประกาศสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่เจ้าจากพระผู้อภิบาลของเจ้า และถ้าเจ้ามิได้ปฏิบัติ เจ้าก็มิได้ประกาศสารของพระองค์ และอัลลอฮฺนั้นจะทรงคุ้มกันเจ้าให้พ้นจากมนุษย์"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 67)

มุฮัมมัด บิน อิสฮาก กล่าวว่า ผู้ที่เป็นแกนนำของกลุ่มผู้เย้ยหยันนั้น มีอยู่ 5 คน ทั้งหมดเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีหน้ามีตาในสังคม โดยผู้ที่มาจากเผ่าบนีอะสัด บิน อับดุลอุซซา บิน กุศ็อย คือ อัลอัสวัด บิน อัลมุฏเฏาะลิบ อบูซัมอะฮฺ ซึ่งตามที่ฉันได้รับการบอกกล่าวมา

ท่านรอซูล ﷺ เคยดุอาอฺขอให้เขาพบกับความพินาศ หลังจากที่ท่านทราบถึงพฤติกรรมของเขาที่มักเย้ยหยัน และสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ท่าน โดยท่านกล่าวขอว่า

« اللَّهُمَّ أَعْمِ بَصَرَهُ، وَأَثْكِلْهُ وَلَدَهُ »

"โอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงทำให้เขาตาบอด และให้ลูกของเขากำพร้าพ่อด้วยเถิด"

ผู้ที่มาจากเผ่าบนีซะฮฺเราะฮฺ คือ อัลอัสวัด บิน อับดุยะฆูษ บิน วะฮับ บิน อับดุมะนาฟ บิน ซะฮฺเราะฮฺ

จากเผ่าบนีมัคซูม คือ อัลวะลีด บิน อัลมุฆีเราะฮฺ บิน อับดุลลอฮฺ บิน อุมัรฺ บิน มัคซูม

ผู้ที่มาจากเผ่าซะฮัม บิน อัมรฺ บิน ฮุศ็อยศฺ บิน กะอับ บิน ลุอัย คือ อัลอาศ บิน วาอิล บิน ฮิชาม บิน สะอีด บิน สะอัด

และอีกคนหนึ่งมาจากเผ่าคุซาอะฮฺ คือ อัลฮาริษ บิน อัฏฏุลาฏิละฮฺ บิน อัมรฺ บิน อัลฮาริษ บิน อับดุอัมรฺ บิน มัลกาน

ทั้งนี้ หลังจากที่พวกเขาเหล่านั้นเริ่มแสดงความชั่วร้ายมากขึ้น และเย้ยหยันท่านรอซูล ﷺ อย่างต่อเนื่อง อัลลอฮฺ ﷻ ก็ประทานอายะฮฺกลุ่มนี้ลงมา ﴿ **ดังนั้น จงประกาศอย่างเปิดเผยในสิ่งที่เจ้าได้รับบัญชา และจงหันหลังให้พวกมุชริกีน แท้จริง เราได้ให้ความพอเพียงแก่เจ้าต่อพวกเย้ยหยันแล้ว (คือ) บรรดาผู้ตั้งพระเจ้าอื่นเป็นภาคีกับอัลลอฮฺ ดังนั้น พวกเขาจะรู้** ﴾

อิบนุ อิสฮาก กล่าวว่า ยะซีด บิน รูมาน เล่าให้ฉันฟัง จากอุรวะฮฺ บิน อัซซุเบรฺ หรืออุละมาอ์ท่านอื่น ว่า ญิบรีลได้มาหาท่านรอซูล ﷺ ขณะที่พวกเขากำลังเดินเฏาะวาฟวนรอบกะอฺบะฮฺ แล้วญิบรีลก็ยืนขึ้น โดยท่านรอซูล ﷺ ยืนข้างญิบรีล ขณะนั้น อัลอัสวัด บิน อัลมุฏเฏาะลิบ ก็เดินผ่านมา แล้วญิบรีลก็โยนใบไม้สีเขียวใบหนึ่งใส่หน้าเขา แล้วเขาก็ตาบอด

หลังจากนั้น อัลอัสวัด บิน อับดุยะฆูษ ก็เดินมา ญิบรีลจึงชี้ไปที่ท้องของเขา แล้วปรากฏว่าท้องของเขาก็บวมโตขึ้น จนท้ายที่สุดเขาก็ตายด้วยภาวะท้องมาน

จากนั้น อัลวะลีด บิน อัลมุฆีเราะฮฺ ก็เดินผ่านมา แล้วญิบรีลก็ชี้ไปที่รอยแผลบริเวณใต้ตาตุ่มของเขา ซึ่งเป็นแผลจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้นสองปี โดยเหตุการณ์ครั้งนั้นมีอยู่ว่าอัลวะลีดเดินผ่านชายชาวเผ่าคุซาอะฮฺคนหนึ่งซึ่งกำลังติดปีกขนนกลงบนลูกธนู แล้วลูกธนูดอกหนึ่งก็ติดปลายผ้าเขา เขาจึงเดินสะดุดจนทำให้เกิดแผล แต่ก็ไม่ได้เป็นอะไรมาก แต่เมื่อญิบรีลชี้ไปที่แผลดังกล่าว มันก็เกิดบวมขึ้น และเป็นเหตุให้เขาตายไปในที่สุด

ถัดจากอัลวะลีด ก็มี อัลอาศ บิน วาอิล ที่เดินผ่านมา แล้วญิบรีลก็ชี้ไปที่ปลายเท้าของเขา เมื่อเขาขึ้นขี่ลามุ่งหน้าไปยังเมืองฏออิฟ ระหว่างแวะพัก มันนั่งลงบนไม้พุ่มที่มีหนามแหลมคม ทำให้หนามนั้นทิ่มเข้าปลายเท้าของอัลอาศ และทำให้เขาบาดเจ็บจนถึงแก่ชีวิต

คนสุดท้ายที่เดินมา ก็คือ อัลฮาริษ บิน อัฏฏุลาฏิละฮฺ ซึ่งญิบรีลก็ชี้ไปที่ศีรษะของเขา ทำให้เกิดบวมเป็นหนอง และตายไปเพราะเหตุดังกล่าว

(อิบนุ ฮิชาม 1/409-410)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **(คือ) บรรดาผู้ตั้งพระเจ้าอื่นเป็นภาคีกับอัลลอฮฺ ดังนั้น พวกเขาจะรู้** ﴾ เป็นการขู่สำทับ และสัญญาที่ชัดเจน สำหรับผู้ที่นำสิ่งอื่นมาเป็นที่กราบไหว้นอกจากอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสอนให้อดทน และใช้ให้สดุดีและเคารพภักดีต่อพระองค์ตราบจนวันตาย

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และโดยแน่นอน เรารู้ว่า แท้จริง เจ้านั้น หัวอกของเจ้าอึดอัดต่อสิ่งที่พวกเขากล่าว ดังนั้น จงกล่าวสดุดีด้วยการสรรเสริญพระผู้อภิบาลของเจ้า และจงร่วมอยู่ในหมู่ผู้สุญูด** ﴾ หมายถึง โอ้ มุฮัมมัด เรารู้ดีว่า การที่เหล่าผู้ปฏิเสธข่มเหงรังแกเจ้านั้นทำให้เจ้ารู้สึกอึดอัดไม่สบายใจ แต่ถึงกระนั้น ก็อย่าให้ความทุกข์ใจดังกล่าวเป็นสาเหตุให้ย่อท้อหรือหมดแรงในการที่จะประกาศเผยแผ่ศาสนาของอัลลอฮฺ แต่จงมอบหมายต่อพระองค์ แล้วพระองค์จะทรงตอบโต้แทนเจ้า และจะทรงปกป้องคุ้มครองเจ้าให้ได้รับชัยชนะเหนือพวกเขา เพราะฉะนั้นแล้วเจ้าจงใช้เวลาไปกับการกล่าวสรรเสริญสดุดีระลึกถึงอัลลอฮฺ และกระทำสิ่งที่เป็นการเคารพภักดีต่อพระองค์ ซึ่งก็คือการละหมาด ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **ดังนั้น จงกล่าวสดุดีด้วยการสรรเสริญพระผู้อภิบาลของเจ้า และจงร่วมอยู่ในหมู่ผู้สุญูด** ﴾ ดังที่ปรากฏในฮะดีษบทหนึ่งซึ่งบันทึกโดยอะหมัด จากนุอัยมฺ บิน ฮัมมารฺ เล่าว่า เขาได้ยินท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« قَالَ اللَّهُ تعالى: يَا ابْنَ آدَمَ لَا تَعْجِزْ عَنْ أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ مِنْ أَوَّلِ النَّهَارِ أَكفِكَ آخِرَهُ »

"อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า มนุษย์เอ๋ย เจ้าอย่าละทิ้งการละหมาดสี่ร็อกอัต ในช่วงต้นของวัน เพื่อที่ข้าจะได้ปกป้องคุ้มครองเจ้าในช่วงท้ายของวัน"

(อะหมัด 5/286)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และจงเคารพภักดีพระผู้อภิบาลของเจ้า จนกว่าความแน่นอน (ความตาย) จะมาหาเจ้า** ﴾ อัลบุคอรี กล่าวว่า ซาลิม อธิบายว่า อัลยะกีน (اليقين) หมายถึง ความตาย

(ฟัตฮุลบารี 8/235)

ซาลิมที่ว่านี้ คือ ซาลิม บิน อับดุลลอฮฺ บิน อุมัรฺ ดังที่ อิบนุ ญะรีรฺ บันทึกรายงานจาก ซาลิม บิน อับดุลลอฮฺ ว่าดำรัสที่ว่า ﴿ **และจงเคารพภักดีพระผู้อภิบาลของเจ้า จนกว่าความแน่นอน (ความตาย) จะมาหาเจ้า** ﴾ หมายถึง ความตาย

(อัฏฏอบารี 17/160)

และมีบันทึกในฮะดีษเศาะฮีฮฺ จากอุมมุลอะลาอ์ ซึ่งเป็นหญิงชาวอันศอรฺ เล่าว่า เมื่อครั้งที่ท่านรอซูล ﷺ เข้าไปหาอุษมาน บิน มัซอูน หลังจากที่เขาเสียชีวิตไปแล้ว อุมมุลอะลาอ์ ได้กล่าวว่า "ขออัลลอฮฺทรงเมตตาท่านเถิด โอ้ อบูอัซซาอิบ (อุษมาน บิน มัซอูน) ฉันขอยืนยันว่าอัลลอฮฺทรงให้เกียรติท่าน" ท่านรอซูล ﷺ จึงกล่าวว่า

« وَمَا يُدْرِيكَ أَنَّ اللَّهَ أَكْرَمَهُ؟ »

"เธอรู้ได้อย่างไร ว่าอัลลอฮฺทรงให้เกียรติเขา ?"

อุมมุลอะลาอ์ จึงกล่าวว่า "โอ้ ท่านรอซูล หากมิเช่นนั้นแล้ว จะมีผู้ใดได้รับเกียรติอีกเล่า ?"

ท่านรอซูล ﷺ ตอบว่า

« أَمَّا هُوَ فَقَدْ جَاءَهُ الْيَقِينُ، وَإِنِّي لَأَرْجُو لَهُ الخَيرَ »

"สำหรับเขาผู้นี้ อัลยะกีน (ความตาย) ได้มาเยือนเขาแล้ว ซึ่งฉันก็หวังว่า เขาจะได้รับสิ่งที่ดี"

(ฟัตฮุลบารี 3/137)

อายะฮฺ ﴿ **และจงเคารพภักดีพระผู้อภิบาลของเจ้า จนกว่าความแน่นอน (ความตาย) จะมาหาเจ้า** ﴾ นี้ ยังเป็นหลักฐานที่แสดงว่า อิบาดะฮฺ เช่น การละหมาด เป็นข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติ (วาญิบ) ตราบใดที่สติสัมปชัญญะยังสมบูรณ์ โดยสามารถละหมาดได้ตามสภาพของแต่ละบุคคล

ดังที่มีรายงานบันทึกในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี จากอิมรอน บิน ฮุศ็อยนฺ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« صَلِّ قَائِمًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَقَاعِدًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَعَلَى جَنْبٍ »

"ท่านจงยืนละหมาด หากไม่สามารถจะยืนได้ ก็ให้ละหมาดในท่านั่ง และหากไม่สามารถจะนั่งได้ ก็จงละหมาดโดยนอนตะแคงข้าง"

(ฟัตฮุลบารี 2/684)

และอายะฮฺนี้ ยังเป็นหลักฐานที่บ่งชี้ถึงความหลงผิดของพวกปฏิเสธพระเจ้า ที่อธิบายคำว่า อัลยะกีน ในที่นี้ว่าหมายถึง ความรู้ โดยพวกเขาอ้างว่า เมื่อใดที่คนคนหนึ่งบรรลุซึ่งความรู้แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องยึดถือปฏิบัติตามข้อบังคับในศาสนาอีกต่อไป ซึ่งแนวคิดนี้เป็นการปฏิเสธศรัทธา หลงผิด และโง่เขลาอย่างยิ่ง เพราะบรรดาศาสนทูตและเหล่าสหายของพวกเขา เป็นผู้ที่รู้จักอัลลอฮฺมากที่สุด และมีความรู้มากกว่าผู้ใดเกี่ยวกับหน้าที่ต่างๆ ที่พึงมีต่อพระองค์ และคุณลักษณะของพระองค์ ซึ่งควรแก่การเคารพสรรเสริญ แต่ในขณะเดียวกัน พวกเขาเหล่านั้นก็ยังเป็นผู้ที่เคารพภักดีต่อพระองค์มากที่สุด และยังเป็นผู้ที่มั่นคงในการทำความดีตราบจนวันสุดท้ายของชีวิต ดังนั้น ความหมายของอัลยะกีนในที่นี้ ก็คือความตาย ดังที่เราได้อธิบายไปแล้ว

ขอสรรเสริญอัลลอฮฺ ﷻ สำหรับความโปรดปราน และทางนำที่พระองค์ประทานให้ เฉพาะพระองค์เท่านั้น ที่เราขอความช่วยเหลือและมอบหมายการงานต่างๆ ขอพระองค์ทรงเมตตาให้เราเสียชีวิตในสภาพที่ดีที่สุด พระองค์คือ ผู้โอบอ้อมเมตตายิ่ง

จบการอรรถาธิบาย ซูเราะฮฺ อัลฮิจญรฺ
วัลฮัมดุลิลลาฮิ ร็อบบิลอาละมีน

تفسير سورة النحل

อรรถาธิบายซูเราะฮฺ อันนะหฺล

ซึ่งเป็นซูเราะฮฺ มักกียะฮฺ

سورة النحل

ซูเราะฮฺ อัลนะหฺล

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿ أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝١ ﴾

1. **พระบัญชาของอัลลอฮฺได้มาแล้ว ดังนั้น พวกเจ้าอย่าได้เร่งมัน มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์ และพระองค์ทรงสูงส่งเหนือที่พวกเขาตั้งภาคี**

คำเตือนว่าวันสิ้นโลกใกล้เข้ามาแล้ว

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่าวันสิ้นโลกนั้นขยับใกล้เข้ามาแล้ว โดยพระองค์ทรงใช้รูปกริยาแสดงเวลาในอดีต แต่เป็นรูปอดีตที่สื่อว่าเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ไม่มีทางเป็นอย่างอื่นไปได้ เช่นเดียวกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ۝١ ﴾

"เวลาแห่งการคิดบัญชีของมนุษย์ได้ใกล้เขามาแล้ว โดยที่พวกเขาอยู่ในสภาพหลงลืม เป็นผู้ผินหลังให้"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอ์ อายะฮฺที่ 1)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ۝١ ﴾

"วันกิยามะฮฺได้ใกล้เข้ามาแล้ว และดวงจันทร์ได้แยกออก"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 1)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **ดังนั้น พวกเจ้าอย่าได้เร่งมัน** ﴾ หมายถึง สิ่งที่เคยอยู่ไกลได้ใกล้เข้ามาแล้ว ดังนั้น พวกเจ้าอย่าได้เร่งมัน อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝٥٣ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ۝٥٤ ﴾

"และพวกเขาเร่งเร้าเจ้าในเรื่องการลงโทษ และหากมิใช่เวลาที่ถูกกำหนดไว้แล้ว การลงโทษก็จะเกิดขึ้นแก่พวกเขาอย่างแน่นอน และมันจะเกิดขึ้นแก่พวกเขาโดยฉับพลันอย่างแน่นอน โดยที่พวกเขาไม่รู้สึกตัว (53) พวกเขาเร่งเร้าเจ้าในเรื่องการลงโทษ และแท้จริง นรกญะฮันนัมนั้นเป็นที่สกัดล้อมพวกปฏิเสธศรัทธาไว้อย่างแน่นอน (54)"

(ซูเราะฮฺ อัลอันกะบูต อายะฮฺที่ 53-54)

อิบนุ อบีฮาติม รายงานจากอุกบะฮฺ บิน อามิรฺ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« تَطْلُعُ عَلَيْكُمْ عِنْدَ السَّاعَةِ سَحَابَةٌ سَوْدَاءُ مِنَ الْمَغْرِبِ مِثْلُ التُّرْسِ، فَمَا تَزَالُ تَرْتَفِعُ فِي السَّمَاءِ ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ فِيهَا: يَا أَيُّهَا النَّاسُ، فَيُقْبِلُ النَّاسُ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ: هَلْ سَمِعْتُمْ، فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ: نَعَمْ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَشُكُّ، ثُمَّ يُنَادِي الثَّانِيَةَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ، فَيَقُولُ النَّاسُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ: هَلْ سَمِعْتُمْ، فَيَقُولُونَ: نَعَمْ. ثُمَّ يُنَادِي الثَّالِثَةَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ» قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «فَوَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، إِنَّ الرَّجُلَيْنِ لَيَنْشُرَانِ الثَّوْبَ فَمَا يَطْوِيَانِهِ أَبَدًا، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَمُدَّنَّ حَوْضَهُ فَمَا يَسْقِي فِيهِ شَيْئًا أَبَدًا، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَحْلِبُ نَاقَتَهُ فَمَا يَشْرَبُهُ أَبَدًا– قَالَ– وَيَشْتَغِلُ النَّاسُ »

"ก่อนวันสิ้นโลก จะมีเมฆดำรูปทรงคล้ายโล่จากทิศตะวันตกมาปกคลุมพวกท่าน

มันลอยสูงบนท้องฟ้าอยู่อย่างนั้น กระทั่งมีเสียงเรียกดังขึ้นจากบนฟากฟ้าว่า 'มนุษย์ทั้งหลาย' ผู้คนจึงพากันพูดว่า 'พวกท่านได้ยินอะไรหรือไม่ ?' บางคนตอบว่าได้ยิน บางคนลังเลไม่แน่ใจ แล้วก็มีเสียงเรียกอีกเป็นครั้งที่สองว่า 'มนุษย์ทั้งหลาย' ผู้คนก็พากันถามกันและกันว่า 'พวกท่านได้ยินอะไรหรือไม่ ?' พวกเขาตอบว่าได้ยิน หลังจากนั้นก็มีเสียงดังขึ้นเป็นครั้งที่สามว่า 'มนุษย์ทั้งหลาย พระบัญชาของอัลลอฮฺได้มาแล้ว ดังนั้น พวกเจ้าอย่าได้เร่งมัน' ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า ขอสาบานต่อผู้ที่ชีวิตของฉันอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ (ในวันนั้น) คนสองคนที่กำลังคลี่ผ้า (เพื่อซื้อขาย) จะไม่สามารถม้วนมันเก็บได้อีกต่อไป บางคนสร้างบ่อเก็บน้ำไว้แต่ไม่ทันได้ใช้น้ำเลยแม้แต่น้อย และบางคนรีดนมอูฐของเขาไว้แต่ก็ไม่มีโอกาสดื่มอีกต่อไป และผู้คนก็จะอยู่ในสภาพอลหม่าน"

(อัลฮากิม 4/359)

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงประกาศว่า พระองค์ทรงบริสุทธิ์จากพฤติกรรมของพวกเขาที่นำสิ่งอื่นมาเป็นภาคีเทียบเคียงพระองค์ และเคารพกราบไหว้สิ่งอื่นนอกจากพระองค์ ไม่ว่าจะเป็นเจว็ดรูปปั้นหรือสิ่งใดก็ตาม พระองค์ทรงสูงส่งเหนือสิ่งเหล่านั้นทั้งหมด ซึ่งพวกเขาเหล่านั้นก็คือกลุ่มคนที่ปฏิเสธและไม่เชื่อในวันกิยามะฮฺ พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **และพระองค์ทรงสูงส่งเหนือที่พวกเขาตั้งภาคี** ﴾

﴿ يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ ﴾

2. **พระองค์ทรงส่งมลาอิกะฮฺลงมาพร้อมด้วยวะฮีย์ ตามพระบัญชาของพระองค์ แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ จากปวงบ่าวของพระองค์ โดยให้พวกเขาตักเตือนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากข้า ดังนั้น พวกเจ้าจงยำเกรงต่อข้าเถิด**

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงส่งผู้ที่พระองค์ประสงค์ เพื่อทำหน้าที่ประกาศเตาฮีด

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **พระองค์ทรงส่งมลาอิกะฮฺลงมาพร้อมด้วยวะฮีย์** ﴾ อัรฺรูหฺ (الرُّوح) ในที่นี้หมายถึง วะฮีย์ เหมือนกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا ﴾

"และเช่นนั้นแหละ เราได้วะฮีย์อัลกุรอานแก่เจ้าตามบัญชาของเรา เจ้าไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่าอะไรคือคัมภีร์ และอะไรคือการศรัทธา แต่ว่าเราได้ทำให้อัลกุรอานเป็นแสงสว่าง เพื่อชี้แนะทางโดยนัยนั้นแก่ผู้ที่เราประสงค์จากปวงบ่าวของเรา"

(ซูเราะฮฺ อัชชูรอ อายะฮฺที่ 52)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ จากปวงบ่าวของพระองค์** ﴾ นั่นคือ บรรดาศาสนทูต ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ ﴾

"อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงรอบรู้ยิ่ง ณ ที่ที่พระองค์จะทรงให้มีสาส์นของพระองค์ขึ้น"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 124)

﴿ اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ ﴾

"อัลลอฮฺทรงคัดเลือกบรรดาทูตจากหมู่มลาอิกะฮฺ และจากหมู่มนุษย์"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัจญ์ อายะฮฺที่ 75)

﴿ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُم بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِّمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾ ﴾

"ทรงส่งวะฮีย์ตามพระบัญชาของพระองค์ แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จากปวงบ่าวของพระองค์ เพื่อเตือนให้รำลึกถึงวันแห่งการพบปะร่วมกัน (วันกิยามะฮฺ) (15) วันที่พวกเขาจะปรากฏตัวออกมา ไม่มีสิ่งใดของพวกเขาจะซ่อนเร้นไปจากอัลลอฮฺ อำนาจในวันนี้เป็นของผู้ใดเล่า แน่นอน มันเป็นของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเอกะ ผู้ทรงพิชิตโดยเด็ดขาด (16)"

(ซูเราะฮฺ ฆอฟิรฺ อายะฮฺที่ 15-16)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **โดยให้พวกเขาตักเตือนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากข้า ดังนั้น พวกเจ้าจงยำเกรงต่อข้าเถิด** ﴾ หมายถึง พวกเจ้าจงเกรงกลัวการลงโทษของข้า ที่มีต่อผู้ที่ฝ่าฝืนคำสั่งของข้า และกราบไหว้สิ่งอื่นนอกจากข้า

﴿خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾﴾

3. **พระองค์ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินด้วยความจริง พระองค์ทรงสูงส่งเหนือที่พวกเขาตั้งภาคี**

4. **พระองค์ทรงสร้างมนุษย์จากน้ำอสุจิ แล้วเขาก็เป็นปรปักษ์อย่างชัดแจ้ง**

อัลลอฮฺ ﷻ คือผู้ทรงสร้างชั้นฟ้า แผ่นดิน และมนุษย์

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่า พระองค์ทรงสร้างจักรวาลที่เหนือขึ้นไป นั่นคือชั้นฟ้าทั้งหลาย และทรงสร้างจักรวาลที่อยู่ชั้นล่าง นั่นคือแผ่นดิน และสิ่งต่างๆ ที่อยู่บนผืนแผ่นดิน พระองค์ทรงย้ำว่า ทั้งหมดถูกสร้างขึ้นโดยมีเป้าหมาย มิใช่สิ่งที่ไร้ประโยชน์ แต่ **"เพื่อพระองค์จะทรงตอบแทนบรรดาผู้กระทำความชั่ว ตามที่พวกเขาประพฤติ และจะทรงตอบแทนบรรดาผู้กระทำความดีด้วยความดี"** (ซูเราะฮฺ อันนัจญ์มฺ อายะฮฺที่ 31) หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงประกาศว่า พระองค์ไม่ทรงเกี่ยวข้องกับผู้ที่เคารพภักดีสิ่งอื่นควบคู่กับพระองค์ และพระองค์คือ ผู้มีอำนาจในการสร้างแต่เพียงผู้เดียว ไม่มีภาคีใดเคียงคู่พระองค์ ด้วยเหตุนี้พระองค์จึงควรได้รับการเคารพภักดีเพียงผู้เดียว มิอาจมีสิ่งใดเป็นภาคีเทียบพระองค์ได้

แล้วพระองค์ก็ทรงกล่าวถึงการสร้างมนุษย์ขึ้นมาจากน้ำอสุจิที่ไร้ค่า แต่แล้วเมื่อมันกลายเป็นมนุษย์ ก็กลับดื้อดึงกับพระผู้อภิบาล ปฏิเสธพระองค์ และต่อต้านบรรดาศาสนทูตทั้งที่มนุษย์นั้นถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นบ่าว มิใช่ให้เป็นอริต่อต้านพระองค์ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾﴾

"และพระองค์คือ ผู้ทรงบังเกิดมนุษย์จากน้ำ (อสุจิ) และทรงทำให้มีเชื้อสายและเครือญาติ และพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นเป็นผู้ทรงอานุภาพ (54) และพวกเขาเคารพอิบาดะฮฺอื่นจากอัลลอฮฺ ซึ่งมันไม่ให้คุณแก่พวกเขาและไม่ให้โทษแก่พวกเขา และ

ผู้ปฏิเสธศรัทธานั้นเป็นผู้ช่วยเหลือ (ชัยฏอน) ให้ฝ่าฝืนพระผู้อภิบาลของเขา ⑤⑤"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรฺกอน อายะฮฺที่ 54-55)

และที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿أَوَلَمْ يَرَ الْإِنسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَن يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾﴾

"มนุษย์มิได้พิจารณาหรอกหรือ ว่าเราได้บังเกิดเขามาจากน้ำอสุจิ แล้วจงดูสิ เขาได้กลายเป็นคู่ปรปักษ์ตัวฉกาจ ⑦⑦ และเขาได้ยกอุทาหรณ์เปรียบเทียบแก่เรา และเขาได้ลืมต้นกำเนิดของเขา เขากล่าวว่า ใครเล่าจะให้กระดูกมีชีวิตขึ้นมาอีกในเมื่อมันเป็นผุยผงไปแล้ว ⑦⑧ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พระผู้ทรงให้กำเนิดมันครั้งแรกนั้นย่อมจะทรงให้มันมีชีวิตขึ้นมาอีก และพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้การบังเกิดทุกสิ่ง ⑦⑨"

(ซูเราะฮฺ ยาซีน อายะฮฺที่ 77-79)

ในฮะดีษที่บันทึกโดย อิมามอะหมัด และ อิบนุมาญะฮฺ จาก บุซรฺ บิน ญะฮาช เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ ถ่มน้ำลายในฝ่ามือของท่าน แล้วกล่าวว่า

« يَقُوْلُ اللّٰهُ تَعَالَى: ابْنَ آدَمَ أَنَّى تُعْجِزُنِي وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ مِثْلِ هَذِهِ، حَتَّى إِذَا سَوَّيْتُكَ فَعَدَلْتُكَ، مَشَيْتَ بَيْنَ بُرْدَيْكَ وَلِلْأَرْضِ مِنْكَ وَئِيدٌ، فَجَمَعْتَ وَمَنَعْتَ، حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ قُلْتَ: أَتَصَدَّقُ، وَأَنَّى أَوَانُ الصَّدَقَةِ ؟! »

"อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า โอ้ ลูกหลานอาดัม (มนุษย์) เจ้าจะต่อต้านข้าได้อย่างไร ในเมื่อข้าสร้างเจ้ามาจากสิ่งที่คล้ายกับสิ่งนี้ [1] กระทั่งเมื่อข้าได้สร้างให้เจ้ามีรูปร่างลักษณะที่สมบูรณ์ เจ้าก็สวมใส่อาภรณ์เดินกระทบพื้นส่งเสียงดัง [2] สะสมทรัพย์สินเงินทองด้วยความตระหนี่ถี่เหนียว จนเมื่อวิญญาณอยู่ที่ลูกกระเดือก เจ้าเพิ่งมาพูดว่า ฉันจะบริจาค ซึ่งก็สายไปแล้วที่จะบริจาคในเวลานั้น"

(อะหมัด 4/210 และ อิบนุมาญะฮฺ 2/903)

---

(1) หมายถึง ทรงสร้างมนุษย์จากน้ำอสุจิ ซึ่งคล้ายกับน้ำลายที่อยู่ในฝ่ามือของท่านในแง่ของปริมาณ และสภาพที่ไร้ความสามารถ

(2) หมายถึง เดินด้วยความหยิ่งผยอง

﴿ وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾ وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾ ﴾

5. **และปศุสัตว์ พระองค์ทรงสร้างมัน ในตัวมันมีความอบอุ่นสำหรับพวกเจ้า และประโยชน์มากหลาย และในส่วนหนึ่งจากมันนั้นพวกเจ้าเอามาบริโภคได้**

6. **และในตัวมันมีความสง่างามสำหรับพวกเจ้า ขณะที่นำมันกลับจากทุ่งหญ้า และขณะที่นำมันออกไปเลี้ยง**

7. **และมันแบกสัมภาระหนักของพวกเจ้าไปยังเมืองไกล ๆ โดยที่พวกเจ้าจะไปถึงไม่ได้ เว้นแต่ด้วยความเหนื่อยยากลำบากใจ แท้จริง พระผู้อภิบาลของพวกเจ้านั้น เป็นผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตาเสมอ**

ปศุสัตว์เป็นสิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ สร้าง และเป็นความโปรดปรานจากพระองค์

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเตือนให้ปวงบ่าวสำนึกถึงบุญคุณที่พระองค์ทรงสร้างปศุสัตว์มาให้แก่พวกเขา ซึ่งก็รวมถึงอูฐ วัว และแกะ ดังที่พระองค์ทรงอธิบายไว้ในซูเราะฮฺ อัลอันอามถึงแปดคู่ และยังทรงเตือนให้พวกเขาสำนึกถึงการที่พระองค์ทำให้สัตว์เหล่านั้นสร้างประโยชน์แก่พวกเขา โดยสามารถใช้ขนที่ปกคลุมตัวมันทำเครื่องนุ่งห่ม หรือไว้รองนั่ง นมของมันก็ดื่มได้ ลูกๆ ของมันก็เป็นอาหาร นอกจากนี้ มันยังมีความสง่างาม ด้วยเหตุนี้อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **และในตัวมันมีความสง่างามสำหรับพวกเจ้า ขณะที่นำมันกลับจากทุ่งหญ้า** ﴾ หมายถึง เวลาที่มันกลับจากทุ่งหญ้าในตอนเย็น ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าว ท้องของสัตว์จะโต เต้านมจะคัดแน่น โหนกชูตั้ง ดูสมบูรณ์กว่าเวลาอื่นๆ ﴿ **และขณะที่นำมันออกไปเลี้ยง** ﴾ หมายถึง ขณะที่พวกเจ้าต้อนมันออกไปเลี้ยงกลางทุ่งหญ้าในตอนเช้า

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และมันแบกสัมภาระหนักของพวกเจ้า** ﴾ หมายถึง

สัมภาระที่มีน้ำหนักมาก ซึ่งพวกเจ้าไม่สามารถเคลื่อนย้าย หรือแบกขนด้วยตัวเองได้ ﴾ **ไปยังเมืองไกล ๆ โดยที่พวกเจ้าจะไปถึงไม่ได้ เว้นแต่ด้วยความเหนื่อยยากลำบากใจ** ﴿ ในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์และอุมเราะฮฺ ตลอดจนทำศึกสงคราม ค้าขาย และเพื่อประโยชน์อื่นๆ โดยพวกเจ้าใช้ประโยชน์จากมันในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการขี่ หรือแบกบรรทุกสิ่งของ เหมือนกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ ﴾

"และแท้จริง ในเรื่องปศุสัตว์นั้นเป็นบทเรียนสำหรับพวกเจ้า เราให้พวกเจ้าดื่มสิ่งที่อยู่ในท้องของมัน (น้ำนม) และในตัวมันมีประโยชน์มากมายสำหรับพวกเจ้า และบางชนิดพวกเจ้าก็บริโภคมัน ㉑ และพวกเจ้าได้บรรทุกบนหลังมัน เช่นเดียวกับใช้บรรทุกบนเรือ ㉒"

(ซูเราะฮฺ อัลมุอ์มินูน อายะฮฺที่ 21-22)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾ ﴾

"อัลลอฮฺ คือ ผู้ทรงบันดาลปศุสัตว์บางชนิดให้พวกเจ้าเพื่อใช้เป็นพาหนะ และบางชนิดเพื่อให้พวกเจ้าใช้กิน ㊆⑨ และสำหรับพวกเจ้าในตัวมันนั้นมีประโยชน์มากหลาย และเพื่อพวกเจ้าจะได้บรรลุสู่ความประสงค์ที่มีอยู่ในทรวงอกของพวกเจ้า และพวกเจ้าบรรทุกบนหลังมันเช่นเดียวกับใช้บรรทุกบนเรือ และพระองค์ได้ทรงให้พวกเจ้าเห็นสัญญาณต่าง ๆ ของพระองค์ (80) ดังนั้น ด้วยสัญญาณต่าง ๆ ของอัลลอฮฺอันใดเล่าที่พวกเจ้าปฏิเสธ (81)"

(ซูเราะฮฺ฿ ฆอฟิรฺ อายะฮฺที่ 79-81)

ดังนั้น หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบรรยายถึงประโยชน์นานัปการที่มนุษย์ได้จากปศุสัตว์ที่พระองค์สร้างขึ้นมา พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของพวกเจ้านั้น เป็นผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตาเสมอ** ﴿ หมายถึง พระผู้อภิบาลของพวกเจ้าที่สร้างปศุสัตว์เหล่านี้ขึ้นมาโดยมีประโยชน์มากมาย คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُم مِّمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ ﴾

"และพวกเขามิได้พิจารณาดูหรอกหรือ เราได้สร้างปศุสัตว์ขึ้นมาเพื่อพวกเขาจากสิ่งที่มือของเราได้ทำขึ้น แล้วพวกเขาก็ได้ครอบครองมัน (71) และเราได้ทำให้มันยอมจำนนแก่พวกเขา ดังนั้น บางชนิดก็เป็นพาหนะแก่พวกเขา และบางชนิดพวกเขาก็ใช้กินเป็นอาหาร (72)"

(ซูเราะฮฺ ยาซีน อายะฮฺที่ 71-72)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ ﴾

"และทรงทำให้เรือและปศุสัตว์สำหรับพวกเจ้า เป็นสิ่งที่พวกเจ้าใช้ขี่เป็นพาหนะ (12) เพื่อพวกเจ้าจะได้นั่งอยู่บนหลังของมันอย่างมั่นคง แล้วพวกเจ้าจะได้ระลึกถึงความโปรดปรานของพระผู้อภิบาลของพวกเจ้า เมื่อพวกเจ้าได้นั่งขี่บนมันอย่างเรียบร้อยแล้ว พวกเจ้าก็จะกล่าวว่า มหาบริสุทธิ์ผู้ทรงให้พาหนะนี้เป็นความสะดวกแก่เรา และเรานั้นไม่สามารถจะควบคุมมันได้ (13) และแท้จริง เราจะต้องเป็นผู้กลับไปสู่พระผู้อภิบาลของเราอย่างแน่นอน (14)"

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 12-14)

อิบนุ อับบาส อธิบายว่า ﴿ **ในตัวมันมีความอบอุ่นสำหรับพวกเจ้า** ﴾ หมายถึง เป็นเครื่องนุ่งห่ม ﴿ **และประโยชน์มากหลาย** ﴾ หมายถึง อาหารและเครื่องดื่มที่พวกเจ้าได้จากสัตว์เหล่านั้น

(อัฏฏอบารี 17/168)

﴿ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ ﴾

8. **และม้า และล่อ และลา เพื่อพวกเจ้าจะได้ขี่มันและเป็นเครื่องประดับ และพระองค์ยังทรงสร้างสิ่งอื่น ๆ ที่พวกเจ้าไม่รู้**

ที่กล่าวมานี้เป็นอีกกลุ่มหนึ่งจากสิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ สร้าง และทรงเตือนให้ปวงบ่าวตระหนักถึงบุญคุณของพระองค์ที่ทรงสร้างมันขึ้นมา นั่นก็คือ ม้า ล่อ และลา เพื่อเป็นพาหนะ และเป็นสิ่งประดับสำหรับเจ้าของ อันเป็นเป้าหมายหลักของการสร้างสัตว์ประเภทนี้ มีรายงานบันทึกในหนังสือเศาะฮีฮฺทั้งสอง จากญาบิรฺ บิน อับดิลลาฮฺ กล่าวว่า

« نَهَى رَسُوْلُ اللهِ عَنْ لحُوْمِ الحُمُرِ الأَهْلِيَّةِ، وَأَذِنَ فِي لُحُومِ الخَيْلِ »

"ท่านรอซูล ﷺ ห้ามมิให้รับประทานเนื้อลา แต่ท่านอนุญาตให้รับประทานเนื้อม้า"

(ฟัตฮุลบารี 9/570 และมุสลิม 3/1541)

ในขณะที่อิมามอะหฺมัด และอบูดาวูด ได้บันทึกฮะดีษดังกล่าวผ่านรายงานสองสาย โดยแต่ละสายมีความถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่อิมามมุสลิมกำหนด ซึ่งระบุว่า ญาบิรฺ กล่าวว่า

« ذَبَحْنَا يَوْمَ خَيْبَرَ الْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ، فَنَهَانَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ، وَلَمْ يَنْهَنَا عَنِ الْخَيْلِ »

"ในช่วงสมรภูมิค็อยบัรฺ พวกเราเคยเชือดม้า ล่อ และลาเป็นอาหาร แต่ภายหลังท่านรอซูล ﷺ ก็ห้ามมิให้เราเชือดล่อและลา แต่ท่านมิได้ห้ามเราเชือดม้า"

(อะหฺมัด 3/356 และอบูดาวูด 4/149,151)

และมีบันทึกในเศาะฮีฮฺมุสลิม จากรายงานของอัสมาอ์ บินดิ อบีบักรฺ กล่าวว่า

« نَحَرْنَا عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَسًا فَأَكَلْنَاهُ وَنَحْنُ بِالْمَدِينَةِ »

"พวกเราเคยเชือดม้า เมื่อครั้งที่ท่านรอซูล ﷺ ยังมีชีวิตอยู่ แล้วเราก็กินมัน ขณะที่พวกเราอยู่ที่มะดีนะฮฺ"

(มุสลิม 3/1541)

﴿ وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ ﴾

9. และอัลลอฮฺ คือ ผู้ทรงชี้แนะทางที่เที่ยงตรง ซึ่งในบรรดาทางเหล่านั้นก็มีทางคดเคี้ยว และหากพระองค์ทรงประสงค์ แน่นอน พระองค์ก็จะทรงชี้นำทางแก่พวกเจ้าทั้งหมด

กล่าวถึงทางแห่งศาสนา

หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงสัตว์ประเภทต่างๆ ที่มนุษย์ใช้ขี่เป็นพาหนะไปตามถนนหนทางที่เป็นรูปธรรม พระองค์ก็ทรงกล่าวถึงทางที่เป็นนามธรรม นั่นคือทางแห่งศาสนา ทั้งนี้เราจะพบว่าอัลกุรอานมักกล่าวถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้ เพื่อโยงไปสู่ความเข้าใจทางศาสนา ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى ﴾

"และพวกเจ้าจงเตรียมเสบียงเถิด แท้จริง เสบียงที่ดีที่สุดนั้นคือ ความยำเกรง"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 197)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَلِكَ خَيْرٌ ﴾

"ลูกหลานอาดัมเอ๋ย แท้จริง เราได้ให้ลงมาแก่พวกเจ้าแล้ว ซึ่งเครื่องนุ่งห่มที่ปกปิดสิ่งที่น่าละอายของพวกเจ้า และเครื่องนุ่งห่มที่ให้ความสวยงาม และเครื่องนุ่งห่มแห่งความยำเกรง นั่นคือสิ่งที่ดียิ่ง"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 26)

ทั้งนี้ เมื่ออัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงสัตว์นานาชนิด ที่มนุษย์ใช้ขี่เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ และยังทำหน้าที่แบกสัมภาระที่หนักอึ้ง ไปยังดินแดนแว่นแคว้นที่ห่างไกลซึ่งต้องเดินทางอย่างเหน็ดเหนื่อยลำบาก พระองค์ก็ทรงกล่าวถึงทางต่างๆ ที่มนุษย์ใช้เดินทางไปหาพระองค์ โดย

ทรงย้ำว่า หนทางที่เที่ยงแท้ถูกต้องเท่านั้น ที่จะนำพาไปสู่พระองค์ได้ พระองค์ตรัสว่า ﴾ **และอัลลอฮฺ คือ ผู้ทรงชี้แนะทางที่เที่ยงตรง** ﴿ อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴾ وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ﴿

"และแท้จริง นี่คือทางของข้าอันเที่ยงตรง พวกเจ้าจงปฏิบัติตามมันเถิด และอย่าปฏิบัติตามหลาย ๆ ทาง เพราะมันจะทำให้พวกเจ้าแยกออกไปจากทางของพระองค์"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 153)

﴾ قَالَ هَٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ ﴿

"พระองค์ตรัสว่า นี่คือทางอันเที่ยงธรรมของข้า"

(ซูเราะฮฺ อัลฮิจญ์รฺ อายะฮฺที่ 41)

มุญาฮิด อธิบายอายะฮฺ ﴾ **และอัลลอฮฺ คือ ผู้ทรงชี้แนะทางที่เที่ยงตรง** ﴿ ว่า หมายถึง หนทางอันเที่ยงตรงที่นำไปหาอัลลอฮฺ

(อัฏฏอบารี 17/175)

ในขณะที่อัลเอาฟี รายงานจากอิบนุ อับบาส ระบุว่า ﴾ **และอัลลอฮฺ คือ ผู้ทรงชี้แนะทางที่เที่ยงตรง** ﴿ หมายถึง อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงแจกแจงให้เกิดความชัดเจน ระหว่างทางนำและทางแห่งการหลงผิด อะลี บิน อบีฏ็อลฮะฮฺ ก็รายงานจาก อิบนุ อับบาส ในทำนองเดียวกัน กอตาดะฮฺ และอัฏเฏาะฮาก ก็มีความเห็นสอดคล้องกับคำอธิบายนี้ ด้วยเหตุนี้อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴾ **ซึ่งในบรรดาทางเหล่านั้น ก็มีทางคดเคี้ยว** ﴿ หมายถึง ทางที่เฉและเบี่ยงออกจากทางที่ถูกต้อง อิบนุ อับบาสและคนอื่นๆ กล่าวว่า หมายถึง ทางอันหลากหลาย ความเชื่อและความเข้าใจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพวกยิว คริสเตียน หรือโซโรอัสเตอร์

(อัฏฏอบารี 17/176)

มีรายงานว่า อิบนุ มัสอูด อ่านอายะฮฺ وَمِنْهَا جَائِرٌ ﴾ **ซึ่งในบรรดาทางเหล่านั้น ก็มีทางคดเคี้ยว** ﴿ ว่า وَمِنكُمْ جَائِرٌ (ซึ่งในหมู่เจ้านั้น มีผู้ที่อธรรม)

(อัฏฏอบารี 17/176)

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงบอกว่า สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น เกิดขึ้นได้ด้วยเดชานุภาพและความประสงค์ของพระองค์ พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **และหากพระองค์ทรงประสงค์ แน่นอนพระองค์ก็จะทรงชี้นำทางแก่พวกเจ้าทั้งหมด** ﴿ อายะฮฺนี้ คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَن فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا ﴾

"และหากพระผู้อภิบาลของเจ้าทรงประสงค์ แน่นอน ผู้ที่อยู่ในแผ่นดินทั้งมวลจะศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 99)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾ إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ
وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ ﴾

"และหากพระผู้อภิบาลของเจ้าทรงประสงค์ แน่นอน พระองค์จะทรงทำให้ปวงมนุษย์เป็นประชาชาติเดียวกัน แต่พวกเขาก็ยังคงแตกแยกกัน (118) เว้นแต่ผู้ที่พระผู้อภิบาลของเจ้าทรงมีเมตตา และเช่นนั้นแหละพระองค์ทรงบังเกิดพวกเขา และลิขิตของพระผู้อภิบาลของเจ้าทรงกำหนดไว้สมบูรณ์แล้ว แน่นอน ข้าจะให้นรกนั้นเต็มไปด้วยพวกญินและมนุษย์ทั้งหมด (119)"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 118-119)

﴿ هُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَّكُم مِّنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ
شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنبِتُ لَكُم بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ
وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ ﴾

10. พระองค์คือ ผู้ทรงหลั่งน้ำลงมาจากฟากฟ้า ส่วนหนึ่งเป็นเครื่องดื่มสำหรับพวกเจ้า และอีกส่วนหนึ่ง (ทำให้) พฤกษชาติ (เจริญเติบโต) เพื่อพวกเจ้าใช้เลี้ยงสัตว์

11. ด้วยน้ำฝนนี้ พระองค์ทรงให้พืชผล มะกอก อินทผลัม และองุ่นงอกงามสำหรับพวกเจ้า และจากผลไม้อีกหลายชนิด แท้จริง ในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณสำหรับกลุ่มชนที่ตรึกตรอง

ประโยชน์ของน้ำฝนซึ่งเป็นหนึ่งในสิ่งที่แสดงถึงความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ ﷻ

หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงสัตว์ประเภทต่างๆ ที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์แก่มนุษย์ พระองค์ก็ตรัสถึงความโปรดปรานของพระองค์ ในการที่พระองค์ประทานฝนลงมาจากฟากฟ้าเบื้องบน ให้มนุษย์ใช้ประโยชน์หลากหลายรูปแบบ และใช้เลี้ยงสัตว์ โดยพระองค์ตรัสว่า ﴿ **ส่วนหนึ่งเป็นเครื่องดื่มสำหรับพวกเจ้า** ﴾ หมายถึง พระองค์ทรงกำหนดให้น้ำฝนมีรสจืด เหมาะสำหรับใช้ดื่มกิน แทนที่จะให้มันมีรสเค็ม ﴿ **และอีกส่วนหนึ่ง (ทำให้) พฤกษชาติ (เจริญเติบโต) เพื่อพวกเจ้าใช้เลี้ยงสัตว์** ﴾ กล่าวคือ ทรงให้น้ำฝนช่วยให้ต้นไม้เติบโต จนกลายเป็นแหล่งอาหารแก่สัตว์ที่พวกเจ้าเลี้ยง ดังที่อิบนุ อับบาส, อิกริมะฮฺ, อัฎเฎาะฮาก, กอตาดะฮฺ และอิบนุ เซด กล่าวอธิบายท่อน (**فِيهِ تُسِيمُونَ**) ว่า หมายถึง **تَرْعَوْنَ** (พวกเจ้าใช้เลี้ยงสัตว์)

(อัฏฏ็อบรี 17/178)

ตัวอย่างคำที่ใช้ในความหมายเดียวกันกับคำว่า **تُسِيمُونَ** ก็เช่นคำว่า **الإِبِلُ السَّائِمَةُ** (อูฐที่หากินตามทุ่งหญ้า) ซึ่งคำว่า **السَّوْمُ** นั้น หมายถึง การเลี้ยงสัตว์

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **ด้วยน้ำฝนนี้ พระองค์ทรงให้พืชผล มะกอก อินทผลัม และองุ่น งอกงามสำหรับพวกเจ้า และจากผลไม้อีกหลายชนิด** ﴾ หมายถึง พระองค์ทรงทำให้พืชผลเหล่านั้นเติบโตขึ้นมาจากดิน ด้วยน้ำฝนเดียวกันนี้ โดยกลายเป็นประเภทต่างๆ มากมายหลากหลายชนิด ซึ่งมีสี กลิ่น และรูปร่างหน้าตาที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **แท้จริง ในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณสำหรับกลุ่มชนที่ตรึกตรอง** ﴾ ซึ่งก็คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَن تُنبِتُوا شَجَرَهَا ۗ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾ ﴾

"หรือผู้ใดเล่าที่สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และทรงหลั่งน้ำจากฟากฟ้าแก่พวกเจ้า แล้วเราได้ให้สวนต่างๆ งอกเงยอย่างสวยงาม พวกเจ้าก็ไม่สามารถที่จะทำให้ต้นไม้งอกเงยขึ้นมาได้ จะมีพระเจ้าอื่นคู่เคียงกับอัลลอฮฺอีกหรือ เปล่าหรอก พวกเขาเป็นหมู่ชนผู้ตั้งภาคี"

(ซูเราะฮฺ อันนัมลฺ อายะฮฺที่ 60)

﴿ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (١٢) وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ
فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (١٣) ﴾

12. และพระองค์ทรงให้กลางคืนและกลางวัน และดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ เป็นประโยชน์แก่พวกเจ้า และหมู่ดาวถูกใช้ให้เป็นประโยชน์โดยพระบัญชาของพระองค์ แท้จริง ในการนั้นย่อมเป็นสัญญาณมากหลาย สำหรับกลุ่มชนที่ใช้ปัญญา

13. และสิ่งที่พระองค์ทรงให้มีขึ้นมากมายสำหรับพวกเจ้าในแผ่นดินนั้น ชนิดของมันแตกต่างกันไป แท้จริง ในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณสำหรับกลุ่มชนผู้ใคร่ครวญ

การสร้างกลางคืน กลางวัน ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ตลอดจนทุกสิ่งทุกอย่างในโลก ล้วนเป็นหลักฐานแสดงถึงความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเตือนให้ใคร่ครวญถึงสิ่งต่างๆ ที่เป็นหลักฐานแสดงถึงเดชานุภาพและความโปรดปรานอันยิ่งใหญ่ ที่พระองค์ประทานแก่มนุษย์ ซึ่งรวมถึงการที่พระองค์ทรงทำให้มีกลางคืนและกลางวันสลับหมุนเวียนกันไป ทรงสร้างดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่โคจรอยู่เสมอ และทรงสร้างดวงดาวที่กระจายอยู่เต็มท้องฟ้า ซึ่งมีทั้งดาวที่อยู่ประจำที่ และดาวที่เคลื่อนที่เปลี่ยนตำแหน่งไปเรื่อยๆ ทั้งหมดนี้เพื่อเป็นแสงสว่าง และช่วยนำทางในยามค่ำคืนอันมืดมิด ทั้งนี้ ดาวแต่ละดวงหมุนโคจรตามแนววิถีที่พระองค์ทรงวางไว้ ด้วยความเร็วที่พระองค์ทรงกำหนด ไม่เร็วหรือช้าไปกว่านั้น ดาวทุกดวงอยู่ภายใต้อำนาจและการบัญชาของพระองค์ และขึ้นอยู่กับพระประสงค์ของพระองค์ ที่จะกำหนดให้เป็นไปในทิศทางใด ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ
الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٥٤) ﴾

"แท้จริง พระผู้อภิบาลของพวกเจ้านั้นคือ อัลลอฮฺ ผู้ทรงสร้างบรรดาชั้นฟ้าและแผ่นดินภายในหกวัน แล้วทรงอยู่เหนือบัลลังก์ พระองค์ทรงให้กลางคืนครอบคลุมกลางวันในสภาพที่กลางคืนไล่ตามกลางวันโดยรวดเร็ว และทรงสร้างดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และบรรดาดวงดาวขึ้น โดยถูกกำหนดให้ทำหน้าที่บริการ ตามพระบัญชาของพระองค์ พึงรู้เถิดว่า การสร้างและกิจการทั้งหลายนั้นเป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น มหาบริสุทธิ์แด่อัลลอฮฺ ผู้เป็นพระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 54)

ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **แท้จริง ในการนั้นย่อมเป็นสัญญาณมากหลายสำหรับกลุ่มชนที่ใช้ปัญญา** ﴿ กล่าวคือ เป็นสัญญาณและหลักฐานที่แสดงถึงเดชานุภาพและความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ ﷻ อันเป็นที่ประจักษ์ชัดสำหรับผู้ที่ใช้สติปัญญาตรึกตรองและทำความเข้าใจสิ่งที่พระองค์ทรงกล่าวถึง

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และสิ่งที่พระองค์ทรงให้มีขึ้นมากมายสำหรับพวกเจ้าในแผ่นดินนั้น ชนิดของมันแตกต่างกันไป** ﴿ หลังจากที่พระองค์ตรัสถึงสิ่งที่อยู่บนท้องฟ้าไปแล้ว ในอายะฮฺนี้ก็ทรงกล่าวถึงสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ แร่ธาตุ พืชพรรณ หรือวัตถุไร้ชีวิต ซึ่งแต่ละประเภท แต่ละชนิด มีรูปร่างลักษณะที่หลากหลาย ทั้งยังมีประโยชน์และคุณสมบัติเฉพาะที่แตกต่างกันอย่างน่าอัศจรรย์ ﴾ **แท้จริง ในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณสำหรับกลุ่มชนผู้ใคร่ครวญ** ﴿ หมายถึง ผู้ที่คิดใคร่ครวญถึงอัลลอฮฺ และความโปรดปรานต่างๆ ที่พระองค์ประทานให้ แล้วสำนึกขอบคุณพระองค์

﴿ وَهُوَ ٱلَّذِي سَخَّرَ ٱلۡبَحۡرَ لِتَأۡكُلُواْ مِنۡهُ لَحۡمٗا طَرِيّٗا وَتَسۡتَخۡرِجُواْ
مِنۡهُ حِلۡيَةٗ تَلۡبَسُونَهَا وَتَرَى ٱلۡفُلۡكَ مَوَاخِرَ فِيهِ وَلِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ
وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ١٤ وَأَلۡقَىٰ فِي ٱلۡأَرۡضِ رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمۡ
وَأَنۡهَٰرٗا وَسُبُلٗا لَّعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ١٥ وَعَلَٰمَٰتٖ وَبِٱلنَّجۡمِ هُمۡ
يَهۡتَدُونَ ١٦ أَفَمَن يَخۡلُقُ كَمَن لَّا يَخۡلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ١٧ وَإِن
تَعُدُّواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ لَا تُحۡصُوهَا إِنَّ ٱللَّهَ لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٨ ﴾

14. และพระองค์คือ ผู้ทรงทำให้ทะเลเป็นประโยชน์ เพื่อพวกเจ้าจะได้กินเนื้อนุ่มสดจากมัน และพวกเจ้าเอาเครื่องประดับออกจากมันสำหรับใช้ประดับประดา และเจ้าเห็นเรือแล่นฝ่าคลื่นในท้องทะเล และเพื่อพวกเจ้าจะได้แสวงหาความโปรดปรานของพระองค์ และเพื่อพวกเจ้าจะได้ขอบคุณ

15. และพระองค์ทรงให้มีเทือกเขามั่นคงในแผ่นดิน เพื่อมิให้มันสั่นสะเทือนแก่พวกเจ้า และ (ทำให้มี) ลำน้ำและหนทาง เพื่อพวกเจ้าจะได้บรรลุสู่เป้าหมาย

16. และเครื่องหมายต่าง ๆ และด้วยดวงดาว พวกเขาใช้นำทาง

17. ดังนั้น ผู้ทรงสร้างย่อมไม่เหมือนกับผู้ที่ถูกสร้าง พวกเจ้าไม่ใคร่ครวญหรอกหรือ

18. และหากพวกเจ้าจะนับความโปรดปรานของอัลลอฮฺ พวกเจ้าก็ไม่สามารถจะคำนวณมันได้ แท้จริง อัลลอฮฺนั้น เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาอย่างแน่นอน ท้องทะเล ภูเขา แม่น้ำ ถนนหนทาง และดวงดาว เป็นหลักฐานแสดงถึงเดชานุภาพของอัลลอฮฺ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงการที่พระองค์ทรงสร้างทะเลที่เต็มไปด้วยคลื่นเพื่อเป็นประโยชน์และทรงเตือนให้ปวงบ่าวของพระองค์สำนึกในบุญคุณของพระองค์ ที่ทรงทำให้พวกเขาสามารถเดินเรือในท้องทะเลได้อย่างง่ายดาย และทรงให้หมู่ปลามีชีวิตอยู่ในทะเล โดยเนื้อของมันเป็นที่อนุมัติให้รับประทานได้ ไม่ว่าจะจับมาเป็นๆ หรือที่ตายเอง ทั้งในช่วงปกติและระหว่างครองอิหฺรอม พระองค์ยังทรงสร้างไข่มุกและอัญมณีมีค่าหลากหลายชนิด และทรงทำให้ผู้คนสามารถนำมันออกมาจากที่ที่มันอยู่ เพื่อเป็นเครื่องประดับไว้สวมใส่ นอกจากนี้พระองค์ยังทรงทำให้ทะเลเป็นทางสัญจรของเรือที่แล่นฝ่าคลื่นและลม บ้างก็อธิบายอายะฮฺส่วนนี้ว่า คือการที่เรือแล่นทะยานไปในทะเล โดยมีหัวเรือที่เด่นสง่าเป็นตัวช่วยในการทรงตัว อันเป็นสิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงชี้แนะให้มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมา โดยสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ ตั้งแต่ยุคนบีนูหฺซึ่งเป็นคนแรกที่เดินเรือ และเป็นผู้ริเริ่มการต่อเรือ จนผู้คนเรียนรู้และพัฒนาต่อยอดจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้สามารถเดินทางจากเมืองหนึ่งไปยังอีกเมืองหนึ่ง และจากดินแดนหนึ่งไปยังดินแดนอื่นๆ สามารถขนสินค้า

และสิ่งของจากที่อื่นกลับมาที่บ้านเมืองของตน และในทางกลับกันก็ขนสินค้าที่ตนมีออกไปยังเมืองอื่น ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **และเพื่อพวกเจ้าจะได้แสวงหาความโปรดปรานของพระองค์ และเพื่อพวกเจ้าจะได้ขอบคุณ** ﴾ คือ ขอบคุณในความโปรดปราน และสิ่งต่างๆ ที่พระองค์ประทานให้

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงกล่าวถึงแผ่นดิน ซึ่งพระองค์ทรงทำให้มีเทือกเขาตั้งตระหง่าน เพื่อให้แผ่นดินมีความมั่นคง ไม่สั่นสะเทือนจนสิ่งมีชีวิตต่างๆ อาศัยอยู่ไม่ได้ ดังนั้นพระองค์จึงตรัสว่า

﴿ وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾ ﴾

"ส่วนเทือกเขานั้นทรงทำให้มันมั่นคง"

(ซูเราะฮฺ อันนาซิอาต อายะฮฺที่ 32)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และ (ทำให้มี) ลำน้ำและหนทาง** ﴾ หมายถึง ทรงทำให้แผ่นดินมีแม่น้ำที่ไหลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อเป็นแหล่งยังชีพของผู้คน ทั้งนี้แม่น้ำนั้นอาจมีแหล่งกำเนิดจากที่หนึ่ง แต่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้คนที่อยู่ในอีกพื้นที่หนึ่งได้ โดยมันไหลไปตามร่องน้ำ และสถานที่ซึ่งมีสภาพหลากหลาย แม้กระทั่งแนวเทือกเขา จนไปถึงแหล่งที่อยู่ของกลุ่มชนที่อัลลอฮฺกำหนด แม่น้ำนั้นไหลไปทางขวาบ้าง ซ้ายบ้าง ไหลไปทั้งทางทิศใต้และทิศเหนือ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ผ่านธารน้ำน้อยใหญ่ และหุบเขา บางช่วงมีน้ำ บางช่วงเหือดแห้ง โดยน้ำไหลเชี่ยวบ้าง ช้าบ้าง ตามที่พระองค์ทรงประสงค์และกำหนดให้เป็นไป ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรคู่แก่การเคารพภักดีนอกจากพระองค์ นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงทำให้มีทางสัญจรจากเมืองหนึ่งไปยังเมืองหนึ่ง และทรงให้มีทางเดินระหว่างหุบเขา ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا ﴾

"และเราได้ทำให้หุบเขาเป็นทางกว้างในแผ่นดินนั้น"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอ์ อายะฮฺที่ 31)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และเครื่องหมายต่างๆ** ﴾ เช่น เทือกเขาใหญ่น้อยและเนินเขาต่างๆ ที่ผู้เดินทางใช้เป็นเครื่องหมายนำทาง ทั้งทางบกและทางทะเล ในยามที่หลงทาง ส่วนพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และด้วยดวงดาว พวกเขาใช้นำทาง** ﴾ หมายถึงในยามค่ำคืนที่มืดสนิท ดังที่ อิบนุ อับบาส อธิบายไว้

(อัฏฏอบารี 17/185)

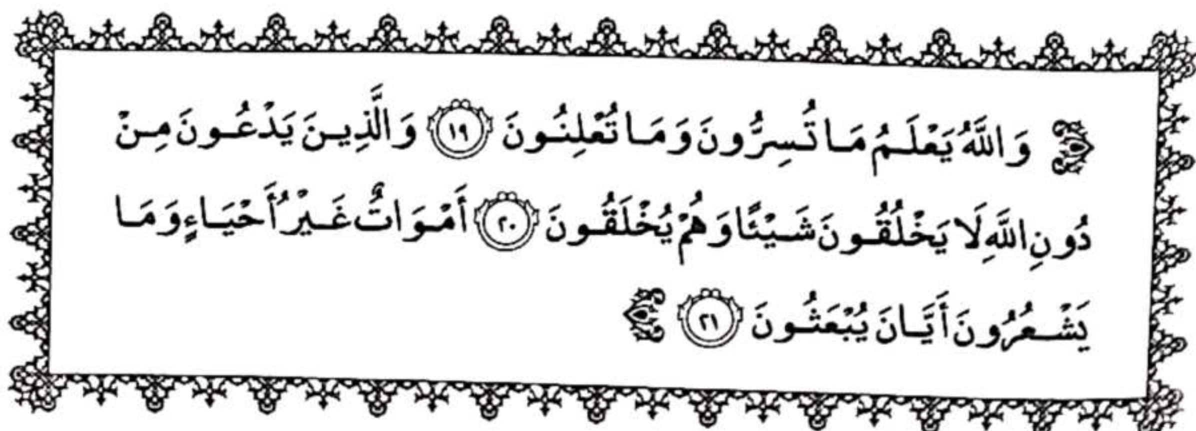
อิบาดะฮฺเป็นสิทธิ์เฉพาะสำหรับอัลลอฮฺ ﷻ

ในอายะฮฺถัดมา อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงความยิ่งใหญ่ของพระองค์ อันเป็นสิ่งยืนยันว่ามีเพียงพระองค์เท่านั้นที่คู่ควรแก่การอิบาดะฮฺ ไม่ใช่รูปเคารพและเจว็ดอื่นๆ ที่ไม่สามารถสร้างสิ่งใด ในทางกลับกัน พวกมันเป็นเพียงสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมา ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสว่า **﴿ ดังนั้น ผู้ทรงสร้างย่อมไม่เหมือนกับผู้ที่ถูกสร้าง พวกเจ้าไม่ใคร่ครวญหรอกหรือ ﴾**

หลังจากนั้น พระองค์ก็ทรงชวนให้มนุษย์สำนึกถึงความโปรดปรานและความดีงามอันมากมายเกินคณานับ ที่พระองค์ประทานให้แก่พวกเขา โดยพระองค์ตรัสว่า **﴿ และหากพวกเจ้าจะนับความโปรดปรานของอัลลอฮฺ พวกเจ้าก็ไม่สามารถจะคำนวณมันได้ แท้จริง อัลลอฮฺนั้น เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาอย่างแน่นอน ﴾** หมายถึง อัลลอฮฺ ﷻ ไม่ทรงถือสาเอาความพวกเจ้า เพราะถ้าหากพระองค์ทรงกำหนดให้พวกเจ้าขอบคุณพระองค์ในทุกความโปรดปรานที่พระองค์ประทานให้แล้ว แน่นอนว่า พวกเจ้าจะไม่มีทางทำได้ และหากพระองค์ใช้ให้พวกเจ้าทำเช่นนั้น พวกเจ้าจะทำไม่ไหว และจะบกพร่อง ทั้งนี้ หากอัลลอฮฺจะลงโทษพวกเจ้า พระองค์ก็ลงโทษโดยที่ไม่เป็นการอธรรมต่อพวกเจ้า เพราะพระองค์เป็นผู้ทรงอภัย และเป็นผู้ทรงเมตตาทรงอภัยให้แม้ความผิดจะมากมายเพียงใด ในขณะเดียวกันก็ทรงตอบแทนความดี แม้จะเป็นสิ่งเล็กน้อย

อิบนุ ญะรีรฺ อธิบายอายะฮฺนี้ว่า อัลลอฮฺ ﷻ ทรงอภัยให้กับความบกพร่องของพวกเจ้าในการขอบคุณพระองค์ที่ประทานความโปรดปรานต่างๆ หลังจากที่พวกเจ้ากลับตัวกลับใจ กลับเข้าหาพระองค์ เพื่อหวังในความพอพระทัยของพระองค์ และอัลลอฮฺทรงเมตตา โดยจะไม่ลงโทษพวกเจ้า หลังจากที่พวกเจ้ากลับเนื้อกลับตัวแล้ว

(อัฏฏอบารี 17/187)

19. และอัลลอฮฺทรงรอบรู้สิ่งที่พวกเจ้าปิดบัง และสิ่งที่พวกเจ้าเปิดเผย

20. และบรรดาสิ่งที่พวกเขาวิงวอนอื่นจากอัลลอฮฺนั้น พวกมันไม่ได้สร้างสิ่งใดเลย แต่พวกมันถูกสร้าง

21. พวกมันตาย ปราศจากชีวิต และพวกมันไม่รู้ด้วยว่า เมื่อใดจะถูกให้ฟื้นขึ้นมาอีก

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่าพระองค์ทรงรู้ทุกสิ่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เก็บงำปกปิดอยู่ภายในใจหรือเรื่องที่เปิดเผย และในวันกิยามะฮฺพระองค์จะทรงตอบแทนทุกคน ตามสิ่งที่เขาได้ทำไว้ หากทำดีก็ได้ดี ในทางกลับกัน หากทำชั่ว ก็จะได้รับการตอบแทนที่ไม่ดี

บรรดาเจว็ดของพวกมุชริกีนเป็นสิ่งถูกสร้าง มิใช่ผู้สร้าง

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่า บรรดาเจว็ดรูปปั้น ที่พวกมุชริกีนวิงวอนขอนั้น ไม่สามารถสร้างสิ่งใด แต่พวกมันเป็นเพียงสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมา ดังที่นบีอิบรอฮีม ﷺ กล่าวกับกลุ่มชนของท่านว่า

﴿ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ ﴾

"อิบรอฮีมจึงกล่าวว่า พวกท่านเคารพภักดีสิ่งที่พวกท่านแกะสลักกระนั้นหรือ ? (95) ทั้ง ๆ ที่อัลลอฮฺทรงสร้างพวกท่าน และสิ่งที่พวกท่านประดิษฐ์มันขึ้นมา (96)"

(ซูเราะฮฺ อัศศอฟฟาต อายะฮฺที่ 95-96)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **พวกมันตาย ปราศจากชีวิต** ﴾ หมายถึง พวกมันเป็นเพียงวัตถุไร้ชีวิต ไร้วิญญาณ และไม่มีความสามารถในการได้ยิน มองเห็น หรือใช้สติปัญญา ﴿ **และพวกมันไม่รู้ด้วยว่า เมื่อใดจะถูกให้ฟื้นขึ้นมาอีก** ﴾ คือ พวกมันไม่รู้ว่าวันกิยามะฮฺจะเกิดขึ้นเมื่อไร ? สิ่งที่มีลักษณะตามที่กล่าวมานี้ จะหวังพึ่งพาอะไรได้ ? เป็นไปได้หรือที่สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือให้คุณให้โทษ ? แน่นอนว่ามีเพียงผู้ที่รอบรู้ และสร้างทุกสิ่งขึ้นมาเท่านั้น ที่เราหวังพึ่งพาในเรื่องดังกล่าวได้

﴿ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنكِرَةٌ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ ﴾

22. พระเจ้าของพวกเจ้านั้นคือ พระเจ้าองค์เดียว ดังนั้น บรรดาผู้ไม่ศรัทธาต่อวันปรโลก หัวใจของพวกเขาปฏิเสธไม่รับรู้ และพวกเขาหยิ่งผยอง

23. โดยแน่นอน แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงรอบรู้สิ่งที่พวกเขาปิดบัง และสิ่งที่พวกเขาเปิดเผย แท้จริง พระองค์มิทรงรักพวกหยิ่งผยอง

มีเพียงอัลลอฮฺ ﷻ เท่านั้นที่ควรคู่แก่การเคารพอิบาดะฮฺ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรคู่แก่การเคารพอิบาดะฮฺ นอกจากพระองค์ผู้ทรงเอกะ ทรงมีหนึ่งเดียว และเป็นที่พึ่งพิงของทุกสิ่ง และพระองค์ยังทรงบอกว่า บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น หัวใจของพวกเขาปฏิเสธข้อเท็จจริงดังกล่าว ดังที่พระองค์ตรัสเล่าถึงสภาพของพวกเขา ที่แปลกใจกับเรื่องดังกล่าวว่า

﴿ أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾ ﴾

“เขาได้ทำให้พระเจ้าหลายองค์เป็นพระเจ้าองค์เดียวกระนั้นหรือ ? แท้จริง นี่เป็นเรื่องประหลาดจริง ๆ”

(ซูเราะฮฺ ศอด อายะฮฺที่ 5)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ ﴾

“และเมื่อ (พระนาม) อัลลอฮฺถูกกล่าวเพียงพระองค์เดียว จิตใจของบรรดาผู้ไม่ศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮฺก็รังเกียจ แต่เมื่อบรรดาเจว็ดถูกกล่าวนอกจากพระองค์

เมื่อนั้นพวกเขาก็ดีใจ"

(ซูเราะฮฺ อัซซุมัรฺ อายะฮฺที่ 45)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และพวกเขาหยิ่งผยอง** ﴾ หมายถึง หยิ่งผยอง ไม่ยอมเคารพอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺ โดยที่หัวใจของพวกเรารับไม่ได้ ที่จะเชื่อว่าอัลลอฮฺ ﷻ เป็นพระเจ้าเพียงหนึ่งเดียว ดังที่พระองค์ตรัสในอีกอายะฮฺว่า

﴿ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ ﴾

"ส่วนบรรดาผู้โอหังต่อการเคารพภักดีแก่ข้านั้น จะเข้าไปอยู่ในนรกอย่างต่ำต้อย"

(ซูเราะฮฺ ฆอฟิรฺ อายะฮฺที่ 60)

ดังนั้น พระองค์จึงตรัส ณ ที่นี้ว่า ﴿ **โดยแน่นอน แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงรอบรู้สิ่งที่พวกเขาปิดบัง และสิ่งที่พวกเขาเปิดเผย** ﴾ และพระองค์จะทรงตอบแทนพวกเขาอย่างสาสม ﴿ **แท้จริง พระองค์มิทรงรักพวกหยิ่งผยอง** ﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾
لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُم
بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾

24. และเมื่อได้ถูกกล่าวแก่พวกเขาว่า พระผู้อภิบาลของพวกเจ้าได้ประทานอะไรลงมา พวกเขากล่าวว่า นิยายสมัยก่อน

25. เพื่อให้พวกเขาแบกความผิดอย่างครบครันในวันกิยามะฮฺ และความผิดของบรรดาผู้ที่พวกเขาทำให้เขาเหล่านั้นหลงผิดโดยไม่รู้ พึงทราบเถิด สิ่งที่พวกเขาทำผิดนั้นชั่วช้ายิ่ง

บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาหันหลังให้กับวะฮีย์ โดยพวกเขาจะได้รับโทษเป็นเท่าตัว

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่า เมื่อมีผู้กล่าวถามเหล่าผู้ปฏิเสธว่า ﴿ **พระผู้อภิบาลของพวกเจ้าได้ประทานอะไรลงมา พวกเขากล่าวว่า นิยายสมัยก่อน** ﴾ เป็นการกล่าวในลักษณะของ

ผู้ที่ไม่ต้องการตอบคำถาม ประหนึ่งพวกเขากล่าวว่า อัลลอฮฺ ﷻ มิได้ประทานสิ่งใดลงมาเลย นอกจากนิยายปรัมปราที่เป็นเรื่องเล่าแต่เก่าก่อนซึ่งมีผู้อ่านให้เราฟังอยู่นี้ คำพูดนี้เป็นการกล่าวหาว่าอัลกุรอานนั้นลอกมาจากตำราของคนในยุคก่อน อายะฮฺนี้ก็คล้ายกับอีกอายะฮฺหนึ่งที่ว่า

﴿ قَالُوٓاْ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٱكۡتَتَبَهَا فَهِيَ تُمۡلَىٰ عَلَيۡهِ بُكۡرَةٗ وَأَصِيلٗا ﴾ ٥

"และพวกเขากล่าวว่า อัลกุรอานเป็นนิยายของประชาชาติสมัยก่อน ๆ ที่เขียนกันขึ้น แล้วถูกนำมาอ่านให้ขึ้นใจ ทั้งเวลาเช้าและเวลาเย็น"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรฺกอน อายะฮฺที่ 5)

กล่าวคือ พวกเขาโกหกใส่ท่านรอซูล ﷺ และกล่าวหาท่านต่าง ๆ นานา ซึ่งเป็นข้อกล่าวหาที่เป็นเท็จ และขัดแย้งกันเอง ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ ٱنظُرۡ كَيۡفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلۡأَمۡثَالَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ سَبِيلٗا ﴾ ٤٨

"จงดูเถิด พวกเขายกอุทาหรณ์แก่เจ้าอย่างไร ดังนั้น พวกเขาได้หลงแล้ว พวกเขาไม่สามารถหาทางใด ๆ ได้"

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออ์ อายะฮฺที่ 48)

ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่หลงจากทางอันถูกต้องนั้น ไม่ว่าเขาจะพูดอย่างไรก็ไม่ถูกต้อง ดังที่พวกเขาเคยกล่าวหาท่านรอซูล ﷺ ว่าเป็นนักไสยศาสตร์บ้าง เป็นกวีบ้าง บางครั้งก็กล่าวว่าท่านเป็นหมอผี หรือคนวิกลจริต จนท้ายที่สุด พวกเขาก็ตกลงกันได้ว่าจะกล่าวหาท่านตามที่อัลวะลีด บิน อัลมุฆีเราะฮฺ ซึ่งเป็นผู้อาวุโสของพวกเขาเสนอ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงสภาพของพวกเขาไว้ว่า

﴿ إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ١٨ فَقُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ١٩ ثُمَّ قُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ٢٠ ثُمَّ نَظَرَ ٢١ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ٢٢ ثُمَّ أَدۡبَرَ وَٱسۡتَكۡبَرَ ٢٣ فَقَالَ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ يُؤۡثَرُ ٢٤ ﴾

"แท้จริง เขาได้ใคร่ครวญและคาดคะเน ⑱ ดังนั้น เขาได้รับความหายนะ เขาจะคาดคะเนได้อย่างไร ⑲ แล้วเขาได้รับความหายนะ เขาจะคาดคะเนได้อย่างไร ⑳ แล้วเขาได้ตรึกตรอง ㉑ แล้วเขาทำหน้าบูดบึ้ง และทำหน้านิ่วคิ้วขมวด ㉒ แล้วก็หันหลังออกไปและหยิ่งผยอง ㉓ แล้วเขากล่าวว่า นี่มิใช่อื่นนอกจากเป็นมายากลที่สืบทอดกันมา ㉔"

(ซูเราะฮฺ อัลมุดดัษษิรฺ อายะฮฺที่ 18-24)

พวกเขาจึงแยกย้ายกันไป โดยตกลงกันที่จะกล่าวว่าท่านเป็นผู้ที่ใช้ไสยศาสตร์และมายากล *(ขออัลลอฮฺลงโทษพวกเขาอย่างสาสม)*

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **เพื่อให้พวกเขาแบกความผิดอย่างครบครันในวันกิยามะฮฺ และความผิดของบรรดาผู้ที่พวกเขาทำให้เขาเหล่านั้นหลงผิดโดยไม่รู้** ﴾ กล่าวคือ เรารู้อยู่แล้วว่าพวกเขาจะกล่าวเช่นนั้น แต่เราปล่อยให้กล่าว เพื่อที่จะให้พวกเขาแบกรับบาปความผิดของตนเอง ตลอดจนความผิดของผู้ที่คล้อยตามและเห็นด้วย หมายความว่า นอกจากต้องแบกรับบาปอันเนื่องจากความหลงผิดของตนเองแล้ว พวกเขายังจะต้องรับบาปที่เป็นสาเหตุทำให้ผู้อื่นหลงผิดและเชื่อตามด้วย ดังที่ปรากฏในฮะดีษ

« مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنِ اتَّبَعَهُ، لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا، وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنِ اتَّبَعَهُ، لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئًا »

"ผู้ใดเชิญชวนไปสู่ทางนำ เขาจะได้รับผลบุญเช่นเดียวกับผู้ที่ปฏิบัติตามเขา โดยผลบุญที่ผู้คนเหล่านั้นได้รับจะไม่ลดลงแม้แต่น้อย และผู้ใดเรียกร้องไปสู่ความหลงผิด เขาก็จะได้รับบาปเช่นเดียวกับผู้ที่ปฏิบัติตามเขา โดยที่บาปของผู้คนเหล่านั้นจะไม่ลดลงเลยแม้แต่น้อย"

(มุสลิม 4/2060)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾ ﴾

"และแน่นอน พวกเขาจะแบกรับความผิดของพวกเขาและความผิดอื่น ๆ ร่วมกับความผิดของพวกเขา และแน่นอน พวกเขาจะถูกสอบสวนในวันกิยามะฮฺในสิ่งที่พวกเขาได้กุขึ้น"

(ซูเราะฮฺ อัลอันกะบูต อายะฮฺที่ 13)

อัลเอาฟี ก็รายงานคำอธิบายทำนองเดียวกันจากอิบนุ อับบาส ว่าอายะฮฺ ﴿ **เพื่อให้พวกเขาแบกความผิดอย่างครบครันในวันกิยามะฮฺ และความผิดของบรรดาผู้ที่พวกเขาทำให้เขาเหล่านั้นหลงผิดโดยไม่รู้** ﴾ นี้ก็คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ในซูเราะฮฺอัลอันกะบูต ข้างต้น

(อัฏฏอบารี 17/191)

มุญาฮิด กล่าวว่า พวกเขาต้องแบกรับบาปความผิดของตนเอง และยังต้องแบกรับความผิดของบรรดาผู้ที่เชื่อตามพวกเขา โดยที่บาปของผู้ที่เชื่อตามก็มิได้ลดลงแม้แต่น้อย

(อัฏฏอบารี 17/190)

﴿ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُم مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ ﴾

26. แน่นอน บรรดาผู้มาก่อนหน้าพวกเขาได้วางแผน ดังนั้น อัลลอฮฺทำลายอาคารของพวกเขาจากรากฐาน (ของมัน) ฉะนั้น หลังคาที่อยู่เหนือพวกเขาได้หล่นลงมาทับพวกเขา และการลงโทษได้มายังพวกเขา โดยที่พวกเขาไม่รู้ตัว

27. แล้วในวันกิยามะฮฺ พระองค์จะทรงให้พวกเขาอัปยศ และตรัสว่า ไหนเล่าภาคีของข้าที่พวกเจ้าโต้เถียงกันในเรื่องของพวกเขา บรรดาผู้รู้กล่าวว่า แน่แท้ วันนี้ความอัปยศและความชั่วช้า จะประสบแก่พวกปฏิเสธศรัทธา

กล่าวถึงสิ่งที่คนยุคก่อนกระทำ และผลตอบแทนที่พวกเขาได้รับ

อัลเอาฟี เล่าจาก อิบนุ อับบาส ว่า พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **แน่นอน บรรดาผู้มาก่อนหน้าพวกเขาได้วางแผน** ﴾ นั้น หมายถึง อันนุมรูด [3] ที่สร้างหอคอยสูงขึ้นมา

(อัฏฏอบารี 17/193)

ในขณะที่บางส่วนอธิบายว่า หมายถึง บุคตะนัศศ็อรฺ [4] แต่ที่ถูกต้องแล้ว ควรกล่าวว่า อายะฮฺดังกล่าวเป็นการเปรียบเปรย เพื่อให้เห็นภาพว่าสิ่งที่พวกผู้ปฏิเสธและตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺกระทำลงไปนั้นสูญเปล่าไร้ค่า เช่นเดียวกับที่นูหฺ ﷺ กล่าวว่า

﴿ وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾ ﴾

“และพวกเขาได้วางแผนร้ายอันยิ่งใหญ่”

(ซูเราะฮฺ นูหฺ อายะฮฺที่ 22)

(3) อันนุมรูด เป็นกษัตริย์ซึ่งมีชีวิตอยู่ในยุคของนบีอิบรอฮีม

(4) กษัตริย์ที่เคยปกครองอาณาจักรบาบิโลน

กล่าวคือ พวกเขาวางแผนอย่างแยบยลทุกวิถีทาง ที่จะทำให้ผู้คนหลงผิด และหันไปหาการตั้งภาคีที่พวกเขาอุปโลกน์ขึ้น ดังที่บรรดาผู้ที่ตามพวกเขาจะกล่าวในวันกิยามะฮฺว่า

﴿ بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا ﴾

"แต่มันเป็นแผนการทั้งกลางคืนและกลางวัน เมื่อพวกท่านใช้ให้พวกเราปฏิเสธศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และให้เราตั้งภาคีคู่เคียงกับพระองค์"

(ซูเราะฮฺ สะบะอ์ อายะฮฺที่ 33)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **ดังนั้น อัลลอฮฺทำลายอาคารของพวกเขาจากรากฐาน** ﴿ หมายถึง พระองค์ทรงถอนรากถอนโคนมันตั้งแต่ฐาน และทรงทำให้การงานของพวกเขาเปล่าประโยชน์ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ ﴾

"ทุกครั้งที่พวกเขาจุดไฟขึ้นเพื่อทำสงคราม อัลลอฮฺก็ทรงดับไฟนั้นเสีย"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 64)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ
وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾ ﴾

"แต่การลงโทษของอัลลอฮฺได้มีมายังพวกเขาโดยมิได้คาดคิดมาก่อนเลย และพระองค์ทรงทำให้ความหวาดกลัวเกิดขึ้นในจิตใจของพวกเขา โดยพวกเขาได้ทำลายบ้านเรือนของพวกเขาด้วยน้ำมือของพวกเขาเอง และด้วยน้ำมือของบรรดาผู้ศรัทธา ดังนั้น พวกเจ้าจงยึดถือเป็นบทเรียนเถิด ผู้มีสติปัญญาทั้งหลาย"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัชรฺ อายะฮฺที่ 2)

ในซูเราะฮฺนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **ดังนั้น อัลลอฮฺทำลายอาคารของพวกเขาจากรากฐาน (ของมัน) ฉะนั้น หลังคาที่อยู่เหนือพวกเขาได้หล่นลงมาทับพวกเขา และการลงโทษได้มายังพวกเขา โดยที่พวกเขาไม่รู้ตัว** ﴿ หมายถึง พระองค์ทรงเปิดโปงให้เห็นความหลงผิดของพวกเขา ตลอดจนสิ่งที่พวกเขาเคยเก็บซ่อนไว้ภายในใจ โดยพระองค์ทรงทำให้สิ่งเหล่านั้นเป็นที่ประจักษ์ชัด ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ۝٩ ﴾

"วันที่สิ่งเร้นลับทั้งหลายจะถูกเปิดเผย"

(ซูเราะฮฺ อัฏฏอริก อายะฮฺที่ 9)

หมายถึง เป็นที่เปิดเผย และรับรู้กันไปทั่ว

ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« يُنْصَبُ لِكُلِّ غَادِرٍ لِوَاءٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ اسْتِهِ بِقَدْرِ غَدْرَتِهِ، فَيُقَالُ هَذِهِ غَدْرَةُ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ »

"ผู้ทรยศคดโกงทุกคนจะมีธงปักไว้บริเวณบั้นท้ายของเขาในวันกิยามะฮฺ [5] ตามจำนวนการทรยศของเขา โดยจะมีการระบุว่า นี่เป็นการทรยศของเขาต่อคนนั้นคนนี้"

(ฟัตฮุลบารี 10/578 และมุสลิม 3/1360)

บรรดาผู้ปฏิเสธก็เป็นเช่นนี้ แผนการชั่วและการหลอกลวงที่พวกเขาเคยเก็บงำไว้จะได้รับการเปิดเผย และอัลลอฮฺจะทรงทำให้พวกเขามีความรู้สึกอัปยศตกต่ำต่อหน้าผู้คนทั้งหมดในวันกิยามะฮฺ และพระผู้อภิบาลผู้ยิ่งใหญ่เกรียงไกรก็จะตรัสเชิงตำหนิและประณามพวกเขาว่า ﴿ **ไหนเล่าภาคีของข้าที่พวกเจ้าโต้เถียงกันในเรื่องของพวกเขา** ﴾ สิ่งที่พวกเจ้าเคยถวายชีวิตปกป้องนั้น วันนี้พวกมันสามารถช่วยให้พวกเจ้ารอดพ้นได้ไหม ? คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ هَلْ يَنصُرُونَكُمْ أَوْ يَنتَصِرُونَ ۝٩٣ ﴾

"พวกมันจะช่วยเหลือพวกท่าน หรือจะช่วยตัวมันเองได้ไหม"

(ซูเราะฮฺ อัชชุอะรออ์ อายะฮฺที่ 93)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ فَمَا لَهُ مِن قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ۝١٠ ﴾

"ดังนั้น เขาจะไม่มีพลังใด ๆ และไม่มีผู้ช่วยเหลือใด ๆ"

(ซูเราะฮฺ อัฏฏอริก อายะฮฺที่ 10)

(5) เพื่อเป็นการประจานให้รู้กันโดยทั่ว

เมื่อหลักฐานต่างๆ ประจักษ์แก่พวกเขา สิ่งที่เคยได้รับการบอกกล่าวแจ้งเตือนได้เกิดขึ้นอย่างเด่นชัดต่อหน้า และพวกเขาไม่มีคำแก้ตัวใดๆ ไม่มีทางหนีอีกต่อไป ﴾ **บรรดาผู้รู้กล่าวว่า** ﴿ หมายถึง ผู้ที่เป็นผู้นำ และเป็นผู้ที่ยืนหยัดประกาศสัจธรรมความถูกต้องทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ พวกเขาจะกล่าวว่า ﴾ **แน่แท้ วันนี้ความอัปยศและความชั่วช้า จะประสบแก่พวกปฏิเสธศรัทธา** ﴿ กล่าวคือ ในวันนี้ ผู้ที่เคยปฏิเสธอัลลอฮฺ และนำสิ่งที่ไม่สามารถให้คุณให้โทษมาเป็นภาคีเทียบเคียงพระองค์จะถูกห้อมล้อมด้วยความอัปยศและการลงโทษ

﴿ الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ فَأَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا
نَعْمَلُ مِن سُوءٍ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُوا أَبْوَابَ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ ﴾

28. (คือ) บรรดาผู้ที่มลาอิกะฮฺเอาชีวิตของพวกเขา โดยที่พวกเขาอธรรมต่อตัวเอง ดังนั้น พวกเขายอมจำนน (พลางกล่าวว่า) เรามิได้กระทำความชั่วใดๆ เปล่าเลย แท้จริง อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่พวกเจ้ากระทำ

29. ดังนั้น พวกเจ้าจงเข้าประตูนรกเพื่ออยู่ในนั้นตลอดกาล ซึ่งที่พำนักของพวกหยิ่งผยองนั้นชั่วช้ายิ่ง

สภาพของผู้ปฏิเสธศรัทธาในยามสิ้นชีวิต และหลังจากที่ตายไปแล้ว

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบรรยายถึงสภาพของเหล่ามุชริกีนผู้อธรรมต่อตนเอง ขณะที่ความตายมาเยือนพวกเขา และมลาอิกะฮฺมาดึงวิญญาณอันสกปรกของพวกเขาออก ﴾ **ดังนั้น พวกเขายอมจำนน** ﴿ คือ แสดงการเคารพเชื่อฟัง และศิโรราบอย่างนอบน้อม พลางกล่าวว่า ﴾ **เรามิได้กระทำความชั่วใด ๆ** ﴿ ซึ่งคล้ายกับคำพูดของพวกเขาในวันกิยามะฮฺ ที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกไว้ในอีกอายะฮฺหนึ่งว่า

﴾ وَاللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾ ﴿

“ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ ผู้เป็นพระผู้อภิบาลของพวกข้าพระองค์ว่า พวกข้าพระองค์

ไม่เคยเป็นผู้ให้มีภาคีขึ้น"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 23)

และอายะฮฺที่ว่า

﴿ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ ﴾

"วันที่อัลลอฮฺจะทรงให้พวกเขาฟื้นคืนชีพขึ้นมาทั้งหมด แล้วพวกเขาก็จะสาบานต่อพระองค์ดังเช่นที่พวกเขาสาบานต่อพวกเจ้า"

(ซูเราะฮฺ อัลมุญาดะละฮฺ อายะฮฺที่ 18)

แต่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงปฏิเสธคำพูดของพวกเขา โดยตรัสว่า ﴾ **เปล่าเลย แท้จริง อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงรอบรู้สิ่งที่พวกเจ้ากระทำ ดังนั้น พวกเจ้าจงเข้าประตูนรกเพื่ออยู่ในนั้นตลอดกาล ซึ่งที่พำนักของพวกหยิ่งผยองนั้นชั่วช้ายิ่ง** ﴿ หมายถึง เป็นที่พำนักและจุดจบที่เลวร้ายต่ำต้อยอย่างยิ่ง สำหรับผู้ที่เคยหยิ่งผยอง ไม่ยอมรับสัจธรรมที่ปรากฏชัดผ่านหลักฐานต่างๆ ที่แสดงถึงความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ และปฏิเสธบรรดาศาสนทูตของพระองค์ ทั้งนี้ วิญญาณของพวกเขาจะเข้าไปอยู่ในนรกญะฮันนัมทันทีที่พวกเขาตาย ส่วนร่างกายที่อยู่ในหลุมศพก็จะได้รับความเจ็บปวดจากส่วนหนึ่งของการลงโทษอันเจ็บแสบ กระทั่งเมื่อวันกิยามะฮฺมาถึง วิญญาณของพวกเขาจะถูกนำกลับคืนเข้าร่าง และจะอยู่ในนรกญะฮันนัมไปชั่วกาลนาน โดยมีสภาพดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ว่า

﴿ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ عَذَابِهَا ﴾

"พวกเขาจะไม่ถูกตัดสินลงโทษเพื่อที่พวกเขาจะได้ตาย และการลงโทษของนรกก็จะไม่ถูกลดหย่อนแก่พวกเขา"

(ซูเราะฮฺ ฟาฏิรฺ อายะฮฺที่ 36)

และดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ ﴾

"ไฟนรกนั้นพวกเขาจะถูกนำมาให้เห็นทั้งในยามเช้าและยามเย็น และวันกิยามะฮฺนั้นจะมีเสียงกล่าวว่า จงให้บริวารของฟิรฺเอานฺเข้าไปรับการลงโทษอันสาหัสยิ่ง"

(ซูเราะฮฺ ฆอฟิรฺ อายะฮฺที่ 46)

۞ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ
أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ
الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ
فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾ الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ
الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

30. และได้ถูกกล่าวแก่บรรดาผู้ยำเกรงว่า พระผู้อภิบาลของพวกเจ้าได้ประทานอะไรลงมา? พวกเขากล่าวว่า มีแต่สิ่งที่เป็นความดี สำหรับบรรดาผู้ทำดีในโลกนี้คือความดี และแน่นอน ในปรโลกนั้นย่อมดีกว่า และที่พำนักของบรรดาผู้ยำเกรงนั้นช่างดีเลิศ

31. สวนสวรรค์ที่พำนักที่พวกเขาจะเข้าไปในนั้น มีลำน้ำหลายสายไหลผ่าน ณ เบื้องล่าง สำหรับพวกเขาที่อยู่ในนั้นจะได้สิ่งที่ต้องการ ในทำนองนั้น อัลลอฮฺทรงตอบแทนบรรดาผู้ยำเกรง

32. บรรดาผู้ที่มลาอิกะฮฺเอาชีวิตของพวกเขาโดยที่พวกเขาเป็นคนดี พลางกล่าวว่า ศานติจงมีแด่พวกเจ้า จงเข้าไปในสวนสวรรค์เนื่องจากสิ่งที่พวกเจ้าได้กระทำไว้

คำกล่าวของบรรดาผู้ยำเกรงที่มีต่อวะฮีย์ ผลตอบแทนและสภาพของพวกเขาขณะตาย และหลังจากที่ตายไปแล้ว

อายะฮฺเหล่านี้กล่าวถึงกลุ่มคนที่มีความสุขความสำเร็จ ต่างจากคนกลุ่มแรกที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้ ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ต้องทุกข์ระทม โดยเมื่อมีผู้ถามพวกเขาว่า ﴾ **พระผู้อภิบาลของพวกเจ้าได้ประทานอะไรลงมา ?** ﴿ [(6)] พวกเขาเฉไฉไม่ยอมตอบตามความเป็นจริง และกล่าวว่าพระองค์

(6) ดูคำอธิบายอายะฮฺที่ 24

มิได้ประทานสิ่งใดลงมา มีเพียงนิยายปรัมปราจากคนยุคก่อน ในขณะที่ผู้ยำเกรงนั้น เมื่อมีผู้ถามคำถามเดียวกัน พวกเขาตอบว่า ﴾ **มีแต่สิ่งที่เป็นความดี** ﴿ หมายถึง พระองค์ประทานสิ่งที่ดีลงมา ซึ่งเป็นความเมตตาและความจำเริญ แก่ผู้ที่ศรัทธาและปฏิบัติตามคำบัญชาของพระองค์

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงสิ่งที่พระองค์ทรงสัญญาไว้กับปวงบ่าว ซึ่งพระองค์ได้ทรงแจ้งผ่านวะฮีย์ที่ประทานลงมาแก่บรรดารอซูลของพระองค์ โดยตรัสว่า ﴾ **สำหรับบรรดาผู้ทำดีในโลกนี้คือความดี...** ﴿ อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾﴾

“ผู้ใดปฏิบัติความดีไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ตาม โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธา ดังนั้น เราจะให้เขาดำรงชีวิตที่ดี และแน่นอน เราจะตอบแทนพวกเขาซึ่งรางวัลของพวกเขา ที่ดียิ่งกว่าที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้”

(ซูเราะฮฺ อันนะหฺล อายะฮฺที่ 97)

กล่าวคือ ผู้ใดปฏิบัติการงานที่ดีในโลกดุนยา อัลลอฮฺ ﷻ ก็จะทรงทำให้การงานของเขาดีทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ แล้วพระองค์ก็ทรงบอกว่าโลกอาคิเราะฮฺนั้นดีกว่าชีวิตในดุนยา และการตอบแทนในโลกหน้าก็สมบูรณ์ยิ่งกว่าการตอบแทนในโลกนี้ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ﴾

“และบรรดาผู้ได้รับความรู้ กล่าวว่า ความวิบัติจงประสบแก่พวกท่าน ผลบุญแห่งอัลลอฮฺนั้นดีกว่า”

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 80)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿وَمَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ لِّلْأَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾﴾

“และสิ่งที่มีอยู่ ณ อัลลอฮฺนั้น คือสิ่งที่ดียิ่งสำหรับผู้ที่เป็นคนดีทั้งหลาย”

(ซูเราะฮฺ อาละอิมรอน อายะฮฺที่ 198)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿١٨﴾﴾

"ทั้ง ๆ ที่ปรโลกนั้นดีกว่า และจีรังกว่า"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺลา อายะฮฺที่ 17)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสกับท่านรอซูล ﷺ ว่า

﴿ وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٤﴾ ﴾

"และแน่นอน บั้นปลายเป็นการดียิ่งแก่เจ้ากว่าเบื้องต้น"

(ซูเราะฮฺ อัฎฎุฮา อายะฮฺที่ 4)

แล้วพระองค์ก็ทรงกล่าวถึงโลกอาคิเราะฮฺว่า ﴿ **และที่พำนักของบรรดาผู้ยำเกรงนั้นช่างดีเลิศ** ﴾

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า جَنَّاتُ عَدْنٍ ﴿ **สวนสวรรค์ที่พำนัก** ﴾ นั้นเป็นการขยายความคำว่า دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿ **ที่พำนักของบรรดาผู้ยำเกรง** ﴾ ซึ่งหมายถึง พวกเขาจะได้เข้าสวนสวรรค์อันเป็นที่พำนักอันสถาพร ﴿ **มีลำน้ำหลายสายไหลผ่าน ณ เบื้องล่าง** ﴾ หมายถึงไหลผ่านระหว่างต้นไม้และที่พำนักต่างๆ ในสวรรค์ ﴿ **สำหรับพวกเขาที่อยู่ในนั้นจะได้สิ่งที่ต้องการ** ﴾ ส่วนนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ ﴾

"และในสวนสวรรค์นั้น จะมีสิ่งที่จิตใจของพวกเขาต้องการ และสายตาของพวกเขาชื่นชมยินดี และพวกเจ้าจะพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล"

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 71)

และมีรายงานในฮะดีษว่า

« إِنَّ السَّحَابَةَ لَتَمُرُّ بِالْمَلَأِ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَهُمْ جُلُوسٌ عَلَى شَرَابِهِمْ، فَلَا يَشْتَهِي أَحَدٌ مِنْهُمْ شيئًا إلا أَمْطَرَتْهُ عَلَيه، حَتَّى إِنَّ مِنْهُمْ لَمَنْ يَقُولُ: أَمْطِرِينَا كَوَاعِبَ أَتْرَابًا، فَيَكُونُ ذَلِكَ »

"จะมีก้อนเมฆเคลื่อนผ่านชาวสวรรค์ที่นั่งจับกลุ่มดื่มกันอยู่ โดยหากผู้ใดในหมู่เขารู้สึกอยากรับประทานสิ่งใด เมฆก้อนนั้นก็จะส่งสิ่งนั้นลงมา กระทั่งว่ามีบางคนกล่าวว่า ขอให้ส่งหญิงสาวแรกรุ่นลงมาให้ เขาก็จะได้รับสิ่งนั้นเช่นกัน"

(อัฏฏอบารี 21/642)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **ในทำนองนั้น อัลลอฮฺทรงตอบแทนบรรดาผู้ยำเกรง** ﴿ คือ ที่กล่าวมานี้เป็นการตอบแทนของอัลลอฮฺ สำหรับผู้ที่ศรัทธาและยำเกรงพระองค์และปฏิบัติการงานที่ดี หลังจากนั้น อัลลอฮฺก็ทรงกล่าวถึงสภาพของพวกเขาขณะใกล้ตายว่าพวกเขาเป็นคนดี ซึ่งหมายถึงการเป็นผู้ที่ปราศจากสิ่งที่เป็นชิริกและการงานที่แปดเปื้อน และยังทรงบอกว่ามลาอิกะฮฺจะให้สลาม และแจ้งข่าวดีว่าพวกเขาจะได้เข้าสวรรค์ ส่วนนี้คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾ ﴾

"แท้จริง บรรดาผู้กล่าวว่าอัลลอฮฺ คือพระผู้อภิบาลของพวกเรา แล้วพวกเขาก็ยืนหยัดตามคำกล่าวนั้น มลาอิกะฮฺจะลงมาหาพวกเขา (โดยกล่าวกับพวกเขาว่า) พวกท่านอย่าหวาดกลัวและอย่าเศร้าสลดใจ แต่จงต้อนรับข่าวดี คือสวนสวรรค์ซึ่งพวกท่านได้ถูกสัญญาไว้ (30) พวกเราเป็นผู้อารักขาพวกท่าน ทั้งในการมีชีวิตอยู่ในโลกนี้และปรโลก และสำหรับพวกท่านในสวนสวรรค์นั้น จะได้สิ่งที่จิตใจของพวกท่านปรารถนา และสำหรับพวกท่านในสวนสวรรค์นั้นจะได้ในสิ่งที่พวกท่านเรียกร้อง (31) เป็นการต้อนรับด้วยความเมตตาจากพระผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ (32) "

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 30-32)

ทั้งนี้ เราได้กล่าวถึงฮะดีษที่เกี่ยวกับการปลิดวิญญาณผู้ศรัทธา และวิญญาณของผู้ปฏิเสธไปแล้ว ในส่วนของการอรรถาธิบายพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾ ﴾

"อัลลอฮฺทรงให้บรรดาผู้ศรัทธาหนักแน่นด้วยคำกล่าวที่มั่นคง ในการมีชีวิตอยู่ทั้งในโลกนี้ และในปรโลก และอัลลอฮฺทรงให้บรรดาผู้อธรรมหลงทาง และอัลลอฮฺทรงกระทำสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์"

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 27)

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَٰلِكَ
فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٤﴾

33. พวกเขามิได้คอยสิ่งใด นอกจากจะให้มลาอิกะฮฺมาหาพวกเขา หรือพระบัญชาของพระผู้อภิบาลของเจ้าจะมา ในทำนองนั้นแหละ บรรดาผู้มาก่อนหน้าพวกเขาได้กระทำ และอัลลอฮฺมิได้ทรงอธรรมต่อพวกเขา แต่พวกเขาได้อธรรมต่อตัวของพวกเขาเอง

34. ดังนั้น ความชั่วทั้งหลายที่พวกเขาได้กระทำไว้ ก็จะประสบแก่พวกเขา และสิ่งที่พวกเขาเคยเย้ยหยันไว้ ก็จะห้อมล้อมพวกเขา

การที่บรรดาผู้ปฏิเสธชักช้าไม่ยอมศรัทธานั้น เท่ากับว่าพวกเขารอการลงโทษ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเตือนสำทับมุชริกีนผู้ตั้งภาคี ซึ่งดื้อดึงที่จะอยู่กับความเท็จและหลงใหลในดุนยาว่า พวกเขาเหล่านั้นมิได้รอคอยสิ่งใด นอกจากมลาอิกะฮฺที่จะมาหาพวกเขาเพื่อปลิดวิญญาณ ดังที่กอตาดะฮฺได้กล่าวอธิบาย

(อัฏฏอบารี 17/199)

﴾ **หรือพระบัญชาของพระผู้อภิบาลของเจ้าจะมา** ﴿ หมายถึง วันกิยามะฮฺ และความน่าสะพรึงกลัวที่พวกเขาจะได้พบเห็นในวันดังกล่าว พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **ในทำนองนั้นแหละ บรรดาผู้มาก่อนหน้าพวกเขาได้กระทำ** ﴿ หมายถึง บรรพบุรุษและกลุ่มชนที่เป็นผู้ตั้งภาคีเช่นเดียวกับพวกเขา ก็เคยดื้อดึงในลักษณะเดียวกัน กระทั่งพวกเขาได้ลิ้มรสชาติการลงโทษของอัลลอฮฺ และตกอยู่ในสภาพที่ต้องเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส ﴾ **และอัลลอฮฺมิได้ทรงอธรรมต่อพวกเขา** ﴿ เนื่องจากพระองค์ได้ทรงส่งบรรดารอซูลและคัมภีร์ต่างๆ เป็นหลักฐานและข้อยืนยันอันเป็นที่ประจักษ์แก่พวกเขาแล้ว ﴾ **แต่พวกเขาได้อธรรมต่อตัวของพวกเขาเอง** ﴿ ด้วยการฝ่าฝืนบรรดารอซูล และไม่ศรัทธาในสิ่งที่พวกท่านนำมาประกาศ ด้วยเหตุนี้พวกเขาจึงต้องเผชิญกับการลงโทษของอัลลอฮฺ สำหรับความผิดดังกล่าว ﴾ **และสิ่งที่พวกเขาเคย**

เย้ยหยันไว้ ก็จะห้อมล้อมพวกเขา ﴾ หมายถึง การลงโทษอันเจ็บแสบจะห้อมล้อมพวกเขาเป็นผลสืบเนื่องจากการที่พวกเขาเคยเย้ยหยันบรรดารอซูล เมื่อครั้งที่พวกท่านเตือนให้ระวังการลงโทษของอัลลอฮฺ ﷻ ดังนั้น ในวันกิยามะฮฺ จึงมีเสียงกล่าวแก่พวกผู้ปฏิเสธว่า

﴿ هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾ ﴾

"นี่คือไฟนรก ซึ่งพวกเจ้าเคยปฏิเสธมัน"

(ซูเราะฮฺ อัฏฏูรฺ อายะฮฺที่ 14)

﴿ وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِن دُونِهِ مِن شَيْءٍ نَّحْنُ
وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن دُونِهِ مِن شَيْءٍ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا
أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُم مَّنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُم مَّنْ
حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾ إِن تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَن يُضِلُّ وَمَا
لَهُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٧﴾ ﴾

35. และบรรดาผู้ตั้งภาคีกล่าวว่า หากอัลลอฮฺทรงประสงค์ พวกเราจะไม่เคารพบูชาผู้ใดอื่นจากพระองค์ ทั้งพวกเราและบรรพบุรุษของพวกเรา และพวกเราจะไม่ห้ามสิ่งใดอื่นจากที่พระองค์ทรงห้ามไว้ ในทำนองนั้นแหละ บรรดาผู้มาก่อนหน้าพวกเขาได้กระทำ ดังนั้น บรรดารอซูลมิได้มีหน้าที่อื่นใด นอกจากการประกาศอันชัดแจ้งเท่านั้น

36. และโดยแน่นอน เราได้ส่งรอซูลมาในทุกประชาชาติ เพื่อประกาศว่า พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮฺ และจงหลีกหนีให้ห่างจากพวกเจว็ด ดังนั้น ในหมู่พวกเขามีผู้ที่อัลลอฮฺทรงชี้แนะทางให้ และในหมู่

พวกเขามีผู้ที่การหลงผิดคู่ควรแก่เขา ฉะนั้น พวกเจ้าจงตระเวนไปในแผ่นดิน แล้วจงดูว่าบั้นปลายของผู้ปฏิเสธนั้นเป็นเช่นใด

37. หากเจ้าพยายามที่จะให้พวกเขาได้รับการชี้แนะ แท้จริง อัลลอฮฺจะไม่ทรงแนะทางแก่ผู้ที่พระองค์จะให้เขาหลง และสำหรับพวกเขาจะไม่มีผู้ช่วยเหลือใด ๆ

มุชริกีนอ้างว่าการตั้งภาคีของพวกเขาถูกกำหนดไว้แล้ว - ข้อโต้แย้งในเรื่องดังกล่าว

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงพวกมุชริกีนที่ลุ่มหลงอยู่กับการตั้งภาคีโดยอ้างว่าการกระทำของพวกเขาเป็นสิ่งที่ได้รับการกำหนดไว้แล้ว ทั้งนี้พวกเขากล่าวว่า ﴾ **หากอัลลอฮฺทรงประสงค์ พวกเราจะไม่เคารพบูชาผู้ใดอื่นจากพระองค์ ทั้งพวกเราและบรรพบุรุษของพวกเรา และพวกเราจะไม่ห้ามสิ่งใดอื่นจากที่พระองค์ทรงห้ามไว้** ﴿ หมายถึง การที่พวกเขาอุตริขึ้นเองโดยมิได้มีบัญชาจากฟากฟ้า ว่าบางสิ่งบางอย่างเป็นที่ต้องห้าม เช่น อัลบะฮาอิรฺ [7], อัสสะวาอิบ [8] หรืออัลวะศออิล [9] ทั้งนี้ สิ่งที่พวกเขาต้องการจะสื่อคือ หากอัลลอฮฺไม่ชอบสิ่งที่พวกเรากระทำ พระองค์ก็คงจะห้ามและลงโทษพวกเราไปแล้ว และก็คงไม่อนุญาตให้กระทำสิ่งเหล่านั้นได้สำเร็จ อัลลอฮฺจึงทรงตอบโต้ความเคลือบแคลงของพวกเขาว่า ﴾ **ดังนั้น บรรดารอซูลมิได้มีหน้าที่อื่นใด นอกจากการประกาศอันชัดแจ้งเท่านั้น** ﴿ หมายถึง ความจริงมิได้เป็นอย่างที่พวกเจ้ากล่าวอ้างว่า อัลลอฮฺมิได้ทรงห้ามพวกเจ้า แต่ที่จริงแล้วพระองค์ได้ห้ามและตำหนิพวกเจ้าอย่างรุนแรงและชัดเจน ผ่านรอซูลที่พระองค์ส่งไปยังประชาชาติในทุกยุคทุกสมัย และกลุ่มชนต่างๆ โดยที่รอซูลทุกคนล้วนประกาศเชิญชวนไปสู่การเคารพอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺ และห้ามปรามมิให้กราบไหว้สิ่งอื่นใดนอกจากพระองค์ โดยพระองค์ตรัสว่า

---

(7) อัลบะฮาอิรฺ (البحائر) หมายถึง อูฐหรือแกะ ที่ผ่านการคลอดลูกมาแล้ว 10 ตัว ไม่สามารถขี่หรือรีดนมได้อีก พวกมุชริกีนจึงกรีดหูของมันเป็นสองแฉก แล้วปล่อยให้หากินไปเรื่อย โดยกำหนดว่าเนื้อของมันเป็นที่ต้องห้ามสำหรับสตรี

(8) อัสสะวาอิบ (السوائب) คือ อูฐที่คนในยุคญาฮิลิยะฮฺกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดขี่ และให้มันสามารถหากินหรือดื่มน้ำที่ใดก็ได้ โดยการกำหนดเช่นนั้น มักเกิดหลังจากที่เจ้าของอูฐกลับจากเดินทางไกล หรือหายป่วยไข้

(9) อัลวะศออิล (الوصائل) ตามความเชื่อของพวกมุชริกีน หมายถึง แกะที่คลอดลูกมาแล้ว 7 ตัว โดยหากตัวที่ 7 เป็นตัวผู้ พวกเขาจะเชือดมัน หากเป็นตัวเมีย ก็จะปล่อยมันไว้ และหากออกมาเป็นตัวผู้และตัวเมียในท้องเดียว พวกเขาจะปล่อยมันไว้ทั้งคู่

﴾ **เพื่อประกาศว่า พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮฺ และจงหลีกหนีให้ห่างจากพวกเจว็ด** ﴿ ทั้งนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงส่งรอซูลไปยังผู้คน เพื่อเผยแผ่คำประกาศดังกล่าว นับตั้งแต่มีการตั้งภาคีในหมู่ลูกหลานอาดัม ซึ่งเกิดกับกลุ่มชนของนูหฺ พระองค์จึงทรงแต่งตั้งนูหฺ ﷺ เป็นรอซูลคนแรกไปยังมนุษย์โลก ภารกิจดังกล่าวสืบทอดต่อเนื่องไปจนถึงยุคของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ผู้เป็นรอซูลท่านสุดท้าย ซึ่งคำประกาศของท่านนั้นครอบคลุมทั้งมนุษย์และญิน ทั่วทุกสารทิศจากตะวันออกไปยังตะวันตก ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ ﴾

“และเรามิได้ส่งรอซูลคนใดก่อนหน้าเจ้า นอกจากเราได้วะฮีย์แก่เขาว่า แท้จริงไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากข้า ดังนั้น พวกเจ้าจงเคารพภักดีต่อข้า”

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอ์ อายะฮฺที่ 25)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَسْئَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِن دُونِ الرَّحْمَٰنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ ﴾

“และเจ้าจงถามผู้ที่เราได้ส่งมาก่อนเจ้าจากบรรดารอซูลของเราว่า เราได้ตั้งพระเจ้าหลายองค์อื่นจากพระผู้ทรงกรุณาปรานี เพื่อเคารพบูชากระนั้นหรือ”

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 45)

และในอายะฮฺนี้พระองค์ตรัสว่า ﴾ **และโดยแน่นอน เราได้ส่งรอซูลมาในทุกประชาชาติ เพื่อประกาศว่า พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮฺ และจงหลีกหนีให้ห่างจากพวกเจว็ด** ﴿ ดังนั้น พวกมุชริกีนยังจะมากล่าวว่า ﴾ **หากอัลลอฮฺทรงประสงค์ พวกเราจะไม่เคารพบูชาผู้ใดอื่นจากพระองค์** ﴿ ได้อย่างไร ? ทั้งนี้ อัลลอฮฺมิได้ทรงประสงค์ให้พวกเขากระทำในสิ่งที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติศาสนา โดยพระองค์ได้ทรงห้ามพวกเขาแล้ว ผ่านคำประกาศเชิญชวนของบรรดารอซูล แต่พระองค์ทรงปล่อยให้พวกเขาสามารถกระทำการดังกล่าวได้ ซึ่งนั่นมิได้เป็นหลักฐานว่าพระองค์ทรงยอมรับการกระทำของพวกเขา ดังจะเห็นว่าพระองค์ทรงสร้างนรก และทรงสร้างผู้ที่จะเป็นชาวนรก ไม่ว่าจะเป็นชัยฏอน หรือบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ทั้งที่พระองค์ไม่ทรงพอพระทัยกับการที่บ่าวคนใดจะปฏิเสธศรัทธา แต่พระองค์ทรงมีเหตุผลอันลึกล้ำในทุกการกระทำของพระองค์

หลังจากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่าพระองค์ทรงแสดงความกริ้วโกรธต่อการกระทำของพวกมุชริกีน ด้วยการลงโทษพวกเขาในดุนยา หลังจากที่บรรดารอซูลได้ตักเตือนพวกเขาไปแล้ว โดยพระองค์ตรัสว่า ﴾ **ดังนั้น ในหมู่พวกเขามีผู้ที่อัลลอฮฺทรงชี้แนะทางให้ และใน**

หมู่พวกเขามีผู้ที่การหลงผิดคู่ควรแก่เขา ฉะนั้น พวกเจ้าจงตระเวนไปในแผ่นดิน แล้วจงดูว่าบั้นปลายของผู้ปฏิเสธนั้นเป็นเช่นใด ﴾ กล่าวคือ พวกเจ้าจงถามถึงเรื่องราวของผู้ที่ฝ่าฝืนบรรดารอซูลและปฏิเสธสัจธรรมความถูกต้องว่าอัลลอฮฺทรงทำลายพวกเขาให้พินาศอย่างไร ซึ่งจุดจบของผู้ปฏิเสธศรัทธาก็จะเป็นเช่นนั้นอย่างแน่นอน และพระองค์ยังตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾ ﴾

"และโดยแน่นอน บรรดา (หมู่ชน) ก่อนหน้าพวกเขาได้ปฏิเสธมาก่อนแล้ว ดังนั้น การปฏิเสธคำเตือนของข้ามีผลเป็นอย่างไร ?"

(ซูเราะฮฺ อัลมุลกฺ อายะฮฺที่ 18)

หลังจากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกท่านรอซูล ﷺ ว่า ความตั้งใจของท่านในการชี้ทางนำแก่ผู้ปฏิเสธเหล่านั้น จะไม่ยังประโยชน์ใดๆ หากอัลลอฮฺทรงประสงค์ที่จะให้พวกเขาหลงผิดเหมือนกับที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَمَن يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَن تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ﴾

"และผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงประสงค์ซึ่งการทดสอบเขาแล้ว เจ้าก็ไม่มีสิทธิ์แต่อย่างใดจากอัลลอฮฺที่จะช่วยเหลือเขาได้"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 41)

และที่นูหฺ عليه السلام ได้กล่าวกับกลุ่มชนของเขาว่า

﴿ وَلَا يَنفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدتُّ أَنْ أَنصَحَ لَكُمْ إِن كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَن يُغْوِيَكُمْ ﴾

"และคำสั่งสอนของฉันจะไม่เกิดประโยชน์แก่พวกท่าน ตามที่ฉันปรารถนาจะสั่งสอนพวกท่าน ถ้าอัลลอฮฺทรงประสงค์จะให้พวกท่านหลงผิด"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 34)

ในอายะฮฺนี้พระองค์ตรัสว่า ﴿ **หากเจ้าพยายามที่จะให้พวกเขาได้รับการชี้แนะ แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่ทรงแนะทางแก่ผู้ที่พระองค์จะให้เขาหลง** ﴾ ซึ่งคล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ مَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ ﴾

"ผู้ใดที่อัลลอฮฺทรงปล่อยให้หลงไปแล้วก็ไม่มีผู้แนะนำใด ๆ สำหรับเขา และพระองค์จะทรงปล่อยพวกเขาให้ระเหเร่ร่อนอยู่ในการละเมิดของพวกเขา"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 186)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾ ﴾

"แท้จริง บรรดาผู้ที่พระดำรัส (การลงโทษ) ของพระผู้อภิบาลของเจ้าได้บัญญัติแก่พวกเขาแล้ว พวกเขาจะไม่ศรัทธา (96) และแม้ว่าทุกสัญญาณได้มายังพวกเขาจนกว่าพวกเขาจะแลเห็นการลงโทษอย่างเจ็บปวด (97)"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 96-97)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **แท้จริง อัลลอฮฺจะไม่ทรงแนะทางแก่ผู้ที่พระองค์จะให้เขาหลง** ﴿ หมายถึง อัลลอฮฺนั้น สิ่งใดที่พระองค์ทรงประสงค์จะต้องเกิดขึ้นและเป็นไป และสิ่งใดที่ไม่ทรงประสงค์ก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า พระองค์จะไม่ทรงแนะทางแก่ผู้ที่พระองค์จะให้เขาหลง และในเมื่ออัลลอฮฺไม่ชี้นำทางแล้ว จะมีผู้ใดชี้ทางได้อีก ? แน่นอนว่าไม่มีผู้ใดทำได้ ﴾ **และสำหรับพวกเขาจะไม่มีผู้ช่วยเหลือใด ๆ** ﴿ คือ ไม่มีผู้ใดสามารถช่วยให้พวกเขารอดพ้นจากการลงโทษของพระองค์ได้ พระองค์ตรัสว่า

﴿ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ ﴾

"พึงรู้เถิดว่า การสร้างและกิจการทั้งหลายนั้นเป็นสิทธิของพระองค์เท่านั้น มหาบริสุทธิ์แด่อัลลอฮฺผู้เป็นพระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 54)

﴿ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَن يَمُوتُ بَلَىٰ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا

قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَآ أَرَدْنَاهُ أَن نَّقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾

38. และพวกเขาได้สาบานต่ออัลลอฮฺ ด้วยการสาบานอย่างแข็งขันว่า อัลลอฮฺจะไม่ทรงให้ผู้ตายฟื้นขึ้นมาอีก มิใช่เช่นนั้น สัญญานั้นย่อมเป็นจริงแก่พระองค์เสมอ แต่มนุษย์ส่วนมากไม่รู้

39. เพื่อพระองค์จะทรงชี้แจงแก่พวกเขาถึงสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกัน และเพื่อพระองค์จะทรงให้บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาได้รู้ว่า แท้จริง พวกเขานั้นเป็นผู้โกหก

40. แท้จริง เมื่อเราปรารถนาคำตรัสของเราแก่สิ่งใด เราก็จะกล่าวแก่มันว่า จงเป็น แล้วมันก็เป็นขึ้น

การฟื้นคืนชีพหลังตายเป็นความจริง มีเหตุผล และเป็นเรื่องง่ายสำหรับอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงมุชริกีนว่า พวกเขายืนกรานสาบานต่ออัลลอฮฺอย่างแข็งขันและหนักแน่นจริงจัง ว่าอัลลอฮฺจะไม่ทรงให้คนที่ตายไปแล้วฟื้นคืนชีพขึ้นมาอีก กล่าวคือ พวกเขาคิดว่าเรื่องดังกล่าวเป็นไปไม่ได้ โดยไม่เชื่อสิ่งที่บรรดารอซูลได้บอกพวกเขา ซ้ำยังกล่าวสาบานในลักษณะตรงกันข้าม อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงปฏิเสธและตอบโต้ความเชื่อของพวกเขา โดยพระองค์ตรัสว่า ﴾ **มิใช่เช่นนั้น** ﴿ คือ เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ﴾ **สัญญานั้นย่อมเป็นจริงแก่พระองค์เสมอ** ﴿ ไม่มีทางเป็นอย่างอื่น ﴾ **แต่มนุษย์ส่วนมากไม่รู้** ﴿ และด้วยความเขลา พวกเขาจึงฝ่าฝืนบรรดารอซูล และปฏิเสธศรัทธา

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงกล่าวถึงเหตุผลของพระองค์ ที่ทรงกำหนดให้มีวันแห่งการรวมตัว ซึ่งทุกชีวิตจะฟื้นคืนชีพมุ่งหน้าไปยังจุดหมายเดียวกัน โดยพระองค์ตรัสว่า ﴾ **เพื่อพระองค์จะทรงชี้แจงแก่พวกเขา** ﴿ หมายถึงมนุษย์ทั้งหมด ﴾ **ถึงสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกัน** ﴿ ซึ่งครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴾ لِيَجْزِيَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔوا۟ بِمَا عَمِلُوا۟ وَيَجْزِيَ ٱلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ بِٱلْحُسْنَى ﴿٣١﴾ ﴿

"เพื่อพระองค์จะทรงตอบแทนบรรดาผู้กระทำความชั่วตามที่พวกเขาประพฤติ และ

จะทรงตอบแทนบรรดาผู้กระทำความดีด้วยความดี”

(ซูเราะฮฺ อันนัจญ์มฺ อายะฮฺที่ 31)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และเพื่อพระองค์จะทรงให้บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาได้รู้ว่าแท้จริง พวกเขานั้นเป็นผู้โกหก** ﴾ คือ พวกเขาโกหกที่สาบานอย่างแข็งขันว่าอัลลอฮฺจะไม่ทรงทำให้ผู้ที่ตายไปแล้วฟื้นขึ้นมาอีก และด้วยพฤติกรรมดังกล่าว ในวันกิยามะฮฺพวกเขาจะถูกเรียกไปสู่นรกญะฮันนัม แล้วมลาอิกะฮฺผู้เฝ้าประตูนรกก็จะกล่าวกับพวกเขาว่า

﴿ هَٰذِهِ ٱلنَّارُ ٱلَّتِى كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾ أَفَسِحْرٌ هَٰذَآ أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ ٱصْلَوْهَا فَٱصْبِرُوٓا۟ أَوْ لَا تَصْبِرُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ ﴾

“นี่คือไฟนรก ซึ่งพวกเจ้าเคยปฏิเสธมัน ⑭ นี่คือเล่ห์กลหรือ? หรือว่าพวกเจ้ายังมองไม่เห็น? ⑮ จงเข้าไปเผาไหม้ในนั้น พวกเจ้าจะทนได้หรือทนไม่ได้ก็เท่าเทียมกันสำหรับพวกเจ้า แท้จริง พวกเจ้านั้นจะถูกตอบแทนตามที่พวกเจ้าได้กระทำไว้เท่านั้น ⑯”

(ซูเราะฮฺ อัฏฏูรฺ อายะฮฺที่ 14-16)

แล้วอัลลอฮฺ ﷻ ก็ตรัสถึงเดชานุภาพของพระองค์ โดยทรงสามารถทำทุกสิ่งที่ทรงประสงค์ ไม่มีสิ่งใดบนโลกนี้ หรือบนฟากฟ้าสามารถขัดขวางได้ หากพระองค์ทรงประสงค์สิ่งใดก็เพียงแต่ตรัสว่า “จงเป็น” สิ่งนั้นก็จะเกิดขึ้นโดยทันที ซึ่งการทำให้ฟื้นคืนชีพก็เป็นส่วนหนึ่งจากอำนาจดังกล่าว เมื่อใดที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงประสงค์จะให้เกิด พระองค์ทรงสั่งเพียงครั้งเดียวก็จะเกิดขึ้นตามที่พระองค์ทรงประสงค์ทันที อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَمَآ أَمْرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٌ كَلَمْحٍۭ بِٱلْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ ﴾

“และกิจการของเรา (ในการสร้าง) นั้นเพียง (บัญชา) ครั้งเดียว คล้ายกับชั่วพริบตาเดียว”

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 50)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ مَّا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَٰحِدَةٍ ﴾

“การบังเกิดของพวกเจ้า และการฟื้นคืนชีพของพวกเจ้า มิใช่อื่นใดนอกจากเสมือนชีวิตเดียว”

(ซูเราะฮฺ ลุกมาน อายะฮฺที่ 28)

และในอายะฮฺนี้พระองค์ตรัสว่า ﴿ **แท้จริง เมื่อเราปรารถนาคำตรัสของเราแก่สิ่งใด เราก็จะกล่าวแก่มันว่า จงเป็น แล้วมันก็เป็นขึ้น** ﴾ หมายถึง เราสั่งเพียงครั้งเดียว มันก็เกิดขึ้นตามที่เราประสงค์ กล่าวคือ พระองค์ไม่มีความจำเป็นต้องเน้นย้ำคำบัญชาของพระองค์ เพราะไม่มีผู้ใดห้ามหรือฝ่าฝืนสิ่งที่พระองค์สั่งได้ พระองค์เป็นผู้ทรงเอกะและทรงยิ่งใหญ่ อำนาจของพระองค์อยู่เหนืออำนาจทั้งปวง ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรคู่แก่การเคารพภักดีนอกจากพระองค์ และไม่มีสิ่งใดเป็นพระเจ้าอย่างแท้จริงนอกจากพระองค์

﴿ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾ ﴾

41. และบรรดาผู้อพยพในเรื่องของอัลลอฮฺ หลังจากที่พวกเขาถูกข่มเหง แน่นอน เราจะให้ที่พำนักที่ดีแก่เขาในโลกนี้ และแน่นอน รางวัลของวันปรโลกนั้นยิ่งใหญ่กว่า หากพวกเขารู้

42. บรรดาผู้อดทน และพวกเขามอบความไว้วางใจต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา

ผลตอบแทนสำหรับผู้ที่อพยพ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงผลตอบแทนของผู้ที่อพยพในหนทางของพระองค์ และหวังที่จะได้รับความพอพระทัยจากพระองค์ พวกเขาเหล่านั้นทิ้งบ้านเกิดเมืองนอนและเพื่อนฝูงมิตรสหาย ก็เพราะหวังในผลบุญและการตอบแทนของอัลลอฮฺ ทั้งนี้ เป็นไปได้ว่าสาเหตุของการประทานอายะฮฺนี้จะเกี่ยวกับกลุ่มคนที่อพยพไปยังอบิสสิเนีย ภายหลังจากที่พวกเขาต้องเผชิญกับการกดขี่ข่มเหงจากกลุ่มชนของตนเองที่มักกะฮฺ จนกระทั่งต้องเดินทางออกจากมักกะฮฺมุ่งหน้าไปยังอบิสสิเนีย เพื่อที่จะดำรงไว้ซึ่งการอิบาดะฮฺต่ออัลลอฮฺ ซึ่งในจำนวนผู้อพยพกลุ่มดังกล่าว มีชนระดับสูงของมักกะฮฺรวมอยู่ด้วย เช่น อุษมาน บิน อัฟฟาน พร้อมด้วยรุก็อยยะฮฺ ภรรยาของเขา ซึ่งเป็นบุตรสาวของท่านรอซูล ﷺ และอบูสะละมะฮฺ บิน อับดิลอะสัด โดยพวกเขามีจำนวนเกือบ 80 คน มีทั้งชายและหญิงซึ่งมีศรัทธามั่น ขออัลลอฮฺทรงพอพระทัยพวกเขาทุกคนด้วยเถิด

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสัญญาว่าจะทรงตอบแทนพวกเขาเหล่านั้นอย่างดี ทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ โดยพระองค์ตรัสว่า ﴿ **แน่นอน เราจะให้ที่พำนักที่ดีแก่เขาในโลกนี้** ﴾ อิบนุ อับบาส, อัชชะอฺบี และกอตาดะฮฺ อธิบายว่า หมายถึง มะดีนะฮฺ

(อัฏฏอบารี 17/205, 206)

บ้างก็ว่า หมายถึง ริซกีที่ดี ความหมายนี้อธิบายโดยมุญาฮิด

(อัฏฏอบารี 17/206)

ทั้งนี้ คำอธิบายทั้งสองมิได้ขัดกัน เนื่องจากผู้ศรัทธาเหล่านั้นทิ้งบ้านเรือนและทรัพย์สมบัติอพยพออกมา อัลลอฮฺจึงทดแทนสิ่งที่ดีกว่าแก่พวกเขาในโลกดุนยา เพราะผู้ใดละทิ้งสิ่งใดเพื่ออัลลอฮฺ พระองค์จะทรงทดแทนสิ่งที่ดีกว่าให้ ซึ่งในความเป็นจริงก็เป็นเช่นนั้น โดยอัลลอฮฺทรงให้พวกเขามีอำนาจในแผ่นดิน กลายเป็นผู้นำปกครองดินแดนแว่นแคว้นต่างๆ และทุกคนก็เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้ศรัทธาที่มาในยุคหลัง และอัลลอฮฺยังทรงบอกว่า ผลบุญที่ทรงเตรียมไว้ในอาคิเราะฮฺสำหรับผู้ที่อพยพในหนทางของพระองค์นั้น ยิ่งใหญ่กว่าสิ่งที่พระองค์ประทานให้แก่พวกเขาในดุนยาเสียอีก โดยพระองค์ตรัสว่า ﴿ **และแน่นอน รางวัลของวันปรโลกนั้นยิ่งใหญ่กว่า** ﴾ คือ ยิ่งใหญ่กว่าสิ่งที่เราให้แก่พวกเขาในดุนยา ﴿ **หากพวกเขารู้** ﴾ คือ หากผู้ที่ไม่ยอมอพยพไปพร้อมกับพวกเขา รู้ว่าอัลลอฮฺทรงเตรียมสิ่งใดไว้สำหรับผู้ที่เชื่อฟังพระองค์และปฏิบัติตามรอซูลของพระองค์ ก็คงจะไม่พลาดโอกาสดังกล่าวเป็นแน่แท้

ในอายะฮฺถัดมา อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบรรยายลักษณะของพวกเขาว่า ﴿ **บรรดาผู้อดทน และพวกเขามอบความไว้วางใจต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา** ﴾ หมายถึง อดทนต่อการข่มเหงรังแกจากกลุ่มชนของตนเอง และมอบหมายต่ออัลลอฮฺ ผู้ทรงทำให้ปลายทางของพวกเขาเป็นความดีงาม ทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ
إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ
لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾ ﴾

43. และเรามิได้ส่งผู้ใดมาก่อนหน้าเจ้า นอกจากเป็นผู้ชายที่เราได้วะฮีย์แก่พวกเขา ดังนั้น พวกเจ้าจงถามบรรดาผู้รู้ หากพวกเจ้าไม่รู้

44. ด้วยหลักฐานทั้งหลายที่ชัดแจ้ง และคัมภีร์ต่าง ๆ และเราได้ให้อัลกุรอานแก่เจ้า เพื่อเจ้าจะได้ชี้แจงแก่มนุษย์ซึ่งสิ่งที่ได้ถูกประทานมาแก่พวกเขา และเพื่อพวกเขาจะได้ไตร่ตรอง

รอซูลทุกคนล้วนเป็นมนุษย์

อัฎเฎาะฮาก เล่าจาก อิบนุ อับบาส ว่า หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงแต่งตั้งมุฮัมมัด ﷺ เป็นรอซูล พวกอาหรับต่างไม่ยอมรับ โดยพวกเขากล่าวว่า อัลลอฮฺทรงยิ่งใหญ่เกินกว่าที่จะแต่งตั้งมนุษย์เป็นรอซูล อัลลอฮฺ ﷻ จึงประทานอายะฮฺลงมาว่า

﴿ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنذِرِ النَّاسَ ﴾

“เป็นการประหลาดแก่มนุษย์หรือ ที่เราได้ให้วะฮีย์ แก่ชายคนหนึ่งจากพวกเขา ให้เตือนสำทับมนุษย์”

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 2)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และเรามิได้ส่งผู้ใดมาก่อนหน้าเจ้า นอกจากเป็นผู้ชายที่เราได้วะฮีย์แก่พวกเขา ดังนั้น พวกเจ้าจงถามบรรดาผู้รู้ หากพวกเจ้าไม่รู้** ﴾ หมายถึง จงถามบรรดาชาวคัมภีร์ก่อนๆ ว่าผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นรอซูลไปยังพวกเขานั้น เป็นมนุษย์หรือมลาอิกะฮฺ ? หากพวกเขาเหล่านั้นเป็นมลาอิกะฮฺ พวกเจ้าก็อาจมีข้ออ้างในการปฏิเสธการแต่งตั้งครั้งนี้ได้ แต่หากปรากฏว่า รอซูลในยุคก่อนๆ ก็เป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน พวกเจ้าก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะปฏิเสธการส่งมุฮัมมัด ﷺ มาเป็นรอซูล ดังที่ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ ﴾

“และเรามิได้ส่งผู้ใดมาก่อนเจ้า นอกจากบุรุษจากชาวเมืองที่เราให้วะฮีย์แก่พวกเขา”

(ซูเราะฮฺ ยูซุฟ อายะฮฺที่ 109)

กล่าวคือ พวกเขามิได้เป็นผู้ที่อยู่บนฟากฟ้า อย่างที่พวกเจ้าร้องเรียก

(อัฏฏอบารี 17/208)

มีคำอธิบายในทำนองเดียวกันนี้จาก อิบนุ อับบาส โดยเป็นการรายงานของมุญาฮิด ระบุว่า ผู้รู้ (**أهل الذكر**) ในที่นี้ หมายถึง ชาวคัมภีร์

(อัฏฏอบารี 17/208)

เป้าหมายของอายะฮฺนี้ คือการยืนยันว่ารอซูลในอดีตก่อนหน้าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ทุกคน ล้วนเป็นมนุษย์ไม่ต่างจากท่าน ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنتُ إِلَّا بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٤﴾ ﴾

"จงกล่าวเถิด มหาบริสุทธิ์แห่งพระผู้อภิบาลของฉัน ฉันมิได้เป็นอื่นใดนอกจากเป็นมนุษย์ เป็นรอซูล (93) และไม่มีสิ่งใดที่จะห้ามมนุษย์ให้พวกเขาศรัทธา เมื่อแนวทางที่ถูกต้องมายังพวกเขาแล้ว นอกจากพวกเขาจะกล่าวว่า อัลลอฮฺทรงแต่งตั้งมนุษย์ธรรมดาเป็นรอซูลกระนั้นหรือ (94)"

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออ์ อายะฮฺที่ 93-94)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ ﴾

"และเรามิได้ส่งคนใดจากบรรดารอซูลก่อนหน้าเจ้า นอกจากพวกเขาจะรับประทานอาหารอย่างสามัญชน และเดินท่องไปในตลาด"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรฺกอน อายะฮฺที่ 20)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ﴾

"และเรามิได้ทำให้พวกเขา (บรรดานบี) มีร่างกายที่ไม่ต้องการอาหาร และพวกเขามิได้เป็นผู้มีชีวิตยั่งยืน"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอ์ อายะฮฺที่ 8)

พระองค์ตรัสว่า

﴿ قُلْ مَا كُنتُ بِدْعًا مِّنَ الرُّسُلِ ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ฉันมิได้เป็นคนแรกในบรรดารอซูล"

(ซูเราะฮฺ อัลอะหฺกอฟ อายะฮฺที่ 9)

และตรัสว่า

﴿ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) แท้จริง ฉันเป็นเพียงสามัญชนคนหนึ่งเยี่ยงพวกท่าน มีวะฮีย์แก่ฉัน"

(ซูเราะฮฺ อัลกะฮฺฟ อายะฮฺที่ 110)

หลังจากนั้น พระองค์ก็ทรงแนะนำผู้ที่ยังสงสัยเกี่ยวกับการแต่งตั้งมนุษย์เป็นรอซูล ให้ไปสอบถามชาวคัมภีร์อื่นๆ ก่อนหน้า ว่าบรรดานบีในอดีตนั้น เป็นมนุษย์หรือมลาอิกะฮฺกันแน่ ?

แล้วอัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงบอกว่า พระองค์ทรงแต่งตั้งรอซูลเหล่านั้น ﴿ **ด้วยหลักฐานทั้งหลายที่ชัดแจ้ง** ﴾ คือ ด้วยหลักฐานและข้อยืนยันมากมาย ﴿ **และคัมภีร์ต่าง ๆ** ﴾ อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด, อัฎเฎาะฮาก และคนอื่นๆ อธิบายว่า الزُّبُر หมายถึง คัมภีร์ต่างๆ

(อัฏฏอบารี 17/211)

ทั้งนี้ คำว่า الزُّبُر เป็นรูปพหูพจน์ของ زَبُور โดยหากชาวอาหรับกล่าวว่า زَبَرْتُ الكِتَابَ จะหมายถึง ฉันเขียนหนังสือ โดยคำว่า زَبَرْتُ หมายถึง كَتَبْتُ (ฉันเขียน)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสในอายะฮฺหนึ่งว่า

﴿ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ ﴾

"และทุก ๆ สิ่งที่พวกเขากระทำ ล้วนมีอยู่ในบันทึก"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 52)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾ ﴾

"และแท้จริงนั้น เราได้บันทึกไว้ในคัมภีร์อัซซะบูรฺ หลังจากที่เราได้บันทึกไว้ (ในเลาหุลมะหฺฟูซ) ว่า แผ่นดินนั้นปวงบ่าวของเราที่ดีมีคุณธรรมจะเป็นผู้สืบมรดกมัน"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอ์ อายะฮฺที่ 105)

หลังจากนั้นพระองค์ตรัสว่า ﴿ **และเราได้ให้อัลกุรอานแก่เจ้า** ﴾ คำว่า الذِّكْر ในที่นี้หมายถึง อัลกุรอาน ﴿ **เพื่อเจ้าจะได้ชี้แจงแก่มนุษย์ซึ่งสิ่งที่ได้ถูกประทานมาแก่พวกเขา** ﴾ หมายถึง สิ่งที่ได้รับการประทานลงมาจากพระผู้อภิบาลของพวกเขา เนื่องจากเจ้าเป็นผู้ที่รู้ซึ้งถึงความหมายของสิ่งที่อัลลอฮฺประทานลงมา และเจ้าก็ให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจและปฏิบัติตามคำสอนดังกล่าว อีกทั้งเราเองก็รู้ดีว่าเจ้าเป็นมนุษย์ที่ประเสริฐที่สุด และเป็นผู้นำของลูกหลานอาดัม ดังนั้น จงแจกแจงให้พวกเขาเข้าใจรายละเอียดของสิ่งที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างๆ และจงอธิบายสิ่งที่ทำให้พวกเขาข้องใจจนกระจ่างแจ้ง ﴿ **และเพื่อพวกเขาจะได้**

ไตร่ตรอง ﴾ หมายถึง เพื่อที่พวกเขาจะได้คิดใคร่ครวญให้ดี แล้วจะได้รับทางนำ และประสบความสำเร็จทั้งในดุนยาและอาคิเราะฮฺ

﴿ أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ
أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ
فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ ﴾

45. บรรดาผู้วางแผนชั่วร้ายทั้งหลายจะปลอดภัยกระนั้นหรือ จากการที่อัลลอฮฺจะทรงให้ธรณีสูบพวกเขา หรือการลงโทษที่จะมาหาพวกเขาโดยที่พวกเขาไม่รู้ตัว

46. หรือพระองค์จะทรงคร่าชีวิตพวกเขาขณะที่พวกเขาเดินทาง ดังนั้นพวกเขาจะไม่สามารถหักห้าม (พระองค์)

47. หรือพระองค์จะทรงคร่าชีวิตพวกเขาให้ตายทีละน้อย ดังนั้น แท้จริงพระผู้อภิบาลของพวกเจ้านั้น เป็นผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตาเสมอ

บรรดาคนชั่วรู้สึกปลอดภัยได้อย่างไร ?

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกถึงความขันติของพระองค์ ในการที่ทรงประวิงเวลาแก่บรรดาผู้ที่ฝ่าฝืนกระทำบาปความผิด มิหนำซ้ำยังชักชวนล่อลวงผู้อื่นให้คล้อยตาม ทั้งที่พระองค์สามารถที่จะบัญชาให้ธรณีสูบ หรือลงโทษพวกเขา ﴿ **โดยที่พวกเขาไม่รู้ตัว** ﴾ คือ โดยที่พวกเขาไม่รู้ตัวว่ากำลังจะเผชิญกับการลงโทษ คล้ายกับที่อัลลอฮฺ ﷻ ดรัสว่า

﴿ أَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ
فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ ﴾

"พวกเจ้าจะปลอดภัยละหรือ จากการที่พระองค์ทรงอยู่ ณ ฟากฟ้าจะให้แผ่นดินสูบพวกเจ้า แล้วขณะนั้นมันจะหวั่นไหว หรือว่าพวกเจ้าจะปลอดภัยจากการที่พระผู้

ทรงอยู่ ณ ฟากฟ้า จะทรงส่งลมหอบก้อนกรวดให้กระหน่ำมายังพวกเจ้า แล้วพวกเจ้าจะได้รู้ว่าการตักเตือนของข้าเป็นเช่นใด"

(ซูเราะฮฺ อัลมุลกฺ อายะฮฺที่ 16-17)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **หรือพระองค์จะทรงคร่าชีวิตพวกเขาขณะที่พวกเขาเดินทาง** ﴿ หมายถึง ขณะที่พวกเขากำลังใช้ชีวิตตามปกติ เดินทางไกล หรือง่วนอยู่กับการทำงาน กอตาดะฮฺและอัสสุดดีย์ อธิบายว่า تَقَلُّبِهِمْ หมายถึง การเดินทางของพวกเขา

(อัฏฏอบารี 17/213)

ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ ﴿

"แล้วชาวเมืองนั้นปลอดภัยกระนั้นหรือ ในการที่การลงโทษของเราจะมายังพวกเขาในเวลากลางคืน ขณะที่พวกเขานอนหลับอยู่ (97) และชาวเมืองนั้นปลอดภัยกระนั้นหรือ ในการที่การลงโทษของเราจะมายังพวกเขาในเวลาสาย ขณะที่พวกเขากำลังเล่นสนุกสนานกันอยู่ (98) "

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 97-98)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **ดังนั้น พวกเขาจะไม่สามารถหักห้าม (พระองค์)** ﴿ หมายถึง พวกเขามิอาจขัดขวางอัลลอฮฺ ไม่ว่าพวกเขาจะอยู่ในสภาพใดก็ตาม

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **หรือพระองค์จะทรงคร่าชีวิตพวกเขาให้ตายทีละน้อย** ﴿ หมายถึง หรือพระองค์อาจปลิดชีวิตพวกเขา ในขณะที่พวกเขารู้สึกหวาดกลัวว่าพระองค์จะลงโทษ ซึ่งวิธีการนี้รุนแรงยิ่งกว่า เพราะเป็นการหวาดกลัวโดยรู้ทั้งรู้ว่าการลงโทษจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ด้วยเหตุนี้จึงมีรายงานจากอิบนุ อับบาส ผ่านอัลเอาฟี ว่าอายะฮฺ ﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ ﴿ นี้ เข้าใจได้ว่า อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวว่า หากข้าประสงค์ ข้าจะปลิดชีวิตเขา หลังจากที่เขาได้เห็นเพื่อนของเขาตายไปต่อหน้า และเกิดความหวาดกลัวอย่างที่สุดจากสิ่งที่เห็น

(อัฏฏอบารี 17/214)

และมีรายงานจากมุญาฮิด, อัฎเฎาะฮาก, กอตาดะฮฺ และคนอื่นๆ ในทำนองเดียวกันนี้

(อัฏฏอบารี 17/215)

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **ดังนั้น แท้จริง พระผู้อภิบาลของพวกเจ้านั้น เป็นผู้ทรงเอ็นดู ผู้ทรงเมตตาเสมอ** ﴾ เนื่องจากพระองค์ยังไม่ทรงลงโทษพวกเจ้าในตอนนี้ ดังที่มีฮะดีษบันทึกในเศาะฮีฮฺทั้งสองว่า

« لَا أَحَدَ أَصْبَرُ عَلَى أَذًى سَمِعَهُ مِنَ اللَّهِ، إِنَّهُمْ يَجْعَلُونَ لَهُ وَلَدًا وَهُوَ يَرْزُقُهُمْ وَيُعَافِيهِم »

"ไม่มีผู้ใดอดทนต่อการได้ยินสิ่งที่ไม่พึงประสงค์มากไปกว่าอัลลอฮฺ พวกเขาอ้างว่าพระองค์ทรงมีบุตร ทั้งที่พระองค์เป็นผู้ประทานริซกีแก่พวกเขา และทำให้พวกเขามีความปลอดภัย"

(ฟัตฮุลบารี 13/372 และมุสลิม 4/2160)

และมีบันทึกในเศาะฮีฮฺทั้งสองเช่นกันว่า

« إِنَّ اللَّهَ لَيُمْلِي لِلظَّالِمِ حَتَّى إِذَا أَخَذَهُ لَمْ يُفْلِتْهُ »

"แท้จริง อัลลอฮฺจะทรงประวิงเวลาให้แก่ผู้อธรรม กระทั่งเมื่อถึงเวลาที่พระองค์จะทรงจัดการกับเขาแล้ว พระองค์ก็จะไม่ทรงปล่อยให้เขารอดพ้นอย่างแน่นอน"

แล้วท่านรอซูล ﷺ ก็อ่านอายะฮฺนี้

﴿ وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴾

"และเช่นนี้แหละ คือการลงโทษของพระผู้อภิบาลของเจ้า เมื่อพระองค์ทรงลงโทษหมู่บ้านซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อธรรม แท้จริง การลงโทษของพระองค์นั้นเจ็บแสบสาหัส"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 102)

(ฟัตฮุลบารี 8/205 และมุสลิม 4/1997)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾ ﴾

"และกี่เมืองมาแล้ว ที่เราได้ประวิงเวลาการลงโทษ โดยที่ชาวเมืองนั้นอธรรม แล้วเราได้ลงโทษทำลายเมืองนั้น และยังเราคือทางกลับ"

(ซูเราะฮฺ อัลฮัจญ์ อายะฮฺที่ 48)

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ يَتَفَيَّأُ ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ
وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِّلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ مِن دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ
رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

48. และพวกเขามิได้มองไปยังสิ่งที่อัลลอฮฺทรงสร้างบ้างหรอกหรือ ว่าเงาของมันจะทอดไปทางขวาและทางซ้าย เพื่อสุญูดต่ออัลลอฮฺ โดยที่พวกมันนอบน้อม

49. และสิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลาย และสิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน ที่เป็นสัตว์โลกทั้งหลายและมลาอิกะฮฺจะสุญูดต่ออัลลอฮฺ โดยที่พวกมันจะไม่หยิ่งผยอง

50. พวกเขากลัวพระผู้อภิบาลของพวกเขา ผู้ทรงอำนาจเหนือพวกเขา ปฏิบัติตามสิ่งที่พวกเขาถูกบัญชา

ทุกสรรพสิ่งสุญูดต่ออัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงความยิ่งใหญ่เกรียงไกรของพระองค์ โดยทุกสรรพสิ่งที่ถูกสร้างไม่ว่าจะเป็นวัตถุไร้ชีวิต สิงสาราสัตว์ มนุษย์ ญิน หรือมลาอิกะฮฺ ล้วนศิโรราบและนอบน้อมต่อพระองค์ พระองค์ยังทรงบอกว่า ทุกสิ่งที่มีเงาทอดไปทางขวาและทางซ้าย ซึ่งหมายถึงในช่วงเวลาเช้าและเวลาเย็น ต่างสุญูดต่ออัลลอฮฺด้วยเงาของมัน มุญาฮิดกล่าวว่า เมื่อดวงอาทิตย์คล้อยจากกลางฟ้า ทุกสิ่งจะก้มสุญูดต่ออัลลอฮฺ ผู้ทรงเกรียงไกร

(อัฏฏอบารี 17/217)

กอตาดะฮฺ, อัฏเฎาะฮาก และคนอื่นๆ ก็อธิบายเช่นนั้น

(อัฏฏอบารี 17/217)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **โดยที่พวกมันนอบน้อม** ﴿ หมายถึง ด้วยความนอบน้อมและเจียมเนื้อเจียมตัว มุญาฮิดกล่าวเช่นกันว่า เงาของทุกสิ่ง คือ การสุญูดของสิ่งนั้น

(อัฏฏอบารี 17/217)

มุญาฮิด ยังกล่าวถึงภูเขา โดยอธิบายว่า เงาของภูเขาเป็นการสุญูดของมัน ส่วนอบูฆอลิบ อัชชัยบานี กล่าวว่า คลื่นในทะเล เปรียบเสมือนการละหมาดของทะเล

ทั้งนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงสิ่งเหล่านั้นประหนึ่งพวกมันมีสติปัญญา โดยทรงบอกว่า พวกมันสุญูดต่อพระองค์ ﴾ **และสิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลาย และสิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน ที่เป็นสัตว์โลกทั้งหลายและมลาอิกะฮฺจะสุญูดต่ออัลลอฮฺ** ﴿ อายะฮฺนี้ คล้ายกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝١٥﴾

"และผู้ที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินต่างก็สุญูดต่ออัลลอฮฺ ทั้งด้วยความภักดี และด้วยความจำยอม และเงาของมันจะสุญูดด้วย ทั้งยามเช้าและยามเย็น"

(ซูเราะฮฺ อัรฺเราะอฺด อายะฮฺที่ 15)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **โดยที่พวกมันจะไม่หยิ่งผยอง** ﴿ คือ ทั้งหมดสุญูดต่ออัลลอฮฺ และไม่หยิ่งผยองในการที่จะเคารพภักดีต่อพระองค์ ﴾ **พวกเขากลัวพระผู้อภิบาลของพวกเขา ผู้ทรงอำนาจเหนือพวกเขา** ﴿ กล่าวคือ พวกเขาก้มสุญูดในสภาพของผู้ที่มีความเกรงกลัวพระผู้อภิบาล ﴾ **ปฏิบัติตามสิ่งที่พวกเขาถูกบัญชา** ﴿ หมายถึง พวกเขาอดทนปฏิบัติสิ่งที่เป็นการเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ ﷻ เชื่อฟังคำบัญชา และห่างไกลจากสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม

﴿ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ ۖ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ۝٥١ وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا ۚ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ۝٥٢ وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ۖ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ ۝٥٣ ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنكُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ۝٥٤ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ ۚ فَتَمَتَّعُوا ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝٥٥ ﴾

51. **และอัลลอฮฺตรัสว่า พวกเจ้าอย่ายึดถือพระเจ้าสององค์ แท้จริงพระองค์คือพระผู้เป็นเจ้าองค์เดียวเท่านั้น ดังนั้น เฉพาะข้าเท่านั้นที่พวกเจ้าต้องเกรงกลัว**

52. และสิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินเป็นกรรมสิทธิ์ของพระองค์ และการภักดีต่อพระองค์จำเป็นต้องมีประจำ ดังนั้น พวกเจ้าจะยำเกรงผู้ใดอื่นจากอัลลอฮฺกระนั้นหรือ?

53. และความโปรดปรานใด ๆ ที่พวกเจ้าได้รับ ย่อมมาจากอัลลอฮฺ ดังนั้น เมื่อความทุกข์ร้ายประสบแก่พวกเจ้า พวกเจ้าก็จะคร่ำครวญขอพรต่อพระองค์

54. แล้วเมื่อพระองค์ทรงปลดเปลื้องความทุกข์ยากออกจากพวกเจ้า ขณะนั้นกลุ่มหนึ่งจากพวกเจ้าก็จะตั้งภาคีต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา

55. ก็ให้พวกเขาเนรคุณต่อสิ่งที่เราได้ให้แก่พวกเขา ดังนั้น จงร่าเริงไปเถิด แล้วพวกเจ้าก็จะรู้

อัลลอฮฺ ﷻ พระองค์เดียวเท่านั้นที่คู่ควรได้รับการอิบาดะฮฺ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ ไม่มีผู้ใดคู่ควรกับการเคารพอิบาดะฮฺนอกจากพระองค์ ไม่มีสิ่งใดเป็นภาคีเทียบเคียงพระองค์ พระองค์ทรงเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ผู้สร้างและพระผู้อภิบาลของทุกสรรพสิ่ง ﴿ **และการภักดีต่อพระองค์จำเป็นต้องมีประจำ** ﴾ อิบนุ อับบาส, มุญาฮิด, อิกริมะฮฺ, มัยมูน บิน มิฮฺรอน, อัสสุดดีย์, กอตาดะฮฺ และคนอื่นๆ อธิบายว่า **وَاصِبًا** หมายถึง **دائِمًا** (เป็นประจำ)

(อัฏฏอบารี 17/222)

และมีรายงานว่า อิบนุ อับบาส อธิบายว่า หมายถึง وَاجِبًا (จำเป็นต้องมี)

(อัฏฏอบารี 17/223)

มุญาฮิด อธิบายว่า หมายถึง **خالِصًا لَه** (เฉพาะสำหรับพระองค์) กล่าวคือ อัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวเท่านั้น ที่มีสิทธิ์รับการอิบาดะฮฺภักดีจากสรรพสิ่งในชั้นฟ้าและบนแผ่นดินคล้ายกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ

﴿ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾ ﴾

“อื่นจากศาสนาของอัลลอฮฺกระนั้นหรือที่พวกเขาแสวงหา และแด่พระองค์นั้น ผู้ที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดินได้นอบน้อมกันทั้งด้วยการสมัครใจ และฝืนใจ และยังพระองค์นั้นพวกเขาจะถูกนำกลับไป”

(ซูเราะฮฺ อาละอิมรอน อายะฮฺที่ 83)

หากยึดตามคำอธิบายของ อิบนุ อับบาส และ อิกริมะฮฺ รูปประโยคข้างต้นนี้เป็นประโยคบอกเล่า แต่ถ้าอธิบายตามมุญาฮิด จะหมายถึงประโยคคำสั่ง กล่าวคือ พวกเจ้าจงกลัวที่จะนำสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเป็นภาคีเทียบเคียงข้า และจงภักดีต่อข้าเท่านั้นอย่างบริสุทธิ์ใจ คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ ﴾

“พึงทราบเถิด การอิบาดะฮฺโดยบริสุทธิ์ใจนั้นเป็นของอัลลอฮฺองค์เดียว”

(ซูเราะฮฺ อัซซุมัรฺ อายะฮฺที่ 3)

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่า พระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจในการให้คุณให้โทษ โดยริซกี ความสุขความจำเริญต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับนั้น ล้วนมาจากความโปรดปรานและความเมตตาที่พระองค์มีต่อพวกเขา ﴾ **ดังนั้น เมื่อความทุกข์ร้ายประสบแก่พวกเจ้า พวกเจ้าก็จะคร่ำครวญขอพรต่อพระองค์** ﴿ เพราะพวกเจ้ารู้ดีว่าไม่มีผู้ใดสามารถขจัดปัดเป่าทุกข์ดังกล่าวได้นอกจากพระองค์ กล่าวคือ ในยามคับขัน พวกเจ้าหันไปพึ่งพาพระองค์ วิงวอนขอพระองค์อย่างจริงจัง ขอให้พระองค์ทรงช่วยเหลือ คล้ายกับพระดำรัสที่ว่า

﴿ وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ فَلَمَّا نَجَّاكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ ﴾

“และเมื่อทุกข์ภัยประสบแก่พวกเจ้าในท้องทะเล ผู้ที่พวกเจ้าวิงวอนขอก็จะสูญหายไปเว้นแต่พระองค์เท่านั้น ต่อมาเมื่อพระองค์ทรงช่วยให้พวกเจ้ารอดพ้นขึ้นบก พวกเจ้าก็หันหลังออกไป และมนุษย์นั้นเป็นผู้เนรคุณเสมอ”

(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออ์ อายะฮฺที่ 67)

และในที่นี้อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **แล้วเมื่อพระองค์ทรงปลดเปลื้องความทุกข์ยากออกจากพวกเจ้า ขณะนั้นกลุ่มหนึ่งจากพวกเจ้าก็จะตั้งภาคีต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา ก็ให้พวกเขาเนรคุณต่อสิ่งที่เราได้ให้แก่พวกเขา** ﴿ มีคำอธิบายว่า ตัวลาม ในคำว่า لِيَكْفُرُوا นี้

สื่อความหมายถึงผลของการกระทำ (**لام العاقبة**) แต่อีกทัศนะอธิบายว่า ตัวลาม ในที่นี้ เป็นการอธิบายสาเหตุ (**لام التعليل**) หมายถึง เราปล่อยให้พวกเขากระทำเช่นนั้นได้ ก็เพื่อให้พวกเขาแสดงการปฏิเสธ ปกปิด และไม่ยอมรับถึงความโปรดปรานต่างๆ ที่อัลลอฮฺประทานให้ โดยมีเพียงพระองค์เท่านั้นที่เป็นผู้ประทานความโปรดปรานให้อย่างไม่ขาดสาย และเป็นผู้ทรงขจัดปัดเป่าทุกข์ภัยทั้งหลาย ในตอนท้าย อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงขู่สำทับพวกเขาว่า ﴾ **ดังนั้น จงร่าเริงไปเถิด แล้วพวกเจ้าก็จะรู้** ﴿ หมายถึง จงทำในสิ่งที่พวกเจ้าต้องการเถิด และจงมีความสุขเริงร่ากับสภาพที่เป็นอยู่ ซึ่งอีกไม่ช้าไม่นาน ﴾ **แล้วพวกเจ้าก็จะรู้** ﴿ คือ จะรู้ถึงผลตอบแทนของการกระทำของพวกเจ้า

﴿ وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا
كُنتُمْ تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُم مَّا يَشْتَهُونَ
﴿٥٧﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾
يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِن سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ
فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ
السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾

56. และพวกเขาตั้งสิ่งที่พวกเขาไม่รู้ (ให้เป็นเจว็ด) อันเป็นส่วนได้จากสิ่งที่เราได้ให้ปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ พวกเจ้าจะถูกสอบสวนอย่างแน่นอน เกี่ยวกับสิ่งที่พวกเจ้ากุขึ้น

57. และพวกเขาตั้งบุตรีให้แก่อัลลอฮฺ มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์ และสำหรับพวกเขามีสิ่งที่พวกเขาใคร่จะมี

58. และเมื่อผู้ใดในหมู่พวกเขาได้รับข่าวว่าได้ลูกผู้หญิง ใบหน้าของเขากลายเป็นหมองคล้ำและเศร้าสลด

59. เขาจะซ่อนตัวเองจากกลุ่มชน เนื่องจากความอับอายที่ได้ถูกแจ้งแก่เขา เขาจะเก็บเอาไว้ด้วยความอัปยศ หรือฝังไว้ในดิน พึงรู้เถิด

สิ่งที่พวกเขาตัดสินใจนั้นมันชั่วแท้ ๆ

60. สำหรับบรรดาผู้ไม่ศรัทธาต่อวันปรโลกเป็นตัวอย่างที่ชั่ว และสำหรับอัลลอฮฺมีตัวอย่างอันสูงส่ง และพระองค์คือ ผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ

ส่วนหนึ่งจากการงานของพวกมุชริกีน คือการใช้สิ่งที่อัลลอฮฺประทานให้เป็นของถวายแก่เจว็ด

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกถึงการงานอันน่ารังเกียจของพวกมุชริกีน ซึ่งกราบไหว้สิ่งอื่นควบคู่พระองค์ ไม่ว่าจะเป็นเจว็ด รูปปั้น หรือรูปเคารพต่างๆ ด้วยความเขลา โดยพวกเขากำหนดให้ส่วนหนึ่งจากปัจจัยยังชีพที่อัลลอฮฺประทานให้ เป็นของถวายแก่เจว็ดเหล่านั้น โดยกล่าวว่า

﴿ هَٰذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَٰذَا لِشُرَكَائِنَا ۖ فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ ۖ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ ۗ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ ﴾

"สิ่งนี้สำหรับอัลลอฮฺตามการอ้างของพวกเขา และสิ่งนี้สำหรับบรรดาภาคีของพวกเรา แล้วส่วนที่เป็นของบรรดาภาคีของพวกเขานั้นก็จะไม่ถึงอัลลอฮฺ แต่ส่วนที่เป็นของอัลลอฮฺนั้นจะถึงบรรดาภาคีของพวกเขา สิ่งที่พวกเขาตัดสินกันช่างชั่วช้าแท้ ๆ"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 136)

หมายถึง พวกเขากำหนดให้บรรดาเจว็ดได้รับส่วนดังกล่าว และให้ความสำคัญกับมัน อัลลอฮฺจึงทรงสาบานด้วยพระองค์เองว่าจะทรงสอบสวนเรื่องดังกล่าวที่พวกเขากล่าวอ้างและกุขึ้นมา และจะทรงตอบแทนการกระทำของพวกเขาอย่างสาสม ด้วยการลงโทษในนรกญะฮันนัม อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ พวกเจ้าจะถูกสอบสวนอย่างแน่นอน เกี่ยวกับสิ่งที่พวกเจ้ากุขึ้น** ﴾

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงบอกว่า พวกมุชริกีนเชื่อว่ามลาอิกะฮฺซึ่งเป็นบ่าวของพระองค์นั้นเป็นเพศหญิง และเป็นลูกของพระองค์ พวกเขาจึงกราบไหว้มลาอิกะฮฺเคียงคู่พระองค์ ทั้งนี้ความเชื่อและการกระทำของพวกเขานั้นผิดมหันต์ เพราะอ้างว่าอัลลอฮฺทรงมีลูก

ทั้งที่พระองค์ไม่มีลูก และยังอ้างว่าลูกของพระองค์เป็นลูกสาว ทั้งที่พวกเขามองว่าลูกสาวนั้นสู้ลูกชายไม่ได้ และแม้แต่ตัวพวกเขาเองก็ไม่อยากได้ลูกสาว ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสในอีกอายะฮฺหนึ่งว่า

﴿ أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾ تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ﴿٢٢﴾ ﴾

"สำหรับพวกเจ้ามีเพศชาย และสำหรับพระองค์เพศหญิงกระนั้นหรือ (21) ดูสิ นั่นเป็นการแบ่งส่วนที่ไม่ยุติธรรม (22)"

(ซูเราะฮฺ อันนัจญ์มฺ อายะฮฺที่ 21-22)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และพวกเขาตั้งบุตรีให้แก่อัลลอฮฺ มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์** ﴿ หมายถึง พระองค์ทรงบริสุทธิ์ และอยู่เหนือคำกล่าวอ้างที่ชั่วช้าของพวกเขา อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ أَلَا إِنَّهُم مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ ﴾

"พึงทราบเถิด แท้จริง พวกเขานั้น เนื่องจากการกล่าวเท็จของพวกเขา พวกเขาจึงกล่าวว่า (151) อัลลอฮฺทรงให้กำเนิดบุตรชาย ! และแท้จริง พวกเขานั้นเป็นผู้กล่าวเท็จอย่างแน่นอน (152) อัลลอฮฺทรงเลือกบุตรหญิงแทนบุตรชายกระนั้นหรือ ? (153) เกิดอะไรขึ้นแก่พวกเจ้า ! ทำไมพวกเจ้าจึงตัดสินเช่นนั้น (154)"

(ซูเราะฮฺ อัศศอฟฟาต อายะฮฺที่ 151-154)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และสำหรับพวกเขามีสิ่งที่พวกเขาใคร่จะมี** ﴿ คือ พวกเขายกย่องเพศชาย อยากได้ลูกชาย ไม่อยากได้ลูกสาว แต่กลับกล่าวอ้างว่าอัลลอฮฺทรงมีลูกสาว แน่นอนว่า พระองค์ทรงสูงส่งเหนือคำกล่าวอ้างของพวกเขา

พวกมุชริกีนไม่อยากได้ลูกสาว

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **และเมื่อผู้ใดในหมู่พวกเขาได้รับข่าวว่าได้ลูกผู้หญิง ใบหน้าของเขากลายเป็นหมองคล้ำ** ﴿ ด้วยความเครียดและผิดหวัง ﴾ **และเศร้าสลด** ﴿ นิ่งเงียบเพราะเสียใจเป็นอย่างมาก ﴾ **เขาจะซ่อนตัวเองจากกลุ่มชน** ﴿ ไม่อยากให้ผู้ใดพบเห็น ﴾ **เนื่องจากความอับอายที่ได้ถูกแจ้งแก่เขา เขาจะเก็บเอาไว้ด้วยความอัปยศ หรือฝังไว้ในดิน** ﴿ คือ หากเขาปล่อยให้ลูกสาวมีชีวิตอยู่ต่อไป ก็จะเลี้ยงอย่างไร้เกียรติไร้คุณค่า ไม่ให้มีสิทธิ์

ในทรัพย์สมบัติ ไม่สนใจไยดี และให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่า ﴿ **หรือฝังไว้ในดิน** ﴾ อีกทางเลือกหนึ่ง คือฝังลูกสาวทั้งเป็น ดังที่พวกญาฮิลิยะฮฺในยุคก่อนเคยกระทำ เช่นนี้แล้วเป็นการสมควรหรือ ที่พวกเขาจะอ้างว่าอัลลอฮฺทรงมีลูกและเป็นเพศหญิง ทั้งที่พวกเขาเองรังเกียจและไม่อยากได้ถึงเพียงนี้ ? ﴿ **พึงรู้เถิด สิ่งที่พวกเขาตัดสินใจนั้นมันชั่วแท้ ๆ** ﴾ สิ่งที่พวกเขากล่าว ที่พวกเขาสาบาน และกล่าวอ้างเกี่ยวกับอัลลอฮฺนั้นชั่วช้ายิ่งนัก คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ ﴾

"และเมื่อผู้ใดในหมู่เขาได้รับข่าวตามที่เขาได้ตั้งอุปมาแด่พระผู้ทรงกรุณาปรานี ใบหน้าของเขากลายเป็นหมองคล้ำ และเศร้าสลด"

(ซูเราะฮฺ อัซซุครุฟ อายะฮฺที่ 17)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **สำหรับบรรดาผู้ไม่ศรัทธาต่อวันปรโลกเป็นตัวอย่างที่ชั่ว** ﴾ หมายถึง ความบกพร่อง ความไม่สมบูรณ์ เป็นลักษณะของพวกเขา ﴿ **และสำหรับอัลลอฮฺมีตัวอย่างอันสูงส่ง** ﴾ หมายถึง พระองค์ทรงมีความสมบูรณ์แบบในทุกด้านอย่างไร้ที่ติ ﴿ **และพระองค์คือ ผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ** ﴾

﴿ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِن دَابَّةٍ وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُم مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ ﴾

61. และหากอัลลอฮฺจะทรงเอาโทษมนุษย์เนื่องจากความอธรรมของพวกเขา พระองค์จะไม่ทรงให้เหลือทิ้งไว้บนแผ่นดิน ซึ่งสัตว์โลกใด ๆ แต่พระองค์ทรงประวิงเวลาให้แก่พวกเขา จนถึงเวลาที่ถูกกำหนดไว้ เมื่อวาระของพวกเขาได้มาถึง พวกเขาจะประวิงเวลาให้ช้าสักช่วงเวลาหนึ่งก็ไม่ได้ และพวกเขาจะเร่งให้เร็วก็ไม่ได้

62. และพวกเขาตั้งสิ่งที่พวกเขาชิงชังให้อัลลอฮฺ และลิ้นของพวกเขากล่าวเท็จขึ้นว่า สำหรับพวกเขานั้นดีเยี่ยม แท้จริง สำหรับพวกเขาคือ ไฟนรกโดยแน่นอน และพวกเขาก็จะถูกลืม

ผู้ที่ฝ่าฝืนอาจไม่ได้รับโทษในทันที

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงขันติและความอดทนของพระองค์ที่มีต่อมนุษย์ ทั้งที่พวกเขาเป็นผู้อธรรม โดยทรงบอกว่า หากพระองค์ทรงเอาโทษพวกเขาเนื่องจากความผิดที่พวกเขาทำแล้ว พระองค์ก็คงไม่ทรงให้มีสัตว์ตัวใดเหลืออยู่บนโลกนี้ กล่าวคือ พระองค์ก็คงจะทรงให้สัตว์โลกทั้งหมดพินาศ หลังจากที่ได้ทรงทำให้มนุษย์พินาศไป แต่พระองค์ทรงขันติ ทรงปกปิดความผิดที่พวกเขากระทำ และประวิงไว้จนกว่าจะถึงเวลาที่กำหนด โดยพระองค์ไม่ทรงลงโทษพวกเขาในทันที ซึ่งหากพระองค์ทรงทำเช่นนั้นแล้ว ก็คงไม่มีผู้ใดมีชีวิตเหลืออยู่ต่อไปอีกอย่างแน่นอน

อิบนุ ญะรีรฺ บันทึกรายงานจากอบูสะละมะฮฺ เล่าว่า อบูฮุร็อยเราะฮฺ ได้ยินชายคนหนึ่งพูดขึ้นมาว่า แท้จริง ผู้ที่อธรรมนั้น มิได้สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ใดยกเว้นตัวเขาเอง อบูฮุร็อยเราะฮฺจึงกล่าวว่า ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ มันมิได้เป็นเช่นนั้น แม้แต่นกที่อยู่ในรัง ยังอาจต้องตายเพราะการกระทำของผู้ที่อธรรม

(อัฏฏอบารี 17/231)

พวกมุชริกีนอ้างว่าอัลลอฮฺ ﷻ ทรงมีสิ่งที่พวกเขารังเกียจ

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และพวกเขาตั้งสิ่งที่พวกเขาชิงชังให้อัลลอฮฺ** ﴿ คือ พวกเขากล่าวอ้างว่า พระองค์ทรงมีลูกสาว และทรงมีภาคีต่างๆ ซึ่งเป็นบ่าวของพระองค์ ทั้งที่พวกเขาเองไม่ยินยอมที่จะให้มีผู้ใดมามีส่วนร่วมในทรัพย์สมบัติของตน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และลิ้นของพวกเขากล่าวเท็จขึ้นว่า สำหรับพวกเขานั้นดีเยี่ยม** ﴿ เป็นการปฏิเสธคำกล่าวอ้างของพวกเขา ที่ว่าพวกเขาจะได้รับสิ่งดีๆ ในดุนยา และหากโลกหน้ามีจริง ก็จะได้รับสิ่งที่ดีเช่นเดียวกัน และทรงบอกถึงคำพูดของมุชริกีนบางคน ซึ่งคล้ายกับดำรัสที่ว่า

﴿ وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَئُوسٌ كَفُورٌ ﴿٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾ ﴾

"และถ้าเราได้ให้มนุษย์ลิ้มรสความเมตตาจากเรา แล้วต่อมาเราได้ดึงมันกลับมาจากเขา แท้จริง เขานั้นเป็นผู้หมดหวังและสิ้นศรัทธา ⑨ และถ้าเราได้ให้เขาลิ้มรสความโปรดปรานหลังจากความทุกข์ยากได้ประสบกับเขา แน่นอน เขาจะกล่าวว่าความชั่วร้ายต่าง ๆ ได้ผ่านพ้นจากฉันไปแล้ว แท้จริง เขานั้นเป็นผู้คึกคะนองหยิ่งยโส ⑩ "

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 9-10)

และคล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِن بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَٰذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِندَهُ لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ ﴾

"และเมื่อเราได้ให้เขาลิ้มรสความเมตตาจากเราหลังจากความทุกข์ยากได้ประสบแก่เขา แน่นอน เขาก็จะกล่าวว่า นี่คือความสามารถของฉัน และฉันไม่คิดว่ายามอวสานนั้นจะเกิดขึ้น แต่ถ้าฉันถูกส่งกลับไปยังพระผู้อภิบาลของฉัน แน่นอน ฉันจะมีคุณความดี ณ พระองค์ ดังนั้น เรา (อัลลอฮฺ) จะให้บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาได้รู้เห็นในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้ และแน่นอน เราจะให้พวกเขาได้ลิ้มรสการลงโทษอันรุนแรง"

(ซูเราะฮฺ ฟุศศิลัต อายะฮฺที่ 50)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾ ﴾

"เจ้าเห็นหรือไม่ว่า ผู้ที่ปฏิเสธอายะฮฺทั้งหลายของเรา แล้วเขากล่าวอ้างว่า ฉันจะได้รับทรัพย์สมบัติและลูกหลานนั้น"

(ซูเราะฮฺ มัรยัม อายะฮฺที่ 77)

และพระองค์ทรงเล่าถึงชายคนหนึ่งที่เข้าไปในสวนของเขาว่า

﴿ وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ قَالَ مَآ أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَٰذِهِۦٓ أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَىٰ رَبِّى لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا ﴿٣٦﴾ ﴾

"เขาได้เข้าไปในสวนของเขาโดยที่เขาเป็นผู้อธรรมแก่ตัวเขาเอง เขากล่าวว่า ฉันไม่คิดว่าสวนนี้จะพินาศไปได้เลย (35) และฉันไม่คิดว่า วันอวสานของโลกจะมีขึ้น และหากว่าฉันจะถูกนำกลับไปยังพระผู้อภิบาลของฉัน แน่นอน ฉันจะพบที่กลับที่ดียิ่งขึ้นกว่านี้ (36) "

(ซูเราะฮฺ อัลกะฮฺฟ อายะฮฺที่ 35-36)

ทั้งนี้ พวกเขาเหล่านั้น นอกจากจะประพฤติการงานที่ไม่ดีแล้ว ยังหวังที่จะได้รับในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ นั่นคือการได้รับผลตอบแทนที่ดี ซึ่งไม่มีทางเกิดขึ้นได้

ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงตอบโต้การหวังอย่างลมๆ แล้งๆ ของพวกเขาว่า ﴾ **แท้จริงสำหรับพวกเขาคือไฟนรกโดยแน่นอน** ﴿ คือ ไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้เป็นอันขาด นรกเท่านั้นที่จะเป็นที่พำนักของพวกเขาในวันกิยามะฮฺ ﴾ **และพวกเขาก็จะถูกลืม** ﴿ มุญาฮิด, สะอีด บิน ญุเบรฺ, กอตาดะฮฺ และคนอื่นๆ กล่าวว่า หมายถึง พวกเขาจะถูกลืมในนรก และต้องอยู่ในนั้นชั่วกาลนาน

(อัฏฏอบารี 17/233)

ส่วนนี้คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ فَٱلْيَوْمَ نَنسَىٰهُمْ كَمَا نَسُوا۟ لِقَآءَ يَوْمِهِمْ هَٰذَا ﴾

"ดังนั้น วันนี้เราจะลืมพวกเขาบ้าง ดังที่พวกเขาได้ลืมการพบกับวันของพวกเขานี้"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 51)

และมีรายงานจาก กอตาดะฮฺ เช่นกันว่า พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า **مُفْرَطُونَ** หมายถึง พวกเขาจะถูกเร่งให้เข้าไปในนรก โดยมีรากศัพท์จากคำว่า الفَرَط

(อัฏฏอบารี 17/234)

ซึ่งทั้งสองความหมายมิได้ขัดกันแต่อย่างใด เพราะผู้อธรรมเหล่านั้น ในวันกิยามะฮฺ พวกเขาจะถูกเร่งให้เข้านรก และจะถูกลืมอยู่ในนั้นตลอดไป

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ
وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا
لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾ وَاللَّهُ
أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾

63. ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ โดยแน่นอน เราได้ส่งบรรดารอซูลไปยังประชาชาติต่าง ๆ ก่อนเจ้า แล้วชัยฏอนได้ทำให้การงานของประชาชาติเหล่านั้นเพริศแพร้วแก่พวกเขา ดังนั้น มันเป็นผู้นำของพวกเขาในวันนี้ และสำหรับพวกเขาคือ การลงโทษอันเจ็บปวด

64. และเรามิได้ให้คัมภีร์นี้ลงมาแก่เจ้า เพื่ออื่นใด เว้นแต่เพื่อให้เจ้าชี้แจงให้แจ่มแจ้งแก่พวกเขาในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกัน และเพื่อเป็นการชี้แนวทาง และเป็นความเมตตาแก่หมู่ชนผู้ศรัทธา

65. และอัลลอฮฺประทานน้ำลงมาจากฟากฟ้า เพื่อให้แผ่นดินมีชีวิตด้วยน้ำนั้น หลังจากการแห้งแล้งของมัน แท้จริงในการนี้ ย่อมเป็นสัญญาณแก่กลุ่มชนผู้รับฟัง

บอกเล่าเรื่องราวของคนยุคก่อนเพื่อเป็นการปลอบใจ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าว่า พระองค์ได้ส่งรอซูลไปยังประชาชาติก่อนๆ แล้วพวกเขาก็ถูกประชาชาติปฏิเสธและฝ่าฝืน ดังนั้น เจ้าจงดูรอซูลเหล่านั้นที่เปรียบเสมือนพี่น้องของเจ้าเป็นตัวอย่าง โอ้ มุฮัมมัด อย่าให้การปฏิเสธดื้อดึงของกลุ่มชนเจ้า มาทำให้เจ้าเสียกำลังใจ ส่วนพวกมุชริกีนที่ปฏิเสธบรรดารอซูลนั้น ก็เนื่องจากถูกล่อลวงกระซิบกระซาบจากชัยฏอน จนทำให้พวกเขาเห็นว่า สิ่งที่ทำอยู่เป็นเรื่องที่ดี ﴿ **ดังนั้น มันเป็นผู้นำของพวกเขาในวันนี้ และสำหรับพวกเขาคือ การลงโทษอันเจ็บปวด** ﴾ คือ พวกเขาต้องประสบกับการลงโทษอันเจ็บแสบ โดยมีชัยฏอนเป็นหัวหน้า ซึ่งมันไม่สามารถช่วยเหลือพวกเขา จะกรีดร้องเพียงใด ก็ไม่มีผู้ใดช่วยทั้งหมดจะต้องรับการลงโทษที่สาหัสยิ่ง

จุดประสงค์ของการประทานอัลกุรอาน

หลังจากนั้นอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสแก่รอซูลของพระองค์ว่า ที่พระองค์ประทานคัมภีร์ลงมานั้นก็เพื่อให้ท่านอธิบายชี้แจงแก่ผู้คน ในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันอยู่ อัลกุรอานจึงเป็นเครื่องตัดสินชี้ขาด ในสิ่งที่มนุษย์ขัดแย้งและเห็นต่างกัน ﴿ **และเพื่อเป็นการชี้แนวทาง** ﴾ เป็นแสงสว่างนำทางและจรรโลงใจ ﴿ **และเป็นความเมตตา** ﴾ สำหรับผู้ที่ยึดมั่นในคำสอนของอัลกุรอาน ﴿ **แก่หมู่ชนผู้ศรัทธา** ﴾ และเช่นเดียวกับการที่พระองค์ทรงทำให้หัวใจที่ตายด้านเพราะการปฏิเสธศรัทธามีชีวิตชีวาด้วยอัลกุรอาน พระองค์ก็ทรงทำให้แผ่นดินชุ่มฉ่ำขึ้นอีกครั้ง ด้วยการประทานน้ำฝนลงมา ﴿ **แท้จริงในการนี้ ย่อมเป็นสัญญาณแก่กลุ่มชนผู้รับฟัง** ﴾ หมายถึง รับฟังและเข้าใจสิ่งที่พระองค์ทรงบอก

﴿ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ ﴾

66. และแท้จริง ในปศุสัตว์ ย่อมมีบทเรียนอย่างแน่นอนแก่พวกเจ้า เราให้พวกเจ้าดื่มจากสิ่งที่อยู่ในท้องของมัน ระหว่างมูลและเลือด เป็นน้ำนมบริสุทธิ์ อันเป็นที่โอชาแก่ผู้ดื่ม

67. และจากผลของต้นอินทผลัมและองุ่น พวกเจ้าได้จากมันมาเป็นทั้งของมึนเมา และอาหารที่ดี แท้จริงในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณแก่กลุ่มชนผู้ใช้ปัญญา

ข้อคิดจากการที่อัลลอฮฺ ﷻ ประทานปศุสัตว์ ผลอินทผลัม และองุ่น

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และแท้จริง ในปศุสัตว์** ﴾ เช่น อูฐ วัว และแกะ ﴿ **ย่อมมีบทเรียนอย่างแน่นอน** ﴾ หมายถึง เป็นหลักฐานและสัญญาณแสดงถึงเหตุผล เดชานุภาพ และความเมตตากรุณาของผู้สร้าง ﴿ **แก่พวกเจ้า** ﴾ มนุษย์ทั้งหลาย ﴿ **เราให้พวกเจ้าดื่มจากสิ่งที่**

อยู่ในท้องของมัน ﴾ ในที่นี้ พระองค์ใช้คำว่า بُطُونه โดยใช้ตัว ฮาอ์ (ه) ซึ่งเป็นสรรพนามที่ใช้กับเอกพจน์ (ทั้งที่กำลังกล่าวถึงคำว่า الأنعام ปศุสัตว์ที่เป็นรูปพหูพจน์) เพราะคำนึงถึงความหมายในแง่ที่ว่าปศุสัตว์เหล่านั้นเป็นความโปรดปรานจากพระองค์ (معنى النَعَم) หรือไม่ก็ย้อนกลับไปยังคำว่าสัตว์ (الحيوان) เนื่องจากปศุสัตว์ทั้งหลายจัดอยู่ในกลุ่มของสัตว์ โดยความหมายของอายะฮฺก็คือ เราให้พวกเจ้าดื่มจากสิ่งที่อยู่ในท้องของสัตว์ประเภทนี้ ในขณะที่อีกอายะฮฺหนึ่งอัลลอฮฺทรงใช้คำว่า بطونها ซึ่งก็ใช้ได้ทั้งสองรูปแบบ เหมือนกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ كَلَّآ إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۝١١ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ۝١٢ ﴾

“มิใช่เช่นนั้น แท้จริง มันเป็นข้อเตือนใจ ⑪ ดังนั้น ผู้ใดประสงค์ก็ให้รำลึกถึงข้อเตือนใจนั้น ⑫ ”

(ซูเราะฮฺ อะบะซะ อายะฮฺที่ 11-12)

เช่นเดียวกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า [10]

﴿ وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌۢ بِمَ يَرْجِعُ ٱلْمُرْسَلُونَ ۝٣٥ فَلَمَّا جَآءَ سُلَيْمَٰنَ.... ۝٣٦ ﴾

“และแท้จริง ฉันจะส่งของกำนัลไปให้พวกเขา แล้วฉันจะเฝ้าคอยดูว่า ผู้ที่ถูกส่งไปนั้นจะกลับมาอย่างไร ㉟ เมื่อพวกเขาได้เข้าพบสุลัยมานแล้ว... ㊱ ”

(ซูเราะฮฺ อันนัมลฺ อายะฮฺที่ 35-36)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **ระหว่างมูลและเลือด เป็นน้ำนมบริสุทธิ์** ﴿ หมายถึงเป็นน้ำนมบริสุทธิ์ที่ต่างจากเลือด ไม่ว่าจะเป็นสีของมันที่ขาวสะอาด รวมถึงรสชาติและความอร่อย ซึ่งอยู่ระหว่างมูลและเลือด ในท้องของสัตว์ แล้วแต่ละส่วนก็ไหลเคลื่อนไปตามช่องทางของมัน โดยเมื่อกระเพาะมีอาหารที่เพียงพอ ก็จะมีเลือดส่งไปหล่อเลี้ยงเส้นเลือดตามร่างกาย นมก็ไปยังเต้า ปัสสาวะไปที่กระเพาะปัสสาวะ ส่วนมูลก็ออกมาทางทวาร ซึ่งแต่ละส่วนหลังจากที่แยกย้ายไปตามช่องทางเฉพาะแล้ว ก็จะไม่ปนกัน และไม่ส่งผลให้ส่วนอื่นเปลี่ยนสภาพ ﴾ **อันเป็นที่โอชาแก่ผู้ดื่ม** ﴿ คือ เป็นที่ชื่นชอบของทุกคน

หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงนม ว่าเป็นเครื่องดื่มรสชาติดีสำหรับมนุษย์ พระองค์ก็ทรงกล่าวถึงเครื่องดื่มอื่นๆ ที่มนุษย์ผลิตขึ้นจากผลอินทผลัมและองุ่น ซึ่งพวกเขาเคยใช้หมักเป็นเครื่องดื่มมึนเมา ก่อนที่จะมีบัญญัติห้าม ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงตรัสให้พวกเขาสำนึกว่า ﴾ **และจากผลของต้นอินทผลัมและองุ่น พวกเจ้าได้จากมันมาเป็นทั้งของมึนเมา** ﴿ อายะฮฺส่วนนี้

(10) ตัวอย่างประกอบที่ยกมาจากซูเราะฮฺ อะบะซะ และซูเราะฮฺ อันนัมลฺ นั้น เพื่อแสดงว่า มีการใช้สรรพนามโดยคำนึงถึงความหมายอื่น ซึ่งไม่ใช่ความหมายตามรูปที่ปรากฏ

แสดงให้เห็นว่า เครื่องดื่มที่ทำให้มึนเมานั้นเคยเป็นที่อนุญาต ก่อนที่จะมีบัญญัติห้าม และยังเป็นการยืนยันว่า เครื่องดื่มมึนเมาที่ได้จากอินทผลัม และที่ได้จากองุ่นนั้น ในแง่ของบทบัญญัติแล้วไม่แตกต่างกัน ซึ่งรวมไปถึงของมึนเมาอื่นๆ ที่ผลิตจากข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ข้าวโพด หรือน้ำผึ้ง ดังที่มีตัวบทซุนนะฮฺอธิบายไว้อย่างละเอียด

ในขณะที่ อิบนุ อับบาส ได้อธิบายพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﴾ **เป็นทั้งของมึนเมา และอาหารที่ดี** ﴿ ว่า ของมึนเมา หมายถึง อาหารต้องห้ามที่ได้จากผลไม้ทั้งสองชนิด ส่วนอาหารที่ดี หมายถึง อาหารที่ศาสนาอนุญาต

(อัฏฏอบารี 17/241)

ในอีกรายงานหนึ่งจาก อิบนุ อับบาส ระบุว่า ของมึนเมา หมายถึง อาหารต้องห้าม ส่วนอาหารที่ดี หมายถึง อาหารซึ่งเป็นที่อนุมัติ

(อัฏฏอบารี 17/242)

ทั้งนี้ การใช้ประโยชน์จากผลไม้เหล่านั้นในทางที่ศาสนาอนุญาต ก็เช่น ผลอินทผลัมแห้ง หรือลูกเกด ที่นำมาทำเป็นน้ำเชื่อมผลไม้ น้ำส้มสายชู หรือน้ำผลไม้หมัก เครื่องดื่มเหล่านี้อนุญาตให้รับประทานได้ ตราบใดที่ยังไม่เปลี่ยนสภาพเป็นเหล้า ดังที่มีบันทึกในฮะดีษ

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แท้จริงในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณแก่กลุ่มชนผู้ใช้ปัญญา** ﴿ การกล่าวถึงสติปัญญาในจุดนี้ เหมาะสมกับบริบทของอายะฮฺ เพราะสติปัญญานั้นเป็นสิ่งที่มีค่าที่สุดในตัวมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮฺจึงทรงห้ามมิให้ประชาชาตินี้บริโภคเครื่องดื่มมึนเมาต่างๆ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสติปัญญานั่นเอง

(อัฏฏอบารี 17/249)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ ﴾

“และเราได้ทำให้มีในแผ่นดินนั้นคือเรือกสวนมากหลาย จากอินทผลัมและองุ่น และเราได้ทำให้มีตาน้ำในนั้น (34) เพื่อพวกเขาจะได้กินผลไม้ของมัน และจากสิ่งที่มือของพวกเขาได้กระทำมันขึ้นแล้ว พวกเขาจะไม่ขอบคุณกระนั้นหรือ ? (35)

มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่พระผู้ทรงสร้างทุกสิ่งทั้งหมดเป็นคู่ ๆ จากสิ่งที่แผ่นดินได้ (ให้มัน) งอกเงยขึ้นมา และจากตัวของพวกเขาเอง และจากสิ่งที่พวกเขาไม่รู้ (36)"

(ซูเราะฮฺ ยาซีน อายะฮฺที่ 34-36)

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ (٦٨) ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِن بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٦٩)

68. และพระผู้อภิบาลของเจ้าทรงดลใจแก่ผึ้งว่า จงทำรังตามภูเขาและตามต้นไม้ และตามที่พวกเขาทำร้านขึ้น

69. แล้วเจ้า (ผึ้ง) จงกินจากผลไม้ทั้งหลาย แล้วจงดำเนินตามทางของพระผู้อภิบาลของเจ้า โดยสะดวกสบาย มีเครื่องดื่มที่มีสีสันต่าง ๆ ออกมาจากท้องของมัน ในนั้นมีสิ่งบำบัดแก่ปวงมนุษย์ แท้จริงในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณแก่กลุ่มชนผู้ตรึกตรอง

ผึ้งและน้ำผึ้งเป็นความโปรดปราน และเป็นข้อคิด

ความหมายของคำว่า الوَحْي ในที่นี้ หมายถึง การดลใจและชี้แนะให้ผึ้งใช้หุบเขาเป็นที่พักอาศัย รวมไปถึงต้นไม้ และสถานที่ต่าง ๆ ที่พวกมันทำรัง ทั้งนี้ ผึ้งยังมีความสามารถในการสร้างบ้านอย่างละเอียดประณีต และเป็นระเบียบเรียบร้อยแทบไม่มีที่ติ แล้วพระองค์ก็ทรงอนุญาตให้ผึ้งกินผลไม้ต่าง ๆ เป็นอาหาร และสามารถบินไปทุกแห่งหนอย่างเป็นอิสระตามที่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นท้องฟ้าอันกว้างใหญ่ ทะเลทรายที่กว้างสุดตา หุบเขา หรือภูผาอันสูงตระหง่าน โดยที่มันสามารถบินกลับไปที่รังได้ถูกต้อง ไม่เฉไฉหลงไปทางซ้ายหรือขวา แต่มันมุ่งหน้ากลับบ้านของมัน เพื่อสร้างรังและเก็บน้ำผึ้งไว้ ก่อนที่จะบินออกไปอีกครั้งในเช้าวันรุ่งขึ้น

กอตาดะฮฺ และ อับดุรเราะหฺมาน บิน เซด บิน อัสลัม กล่าวว่า พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แล้วจงดำเนินตามทางของพระผู้อภิบาลของเจ้า โดยสะดวกสบาย** ﴿ คำว่า ذُلُلًا ในที่นี้ หมายถึง โดยอ่อนน้อมและเชื่อฟัง อิบนุ เซด กล่าวว่า อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ ﴾

"และเราได้ทำให้มันยอมจำนนแก่พวกเขา ดังนั้น บางชนิดมันก็เป็นพาหนะแก่พวกเขา และบางชนิดพวกเขาก็ใช้กินเป็นอาหาร"

(ซูเราะฮฺ ยาซีน อายะฮฺที่ 72)

อิบนุ เซด กล่าวว่า ท่านไม่เห็นหรือ ว่าผู้คนขนย้ายผึ้งไปพร้อมๆ กับรังของมัน เดินทางจากเมืองหนึ่ง ไปยังอีกเมืองหนึ่ง โดยที่มันก็ไปพร้อมกับพวกเขา

ทั้งนี้ ทัศนะแรกมีความชัดเจนมากกว่า กล่าวคือ อัลลอฮฺทรงทำให้ผึ้งสามารถโบยบินไปยังสถานที่ต่างๆ อย่างสะดวก มุญาฮิดระบุเช่นนั้น ในขณะที่อิบนุ ญะรีรฺ กล่าวว่า ทั้งสองทัศนะที่กล่าวมานั้นถูกต้อง

(อัฏฏอบารี 17/249)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **มีเครื่องดื่มที่มีสีสันต่างๆ ออกมาจากท้องของมัน ในนั้นมีสิ่งบำบัดแก่ปวงมนุษย์** ﴿ มีทั้งสีขาว สีเหลือง สีแดง และสีอื่นๆ ที่สวยสดใส แตกต่างกันไปตามแหล่งอาหารที่มันกิน พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **ในนั้นมีสิ่งบำบัดแก่ปวงมนุษย์** ﴿ หมายถึง น้ำผึ้งนั้นเป็นยาบำบัดโรคต่างๆ ทั้งนี้ ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การแพทย์ตามแบบท่านนบี ﷺ บางคนกล่าวว่า หากอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า فِيهِ الشِّفَاءُ لِلنَّاسِ จะเข้าใจได้ว่าน้ำผึ้งนั้น เป็นยาที่รักษาได้ทุกโรค แต่พระองค์มิได้ตรัสเช่นนั้น พระองค์ตรัสว่า ﴾ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ ﴿ ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่า น้ำผึ้งนั้นอาจใช้เป็นยารักษาโรคที่เกิดจากพิษความเย็นได้ เพราะน้ำผึ้งมีฤทธิ์ร้อน ซึ่งแนวทางการรักษาโรคนั้น จะใช้ตัวยาที่มีคุณสมบัติตรงกันข้ามกับโรค

อัลบุคอรีและมุสลิม บันทึกในหนังสือเศาะฮีฮฺทั้งสอง จากกอตาดะฮฺ เล่าจากอบุลมุตะวักกิล อะลี บิน ดาวูด อันนาญี จากสะอัด อัลคุดรี เล่าว่า มีชายคนหนึ่งมาหาท่านรอซูล ﷺ แล้วกล่าวกับท่านว่า "น้องชายของฉันท้องเสีย" ท่านจึงบอกว่า "ให้เขาดื่มน้ำผึ้ง" ชายคนดังกล่าวจึงกลับไปแล้วหาน้ำผึ้งให้น้องชายดื่ม แต่แล้วเขาก็กลับมาหาท่านรอซูล ﷺ อีกครั้ง พร้อมกับบอกว่า น้องชายของเขาดื่มน้ำผึ้งแล้วยิ่งท้องเสียมากขึ้น ท่านจึงกล่าวกับเขาว่า "ท่านจงกลับไปหาน้ำผึ้งให้เขาดื่ม" ชายคนนั้นก็กลับไป แล้วนำน้ำผึ้งให้น้องชายดื่ม จากนั้น

เขาก็กลับมาอีกครั้ง แล้วบอกท่านรอซูล ﷺ ว่า น้องชายเขาท้องเสียหนักกว่าเดิม ท่านรอซูล ﷺ จึงกล่าวว่า

« صَدَقَ اللَّهُ وَكَذَبَ بَطْنُ أَخِيكَ، اذْهَبْ فَاسْقِهِ عَسَلًا »

"อัลลอฮฺตรัสสิ่งที่เป็นความจริง แต่ท้องของน้องชายท่านนั่นแหละที่โกหก ท่านจงกลับไปหาน้ำผึ้งให้เขาดื่มเถิด"

ชายคนดังกล่าวจึงกลับไป แล้วให้น้องชายดื่มน้ำผึ้งต่อ จนอาการหายเป็นปกติ

(ฟัตฮุลบารี 10/81 และมุสลิม 2/1101)

มีฮะดีษบันทึกในเศาะฮีฮฺทั้งสอง จากอาอิชะฮฺ ระบุว่า

« أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يُعْجِبُهُ الْحَلْوَاءُ وَالْعَسَلُ »

"ท่านรอซูล ﷺ นั้น ชอบอาหารที่มีรสชาติหวาน และน้ำผึ้ง"

(ฟัตฮุลบารี 10/178 และมุสลิม 4/1736)

สำนวนนี้บันทึกโดยอัลบุคอรี และมีบันทึกในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรีเช่นกัน จากอิบนุ อับบาส เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

«الشِّفَاءُ فِي ثَلَاثَةٍ: فِي شَرْطَةِ مِحْجَمٍ، أَوْ شَرْبَةِ عَسَلٍ، أَوْ كَيَّةٍ بِنَارٍ، وَأَنْهَى أُمَّتِي عَنِ الْكَيِّ»

"การรักษาโรคโดยทั่วไปมี 3 วิธี คือ การปล่อยเลือด การดื่มน้ำผึ้ง และการใช้ไฟลน แต่ฉันขอห้ามประชาชาติของฉันมิให้รักษาด้วยการใช้ไฟลน"

(ฟัตฮุลบารี 10/143)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **แท้จริงในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณแก่กลุ่มชนผู้ตรึกตรอง** ﴾ หมายถึง การที่อัลลอฮฺทรงดลใจแมลงตัวเล็กๆ เหล่านั้น ให้สามารถทำสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมา ไม่ว่าจะเป็นการดูดกินน้ำหวานจากต้นไม้ต่างๆ เก็บสะสมไว้เพื่อผลิตออกมาเป็นขี้ผึ้งและน้ำผึ้ง ซึ่งเป็นอาหารที่มีรสชาติดีที่สุดประเภทหนึ่ง ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น ย่อมเป็นสัญญาณอันเด่นชัด สำหรับกลุ่มชนที่ใคร่ครวญถึงความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าผู้ที่สร้างมันขึ้นมา และทรงกำหนดให้มันสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย เมื่อคิดได้เช่นนั้น พวกเขาก็จะตระหนักว่าพระองค์คือผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงสามารถ ผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ และทรงเมตตากรุณาอย่างที่สุด

﴿ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾ ﴾

70. และอัลลอฮฺทรงบังเกิดพวกเจ้า แล้วทรงให้พวกเจ้าตาย และบางคนในหมู่พวกเจ้ามีผู้ถูกนำกลับไปยังวัยต่ำสุดของชีวิต เพื่อมิให้เขารู้อะไรหลังจากที่เคยมีความรู้ แท้จริง อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงอานุภาพ

ช่วงวัยต่างๆ ของมนุษย์ เป็นข้อเตือนใจ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงอำนาจของพระองค์ ในการบริหารจัดการชีวิตของมนุษย์ผู้เป็นบ่าว เพราะพระองค์เป็นผู้ที่สร้างพวกเขาขึ้นมาจากความว่างเปล่า หลังจากนั้น พระองค์ก็ทรงให้พวกเขาตาย โดยบางคนมีชีวิตอยู่ถึงวัยชรา ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِن بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ﴾

"อัลลอฮฺทรงเป็นผู้สร้างพวกเจ้าในสภาพอ่อนแอ แล้วหลังจากความอ่อนแอพระองค์ก็ทรงทำให้มีความแข็งแรง"

(ซูเราะฮฺ อัรฺรูม อายะฮฺที่ 54)

และพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **เพื่อมิให้เขารู้อะไรหลังจากที่เคยมีความรู้** ﴾ คือหลังจากที่เคยมีความรู้ ก็กลายเป็นไม่รู้ เนื่องจากความหลงลืมและชราภาพ อัลบุคอรีบันทึกรายงานจากอนัส บิน มาลิก ว่า ท่านรอซูล ﷺ เคยขอดุอาอฺว่า

« أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَالْكَسَلِ، وَالْهَرَمِ وَأَرْذَلِ الْعُمُرِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ، وَفِتْنَةِ الدَّجَّالِ وَفِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ »

"ฉันขอพระองค์ทรงคุ้มครองให้พ้นจากความตระหนี่ถี่เหนียว ความเกียจคร้าน ความแก่ชรา ซึ่งเป็นช่วงอายุที่อ่อนแอที่สุด และขอทรงคุ้มครองให้พ้นจากการลงโทษในหลุมศพ การล่อลวงของดัจญาล และความวุ่นวายขณะมีชีวิตอยู่และหลัง

จากที่ตายไปแล้ว"

(ฟัตฮุลบารี 8/239)

ซุเฮรฺ บิน อบีซัลมา กล่าวไว้ในบทกลอน มุอัลละเกาะฮฺ ที่เลื่องชื่อของเขาว่า

سَئِمْتُ تَكَالِيفَ الْحَيَاةِ وَمَنْ يَعِشْ ... ثَمَانِينَ عَامًا لَا أَبَا لَكَ يَسْأَمِ

رَأَيْتُ الْمَنَايَا خَبْطَ عَشْوَاءَ مَنْ تُصِبْ ... تُمِتْهُ وَمَنْ تُخطِئْ يُعَمَّرْ فيهرم

"ฉันเริ่มเบื่อชีวิตที่ยุ่งยากวุ่นวาย หากใคร ... มีชีวิตถึงแปดสิบปีย่อมเบื่อเป็นธรรมดา

ความตายนั้นมาได้ทุกเมื่อ ผู้ใดถึงกำหนด ... ก็ตาย หรือไม่ก็ต้องอยู่ต่อไปจนแก่ชรา"

﴿ وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۚ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ ۚ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ ﴾

71. และอัลลอฮฺทรงทำให้บางคนในหมู่พวกเจ้า ดีเด่นกว่าอีกบางคนในเรื่องปัจจัยยังชีพ แล้วเหตุใดบรรดาผู้ที่ได้รับความดีเด่น จึงไม่แบ่งปัจจัยยังชีพของพวกเขา แก่บรรดาผู้ที่มือขวาของพวกเขาครอบครอง เพื่อพวกเขาจะได้เท่าเทียมกันในเรื่องนั้น ดังนั้น ต่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺ พวกเขาอกตัญญูกระนั้นหรือ

การใช้ชีวิตของมนุษย์เป็นข้อคิด และความโปรดปราน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงความเขลาและการปฏิเสธศรัทธาของพวกมุชริกีน ซึ่งกล่าวอ้างว่าพระองค์ทรงมีภาคีหุ้นส่วน ทั้งที่พวกเขาเองก็ยอมรับว่าพวกมันเป็นบ่าวของอัลลอฮฺ ดังที่พวกเขากล่าวในตัลบิยะฮฺขณะทำฮัจญ์ว่า "لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ إِلَّا شَرِيكًا هُوَ لَكَ، تَمْلِكُهُ وَمَا مَلَكَ" "เราขอตอบรับการเชิญชวนของพระองค์ สำหรับพระองค์ไม่มีภาคีใดๆ ยกเว้นภาคีที่เป็นหุ้นส่วนเทียบเคียงพระองค์ ซึ่งพระองค์ทรงมีอำนาจเหนือเขา และเขาไม่มีอำนาจ" อัลลอฮฺ

จึงทรงตำหนิพวกเขาว่า ในเมื่อพวกเจ้ารับไม่ได้ที่จะให้ทาสของพวกเจ้า มีปัจจัยยังชีพต่างๆ เทียบเท่ากับพวกเจ้า แล้วเป็นไปได้อย่างไร ที่อัลลอฮฺผู้สูงส่งจะทรงยอมให้บ่าวของพระองค์มามีส่วนร่วมเทียบเคียงพระองค์ในความเป็นพระเจ้า และการได้รับการเคารพ ดังที่พระองค์ตรัสในอายะฮฺอื่นว่า

﴿ ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُم مِّن شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ ﴾

“พระองค์ทรงยกอุทาหรณ์แก่พวกเจ้าที่มาจากตัวของพวกเจ้าเอง จะมีบ้างไหมสำหรับพวกเจ้า (ที่จะยอมให้) ในหมู่ผู้ที่มือขวาของพวกเจ้าครอบครอง (บ่าวทาส) มีหุ้นส่วนในสิ่งที่เราได้ให้เครื่องยังชีพแก่พวกเจ้า แล้วพวกเจ้า (กับพวกเขา) มามีส่วนเท่ากัน โดยพวกเจ้ากลัวพวกเขาเหมือนกับการกลัวของพวกเจ้าด้วยกันเอง”

(ซูเราะฮฺ อัรรูม อายะฮฺที่ 28)

อัลเอาฟี รายงานคำอธิบายอายะฮฺนี้จาก อิบนุ อับบาส ว่า อัลลอฮฺทรงบอกว่า มุชริกีนรับไม่ได้ที่จะให้ทาสของพวกเขามามีส่วนร่วมในทรัพย์สินและภรรยา แต่เหตุไฉนพวกเขาจึงคิดว่ามีผู้หนึ่งผู้ใดในบรรดาบ่าวของข้า เป็นภาคีหุ้นส่วนและมีอำนาจร่วมกับข้า ฉะนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **ดังนั้น ต่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺ พวกเขาอกตัญญูกระนั้นหรือ** ﴿

(อัฏฏอบารี 17/249)

ในรายงานอีกสายหนึ่ง อิบนุ อับบาส อธิบายว่า อัลลอฮฺทรงกล่าวว่า พวกเขายินยอมให้ข้ามีในสิ่งที่พวกเขาไม่ยอมที่จะให้เกิดขึ้นกับตนเอง

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **ดังนั้น ต่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺ พวกเขาอกตัญญูกระนั้นหรือ** ﴿ หมายถึง พวกมุชริกีนมีความเชื่อว่า พืชผลสิ่งเพาะปลูกและปศุสัตว์ต่างๆ นั้น เป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺส่วนหนึ่ง โดยพวกเขาอกตัญญูต่อความโปรดปรานของพระองค์ และนำสิ่งอื่นมาเป็นภาคีเทียบเคียงพระองค์ มีรายงานจากอัลหะซัน อัลบัศรี ว่า อุมัรฺ บิน อัลค็อฏฏอบ เขียนสารฉบับหนึ่งไปยังอบูมูซา อัลอัชอะรี โดยเนื้อหาตอนหนึ่งระบุว่า “...ท่านจงพอใจในความโปรดปรานที่ได้รับในดุนยานี้ เพราะพระผู้อภิบาลผู้ทรงเมตตาได้ทรงให้บ่าวของพระองค์แต่ละคนได้รับริซกีมากน้อยแตกต่างกันไป เพื่อเป็นการทดสอบ โดยผู้ที่ได้รับริซกีจำนวนมากนั้น พระองค์ทรงทดสอบว่า เขาจะขอบคุณพระองค์หรือไม่ และได้ใช้สิ่งเหล่านั้นไปในหนทางที่ควรจะเป็นมากน้อยเพียงใด”

(อิบนุ อบีฮาติม 12583)

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

72. **และอัลลอฮฺทรงกำหนดคู่ครองแก่พวกเจ้าซึ่งมาจากหมู่พวกเจ้า และทรงทำให้พวกเจ้ามีลูกและหลานจากคู่ครองของพวกเจ้า และประทานริซกีจากสิ่งดี ๆ แก่พวกเจ้า ดังนั้น ต่อสิ่งเท็จพวกเขาศรัทธา และต่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺ พวกเขาเนรคุณกระนั้นหรือ ?**

คู่ครองและลูกหลาน เป็นส่วนหนึ่งจากความโปรดปราน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงความโปรดปรานต่างๆ ที่พระองค์ประทานให้มนุษย์ โดยทรงทำให้พวกเขามีคู่ครอง ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทเดียวกับพวกเขา มีรูปร่างลักษณะเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ หากพระองค์ทรงกำหนดให้คู่ครองของพวกเขาเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทอื่น ก็จะไม่เกิดความใกล้ชิดผูกพัน แต่ด้วยความเมตตาของพระองค์ ทรงทำให้มนุษย์นั้นมีทั้งเพศชายและหญิง และทรงทำให้เพศหญิงเป็นคู่ครองของเพศชาย หลังจากนั้นอัลลอฮฺก็ทรงบอกว่า พระองค์ทรงทำให้คู่ครองทั้งหลายให้กำเนิดลูกหลานมากมาย

อิบนุ อับบาส, อิกริมะฮฺ, อัลหะซัน, อัฎเฎาะฮาก และอิบนุ เซด อธิบายว่า **الحَفَدة** หมายถึง ลูกของลูก

(อัฏฏอบารี 17/256-257)

อีกทัศนะหนึ่งอธิบายว่า หมายถึง บริวารและคนรับใช้ บ้างก็ว่า หมายถึง ผู้ที่นับเป็นญาติกันทางเขย

ทั้งนี้ ผู้ที่มีทัศนะว่า **حفدة** เชื่อมโยงกับคำว่า **أزواجكم** นั้น จะให้ความหมาย **حفدة** ว่า ลูกของลูก ลูกเขยซึ่งเป็นสามีของลูกสาว หรือลูกติดภรรยาเท่านั้น ดังที่อัชชะอฺบีและอัฎเฎาะฮากกล่าวไว้ เพราะโดยทั่วไปแล้ว พวกเขาเหล่านั้นจะอยู่ในความดูแลของบุรุษ หรืออยู่ในบ้านเดียวกันกับเขา

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และประทานริซกีจากสิ่งดี ๆ แก่พวกเจ้า** ﴿ หมายถึง อาหารและเครื่องดื่มต่าง ๆ หลังจากนั้น พระองค์ก็ทรงตำหนิผู้ที่เคารพภักดีสิ่งอื่นเทียบเคียงพระองค์ผู้ประทานความโปรดปราน ﴾ **ดังนั้น ต่อสิ่งเท็จพวกเขาศรัทธา** ﴿ หมายถึง เจว็ดรูปปั้นต่าง ๆ ﴾ **และต่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺ พวกเขาเนรคุณกระนั้นหรือ ?** ﴿ คือ พวกเขาปกปิดปฏิเสธความโปรดปรานที่อัลลอฮฺประทานให้แก่พวกเขา และกล่าวอ้างว่าผู้อื่นเป็นผู้ให้สิ่งนั้น มีรายงานบันทึกในอะดีษเศาะฮีฮฺระบุว่า

« إن الله يَقُولُ لِلْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُمْتَنًّا عَلَيْهِ: أَلَمْ أُزَوِّجْكَ؟ أَلَمْ أُكْرِمْكَ؟ أَلَمْ أُسَخِّرْ لَكَ الْخَيْلَ وَالْإِبِلَ، وَأَذَرْكَ تَرْأَسُ وَتَرْبَعُ ؟ »

"อัลลอฮฺจะทรงกล่าวกับบ่าวในวันกิยามะฮฺ เพื่อให้สำนึกในบุญคุณของพระองค์ว่า ข้ามิได้ทำให้เจ้าได้แต่งงานหรอกหรือ ? ข้ามิได้ให้เกียรติเจ้าหรอกหรือ ? ข้าได้สร้างม้าและอูฐเพื่อเป็นประโยชน์แก่เจ้ามิใช่หรือ ? และข้าก็ยังให้เจ้าได้เป็นผู้นำ และให้มีสิทธิ์ในหนึ่งส่วนสี่ของทรัพย์ที่ได้จากสงครามมิใช่หรือ ? " (11)

(มุสลิม 4/2279)

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾

73. และพวกเขาเคารพบูชาอื่นจากอัลลอฮฺ คือสิ่งที่ไม่มีอำนาจให้ปัจจัยยังชีพแก่พวกเขาจากชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินแต่อย่างใด และพวกมันก็ไม่สามารถกระทำได้

74. ดังนั้น พวกเจ้าอย่ายกอุทาหรณ์ทั้งหลายกับอัลลอฮฺเลย แท้จริงอัลลอฮฺนั้นทรงรอบรู้ และพวกเจ้าไม่รู้เท่าพระองค์

---

(11) ผู้นำในยุคญาฮิลิยะฮ์มีสิทธิ์ได้รับ ¼ ของทรัพย์สินที่ได้จากการทำสงคราม

ตำหนิผู้ที่เคารพอิบาดะฮฺสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงพวกมุชริกีนที่กราบไหว้สิ่งอื่นเทียบเคียงพระองค์ ทั้งที่พระองค์คือผู้สร้าง และเป็นผู้ประทานริซกีความโปรดปรานต่างๆ เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีหุ้นส่วนใดๆ แต่ถึงกระนั้น พวกเขาก็ยังกราบไหว้บรรดาเจว็ดรูปปั้นรูปเคารพ ﴿ **สิ่งที่ไม่มีอำนาจให้ปัจจัยยังชีพแก่พวกเขาจากชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินแต่อย่างใด** ﴾ ไม่สามารถทำให้ฝนตกลงมา และไม่สามารถทำให้พืชผลต้นไม้เติบโต พวกมันไม่มีอำนาจที่จะทำเช่นนั้น และแม้พวกมันนึกอยากจะทำ ก็ไม่มีทางทำได้เป็นอันขาด ฉะนั้น อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **ดังนั้น พวกเจ้าอย่ายกอุทาหรณ์ทั้งหลายกับอัลลอฮฺเลย** ﴾ หมายถึง พวกเจ้าอย่านำสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเทียบเคียงให้มีอำนาจเสมอ หรือคล้ายกับพระองค์ ﴿ **แท้จริง อัลลอฮฺนั้นทรงรอบรู้ และพวกเจ้าไม่รู้เท่าพระองค์** ﴾ คือ พระองค์ทรงรู้ดี และทรงยืนยันว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดควรคู่แก่การเคารพภักดีนอกจากพระองค์ ในขณะที่พวกเจ้านั้น ด้วยความเขลา พวกเจ้าจึงตั้งภาคีและนำสิ่งอื่นมาเทียบเคียงต่อพระองค์

﴿ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ ﴾

75. อัลลอฮฺทรงยกอุทาหรณ์ถึงบ่าวผู้เป็นทาสไม่มีอำนาจในสิ่งใด กับผู้ที่เราได้ให้ปัจจัยยังชีพที่ดีจากเราแก่เขา แล้วเขาก็บริจาคมันโดยทางลับและเปิดเผย พวกเขาจะเท่าเทียมกันหรือ บรรดาการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ แต่ทว่าส่วนมากของพวกเขาไม่รู้

อุทาหรณ์เปรียบเทียบระหว่างผู้ศรัทธาและผู้ปฏิเสธ หรือระหว่างเจว็ดกับอัลลอฮฺ ﷻ

อัลเอาฟี รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า ในดำรัสนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงยกอุทาหรณ์เปรียบเทียบระหว่างผู้ปฏิเสธและผู้ศรัทธา มุญาฮิด ก็อธิบายเช่นนั้น ซึ่งเป็นทัศนะที่อิบนุ ญะรีรฺ เลือกให้น้ำหนัก

(อัฏฏอบารี 17/261, 263)

ทั้งนี้ ทาสที่ไม่มีความสามารถ ไม่มีอำนาจที่จะทำสิ่งใด ก็เปรียบได้กับผู้ปฏิเสธศรัทธา ส่วนผู้ที่ได้รับปัจจัยยังชีพที่ดี แล้วใช้จ่ายไปในทางลับและเปิดเผยนั้น ก็เปรียบดังผู้ศรัทธา

อีกคำอธิบายหนึ่ง เป็นรายงานจาก มุญาฮิด เล่าโดย อิบนุ อบีนะญีหฺ ระบุว่าอายะฮฺดังกล่าวเป็นการยกอุทาหรณ์เปรียบเทียบ ระหว่างเจว็ดรูปปั้น และอัลลอฮฺ ﷻ ซึ่งแน่นอนว่าทั้งสองนั้นมิอาจเทียบกันได้

(อัฏฏอบารี 17/263)

และในเมื่อความแตกต่างระหว่างทั้งสองปรากฏชัดเจน จะมีก็เพียงคนโฉดเขลาเท่านั้นที่ไม่รู้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **บรรดาการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ แต่ทว่าส่วนมากของพวกเขาไม่รู้** ﴾

﴿ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَىٰ مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُّ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ ﴾

76. **และอัลลอฮฺทรงยกอุทาหรณ์ถึงชายสองคน หนึ่งในสองคนเป็นใบ้ เขาไม่สามารถกระทำสิ่งใด และเป็นภาระแก่นายของเขาอีกด้วย ไม่ว่าแห่งใดที่นายจะส่งเขาไป เขาจะไม่นำความดีใด ๆ มาเลย เขาจะเท่าเทียมกับผู้กำชับในทางที่เที่ยงธรรม และอยู่ในทางที่เที่ยงตรงกระนั้นหรือ ?**

อีกอุทาหรณ์หนึ่ง

มุญาฮิดกล่าวว่า นี่ก็เป็นอุทาหรณ์ที่เปรียบเทียบระหว่างเจว็ดรูปปั้น กับอัลลอฮฺ ﷻ กล่าวคือ เจว็ดนั้นเป็นใบ้ ไม่สามารถพูดหรือเอื้อนเอ่ยสิ่งใด ไม่ว่าจะเป็นคำพูดที่ดี หรือคำพูดใดก็ตาม ไม่สามารถจะกระทำสิ่งใดเลย ไม่ว่าจะเป็นคำพูดหรือการกระทำ ยิ่งไปกว่านั้น มันยังเป็นภาระแก่ผู้ที่กราบไหว้มันเสียด้วยซ้ำ ﴿ **ไม่ว่าแห่งใดที่นายจะส่งเขาไป เขาจะไม่นำความดีใด ๆ มาเลย** ﴾ คือ ไม่ว่าจะส่งไปทำภารกิจใด ก็ไม่สำเร็จสักเรื่อง ﴿ **เขาจะเท่าเทียมกับผู้กำชับในทางที่เที่ยงธรรม และอยู่ในทางที่เที่ยงตรงกระนั้นหรือ ?** ﴾ คือ ผู้ที่มีลักษณะ

เช่นที่กล่าวมา จะเท่าเทียมกับผู้ที่กำชับในทางที่เที่ยงธรรม โดยทั้งคำพูดและการกระทำของเขาล้วนเป็นสัจธรรมความถูกต้องกระนั้นหรือ ? อัลเอาฟี รายงานจากอิบนุ อับบาส ว่า อายะฮฺนี้เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผู้ปฏิเสธกับผู้ศรัทธาเช่นเดียวกับก่อนหน้านี้

﴿ وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ
الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾ وَاللَّهُ أَخْرَجَكُم
مِّن بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ
مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾ ﴾

77. และเฉพาะอัลลอฮฺ (ทรงรู้) สิ่งพ้นญาณวิสัยแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และเรื่องที่เกี่ยวกับวันสิ้นโลกนั้น มิใช่อื่นใด นอกจากเพียงชั่วพริบตาเดียวหรือมันใกล้ยิ่งกว่า แท้จริง อัลลอฮฺทรงอานุภาพเหนือทุกสิ่ง

78. และอัลลอฮฺทรงให้พวกเจ้าออกจากครรภ์มารดาของพวกเจ้า โดยพวกเจ้าไม่รู้อะไรเลย และพระองค์ทรงทำให้พวกเจ้าได้ยิน และเห็น และมีหัวใจ เพื่อพวกเจ้าจะได้ขอบคุณ

79. พวกเขาไม่เห็นฝูงนกหรอกหรือว่า พวกมันได้รับความสะดวกในห้วงอากาศแห่งชั้นฟ้า ไม่มีผู้ใดดึงพวกมันไว้ได้นอกจากอัลลอฮฺ แท้จริงในการนั้น ย่อมเป็นสัญญาณมากหลาย สำหรับกลุ่มชนผู้ศรัทธา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงรู้สิ่งเร้นลับ และกำหนดวันสิ้นโลก

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงความรู้ของพระองค์ที่สมบูรณ์แบบ และเดชานุภาพของพระองค์เหนือทุกสิ่ง โดยพระองค์ทรงรู้สิ่งเร้นลับทั้งปวงในชั้นฟ้าและแผ่นดิน มีเพียงพระองค์เท่านั้นที่

ทรงรู้สิ่งเร้นลับ นอกจากพระองค์แล้ว ไม่มีผู้ใดล่วงรู้ นอกจากผู้ที่พระองค์ทรงให้เขารู้บางสิ่งบางอย่างตามที่พระองค์ทรงประสงค์ และอัลลอฮฺทรงมีอำนาจสูงสุด ไม่มีสิ่งใดขัดขวางหรือเป็นเป็นอุปสรรคสำหรับพระองค์ หากพระองค์ทรงประสงค์สิ่งใด ก็เพียงแต่ตรัสว่า จงเป็น ก็เป็นอย่างที่พระองค์ทรงต้องการทันที ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَمَآ أَمْرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٌ كَلَمْحٍۭ بِٱلْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ ﴾

"และกิจการของเรา (ในการสร้าง) นั้นเพียง (บัญชา) ครั้งเดียว คล้ายกับชั่วพริบตาเดียว"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะมัรฺ อายะฮฺที่ 50)

ในซูเราะฮฺนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **และเรื่องที่เกี่ยวกับวันสิ้นโลกนั้น มิใช่อื่นใดนอกจากเพียงชั่วพริบตาเดียวหรือมันใกล้ยิ่งกว่า แท้จริง อัลลอฮฺทรงอานุภาพเหนือทุกสิ่ง** ﴾ ซึ่งก็คล้ายกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ مَّا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَٰحِدَةٍ ﴾

"การบังเกิดของพวกเจ้า และการฟื้นคืนชีพของพวกเจ้า มิใช่อื่นใดนอกจากเสมือนชีวิตเดียว"

(ซูเราะฮฺ ลุกมาน อายะฮฺที่ 28)

การได้ยิน การมองเห็น และสติปัญญา เป็นส่วนหนึ่งจากความโปรดปรานของอัลลอฮฺ ﷻ

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงบุญคุณของพระองค์ที่มีต่อปวงบ่าว โดยอัลลอฮฺทรงให้พวกเขาออกมาจากครรภ์ของมารดา ในสภาพที่ไม่มีความรู้ใดๆ แล้วพระองค์ก็ทรงทำให้พวกเขาได้ยินเสียง มองเห็นสิ่งต่างๆ และมีสติปัญญาอันมีจุดศูนย์กลางอยู่ที่หัวใจ บ้างก็ว่าจุดศูนย์กลางของมันอยู่ที่สมอง ทั้งนี้ สติปัญญานี่เอง ที่เป็นเครื่องแยกแยะว่าสิ่งใดเป็นโทษ และสิ่งใดเป็นประโยชน์ โดยประสาทสัมผัสเหล่านี้จะค่อยๆ พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ตามวัย ยิ่งโตเท่าไรความสามารถในการได้ยิน การมองเห็น และความคิดความอ่าน ก็พัฒนาตามไปด้วย จนถึงจุดที่สมบูรณ์ที่สุด อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสร้างสิ่งเหล่านี้ให้มีอยู่ในตัวมนุษย์ ก็เพื่อให้มนุษย์สามารถเคารพอิบาดะฮฺต่อพระองค์ โดยใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายและพละกำลังที่มีไปในหนทางที่เป็นการภักดีต่อพระองค์

มีรายงานบันทึกในเศาะฮีฮฺอัลบุคอรี จากอบูฮุร็อยเราะฮฺ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« يَقُولُ تَعَالَى:مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ بَارَزَنِي بِالْحَرْبِ، وما تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَفْضَلُ مِنْ أَدَاءِ مَا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَلَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَلَئِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ، وَلَئِنْ دَعَانِي لَأُجِيبَنَّهُ، وَلَئِنِ اسْتَعَاذَ بِي لَأُعِيذَنَّهُ، وَمَا تَرَدَّدْتُ فِي شَيْءٍ أَنَا فَاعِلُهُ تَرَدُّدِي فِي قَبْضِ نَفْسِ عَبْدِي الْمُؤْمِنِ يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَأَكْرَهُ مَسَاءَتَهُ، وَلَا بُدَّ لَهُ مِنْهُ ».

"อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ผู้ใดตั้งตัวเป็นศัตรูกับผู้ที่ข้ารัก เท่ากับเขาได้ประกาศสงครามกับข้า และไม่มีสิ่งใดที่หากบ่าวของข้ากระทำแล้ว จะเป็นการเข้าใกล้ชิดข้าได้ดีไปกว่าการปฏิบัติสิ่งที่ข้าบัญญัติเป็นข้อบังคับสำหรับเขา และบ่าวของข้าที่เข้าหาข้าด้วยสิ่งที่เป็นการงานภาคสมัครใจอย่างสม่ำเสมอ ข้าก็จะรักเขา และเมื่อข้ารักเขาข้าก็จะดูแลการได้ยินของเขา และจะดูแลสายตาที่เขาใช้มอง หากเขาลงมือทำสิ่งใดก็จะได้รับความช่วยเหลือจากข้า เดินไปที่ใดก็อยู่ในหนทางของข้า หากเขาขอสิ่งใดข้าก็จะให้ หากเขาดุอาอฺข้าก็จะตอบรับ และหากเขาขอความคุ้มครองจากข้าข้าก็จะให้ความคุ้มครองแก่เขา ข้าไม่ลังเล [12] ในสิ่งใดที่ข้าทำเหมือนกับที่ข้าลังเลที่จะปลิดชีวิตบ่าวของข้าที่เป็นผู้ศรัทธา เขากลัวความตาย ในขณะที่ข้าก็ไม่อยากให้เขาประสบกับสิ่งที่ไม่ดี แต่อย่างไรเสีย ความตายก็ต้องเกิดขึ้นกับเขาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้"

(ฟัตฮุลบารี 11/348)

ความหมายของฮะดีษ คือ เมื่อใดที่บ่าวเคารพภักดีอัลลอฮฺด้วยความบริสุทธิ์ใจ การงานทั้งหมดของเขาก็จะถูกมอบต่ออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว เขาจะไม่ฟังสิ่งใดยกเว้นเพื่ออัลลอฮฺ และไม่มองสิ่งใดนอกจากเพื่ออัลลอฮฺ ซึ่งก็หมายความว่า การได้ยิน และการมองเห็นของเขานั้นจะถูกใช้ไปในหนทางแห่งบัญญัติของอัลลอฮฺ และเขาจะไม่เดินไปที่ใด นอกจากทางที่มุ่งสู่การเคารพภักดีต่อพระองค์ เขาจะขอความช่วยเหลือจากพระองค์ในทุกการงานที่กระทำ ด้วยเหตุนี้ ในอีกสำนวนหนึ่งของฮะดีษบทนี้ ซึ่งได้รับการบันทึกในตำราเล่มอื่นระบุหลังจากประโยค " وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا " (เดินไปที่ใดก็อยู่ในหนทางของข้า) ว่า

(12) การลังเลของอัลลอฮฺ เกิดจากการที่พระองค์ทรงรักและเมตตาบ่าวผู้ศรัทธา ไม่อยากให้เขาเจ็บปวดก่อนที่จะสิ้นชีวิต ซึ่งต่างจากการลังเลของมนุษย์ที่เกิดจากการไม่แน่ใจในความสามารถ หรือไม่รู้ผลที่จะตามมา

« فَبِي يَسْمَعُ، وَبِي يُبْصِرُ، وَبِي يَبْطِشُ، وَبِي يَمْشِي »

"เขาฟังในหนทางของข้า มองในหนทางของข้า ลงมือทำสิ่งใดก็เพื่อข้า และไม่ว่าจะเดินไปที่ใดก็อยู่ในหนทางของข้า"

(ฟัตฮุลบารี 11/353)

ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **และพระองค์ทรงทำให้พวกเจ้าได้ยิน และเห็น และมีหัวใจ เพื่อพวกเจ้าจะได้ขอบคุณ** ﴾ ซึ่งคล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ในอีกอายะฮฺหนึ่งว่า

﴿ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พระองค์คือ ผู้ทรงบังเกิดพวกเจ้า และทรงทำให้พวกเจ้ามีหู มีตา และมีหัวใจ ส่วนน้อยเหลือเกินที่พวกเจ้าจะขอบคุณ จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พระองค์เป็นผู้ทรงขยายเผ่าพันธุ์ของพวกเจ้าในแผ่นดิน และพวกเจ้าจะถูกรวบรวมให้กลับไปหาพระองค์"

(ซูเราะฮฺ อัลมุลกฺ อายะฮฺที่ 23-24)

การโบยบินอย่างอิสระของนกบนท้องฟ้าก็เป็นสัญญาณหนึ่ง

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงชวนให้มองนกที่โบยบินอย่างอิสระระหว่างชั้นฟ้าและแผ่นดิน พร้อมใคร่ครวญว่า นกเหล่านั้นสามารถบินในห้วงอากาศแห่งชั้นฟ้า โดยมีเพียงปีกสองข้างได้อย่างไร แน่นอนว่า ผู้ที่ประคองให้มันบินอยู่เช่นนั้นได้ มีเพียงอัลลอฮฺเท่านั้น พระองค์ทรงบันดาลให้มันมีพลังที่จะบินได้ และทรงทำให้มันได้รับความสะดวก สามารถโบยบินบนท้องฟ้าอย่างอิสระ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ดรัสในซูเราะฮฺ อัลมุลกฺ ว่า

﴿ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ ﴾

"พวกเขามิได้มองไปดูนกที่ (บิน) อยู่เบื้องบนพวกเขาหรอกหรือ มันกางและหุบปีก ไม่มีผู้ใดจะไปจับดึงมันไว้ได้ นอกจากพระผู้ทรงกรุณาปรานี แท้จริงพระองค์ทรงมองเห็นทุกสิ่งทุกอย่าง"

(ซูเราะฮฺ อัลมุลกฺ อายะฮฺที่ 19)

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّن بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّن
جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٨٠﴾
وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ
أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم
بَأْسَكُمْ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾
فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ
يُنكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

80. และอัลลอฮฺทรงทำให้มีที่พำนักในบ้านของพวกเจ้า และทรงทำให้พวกเจ้ามีบ้านทำจากหนังปศุสัตว์ ซึ่งทำให้พวกเจ้ารู้สึกเบาในยามเดินทางของพวกเจ้า และในยามพักของพวกเจ้า และจากขนของมันและปุยของมัน และผมของมัน ทำเป็นเครื่องใช้และสิ่งมีประโยชน์ชั่วเวลาหนึ่ง

81. และอัลลอฮฺทรงทำจากสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง ให้เป็นที่เงาร่มแก่พวกเจ้า และพระองค์ทรงทำที่พักพิงจากภูเขาให้แก่พวกเจ้า และพระองค์ทรงทำเครื่องนุ่งห่มให้พวกเจ้า เพื่อป้องกันพวกเจ้าให้พ้นจากความร้อน และเสื้อเกราะเพื่อป้องกันพวกเจ้าให้พ้นจากอันตรายในยามสงคราม เช่นนั้นแหละ พระองค์ทรงให้ความโปรดปรานของพระองค์อย่างครบถ้วนแก่พวกเจ้า เพื่อพวกเจ้าจะได้นอบน้อม

82. ดังนั้น หากพวกเขาหันหลังกลับ แท้จริง หน้าที่ของเจ้าคือ การแจ้งข่าวอย่างชัดแจ้งเท่านั้น

83. พวกเขาตระหนักดีในความโปรดปรานของอัลลอฮฺ แต่แล้วพวกเขาปฏิเสธมัน และส่วนมากของพวกเขาเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา

บ้าน เครื่องเรือน และอาภรณ์ เป็นส่วนหนึ่งจากความโปรดปรานของอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงความโปรดปรานของพระองค์ที่มีต่อบ่าว ด้วยการให้พวกเขามีบ้านเรือนเป็นที่พักอาศัยและเป็นที่กำบัง โดยมนุษย์ได้ประโยชน์มากมายจากการมีบ้าน และพระองค์ยังทรงให้หนังสัตว์สามารถนำมาประกอบการสร้างที่พักอาศัยได้ ซึ่งหนังสัตว์นั้นเป็นสิ่งที่ขนย้ายพกพาได้สะดวกแม้อยู่ระหว่างเดินทาง เพื่อที่พวกเขาจะใช้ประโยชน์จากมัน ทั้งขณะเดินทางและขณะอยู่ในถิ่นพำนัก พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **ซึ่งทำให้พวกเจ้ารู้สึกเบาในยามเดินทางของพวกเจ้า และในยามพักของพวกเจ้า** ﴿ พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และจากขนของมัน** ﴿ หมายถึง ขนแกะ ﴾ **และปุยของมัน** ﴿ หมายถึง ขนของอูฐ ﴾ **และผมของมัน** ﴿ หมายถึง ขนของแพะ ซึ่งสรรพนาม (ه) นั้นย้อนกลับไปยังคำว่า الأنعام หมายถึง ปศุสัตว์ ﴾ **ทำเป็นเครื่องใช้** ﴿ หมายถึง พวกเจ้าใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้นในฐานะของทรัพย์สินซึ่งเป็นความหมายของคำว่า أثاث บ้างก็อธิบายคำนี้ว่าหมายถึง สัมภาระ บ้างก็ว่าหมายถึงอาภรณ์นุ่งห่ม ทั้งนี้ ที่ถูกต้องแล้ว ความหมายของคำดังกล่าวครอบคลุมกว้างกว่าที่กล่าวมาทั้งหมด เพราะสามารถใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเครื่องเรือน เครื่องนุ่งห่ม และอื่นๆ ทั้งยังเป็นทรัพย์สิน และซื้อขายได้ ส่วน อิบนุ อับบาส ได้อธิบายว่า الأثاث หมายถึง المتاع (สัมภาระ)

(อัฏฏอบารี 17/263)

มุญาฮิด, อิกริมะฮฺ, สะอีด บิน ญุเบรฺ, อัลหะซัน, อะฏิยะฮฺ อัลเอาฟี, อะฏออ์ อัลคุรอซานี, อัฎเฎาะฮาก และกอตาดะฮฺ ก็อธิบายในทำนองเดียวกัน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **ชั่วเวลาหนึ่ง** ﴿ หมายถึง ชั่วระยะเวลาที่ได้รับการกำหนดเป็นที่แน่ชัดแล้ว

ร่มเงา ภูเขา เครื่องนุ่งห่ม และเหล็ก ก็เป็นความโปรดปรานจากอัลลอฮฺเช่นเดียวกัน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และอัลลอฮฺทรงทำจากสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง ให้เป็นที่เงาร่มแก่พวกเจ้า** ﴿ กอตาดะฮฺ กล่าวว่า หมายถึง ต้นไม้

(อัฏฏอบารี 17/269)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และพระองค์ทรงทำที่พักพิงจากภูเขาให้แก่พวกเจ้า** ﴿ หมายถึง เป็นปราการและที่คุ้มกัน ﴾ **และพระองค์ทรงทำเครื่องนุ่งห่มให้พวกเจ้า เพื่อป้องกันพวกเจ้าให้พ้นจากความร้อน** ﴿ หมายถึง เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่ทำจากฝ้าย ลินิน

และขนแกะ ﴿ **และเสื้อเกราะเพื่อป้องกันพวกเจ้าให้พ้นจากอันตรายในยามสงคราม** ﴾ หมายถึง เสื้อเกราะที่ทำจากเหล็กแผ่น ตาข่ายโลหะ หรือวัสดุอื่นๆ ﴿ **เช่นนั้นแหละ พระองค์ทรงให้ความโปรดปรานของพระองค์อย่างครบถ้วนแก่พวกเจ้า** ﴾ คือ เช่นนั้นแหละ ที่พระองค์ทรงจัดเตรียมสิ่งที่พวกเจ้าสามารถนำมาใช้ดำรงชีวิต ตามความต้องการของพวกเจ้าเพื่อเป็นส่วนช่วยให้พวกเจ้าเคารพภักดีและเชื่อฟังพระองค์ ﴿ **เพื่อพวกเจ้าจะได้นอบน้อม** ﴾ เพื่อที่พวกเจ้าจะได้นอบน้อม และยึดมั่นในอิสลาม

รอซูลมีหน้าที่เพียงประกาศเชิญชวน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **ดังนั้น หากพวกเขาหันหลังกลับ** ﴾ หลังจากที่ได้รับการอธิบายอย่างชัดแจ้ง และบุญคุณของอัลลอฮฺเป็นที่ประจักษ์แล้ว ก็อย่าได้เสียใจกับการกระทำของพวกเขา ﴿ **แท้จริง หน้าที่ของเจ้าคือ การแจ้งข่าวอย่างชัดแจ้งเท่านั้น** ﴾ ซึ่งเจ้าก็ได้ทำหน้าที่ในการประกาศเชิญชวนพวกเขาแล้ว ﴿ **พวกเขาตระหนักดีในความโปรดปรานของอัลลอฮฺ แต่แล้วพวกเขาปฏิเสธมัน** ﴾ กล่าวคือ พวกเขารู้ดีว่า อัลลอฮฺ ﷻ คือผู้ประทานความโปรดปรานเหล่านั้นด้วยความเมตตาของพระองค์ แต่ถึงกระนั้น พวกเขาก็ปฏิเสธข้อเท็จจริงดังกล่าว ด้วยการหันไปเคารพกราบไหว้สิ่งอื่นเคียงคู่พระองค์ แล้วกล่าวอ้างว่ามีผู้อื่นนอกจากอัลลอฮฺที่สามารถให้ปัจจัยยังชีพได้ ﴿ **และส่วนมากของพวกเขาเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา** ﴾

﴿ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا
هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ
شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِن دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَأَلْقَوْا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ ﴾

84: และวันที่เราจะตั้งพยานขึ้นจากทุกประชาชาติ แล้วบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะไม่ถูกอนุญาต และพวกเขาจะไม่ถูกขอร้องให้รำพันถึงความผิด

85. และเมื่อบรรดาผู้อธรรมได้เห็นการลงโทษ มันจะไม่ถูกลดหย่อนแก่พวกเขา และพวกเขาจะไม่ถูกพิจารณาให้ผ่อนปรน

86. และเมื่อบรรดาผู้ตั้งภาคีได้มองเห็นเจว็ดของพวกเขา พวกเขากล่าวว่า โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา เหล่านี้คือเจว็ดของพวกเรา ซึ่งพวกมันได้เรียกร้อง (ให้บูชา) อื่นจากพระองค์ ดังนั้น พวกมันได้กล่าวตอบว่า แท้จริง พวกท่านนั้นเป็นผู้โกหก

87. และในวันนั้น พวกเขาจะยอมจำนนต่ออัลลอฮฺ และสิ่งที่พวกเขาเคยกุขึ้นมา ก็จะสูญหายไปจากพวกเขา

88. บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาและปิดกั้นทางของอัลลอฮฺ เราได้เพิ่มการลงโทษแก่พวกเขาให้มากขึ้น เนื่องจากพวกเขาได้ก่อความเสียหาย

สภาพของผู้ตั้งภาคีในวันแห่งการฟื้นคืนชีพ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเล่าถึงสภาพของมุชริกีนผู้ตั้งภาคี ในวันที่พวกเขาฟื้นคืนชีพในอาคิเราะฮฺ โดยพระองค์จะทรงให้แต่ละประชาชาติมีพยาน ซึ่งก็คือรอซูลของประชาชาตินั้นๆ เพื่อมายืนยันถึงสิ่งที่แต่ละประชาชาติตอบรับคำประกาศเชิญชวนของรอซูล ﴾ **แล้วบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะไม่ถูกอนุญาต** ﴿ คือ พวกเขาจะไม่ได้รับอนุญาตให้แก้ตัวใดๆ ทั้งสิ้น และพวกเขาก็รู้ดีว่าคำแก้ตัวเหล่านั้นเป็นเพียงสิ่งมดเท็จโกหก ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสไว้ว่า

﴿ هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ۝٣٥ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ۝٣٦ ﴾

"นี่คือวันที่พวกเขาไม่สามารถจะพูดออกมาได้ ㉟ และจะไม่เปิดโอกาสให้แก่พวกเขาเพื่อแก้ตัว ㊱"

(ซูเราะฮฺ อัลมุรซะลาต อายะฮฺที่ 35-36)

ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **และพวกเขาจะไม่ถูกขอร้องให้รำพันถึงความผิด** ﴿

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และเมื่อบรรดาผู้อธรรมได้เห็นการลงโทษ** ﴾ หมายถึง บรรดาผู้ตั้งภาคี ﴿ **มันจะไม่ถูกลดหย่อนแก่พวกเขา** ﴾ หมายถึง การลงโทษที่พวกเขาจะได้รับนั้น จะไม่ลดหย่อนลงแม้ชั่วขณะเดียว ﴿ **และพวกเขาจะไม่ถูกพิจารณาให้ผ่อนปรน** ﴾ คือ กำหนดการลงโทษจะไม่ได้รับการเลื่อนออกไป แต่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยพวกเขาจะถูกนำตัวไปลงโทษทันทีไม่ชักช้า แล้วนรกก็จะถูกนำมา โดยการลากจูงด้วยเจ็ดหมื่นบังเหียน แต่ละบังเหียนมีมลาอิกะฮฺเจ็ดหมื่นท่านเป็นผู้ควบคุม จากนั้นจะมีคอหนึ่งโผล่ออกมาจากนรก มันพ่นความร้อนออกมาหนึ่งครั้งแล้วทุกคนก็นั่งคุกเข่า แล้วมันก็จะกล่าวว่า "ข้าได้รับมอบหมายให้มาจัดการกับทุกคนที่เป็นผู้เย่อหยิ่งจองหอง ซึ่งนำสิ่งอื่นมาเป็นพระเจ้าร่วมกับอัลลอฮฺ" จากนั้นมันก็กล่าวต่ออีกว่า มันได้รับมอบหมายให้มาจัดการกับคนประเภทนั้นประเภทนี้ ดังที่มีรายงานบันทึกในฮะดีษ แล้วนรกก็จะปกคลุมพวกมุชริกีน และฉุดมันไปจากสถานที่ชุมนุม ราวกับนกที่จิกกินเมล็ดพืช อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾ وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾ لَّا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾ ﴾

"เมื่อนรกญะฮันนัมเห็นพวกเขาจากที่ไกล ๆ พวกเขาจะได้ยินเสียงคุไหม้และเสียงเดือดพล่านของมัน ⑫ และเมื่อพวกเขาถูกโยนลงไปในสถานที่แคบ ในสภาพที่ถูกมัดมือติดกับลำคอ ณ ที่นั้นพวกเขาจะวิงวอนขอความพินาศให้แก่ตัวเขา ⑬ ในวันนี้เจ้าอย่าได้วิงวอนขอความพินาศเพียงครั้งเดียว แต่จงวิงวอนขอความพินาศหลาย ๆ ครั้ง ⑭"

(ซูเราะฮฺ อัลฟุรกอน อายะฮฺที่ 12-14)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾ ﴾

"และพวกกระทำผิดมองเห็นไฟนรก พวกเขาก็รู้ว่า แน่นอน พวกตนจะตกลงไปในนั้น และพวกเขาจะไม่พบทางรอดจากมันไปได้เลย"

(ซูเราะฮฺ อัลกะฮฺฟ อายะฮฺที่ 53)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِم بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ ﴾

"หากบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธารู้ว่า พวกเขาไม่สามารถที่จะป้องกันไฟจากทางด้านหน้าของพวกเขาและทางด้านหลังของพวกเขา และพวกเขาจะไม่ได้รับความช่วยเหลือ ﴿39﴾ แต่ว่ามันจะมาถึงพวกเขาโดยฉับพลันไม่รู้ตัว แล้วจะทำให้พวกเขาตกใจ ดังนั้นพวกเขาจึงไม่สามารถที่จะผลักดันให้พ้นไปได้ และพวกเขาก็ไม่อาจจะประวิงเวลาต่อไปได้ ﴿40﴾"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอ์ อายะฮฺที่ 39-40)

บรรดาเจว็ดของมุชริกีนปฏิเสธพวกเขา ในวันที่พวกเขาต้องการพึ่งพามันมากที่สุด

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงกล่าวถึงบรรดาเจว็ดซึ่งปฏิเสธพวกมุชริกีน ในวันที่พวกเขาหวังพึ่งมันมากที่สุด พระองค์ตรัสว่า ﴾ **และเมื่อบรรดาผู้ตั้งภาคีได้มองเห็นเจว็ดของพวกเขา** ﴿ หมายถึง สิ่งที่พวกมุชริกีนเคยกราบไหว้บูชาในโลกดุนยา ﴾ **พวกเขากล่าวว่า โอ้ พระผู้อภิบาลของเรา เหล่านี้คือเจว็ดของพวกเรา ซึ่งพวกมันได้เรียกร้อง (ให้บูชา) อื่นจากพระองค์ ดังนั้น พวกมันได้กล่าวตอบว่า แท้จริง พวกท่านนั้นเป็นผู้โกหก** ﴿ หมายถึง เจว็ดเหล่านั้น กล่าวกับพวกเขาว่า พวกท่านโกหก เราไม่เคยใช้ให้พวกท่านกราบไหว้เรา อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾ وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾ ﴾

"และใครเล่าจะหลงทางมากไปกว่าผู้ที่วิงวอนขออื่นจากอัลลอฮฺ ซึ่งมันจะไม่ตอบรับ (การวิงวอนของ) เขาจนถึงวันกิยามะฮฺ และพวกมันเฉยเมยต่อการวิงวอนขอของพวกเขา ﴿5﴾ และเมื่อมนุษย์ถูกรวมให้มาชุมนุมกัน พวกมัน (เจว็ด) จะเป็นศัตรูกับพวกเขา และจะเป็นผู้ปฏิเสธการเคารพบูชาของพวกเขา ﴿6﴾"

(ซูเราะฮฺ อัลอะหฺกอฟ อายะฮฺที่ 5-6)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَاتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾ كَلَّا ۚ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ ﴾

"และพวกเขาได้ยึดเอารูปปั้นต่าง ๆ เป็นพระเจ้าอื่นจากอัลลอฮฺ เพื่อที่จะเป็น

พลังอำนาจแก่พวกเขา (81) เปล่าเลย ! รูปปั้นเหล่านั้นจะปฏิเสธการเคารพบูชาของพวกเขา และพวกมันจะเป็นปฏิปักษ์ต่อพวกเขา (82)"

(ซูเราะฮฺ มัรฺยัม อายะฮฺที่ 81-82)

ในอีกอายะฮฺหนึ่ง นบีอิบรอฮีม ﷺ กล่าวว่า

﴿ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ ﴾

"แล้วในวันกิยามะฮฺ บางคนในหมู่ท่านก็จะปฏิเสธอีกบางคน"

(ซูเราะฮฺ อัลอันกะบูต อายะฮฺที่ 25)

และพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ﴾

"และจะมีเสียงกล่าวว่า จงเรียกร้องภาคีของพวกเจ้า"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 64)

ทั้งนี้ มีอายะฮฺจำนวนมากที่มีความหมายในทำนองเดียวกันนี้

ในวันกิยามะฮฺทุกสรรพสิ่งจะศิโรราบต่ออัลลอฮฺ ﷻ

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และในวันนั้น พวกเขาจะยอมจำนนต่ออัลลอฮฺ** ﴾ กอตาดะฮฺ และ อิกริมะฮฺ กล่าวว่า ในวันนั้น พวกเขาจะรู้สึกต่ำต้อย และยอมศิโรราบ

(อัฏฏอบารี 17/276)

กล่าวคือ พวกเขาทั้งหมดจะยอมศิโรราบนอบน้อมต่ออัลลอฮฺ ทุกคนจะกลายเป็นผู้ที่เชื่อฟัง และยอมปฏิบัติตาม อายะฮฺนี้ยังคล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا ﴾

"พวกเขาจะได้ฟังอย่างชัดแจ้งและเห็นอย่างชัดอะไรอย่างนั้น ! วันที่พวกเขาจะมาหาเรา"

(ซูเราะฮฺ มัรฺยัม อายะฮฺที่ 38)

หมายถึง ในวันดังกล่าว พวกเขาช่างดูเชื่อฟัง และมองเห็นสัจธรรมเสียเหลือเกิน

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا۟ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَآ أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا ﴾

"และถ้าเจ้าได้เห็น เมื่อผู้กระทำผิดทั้งหลายก้มศีรษะของพวกเขาลง ณ ที่พระผู้อภิบาลของพวกเขา (พลางกล่าวว่า) ข้าแต่พระผู้อภิบาลของเรา เราได้เห็นแล้ว เราได้ยินแล้ว"

(ซูเราะฮฺ อัสสัจญ์ดะฮฺ อายะฮฺที่ 12)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ وَعَنَتِ ٱلْوُجُوهُ لِلْحَىِّ ٱلْقَيُّومِ ﴾

"และใบหน้าทั้งหลายได้สยบลงต่อพระผู้ทรงเป็นอยู่เสมอ พระผู้ทรงอมตะ"

(ซูเราะฮฺ ฏอฮา อายะฮฺที่ 111)

หมายถึง นอบน้อม ต่ำต้อย สำรวม และยอมศิโรราบ

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และสิ่งที่พวกเขาเคยกุขึ้นมา ก็จะสูญหายไปจากพวกเขา** ﴾ หมายถึง สิ่งที่พวกเขาเคยกราบไหว้เคารพซึ่งพวกเขากุขึ้นมาเอง จะมลายสิ้นไป ไม่มีผู้ใดให้ความช่วยเหลือ หรือคุ้มครองพวกเขา

ผู้ปฏิเสธที่สร้างความเสื่อมเสีย จะได้รับโทษเพิ่มขึ้น

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴿ **บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาและปิดกั้นทางของอัลลอฮฺ เราได้เพิ่มการลงโทษแก่พวกเขาให้มากขึ้น...** ﴾ หมายถึง พวกเขาจะได้รับโทษจากการปฏิเสธศรัทธา และโทษจากการปิดกั้นผู้คนจากสิ่งที่เป็นสัจธรรมความถูกต้อง ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ ﴾

"และพวกเขาห้ามมิให้เกี่ยวข้องกับอัลกุรอาน และพวกเขาก็ปลีกตัวออกห่างจากอัลกุรอานด้วย"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 26)

กล่าวคือ พวกเขาห้ามผู้คนมิให้เข้าหาสัจธรรม และตัวพวกเขาเองก็ออกห่างจากความถูกต้องด้วย

﴿ وَإِن يُهْلِكُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۝٢٦ ﴾

"และพวกเขาจะไม่ทำให้ผู้ใดพินาศ นอกจากตัวของพวกเขาเองเท่านั้น แต่พวกเขา

ไม่รู้สึก"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 26)

นี่เป็นหลักฐานที่ชี้ให้เห็นว่า บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธานั้นจะได้รับโทษที่หนักเบาแตกต่างกัน เช่นเดียวกับผู้ศรัทธาที่จะได้รับสถานะและที่พำนักที่แตกต่างกันในสวรรค์ ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَٰكِن لَّا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ ﴾

"แต่ละกลุ่มนั้นจะได้รับโทษสองเท่า แต่ทว่าพวกเจ้าไม่รู้"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 38)

﴿ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ ﴾

89. และวันที่เราจะตั้งพยานขึ้นจากทุกประชาชาติ เพื่อเป็นพยานต่อพวกเขา จากหมู่พวกเขาเอง และเราก็นำเจ้ามาเป็นพยานต่อเขาเหล่านั้น และเราได้ให้คัมภีร์แก่เจ้าเพื่อชี้แจงแก่ทุกสิ่ง และเพื่อเป็นทางนำและเป็นความเมตตา และเป็นข่าวดีแก่บรรดามุสลิม

ในวันกิยามะฮฺ นบีทุกท่านจะเป็นพยาน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ผู้เป็นบ่าวและรอซูลของพระองค์ว่า ﴿ **และวันที่เราจะตั้งพยานขึ้นจากทุกประชาชาติ เพื่อเป็นพยานต่อพวกเขา จากหมู่พวกเขาเอง และเราก็นำเจ้ามาเป็นพยานต่อเขาเหล่านั้น** ﴾ หมายถึง ประชาชาติของเจ้า กล่าวคือ อัลลอฮฺทรงกล่าวกับท่านว่า เจ้าจงตระหนักถึงการเกิดขึ้นและความน่าสะพรึงกลัวของวันกิยามะฮฺ และการที่อัลลอฮฺประทานเกียรติอันยิ่งใหญ่และสถานะอันสูงส่งสำหรับเจ้าในวันดังกล่าว อายะฮฺนี้คล้ายกับอายะฮฺในตอนต้นของซูเราะฮฺ อันนิสาอ์ ที่อับดุลลอฮฺ บิน มัสอูด เคยอ่านให้ท่านรอซูล ﷺ ฟัง โดยเมื่อเขาอ่านถึงพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ ﴾

"แล้วอย่างไรเล่า เมื่อเรานำพยานคนหนึ่งจากแต่ละประชาชาติมา และเราได้นำเจ้ามาเป็นพยานต่อชนเหล่านี้"

(ซูเราะฮฺ อันนิสาอ์ อายะฮฺที่ 41)

ท่านรอซูล ﷺ ก็กล่าวว่า "**حَسْبُكَ**" (พอแล้ว) อิบนุ มัสอูด กล่าวว่า ฉันจึงหันไป แล้วพบว่าท่านร้องไห้น้ำตาเจิ่งนอง

(ฟัตฮุลบารี 8/99)

อัลกุรอานให้ความกระจ่างแก่ทุกสิ่ง

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และเราได้ให้คัมภีร์แก่เจ้าเพื่อชี้แจงแก่ทุกสิ่ง** ﴾ อิบนุ มัสอูด กล่าวว่า ในอัลกุรอานเล่มนี้ มีคำอธิบายสำหรับเรา เกี่ยวกับความรู้ทุกศาสตร์ และทุกสิ่งทุกอย่าง

(อัฏฏอบารี 17/269)

อัลกุรอานนั้นประกอบไปด้วยทุกความรู้ที่มีประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมา ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สิ่งที่ศาสนาอนุมัติ และสิ่งต้องห้าม ตลอดจนสิ่งที่จำเป็นแก่มนุษย์ ทั้งเรื่องที่เกี่ยวกับดุนยา เรื่องศาสนา การใช้ชีวิต และการฟื้นคืนชีพขึ้นอีกครั้ง ﴿ **และเพื่อเป็นทางนำ** ﴾ แก่หัวใจมนุษย์ ﴿ **และเป็นความเมตตา และเป็นข่าวดีแก่บรรดามุสลิม** ﴾ อัลเอาซาอี อธิบายว่า ﴿ **และเราได้ให้คัมภีร์แก่เจ้าเพื่อชี้แจงแก่ทุกสิ่ง** ﴾ หมายถึง ชี้แจงด้วยอัซซุนนะฮฺ

(อัดดุรฺรุลมันษูรฺ 5/158)

การที่พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และเราได้ให้คัมภีร์แก่เจ้า** ﴾ มาควบคู่กับดำรัสที่ว่า ﴿ **และเราก็นำเจ้ามาเป็นพยานต่อเขาเหล่านั้น** ﴾ ก็เนื่องจากในอายะฮฺนี้ ประหนึ่งว่าอัลลอฮฺทรงบอกกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ว่า ผู้ที่กำหนดให้เจ้าเผยแผ่คัมภีร์ที่พระองค์ประทานลงมาแก่เจ้า จะทรงถามเจ้าในวันกิยามะฮฺถึงภารกิจดังกล่าว *วัลลอฮุอะลัม* ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾ ﴾

"แน่นอน เราจะถามบรรดาผู้ที่รอซูลถูกส่งไปยังพวกเขา และแน่นอน เราจะถามรอซูลทั้งหลายด้วย"

(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 6)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ ﴾

"ดังนั้น ขอสาบานด้วยพระผู้อภิบาลของเจ้า แน่นอน เราจะถามพวกเขาทั้งหมด (92) ถึงที่พวกเขาได้กระทำไว้ (93)"

(ซูเราะฮฺ อัลฮิจญ์รฺ อายะฮฺที่ 92-93)

และอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ ﴾

"วันที่อัลลอฮฺจะทรงนำบรรดารอซูลมาชุมนุม แล้วตรัสว่าสิ่งใดบ้างที่พวกเจ้าได้รับการตอบสนอง พวกเขากล่าวว่าพวกข้าพระองค์ ไม่มีความรู้ใด ๆ แท้จริง พระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้ความเร้นลับทั้งหลาย"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 109)

อัลลอฮฺ ﷻ ยังตรัสว่า

﴿ إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ ﴾

"แท้จริง ผู้ประทานอัลกุรอานให้แก่เจ้า ย่อมทรงนำเจ้ากลับสู่ถิ่นเดิมอย่างแน่นอน"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 85)

กล่าวคือ ผู้ที่ทรงบัญญัติให้เจ้าเผยแผ่อัลกุรอาน จะเป็นผู้ที่นำเจ้ากลับไปหาพระองค์ และเป็นผู้ที่จะทำให้เจ้าฟื้นคืนชีพอีกครั้งในวันกิยามะฮฺ และถามเจ้าถึงภารกิจที่ทรงกำหนดให้เจ้าปฏิบัติ นี่เป็นทัศนะหนึ่งที่อธิบายเรื่องนี้ ซึ่งเป็นคำอธิบายที่ดี

﴿ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾ ﴾

90. แท้จริง อัลลอฮฺทรงใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดี และการบริจาคแก่ญาติใกล้ชิด และให้ละเว้นจากการทำลามกและการชั่วช้าและการอธรรม พระองค์ทรงตักเตือนพวกเจ้า เพื่อพวกเจ้าจะได้ระลึก

คำสั่งให้มีความเป็นธรรม และกระทำดี

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงใช้ให้ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม มีใจที่เป็นธรรม และพิจารณาอย่างรอบด้าน และทรงส่งเสริมให้กระทำดี อายะฮฺนี้คล้ายกับดำรัสที่ว่า

﴿ وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُم بِهِ وَلَئِن صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصَّابِرِينَ ﴾ ١٢٦

"และหากพวกเจ้าจะลงโทษ (ฝ่ายปรปักษ์) ก็จงลงโทษเยี่ยงที่พวกเจ้าได้รับโทษ และหากพวกเจ้าอดทน แน่นอน มันเป็นการดียิ่งสำหรับบรรดาผู้อดทน"

(ซูเราะฮฺ อันนะหฺล อายะฮฺที่ 126)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ﴾

"และการตอบแทนความชั่ว คือความชั่วเยี่ยงเดียวกัน แต่ผู้ใดอภัย และไกล่เกลี่ยคืนดีกัน รางวัลตอบแทนของเขาอยู่ที่อัลลอฮฺ แท้จริง พระองค์ไม่ชอบบรรดาผู้อธรรม"

(ซูเราะฮฺ อัชชูรอ อายะฮฺที่ 40)

และที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُ ﴾

"และบรรดาบาดแผลก็ให้มีการชดเชยเยี่ยงเดียวกัน และผู้ใดให้การชดเชยนั้นเป็นทาน มันก็เป็นสิ่งลบล้างบาปของเขา"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 45)

และอายะฮฺอื่นๆ ที่เป็นบัญญัติให้ยึดมั่นในความยุติธรรม และส่งเสริมสิ่งที่ดีงาม

คำสั่งใช้ให้สานสัมพันธ์เครือญาติ และห้ามมิให้ทำสิ่งที่ลามกชั่วช้าและอธรรม

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และการบริจาคแก่ญาติใกล้ชิด** ﴾ หมายถึง พระองค์ทรงใช้ให้เชื่อมสัมพันธ์เครือญาติ คล้ายกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴾ ٢٦

"และจงให้สิทธิแก่ญาติที่ใกล้ชิด และผู้ขัดสน และผู้เดินทาง และอย่าสุรุ่ยสุร่าย"
(ซูเราะฮฺ อัลอิสรออ์ อายะฮฺที่ 26)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **และให้ละเว้นจากการทำลามกและการชั่วช้า** ﴾ อัลลอฮฺทรงห้ามมิให้กระทำสิ่งที่เป็นข้อห้ามต่างๆ (الفَواحِش) ตลอดจนการกระทำที่เป็นผลประจักษ์จากข้อห้ามเหล่านั้น (المنكرات) ดังที่พระองค์ตรัสในอีกอายะฮฺหนึ่งว่า

﴿ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า แท้จริง สิ่งที่พระผู้อภิบาลของฉันทรงห้ามนั้น คือ บรรดาสิ่งชั่วช้าน่ารังเกียจ ทั้งเป็นสิ่งที่เปิดเผยจากมันและสิ่งที่ไม่เปิดเผย"
(ซูเราะฮฺ อัลอะอฺรอฟ อายะฮฺที่ 33)

ส่วนการอธรรม (البَغي) นั้น หมายถึง การกระทำที่ละเมิดต่อผู้อื่น ดังที่ปรากฏในฮะดีษว่า

« مَا مِنْ ذَنْبٍ أَجْدَرَ أَنْ يُعَجِّلَ اللَّهُ عُقُوبَتَهُ فِي الدُّنْيَا مَعَ مَا يُدَّخَرُ لِصَاحِبِهِ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْبَغْيِ وَقَطِيعَةِ الرَّحِمِ »

"ไม่มีบาปใดที่คู่ควรกับการที่อัลลอฮฺจะทรงเร่งการลงโทษในดุนยา นอกเหนือจากสิ่งที่เตรียมไว้สำหรับผู้กระทำบาปนั้นในอาคิเราะฮฺ มากไปกว่าการอธรรม และการตัดสัมพันธ์เครือญาติ"

(อบูดาวูด 5/208)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **พระองค์ทรงตักเตือนพวกเจ้า** ﴾ หมายถึง การที่พระองค์ทรงสั่งใช้ให้ทำสิ่งที่ดี และทรงห้ามมิให้ทำสิ่งที่ชั่วร้ายนั้น ﴿ **เพื่อพวกเจ้าจะได้ระลึก** ﴾ อัชชะอฺบี เล่าจาก ชุเตรฺ บิน ชะกัล ว่า ฉันได้ยิน อิบนุ มัสอูด กล่าวว่า อายะฮฺที่ครอบคลุมที่สุดในอัลกุรอานนั้น อยู่ในซูเราะฮฺ อันนะหฺล ซึ่งก็คืออายะฮฺ ﴿ **แท้จริง อัลลอฮฺทรงใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดี...** ﴾ นั่นเอง บันทึกโดย อิบนุ ญะรีรฺ

(อัฏฏ็อบารี 17/280)

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อหน้า อุษมาน บิน มัซอูน

มีรายงานเกี่ยวกับการประทานอายะฮฺนี้ เป็นฮะดีษที่อยู่ในระดับหะซัน ซึ่งบันทึกโดย อิมามอะหฺมัด สืบต่อไปยัง อับดุลลอฮฺ บิน อับบาส เล่าว่า

« بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِفِنَاءِ بَيْتِهِ جَالِسٌ إِذْ مَرَّ بِهِ

عُثْمَانُ بْنُ مَظْعُونٍ، فَكَشَرَ إلى رسول اللَّهِ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا تَجْلِسُ؟» فَقَالَ: بَلَى، قَالَ: فَجَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُسْتَقْبِلَهُ، فَبَيْنَمَا هُوَ يُحَدِّثُهُ إِذْ شَخَصَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِبَصَرِهِ إلى السَّمَاءِ، فَنَظَرَ سَاعَةً إِلَى السَّمَاءِ، فَأَخَذَ يَضَعُ بَصَرَهُ حَتَّى وَضَعَهُ عَلى يَمِينِهِ فِي الْأَرْضِ، فَتَحَرَّفَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ جَلِيسِهِ عُثْمَانَ إِلَى حَيْثُ وَضَعَ بَصَرَهُ، فَأَخَذَ يُنْغِضُ رَأْسَهُ كَأَنَّهُ يَسْتَفْقِهُ مَا يُقَالُ لَهُ، وَابْنُ مَظْعُونٍ يَنْظُرُ. فَلَمَّا قَضَى حَاجَتَهُ وَاسْتَفْقَهَ مَا يُقَالُ لَهُ، شَخَصَ بَصَرُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى السَّمَاءِ كَمَا شَخَصَ أَوَّلَ مَرَّةٍ، فَأَتْبَعَهُ بَصَرَهُ حَتَّى تَوَارَى إلى السَّمَاءِ، فَأَقْبَلَ إِلَى عُثْمَانَ بِجِلْسَتِهِ الْأُولَى، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ فِيمَا كُنْتُ أُجَالِسُكَ مَا رَأَيْتُكَ تَفْعَلُ كَفِعْلِكَ الغَدَاةَ، فقال: «وَمَا رَأَيْتَنِي فَعَلْتُ؟» قَالَ: رَأَيْتُكَ شَخَصَ بَصَرُكَ إِلَى السَّمَاءِ، ثُمَّ وَضَعْتَهُ حَيْثُ وَضَعْتَهُ عَلَى يَمِينِكَ، فَتَحَرَّفْتَ إِلَيْهِ وَتَرَكْتَنِي، فَأَخَذْتَ تُنْغِضُ رَأْسَكَ كَأَنَّكَ تَسْتَفْقِهُ شَيْئًا يُقَالُ لَكَ، قَالَ: « وَفَطِنْتَ لِذَلِكَ؟ » فَقَالَ عُثْمَانُ: نَعَمْ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَتَانِي رَسُولُ اللَّهِ آنِفًا وَأَنْتَ جَالِسٌ» قَالَ: رَسُولُ اللَّهِ؟ قَالَ «نَعَمْ»، قَالَ: فَمَا قَالَ لَكَ؟ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسانِ الآية، قَالَ عُثْمَانُ: فَذَلِكَ حِينَ اسْتَقَرَّ الْإِيمَانُ فِي قَلْبِي وَأَحْبَبْتُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. »

"ครั้งหนึ่ง ขณะที่ท่านรอซูล ﷺ นั่งอยู่บริเวณลานบ้านของท่าน อุษมาน บิน มัซอูน ก็เดินผ่านมาแล้วยิ้มให้แก่ท่าน ท่านจึงกล่าวกับเขาว่า 'จะไม่นั่งก่อนหรือ ?' อุษมานตอบว่า 'ได้' แล้วท่านรอซูล ﷺ ก็นั่งหันมาหาเขา และระหว่างที่ท่านกำลังคุยกับเขาอยู่นั้น จู่ๆ ท่านก็ยกสายตาไปบนท้องฟ้า ท่านมองฟ้าอยู่พักหนึ่ง ก่อนจะลดสายตาลงมาแล้วมองต่ำลงพื้นไปทางขวามือ แล้วท่านก็ผละออกจากอุษมานซึ่งเป็นคู่สนทนา แล้วหันไปทางจุดที่สายตาของท่านจ้องมอง แล้วท่านขยับศีรษะ

ส่ายไปมา ประหนึ่งว่ากำลังทำความเข้าใจสิ่งที่ท่านกำลังได้รับการบอกกล่าว โดยที่อุษมาน บิน มัซอูน ก็จ้องมองอยู่ เมื่อท่านรอซูล ﷺ เข้าใจสิ่งที่ท่านได้รับการบอกกล่าวอย่างชัดเจนแล้ว ท่านก็ยกสายตาขึ้นมองยังท้องฟ้าอีกครั้งหนึ่ง เหมือนกับที่ทำไปในตอนแรก แล้วมองตามไปจนเขา (ญิบรีล) หายไปในท้องฟ้า หลังจากนั้นท่านก็หันกลับไปหาอุษมานในท่านั่งเดิม อุษมานจึงกล่าวกับท่านว่า 'โอ้ มุฮัมมัด เท่าที่ฉันเคยนั่งกับท่านมานั้น ฉันไม่เคยเห็นท่านทำเหมือนกับสิ่งที่ท่านทำในวันนี้เลย' ท่านรอซูล ﷺ จึงถามว่า 'แล้วท่านเห็นว่าฉันทำสิ่งใดหรือ ?' อุษมานตอบว่า 'ฉันเห็นสายตาของท่านแหงนมองไปยังท้องฟ้า แล้วท่านก็ลดสายตาลงต่ำไปทางขวามือของท่าน จากนั้นท่านก็ผละจากฉันแล้วหันไปทางนั้น แล้วก็สั่นศีรษะไปมาราวกับว่า กำลังทำความเข้าใจคำพูดที่ถูกบอกกล่าวแก่ท่าน' ท่านรอซูล ﷺ จึงถามเขาว่า 'แล้วท่านสังเกตเห็นด้วยหรือ ?' อุษมานตอบว่า 'ใช่' ท่านรอซูล ﷺ จึงกล่าวว่า 'เมื่อสักครู่นี้ ทูตของอัลลอฮฺมาหาฉัน ขณะที่ท่านนั่งอยู่' อุษมานจึงถามว่า 'ทูตของอัลลอฮฺอย่างนั้นหรือ ?' ท่านรอซูล ﷺ ตอบว่า 'ใช่' อุษมานจึงถามว่า 'แล้วเขากล่าวสิ่งใดกับท่านหรือ ?' ท่านรอซูล ﷺ จึงตอบว่า 'เขากล่าวว่า ﴿ แท้จริง อัลลอฮฺทรงใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดี.. ﴾' *อุษมานกล่าว (ภายหลัง) ว่า ขณะนั้นศรัทธาได้มั่นคงในใจของฉันแล้ว และฉันก็รักมุฮัมมัด ﷺ แล้ว"*

(อะหฺมัด 1/318)

สายรายงานฮะดีษบทนี้อยู่ในระดับที่ดี และได้รับการรายงานอย่างต่อเนื่องชัดเจน

﴿ وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدتُّمْ وَلَا تَنقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا
وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا
تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِن بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَاثًا تَتَّخِذُونَ
أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا
يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ
﴿٩٢﴾ ﴾

91. และพวกเจ้าจงปฏิบัติให้ครบตามพันธสัญญาของอัลลอฮฺ เมื่อพวกเจ้าได้ให้สัญญาไว้ และพวกเจ้าอย่าได้ทำลายคำสาบาน หลังจากได้ยืนยันมัน และแน่นอน พวกเจ้าได้ตั้งอัลลอฮฺเป็นพยานแก่พวกเจ้า แท้จริง อัลลอฮฺทรงรอบรู้สิ่งที่พวกเจ้ากระทำ

92. และพวกเจ้าอย่าเป็นเช่นนาง ที่คลายเกลียวด้ายของนาง หลังจากที่ได้ปั่นให้มันแน่นแล้ว โดยถือเอาการสาบานของพวกเจ้า เป็นการล่อลวงระหว่างพวกเจ้า เพื่อที่จะให้ชาติหนึ่งเข้มแข็งกว่าอีกชาติหนึ่ง แท้จริง อัลลอฮฺทรงทดลองพวกเจ้าด้วยการสาบาน และแน่นอน พระองค์จะทรงชี้แจงแก่พวกเจ้าในวันกิยามะฮฺ ถึงสิ่งที่พวกเจ้าขัดแย้งกัน

คำสั่งใช้ให้รักษาพันธสัญญา

นี่เป็นส่วนหนึ่งจากสิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสั่งใช้ นั่นคือการรักษาพันธสัญญา และข้อตกลงต่างๆ และทำตามคำสาบานที่ยืนยันไว้อย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **และพวกเจ้าอย่าได้ทำลายคำสาบาน หลังจากได้ยืนยันมัน** ﴿ ซึ่งในส่วนนี้มิได้ขัดแย้งกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِّأَيْمَانِكُمْ ﴾

"และพวกเจ้าจงอย่าให้อัลลอฮฺเป็นอุปสรรคขัดขวาง เนื่องจากการสาบานของพวกเจ้า"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 224)

หรือพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ ذَٰلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ ﴾

"นั่นแหละ คือสิ่งไถ่โทษในการสาบานของพวกเจ้า เมื่อพวกเจ้าได้สาบานไว้ และจงรักษาการสาบานของพวกเจ้าเถิด"

(ซูเราะฮฺ อัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 89)

โดยความหมายของอายะฮฺเหล่านี้คือ พวกเจ้าอย่าปล่อยให้คำสาบานเป็นหมัน โดยไม่จ่ายกัฟฟาเราะฮฺ [13] ชดใช้ และไม่ขัดแย้งเช่นกัน กับคำพูดของท่านรอซูล ﷺ ที่ว่า

« إِنِّي وَاللَّهِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَا أَحْلِفُ عَلَى يَمِينٍ فَأَرَى غَيْرَهَا خَيْرًا مِنْهَا إِلَّا أَتَيْتُ الَّذِي هُوَ خَيْرٌ وَتَحَلَّلْتُهَا – وَفِي رِوَايَةٍ – وَكَفَّرْتُ عَنْ يَمِينِي »

"ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ อินชาอัลลอฮฺ หากฉันสาบานที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วเห็นว่ามีสิ่งอื่นที่ดีกว่า ฉันก็จะทำสิ่งที่ดีกว่า และชดใช้การผิดคำสาบานนั้นเป็นการทดแทน"

(ฟัตฮุลบารี 11/525 และมุสลิม 3/1269)

ตัวบทหลักฐานที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ไม่ได้ขัดแย้งกันแต่อย่างใดกับอายะฮฺที่เรากำลังอธิบาย นั่นคือ พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **และพวกเจ้าอย่าได้ทำลายคำสาบาน หลังจากได้ยืนยันมัน** ﴿ เนื่องจากคำสาบานที่ว่านี้ หมายถึง คำสาบานที่เป็นส่วนหนึ่งของพันธสัญญาและข้อตกลงต่าง ๆ มิใช่คำสาบานทั่วไปที่มาควบคู่กับการส่งเสริมให้กระทำ หรือห้ามมิให้กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ดังนั้น มุญาฮิดจึงกล่าวอธิบายอายะฮฺ ﴾ **และพวกเจ้าอย่าได้ทำลายคำสาบานหลังจากได้ยืนยันมัน** ﴿ ว่า หมายถึง การทำสนธิสัญญา อย่างที่ทำกันในยุคญาฮิลิยะฮฺ

(อัฏฏ๊อบารี 17/284)

มีรายงานหนึ่งสนับสนุนคำอธิบายดังกล่าว เป็นรายงานซึ่งบันทึกโดยอิมามอะหฺมัด สืบต่อไปถึง ญุเบรฺ บิน มุฏอิม เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« لَا حِلْفَ فِي الْإِسْلَامِ، وَأَيُّمَا حِلْفٍ كَانَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَإِنَّهُ لَا يَزِيدُهُ الْإِسْلَامُ إِلَّا شِدَّةً »

"ในอิสลามไม่จำเป็นต้องมีการทำสนธิสัญญา [14] อีกต่อไป และสนธิสัญญาใดก็ตามที่ทำกันในยุคญาฮิลิยะฮฺ อิสลามก็ใช้ให้ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวดขึ้นกว่าเดิม"

(อะหฺมัด 4/83)

ฮะดีษบทนี้ได้รับการบันทึกโดย มุสลิม เช่นเดียวกัน

(มุสลิม 4/1961)

---

(13) คือ การชดใช้การละเมิด จากการที่ไม่กระทำตามที่สาบานไว้ ซึ่งสามารถเลือกได้ว่า จะให้อาหารคนยากจน 10 คน หรือบริจาคเสื้อผ้าให้คนยากจน 10 คน หรือปล่อยทาสผู้ศรัทธาให้เป็นไท 1 คน หรือหากไม่มีความสามารถที่จะทำข้อหนึ่งข้อใดจาก 3 ข้อที่กล่าวมา ก็ให้ถือศีลอดเป็นเวลา 3 วันติดต่อกัน

(14) ในลักษณะที่กระทำกันในยุคญาฮิลิยะฮฺ

ความหมายคือ เมื่อมีอิสลามแล้วไม่จำเป็นต้องมีการทำสนธิสัญญาอย่างเช่นที่ผู้คนในยุคญาฮิลิยะฮฺเคยตกลงทำกันอีก เพราะการยึดมั่นในหลักการอิสลามนั้น เป็นการเพียงพอและสามารถทดแทนสิ่งที่พวกเขาเคยปฏิบัติได้

ส่วนรายงานที่มีบันทึกในหนังสือเศาะฮีฮฺทั้งสอง จาก อนัส ﷺ ที่ระบุว่า

« حَالَفَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ المهَاجِرِينَ وَالأَنْصَارِ فِي دُوْرِنَا »

"ท่านรอซูล ﷺ ได้กำหนดให้ชาวมุฮาญิรีนและอันศอรฺในบ้านเมืองของเรา เป็นเสมือนพี่น้องกัน"

(ฟัตฮุลบารี 4/552 และมุสลิม 4/1960)

ความหมายของคำว่า حَالَفَ ในรายงานนี้คือ آخَى หมายถึง ท่านรอซูล ﷺ กำหนดให้ชาวมุฮาญิรีนและชาวอันศอรฺจับคู่กันเป็นเสมือนพี่น้องแท้ๆ โดยในช่วงแรกของการบัญญัติ พวกเขามีสิทธิ์รับมรดกของกันและกัน กระทั่งอัลลอฮฺทรงยกเลิกบัญญัติดังกล่าว *วัลลอฮุอะลัม*

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แท้จริง อัลลอฮฺทรงรอบรู้สิ่งที่พวกเจ้ากระทำ** ﴿ เป็นการขู่สำทับ และเตือนผู้ที่เสียสัตย์ต่อคำสาบานที่เคยเน้นย้ำ

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และพวกเจ้าอย่าเป็นเช่นนาง ที่คลายเกลียวด้ายของนาง หลังจากที่ได้ปั่นให้มันแน่นแล้ว** ﴿ อับดุลลอฮฺ บิน กะษีรฺ และ อัสสุดดีย์ กล่าวว่า สตรีนางนี้เป็นชาวมักกะฮฺซึ่งสติไม่ค่อยดี โดยทุกครั้งที่นางปั่นด้ายเพื่อทอสิ่งใด นางก็คลายมันออกหลังจากที่ได้ปั่นจนแน่นแล้วทุกครั้ง

(อัฏฏอบารี 17/285)

มุญาฮิด, กอตาดะฮฺ และ อิบนุ ซัยดฺ กล่าวว่า อายะฮฺนี้เป็นอุทาหรณ์เปรียบเปรย โดยสื่อถึงผู้ที่ผิดคำสาบาน หลังจากที่ได้เน้นย้ำอย่างหนักแน่นแล้ว

(อัฏฏอบารี 17/285)

ทัศนะหลังนี้มีน้ำหนักและความชัดเจนมากกว่า ไม่ว่าที่มักกะฮฺจะมีผู้หญิงที่คลายเกลียวด้ายของนางตามที่กล่าวมาหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้คำว่า أَنْكَاثًا ในอายะฮฺนี้อาจอธิบายได้ว่า นางคลายเกลียวด้ายออกเป็นชิ้นๆ หรืออาจหมายถึง พวกเจ้าอย่าได้เป็นผู้ที่ผิดสัญญาที่เคยให้ไว้ ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงกล่าวหลังจากนั้นว่า ﴾ **โดยถือเอาการสาบานของพวกเจ้าเป็นการล่อลวงระหว่างพวกเจ้า** ﴿ หมายถึง เป็นคำเท็จและหลอกลวง ﴾ **เพื่อที่จะให้ชาติหนึ่งเข้มแข็งกว่าอีกชาติหนึ่ง** ﴿ หมายถึง การที่พวกเจ้าสาบานกับศัตรู ในกรณีที่พวกเขาเข้มแข็งกว่าพวกเจ้า เพื่อให้พวกเขาตายใจ และเมื่อสบโอกาส พวกเจ้าก็พร้อมที่จะทรยศและผิดสัญญา

อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงห้ามพฤติกรรมดังกล่าว เพื่อทรงเตือนให้คิดว่า หากพระองค์ทรงห้ามมิให้ผิดสัญญา ทั้งที่พวกเจ้าอยู่ในสภาพที่อ่อนแอกว่า พระองค์ยิ่งต้องห้ามมิให้กระทำเช่นนั้นในยามที่พวกเจ้ามีอำนาจและเข้มแข็งกว่า

มุญาฮิด กล่าวว่า ในอดีตมีกรณีที่บางกลุ่มทำสนธิสัญญาเป็นมิตรกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แล้วเมื่อเห็นว่ามีฝ่ายอื่นที่เข้มแข็งและมีอำนาจมากกว่า ก็ละเมิดสัญญาที่มีต่อกัน แล้วหันไปจับมือกับฝ่ายที่เข้มแข็งกว่า ภายหลังจึงมีบัญญัติห้ามมิให้พวกเขากระทำเช่นนั้น

อัฎเฎาะฮาก, กอตาดะฮฺ และ อิบนุ เซด ก็กล่าวเช่นเดียวกัน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แท้จริง อัลลอฮฺทรงทดลองพวกเจ้าด้วยการสาบาน** ﴿ สะอีด บิน ญุเบรฺ อธิบายว่า หมายถึง ทรงทดสอบพวกเจ้าว่า ในยามที่พวกเจ้ามีจำนวนมากกว่า พวกเจ้าจะรักษาสัญญาหรือไม่ รายงานนี้บันทึกโดย อิบนุ อบีฮาติม

(อัดดุรฺรุลมันษูรฺ 5/163)

อิบนุ ญะรีรฺ กล่าวว่า หมายถึงพระองค์ทรงทดสอบพวกเจ้า ด้วยการใช้ให้พวกเจ้ารักษาพันธสัญญา ﴾ **และแน่นอน พระองค์จะทรงชี้แจงแก่พวกเจ้าในวันกิยามะฮฺ ถึงสิ่งที่พวกเจ้าขัดแย้งกัน** ﴿ แล้วพระองค์ก็จะทรงตอบแทนทุกคนตามสิ่งที่เขาปฏิบัติ ทั้งเรื่องดี และเรื่องชั่ว

(อัฏฏอบารี 17/285)

﴿ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِن يُضِلُّ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَا تَتَّخِذُوا
أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوءَ
بِمَا صَدَدتُّمْ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا
بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِندَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٩٥﴾ مَا عِندَكُمْ يَنفَدُ وَمَا عِندَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا
أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ ﴾

93. และหากอัลลอฮฺทรงประสงค์ แน่นอน พระองค์จะทรงทำให้พวกเจ้าเป็นประชาชาติเดียวกัน แต่พระองค์จะให้ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์หลงทาง และจะทรงชี้แนะทางแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และแน่นอน พวกเจ้าจะถูกสอบสวนถึงสิ่งที่พวกเจ้าได้กระทำไว้

94. และพวกเจ้าอย่าถือเอาการสาบานของพวกเจ้า เป็นการล่อลวงระหว่างพวกเจ้า แล้วเท้าก็จะก้าวพลาดได้หลังจากที่มันมั่นคงแล้ว และพวกเจ้าจะได้ลิ้มรสความชั่ว เพราะพวกเจ้าได้ปิดกั้นทางของอัลลอฮฺ และสำหรับพวกเจ้าจะได้รับการลงโทษอย่างมหันต์

95. และพวกเจ้าอย่าแลกเปลี่ยนข้อตกลงของอัลลอฮฺกับราคาเพียงเล็กน้อย แท้จริง ณ อัลลอฮฺย่อมดีกว่าสำหรับพวกเจ้า หากพวกเจ้ารู้

96. สิ่งที่อยู่กับพวกเจ้าย่อมอันตรธาน และสิ่งที่อยู่กับอัลลอฮฺนั้นย่อมจีรัง และแน่นอน เราจะตอบแทนบรรดาผู้อดทนซึ่งรางวัลของพวกเขา ด้วยสิ่งที่ดีที่สุดที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้

หากอัลลอฮฺ ﷻ ทรงประสงค์ พระองค์สามารถทำให้มนุษย์ทั้งหมดเป็นประชาชาติเดียวกันได้

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **และหากอัลลอฮฺทรงประสงค์ แน่นอน พระองค์จะทรงทำให้พวกเจ้า** ﴿ มนุษย์ทั้งหลาย ﴾ **เป็นประชาชาติเดียวกัน** ﴿ ส่วนนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَن فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا ﴾

"และหากพระผู้อภิบาลของเจ้าทรงประสงค์ แน่นอน ผู้ที่อยู่ในแผ่นดินทั้งมวลจะศรัทธา"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 99)

หมายถึง หากอัลลอฮฺทรงประสงค์ พระองค์สามารถทำให้พวกเจ้าเป็นมิตรต่อกัน โดยไม่มีความขัดแย้ง โกรธเกลียด และชิงชังต่อกัน คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ ...... ﴿١١٩﴾ ﴾

"และหากพระผู้อภิบาลของเจ้าทรงประสงค์ แน่นอน พระองค์จะทรงทำให้ปวงมนุษย์เป็นประชาชาติเดียวกัน แต่พวกเขาก็ยังคงแตกแยกกัน ⑪⑧ เว้นแต่ผู้ที่พระผู้อภิบาลของเจ้าทรงมีเมตตา และเช่นนั้นแหละ พระองค์ทรงบังเกิดพวกเขา... ⑪⑨"

(ซูเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺที่ 118-119)

เช่นเดียวกับในจุดนี้ ที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **แต่พระองค์จะให้ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์หลงทาง และจะทรงชี้แนะทางแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์** ﴿ แล้วในวันกิยามะฮฺ พระองค์ก็จะทรงสอบสวนเกี่ยวกับการงานทั้งหมดของพวกเจ้า และจะทรงตอบแทนทุกการงาน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่เล็กน้อยเท่าเปลือกหุ้มเนื้อเยื่อ หรือร่องเล็กๆ บนเมล็ดอินทผลัมก็ตาม

ข้อห้ามมิให้ผิดสัญญาโดยมีเจตนาลวง

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเตือนบ่าวของพระองค์ มิให้ยึดเอาคำสาบานเป็นช่องทางในการหลอกลวง และทรยศ มิฉะนั้นอาจเป็นการก้าวพลาด หลังจากที่ได้เคยยืนอย่างมั่นคง ประโยคส่วนนี้เป็นอุทาหรณ์เปรียบเปรย โดยหมายถึงผู้ที่เคยยืนหยัดบนทางที่ถูกต้อง แล้วเฉไปทางอื่น และหลงออกจากแนวทางที่ได้รับการชี้นำ เพราะผิดสัญญาที่ได้ให้ไว้ในคำสาบาน อันส่งผลให้เกิดการปิดกั้นการเข้าถึงหนทางของอัลลอฮฺ เนื่องจากผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น เมื่อเขาเห็นว่าผู้ศรัทธาเสียสัตย์ไม่รักษาสัญญาที่เคยตกลงกันไว้ เขาก็จะไม่เลื่อมใสในศาสนา และเป็นเหตุให้ไม่เปิดใจเข้ารับอิสลาม ด้วยเหตุนี้อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴾ **และพวกเจ้าจะได้ลิ้มรสความชั่ว เพราะพวกเจ้าได้ปิดกั้นทางของอัลลอฮฺ และสำหรับพวกเจ้าจะได้รับการลงโทษอย่างมหันต์** ﴿

อย่าผิดคำสาบานเพียงเพื่อประโยชน์ทางดุนยา

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสหลังจากนั้นว่า ﴾ **และพวกเจ้าอย่าแลกเปลี่ยนข้อตกลงของอัลลอฮฺกับราคาเพียงเล็กน้อย** ﴿ หมายถึง พวกเจ้าอย่านำคำสัญญาที่สาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺไปแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ทางดุนยา ซึ่งเป็นสิ่งที่ด้อยค่ามาก หากแม้นว่ามนุษย์ครอบครองสรรพสิ่งในดุนยา ก็ยังเทียบอะไรไม่ได้กับสิ่งที่อยู่ ณ อัลลอฮฺ ซึ่งหมายถึง การตอบแทนและผลบุญที่พระองค์ทรงเตรียมไว้ สำหรับผู้ที่หวังในความเมตตาของพระองค์ ศรัทธาต่อพระองค์ แสวงหาความพอพระทัยของพระองค์ และรักษาคำมั่นสัญญาที่มีต่อพระองค์ โดยหวังในสิ่งที่พระองค์ทรงเตรียมไว้ ดังนั้น พระองค์จึงตรัสว่า ﴾ **หากพวกเจ้ารู้** ﴿

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า ﴾ **สิ่งที่อยู่กับพวกเจ้าย่อมอันตรธาน** ﴿ หมายถึง มีวันหมดและสิ้นสุด มีกำหนดเวลาที่ชัดเจนว่าจะครอบครองได้ถึงเมื่อใด เมื่อถึงกำหนดทุกอย่างก็สูญสิ้นไป ﴾ **และสิ่งที่อยู่กับอัลลอฮฺนั้นย่อมจีรัง** ﴿ หมายถึง ผลบุญที่พระองค์ทรงเตรียมไว้สำหรับพวกเจ้าในสวรรค์นั้นจีรังยั่งยืน ไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีวันหมด แต่จะมีต่อเนื่องไปชั่วกาลนาน ﴾ **และแน่นอน เราจะตอบแทนบรรดาผู้อดทนซึ่งรางวัลของพวกเขา ด้วยสิ่งที่ดีที่สุดที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้** ﴿ เป็นการสาบานจากอัลลอฮฺ ﷻ ซึ่งเน้นย้ำด้วยตัวลาม (ل) ว่าพระองค์จะทรงตอบแทนบรรดาผู้อดทน บนพื้นฐานของการงานที่ดีที่สุดของพวกเขา และจะทรงอภัยให้กับการงานที่ไม่ดี

﴿ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ ﴾

97. ผู้ใดปฏิบัติความดี ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ตาม โดยที่เขาเป็นผู้ศรัทธา ดังนั้น เราจะให้เขาดำรงชีวิตที่ดี และแน่นอน เราจะตอบแทนพวกเขาซึ่งรางวัลของพวกเขา ด้วยสิ่งที่ดีที่สุดที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้

ผลตอบแทนของการงานที่ดี

นี่เป็นคำสัญญาจากอัลลอฮฺ ﷻ ที่ทรงให้ไว้กับผู้ที่ปฏิบัติการงานที่ดี ซึ่งหมายถึง การงานที่สอดคล้องกับแนวทางของกิตาบุลลอฮฺ และซุนนะฮฺของท่านนบี ﷺ ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงก็ตาม ในสภาพที่หัวใจของเขาศรัทธามั่นต่ออัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์ และเชื่อว่าการงานที่ศาสนาใช้ให้ปฏิบัตินั้นเป็นบทบัญญัติจากอัลลอฮฺ โดยพระองค์ทรงสัญญาว่าจะทรงให้เขามีชีวิตที่ดีในโลกดุนยา และในอาคิเราะฮฺพระองค์ก็จะทรงตอบแทนเขาในสิ่งดีๆ ที่เขากระทำ ทั้งนี้ คำว่า ชีวิตที่ดีนั้น ครอบคลุมถึงความสะดวกสบายในทุกๆ ด้าน

มีรายงานจาก อิบนุ อับบาส และอุละมาอฺกลุ่มหนึ่ง ว่าพวกเขาอธิบายการมีชีวิตที่ดีว่าหมายถึง การได้รับริซกีปัจจัยยังชีพที่ดีและฮะลาล

ในขณะที่รายงานจาก อะลี บิน อบีฏอลิบ ระบุว่า หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจในสิ่งที่มี

และมีรายงานจาก อิบนุ อับบาส ผ่าน อะลี บิน อบีฏ็อลฮะฮฺ ว่า ชีวิตที่ดี หมายถึง

ความสุขความสบายใจ

อัลหะซัน, มุญาฮิด และ กอตาดะฮฺ กล่าวว่า มีเพียงในสวรรค์เท่านั้น ที่เราจะมีชีวิตที่ดีอย่างแท้จริง

อัฎเฎาะฮาก กล่าวว่า การมีชีวิตที่ดี หมายถึง ริซกีที่ฮะลาลและการทำอิบาดะฮฺในดุนยา อัฎเฎาะฮาก ยังกล่าวอีกว่า ชีวิตที่ดี หมายถึง การปฏิบัติการงานที่เป็นการเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ แล้วรู้สึกดีกับสิ่งที่ได้กระทำ ที่ถูกต้องแล้ว การมีชีวิตที่ดีนั้น ครอบคลุมทุกความหมายที่กล่าวมาข้างต้น ดังที่มีรายงานฮะดีษบันทึกโดยอิมามอะหฺมัด จากอับดุลลอฮฺ บิน อัมรฺ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَسْلَمَ، وَرُزِقَ كَفَافًا، وَقَنَّعَهُ اللَّهُ بِمَا آتَاهُ »

"ผู้ที่น้อมรับอิสลาม มีสิ่งจำเป็นเพียงพอสำหรับการดำเนินชีวิต และอัลลอฮฺทรงให้เขารู้สึกพอใจกับสิ่งที่พระองค์ประทานให้นั้น ถือเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จแล้ว"

(อะหฺมัด 2/268)

รายงานเดียวกันนี้ ได้รับการบันทึกโดย มุสลิม เช่นเดียวกัน

(มุสลิม 2/730)

﴿ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُ
لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا
سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُم بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ ﴾

98. ดังนั้น เมื่อเจ้าอ่านอัลกุรอาน ก็จงขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้พ้นจากชัยฏอนที่ถูกสาปแช่ง

99. แท้จริง มันไม่มีอำนาจใด ๆ เหนือบรรดาผู้ศรัทธา โดยที่พวกเขาได้มอบหมายต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา

100. แท้จริง อำนาจของมันจะมีเหนือบรรดาผู้เป็นมิตรกับมัน และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้ตั้งภาคีกับพระองค์

คำสั่งให้ขอความคุ้มครองให้พ้นจากชัยฏอนก่อนอ่านอัลกุรอาน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสั่งผ่านท่านนบี ﷺ ให้ปวงบ่าวขอความคุ้มครองต่อพระองค์ (อิสติอาซะฮฺ) [15] ให้รอดพ้นจากชัยฏอนมารร้ายที่ถูกสาปแช่ง ก่อนอ่านอัลกุรอานทุกครั้ง โดยเราได้นำเสนอตัวบทฮะดีษเกี่ยวกับการขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺไปแล้วอย่างละเอียดในตอนต้นของหนังสือ อัลฮัมดุลิลลาฮฺ ขอขอบคุณและสรรเสริญอัลลอฮฺ

ทั้งนี้ การกล่าว อิสติอาซะฮฺ ก่อนอ่านอัลกุรอานนั้น ก็เพื่อมิให้เกิดความสับสนและผิดพลาดขณะอ่าน จนทำให้ไม่สามารถใคร่ครวญความหมายของสิ่งที่อ่าน ด้วยเหตุนี้ อุละมาอ์ส่วนมากจึงระบุว่า การกล่าว อิสติอาซะฮฺ นั้น ให้กล่าวก่อนอ่านอัลกุรอาน

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แท้จริง มันไม่มีอำนาจใด ๆ เหนือบรรดาผู้ศรัทธาโดยที่พวกเขาได้มอบหมายต่อพระผู้อภิบาลของพวกเขา** ﴿ อัษเษารี กล่าวว่า ชัยฏอนนั้นไม่มีอำนาจใด ๆ ที่จะล่อลวงให้ผู้ศรัทธากระทำบาปความผิดที่มิอาจเตาบะฮฺกลับตัว

(อัฏฏอบารี 17/294)

อีกทัศนะหนึ่งระบุว่า หมายถึง ชัยฏอน ไม่มีหลักฐานใดๆ ที่จะใช้โน้มน้าวพวกเขาได้

บ้างก็อธิบายว่า อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ۝٤٠ ﴿

“เว้นแต่ปวงบ่าวของพระองค์ในหมู่พวกเขา ที่ได้รับทางนำเท่านั้น”

(ซูเราะฮฺ อัลฮิจญฺรฺ อายะฮฺที่ 40)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แท้จริง อำนาจของมันจะมีเหนือบรรดาผู้เป็นมิตรกับมัน** ﴿ มุญาฮิด อธิบายว่า หมายถึง บรรดาผู้ที่ภักดีต่อมัน

(อัฏฏอบารี 17/294)

อุละมาอ์ท่านอื่นอธิบายว่า หมายถึง ผู้ที่ยึดเอามันเป็นที่พึ่งพานอกเหนือจากอัลลอฮฺ

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และบรรดาผู้ที่พวกเขาเป็นผู้ตั้งภาคีกับพระองค์** ﴿ หมายถึง บรรดาผู้ที่ยึดเอาชัยฏอนเป็นภาคีเทียบเคียงอัลลอฮฺ

(15) คือการกล่าว ‘อะอูซุบิลลาฮิ มินัชชัยฏอนิร เราะญีม’ หรือสำนวนอื่นๆ ที่มีรายงาน

﴿ وَإِذَا بَدَّلْنَآ ءَايَةً مَّكَانَ ءَايَةٍ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مُفْتَرٍۭ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُۥ رُوحُ ٱلْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِٱلْحَقِّ لِيُثَبِّتَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾ ﴾

101. และเมื่อเราได้เปลี่ยนอายะฮฺหนึ่งแทนอีกอายะฮฺหนึ่ง และอัลลอฮฺทรงรู้ดียิ่งในสิ่งที่พระองค์ได้ประทานลงมา พวกเขากล่าวว่า แท้จริงท่านเป็นผู้กุขึ้น เปล่าเลย ส่วนมากของพวกเขาไม่รู้

102. จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) วิญญาณบริสุทธิ์ได้นำอัลกุรอานลงมา จากพระผู้อภิบาลของเจ้าด้วยความจริง เพื่อให้บรรดาผู้ศรัทธามีความมั่นคง และเป็นทางนำ และข่าวดีแก่บรรดามุสลิม

พวกมุชริกีนกล่าวหาท่านรอซูล ﷺ ว่า กุเรื่องขึ้นเอง เนื่องจากมีการยกเลิกบางอายะฮฺ – ข้อตอบโต้ในประเด็นดังกล่าว

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงสติปัญญาอันอ่อนด้อยของพวกมุชริกีน และความลังเลไม่แน่ใจของพวกเขา และยังทรงบอกว่า เป็นไปไม่ได้ที่พวกเขาจะศรัทธา เนื่องจากพวกเขาได้รับการบันทึกไว้แล้วว่าจะอยู่ในกลุ่มของผู้ที่ได้รับความทุกข์ ทั้งนี้ เวลาที่พวกเขาเห็นว่าบทบัญญัติบางส่วนได้รับการเปลี่ยนแปลงด้วยการยกเลิกและแทนที่ด้วยบัญญัติอื่น พวกเขาก็กล่าวกับท่านรอซูล ﷺ ว่า ﴾ **แท้จริง ท่านเป็นผู้กุขึ้น** ﴿ คือ พวกเขากล่าวหาว่าท่านเป็นจอมโกหก ทั้งที่ความจริงแล้ว อัลลอฮฺ ﷻ ทรงสามารถที่จะทำสิ่งใดก็ได้ที่พระองค์ประสงค์ และทรงตัดสินตามที่พระองค์ต้องการ

มุญาฮิด กล่าวว่า ﴾ **เราได้เปลี่ยนอายะฮฺหนึ่งแทนอีกอายะฮฺหนึ่ง** ﴿ หมายถึง เราได้ยกเลิกอายะฮฺหนึ่ง แล้วแทนที่ด้วยอายะฮฺอื่น

(อัฏฏอบารี 17/297)

กอตาดะฮฺ กล่าวว่า อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴾ مَا نَنسَخْ مِنْ ءَايَةٍ أَوْ نُنسِهَا ﴿

"อายะฮฺใดที่เรายกเลิก หรือเราทำให้มันลืมเลือนไปนั้น..."

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 106)

(อัฏฏอบารี 17/297)

อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงตอบโต้ข้อกล่าวหาดังกล่าว ด้วยพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) วิญญาณบริสุทธิ์ได้นำอัลกุรอานลงมา** ﴿ หมายถึง ญิบรีล ﴾ **จากพระผู้อภิบาลของเจ้าด้วยความจริง** ﴿ ด้วยความจริงและความยุติธรรม ﴾ **เพื่อให้บรรดาผู้ศรัทธามีความมั่นคง** ﴿ และศรัทธาต่อสิ่งที่อัลลอฮฺประทานลงมาในตอนแรก และที่ลงมาภายหลัง โดยจิตใจของพวกเขานอบน้อมต่อพระองค์ ﴾ **และเป็นทางนำ และข่าวดีแก่บรรดามุสลิม** ﴿ คือ ทรงทำให้อัลกุรอานเป็นทางนำและเป็นข่าวดีแก่บรรดามุสลิมผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์

﴿ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٠٣﴾ ﴾

103. และโดยแน่นอน เรารู้ที่พวกเขากล่าวว่า แท้จริง สามัญชนคนหนึ่งสอนเขา ภาษาของผู้ที่พวกเขาพาดพิงไปถึงนั้นเป็นภาษาต่างถิ่น และนี่เป็นภาษาอาหรับที่ชัดแจ้ง

พวกมุชริกีนกล่าวอ้างว่า อัลกุรอานนั้นมาจากการสอนของมนุษย์ – ข้อตอบโต้ในประเด็นดังกล่าว

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสถึงคำกล่าวอ้างโดยมดเท็จและเลื่อนลอยไร้แก่นสารของพวกมุชริกีนที่กล่าวว่า แท้จริงแล้ว อัลกุรอานที่มุฮัมมัดอ่านให้พวกเราฟังนั้น ได้รับการถ่ายทอดมาจากผู้อื่นที่เป็นเพียงมนุษย์คนหนึ่ง โดยพวกเขาหมายถึงชายชาวต่างถิ่นต่างภาษาซึ่งเป็นเด็กรับใช้ในบ้านหลังหนึ่งของกุเรช เด็กคนดังกล่าวช่วยขายของอยู่บริเวณเนินเขาเศาะฟา ซึ่งท่านรอซูล ﷺ อาจเคยนั่งพูดคุยกับเขาอยู่บ้างเป็นบางครั้ง แต่ในความเป็นจริงแล้ว เด็กรับใช้คนดังกล่าวไม่ใช่ชาวอาหรับ และไม่รู้ภาษาอาหรับ หรืออาจจะรู้นิดๆ หน่อยๆ เพียงแค่พอสื่อสารได้บ้าง ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงทรงโต้คำกล่าวหาของพวกมุชริกีนว่า ﴾ **ภาษาของผู้ที่พวกเขาพาดพิงไปถึงนั้นเป็นภาษาต่างถิ่น และนี่เป็นภาษาอาหรับที่ชัดแจ้ง** ﴿ หมายถึง อัลกุรอาน กล่าวคือ

เป็นไปได้อย่างไรที่ผู้ประกาศอัลกุรอานเล่มนี้จะศึกษาเรียนรู้จากคนต่างถิ่นต่างภาษา ในเมื่ออัลกุรอานนั้นมีความชัดเจนและลุ่มลึกด้านการใช้ภาษาอาหรับ ทั้งยังมีความหมายที่ครอบคลุมสมบูรณ์ยิ่งกว่าคัมภีร์ใดๆ ที่เคยลงมายังศาสนทูตในอดีต ดังนั้น ผู้ที่มีสติปัญญาแม้เพียงน้อยนิดจะไม่มีทางกล่าวเช่นนั้นอย่างแน่นอน

อิบนุ ญะรีรฺ บันทึกรายงานจาก อิบนุ อับบาส กล่าวว่า ท่านรอซูล ﷺ เคยรู้จักทาสคนหนึ่งที่มักกะฮฺ ชื่อ บิลอาม ทาสคนนี้เป็นคนต่างถิ่น ไม่ใช่ชาวอาหรับ พวกมุชริกีนเห็นว่าท่านรอซูล ﷺ ไปมาหาสู่กับทาสคนดังกล่าว จึงพากันพูดว่า บิลอามเป็นผู้ที่สอนมุฮัมมัด อัลลอฮฺ ﷻ จึงประทานอายะฮฺนี้ลงมา ﴿ **และโดยแน่นอน เรารู้ที่พวกเขากล่าวว่า แท้จริง สามัญชนคนหนึ่งสอนเขา ภาษาของผู้ที่พวกเขาพาดพิงไปถึงนั้นเป็นภาษาต่างถิ่น และนี่เป็นภาษาอาหรับที่ชัดแจ้ง** ﴾

(อัฏฏอบารี 17/298)

﴿ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾ ﴾

104. แท้จริง บรรดาผู้ไม่ศรัทธาต่ออายะฮฺทั้งหลายของอัลลอฮฺ อัลลอฮฺจะไม่ชี้แนะทางแก่พวกเขา และสำหรับพวกเขาจะได้รับการลงโทษอันเจ็บปวด

105. แท้จริง บรรดาผู้ไม่ศรัทธาต่ออายะฮฺทั้งหลายของอัลลอฮฺนั้น กุความเท็จขึ้น และชนเหล่านั้นคือ ผู้กล่าวเท็จ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวว่า พระองค์จะไม่ทรงนำทางผู้ที่หันหลังให้กับการระลึกถึงพระองค์และแสร้งไม่สนใจสิ่งที่พระองค์ประทานลงมายังท่านรอซูล ﷺ ทั้งยังไม่คิดที่จะศรัทธาต่อสิ่งที่มาจากพระองค์ มนุษย์ประเภทนี้ อัลลอฮฺจะไม่ทรงนำทางพวกเขาไปสู่การศรัทธาต่อสัญญาณต่างๆ มากมายที่บ่งบอกถึงความยิ่งใหญ่ของพระองค์ รวมถึงบทบัญญัติที่พระองค์ทรงส่งศาสนทูตของพระองค์มาประกาศเชิญชวนในโลกดุนยานี้ และพวกเขาจะได้รับการลงโทษที่เจ็บปวดในอาคิเราะฮฺ

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวว่ารอซูลของพระองค์มิใช่ผู้ที่แอบอ้างหรือโกหกมุสา เพราะมีเพียงผู้ที่ชั่วช้าเท่านั้นที่จะกุความเท็จในเรื่องที่เกี่ยวกับอัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์ได้ ﴾ **บรรดาผู้ไม่ศรัทธาต่ออายะฮฺทั้งหลายของอัลลอฮฺ** ﴿ จากบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาและพวกไร้ศาสนา ซึ่งเป็นที่รู้กันในหมู่ผู้คนว่าเป็นผู้ที่โกหก ในขณะที่ท่านรอซูลมุฮัมมัด ﷺ นั้น เป็นผู้ที่มีสัจจะวาจา และซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่สุด และเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์แบบด้านความรู้ และการปฏิบัติด้วยศรัทธาและความเชื่อมั่น ทั้งยังได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักกันในกลุ่มชนของท่าน ว่าเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์มากที่สุด โดยไม่มีผู้ใดเคลือบแคลงสงสัยในข้อเท็จจริงดังกล่าว ถึงขนาดที่พวกเขาเรียกขานท่านว่า มุฮัมมัดอัลอะมีน (ผู้ซื่อสัตย์) ด้วยเหตุดังกล่าว เมื่อคราวที่จักรพรรดิเฮราคลิอุสแห่งโรมัน ถามอบูซุฟยานเกี่ยวกับลักษณะของท่านรอซูล ﷺ ว่า "พวกท่านเคยกล่าวหามุฮัมมัดว่าเป็นผู้ที่โกหกบ้างไหม? ก่อนที่เขาจะประกาศศาสนาอย่างเช่นทุกวันนี้?" อบูซุฟยานตอบว่า "ไม่เคย" เฮราคลิอุสจึงกล่าวกับเขาว่า "หากเป็นเช่นนั้น ผู้ที่ไม่เคยโกหกกับผู้คนทั่วไปคงไม่ใช่ผู้ที่จะริอาจโกหกในเรื่องที่เกี่ยวกับอัลลอฮฺอย่างแน่นอน"

﴿ مَن كَفَرَ بِاللَّهِ مِن بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ
وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ
وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ
قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي
الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ﴾

106. ผู้ใดปฏิเสธศรัทธาต่ออัลลอฮฺหลังจากที่เขาได้ศรัทธาแล้ว (เขาจะได้รับความกริ้วจากอัลลอฮฺ) เว้นแต่ผู้ที่ถูกบังคับทั้ง ๆ ที่หัวใจของเขาเปี่ยมไปด้วยศรัทธา แต่ผู้ใดเปิดหัวอกของเขาด้วยการปฏิเสธศรัทธา พวกเขาก็จะได้รับความกริ้วจากอัลลอฮฺ และสำหรับพวกเขาจะได้รับการลงโทษอย่างมหันต์

107. ทั้งนี้เพราะว่าพวกเขาพอใจเลือกเอาชีวิตในโลกนี้เหนือปรโลก และ

แท้จริง อัลลอฮฺจะไม่ทรงชี้แนะทางแก่กลุ่มชนผู้ปฏิเสธศรัทธา

108. ชนเหล่านั้นคือ ผู้ที่อัลลอฮฺทรงประทับตราบนหัวใจของพวกเขา บนหูของพวกเขา และบนตาของพวกเขา และชนเหล่านั้นคือ ผู้เผลอเรอ

109. โดยแน่นอน แท้จริง พวกเขาในปรโลกจะเป็นผู้ขาดทุน

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกริ้วผู้ที่ละทิ้งศาสนา ยกเว้นผู้ที่ถูกบังคับให้ปฏิเสธศรัทธา

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวถึงผู้ที่ปฏิเสธศรัทธาต่อพระองค์และพอใจต่อสภาพดังกล่าว ภายหลังจากที่ได้ศรัทธาและพบทางนำแล้ว ว่าพระองค์ทรงกริ้วเขา เพราะคนประเภทนี้เคยรู้จักการศรัทธาแล้ว แต่กลับหันหลังให้ โดยพระองค์ทรงบอกว่าคนเหล่านั้นจะได้รับการลงโทษอย่างมหันต์ในโลกอาคิเราะฮฺ เนื่องจากพวกเขาพอใจเลือกเอาชีวิตโลกดุนยามากกว่าชีวิตในอาคิเราะฮฺ ยอมละทิ้งศาสนาเพื่อประโยชน์ทางดุนยา อัลลอฮฺจะไม่ทรงชี้แนะทาง และจะไม่ทรงช่วยให้พวกเขายืนหยัดอยู่บนศาสนาที่ถูกต้อง แต่จะทรงประทับตราลงบนหัวใจของพวกเขา ทำให้ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่จะยังประโยชน์แก่ตนเอง ในทำนองเดียวกัน พระองค์จะทรงปิดหูปิดตาพวกเขา ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้นอย่างแท้จริง ในสภาพที่เผอเรอไม่รู้ว่าจุดจบของตนจะเป็นอย่างไร มิใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใดที่ผู้มีลักษณะดังที่กล่าวมานั้น ﴿ **พวกเขาในปรโลกจะเป็นผู้ขาดทุน** ﴾ คือ เป็นผู้ที่พินาศขาดทุนในวันกิยามะฮฺ ทั้งตัวพวกเขาเอง และครอบครัว

ส่วนพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **เว้นแต่ผู้ที่ถูกบังคับทั้ง ๆ ที่หัวใจของเขาเปี่ยมไปด้วยศรัทธา** ﴾ นั้น เป็นการยกเว้นผู้ที่จำใจกล่าวถ้อยคำที่เป็นการปฏิเสธศรัทธา เนื่องจากอยู่ในสภาพที่ถูกพวกมุชริกีนทุบตีทารุณจนมิอาจทนไหว โดยที่หัวใจของเขามั่นคงแน่วแน่ในศรัทธาที่มีต่ออัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์ และมิได้ยอมรับในสิ่งที่พูดออกมาแต่อย่างใด

สาเหตุของการประทานอายะฮฺ

อัลเอาฟี รายงานจาก อิบนุ อับบาส ว่า อายะฮฺนี้ลงมาเกี่ยวกับเรื่องราวของ อัมมารฺ บิน ยาซิรฺ ซึ่งถูกพวกมุชริกีนกระทำทารุณกรรมจนต้องยอมกล่าวออกมาอย่างไม่เต็มใจว่า ตนได้ปฏิเสธศรัทธาต่อมุฮัมมัดแล้ว แต่ภายหลังอัมมารฺไปหาท่านนบี ﷺ เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว อัลลอฮฺ ﷻ จึงประทานอายะฮฺนี้ลงมา

(อัฏฏอบารี 17/304)

อัชชะอฺบี, กอตาดะฮฺ และ อบูมาลิก ก็รายงานในทำนองเดียวกัน

(อัฏฏอบารี 17/304)

ในรายงานของ อิบนุ ญะรีรฺ จาก อบูอุบัยดะฮฺ มุฮัมมัด บิน อัมมารฺ บิน ยาซิรฺ ระบุว่า พวกมุชริกีนจับตัวอัมมารฺมากระทำทารุณกรรม จนเขาต้องยอมพูดบางสิ่งบางอย่างตามที่พวกเขาต้องการ หลังจากนั้นอัมมารฺก็เล่าสิ่งที่เกิดขึ้นให้ท่านนบี ﷺ ทราบ ท่านจึงถามว่า "แล้วหัวใจของท่านเป็นอย่างไร ?" อัมมารฺตอบว่า หัวใจของเขามั่นคงในศรัทธา ท่านนบี ﷺ จึงกล่าวว่า "หากพวกเขาบังคับท่านอีก ก็จงทำเช่นนั้น"

(อัฏฏอบารี 17/304 และ อัลฮากิม 2/357)

จากเหตุการณ์ดังกล่าว อัลลอฮฺ ﷻ จึงประทานอายะฮฺ ﴿ **เว้นแต่ผู้ที่ถูกบังคับทั้ง ๆ ที่หัวใจของเขาเปี่ยมไปด้วยศรัทธา** ﴾ ลงมา

(อันนะซาอี ในอัลกุบรอ 8/209)

ด้วยเหตุนี้ อุละมาอ์จึงมีความเห็นตรงกันว่า อนุญาตให้ผู้ที่ถูกบังคับแสร้งทำเป็นปฏิเสธศรัทธาเพื่อรักษาชีวิตเอาไว้ ในขณะเดียวกันก็อนุญาตให้ยืนหยัดไม่ทำในสิ่งที่ถูกบังคับ ดังเช่นบิลาลที่ไม่อ่อนข้อให้พวกมุชริกีนและยอมให้ทำทารุณกรรมสารพัด กระทั่งว่าพวกเขานำหินก้อนใหญ่มาวางทับอกเขาแล้วให้นอนตากแดดร้อนระอุ หวังจะให้เขาตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ แต่บิลาลไม่ยอมทำตาม กล่าวแต่เพียงว่า "อะฮัด อะฮัด" (อัลลอฮฺ คือ พระผู้เป็นเจ้าเพียงหนึ่งเดียว) และยังกล่าวว่า "หากข้ารู้ว่าจะมีคำใดที่กล่าวออกมาแล้วทำให้พวกเจ้าเจ็บแค้นใจยิ่งกว่าคำนี้ ข้าก็จะกล่าว" *ขออัลลอฮฺทรงพอพระทัยเขาด้วยเถิด*

เรื่องราวของ ฮะบีบ บิน ซัยดฺ อัลอันศอรี ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่ง โดยเมื่อมุซัยละมะฮฺจอมโกหกถามเขาว่า "เจ้าปฏิญาณว่า มุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮฺไหม ?" เขาตอบว่า "ใช่" มุซัยละมะฮฺถามต่อว่า "แล้วเจ้าเชื่อไหมว่าข้าก็เป็นศาสนทูตของอัลลอฮฺ ?" ฮะบีบจึงตอบว่า "ข้าไม่ได้ยิน" มุซัยละมะฮฺจึงตัดอวัยวะของฮะบีบทีละส่วนๆ โดยที่ฮะบีบยืนหยัดอย่างมั่นคง (จนสิ้นใจ)

(อุสดุลฆอบะฮฺ 1049)

ทางเลือกที่ดีและประเสริฐกว่า คือการที่มุสลิมอดทนยืนหยัดในศาสนา แม้จะต้องสิ้นชีวิตก็ตาม ดังเรื่องราวที่ อัลฮาฟิซ อิบนุ อะซากิรฺ บันทึกไว้ในส่วนชีวประวัติของอับดุลลอฮฺ บิน ฮุซาฟะฮฺ อัซซะฮฺมี เศาะฮาบะฮฺท่านหนึ่งที่ถูกฝ่ายโรมันจับเป็นเชลยศึกและนำตัวไปหากษัตริย์ของพวกเขา กษัตริย์กล่าวกับเขาว่า "หากเจ้าเปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์ ข้าจะให้เจ้ามีส่วนในการปกครองอาณาจักร และจะให้แต่งงานกับลูกสาวของข้า" อับดุลลอฮฺตอบไปว่า "หากแม้นว่าเจ้ามอบอำนาจการปกครองทั้งหมดให้แก่ข้า รวมถึงอำนาจของพวกอาหรับด้วย แลกกับการที่

ให้ข้าหันหลังให้กับศาสนาของมุฮัมมัด ﷺ เพียงชั่วครู่ ข้าก็ไม่ยอม" กษัตริย์โรมันจึงกล่าวว่า "ถ้าเป็นเช่นนั้น เห็นทีข้าต้องฆ่าเจ้า" อับดุลลอฮฺตอบว่า "เชิญตามสบาย" กษัตริย์จึงสั่งให้นำตัวเขาไปขึงไม้กางเขน แล้วให้พลธนูยิงเฉี่ยวมือและเท้าของเขา พร้อมกับยื่นข้อเสนอให้เปลี่ยนไปนับถือคริสต์ แต่อับดุลลอฮฺก็ยังยืนกรานปฏิเสธ กษัตริย์จึงใช้ให้นำตัวเขาลงมา แล้วให้นำหม้อใบใหญ่มาตั้งไฟจนร้อนจัด จากนั้นก็นำเชลยมุสลิมคนหนึ่งมาโยนลงไปต่อหน้าอับดุลลอฮฺ เพียงครู่เดียวก็มีเศษกระดูกโผล่ขึ้นมาให้เห็น กษัตริย์เสนอให้อับดุลลอฮฺเข้ารับคริสต์ แต่เขาปฏิเสธ กษัตริย์จึงสั่งให้จับเขาโยนลงไปในหม้อ ทันใดนั้นอับดุลลอฮฺก็ร้องไห้ กษัตริย์มีความหวังว่าเขาจะเปลี่ยนใจ จึงยื่นข้อเสนออีกครั้ง แต่อับดุลลอฮฺกลับตอบว่า "ที่ข้าร้องไห้นั้น เพราะกำลังนึกเสียดายที่ข้ามีเพียงชีวิตเดียว ซึ่งกำลังจะถูกจับโยนลงในหม้อใบนี้ในหนทางของอัลลอฮฺ ข้าอยากจะมีชีวิตเท่ากับจำนวนเส้นขนบนตัว โดยที่แต่ละชีวิตถูกทารุณในหนทางของอัลลอฮฺเช่นนี้"

บางรายงานระบุว่า กษัตริย์สั่งขังอับดุลลอฮฺเป็นเวลาหลายวันโดยไม่มีอาหารหรือน้ำดื่ม จากนั้นก็ยกเหล้าและเนื้อสุกรมาให้ แต่เขากลับไม่แตะต้อง กษัตริย์จึงถามว่า "เหตุใดเจ้าถึงไม่กินอาหาร ?" อับดุลลอฮฺตอบว่า "ที่จริงแล้วในสถานการณ์เช่นนี้ อาหารเหล่านั้นเป็นที่อนุมัติสำหรับข้า แต่ข้าจะไม่ยอมให้เจ้าเยาะเย้ยดูถูก" กษัตริย์จึงกล่าวว่า "หากเป็นเช่นนั้น ก็จงมาจูบหัวข้า แล้วข้าจะปล่อยเจ้าไป" อับดุลลอฮฺตั้งเงื่อนไขว่าจะต้องปล่อยเชลยชาวมุสลิมคนอื่นๆ ด้วย กษัตริย์รับปาก อับดุลลอฮฺจึงยอมจูบศีรษะเขา ทุกคนจึงได้รับการปล่อยตัว เมื่ออับดุลลอฮฺกลับไป อุมัรฺ บิน อัลค็อฏฏอบ กล่าวว่า "เป็นการสมควรที่มุสลิมทุกคนจะจูบศีรษะอับดุลลอฮฺ บิน ฮุซาฟะฮฺ โดยฉันขอเริ่มก่อน" ว่าแล้วอุมัรฺก็จูบศีรษะอับดุลลอฮฺ *ขออัลลอฮฺทรงพอพระทัยทั้งสองท่านด้วยเถิด*

﴿ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنۢ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوٓا
إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٠﴾ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَن
نَّفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ ﴾

110. แต่แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้น สำหรับบรรดาผู้อพยพหลังจากถูกทดสอบแล้ว พวกเขาก็ต่อสู้ดิ้นรนและอดทน แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าหลังจากนั้น แน่นอน พระองค์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ

111. วันที่ทุกชีวิตจะมาโต้แย้งแทนชีวิตของมัน และทุกชีวิตจะถูกตอบแทนจนครบถ้วนตามที่ได้กระทำไว้ และพวกเขาจะไม่ถูกอธรรม

ผู้ที่ถูกบังคับ จะได้รับอภัยโทษหากทำความดีทดแทน

นี่เป็นคนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเคยเป็นผู้ที่อ่อนแอและถูกกดขี่เหยียดหยามขณะอยู่ที่มักกะฮฺ จึงต้องยอมจำนนต่อพวกมุชริกีนที่พยายามบังคับให้พวกเขาละทิ้งศาสนา จนเมื่อมีโอกาสอพยพ พวกเขาก็ไม่รีรอที่จะทิ้งบ้านเกิดเมืองนอน ครอบครัว และทรัพย์สินเงินทอง โดยหวังในความพึงพอพระทัยและการอภัยโทษจากอัลลอฮฺ คนกลุ่มนี้กลับมาอยู่ในแนวทางของผู้ศรัทธา และร่วมญิฮาดต่อสู้กับเหล่าผู้ปฏิเสธด้วยความอดทน อัลลอฮฺจึงทรงแจ้งว่า หลังจากที่พวกเขากลับตัวกลับใจจากการกระทำในอดีตแล้ว พระองค์จะทรงอภัยให้แก่พวกเขา และจะทรงเมตตาในวันที่พวกเขากลับไปหาพระองค์ ﴾ **วันที่ทุกชีวิตจะมาโต้แย้งแทนชีวิตของมัน** ﴿ ไม่มีผู้ใดมาโต้แย้งแทนผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นพ่อ ลูก พี่น้อง หรือภรรยา ﴾ **และทุกชีวิตจะถูกตอบแทนจนครบถ้วนตามที่ได้กระทำ** ﴿ ไม่ว่าจะเป็นความดี หรือความชั่ว ﴾ **และพวกเขาจะไม่ถูกอธรรม** ﴿ กล่าวคือ ผลบุญของความดีที่ได้กระทำจะไม่ลดน้อยลง และบาปจากการทำชั่วก็จะไม่เพิ่มขึ้น พวกเขาจะไม่ถูกอธรรมแม้เพียงเท่าจุดเล็กๆ บนเมล็ดอินทผลัม

﴿ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾ ﴾

112. และอัลลอฮฺทรงยกอุทาหรณ์เมืองหนึ่งซึ่งปลอดภัยและสงบ ปัจจัยยังชีพของมันมีมาอย่างอุดมสมบูรณ์จากทุกแห่งหน แล้วมันก็ปฏิเสธต่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺ ดังนั้น อัลลอฮฺจึงทรงให้มัน

ลิ้มรสความรู้สึกแห่งความหิวและความกลัว ตามที่พวกเขาได้เคยกระทำไว้

113. และโดยแน่นอน ได้มีรอซูลท่านหนึ่งจากหมู่พวกเขามายังพวกเขา แล้วพวกเขาปฏิเสธไม่ยอมเชื่อเขา ดังนั้น การลงโทษได้คร่าพวกเขา โดยที่พวกเขาเป็นผู้อธรรม

อุทาหรณ์เกี่ยวกับมักกะฮฺ

อุทาหรณ์นี้หมายถึงชาวมักกะฮฺ กล่าวคือ มักกะฮฺเคยเป็นเมืองที่ปลอดภัย และสงบน่าอยู่ ขณะที่ผู้คนในเมืองอื่นๆ รอบข้างมักถูกข้าศึกรุกรานและตกเป็นเชลย ผู้ใดเข้าเขตมักกะฮฺจะรู้สึกปลอดภัยไร้ความกลัว ดังที่อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า

﴿ وَقَالُوا إِن نَّتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا أَوَلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا ﴾

"และพวกเขากล่าวว่า หากเราปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้องร่วมกับท่าน พวกเราจะถูกฉุดกระชากออกจากแผ่นดินของเรา และเรามิได้ตั้งหลักแหล่งแก่พวกเขาในเขตหวงห้ามอันปลอดภัยหรอกหรือ ซึ่งผลไม้ทุกชนิดถูกนำมายังที่นั้น เป็นเครื่องยังชีพที่มาจากเรา..."

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 57)

ในซูเราะฮฺนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ก็ตรัสในทำนองเดียวกัน คือ ﴾ **ปัจจัยยังชีพของมันมีมาอย่างอุดมสมบูรณ์จากทุกแห่งหน** ﴿ ด้วยความง่ายดาย ﴾ **แล้วมันก็ปฏิเสธต่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺ** ﴿ คือ ไม่ยอมรับว่าความโปรดปรานเหล่านั้นมาจากอัลลอฮฺ ซึ่งความโปรดปรานที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ก็คือการแต่งตั้งมุฮัมมัด ﷺ เป็นรอซูลเชิญชวนพวกเขา อายะฮฺนี้ก็คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ ﴾

"เจ้าไม่เห็นหรอกหรือ บรรดาผู้เปลี่ยนความโปรดปรานของอัลลอฮฺ เป็นการ

ปฏิเสธศรัทธา และได้นำกลุ่มชนของพวกเขาลงสู่ที่พำนักอันหายนะ ⑳ นรกญะฮันนัม ที่มีเปลวไฟร้อนจัดของมัน และมันเป็นที่พำนักอันชั่วช้า ㉙"

(ซูเราะฮฺ อิบรอฮีม อายะฮฺที่ 28-29)

ด้วยเหตุดังกล่าว อัลลอฮฺ ﷻ จึงเปลี่ยนสภาพของชาวเมืองมักกะฮฺจากเดิมที่เคยมีความสงบปลอดภัยและมีปัจจัยยังชีพอุดมสมบูรณ์ โดยพระองค์ตรัสว่า ﴿ **ดังนั้น อัลลอฮฺจึงทรงให้มันลิ้มรสความรู้สึกแห่งความหิว** ﴾ กล่าวคือ ทรงให้พวกเขาได้ลิ้มรสความหิวโหยหลังจากที่ในอดีตผลไม้นานาชนิด และปัจจัยยังชีพต่างๆ ถูกนำเข้ามาจากทุกสารทิศ ทั้งนี้สภาพดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากพวกเขาสร้างความเดือดร้อนแก่ท่านรอซูล ﷺ และยืนกรานปฏิเสธท่านด้วยความดื้อดึง ท่านจึงขอดุอาอ์ให้พวกเขาประสบกับความยากลำบากเป็นเวลา 7 ปี เฉกเช่นในยุคของนบียูซุฟ ความแร้นแค้นจึงประสบกับพวกเขาถึงขนาดต้องกินขนอูฐที่นำมาผสมกับเลือดอูฐหลังจากที่มันถูกเชือดเพื่อประทังชีวิต

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และความกลัว** ﴾ หมายถึง ความสงบที่พวกเขาเคยได้รับ ถูกแทนที่ด้วยความตระหนกกลัวที่ต้องเผชิญหน้ากับท่านรอซูล ﷺ และกองกำลังของท่าน ภายหลังจากที่ชาวมุสลิมอพยพไปยังมะดีนะฮฺและเริ่มมีกำลังและความน่าเกรงขาม โดยอัลลอฮฺทรงทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่พวกมุชริกีนครอบครองพังพินาศและตกต่ำลงเรื่อยๆ จนกระทั่งท่านรอซูล ﷺ สามารถกลับมาพิชิตเมืองมักกะฮฺได้ด้วยความช่วยเหลือของพระองค์ ที่เป็นเช่นนั้น ก็เนื่องจากพฤติกรรมอันชั่วร้ายของพวกมุชริกีน และการที่พวกเขาอธรรมและปฏิเสธท่านรอซูล ﷺ ซึ่งอัลลอฮฺทรงแต่งตั้งท่านจากผู้ที่เป็นเครือญาติของพวกเขาเอง เพื่อทำหน้าที่เชิญชวนพวกเขาไปสู่ศาสนาของพระองค์ โดยทรงเตือนให้พวกเขาตระหนักถึงบุญคุณของพระองค์ในเรื่องดังกล่าวว่า

﴿ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ ﴾

"แน่นอนยิ่ง อัลลอฮฺนั้นทรงมีพระคุณแก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย โดยที่พระองค์ได้ทรงส่งรอซูลคนหนึ่ง จากพวกเขาเองมาในหมู่พวกเขา"

(ซูเราะฮฺ อาลอิมรอน อายะฮฺที่ 164)

และดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَّسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ... ﴾

“ดังนั้น จงยำเกรงอัลลอฮฺเถิด โอ้ บรรดาผู้มีสติปัญญาที่ศรัทธา เพราะแน่นอน อัลลอฮฺได้ประทานข้อเตือนสติ (อัลกุรอาน) ลงมาให้แก่พวกเจ้าแล้ว ⑩ (และ) รอซูลท่านหนึ่ง (มุฮัมมัด) มาสาธยายอายะฮฺต่าง ๆ อันชัดแจ้งของอัลลอฮฺแก่พวกเจ้า เพื่อจะได้นำบรรดาผู้ศรัทธาและกระทำความดีออกจากความมืดทึบสู่แสงสว่าง...”

(ซูเราะฮฺ อัฏเฏาะลาก อายะฮฺที่ 10-11)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ ﴾

“ดังที่เราได้ส่งรอซูลผู้หนึ่งจากพวกเจ้าเองมาในหมู่พวกเจ้า ซึ่งเขาจะอ่านบรรดาอายะฮฺของเราให้พวกเจ้าฟัง และจะทำให้พวกเจ้าสะอาดบริสุทธิ์ และจะสอนคัมภีร์และความรู้เกี่ยวกับข้อปฏิบัติให้แก่พวกเจ้า และจะสอนพวกเจ้าในสิ่งที่พวกเจ้าไม่เคยรู้มาก่อน ⑮① ดังนั้น พวกเราจงระลึกถึงข้าเถิด ข้าก็จะระลึกถึงพวกเจ้า และจงขอบคุณข้าเถิด และจงอย่าเนรคุณต่อข้าเลย ⑮②”

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 151-152)

เช่นเดียวกับที่สภาพของผู้ปฏิเสธเปลี่ยนเป็นความรู้สึกหวาดกลัวจากที่เคยปลอดภัย และหิวโหยจากที่เคยมีปัจจัยยังชีพอุดมสมบูรณ์ อัลลอฮฺก็ทรงเปลี่ยนสภาพของผู้ศรัทธาจากที่เคยรู้สึกหวาดกลัวเป็นความสงบปลอดภัย มีความสุขสบายหลังจากที่เคยยากไร้แร้นแค้น และกลายเป็นผู้นำ ผู้ปกครอง ผู้มีอำนาจ และเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น ที่เรากล่าวว่าอุทาหรณ์นี้หมายถึงชาวมักกะฮฺนั้น เป็นทัศนะที่ อัลเอาฟี รายงานจาก อิบนุ อับบาส และยังเป็นทัศนะของ มุญาฮิด, กอตาดะฮฺ และอับดุรเราะหฺมาน บิน ซัยดฺ บิน อัสลัม นอกจากนี้ มาลิก ยังระบุว่าเป็นทัศนะของ อัซซุฮฺรี ด้วยเช่นกัน

(อัฏฏอบารี 17/309-310)

﴿ فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ

وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا
عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ
الْكَذِبَ هَٰذَا حَلَالٌ وَهَٰذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ
الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

114. พวกเจ้าจงบริโภคในสิ่งที่อัลลอฮฺประทานปัจจัยยังชีพแก่พวกเจ้า ซึ่งเป็นที่อนุมัติที่ดี และพวกเจ้าจงขอบคุณต่อความโปรดปรานของอัลลอฮฺ หากพวกเจ้าเคารพภักดีพระองค์เท่านั้น

115. แท้จริง พระองค์ทรงห้ามพวกเจ้าเพียงแต่สัตว์ที่ตายเอง และเลือด และเนื้อสุกร และสัตว์ที่ถูกเปล่งเสียงที่มันเพื่ออื่นจากอัลลอฮฺ ดังนั้น ผู้ใดที่อยู่ในสภาพคับขัน โดยหลีกเลี่ยงไม่ได้และไม่เป็นผู้ละเมิดแล้ว แท้จริง อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ

116. และพวกเจ้าอย่ากล่าวตามที่ลิ้นของพวกเจ้ากล่าวเท็จขึ้นว่า นี่เป็นที่อนุมัติและนี่เป็นที่ต้องห้าม เพื่อที่พวกเจ้าจะกล่าวเท็จต่ออัลลอฮฺ แท้จริง บรรดาผู้กล่าวเท็จต่ออัลลอฮฺนั้น จะไม่ได้รับความสำเร็จ

117. ผลประโยชน์เพียงเล็กน้อย และสำหรับพวกเขาคือ การลงโทษอันเจ็บปวด

คำสั่งใช้ให้บริโภคสิ่งที่ฮะลาลและขอบคุณอัลลอฮฺ ﷻ และกล่าวถึงสิ่งที่ฮะรอม

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบัญชาให้บ่าวผู้ศรัทธาบริโภคแต่สิ่งที่ดีและฮะลาล และขอบคุณพระองค์ เนื่องจากพระองค์เป็นผู้ประทานปัจจัยยังชีพเหล่านั้นโดยที่มนุษย์มิได้ร้องขอ พระองค์เพียงผู้เดียวที่คู่ควรแก่การเคารพภักดี ไม่มีภาคีใดๆ เทียบเคียง หลังจากนั้นอัลลอฮฺก็ทรงกล่าวถึงสิ่งที่พระองค์ทรงกำหนดให้เป็นสิ่งต้องห้าม ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ที่ตายเอง เลือด หรือเนื้อสุกร

ซึ่งก่อให้เกิดโทษในทางศาสนาและต่อการใช้ชีวิตในดุนยา ﴾ **และสัตว์ที่ถูกเปล่งเสียงที่มันเพื่ออื่นจากอัลลอฮฺ** ﴿ คือ ผ่านการเชือดโดยมิได้กล่าวพระนามอัลลอฮฺ แต่ถึงกระนั้น ﴾ **ผู้ใดที่อยู่ในสภาพคับขัน** ﴿ มีความจำเป็นต้องบริโภค โดยหลีกเลี่ยงไม่ได้ และมิได้บริโภคเกินปริมาณที่จำเป็น ﴾ **แท้จริง อัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ** ﴿ ในซูเราะฮฺอัลบะเกาะเราะฮฺ ได้อธิบายอายะฮฺที่ใกล้เคียงกันนี้ไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายซ้ำอีก *ขอสรรเสริญอัลลอฮฺ*

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงห้ามมิให้เจริญรอยตามพวกมุชริกีน ที่กล่าวอ้างว่าสิ่งนี้เป็นที่อนุมัติ สิ่งนั้นเป็นที่ต้องห้าม ด้วยความรู้สึกนึกคิดและการตกลงกันเองของพวกเขา ไม่ว่าจะเป็นอัลบะฮีเราะฮฺ, อัซซาอิบะฮฺ, อัลวะศีละฮฺ, อัลฮาม [16] หรือสิ่งอื่นที่พวกเขาอุปโลกน์ชื่อเรียกขึ้นมาเอง และยึดถือเป็นบทบัญญัติในยุคญาฮิลิยะฮฺ โดยพระองค์ตรัสว่า ﴾ **และพวกเจ้าอย่ากล่าวตามที่ลิ้นของพวกเจ้ากล่าวเท็จขึ้นว่า นี่เป็นที่อนุมัติและนี่เป็นที่ต้องห้าม เพื่อที่พวกเจ้าจะกล่าวเท็จต่ออัลลอฮฺ** ﴿ อายะฮฺนี้ครอบคลุมผู้ที่อุตริการงานใดๆ ขึ้นมา โดยไม่มีหลักฐานทางศาสนา หรือกล่าวอ้างว่าสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่อัลลอฮฺทรงห้ามเป็นที่อนุมัติ หรือมองว่าสิ่งที่พระองค์อนุญาตเป็นที่ต้องห้าม โดยอาศัยเพียงความรู้สึกนึกคิดหรือความอยากของตนเอง ทั้งนี้ **ما** ในท่อน **لِمَا تَصِفُ** นั้นอยู่ในประเภทของมัศดะริยะฮฺ (**مصدرية**) ซึ่งแปลงเป็นประโยคอีกรูปหนึ่งได้ว่า " **لا تقُولوا الكذِبَ لِوَصفِ ألسنتِكُم** " แล้วอัลลอฮฺก็ทรงเตือนมิให้กระทำเช่นนั้นโดยพระองค์ตรัสว่า ﴾ **แท้จริง บรรดาผู้กล่าวเท็จต่ออัลลอฮฺนั้น จะไม่ได้รับความสำเร็จ** ﴿ ทั้งในโลกดุนยา และในอาคิเราะฮฺ โดยสิ่งที่พวกเขาจะได้รับในโลกดุนยาเป็นเพียงผลประโยชน์เล็กน้อย และในอาคิเราะฮฺพวกเขาก็จะได้รับการลงโทษอันเจ็บปวด อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾ ﴿

"เราจะให้เวลาพวกเขาสนุกสนานกันเพียงเล็กน้อย แล้วเราจะไล่ต้อนพวกเขาสู่การลงโทษที่รุนแรง"

(ซูเราะฮฺ ลุกมาน อายะฮฺที่ 24)

และดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴾ قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا

(16) เป็นลักษณะของปศุสัตว์ที่ผู้คนในยุคญาฮิลิยะฮฺกำหนดว่าเป็นที่ต้องห้าม ดูความหมายเพิ่มเติมในคำอธิบายซูเราะฮฺอัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 103 และอันนะหฺล อายะฮฺที่ 35

مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) แท้จริง บรรดาผู้กล่าวเท็จต่ออัลลอฮฺนั้น พวกเขาจะไม่ประสบความสำเร็จหรอก (69) (สิ่งที่พวกเขาจะได้รับเป็นเพียง) ความเพลิดเพลินในโลกนี้ แล้วพวกเขาก็กลับคืนมาสู่เรา แล้วเราจะให้พวกเขาลิ้มรสการลงโทษอย่างหนักเพราะเหตุที่พวกเขาปฏิเสธศรัทธา (70)"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 69-70)

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا
ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ
عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ
بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

118. และแก่บรรดาชาวยิว เราได้ห้ามสิ่งที่เราได้บอกแก่เจ้ามาแต่ก่อนแล้ว และเรามิได้อยุติธรรมต่อพวกเขา แต่พวกเขาอยุติธรรมต่อตัวพวกเขาเอง

119. แต่แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้น สำหรับบรรดาผู้กระทำการชั่วโดยไม่รู้ แล้วพวกเขาก็ลุแก่โทษหลังจากนั้น และฟื้นฟูแก้ไขให้ดี แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าหลังจากนั้น แน่นอน พระองค์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบัญญัติให้อาหารที่ดีบางชนิดเป็นที่ต้องห้ามสำหรับชาวยิว

หลังจากที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบอกว่าพระองค์ทรงบัญญัติให้สัตว์ที่ตายเอง เลือด เนื้อสุกร และสัตว์ที่ถูกเชือดโดยมิได้กล่าวพระนามของอัลลอฮฺเป็นที่ต้องห้าม และทรงระบุว่าการที่พระองค์อนุโลมให้บริโภคสิ่งเหล่านั้นเฉพาะกรณีคับขันนั้น ก็เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชาตินี้ ซึ่งพระองค์ทรงประสงค์ให้ประสบกับความง่ายดาย ปราศจากอุปสรรคและความยากลำบากแล้ว พระองค์ก็ทรงกล่าวถึงสิ่งที่พระองค์เคยกำหนดให้เป็นที่ต้องห้ามในศาสนาของชาวยิวก่อนที่จะ

ได้รับการยกเลิก และกล่าวถึงสภาพของพวกเขาที่ต้องใช้ชีวิตอย่างยากลำบากและมีข้อจำกัดมากมาย โดยพระองค์ตรัสว่า ﴿ **และแก่บรรดาชาวยิว เราได้ห้ามสิ่งที่เราได้บอกแก่เจ้ามาแต่ก่อนแล้ว** ﴾ หมายถึง ในซูเราะฮฺ อัลอันอาม ที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفُرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (١٤٦) ﴾

"และแก่บรรดาผู้เป็นยิวนั้น เราได้ห้ามสัตว์ทุกชนิดที่นิ้วตีนไม่แยกจากกัน และจากวัวและแกะนั้น เราได้ห้ามแก่พวกเขา ซึ่งไขมันของมัน นอกจากไขมันที่หลังของมัน หรือลำไส้ได้อุ้มไว้ หรือที่ปะปนอยู่ที่กระดูกนั้นแหละ เราได้ลงโทษพวกเขาเนื่องด้วยความอธรรมของพวกเขา และแท้จริง เรานั้นเป็นผู้พูดจริง"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 146)

ดังนั้น ในซูเราะฮฺนี้อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า ﴿ **และเรามิได้อยุติธรรมต่อพวกเขา** ﴾ ในการที่เรากำหนดข้อปฏิบัติที่ยุ่งยากแก่พวกเขา ﴿ **แต่พวกเขาอยุติธรรมต่อตัวพวกเขาเอง** ﴾ จึงสมควรที่จะได้รับผลเช่นนั้น อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا (١٦٠) ﴾

"แล้วก็เนื่องด้วยความอธรรมจากบรรดาผู้ที่เป็นยิว เราจึงได้ให้เป็นที่ต้องห้ามแก่พวกเขาซึ่งบรรดาสิ่งดี ๆ ที่ได้ถูกอนุมัติแก่พวกเขามาแล้ว และเนื่องด้วยการที่พวกเขาขัดขวางทางของอัลลอฮฺอย่างมากมายด้วย"

(ซูเราะฮฺ อันนิซาอ์ อายะฮฺที่ 160)

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงกล่าวถึงความเมตตากรุณาที่พระองค์มีต่อบรรดาผู้ศรัทธาที่ฝ่าฝืน โดยหากผู้ใดเตาบะฮฺกลับตัว พระองค์ก็จะทรงอภัยให้แก่เขา พระองค์ตรัสว่า ﴿ **แต่แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้น สำหรับบรรดาผู้กระทำการชั่วโดยไม่รู้** ﴾ นักวิชาการในยุคสลัฟบางท่านกล่าวว่า ผู้ที่ฝ่าฝืนอัลลอฮฺทุกคนล้วนเป็นผู้ที่ไม่รู้ ﴿ **แล้วพวกเขาก็ลุแก่โทษหลังจากนั้น และฟื้นฟูแก้ไขให้ดี** ﴾ หมายถึง หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืน แล้วหันเข้าหาสิ่งที่เป็นความดีและการเคารพเชื่อฟังอัลลอฮฺ ﴿ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าหลังจากนั้น** ﴾ หมายถึงหลังจากที่ได้กระทำความผิด ﴿ **แน่นอน พระองค์เป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ** ﴾

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾
شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾ وَآتَيْنَاهُ فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ
اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

120. แท้จริง อิบรอฮีมนั้นเป็นแบบอย่างอันดีเลิศ เป็นผู้ภักดีต่ออัลลอฮฺ เป็นผู้เที่ยงธรรม และเขามิได้อยู่ในหมู่ผู้ตั้งภาคี

121. เป็นผู้กตัญญูกตเวทีต่อความโปรดปรานของพระองค์ พระองค์ทรงเลือกเขา และทรงชี้แนะทางแก่เขาสู่ทางที่เที่ยงตรง

122. และเราได้ให้ความดีแก่เขาในโลกนี้ และแท้จริง ในปรโลกนั้น เขาจะอยู่ในหมู่คนดี ๆ อย่างแน่นอน

123. แล้วเราได้วะฮีย์แก่เจ้าว่า จงปฏิบัติตามศาสนาของอิบรอฮีมผู้เที่ยงธรรม และเขามิได้อยู่ในหมู่ผู้ตั้งภาคี

กล่าวถึงอิบรอฮีม ﵇ ผู้เป็นที่โปรดปรานของอัลลอฮฺ ﷻ

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงชื่นชมอิบรอฮีม ﵇ ผู้เป็นบ่าวและรอซูลที่พระองค์โปรดปรานอย่างยิ่ง และยังเป็นผู้นำของหมู่ผู้ที่มั่นคงในศาสนาของอัลลอฮฺ รวมถึงเป็นบิดาของเหล่านบี โดยพระองค์ทรงยืนยันว่า อิบรอฮีมไม่เคยเป็นผู้ที่ตั้งภาคี และมิได้นับถือศาสนายิวหรือคริสต์ พระองค์ตรัสว่า **﴾ แท้จริง อิบรอฮีมนั้นเป็นแบบอย่างอันดีเลิศ เป็นผู้ภักดีต่ออัลลอฮฺ เป็นผู้เที่ยงธรรม ﴿** คำว่า "**الأُمَّة**" นั้นหมายถึง อิบรอฮีมเป็นแบบอย่างสำหรับผู้อื่น คำว่า "**القَانِت**" หมายถึง การเป็นผู้ที่ภักดียำเกรง ส่วนคำว่า "**الحَنِيف**" หมายถึง การเจตนาหนีห่างจากการตั้งภาคีไปสู่หนทางแห่งการเคารพภักดีอัลลอฮฺแต่เพียงพระองค์เดียว (เตาฮีด) ด้วยเหตุนี้ อัลลอฮฺ ﷻ จึงตรัสว่า **﴾ และเขามิได้อยู่ในหมู่ผู้ตั้งภาคี ﴿**

มุญาฮิด อธิบายว่า "**أُمَّة**" ในอายะฮฺนี้ หมายถึง อิบรอฮีมเพียงคนเดียว ก็เปรียบเสมือนคนกลุ่มใหญ่ (ในแง่ของการเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **เป็นผู้กตัญญูกตเวทีต่อความโปรดปรานของพระองค์** ﴿ หมายถึง อิบรอฮีมเป็นผู้ที่กตัญญูและขอบคุณอัลลอฮฺสำหรับความโปรดปรานที่พระองค์ประทานให้แก่เขา คล้ายกับที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿٣٧﴾ ﴾

"และ (ในคัมภีร์ของ) อิบรอฮีม ผู้ซึ่งปฏิบัติตามสัญญาอย่างครบครัน"

(ซูเราะฮฺ อันนัจญ์มฺ อายะฮฺที่ 37)

หมายถึง เขาได้ปฏิบัติสิ่งที่อัลลอฮฺบัญชาใช้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **พระองค์ทรงเลือกเขา** ﴿ หมายถึง ทรงเฟ้นเลือกอย่างดี ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾ ﴾

"และโดยแน่นอน เราได้ให้ความเฉลียวฉลาดแก่อิบรอฮีม แต่ครั้งก่อน โดยที่เรารู้จักเขาดี"

(ซูเราะฮฺ อัลอันบิยาอ์ อายะฮฺที่ 51)

หลังจากนั้น พระองค์ตรัสว่า ﴾ **และทรงชี้แนะทางแก่เขาสู่ทางที่เที่ยงตรง** ﴿ นั่นก็คือการเคารพภักดีอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวบนแนวทางที่ถูกต้อง โดยไม่นำสิ่งใดมาเป็นภาคีเทียบเคียงพระองค์

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **และเราได้ให้ความดีแก่เขาในโลกนี้** ﴿ หมายถึง เราให้สิ่งดีๆ แก่อิบรอฮีมในโลกดุนยา ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็น ซึ่งช่วยให้ผู้ศรัทธาดำเนินชีวิตได้โดยไม่ติดขัด ﴾ **และแท้จริง ในปรโลกนั้น เขาจะอยู่ในหมู่คนดี ๆ อย่างแน่นอน** ﴿

มุญาฮิด อธิบายอายะฮฺ ﴾ **และเราได้ให้ความดีแก่เขาในโลกนี้** ﴿ ว่า หมายถึง การให้เขามีสัจจะวาจา

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แล้วเราได้วะฮีย์แก่เจ้าว่า จงปฏิบัติตามศาสนาของอิบรอฮีมผู้เที่ยงธรรม** ﴿ หมายถึง สิ่งหนึ่งที่เป็นหลักฐานยืนยันความสมบูรณ์แบบ ความมีเกียรติ ตลอดจนการยืนหยัดอยู่บนหลักเตาฮีดและแนวทางที่ถูกต้องของอิบรอฮีม ก็คือการที่เราได้วะฮีย์แก่เจ้า โอ้รอซูลคนสุดท้ายและผู้นำของบรรดานบี ว่า ﴾ **จงปฏิบัติตามศาสนาของอิบรอฮีมผู้เที่ยงธรรม และเขามิได้อยู่ในหมู่ผู้ตั้งภาคี** ﴿ อายะฮฺนี้คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ในซูเราะฮฺ อัลอันอามที่ว่า

﴿ قُلْ إِنَّنِي هَدَانِي رَبِّي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ ﴾

"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า แท้จริง ฉันนั้น พระผู้อภิบาลของฉันได้แนะนำฉันไปสู่ทางอันเที่ยงตรง คือศาสนาที่เที่ยงแท้อันเป็นแนวทางของอิบรอฮีมผู้ใฝ่หาความจริง และเขา (อิบรอฮีม) ไม่เป็นผู้อยู่ในหมู่ผู้ให้มีภาคีขึ้น"

(ซูเราะฮฺ อัลอันอาม อายะฮฺที่ 161)

หลังจากนั้น อัลลอฮฺ ﷻ ทรงกล่าวตำหนิชาวยิวว่า

﴿ إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ ﴾

124. แท้จริง วันเสาร์ได้ถูกกำหนดขึ้นแก่บรรดาผู้ขัดแย้งกันในเรื่องนั้น และแท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้าจะตัดสินระหว่างพวกเขาอย่างแน่นอนในวันกิยามะฮฺ ในสิ่งที่พวกเขาขัดแย้งกันในเรื่องนั้น

วันเสาร์ได้ถูกกำหนดเป็นวันสำคัญของชาวยิว

เป็นที่ทราบดีว่าอัลลอฮฺ ﷻ ทรงกำหนดให้แต่ละศาสนามีวันสำคัญสัปดาห์ละหนึ่งวันที่ผู้คนจะมารวมตัวกันเพื่อประกอบอิบาดะฮฺ โดยพระองค์ทรงกำหนดให้วันศุกร์เป็นวันสำคัญของประชาชาตินี้ เนื่องจากเป็นวันที่อัลลอฮฺทรงเสร็จสิ้นจากการสร้างทุกสรรพสิ่งซึ่งใช้เวลาหกวันจึงเป็นวันที่ความโปรดปรานที่อัลลอฮฺเตรียมไว้ให้ปวงบ่าวของพระองค์ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีผู้กล่าวว่า อัลลอฮฺทรงกำหนดให้วันศุกร์เป็นวันสำคัญของบนีอิสรออีลผ่านการประกาศของมูซาแต่พวกเขาเปลี่ยนไปเลือกให้ความสำคัญกับวันเสาร์แทน โดยให้เหตุผลว่าวันเสาร์เป็นวันที่พระเจ้ามิได้ทรงสร้างสิ่งใด เนื่องจากการสร้างได้เสร็จสิ้นไปแล้วในวันศุกร์ ดังนั้น อัลลอฮฺจึงทรงกำหนดในบทบัญญัติคัมภีร์เตารอตให้วันเสาร์เป็นวันสำคัญของพวกเขา และทรงกำชับให้พวกเขายึดถือปฏิบัติและให้ความสำคัญกับวันดังกล่าว พร้อมกับบัญชาว่าหากมุฮัมมัด ﷺ ได้รับการแต่งตั้ง ก็ให้พวกเขาเชื่อฟังปฏิบัติตาม โดยพระองค์ทรงให้พวกเขาสัญญาอย่างหนักแน่นว่าจะยอมรับในเงื่อนไขดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้พระองค์จึงตรัสว่า ﴿ **แท้จริง วันเสาร์ได้ถูกกำหนดขึ้นแก่บรรดาผู้ขัดแย้งกันในเรื่องนั้น** ﴾ มุญาฮิด อธิบายว่า บนีอิสรออีลได้ปฏิบัติตามนั้น คือเปลี่ยนไปยึดวันเสาร์เป็นวันสำคัญแทนวันศุกร์ โดยพวกเขายึดถือปฏิบัติเช่นนั้น กระทั่งอัลลอฮ ﷻ ทรงแต่งตั้งอีซา บุตรมัรฺยัมเป็นนบี ซึ่งข้อมูลบางส่วนระบุว่า อีซาเป็นผู้เปลี่ยนให้พวกเขาไปยึดวันอาทิตย์เป็นวันสำคัญแทนวันเสาร์ แต่ก็มีข้อมูลอีกด้านหนึ่งระบุว่า อีซามิได้เปลี่ยนแปลงบทบัญญัติใดๆ ในคัมภีร์เตารอต เว้นแต่ข้อบัญญัติที่ได้รับการยกเลิก โดยยังคงยึดถือวันเสาร์เป็นวันสำคัญกระทั่งอัลลอฮฺทรงยกเขาขึ้นไปยังฟากฟ้า แต่ภายหลังพวกคริสต์ในยุคคอนสแตนตินได้เปลี่ยนวันสำคัญของพวกเขาเป็นวันอาทิตย์ เพื่อให้แตกต่างจากชาวยิว อีกทั้งยังสวดโดยหันไปทางทิศตะวันออกแทนที่จะหันไปทางหิน (ที่เป็นทิศของชาวยิว) *วัลลอฮุอะอฺลัม*

มีรายงานบันทึกในหนังสือเศาะฮีฮฺทั้งสอง จากอบูฮุร็อยเราะฮฺ เล่าว่า เขาได้ยินท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« نَحْنُ الْآخِرُونَ السَّابِقُوْنَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، بَيْدَ أَنَّهُمْ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِنَا، ثُمَّ هذَا يَوْمُهُمُ الَّذِي فَرَضَ اللهُ عَلَيْهِمْ فَاخْتَلَفُوا فِيْهِ، فَهَدَانَا اللهُ لَهُ، فَالنَّاسُ لَنَا فِيهِ تَبَعٌ: الْيَهُودُ غَدًا، وَالنَّصَارَى بَعْدَ غَدٍ »

"พวกเราเป็นประชาชาติที่มาทีหลัง แต่จะอยู่แนวหน้าในวันกิยามะฮฺ แม้ว่าพวกเขา (ชาวคัมภีร์) จะได้รับคัมภีร์มาก่อนหน้าพวกเราก็ตาม วันนี้ (วันศุกร์) เป็นวันที่อัลลอฮฺทรงกำหนดให้เป็นวันสำคัญสำหรับพวกเขา แต่พวกเขาขัดแย้งกันเกี่ยวกับวันดังกล่าว แล้วอัลลอฮฺก็ทรงนำทางพวกเราให้ยึดวันนี้ (เป็นวันสำคัญ) ส่วนคนอื่นๆ ก็ตามหลังพวกเรา ยะฮูดให้ความสำคัญกับวันพรุ่งนี้ (เสาร์) ส่วนนะศอรอก็วันมะรืน (อาทิตย์)" สำนวนนี้เป็นของอัลบุคอรี

(ฟัตฮุลบารี 11/526 และมุสลิม 2/586)

และมีรายงานจาก อบูฮุร็อยเราะฮฺ และฮุซัยฟะฮฺ ﷺ เล่าว่า ท่านรอซูล ﷺ กล่าวว่า

« أَضَلَّ اللَّهُ عَنِ الْجُمُعَةِ مَنْ كَانَ قَبْلَنَا، فَكَانَ لِلْيَهُودِ يَوْمُ السَّبْتِ، وَكَانَ لِلنَّصَارَى يَوْمُ الأَحَدِ، فَجَاءَ اللَّهُ بِنَا فَهَدَانَا اللَّهُ لِيَوْمِ الْجُمُعَةِ، فَجَعَلَ الْجُمُعَةَ وَالسَّبْتَ وَالأَحَدَ، وَكَذَلِكَ هُمْ تَبَعٌ لَنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، نَحْنُ الآخِرُونَ مِنْ أَهْلِ الدُّنْيَا، وَالأَوَّلُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَالْمَقْضِيُّ بَيْنَهُمْ قَبْلَ الْخَلائِقِ »

"อัลลอฮฺทรงทำให้ผู้คนที่มาก่อนหน้าเราหันเหออกจากวันศุกร์ พวกยะฮูดได้วันเสาร์

ส่วนพวกนะศอรอได้วันอาทิตย์ (เป็นวันสำคัญ) แล้วอัลลอฮฺก็ให้เราบังเกิดและนำทางให้ยึดวันศุกร์ ดังนั้น พระองค์ทรงให้มีวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ (เป็นวันสำคัญ) และในทำนองเดียวกัน พวกเขา (ชาวคัมภีร์) ก็จะตามหลังเราในวันกิยามะฮฺ โดยเรามาทีหลังในหมู่ชาวโลก แต่จะอยู่นำหน้าในวันกิยามะฮฺ และจะได้รับการสอบสวนก่อนคนอื่นๆ"

(มุสลิม 2/586)

﴿ ادْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ١٢٥ ﴾

125. จงเรียกร้องสู่แนวทางแห่งพระผู้อภิบาลของเจ้าโดยสุขุม และการตักเตือนที่ดี และจงโต้แย้งพวกเขาด้วยสิ่งที่ดีกว่า แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้นทรงรู้ดียิ่งถึงผู้ที่หลงจากทางของพระองค์ และพระองค์ทรงรู้ดียิ่งถึงบรรดาผู้ที่อยู่ในทางที่ถูกต้อง

คำสั่งใช้ให้เชิญชวนผู้อื่นโดยสุขุม และการตักเตือนที่ดี

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงมีบัญชาให้มุฮัมมัด ﷺ ผู้เป็นรอซูล เชิญชวนผู้อื่นไปสู่แนวทางของพระองค์ด้วยความสุขุม อิบนุ ญะรีรฺ อธิบายว่า หมายถึง ด้วยสิ่งที่พระองค์ประทานลงมาในอัลกุรอานและซุนนะฮฺ ﴾ **และการตักเตือนที่ดี** ﴿ ซึ่งช่วยให้ผู้คนละเว้นสิ่งที่เป็นความผิดและเกรงกลัวการลงโทษของอัลลอฮฺ ﴾ **และจงโต้แย้งพวกเขาด้วยสิ่งที่ดีกว่า** ﴿ หมายถึงหากจำเป็นต้องถกเถียงหรือโต้แย้ง ก็ให้กระทำด้วยวิธีการที่ดี ด้วยความอ่อนโยน นิ่มนวลและคำพูดคำจาที่ดี คล้ายกับพระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า

﴿ وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ ﴾

"และพวกเจ้าอย่าโต้เถียงกับชาวคัมภีร์ เว้นแต่ด้วยวิธีที่ดีกว่า นอกจากบรรดาผู้อธรรมในหมู่เขา"

(ซูเราะฮฺ อัลอันกะบูต อายะฮฺที่ 46)

ทั้งนี้ อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบัญชาให้นบีมุฮัมมัด ﷺ ใช้ความอ่อนโยนละมุนละม่อม เช่นเดียวกับที่ทรงบัญชามูซา และฮารูน عليهما السلام เมื่อครั้งที่ทรงส่งทั้งสองไปหาฟิรฺเอานฺ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ فَقُولَا لَهُۥ قَوۡلٗا لَّيِّنٗا لَّعَلَّهُۥ يَتَذَكَّرُ أَوۡ يَخۡشَىٰ ٤٤ ﴾

"แล้วเจ้าทั้งสองจงพูดกับเขาด้วยคำพูดที่อ่อนโยน บางทีเขาอาจจะรำลึกขึ้นมาหรือเกิดความยำเกรงขึ้น"

(ซูเราะฮฺ ฏอฮา อายะฮฺที่ 44)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴾ **แท้จริง พระผู้อภิบาลของเจ้านั้นทรงรู้ดียิ่งถึงผู้ที่หลงจากทางของพระองค์** ﴿ หมายถึง พระองค์ทรงรู้ดีว่าผู้ใดจะประสบกับความพินาศ และผู้ใดจะได้รับความสุขความสำเร็จ โดยพระองค์ทรงบันทึกสิ่งที่จะเกิดขึ้นและเป็นไป ณ พระองค์ไว้แล้ว ดังนั้น หน้าที่ของเจ้าคือเชิญชวนพวกเขาไปสู่อัลลอฮฺ หากผู้ใดเลือกที่จะหลงผิดไม่เชื่อฟังก็อย่าเสียใจไป เพราะแท้ที่จริงแล้วเจ้าไม่มีความสามารถที่จะมอบฮิดายะฮฺนำทางพวกเขา เจ้าเป็นเพียงผู้ตักเตือน และประกาศศาสนา ส่วนการสอบสวนตอบแทนนั้นเป็นหน้าที่ของเรา ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ إِنَّكَ لَا تَهۡدِي مَنۡ أَحۡبَبۡتَ ﴾

"แท้จริง เจ้าไม่สามารถที่จะทำให้ผู้ที่เจ้ารักได้รับทางนำ"

(ซูเราะฮฺ อัลเกาะศ็อศ อายะฮฺที่ 56)

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ لَّيۡسَ عَلَيۡكَ هُدَىٰهُمۡ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهۡدِي مَن يَشَآءُ ﴾

"หาใช่หน้าที่ของเจ้าไม่ ที่จะทำให้พวกเขาได้รับทางนำ แต่ทว่าอัลลอฮฺต่างหากที่จะแนะนำผู้ใดก็ได้ที่พระองค์ทรงประสงค์"

(ซูเราะฮฺ อัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 272)

وَإِنۡ عَاقَبۡتُمۡ فَعَاقِبُواْ بِمِثۡلِ مَا عُوقِبۡتُم بِهِۦۖ وَلَئِن صَبَرۡتُمۡ لَهُوَ خَيۡرٞ
لِّلصَّٰبِرِينَ ١٢٦ وَٱصۡبِرۡ وَمَا صَبۡرُكَ إِلَّا بِٱللَّهِۚ وَلَا تَحۡزَنۡ عَلَيۡهِمۡ وَلَا

تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

126. และหากพวกเจ้าจะลงโทษ (ฝ่ายปรปักษ์) ก็จงลงโทษเยี่ยงที่พวกเจ้าได้รับโทษ และหากพวกเจ้าอดทน แน่นอน มันเป็นการดียิ่งสำหรับบรรดาผู้อดทน

127. และจงอดทนเถิด และการอดทนของเจ้าจะมีขึ้นไม่ได้ เว้นแต่ด้วยอัลลอฮฺ และอย่าเศร้าโศกต่อพวกเขา และอย่าคับใจในสิ่งที่พวกเขาวางกลอุบาย

128. แท้จริง อัลลอฮฺทรงอยู่กับบรรดาผู้ยำเกรง และบรรดาผู้กระทำความดี

คำสั่งใช้ให้ตอบโต้เอาคืนด้วยความเป็นธรรม

อัลลอฮฺ ﷻ ทรงบัญชาให้มีความยุติธรรมในการตอบโต้ และทวงคืนสิทธิโดยไม่ละเมิด ดังที่มีรายงานจาก อับดุรฺร็อซซาก เล่าว่า อิบนุ ซีรีน อธิบายอายะฮฺ ﴿ **ก็จงลงโทษเยี่ยงที่พวกเจ้าได้รับโทษ** ﴾ ว่า หากใครบางคนยึดเอาสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปจากท่าน ก็จงทวงเอาสิ่งที่เหมือนกับสิ่งนั้นคืนมาจากเขา

(อับดุรฺร็อซซาก 2/361)

มุญาฮิด, อิบรอฮีม, อัลหะซัน อัลบัศรี และคนอื่นๆ ก็อธิบายในทำนองเดียวกัน และเป็นทัศนะที่ อิบนุ ญะรีรฺ ให้น้ำหนัก

(อัฏฏอบารี 17/523, 525)

อิบนุ ซัยดฺ กล่าวว่า ในช่วงแรกของอิสลาม ชาวมุสลิมได้รับคำสั่งมิให้ตอบโต้พวกมุชริกีน กระทั่งเมื่อมีผู้เข้ารับอิสลามมากขึ้น ซึ่งในจำนวนดังกล่าวมีผู้ที่มีอำนาจพอที่จะปกป้องพวกเขาได้ พวกเขาจึงกล่าวกับท่านรอซูล ﷺ ว่า "โอ้ ท่านรอซูล หากอัลลอฮฺทรงอนุญาตให้พวกเราต่อสู้ เราจะมีชัยชนะเหนือสุนัขเหล่านั้นอย่างแน่นอน" อายะฮฺนี้จึงถูกประทานลงมา โดยในภายหลังคำสั่งดังกล่าวถูกยกเลิกด้วยการบัญญัติญิฮาด

(อัฏฏอบารี 17/324)

พระดำรัสของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ว่า ﴿ **และจงอดทนเถิด และการอดทนของเจ้าจะมีขึ้นไม่ได้ เว้นแต่ด้วยอัลลอฮฺ** ﴾ เป็นการเน้นย้ำคำสั่งให้อดทน และอธิบายว่าการอดทนที่ว่านั้นจะมีได้ก็ด้วยความประสงค์ ความช่วยเหลือ และอำนาจของอัลลอฮฺ หลังจากนั้นพระองค์ตรัสว่า ﴿ **และอย่าเศร้าโศกต่อพวกเขา** ﴾ หมายถึง อย่าโศกเศร้ากับการที่บางคนฝ่าฝืนไม่เชื่อฟังเจ้าเนื่องจากอัลลอฮฺทรงประสงค์ให้เป็นเช่นนั้น ﴿ **และอย่าคับใจในสิ่งที่พวกเขาวางกลอุบาย** ﴾ หมายถึง การที่พวกมุชริกีนลงทุนลงแรงตั้งตนเป็นศัตรู และสร้างความเดือดร้อนแก่เจ้า เพราะแท้จริงแล้ว อัลลอฮฺจะทรงปกป้องช่วยเหลือ สนับสนุนให้เจ้ามีอำนาจและได้รับชัยชนะเหนือพวกเขาในที่สุด

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴿ **แท้จริง อัลลอฮฺทรงอยู่กับบรรดาผู้ยำเกรง และบรรดาผู้กระทำความดี** ﴾ หมายถึง ทรงอยู่เคียงข้างพวกเขาด้วยการสนับสนุน ช่วยเหลือ และชี้นำทาง เป็นการอยู่เคียงข้างในความหมายเฉพาะ คล้ายกับพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَآئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا ﴾

"จงระลึกขณะที่พระผู้อภิบาลของพวกเจ้าประทานอายะฮฺแก่มลาอิกะฮฺว่า แท้จริงข้านั้นร่วมอยู่กับพวกเจ้าด้วย ดังนั้น พวกเจ้าจงทำให้บรรดาผู้ศรัทธามั่นคงเถิด"

(ซูเราะฮฺ อัลอันฟาล อายะฮฺที่ 12)

และดังพระดำรัสของพระองค์แก่ มูซาและฮารูน عليهما السلام ที่ว่า

﴿ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾ ﴾

"เจ้าทั้งสองจงอย่ากลัว แท้จริง ข้าอยู่กับเจ้าทั้งสอง ข้าได้ยินและได้เห็น (ทุกสิ่งทุกอย่าง)"

(ซูเราะฮฺ ฏอฮา อายะฮฺที่ 46)

และที่ท่านนบี ﷺ กล่าวกับ อบูบักรฺ อัศศิดดีก ขณะที่ทั้งสองอยู่ในถ้ำว่า

﴿ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللهَ مَعَنَا ﴾

"อย่าโศกเศร้าไปเลย แท้จริง อัลลอฮฺทรงอยู่กับเรา"

(ฟัตฮุลบารี 7/11)

ส่วนการอยู่เคียงข้างของอัลลอฮฺในความหมายอย่างกว้าง หมายถึง การได้ยิน การมองเห็น และความรู้ของพระองค์ ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾ ﴾

"และพระองค์ทรงอยู่กับพวกเจ้า ไม่ว่าพวกเจ้าจะอยู่ ณ แห่งหนใด"

(ซูเราะฮฺ อัลฮะดีด อายะฮฺที่ 4)

และดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ﴾

"เจ้าไม่เห็นหรอกหรือว่า อัลลอฮฺทรงรอบรู้สิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลาย และสิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน การซุบซิบกันในสามคนจะไม่เกิดขึ้น เว้นแต่พระองค์จะทรงเป็นที่สี่ของพวกเขา และจะไม่เกิดขึ้นในห้าคน เว้นแต่พระองค์ทรงเป็นที่หกของพวกเขา และจะไม่เกิดขึ้นน้อยกว่านั้น และจะไม่เกิดขึ้นมากกว่านั้น เว้นแต่พระองค์จะทรงอยู่ร่วมกับพวกเขา ไม่ว่าพวกเขาจะอยู่ในแห่งหนใด"

(ซูเราะฮฺ อัลมุญาดะละฮฺ อายะฮฺที่ 7)

และดังที่พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

﴿ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا ﴾

"และเจ้ามิได้อยู่ในเรื่องหนึ่งเรื่องใด และเจ้ามิได้อ่านบางส่วนจากมันในอัลกุรอาน และพวกท่านมิได้กระทำการใด ๆ เว้นแต่เราได้เป็นพยานแก่พวกท่าน"

(ซูเราะฮฺ ยูนุส อายะฮฺที่ 61)

พระดำรัสของพระองค์ที่ว่า ﴾ **บรรดาผู้ยำเกรง** ﴿ หมายถึง ผู้ที่ออกห่างสิ่งที่เป็นข้อห้าม ﴾ **และบรรดาผู้กระทำความดี** ﴿ หมายถึง ผู้ที่กระทำสิ่งที่เป็นคำสั่งใช้และการภักดี คนเหล่านี้อัลลอฮฺจะทรงคุ้มครองดูแล ให้ความช่วยเหลือ และให้พวกเขามีชัยชนะเหนือศัตรูและผู้ต่อต้าน

สิ้นสุดการอรรถาธิบาย ซูเราะฮฺ อันนะหฺล

ขอสรรเสริญอัลลอฮฺ ﷻ ขอเศาะละวาตและสลามต่อท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

ตลอดจนวงศ์วาน และเศาะฮาบะฮฺของท่าน

تفسير ابن كثير

ISLAMIC BOOK CENTER
ศูนย์หนังสือ
อิสลาม

مركز الكتب الإسلامية

المصباح المنير في تهذيب
تفسير ابن كثير

TAFSIR IBN KATHIR

(ABRIDGED)

Volume 5

ISBN 978-616-7480-78-7

ศูนย์หนังสืออิสลาม กรุงเทพฯ
87/2 อาคารมูลนิธิเพื่อศูนย์กลางอิสลามแห่งประเทศไทย
ถ.รามคำแหง ซอย 2 แขวง/เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
02-318-8085, 089-005-3393 แฟ็กซ์. 02-318-8085 IBC2502
www.THAIislamicbook.com